

Tractatus de iure patronatus Rochi de Curte. Fo. j.

Tractatus utilis et quod
tidianus de iure patronatus Clariss
mi viri usque, censure doctoris domini
Rochi de curte papie. Iura canonica
ordinarie legētis in alma Ticinēsi
academia per eū editus super rubrica
de iure patronatus cum lectioni iuris
canonici vespertine prefectus esset.
Sūmarijs in hac vltima impressione
cuiuslibet Verbo huius tractatus prepo
sitis. Quacum Tabula alphabetica
abundantissime singulas materias
per totum hunc tractatum dispersas/
complectens.

1. **I**us patronatus quid sit.
2. **I**us patronatus est triplex.
3. **I**us patronatus an post ecclesie conse
crationem possit acquiri.
4. **E**cclia ad hoc vt dicat deducta in esse
tria debent copulatiue concurrere.
5. **P**atronus quare quis dicatur.
6. **P**resentatio q patronis cōpetit q sit.
7. **P**resentatio an debeat fieri coram epō
et an sufficiat illam fieri coram aliquo
clerico ecclesie: vel ad ipsam ecclesiaz
capellam vel altare patronale.
8. **E**lectio et presentatio in quibus differant.
9. **P**atronus dicens in libello sibi com
petere ius eligendi: conferēdi: donan
di: vel ordinādi ecclesiam: an propter
hoc vitietur libellus.
10. **I**nstitutio q sit sup presentatione q sit.
11. **I**nstitutio et confirmatio in quibus differāt.
12. **I**nstitutio et admissio quātr differāt.
13. **P**atronus multis noibus appellat.

De iure patronatus
ecclesiasticarum materia
quotidiana est vt ex
perientia rerū magi
stra demonstrat et cū
seipsum ostendat al
teri? emendatione nō

egret inquit in simili inuicē sult? I. j.
ff. de in integ. rest. Reperio tñ eā spar
sim exaltat ita q laboriose vel forni
to inuenit qd in ea qrit. Quapropter
ego Rochus de curte papie. viri usque
censure doctoris minimus q anno pñti li

bū tertii decretaliū legēdi assumpti
pro ingenio mei viribus non audia
tate laudis cōsequēde sed p vestrum
oim vtilitate cui semper ex officij mei
debito intēns sum rubricā de iure pa
tronat? vltra quotidianē lectionis pō
dus repetendā assumpsi. sup qua ma
teriā ipsam cōprehēso manipulo me
tā atq; recolligā et eā taliter ordinare
conabor: qd qrenti dabit facilis inuen
tio. hoc tñ facere nō auderē nisi prius
oipotētis Dei pñdio inuocato qd pñs
eū innocanti rñdit: vt legit Exod. iij.
perge et ego ero i ore tuo doceboq; qd
loquaris. et si aliqd boni dixerō. Laus
ipsi deo referat. si pñ aliqd indiderit
correctiōe vel emendatione dignū pfe
ram cuiuscūq; recti? sentētis iudicio
me subijcio. **A**ggregior: igit in dei
noie rubricā ipsam de iure patro. q pti
nnat ad pcedētes fm Goff. hoc ordie.
supra visum est de iure patro. in specie
qd religiosi cōpetit in suis capellis.
Nūc sequit videre de iure patro. in ge
nere. Ista pñuatio mihi nō placet. Is
eā doctores nō improbēt q: pñsuppo
nit q tit. pcedēs loquat de capellis in
qd? religiosi habēt ius patro. q tñ est
falsum vt sentit Abb. in. c. illi? tit. Lo
quit em de capellis vel ecclis in qd?
religiosi habēt curā altarū. an possint
ipsi eā curā exercere p se nec aliqd ca
pitulū illi? tit. loquit de iure patro. pnt
videri pōt. Cū meli? pōt cōtinuari fm
Hof. Jo. an. do. Anto. Car. flo. Abb. et
cōiter doct. hoc mō. Supra visum est.
de preb. et digni. de reli. domi. et de ca
pellis monachorū verū q: ad istas sit
institutio quāq; p presentationē patroni
et sic posset dubitari. de iure pa. de mō
pñtādi et sibi? merito post rub. pcedē
tes subijcit ista. **E**xpedi? de pñu
tiōe rub. i materia ista seruabo Nūc or
dinē. pño declarabo terminos neces
sarios vt qd sit ius pa. qmplex sit. qre
dicat patronus. quid sit pñtatio. quid
differat pñtatio ab electiōe. qd sit isti
tutio et qd differat institutio a pñfirmatio
ne. et an differāt institutio et admissio.
et alia quāplura salte remissine decla
rabo. postea reassumā pba diffinitio
A

13871

Tractatus de iure patronatus

his iurispatro. et sup vno quoq verbo
qñes cōueniētes ipsi verbo applica-
bo. et si aliquē qñes super verbis dif-
finitionis cōgrue applicari non pote-
rūt illas subordino et meliori modo
quo fieri poterit. Cūmo igit ad de-
clarationē terminorū. Et primo que-
ro ¹ qd sit inspatronat⁹. Ut ista questio
decidatur opz distinguere de quo in-
repatronat⁹ loquamur: qz fm. d. Car.
flo. hic allegatē Aristotelē in predica-
mentis. in pūn. terminus equiuocus
non pōt diffiniri. qz cōpetit pluribus
fm distinctas rōnes sed inspatronat⁹
² est hñdō ergo et. et Triplex em est ins-
patronatus fm euz. Abb. et alios hic
quoddam est inspatronat⁹ liberorum
quod prouenit ex manumissione. c. li-
berti. z. c. sequenti. r. q. y. et habetur in
tit. ff. de inrepatro. et de isto non est
questio nostra nec tractat⁹ noster. Ali⁹
patronatus est qui dicitur quo ad ad-
uocatos qui dicuntur patroni causa-
rum. c. ij. xv. q. ij. c. ex literis. s. de trans-
ac. c. fi. s. ne cle. vel mona. l. rem nō no-
uā. s. patroni. C. de iud. et de isto etiam
nō est qñtio nec materia nostra. Quod
dam z tertio est inspatronatus qd su-
mitur pio iure competere in ecclesijs
quo ad presentationē rectoris et que-
dā alia vt infra in secūdo verbo diffi-
nitionis patebit. et de hoc loquitur ti-
tulus noster et questio supra formata
summando igitur inspatronatus hoc
tertio modo reperio varias diffinitio-
nes accommodatas pmaiores nostros.
C. primo diffinit⁹ Hofre. quē referant
Joā. an. et Car. hic. hoc modo inspatro-
nat⁹ est anthoritas siue potestas pro-
uidēdi ecclesie proueniēs ex bñficijs
ante cōsecrationē ipsi eccleie collatis.
Istā diffinitionē etiā ponit Goffr. hic
in sum. sua detractio illo verbo puidē-
di. Mentra tamē istaz diffinitionū est
bona fm Joā. an. et do. Car. diffinitio
em. Goffr. que cōmet verbū prouidēdi
est mala qz patron⁹ nō habet prouide-
re fed presentare. Nec tñ reprobatio
nō multū stringit. qz etiā patron⁹ pro-
uidere dicit sen ordinare ecclesiā pre-
sentādo text. est in. c. ex insinuatione.

in fi. j. eo. titu. Et alto tñ diffinitiones
predicte nō valent fm do. Car. qz d: in
eis ex bñficijs et. Non em ex qualibet
causa ppter quā quis bñficiat eccle-
sā solū ex certis causis acquiri inspa-
tronat⁹. vt infra declarabo in hōo dif-
finitionis vel dotauit. Itē ex alio nō va-
let ipse diffinitiones dū dicit in eis an
cōsecrationē et. qz qñqz et post cōse-
crationē eccleie acquiri inspatronat⁹. vt
declarat Abb. in. c. iij. j. eo. et declarabo
infra in verbo in ecclesia posito in diffi-
nitione. Post. aut hic in summa sua dif-
finit⁹ bñ mō inspatronat⁹ est pās re-
presentādi insinuatū ad bñficiū eccle-
sie simplex et vacās. Istā etiā diffinitio
nē reprobāt Jo. an. et d. Car. flo. hic et
bñ. qz nō explicat totā quiditatē. i.
substantiā diffinit⁹. vt fieri dicit. i. s. do-
lū. ff. de dolo. Iñ inspatro. tribuit aliā
potestatem quā presentandi. vt in. c. no-
bis. j. eo. Et ibi declarat⁹ doctores et ē
hic. Itē male dicit in diffinitione ad bñ-
ficiū simplex qz etiā ad bñficiū curatū
imo etiā ad ecclesiā collegiatā respec-
tu bñficioz inferiorz a platura fit pre-
sentatio iuxta nota. in. c. nobis. j. e. ma-
xime p Jo. an. et Pa. Itē male d: in dif-
finitione ad bñficiū vacās fm Car. qz
inspatro. cōpetit et si ecclesia nō vacet lz
actualiter non possit fieri presentatio.
Ihec tñ vltima impugnatio. d. Car. ni-
hil valet iudicio meo qz in diffinitione
predicta nō negat qz inspatronat⁹ nō cō-
petat in ecclesia nō vacante. sz bñ negat
qd in illa fiat presentatio. Alio modo
diffinierūt Jo. an. do. Anto. do. Car.
Abb. et cōter alij. inspatro. est ius ho-
norificū onerosum et vtile alieni cōpe-
tēs in ecclesia p eo qd de diocesiāni con-
sensu ecclesiā fundauit construxit vel
dotauit ipse vel is a quo causas habuit.
et d: Jo. an. hic qz ista diffinitio est sine
calūmia. Istā eadē diffinitionē ponit
do. Gaspar. de calde. in repetitione. c.
transmisit. infra eo. addendo verbū vel
eius anthoris. Tñ do. Car. et bñ dicit
qz illud verbū satis cōprehēdit in vlti-
mo verbo diffinitionis causam habuit.
quia potest intelligi causam habuit
immediate vel mediate. Istā diffini-

tionē
to. i. v
male
patro
iij. in
pugn
ta p
patro
cet in
ff. de
in sc
nitio
qz in
qd ex
ne ac
sum: c
copul
vñā p
acqui
rar. d
iuxta
legat
si quis
est pat
dotē
et ppi
qz p
funda
bēt in
dū. l. a
ue req
est de
4. presu
cta in
curra
infra
tauit.
quēd
de an
prim
in effe
dictiā
dū d
admit
trariū
exij. ci
due tri
tur dic
by. p ul
spondi
rim et

tionē reprobatur. d. And. barb. in. c. qnā
to. i. vj. colū. in. pin. de indi. dicens q
male in diffinitione p̄supponit q̄ in
patronatus sit inus q̄ imo est gratia. c.
ij. in verbo sustinuit. j. e. Ab ista tñ im
pugnatioe pōt defendi facilliter v̄pu
ta p̄dicta diffinitio q̄ stat simul q̄ in
patro. sit inus et etiā q̄ sit gratia. et sic di
cet inus gratiosum. ar. l. ins singulare.
ff. de legib. et declarabo. j. sup. v̄bo inus
in scōa questione. Puto tñ q̄ ista diffi
nitio q̄ videt cōis nō sit bona. ex alio. f.
q̄ in ea p̄supponit in alternatua vel
q̄ ex sola p̄structione vel sola fundatio
ne acq̄rat inus patronatus q̄ tñ est fal
sum: q̄ fundatio p̄structio et donatio
copulative debet internenire vel per
vnā p̄sonā vel p̄ p̄les ad hoc q̄ in spa
acquirat seu in esse deducat. ita decla
rat. d. Abb. in. cōsili. suo. c. vj. incip. p̄u
intra ordinē. in. j. col. in. f. in. ij. vol. al
legat glo. in. c. q̄ dū. el. ij. c. vj. q̄ vj. vbi
si quis modicā dotē p̄ferat ecclie non
est patronus ergo minus erit si nullā
dotē p̄ferat s̄z solū p̄struat vel fundet.
et p̄pterea ter. in. c. ij. et in. c. nobis. j. e.
q̄ p̄supponit q̄ ex p̄structione vel ex
fundatione ecclie acquirat in spa. de
bet intelligi q̄n ali? cōcurrit ad p̄ficiē
dū. f. ad dotandū. q̄ ista tria copulati
ue requirūt. ita Abb. no. vbi. s̄. et satis
est de mēte Inno. hic in principio dū
4. p̄supponit q̄ ecclia nō dicat dedu
cta in esse nisi ista tria copulative cō
current. Qd̄ tñ limitabit et declarabit
infra in p̄cessu maxime in p̄bo et do
tauit. Et istā cōclusionē regulariter lo
quēdo rep̄ti postea tenuisse do. Joā.
de ana. p̄. c. iij. incip. In xpi noie amē.
Primo videt. c. in. h. vj. istud p̄bo et
in effectu etiā sentit Abb. in. c. ad au
diētā. j. in. ij. notabili. de ecclie. edifi.
dū dicit q̄ cōstruēs nō dotās nō debet
admitti volēs exercere in patro. Con
trariū tñ tenet exp̄se do. Car. i. p̄li. suo
c. xij. circa si. q̄s incipit in noie indimi
due trinitatis. p. d. c. nobis. et idē vide
tur dicere Abb. in. c. p̄posuit. de fil. p̄
by. p̄ illū ter. s̄z pōt responderi v̄. s̄. res
pōndi ad dictū capm nobis. Cōtra
rium etiā sentit Abb. in. cōsili. suo. l. ij.

in. j. col. incip. quidā do. Jac. in. ij. vol.
vbi dicit q̄ alterū ex p̄dictis sufficit
ad acquirendū in patro. s̄z pōt respon
deri eodē modo. f. altero supplēte ea
propter videt mibi melius posse disti
niri isto modo s̄z vna queq̄ diffinitio
p̄culosa sit. i. ois diffinitio. ff. de re. in.
In patro. est honorificū onerosum et
vile cōpetēs alicui in ecclia p̄ eo q̄s
diocessani cōsensu ecclia fundavit cō
struit et dotavit ip̄e vel is a quo cau
sam habuit solus vel alio p̄currēte. et
hoc nō erit abutū oia obiecta. Verba
aut p̄u? diffinitionis satis declarant
hic p̄ Abb. et in. c. nobis. j. c. et vidimus
infra p̄cessu. Cōtra tñ istā diffinitionē
vltia imp̄a adducta etiā v̄v̄gere ter.
in. c. filij. c. vj. q̄ vj. vbi ter. dicit p̄stru
xit vel dotavit. ergo acq̄rit in spa. ex al
tero istorū. Id q̄s p̄tinet in diffinitioe
mea vbi ponit copulativa. et tenēdo tñ
q̄ dicit ad illū ter. ego r̄ideo q̄ debet
intelligi cōstruit. f. alio dotāte vel do
tauit s̄z alio p̄struēte q̄ v̄t supra dixi
non dicit aliter ecclia deducta ad esse
s̄m Inno. hic nisi fundus constructio
et dos copulative concurrāt. sed si ec
clesia non erit deducta ad esse ex alte
ro istorū nō poterit dici acquisitum
in patronatus v̄t clericus patebit in
questione sequēti. Ergo ita de necessi
tate erit intelligēdus ille ter. in. d. c. fi
lij. poterit et scōo r̄ideri q̄ ibi vel ex
ponit pro et q̄ sepe distincta exponit
pro cōiuncta et cōtra. l. sepe. ff. de vers
bo. sig. et plene no. in. c. ij. et in. c. l. ter. ce
teras. s̄. de rescript. talis em̄ expositio
fieri d̄z in casu nostro q̄ materia sub
iecta id suadet p̄t̄ ex p̄dictis et q̄ ita
sit intelligēdus ille ter. voluit gl. ibi
que loquit copulative dicendo funda
tione p̄structione et dotatione acquiri
in patro. Opponit etiam fortiter con
tra p̄dicta diffinitionē meā et etiā con
tra cōem q̄ si ecclia insinuat vel creat
p̄bēdas de bonis suis eo casu com
petit presentatio dicte ecclie ad ipsas
p̄bēdas. v̄t cōcludit Abbas alias
authoritates adducens. in. c. cū ecclie
sua vultana l. iij. col. de elec. firmat
do. p̄positus dñi Ambro. nūc meri

Tractatus de iure patronatus

tissimus Car. Alexan. in. c. alias in
sum. xxi. di. in. vi. col. 2. do. fel. sande
in. c. cum venerabilis. de exceptio. 2. tñ
hoc casu non interuenit obstructio nec
fundatio nec etiam donatio. ergo pōt
competere ius patronatus absq; predi
ctis tenendo predictam diffinitionem
ego respondeo q; etiam in dicto casu
presupponit creatio prebendarū 2. ca
nonicarnū 2. etiā dotatio. Vel aliter di
cas q; i casu predicto dato q; cōpetat
p̄sentatio: nō tñ p̄supponit ibi inspa
tro. q; nō cōcurrūt ea de qbus in dis
finitione ius patronatus: sed cōpetit
p̄sentatio ex alio iure. 2. hoc possibi
le est vt explicabo infra super verbo
cōpetens alicui. in. xxi. q. Vel aliter 2
tertio dicas q; illa decisio nō est tuta
q; Jo. cal. 2. d. Anto. de bur. 2. multi se
quaces ibi tēuerunt q; in dicto casu
nō cōpetat p̄sentatio sed libera colla
tio vel p̄missio 2. idē tenuit host. i. sum
ma in ti. de elec. in. 5. q; possit eligere.
et ibi refert Tancre. Goff. 2. quasi oēs
hāc opi. Tancre. de hoc tñ dic vt dicā
infra sup verbo cōpetēs alicui. q. xxi. 7
stat ergo defensata dicta diffinitio. et
vide q; dicā infra sup verbo dotauit. in
5. i. q. ¶ Scōdo quero p̄ declaratiōe ter
minorum quare dicat patronus. Re
spōdet Inn. 2. alij hic q; dicit patron⁹
ad similitudinē patris. q; sicut pater
filiū ita patron⁹ ecclesiā de nō esse de
ducit ad esse. Ex b̄ ifero verū qd supra
firmam i diffinitioē q; ex sola fūdatio
ne mō acqrit ius patronat⁹ q; per fū
dationē solā. i. per assignationē fū
di ecclesiā nō est deducta ad esse vt de
se ptz. Nota tñ q; etiā patronus potest
appellari qui est caput vel superior
ter. est in. c. dilecta. j. de exco. prelato
rum. quādoq; sumitur pro adducto
vel pro eo qui manumisit. vt supra. in
j. q. in principio. quādoq; patronus
dicitur qui celat crimen. c. quēadmo
dum. circa fi. de iur. iurā. vbi talis ap
pellatur patronus criminis. qñq; di
citur patronus qui habet ius in ali
qua re vel etiā dominiū saltē cōsidera
to vulgari sermone vt dicā sup verbo
in ecclesiā. in. iij. q. et sequentibus.

¶ Tercio quero q; dicitur q; patro
nis cōpetit p̄sentatio qd sit ista p̄
sentatio dic q; p̄sentatio est exhibi
tio quedā facta de clerico p̄sente sen
sibus corporis illius cui fit p̄sentatio.
ita Abb. Panor. in. c. ea noscitur in
secūdo notabili. de hys que sunt a p̄
la. sine cōsensu capituli. allegat gloss.
bonam in cle. dñdū. in verbo p̄senta
ri. de sepul. quā approbant ibi cōter
doctores. idem Abb. in. c. cū parati. in
j. col. 5. de appell. vbi dicit q; ille qui
debet se p̄sentare nō potest mittere
nuntium. Ex hoc ergo infero q; clerico
absens ab ep̄o vel alio cui institutio
spectet non potest p̄sentari: ita deci
dunt Abb. 2. Jmo. in. d. c. ea noscitur.
qd limita nisi p̄sentand⁹ sit not⁹ ipsi
ep̄o. ita decidit Abb. vbi supra. de quo
videbim⁹. J. in verbo honorificū. vbi
etiā declarabit qd habeat petere p̄
sentans 2. quomodo 2. quibus verbis
debeat fieri p̄sentatio. ¶ Sed circa
hanc questionem posset inueniri dubi
tare. q; p̄sentandus dz esse p̄sensus
vt dictū est J. an ipsa p̄sentatio de
beat fieri coram ep̄o vel eius vicario:
an sufficiat illā facere corā aliquo cler
rico ecclesie vel ad ipsam ecclesiā car
capellā vel altare patronale. Breuiter
credo q; p̄ntatio fieri debeat corā ep̄o
vel ei⁹ vicario. ita pbat vñ. in. c. ea no
scitur. de his q; fi. a prela. ibi ipsi dno
cesanis p̄stant p̄batur etiā in. c. cum
laicis. in. c. cū aut. 2. in. c. pastoralis. j.
eo. ti. 2. in plurib⁹ alijs capitulis hui⁹
tituli. Et etiā satis pbat ex dicta diffi
nitione p̄ntationis. Et credo q; ipsa
p̄sentatio possit fieri vbiq; repe
riatur talis diocesan⁹ sen hñs p̄lat⁹
admittendi ipsam p̄sentationem et
instituenti etiā si esset extra diocesi
vel territorij suū. Ita decidere videt
Abb. Panor. in. c. nouit. de offic. legat.
vbi dicit q; extra territorij nō pōt ep̄s
2. firmare electionē vel instituere p̄sen
tatū q; hederis gāt cause cognitionē. vt
i. c. si iūcta gl. de elec. li. vi. Jnnuit q; q
p̄ntatio ip̄a possit fieri corā ipso ep̄o 2
admitti p̄ ipm ex territorij tāq; id nō
exigat cause cognitionē b̄ cū est regla

re vt
sint e
per t
2. li.
noz.
let a
dum
rior
8 c. nu
ro q
elec
quā
sūt.
c. no
plen
col. 5
ius e
mar
in. ij
est d
a cap
gula
torit
fenti
fit de
etiā
2. ter
Et d
xxij.
liger
bñfic
elect
tibus
tiā p
gēs
dum
Sz p
in. d.
no. v
bis.
dicit
in ad
no. p
ratio
tio. c.
cōcess
cōfi. su
nūl. co
claran
ne hab
go mō

re vt q̄ cause cognitionē nō requirūt pos
sint extra territorium expediri. ix. q. ij. q̄l 9
per totū. 2. l. ij. ff. de offi. procūsal. 2. leg.
2. l. ff. de offi. p̄fec. vbi. 2. firmat pa
nor. in. d. c. noui. Sed pone q̄ ep̄s nol
let admittere p̄sentationē q̄d erit fiē
dum: dicas q̄ erit appellādū ad supe
riorē qui cū coget vel p̄uidebit iuxta.
8 c. nullius. 2. ibi no. j. eo. ¶ Quarto q̄
ro q̄d differat p̄ntatio 2. electio. dic q̄
electio tribuit ins electo glo. est in. c.
quāto. l. iij. di. sed p̄sentatio nō. c. q̄
aut. j. eo. ita declarat Abb. in. c. ij. 2. in
c. nobis. j. e. 2. i. c. autoritate. §. de illi. 2.
plene do. feli. in. c. cū Bertold. in. j.
col. 5. re indi. 2. q̄n electio tribuat
ins electo. tradit etiā p. d. Ant. 2. alios
maxime p. d. ffrā. de are. in. c. sup. his.
in. ij. notabili. j. de accu. ¶ Alia 2. scda
est differētia: q̄ electio fit a collegiorū
a caplo. p̄sentatio fit etiā a p̄sonis sin
gularibus. ita Abb. p̄nor. in. d. c. au
toritate. ¶ Alia etiā est differētia quā
sentit Abb. i. d. c. autoritate. q̄ electio
fit de p̄elatis. P̄sentatio fit de alijs. q̄
etiā probat ter. vbi no. in. c. nobis. j. e.
2. ter. in. c. cū in illis. §. j. de p̄ben. li. vi.
Et declarat do. feli. in. c. in nostra. in
xxij. collatio. de rescrip. vbi dicit di
ligenter esse notādū q̄ de inre cōi in
b̄nificijs minorib⁹ nō p̄cedit per vias
electionis sed in dignitatib⁹ 2. p̄sona
tibus sic. ¶ Alia 2. t̄c quartā differē
tiā ponit Abb. i. c. ij. j. eo. a. §. q̄rat dili
gēs indagato: Iste t̄m differētie p̄ce
10 Sz p̄ntatio p̄t dici electio: vt p̄bat.
in. d. c. ij. 2. in. d. c. nobis. j. eo. 2. vbi q̄
no. verbi em̄ eligi posūt in. d. c. no
bis. exponit. i. p̄sentat. Et ita etiam
dicit Jo. an. in addi. speculū in titulo
in additione incipiente teneat 2. etiam
no. p̄ Abb. i. c. ff. j. eo. q̄nimo large p̄
tario p̄t appellari donatio vel colla
tio. c. ff. vbi notant Jmo. 2. Abb. §. de
cōcessio. p̄bē. Et firmat do. Barba. in
cōf. suo. xxvij. incip. psalmista in pe
nū. col. in. ij. v. vbi p̄ulcre loquit̄ de
clarando q̄n iura loquētia de electio
ne habeat locū in p̄ntatiōe. Aliibi lar
go mō loquēdo p̄sentatio p̄t dici or

dinatio. c. et insinuatōe. vbi no. Abb.
eo. ti. 7. Ex quo inferi q̄ si patron⁹ in
libello diceret sibi cōpetere ins eligē
di cōferendi donā di vel ordinā di ec
clesiā p̄ hoc nō vitiares libellus. ita de
cidit Abb. in. c. ij. j. eo. idē decidit in si
milli. in. c. post electionē. in gl. in vbo.
institutione. §. de cōces. p̄bē. facit q̄ si
patronus in libello dicat peto ecclīaz
meā sustinef libellus 2. exponit. i. ius
patro. ita Abb. in. c. p̄lorū de p̄bē. in
primo notabili. Et als autoritates al
legat. d. feli. sandens ad hoc. in. c. au
ditis. in. ij. col. de p̄scri. Et multa s̄ntia
refert etiā p̄fatus doctor. in. c. exami
nata. i. v. col. de indi. vba em̄ ipropriā
tur vbi libell⁹ sustineat. l. si olei. vbi no.
bar. C. loca. l. 3. si possessori. §. itē si in
rauerō. vbi etiā Bar. 2. Moder. plene
ff. de inre iurā. 2. plura accumulāt feli.
li. in. d. c. auditis. 2. plerūq̄ iura loquē
tia de electione p̄cedūt in p̄ntatione
vt habet p̄ulcre p̄ lapū allegatiōe sua
viij. incipiente p̄ntatus 2. firmat f̄fede.
de se. in p̄l. suo. cccxiiij. incipiente sup
puncto. Mo. etiā q̄ verbum electio h̄z
alia significata de q̄b⁹ p̄ Abb. post gl.
ibi in vbo electio. in. c. cū dilectis. §.
de p̄fue. 2. facit glo. i. c. illud. xxij. di. in
gl. ij. q̄ exponit eligēdū. i. cōsecrādum
Quid autē sit p̄ntio 2. q̄d differat a p̄
tatione vide p̄ulcre p̄ Archi. 2. d. p̄ie
po. diui. Amb. nūc Cardinalē felicis
simū in. c. horamur. in vtr. gl. lxxj. di.
¶ Quinto q̄ro q̄d sit institutio q̄ fit
sup p̄ntatione. dic fm Abb. in. d. c. au
toritate. §. de insti. q̄ d̄z trāslatio iuris
nō libera a superiore facta trāssert em̄
plenū ins ex tali institutione fm Abb.
ibi q̄ p̄ntationem nullū ins p̄uale
est acq̄sitū p̄ntato. 2. q̄ institutio fit in
ris trāslatio etiā p̄bat glo. i. c. j. gl. j.
de re. iur. li. vj. d̄z aut trāslatio nō libe
ra q̄ supior velit nolit tenef illud ins
trāsserre in p̄ntatū si sit idoneus. c. de
cernimus. xvi. q. vj. c. pastoralis. et. c.
q̄ aut. j. eo. ti. alijs t̄m modis sumit in
stitutio vt declarat Abb. in. d. c. auto
ritate. §. 3. p̄prie loquēdo sumit vt sup: a
est dictū q̄n fit de p̄ntato fm eū. ibi 2
in. c. post electionē. in gl. in vbo insti

Tractatus de iure patronatus

tutione. s. de 2 ces. p. b. l. 3 aliter sentiat
 Hof. 2 Hof. in sum. ti. de insti. vbi dif
 finit institutiones 2 dicit institutio
 est ecclie vel ecclesiastici bñfici collatio.
 Itē aliud sentit gl. in. d. c. j. de reg. iur.
 lib. vi. in hbo bñficiū. q̄ dicit q̄ insti
 tuere est ius canonicū i ecclia vel ec
 clesiastico bñficio tribuere illud tñ q̄
 dicit panor. in locis preallegatis: fir
 mat etiā Jo. de imo. sup rub. de insti.
 p. c. j. 2. ij. de insti. li. vj. dicit em̄ Jmo.
 q̄ 3 multis modis possit sumi insti
 tutio. tñ magis pprie istitutio est q̄ sit
 de p̄sentato p̄ patronū. Idē dicit Car
 di. flo. in. d. c. auctoritate. i. fñ. tñ mihi
 magis placet id q̄ voluit Hof. 2 Hof.
 2 gl. p̄allegata 2 illud etiā dicit gl. et
 do. Ant. de but. in. d. c. auctoritate. et
 do. Ant. post Hof. in dicta rub. de in
 sti. 2 satis pbat dicta diffinitio. in. d.
 c. auctoritate. 2 in. c. j. quasi p totū illū
 ti. de insti. vbi nō fit mērio de p̄sentato
 2 patronū. 2 tñ ibi appellat insti
 tutio. 2 vide oīno do. Ant. i. d. c. auctho
 ritate. quē sequit ibi Jmo. sibi Jmus.
 pōt tñ institutio appellari etiā ordi
 natio. c. decernimus. xvj. q. vj. c. nove
 rit. x. q. j. pōt etiā sumi ordinatio p col
 latione vel bñficiū assignatione vt p
 bat in. c. iij. Jo. 2 firmat do. p̄p̄o. di
 ni. ambro. in. c. ep̄s. xxiij. di. Itē in sti
 tutio appellat qñq̄ libertas. vt i. c. cū
 venissent. 2 ibi Jnn. 2 Jo. an. s. de isti.

11 Et Serto q̄ro qd differat institutio 2
 cōfirmatio. Breuiter dic fm Abb. Pa
 nor. in. c. nobis. in. v. nō Jo. q̄ pprie
 loquēdo differētia est inter institutio
 nē 2 cōfirmationē. Cōfirmatio em̄ sit
 de electo a collegio 2 dicit superior cō
 firmare quasi simul firmare q̄ per ele
 ctionē iā fuit trāstatū ius. Sed p insti
 tutionē trāssert pleni ius vt. s. dictuz
 est. credere tñ q̄ largo modo institu
 tio posset dici p̄firmatio eadē ratione
 qua p̄ntatio pōt largo modo dici ele
 ctio vt dictū est. in. iij. q. 2 patebit in
 qōne sequēti. Istitutio iñ vi p̄z de se

12 p̄sentationē cōfirmat igit r. Et Se
 ptimo q̄ro qd differat institutio 2 ad
 missio. Jn p̄posito hui⁹ materie Ar
 chl. in. c. j. de insti. li. vj. dicit q̄ admi

tere idē est q̄ recipere 2 examinare. In
 stituere est approbare 2 p̄firmare. Jo.
 mo. ibidē dicit p̄nt refer 2 seq vt Se
 mi. q̄ admittere est p̄firmare 2 appro
 bare in stituere est in possessionē mit
 tere. Ego credo veriorē esse opinionē
 Archi. i p̄posito nostro. q̄ dicere q̄ in
 stituere p̄sentatū sit in possessionē
 mittere nō est capere p̄p̄riū sensum
 verbi in stituere p̄nt nō inēdim⁹. fa
 teor em̄ q̄ istitutio qñq̄ importat mis
 sionē in possessionē vt habet p Abb.
 panor. post alios. i. d. c. auctoritate.
 2 p Hof. d. Ant. Card. 2 Jmo. i rub.
 eo. ti. de insti. 2 p panor. plene. in. c. j.
 de p̄sue. Tñ pprie loquēdo in stitutio
 aliter sumit vt supra dictū est in quin
 ta qōne 2 qd admittere nō iporet ista
 tuere sentit Abb. in. c. ex literis. in. fñ.
 qñq̄ mouet. Jo. qd aut differat iter se
 collatio 2 electio Itē qd differat istitu
 tio ab inuestitura. vide per Abb. post
 alios in. d. rub. 2 in. d. c. auctoritate. 2
 i. d. c. ij. qd aut differat electio a postu
 latione. vide gl. in. c. vnico. in hbo. ve
 ra postulatione de postulatione. prelat.
 lib. vi. 2 summillas eo. ti. in p̄in. 2 pa
 nor. post alios in rub. s. de postu. pla.
 Et quomplex sit postulatio. vide Pa
 nor. in. c. j. col. fi. s. postula. pla. 2 i rub.
 de elec. 2 in. c. q̄ propter col. iij. in p̄n.
 eo. ti. Itē qd ius trāsserat ex collatiōe
 electione postulatione 2 sitibus h̄ p
 Feli. in. c. cum bertoldus. in. j. 2. ij. col.
 de re iudi. 2 de elec. 2 p̄firmatione. etiā
 tradunt doc. maxime Areti. in. c. super
 his. in. ij. notabili. de accu. Quid autē
 importat verbū cōmittere 2 qd disse
 rat a verbo cōferre vide glo. in cle vni
 ca. in verbo p̄mittere. de supplē. negi.
 prela. 2 ibi do. Car. in. iij. notabili. An
 aut differat assignare 2 conferre. vide
 do. Car. flo. in. c. referēte. in. viij. no. s.
 de prebē. Quid aut importat verbum
 p̄missio vel p̄uidere habet per glo. in
 c. vt circa. i. hbo electionis. et ibi Semi.
 de elec. lib. vi. 2 habetur plene remissi
 ne per do. Feli. in. d. c. cū bertoldus. in
 ij. col. vbi etiam declarat quid importet
 installatio de quo etiā h̄ per Abb.
 2 alios i. c. trāsmillas. s. elec. 2 aliqd in

e. cū. m. ferrariensis. in. vii. col. de cōsti.
 Quid aut importet verbū receptio et
 quomplex sit et qd differat a collatioe
 vide ter. et Semi. in. c. cū i eccl'ys. de p
 be. li. vi. et Jo. de imo. l. c. maiorib. i. ij.
 col. 3. de pbe. Quid aut differat verbū
 receptio et verbū electio. vide Card. i
 cōst. suo. c. ij. incipiente discutiā pmissa
 In quo aut differat pmonere et elige
 re colligit ex verbis Abb. et aliorū. l. c. 3
 oipotes. d. accn. Quid aut differat col
 latio pntatio et institutio. vide ter. et
 doc. ibi in. c. cū in illis. §. cū aut. de p
 be. li. vi. Quid aut pponere verbū dispo
 sitio. et qd bñficiū dicat spectare ad di
 spositionē alicuius et qd differat dispo
 sitio a pntatione. vide gl. i. de. vnica. in
 verbo dispositionē. et ibi. d. Card. i. j.
 oppositiōne de supplen. negli. pla. Et
 de isto verbo dispositio etiā sit mētio. 8
 in. d. c. cū i illis. §. j. Quid aut impor
 tet verbū notatio. vide gl. i. c. quanto.
 l. iij. di. et plenius habet p Abb. panor. 9
 post gl. et alios in. c. qd sicut. in. §. j. in
 prin. §. de electio. vbi dicit q notatio
 est triplex vt p est. et de hac notatione 10
 hñ etiā aliqd p Bal. in rub. de elec. §.
 circa fi. et p Sol. i. sum. de po. pla. circa 11
 fi. Qd aut dicat bñficiū electinū hñ p
 d. Card. i. cle. q. ptingit. v. vt aut. l. iij. 12
 no. de relis. do. ponderādo gl. parnā
 ibi i hbo electionē. quā dicit ppetuo
 notandā. refert et seq. d. Feli. i. c. i no 13
 stra. i. xxi. corollario et sequenti. de re
 scrip. habet p eūdē aliqd. i. d. c. cū ber 14
 toldus. i. ij. col. 4. q. tractat i hoc ope.
 de inrepa. eccl'iarū vel capellarū si vo
 lueris videre de significationib. hñi. 15
 hñ eccl'ia vide glo. plenā. i. c. fi. hbo
 eccl'esiā. ne plati vices suas. et an ap
 pellatione eccl'ie cōprehēdat capella
 vel e. vide Jo. de ana. cōst. suo. xxiij. 17
 Abb. l. c. expofmisti. de pbe. Quid aut sit
 capella et capellani et qre sic nōcupat.
 vide Arch. i. c. plura. a. xvi. q. j. et gl. i. c.
 pcedimus. de pbe. di. i. et plura de nā al 18
 tariū et capellap accumulat. d. fel. i. c.
 er pte. §. j. col. 5. rescri. l. c. Octano qro
 an patron. alio noie appellet dic vt p
 gl. et doc. l. c. q. clerici. §. e. vbi pcludit q 19
 multis alijs modis appellat. Certe

ditus de octo qōnib. tēdētib. ad de
 clarationē terminorū denenio ad ma
 teriā ipsaz inrispa. sup. pbeis diffinitio
 nis examina dā. Et assumo primū ver
 bū diffinitionis qd est verbum ins.

¶ Insuper patronatus an sit temporas
 le vel spirituale.

Spirituale nō omne ēz qd tendit ad
 finē rei spiritualis et anime.

Insuper patronatus quare nō dicat spūa
 le annexū tēporali sicut eccl'ia.

Laici qualiter possint esse capaces in
 super patronatus.

Insuper patronatus regulatur sicut alia
 spiritalia.

Actio que competat contra impediē
 tes presentare.

Patronatus an sit ins gratiosum
 an de inre cōi concessum.

Presentatio an sit ius.

Ins aliqd an trāsferat in beneficio in
 presentatum per presentationem.

Ius plenū an trāsferatur p institutio
 nē in bñficio inrispatronatus vel alio
 absq. apprehensione possessionis.

Insuper patronatus an sit diuiduum an
 indiuiduum.

Presentatio est fructus vel effectus
 inrispatronatus.

Patronus duobus discordantibus an
 superior possit eos cōpellere ad diuis
 sionem faciendam.

Insuper patronat. eccl'iarū quomplex sit.

Patronatus eccl'esiasticus quid sit.

Eccl'ia et laicus si hñt simul inspatro
 natus an tale inspatro. regulabit vt
 eccl'esiasticū an vt seculare.

Patronus vnus eccl'esiastic. si hñz ins
 patronatus simul cū pluribus laicis
 an indicabitur inspatronatus eccl'ia
 sticus an seculare.

Insuper patronatus beginnerū vel frater
 nitatū disciplinatorū vel illoz de ter
 tio ordine sancti frācis. et similis
 an dicatur inspatronatus eccl'esiasticus.

Clerico eccl'esiā fundare si dubitatur
 an patrimonio an de bonis sine eccl'ie
 id fecerit an hoc casu indicabit inspa
 tronatus eccl'esiasticū vel seculare.

Insuper patronat. eccl'esiasticū et seculare
 qualiter differant.

Tractatus de iurepatronatus

Us circa istud verbumz ins
 primo quero ¶ an ins pa-
 tronatus sit spūale vel tē-
 porale. At ista questio bñ
 decidat scire opz q spūalia
 mltis modis sumunt fm Jo. an. Abb.
 Jo. d. ana. in. c. pūlere. de simo. hñ etiā
 p glo. z Archi. in. c. j. q. j. p Archi. in. c.
 pie mentis. xvj. q. vij. per do. Anto. de
 but. z Panor. in. c. quāto. d. iudi. Que-
 dā em sunt spūalia fm essentia suā. et
 istoz aliqua sunt incorporea aliqua
 corporalia. incorporea vt fñtes do-
 na dei z sñtia. corporalia. vt reliquie san-
 ctioz: quedā sunt spūalia p cām vt sūt
 sacramenta p que cōsequimur grām.
 z sic sunt causa grē. quedā sunt spūa-
 lia per statutū vt religio. quedā sunt
 spiritualia q depēdent a potestate spi-
 rituali vt est absolutio peccatozū. c. ad
 aures. de simo. qdā sunt spūalia rōne
 officij. vt in. c. ad aures. de simo. exem-
 plū in his que cōpetunt clerico ratio-
 ne ordinis vt pulsare campanas clau-
 dere hostia ecclesie z similia: quedam
 sunt spūalia quia sunt deputata ad
 vsum spūaliū vt vasa sacra: vestes sa-
 cerdotes et similia: z appellant Joā.
 and. z Abb. in. d. c. cōsulere annexa spi-
 ritualibus. z in ista specie videtur cō-
 prehendere inspatro. Archi. tñ in di-
 cto. c. j. postq enumerant multas spe-
 cies spiritualiū. dicit in summa cōclu-
 dendū esse qd sicut anima vivit scōm
 seipsam. corpus autē vivit ex vñone
 anime ita quedā sunt spiritualia fm
 seipsa vt sacramenta z hñor: quedam
 autē sunt spiritualia ex eo qd spirituali-
 bus adherent. Et istam conclusionē
 etiam videt ponere do. Anto. de but.
 in. c. iij. de indi. z ibi refert Abb. in. ij.
 col. subiiciens q tāto magis dicitur
 spūalia isto secūdo modo quanto ma-
 gis spūalibus adherent. Alibi etiam
 dicit Archi. s. in. c. j. de cōse. dist. j. q. sa-
 cramentoz quedā sunt salutaria: que-
 dā veneratoria: quedā ministratoria:
 quedā preparatoria z exemplificat vt
 per eum. z sacramenta ecclesie enume-
 rat glo. in. c. veniens. de transact. ¶ Et
 aduerte q nō oē id qd tendit ad finēz

rei spūalis z aie dicitur spūale. exēp lñ
 datur in libris ecclesiasticis q ordinant
 ad finē aie z rei spūalis. nō tñ sunt spi-
 rituales nec sacri. ita dicit formaliter
 Abb. panor. in. d. c. quanto. col. ij. de
 indi. his sic pmissis in qōne pposita
 reperio aliquos dicere prout Gof. hic
 in sum. ver. item nota. quē refert z se-
 quitur do. Anto. de but. in. d. c. quāto.
 z in rubrica. de indi. qd inspat. est rea-
 liter spirituale qd ptz qz vendi nō pōt
 eo. de iure. j. eo. z si opponatur de. d. c.
 quāto. z de. d. c. iure. vbi dicitur anne-
 xum spūali nō aut spūale. Rñdet ipse
 qd annerū non inspecta natura: sed
 inspecto isto accidēte. s. qd ex dispensa-
 tione ecclesie cadit in laicū. ex hoc in-
 fert do. Anto. q cū essentialiter sen rea-
 liter inspa. dicat spūale. bz quo ad oia
 iudicari. vt ins spūale nisi aliud in cō-
 trariū a iure reperiat expessum. et
 ideo fm eum ibi vbi spūalis. causa de-
 beret tractari simplr z de plano idem
 dicendū esset de iurepatro. ¶ Contra-
 riā opinionē tenuit glo. in. d. c. pie mē-
 tis. que cōcludit q inspatro. est pariz
 spūale z partim tpale. spūale est qz vī-
 di nō pōt. d. c. de iure tēporale est quia
 possidetur a laicis z transmittitur ad
 heredes. c. j. j. eo. d. c. filijs. xvj. q. vij. Et
 istā opinionē tenet in effectu Abb. in
 d. c. quāto. in. ij. no. z in rub. de indi. in
 penni. col. vbi dicit q est mistū vel an-
 nerū spūali: dicitur ergo tēporale ins
 annerū spūali. Istā eandē opinionem
 sequitur do. Card. hic in. ij. q. subycies
 tñ q potius dicitur annerū spūali q
 partim spūale z partim tēporale mor
 vt credo qz inspa. est indimissibile. d. c.
 j. j. eo. ergo nō pōt bene dici pro parte
 spūale z pro parte tēporale. Sed ad
 istud argumentū respōdet glo. in. d. c.
 pie mētis. z Abb. vbi supra q ista dñi-
 tio potius ad intellectū qd ad actū re-
 ferenda est. Istā etiā opinionē nō sit
 mere spūale inspat. tenet glo. in. d. c.
 quāto. z tenere videtur. Archi. in. d. c.
 pie mētis. z d. c. j. j. q. j. z sequit Archi.
 z moderniores. in. d. rub. de indi. vbi
 ista qd cōiter examinatur. do. tñ And.
 barba. ibi sustinet opinionē Gof. z do.

Ant. et istu pñctū plenissime attingit.
in. c. quāto. in. ij. col. cū sequētib⁹. Et
tandem ibi mutat opinionē et dicit q
inspat. est spūale omni respectu et sic
necdū inspecta natura sed etiā inspe-
cto accidētī. subijcit tñ q forte esset ne-
cessaria declaratio papalis ex quo pas-
sus videt dubius. mihi placet opinio
do. Abb. et sequaciū. quā etiā t3 Brei.
in. d. c. quāto. et eā etiā reperio tenere
ibi do. Card. flo. r. c. examinata. eo. tit.
vbi dixit q inspatro. improprie est spi-
rituale et allegat. d. c. quāto. et me mo-
net precipue. q si inspatro. esset mere
spūale ter. in. d. c. quāto. et in. d. c. de in-
re. nō dicerēt q esset annexum spūali.
Ista em sunt diversa vt de se p3 et re-
spōdere ad illū ter. prout respōdent te-
nentes pñtū est violare et improprie
verba illū ter. et hāc opi. do. Abb. etiā
tenet et p plura cōprobat do. feli. san-
deus. in. d. c. quāto. in. j. et ij. col. Et te-
nendo istā opinionē de facili potes re-
spōdere ad argumentū tencntū pñtū
dū dicit spūale est. q vēdi nō pōt. Ista
nō est bona pñtia q si dicim⁹ q sit mi-
stū ius vel annexū spūali sequet idē
effectus. q vēdi nō poterit. q cōne-
rum idē est iudiciū. c. trāslato. de pñt.
d. c. quanto. r. d. c. de iure. et si q3 dicat
vellē scire rōnem quare inspatro. dica-
tur annexū spūali. rñdet Abb. in. d. ru-
bica. et i. d. c. quāto. in. ij. col. subijciēs
q ista est vera ratio que nō solet assi-
gnari p docto. l. q3 dī annexū spūali.
q facit pparamētū ad ius spūale. i.
ad institutionē obstinendā. Ista tñ ra-
tionē reperio pius positā per Archid.
in. d. c. j. q. j. circa finē dñz dicit vocat
annexū spūali. q q3 ad alterz admini-
culando ordinat. est annexū eidē et de
mente Jo. an. ibi etiā pñt. refert.
in. c. cōsulere. j. de simonia. vbi dicit q
aliqua sunt annexa spūalibus q sunt
ordinata ad spūalia et inter hec enū-
rant inspatro. Considera tñ q nō vi-
det bona ista ratio q pcedit respectu
presentationis tantū. nō aut respectu
inspatro. q aliud est q ipsa presenta-
tio. et ex quo interpretatur alij effect⁹
procedūt quā presentatio vt p3 et diffi-

nitione de qua supra. et ex his que di-
cit pñt. super ea. aliam rationē assi-
gnat do. Anto. de but. sc3 q annexum
dicitur cōsiderato hoc accidētī seu p-
pter hoc accidens q concessum est lai-
cis. Sed ista ratio reprobatur per oēs
cōmuniter. in. d. c. quanto. dñm repro-
bant opinionē ipsius. d. Anto. de qua
supra. aliam rationē assignat Bald. in
d. c. quāto. sc3 q ideo dicitur annexū
quia ad heret ecclesie. et istam videtur
sequi feli. ibi col. ij. et istā magis mihi
placet. aliam et quartā assignat glo. c.
pie mentis. xvj. q. vj. sc3 q dicitur an-
nexum q est partim temporale et par-
tim spirituale. Sed ista ratio etiā non
videtur bona q ea attenta inspatro-
natus deberet potius dici mistū. et tñ
id iure nō canetur licet quandoq3 do-
ctores appellent mistū et q meli⁹ ap-
pellatur annexū quā mistum firmat
Cardi. flo. in hac rubi. q. ij. et do. ffrā-
ciscus areti. in. d. c. quanto. Et Secun-
do posset quis instare circa predicta
quare inspatro. non dicatur spiritua-
le annexū temporali sicut dicitur ecō-
tra. Breuiter pñto posse responderi q
illud sit quia mistum assumit naturā
dignioris potentioris. ita Abb. in. d.
c. de iure. et probatur per. l. queritur. ff.
de statu ho. Et Tercio instabit subti-
lis si inspatronatus assumit naturam
dignioris. et sic magis spiritualitatis
q temporalitatis q3 possunt laici esse
capaces iurispat. q laici spūalia pos-
sidere nec pscribere possunt. c. causaz.
de pferrip. c. sacrosan. r. c. messaria. de
elec. et no. in. c. nobis. j. eo. ad hoc pōt
responderi q cōtraria pcedunt regu-
lariter. sed ipsa regula fallit iurepat.
q bñ pñt quasi possidere laici ex gra-
tia eis a iure concessa. et ratio fallentis
est vt ipsi laici inducātur ad fundatio-
nem constructionē et dotationē eccle-
siarum. ita Abb. in. c. j. in prin. de p-
ben. et in. d. c. quāto. in. ij. col. et ibi etiā
aliq de iudicijs. et sentit glo. magna in
c. cum dilectis. j. eo. in fine. Et Quarto
instabit subtilis. in firmasti q inspa-
tro. pōt per laicos quasi possidere con-
tra de. d. c. quanto. de iudicijs. vbi di-

Tractatus de iure patronatus

aitur q̄ iudex laicus de eo non p̄t se
intromittere. istud contrariū solunt
doctores & clarus Abb. ibi in. iij. col.
in. d. c. quanto. Nam dicunt ipsi licet
laicus quas possideat iuspatro. nō tñ
per hoc inferat q̄ iudex laicus de eo
cognoscere possit. quia privilegiū sibi
cōcessum ut possit iuspatronat⁹ quasi
possidere ut inducatnr ad construē-
das & dotādas ecclesias tanquā erro-
bitans a regulis iuris nō debet extē-
di ad alios casus maxime in preiudi-
cium ecclesie. arg. c. sane. f. de privile-
giis. c. q̄ ob gratiā. & c. in argumentū.
de reg. iur. lib. vi. vnde concessio facta
laicis. de iurepatro. intelligitur ratio-
ne possessionis vel actum consecuti-
onis ad ius possidēdi prout esset trā-
mittere ad heredes & cū vniuersitate
alienare vel alijs modis prout habet
per glo. in. c. pie mentis. xvi. q. vii. & in
c. cum seculū. f. eo. nō autē intelligitur
concessum laicis quantū ad alios effe-
ctus. f. ut possint de eo iudicare vel ali-
ter de eo se intromittere. d. c. quanto. &
p̄pterea dicimus q̄ in laicum non po-
test de iurepatronatus compromitti.
ita videtur concludere. Jo. an. & Abb.
in. c. examinata. de confirma. vtili vel
inutili. de quo videantur moderni. in
d. c. quāto. & q̄ dicit. d. Alexā. in consi.
suo. lxxv. in. iij. volū. incipiente vñs
in penul. col. & ibi per eum allegata. &
do. Abb. in disputatione sua incipien-
te auferio. in. vi. col. vbi firmat q̄ sup
iuspatro. nō potest transigi. & est text.
clarus. in. c. preterea. de trāfact. Com-
probatur ista solu. qz in istis casibus
non militat ratio quare iuspa. conces-
sum fuerit laicis de qua supra. Adner-
te tñ qz patrono nedum cōperit quasi
possessio iurispatrona. sed etiā p̄prie-
tas. c. consultationibus cum ibi nota-
tis. f. eo. l3 doct. in. d. c. quāto. simplici-
ter loquantur de possessione solum. et
etiā glo. ibi. & p̄dictis inferunt q̄
iuspatronatus regulariter regulatur
prout alia spiritualia. d. c. quāto. cum
alijs supra deductis. Limita tñ istam
cōclusionē tribus modis. ¶ Primo ut
nō p̄cedat in casibus in contrariū ex-

pressis a iure vcz in quasi possessione
iurispā. vel actu cōsecutoriorū. qz ut
dictū est id p̄petit laicis l3 spūalia nō
cōperāt. ¶ Secunde limita ut nō p̄-
cedat in odiosis. qz appellatione spi-
ritualiu vel cause spūalis nō venit cā
iurispāto. qz p̄prie nō ē spūalis sed
annera ut supra tradendū sed ad notabi-
ter cōcludit Abb. Panor. in. c. ij. in. f.
col. in fi. f. de iura. casū. & in. d. c. quā-
to in notabilib⁹. l3 in contrariū faciat
q̄ dicit ipse Panormi. in. c. translatō.
de cōstit. ad ibi dicta per doctores me-
remitto. ¶ Tercio limita istā conclu-
sionē ut nō p̄cedat quantū ad actionē
personālē que cōpetit ad cōstitutionē
vel ex p̄missione tradendū sed ad eri-
gendū iuspatr. qz nō regulatur ut alia
spūalia. nec est de foro ecclesie nec h3
idē privilegiū. ita. d. Anto. de bnt. in
d. c. quāto. iuxta finē. vbi vult q̄ iudex
secularis possit cognoscere de causa
actionis personalis que intentat pu-
ta pro iurepatro. p̄misso donari. & idē
t3 ibi do. Andre. barbati⁹. col. antepe-
nulti. & etiā refert & sequit̄ ibi do. Fel-
sandens in fine. & idem tenet ibidē re-
nerēdus auditor: Note apostolice do.
Andreas bassignana q̄ mouet inter
cetera ea ratione qz cā iurispā. p̄tinet
ad indicē ecclesiasticū qz h3 cōnerita-
tem cum institutione q̄ est spūalis. sed
ista ratio cessat fin enim in cā iurispā-
tronatus cōfirmēdi. eandē opinionez
t3 do. franciscus de aretio. in. c. l. suo
vi. incipit. In xpi noie vñs in iusto sic.
Abb. tñ in hoc contrariū tenet in. d. c.
quāto. in fi. & idē tenet ibi Jo. de Imo.
per gñalitatē illius text. idē tenet do.
franciscus de aretio in. c. l. suo. lxxxiij.
incipien. qz multa. sed p̄cedēs opinio
videt̄ verior: & eam tenēdo nō obstat
q̄ dicit Abbas in. d. c. quāto. dñ dicit
q̄ donatio & p̄missio iurispā. subici-
tur iurisdictioni indicis ecclesiastici qz
in ea requiritur cōsensu ep̄i. c. vnico.
infra eo. lib. vi. qz potest dici q̄ ille tex.
et similes nō loquuntur in p̄missione
de donando sed in donatione tñ nīl
dicas q̄ sicut cōsensu ep̄i requiritur
in donatione ita in p̄ambulo vcz in

promissione de donando prout vide-
tur velle do. Card. ho. in. c. cum in fe-
culu. in. iij. q. j. eo. ltr. r. coprobaf qz
rōnes quare requiratur cōfensus epi
in donatione iurispatro. quas refert
Abb. in. c. illud. j. eo. ti. videtur milita-
re in pmissione de donando. ¶ Que
aut actio comperat cōtra impediētes
presentare. vide Bal. in rubrica. C. de
instruc. glo. in. c. examinata in glo. ij.
de iudi. r. ibidē do. Anto. debuit. abba-
tem r. cōmuniter ceteros dicētes qd cō
petit cōfessioia vel negatoria. an autē
directa veltitilis dic vt per eos. vide
glo. in. l. in rem. Glo. loca sacra. ff. de rei
vendi. q. dicit qz in spatro. petitur con-
ditiōe ex iure canonū vel ex lege. vi-
de tñ doctores ibi maxime Bar. r. An-
geluz. r. vide Bal. do. Car. r. do. And.
barbatū in. d. c. quāto. r. tex. r. doct. in
c. examinata. eo. ti. dic prout in dictis
locis cōcludit. Que aut actio cōpetat
patro ecclie expulso per vim de custo-
dia ipsius ecclie. vide Bal. r. do. And.
barba. in. d. c. quāto. Quomodo autē
formet libell? qñ agit ptra epm insti-
tuentē. vel qñ vnus patronus agit cō-
tra aliū. vel qñ petitur pñtatio admit-
ti r. gñaliter quō sint formandi libelli
in materia ista traditur ordinate per
Spec. in hoc eo. ti. quasi p totū. Quod
aut remediū kōperat spoliato posses-
sione iurepatro. vide Spec. in ti. de re
litu. spo. nūc dicamus. post princi-
piū. Qualiter autē agatur si patronus
ad inopiā vergens petit sibi per ecclie
istā puidere hñ p enndē in b. tit. v. por-
ro. r. in ti. de offi. iudi. §. ij. ff. si ho. r. se-
quenti. De hac tñ materia. f. qñ ecclia
teneat puidere patrono indigēti dice-
tur plene infra sup verbo r. vtile. Que
aut forma seruet in pñtatiois. vide Spe.
in hoc ti. in ver. verū. An aut patronus
possit vna cū presentato comparere in
iudicio r. petere eius presentationem
cōfirmari. r. an si presentatus sit mor-
tuis possit iudiciū inchoatū per ipm
presentatū psequi. et petere declarari
ius presentandi ad eum spectare. vide
Rotā in decisioib? suis notis deci-

sione secūda sub hoc eo. ti. ¶ Secun-
do quero circa istud verbū ius an in-
spatro. sit ius gratiofum an de iure cōi-
cōcessum. in hoc pñcto reperio doct.
hic r. in. c. ij. j. eo. r. in. d. c. quāto. de in-
di. r. Abb. in. c. j. de prebend. dicere qz
in spatro. est ius gratiofum seu de gra-
tia cōcessum fundatur omnes per ter.
in. c. ij. in verbo sustinuit. j. eo. et dicit
Abb. in. d. c. ad apostolicā. de simo. qd
principaliter fauore laicorū introdu-
ctum est. sed in hoc vt pnto male dicit
qz in spatronatus laicis concedit prin-
cipaliter vt ipsi laici ad constructionē
ecclesiarū inuiterent. vt no. in. d. c. ij. et
in. c. cum dilectus. j. eo. in glo. magna
in si. ergo fauore ecclesiarum principa-
liter est concessum. ¶ Reducēdo modo
ad propositum ratio quare de iure cō-
muni inrispatrona. non fuerit intro-
ductum vt dicunt prefati doctores est
qz laici nō sunt capaces spiritualium
per iura in precedentiē questione alle-
gata. ego multū dubito sup hac deci-
sione quia in spatrona. etiā compe-
tit personis ecclesiasticis. vt declarat
Abb. in. c. illud. j. eo. r. est tex. in. c. vni-
co. de iurepatro. lib. vj. r. in. c. cū aut. j.
eo. et alibi sepe. sed persone ecclesiasti-
ce indubitatē sunt capaces spiritualium
vt de se pater. r. probatur. in. d. c.
causam. de prescrip. r. in. d. c. quāto. de
iudi. ergo nō est verum generaliter qd
in spatronatus sit ius gratiofum qz re-
spectu psonarū ecclesiasticū videt qd cō-
petat de iure cōi cū nihil repngnet. ne
scio aliter rñdere p nūc nisi qd etiā re-
spectu ecclesiasticarū personarū erit ius
gratiofum respectu pñtatiois qd de iure
cōi non pōt fieri ab aliq qz collatio
beneficioz spectat ad episcopos. c. cū
ex inuncto. in fine infra. de hereticis
c. cum oēs basilice. xvj. questione. vj.
ergo vbi episcopus non possit confer-
re libere qz alius habeat ius presentā-
di. patet qz illud ius habet de iure spe-
ciali vel ex privilegio sibi cōcesso. ergo
in spatro. vel ius presentandi compe-
tit ex privilegio etiā ecclesijs r. per-
sonis ecclesiasticis. et sic indistincte
erit ius gratiofum. vel dic quod in spa-

Tractatus de iure patronatus

tro. de gratia cōcedit laicis sed ecclesiasticis concedit de iure cōi. 2. isto modo tollūtur 2. na. vide tñā circa hāc q̄stionē Warba. in. c. quāto. in. vj. col. in. p̄ncipi. 3. de indi. vbi p̄cludit q̄ aliquo respectu in patro. p̄or dici ius nō gratia exēplificādo ut per eū. vide etiam Abb. et alios in puncto in. c. super eo.

8 in. j. no. de offi. dele. ¶ Tertio q̄ro an p̄sentatio sit ius breuiter credo qd nō. p̄sentatio enī est act⁹ facti: q̄ ut. 3. dictū est in declaratione terminorū in. ij. q. p̄ntatio est exhibitio qdā de cleri cō p̄ntē facta 2. d. effect⁹ iuris patronatus ut dicitur in. c. j. e. sen fruct⁹. ut p̄ Abb. 2. alios i. c. p̄sultationib⁹. j. e. 2. p̄ gl. si. i. c. cū Ber. de re ind. nisi dicam⁹ q̄ ip̄s p̄sentare bene est facti. sed p̄sentatio ipsa put est annexa spiritualitati. i. in iustitūdi dicat ius ut sentit Abbas in. c. q̄to. in. ij. col. de indi. vbi dicit q̄ p̄sentatio est ius annexū spūali ratū. et claris hīc decidit in. c. sup eo p̄ illū tex. de offi. deleg. vel dicat q̄ p̄sentatio anteq̄ sit deducta ad actū est ius postea qd deducitur ad actū est factū ut in simili dicit alibi moderni. de accusatiōe i rubrica. j. de accn. 2. alij de bonorū possessione in rubrica. C. q̄ ad mitti. Et in quāru supradixi q̄ p̄ntatio est fruct⁹ iuris patronatus. vide oīno q̄ circa hoc accumulāt do. feli. in. c. cuj oliz. in. j. col. de maio. 2. obediē. vbi inter cetera attingit an in dispositiōe facitē mētione de fructib⁹ p̄prehendat p̄sentatio. ¶ Quarto q̄ro an p̄sentationē transferat aliqd ius in bñficio in p̄sentatū. doctores solēt dicere q̄ non q̄ p̄sentatio est quoddāz inchoamentū sen p̄ambulū ad obtinēdā institutionē cpi. 2. sic ad obtinēdū ipsum ius. c. q̄ aut ibi inchoatū 2c. j. e. 2. ita not. Abbas 2. doct. ibidem firmit Abb. in. c. ij. 2. in. c. nobis. j. eo. 2. in. c. q̄to. in. ij. col. de indi. 2. in rubrica. e. 2. post Inno. in. c. q̄ sicut. 3. de electione. Idē 13 Abb. in. c. ij. si. de p̄ces. p̄bē. aliter tñ loquit ipse Abb. in. c. cū Ber. sol. de re ind. in. ij. col. v. vers. oppono icōo vbi meli⁹ loquit quā alij hoc pūdo post glo. tertiā ibi 2. finaliter vide-

tur p̄cludere q̄ p̄sentat⁹ nullū ius habet in bñficio 13 bene habet ius ad petendū illud beneficiū vel saltē p̄t impleare officiū superioris: persenerante patrono in eadē voluntate p̄ illū textum iuncta glof. iij. sed vbi patronus variaret. tunc etiā p̄sentat⁹ scōo loco haberet aliquale ius. q̄ ep̄s posset ip̄s scōm admittere sup̄eto primo. 3. sñā cōclusionē 2. distinctionē sequi ē simpliciter feli. ibi in principio. Idē p̄cludit in effectu Lap⁹ allegatiōe sua octana incipiente p̄sentatus in vltima colū. idē 2. clarus do. Card. Ro. in clemen. vnica in principio in. ij. oppositiōe de supple. negligē. prela. vbi dicit hoc p̄cedere etiā in p̄sentationē q̄ habet vñ electionis. i. in p̄sentatione patroni clerici. Premissam etiā cōclusionē tenet ipse in. c. pastoralis. in. j. col. j. e. dū dicit p̄sentatio nō tribuit ius respectu tituli. Idē in. c. qm̄. in. x. q. 2. i. c. qd aut in. j. nota. j. e. ista etiā fuit p̄clusio Innocē. cui⁹ verba Abbas ibi cōmēdat in. c. dilectus. de offi. lega. vbi dicit Inno. q̄ p̄sentationem acquirit ius ad beneficiū per institutionē vero acquiritur ius in beneficio. idē etiā cōcludit Abbas in. c. q̄ aut. vers. oppositio contra textum. j. e. et idē volūt moderniores in rubrica de indi. Limita tñv p̄sentatus habeat ius ad beneficiū. 2. sic ad rem postq̄ acceptatū p̄sentationē. prius autē non dī proprie habere ius etiam ad rem. ita concludit Calde. in consil. suo. xvij. incipiente p̄sentato sub hoc. e. tit. 2. no. q̄ tale ius ad rem dī habere p̄sentatus etiā q̄ p̄ntatio nō sit admissa ab eo cni facta est ita dicit Bal. in repertorio suo iuris civilis 2. canonici in s̄bo patronatus. sñ. ij. allegat tex. p̄ singlari. in. d. c. cū Ber. ¶ Quinto quero an p̄ntationē trāfferat plentū ius in beneficio iuris patronatus vel alio absq̄ p̄prehēsiōe p̄sentationis. Abb. i. c. q̄ aut. j. e. decidit q̄ sic monetur. q̄ is in remporalib⁹ requirit traditū 2. apprehēsiō possessionis ad b̄ q̄ dīcat hīc plentū ius. i. traditiōib⁹. C. de pac. l. q̄ries. C. de re iud. sec⁹ ē in spūalib⁹ p̄ ter.

clarū
vbi e
decid
j. e. 3
tera.
mut
sup
bus
qd d
hū. j.
sit in
appa
plent
cōlū
fessio
tionē
le fuit
de off
ius i
tionē
num.
c. trā
pro cō
q̄ aut
2. tūc
to ad
gitim
q̄ fec
rē pp
de p̄b
trariū
cū. 2. ti
supra
nis h
nefici
benef
nē vt
quis
patro
per en
benef
rico il
de. in
rant 2
allega
q̄. de in
requis
ne iur
cōpeten
nō p̄ce
effectū d

clarū in .c. si tibi absentis. de preb. li. vi.
vbi et tiaz semini. a doc. notat. Idem
decidit Abb. in .c. suggestus. in .j. not.
j. e. Jdē Jnn. Abba. aly in .c. inter ce
tera. s. de preb. vbi dicit q̄ facta p
mutatione bñficiū enz auctoritate
superioris acquiritur ius permutati
bus sine alia traditōe. et facit optime
qđ dicit Abb. in .c. q̄ aut. in fi. textua
liū. j. eo. vbi dicit qđ sufficit q̄ presentat
sit institutus dato q̄ possessionem nō
apprehēderit. q̄ ex sola institutione hz
pleni ius p̄ dictū. c. si tibi. Cōtra istaz
cōclusionē arguit sic si iudicio in pos
sessionē nō est necessaria q̄ p̄ institu
tionē acquiratur pleni ius. ergo ma
le fuit a iure adinēta in .c. vt nostrū.
de offi. archi. et similibus in q̄bus dī q̄
ius inducendi beneficiarum in posses
sionē beneficij spectat ad archidiacono
num. Ista difficultatē monet Abb. in
c. trāsmisam. in .ij. col. de elec. et facit
pro cōcordia et solū. hanc distinctionē
q̄ aut aliq̄ est in possessione beneficij.
et tūc nō est licitū institui vel p̄firmā
re administrare nisi prius inducat le
gitime in possessionē illius beneficij.
q̄ secus faciēdo esset spoliare possesso
rē p̄pria auctoritate q̄ nō licet. c. eū q̄
de p̄ben. li. vi. Et isto casu procedit cō
trariū. aut nullus est in possessione bñfi
cij. et tūc tenet cōmunē esse opinionē vt
supra. f. q̄ sine apprehensione possessio
nis habeat clerici plenum ius in be
neficio et possit administrare in ipso
beneficio. Limita tñ hanc cōclusionē
nē vt nō pcedat quātū ad effectum vt
quis dicatur in quasi possessione iuris
patronat. q̄ est necesse q̄ presentat
per enz et institutus sit in possessione
beneficij et habitus pro rectore vel cle
rico illi bñficij. ita decidit domi. Cal
der. in cōsilio suo. xij. incipiente q̄ requi
rant et. in titulo de inrepatronatus.
allegat notata p̄ Innocē et Hosti. in .c.
ij. de in .reg. resti. et ibi etiā ponit alia
requita vt q̄s dicatur in quasi possessio
ne inrepatro. et dicā infra supra verbo
cōpetens alicui in .x. q. Limita etiā vt
nō pcedat hec cōclusio quātū ad aliū
effectū de quo p̄ Abb. in .c. cym sup. in

iii. col. s. de can. pos. et pprie. quē om
nino vide p̄ intelligētia p̄dictor. Quo
modo aut acquirat possessio bñficij. vi
de Jnn. et doctores in .c. in literis. s.
de resti. spoliato. vbi etiā tradūt quo
modo amittatur et videbimus sup̄ ver
bo competens alicui in questione. xj. et
sequētib. ¶ Sexto quero an inrepa
tronatus sit diuindū: vel indiuidū.
in hoc puncto distingue q̄ si nos lo
quimur de ipso inrepatronatus tunc
indiuidū est tex. est in .c. j. eo. hinc
dixi Bal. in .l. familie. C. cō. vt in .l. iud.
di. q̄ cū inrepatronatus cōpetat in soli
dū nō venit in diuisione. et ratio est se
cūdum glo. et doctores in .d. c. j. et glo.
in .c. pie mētis. in fine. xvj. q. viij. q̄ inre
patro. est quid incorporale sed in cor
poralia diuidi non possunt. l. j. §. vñs
fructus. ff. ad. l. falci. cornelia pia. ff.
de inrepatro. igit et. idē tenet Bal. et
refert et sequit do. Andreas barbati.
quos omnino vide p̄ declaratiōe hu
ius cōclusionis i. c. quāto. de indi. Ista
cōclusio exemplificat tribus modis.
vt per doctores et Abba. panoz. referē
tem in .d. c. j. ad quos me remitto. Ex
ista cōclusionē ego infero q̄ in inrepa
tro. hz locū ius accrescendi. q̄ in his
q̄ indiuidua sunt habet locū ius accre
scendi etiā in cōtractibus vel sedz ali
quos ius non accrescendi tex. est in .l.
proprium. ff. cōmū. p̄dictio. notat Bar.
et alij cōmuniter in .l. si mihi et xij. ff.
de verbo. obliga. doc. in .c. j. de duob.
fratrib. de nono beneficio inuesti. Jo.
and. in additionib. specu. in rubrica
de feudis. et Bald. in .l. vnica. circa vlti
mā. col. C. qñ non pe. par. et ibidem
Bali. in .x. questione. et Bal. in .l. p̄ma.
§. inter dū. ff. de vsufru. accresce. et facit
qđ no. Bar. in .l. j. §. et his. in vltimis
vbi. ff. de p̄bo. obli. et in terminis
decidit Pan. de eleaza. in disputatiōe
sua incipiente patronus ecclesie. Jdē
do. Alexā. in .d. l. si mihi et xij. in fine
principij. ff. de p̄bo. oblig. et idē sentit
Calder. in p̄li. suo. vij. posteo sub hoc
titulo de inrepatro. Jdē Bal. i. c. quā
to. in .ij. colū. de iudicij. vbi p̄cludit t
q̄ si vñs ex patronis septur sententia

Tractatus de iure patronatus

et alius obtinuit quod obtineri totum acere
scit. ubi ille specie refert et sequitur do. An
dre. barba. Si vero nos loquimur de
presentatioe que est fructus vel effectus
iuris patro. et ista quandocumque potest divi
di scilicet hoc modo tu presentabis
ista vice et ego altera quando contin
get ecclesiam vacare. ter. est clarius in
cle. plures. eo. ti. Circa quod vide pulchra
decisionem Joan. and. in. c. cum illis.
§. fina. de prebendis libro sexto quaz
refert et sequitur excellens doctor do
minus Ludo. bologni. in additione
sua facta ad Joan. de ana. in consi. s. no
xliij. incipi. stante vicissitudine. dicit
enim prefati doctores quod facta connec
tione iter patronos modo quo supra.
si papa mandat provideri de benefi
cio quod spectat ad presentationem
alterius illorum patronorum non po
test pro quo scribitur habere benefi
cium illud. si illa vice presentatio spec
tat ad alium patronum cuius decisio
nis non fuit memor maximus accu
mulator et canonistarum princeps dñs
felix sandens in suo tractatu quā
do littere apostolice noceant patronis
ecclesiarum. Redendo nunc ad pro
positum potest etiam fieri divisio hoc
modo. Tu presentabis in una ecclesia
et ego in alia presupponendo quod habe
mus duo iura patro. ita Abb. Panor
mita. in. d. c. i. in fine textualium. j. e. et
hoc procedit etiam sine consensu epi
scopi s. m. dominum Card. in. d. c. i.
in. ij. q. per dictas cle. plures. in verbo
libere cum gloss. et istam distinctionem
videtur sensisse gloss. in. d. c. i. dum di
cit quod ius patronatus tanquam individuum
est apud unumquemque heredem in solidum
quoniam ad omnes effectus priorum quo ad
presentationem quod est apud omnes pro
parte sua ita quod nullus de per se pote
rit presentare. et quod sit ratio diversitatis
f. quod magis ius patro. sit in solidum apud
patronum quam ad alios effectus quod quoniam
ad presentationem pulcre explicat Jo. an. in
d. c. i. sup. gl. i. et clare do. Car. flo. i. cle.
plures. in principio. in. ij. col. eo. ti. p. di.
c. et ista distinctionem facit do. Car. flo.
in cle. plures. in p. in. ij. col. in. p. q. s. o

ad hec motina. e. ti. dices quod ius patro.
est indivisibile in substantia sed divisibi
le quo ad ius presentandi. Adducit simi
le quod ius iudicium quod cumque est apud plu
res in solidum sed exercitium per e. c. p. u.
dicitur. in. p. in. de offi. dele. Quid au
tem si sint duo patroni quod sint discordes
an possit superior eos compellere ad fa
ciendam divisionem modo quo. s. f. vt alter
nis vicibus fiat presentatio per eos. reperio
quod do. Felix sandens i. c. in ecclesiis.
col. pe. de p. si. in. s. ceterum. in fine sen
tit quod sic dum allegat gloss. in. c. l. xvi.
q. i. et subdit illa esse notanda ad intel
lectum cle. ij. de iure patronatus. dicit enim gl. pal
legata quod si duo episcopi habeant cōiter
ecclesiam subiectam et discordant in eccle
dispositione superioris erit officium: vt
alternis annis disponant. Ego tñ p. o.
dicendum contrarium hoc casu. quia
diversa militat ratio in presentatione
ficta quod si fiat nunc in certum est quod alia
vice fieri debeat. Sed in casu dicte gl.
certum est quod alternis annis quilibet episcopus
habeat exercitium illi iuris. preterea
quod patroni discordant satis est prius
a iure de modo providendi ecclesie. vt in. c.
ij. r. in. c. cum aut. cum ibi no. j. e. ¶ Sep
timus quoque circa istud verbum in. t. quom
plex sit istud ius patro. ecclesiarum de quo
tractem? breuiter dic quod duplex. vnum
appellat ius patronatus. ecclesiasticum aliud
laicorum. Et sic alij dicunt patroni laici
alij dicuntur patroni ecclesiastici. ter. est
in. c. unico in. fi. col. ii. li. vi. r. i. c. cum aut.
j. e. vbi Abb. et doct. Idem Abb. et alij in
c. eam re. in. c. cum propter. r. in. c. pastora
lis. r. in. c. cum dilectus. j. eo. r. alibi sepe
patronatus laicorum seu patronus lai
cus dicitur quod aliquis laicus vel est clericus
ratione patrimonij sui ecclesiam fundavit
constituit vel dotauit. glossa est in cle
ment. plures in. s. o. p. i. t. e. ti. r. ita de
clarat Abb. et alij in locis supra allega
tis. Idem Abb. i. c. illud. j. e. in. c. de mo
nachis. s. de p. b. vbi semper concludit
doct. quod si clericus nomine proprio
seu ratione patrimonij sui fundet eccle
siam vel capellam tñ sensetur ius patro. lai
corum seu illi equiparatur poia vt dicit
Abb. in. d. c. eam re. in. fi. Et ita etiam

firma
legati
14 r. c. t
quod cl
ita d
qua
suzv
eidu
anti
fel.
pba
ca ist
15 accel
sua r
regul
sua
in ve
dit q
ppre
ses a
mor.
mi r a
gis d
qd in
ta. l. q
Ista
in. c. c
Idem
lrv. in
in vlt
net A
presen
p. clud
ind m
rit p
ris a
natu
ter. o
comm
tatur
in. l. p
C. de
laicu
ambo
qd etia
tus in
colu. et
clrvy.
cudov
incipi
et Abb.

firmat do. feli. alias auctoritates al
legando in suo tractatu qñ litere aplice
14 r. c. ¶ Patronatus abt ecclesiasticu dñ.
qñ clericus habet illud noie eccle sue.
ita doc. vbi. s. sen qñ ipsa ecclesia vel ali
qua vniuersitas vel collegiū religio
suz vel clericorū habet in patro. vi de
cidit dñi de rota decisione octaua in
antiqs in ti. de iure patro. 2 latins do.
feli. in dicto suo tractatu in. viij. col. et
pbat in. c. vnico eo. ti. lib. vi. ¶ Et cir
ca istā decisionē insurgūt alie qñtides
15 accessorie. ¶ Prima est pone q eccle
sia 2 laicus simul habēt in patro. an
regulabitur tale in patronat⁹ vt eccle
siasticū an vt seculare. glo. in. c. vnico
in verbo ecclesiasticus eo. ti. li. vi. pbat
dit q regulabitur vt ecclesiasticū. Et
ppter ea hoc casu laic⁹ habebit sex mē
ses ad pñtandū vbi tñ haberet qua
tuor. 2 cū illa g. transeunt Archi. Be
mi 2 aliq ibi. Et rō decisionis est q ma
gis dignū trahit ad se min⁹ dignū. c.
qd in dubijs. cū glo. de cō. eccle. vel al
ta. l. querit. ff. de sta. ho. cūz similibus.
Istam etiā pñtationē sequitur Abbas
in. c. cū ppter. in. f. 2 in. c. eam te. j. eo.
Idē firmat feli. de senis in consi. suo
lxv. incipien. in scripte questiones.
in vlt. colū. in principio. Idē etiam te
net Abbas in. c. de quarta. in. v. col. de
prescrip. vbi per dictam glo. in simili
pñdit q si laicus habet rē cōmunē 2
indivisiibilem cū ecclesia tunc nō cur
rit prescriptio cōtra laicū spatio tēpo
ris a iure cōmuni statuto. sed conser
uatus ius suū ppter ecclesiā. allegat
tex. optimuz 2 quasi expremum in. l. si
cōmunē. ff. quēdamodū seruitus amit
tatur. facit etiā quod no. Bar. 2 Bal.
in. l. precipimus. s. eodem observādo.
C. de appella. vbi dicit q si clericus 2
laicus essent obligati ratione clerici
ambo conveniuntur etiam episcopo.
qd etiā sequitur do. Andreas barba
tus in rubrica de officio delega. in. ij.
colū. et dominus Alexander in consi.
clxxij. incipien. viso toto pcesu. in se
cūdo volumine in fine. 2 in pñ. clxxij.
incipiēte viso pcesu eodē volumine.
et Abbas in. c. super questionum. s. si

vero. in secūda colum. supra de officio
deleg. vbi ponūt similes decisiones. 2
illā decisionē Bar. in. d. l. precipim⁹.
exclamat xpathestianus notabili suo
clxxij. Et possent in finita accumulari
que accumulavit do. feli. in. c. j. in. ij.
colū. de pñp. vbi pñcre ornat regu
lā. d. l. si pñmū. facit etiā qd dicit Ro
ta in antiquis sub titulo. de concess. p
bē. decisione. xxxvj. incipiente papa.
vbi dicit q si papa pferat beneficiū in
patro. clerici et laici simul valet talis
collatio vbi alias non valeret. Cōtra
istam conclusionem facit quod deci
dit Abbas in. c. si. in. fine infra eodem
vbi dicit q si presentatio simul perti
neat ad patronum laicum 2 patronū
clericū non poterit legatus ppe etiā
de latere tale beneficiū conferre sine
presentatione laici 2 tñ beneficia iuris
patro. ecclesiastici pōt legat⁹ pferre li
bere. c. cū dilectus. j. e. allegat. feli. de
de senis pñ. lxxij. alias est in pñ. lxx. p
allegato. Et ita decidit Lapus 2 Be
mi. ibi in vltimis verbis in. d. c. vnico
eo. ti. li. vi. ¶ Istā difficultatē tāgit do.
feli. in dicto tractatu. in. vij. col. qñs
auctoritates allegat p 2 ptra. 2 finali
ter solut distinguendo q vbi resultat
cōmodū ecclesie vel ecclesiastice pso
ne. 2 tñ sit in casu misto denotatio a
qualitate clericali. nō aut a qualitate
laicali. Et ita pcedit gl. in. d. c. vnico
eo. ti. li. vi. cū supra allegatio. Si autē re
sultaret incōmodū vel deterioratio ec
clesie et pdenotatio de qualitate clerica
lis. tñ inspicit potius qualitas laica
lis. Et ita pcedūt tria in quib⁹ lega
tus nō pōt pferre beneficiū iuri patro
natus missū. qz cōferendo libere nedū
preiudicaret pñtatiōi laicali: s. et etiā
pñtatiōi ecclesie vel ecclesiastice pso
ne. Istā distinctionē cōprobo p ea que
notat Abb. in. c. super questionū. s. si
ho. in. ij. col. s. de offi. dele. vbi dicit q
ppositū assumit naturā alteri⁹ speciel
scdm q iuri min⁹ derogat. ¶ Scda q
15 stio accessoria est. pone t q vn⁹ patro
nus ecclesiastic⁹ habeat in patro. simul
cū plurib⁹ laicis. an tñ indicabit in
patro. ecclesiasticum: an potius se

Tractatus de iure patronatus

culare. propter maiorem numerum patro-
norum secularium videtur dicendum quod iudica-
bitur iuspatro. secularium per doctrinam
Bar. in l. si. in. i. q. col. ff. de colleg. illici-
tis ubi dicit quod vniuersitas scholarium
ceteris secularibus quibus plures sunt seculari-
res in ea quam ecclesiastici. et propterea
ipsa vniuersitas poterit conueniri coram
iudice seculari. fateatur tamen quod ubi essent
pauciores numero ceteris ecclesiasticis. quia ma-
gis dignum trahit ad se minus dignum.
et ista doctrina sequitur Abb. et ibi. d. se-
li. in. j. col. in. c. ex literis. de consuet. eadem
doctrinam tradit Bal. in aut. habita in
pen. col. in. punc. C. ne filius pro patre
facit quod nota. idem Bal. in. l. si. in. p. col.
C. de edic. diui. adri. tol. in. versic. sed
hic queritur ubi dicitur quod si sunt plures pos-
sibiles hereditatis: quibus vniuersaliter
deberet offerri libellus. quod si omnes
essent laici excepto vno qui sit clericus
debebit agitari iudicium coram iudice
laico. Tandem pro ista opinione vi-
detur decisio in terminis Jo. de lig. in
c. dilectus. i. q. de preb. quem refert
et sequitur domi. s. felix. in. d. c. ex lite-
ris. in. j. col. ubi decidit quod ius pa-
tronatus competens vniuersitati scho-
larium dicitur ecclesiasticum si ibi sint plu-
res clerici. Si autem sint plures laici
dicitur iuspatro. secularium. Contrarium
credo verius licet non repertum hunc
punctum examinatum. teneo enim sal-
uo sanctorum iudicio quod iudicabit iuspa-
tro. ecclesiasticum non considerata plurali-
tate secularium. et me mouet quia iuspa-
tro. ecclesiasticum. ut supra dictum est. dicitur
clericus. note ecclesie sue et sic ipsa ecclesia vel
collegium clericorum vel religiosorum habet
ipsum iuspatro. vnde hoc casu non considera-
tur persona ipsius clerici et sic non considera-
tur quod sit vnus vel quod sint plures persone.
quia non est ipsa persona clerici qui pabeat ius
patro. sed potius ecclesia collegium vel vni-
uersitas. Et propterea fundamentum de
pluralitate cessat. fateor tamen quod ubi con-
siderarentur persone: tunc attendere non essent
plures laici quam clerici vel contra. Et pro-
pterea si ad vniuersitatem scholarium
spectaret iuspatro. tunc si in illa vni-
uersitate essent plures laici iudicabit ius

patro. secularium. ut supra hoc est casus
considerantur persone ad cognoscendum an vni-
uersitas dicatur ecclesiastica vel seculari-
tis: ut supra. sed ista consideratio non
fit in casu nostro quando ecclesia est pa-
trona. quia ita est patrona si ibi sit tantum
vnus clericus sicut si essent plures. et
istis modo possunt concordari dicte deci-
siones. Quinimo quandoque considera-
tur plus persona vnius clerici quam plu-
rium laicorum. ut in casu. c. per tuas.
de arbi. et vide Abbate et melius vide
per declarationem et intelligentiam illius. ref.
et similitum do. Andream Barba. in. c.
j. in. i. q. col. in. fi. de loca. ubi habuit opti-
mam considerationem. scilicet quod ubi cle-
rici considerantur tantum tales. et sic tantum
clerici tunc minor numerus clericorum
trahit ad se maiorem numerum laicorum.
et ad hoc allegat bona iura licet non alia
legat dictum. c. per tuas. Aut vero cleri-
ci non considerantur tantum tales sed sunt
in loco tantum quilibet vel considerantur
tanquam quilibet eo casu maior pars
laicorum trahit ad se minorem partem
clericorum. exemplum vnde dictum est
in vniuersitate scholarium. clerici enim
sunt in diuersitate tantum quilibet et tantum
scholares non tantum tales. et sic non
tantum clerici numerum si maior pars se-
cularium. vel laicorum trahit ad se mi-
nores partem clericorum: unde allegat bo-
num textum cum glos. in. cap. a colla-
tione. de appellatio. libro sexto et istam
declarationem sequuntur moderni
res in capitulo ex literis. de constituti-
tioni. et ex ista declaratione habes in-
telligentiam predicte questionis. et
eorum que supra dixi. et dictam con-
siderationem habuit prius domi. Car-
sio. in proemio clementinarum in. i.
colam. et domi. Abbas Panor. ca. au-
ditis. in. i. q. nota. in. fin. de elect. s. ubi
allegat glossam pro singulari in. d. c.
a collatione. et refert dominus s. felix
in. s. in. proemio gregoziano. in. prius
cip. dicit enim Panor. imitans ubi su-
pra. quod episcopus quantumcumque
maximus existens in studio non pre-
cedit rectorem quia non est in vni-
uersitate tantum episcopus sed tantum scho-
larium

vario
vbi
tunc
laici
ria. s.
decla
si eff
lares
ex su
ta pe
17 nati
acce
vel if
vel il
et sum
perio
antic
na d
insp
begn
vnu
no vic
pten
cere c
clusio
decisi
tract
cōcln
vel co
tes q
giosu
litate
dicur
sione
cūfer
frate
corā
de fo
cit. C
sum
cū d
clie. s.
18 nō su
cleric
et dūb
sue ecc
cabit i
314 q
ctus. r
d. c. ex
iuspa.

vario & premiffam doctrinam. f. quod
vbi plures: cōfiderantur vt finguli qđ
tunc attendatur perfona clerici licet
laici fint plures: firmat etia do. Ma-
ria. Soci. in. c. j. in ver. decimaquinta
declarat de foro cōpeten. Quid autē
fi effent pares perfone. f. z tantē fecu-
lares. ¶ Ite ecclefiaftice pater veritas
ex fupradictis. & aliquid faciūt nota-
ta per Imo. in. c. inter dilectos. de do-
natio. in pen. colū. ¶ Tertia queftio
accefioria. eft an in fpatro. begunarū
vel iftarū fraternitatū difciplinatozū
vel illorū de tertio ordine fci frācifci
& fimilibz dicat in fpa. ecclefiafticū. Re-
perio dños de Ro. in fuis decifionibz
antiqđs in tit. de in fpa. decifioe octa-
ua decidere qđ in fpa. begunarū cōfiet
in fpatro. ecclefiafticū qđ pofito qđ tales
beguine fint feculares. religiofe tamē
vntū & habitū portāt religiofum. Jō
nō vident mere laice qđ lz fint laice in
ppter religiofē quā habēt vident fa-
cere collegiū religiofarū. Jñā eadē cō-
clufione firmat feli. allegādo dictam
decifionē dñoz de Rota in dicto fuo
tractatu qđ lūte aplice &c. in. vj. col.
cōclndēs idē in alijs fraternitatibus
vel collegijs habētibz eadē qualita-
tes quas habēt begunie. f. habitū reli-
giofum &c. lz vbi nō habēt dictas qua-
litates. pnt difciplinati nō habēt: tūc
dicantur patroni laici. Jñam conclu-
fionem cōpodo p doctrinā Bart. in. l.
cū fenat. ff. de rebz dubijs. vbi dicit qđ
fraternitates laicorū debēt cōueniri
corā iudice laico. & tradit doc. in. c. ij.
de fo. cōpe. vbi. d. feli. in fi. alia addu-
cit. ¶ Quarta qđ accelforia eft qđ pclu-
fum eft fupia qđ in fpatronat? ecclefiafti-
cū dñ qđ ppetit ecclefie clerico rōne ec-
cle. Si aut ppetit clerico rōne pñmo-
niz fuit dñ in fpa. fcculare. pone f qđ cle-
ricus fundauerit & dotauerit ecclefiaz
& dñb ite an dñ pñmonio an de bonis
fue eccleie id fecerit an hoc cafu indi-
cabit in fpa. ecclefiafticū vel fcculare.
Jñā qđne tēgit. d. Jo. de lig. l. d. c. dile-
ctus. & nō decidit. Reperio qđ d. feli. l.
d. c. ex l. i. f. col. decidit qđ indicabit
in fpa. ecclefiafticū qđ dñbio cōfiet clerico

ens illā ecclefiaz dotaffe de bonis bñf-
ciorū. Et rō fm eū eft qđ clericū licite di-
tribuat fruct? in tales pios vfus fm
notata p Jnn. in. c. epi. de pñbz. Jñā rō
d. feli. nō eft pcludē vt videt. vñ ego
credo decifionē hui? qđnis pēdere ab
alia qđne quā tēgūt doc. marie Abb.
in. c. ij. de peculio clericorū. in. c. cū in
officijs. & i. c. cū effes. de testa. in. rj. col.
ñ. ij. pñcipaliter qđo vñ an acqđita per
clericū cēfcant acqđita de fructibz ecc-
clefie an de fructibz patrimoniū fui. in
qua qđne opt. & dist. Abb. ibi videtur
equior. f. qđ aut pñat de qđ? bonis cle-
ric? acqđitit & res eft clara. Si aut du-
bitū eñt tūc cēfēbit acqđititū tūc ex red-
ditibz pñijs qđ ex redditibz ecclefie &
iō acqđita fm eū debēt diuidi inter ecc-
clefiā & heredē clericū equaliter vel ine-
qualiter fcdm qđ magis de redditibz
pñimonij vñ ecōtra pceptū eñt. pnt erē
pñificat Abb. in. d. c. ij. circa fi. de pecu-
lio clerici. Et hoc infero in qđne noñtra
qđ fi pñponim? clericū habere patri-
monia & bñficiū. & reperiat eū fundat
se vñā ecclefia vel capellā erit patron?
ipō rōne pñimonij & et erit patron? ecc-
clefia fua rōne fuoz fructū vel reddi-
tū. & lz regulariter diuifio rerū acqđ-
tarū p clericū fiat vt dictū eñt in nō erit
curādū hoc cafu qđ maiores redditus
percipiant de bñficio qđ de pñimonio
vel ecōtra. qđ qñ plures feudāt vel do-
tāt ecclefia ita eñt patron? qđ fert min?
ficut qđ cōfert pl? fm gl. i. f. i. f. i. f. i. f. i.
di. & cōclndūt. Jnn. Abb. & aliq. hic fa-
teor in qđ rōne mifture regulabit hoc
cafū ficut in fpat. ecclefiafticū qđ magis
dignū &c. vt declarant. Jñ. in. j. q. acces-
foria. vñ. d. feli. male videt cōclufiōe
qđ in totū indicet in fpatronat? ecclefia-
fticū. qđ de bonis vñ redditibz eccleie in
totū pñumat acqđitit. qđ veritas eñt in
cōtrariū vt ex pñictis apparet. ¶ Ulti-
ma qđ accelforia eñt qđ differētia fit in-
ter vñā & aliud in fpatro. Breuiter ho-
ñit. hic in fuma in ver. in qđ? diffē-
rāt enumerat multas & clari? Abb. in
c. cū pñpter in fi. i. e. vbi enumerat no-
nē differētiā. Aliā ponit do. Anto. in
c. pñ. in vlti. col. f. eo. vide per te. Aliā

Tractatus de iure patronatus

1. Et sic undecimā differentia credo posse assignari qz patronus laicus nō pōt interesse electioni in ecclia collegiata patronata. Sed clericus sic. glo. est in c. nobis. in verbo de sua. i. e. et etiā habetur in c. de hoc per abbatē maxime de simonia. Aliam 2. duodecimā assigno differentia qz laicus nō efficit patronus a principio nisi altero de tribus modis. s. fundatiōe et. infra glo. in c. pie mētis. xvj. q. vii. s. clerici efficiunt patroni ex cōcessiōe tēporaliū alicuius ecclie eis facta. ita decidit Abbas per illū ter. in c. de monachis. in versi. in quarto modo. s. de prebendis. sup qua differentia cogita qz d. c. de monachis nō dicit qz in tali cōcessiōe trāsserat in patronatus sed bñ ius presentandi. Et an possit quis habere ius presentandi absqz eo qd sit patronus dicā infra in preliu sup verbo cōpetēs alicui. Et ali quas differentias refert do. feli. in c. cū Bertoldus. in. ij. colū. de re iudi. Sed omnia in specie non refero qz sic non expedit hoc opus isto anno. Aliam differentia colligo ex c. si qd epōrū. xvj. q. ij. ubi supponit qz epōs patronus in aliena dioecesi pōt presentare quē vult. Secus si esset in latco et istud est priuilegiū epī fm hosti. hic in summa. s. ij. **¶** Expedit? sup de pñeto pñi sibi possit i diffinitioe. capio s. f. honorificū.
2. Episcopus nō pōt facere regulariter institutionem. sine presentatione.
3. Honor an intarū debeat patrono in presentando qz institutio facta eo spretio sit omni casu nulla.
4. Episcopus pōt instituire quē vult sine presentatione qñ presentat per patronum non potest institui sine scādalo.
5. Institutio nō pōt fieri per legatū de latere patrono ecclesiastico spretio.
6. Tēpus datum ad presentandū an possit abbreviari.
7. Honor an ita debeat patrono vt nihil possit fieri in preiudiciū inris patronatus sine eius cōsensu.
8. Papa an possit preiudicare patrono.
9. Inferiores a papa an possint preiudicare patrono.
10. Rector ecclesie patronate pōt sibi eligere quos vult ad seruendū sibi et mī nistrādū sine consensu patroni.
11. Rector pōt deputare vicariū in ecclia sine consensu patroni.
12. Patronatu ecclesiastico preiudicari pōt per legatū.
13. Legatus de latere pōt derogare iurispatronatus quod habetur ex cōsuetudine vel prescriptione.
14. Religiosus an possit presentari ad eccliam patronatam.
15. Consanguineus an possit presentari sicut extraneus.
16. Clericus pōt alere cōmunes pauperes de redditibus beneficiū suū.
17. Incognitus an possit presentari.
18. Presentans presumitur scire cōditionem presentari.
19. Beneficiarius alias an possit presentari.
20. Beneficiario alias presentato an vocetur primum beneficium.
21. Presentare seipsum an quis possit.
22. Presentatus an debeat esse sacerdos vel pbrer de necessitate an sufficiat qz sit simplex clericus subdiaconus vel diaconus.
23. Patronus in ecclia collegiata presentat clericus ad prebendas.
24. Patronus an possit presentare per procuratorem.
25. Procurator an debeat cōstitui specialis ad presentandū: et an sufficiat generalis.
26. Presentatio est quedā donatio.
27. Procuratorem presentasse infra quatuor mēses an sufficiat.
28. Patronus an possit presentare per litteras scribendo episcopo qualiter talem presentat.
29. Patronus an possit presentare plures dicendo episcopo qd admittat alternatiue quem velit.
30. Patronus an possit presentare sub cōditione.
31. Patronus an possit variare seu presentare plures successine.
32. Clericus patronus si variat in presentando an sit puniendus.
33. Variari an sit permillum a postulatione.
34. Patronus ecclesiasticus si presentauit ei

4 nō
poss
34 Pat
sent
35 Pat
ties
36 Pat
an p
37 Pat
de n
38 Pat
cun
39 Pat
terit
do e
40 Pat
quor
futu
41 Bie
iura
42 Ser
conf
43 Ma
gnū
44 E
sent
tuti
45 Du
de s
lum
46 Be
47 Pa
cun
48 Ep
tran
illo
49 Cle
peri
50 Pro
sim
51 Cor
dum
ni v
et ali
52 Lite
prei
53 Pat
Inter
quisq
pferē
54 Lis

- q nō hz ius instituedi: sic nulliter: an possit variare & venio pntare legitime.
- 34 Patronus ecclesiasticus an possit presentare plures simul.
- 35 Patronus laicus an possit variare toties quoties voluerit.
- 36 Patronus si pmisit de presentando vnu an possit variare & aliu presentare.
- 37 Patronus si presentavit vnu et iuravit de non variando an possit variare.
- 38 Patronus si presentat scdm nec dicat accumulatio an scda presentatio valebit.
- 39 Patroni duo si presentent vnum: an poterit alter ex his variare accumulando et alium presentare.
- 40 Patronus si presentet successive duos: quorum alter sit idoneus: epus potest instituire quem voluerit.
- 41 Satisfactioni non est locus quando iura non sunt paria.
- 42 Senior est preferendus in beneficiis conferendis.
- 43 Maior pars patronorum pntat vnu idignu: minor pars dignu qd erit pferedus.
- 44 Epus an debeat instituire primo presentatum: qn duo successive sunt instituti et sunt eque idonei.
- 45 Duobus presentatis quorum vnus est de sanguine fundatoris an debeat illi episcopus preferre.
- 46 Beneficiu debet conferri ei qd bñ fecit.
- 47 Papa in dubio intendit puidere cui cunq in patria sua.
- 48 Epus potest repellere presentatum extraneum quando reperitur idoneus in illo episcopatu.
- 49 Clericus duos an debeat preferri pauperi in beneficio.
- 50 Procurator: me si pntavit vnu an possim variare ac si psona presentasset.
- 51 Constitutus procurator ad presentandum vnu copatronu suu qui presentavit vnu nōle propulo: an possit variare et alium presentare nomine suo.
- 52 Littere apostolice an possint valere in preiudicium infirmi.
- 53 Patroni presentant: vnus de alter Jo. Inter istos presentatos ouis his: q vnus quilibet pcedit se potius esse instituedu pferedu: an hoc casu sit licita variatio
- 54 Ls si daret lōgo tēpore inter pntas

- tos: an epus debeat tādū tardare ordinationē ecclesie qdū durabit lō.
- 55 Epus an hēat ips limitatu ad instituedu si nulla sit līs respectu iurispatrio. an possit tardare tñ quātū voluerit.
- 56 Epus an possit ponere economū i ecclesia patronata durāte tpe dato ad presentandū a iure si patronus nolit presentare nisi in fine illius temporis.
- 57 Tempus datum ad presentandū qñ incipiat currere.
- 58 Tempus an currat patrono impedito presentare.
- 59 Tempus qñ incipiat currere ad presentandū in ecclesia non ite constructa.
- 60 Juspatriatus potest acquiri in ecclesia constructa & dotata de consensu epi.
- 61 Patronus an possit presentare vltima die termini pñi ad presentandū.
- 62 Patronus qui non presentavit in tempore an possit purgare moram.
- 63 Tempus qñ datur epō ad conferendū qñ patronus excluditur a presentando propter negligentia vel aliter.
- 64 Patrono excluso a pntado ppter negligentia ad ecclesiam ad quā spectabat institutio de iure spali i seniori ab epō: an b casu pntas pferedi deuoluat ad ipsi se.
- 65 Tempus datum ad presentandū an currat diebus feriatis.
- 66 Pntatio an possit fieri die feriata.
- 67 Tempus an sit statutum presentato ad consentiendum presentationi.
- 68 Patronus instituit corā eo qui nō hz lās instituedi & interim labūtur quorū menses: postea intelligit ius statuedi spectare ad alium et corā illo vult presentare: an possit.
- 69 Edictū an deat pponi facta pntatiōe.
- 70 Presentatus scdo si sit in curia romana: an debeat ibi citari.
- 71 Pntat si administrat in beneficio an in institutione an pntat ipso iure pntatiōe.
- 72 Clericus si habeat duas presentatiōes de se factas an teneatur eligere quam velit: & an possit prosequi virāq.
- 73 Patronus dicēs eligo talē in pntandū an hoc dicatur facta presentatio.
- 74 Patronus si eligat pntadū & electus renūtiat anq pntet an patronus habebit iurū quatuor menses ad presentandū &

Tractatus de iure patronatus

die renūtiatiōis illius.

- 75 Patronus si dicat cōfer o hunc clericum ecclesiam meā: an dicat facta pñatio.
- 76 Patronus dicens corā epō eligo hunc clericū: peto enim institui an dicitur facta pñatio.
- 77 Patronus dicēdo pñatio istū ad ecclesiam cōcedendo ei patronatū an p hoc faciat eū patronum.
- 78 Ep̄s dicēdo nō recipio vel nō admitto pñatiū an per hoc videatur ip̄m reprobari.
- 79 Ep̄s admittit clericū ad ordines: et etiā ad bñficiā tanq̄ idoneū si postea pñentat ad bñficiū iuripatronatus an ipse ep̄s possit eū repellere.
- 80 Patronus si pñentat s; ep̄s nō admittat pñatiū an patronus teneat aliū de nouo pñentare.
- 81 Pñentatio an fiat soli ep̄o.
- 82 Patronus an teneat probare se pñentare infra tempus statutum a iure si id negetur.
- 83 Pñentatio an probetur per solā narrationem ep̄i factam in literis pñentationis.
- 84 Honor patrono debitus quis sit.
- 85 Tempus quadrimestre qd datur patrono quat̄r debeat cōputari.
- 86 Patronus an possit pñentare ad bñficiū vacās de iure.
- 87 Rector ecclesie si sit pñatus bñficio ipso iure ppter aliquod delictū an patronus possit statim pñentare anteq̄ sit declaratum.
- 88 Prerogativa a maiori quis fungatur pñentans an institues.
- 89 Honor an debeat patrono vt nō possit vocari in ius p pñatiū sine venia.
- 90 Honor an debeat patrono vt p eius alia sit in ecclesia patronata sp̄alis missa celebranda.
- 91 Maior pars patronorū an sit necesse cōueniat habito respectu ad omnes patronos.
- 92 Pñentatio an requiratur qd fiat a maiori parte patronorum.
- 93 Pñentatio an spectet singularibus pñis: an collegio differt: et quare.
- 94 Patroni an debeant simul cōuenire in actu pñentationis.
- 95 Specia alia duo nō debent concurrere circa idem.
- 96 Patronorū vnus pñentat singulariter: et de per se postea pgregant simul: et semel. an ille qd pñentat singulariter sit pñatus p alia vice pñate dādi vocē.
- 97 Instituti hñt pñatē dno in solidum vnus pñentat coram vno: alter scōlo loco: et corā alio an primo pñentans debeat obtinere.
- 98 Honor an debeat patrono vt possit saltē ex cōsuetudine cōcedere ecclesiam patronatā absq̄ ep̄o.
- 99 Honor alius an debeat patrono ex iure patronatus qd pñentatio.
- 100 Patronus ecclesiasticus pōt erigere rōnem de temporalibus ecclesie.
- 101 Ep̄s pōt erigere rōnem de temporalibus ecclesie.

Lonozificum istud verbū importat honorē quē habet patronus in pñentando rectorem vel clericū. Et si sine pñentatione non potest episcopus institutionem facere regulariter. c. decernim. xvj. q. iij. Item importat honorē quē habet patronus in ecclesia. quia p̄ alijs d; honorari. c. nobis. f. eo. Ista Abbas et alij hic sed vt melius hec materia intelligatur formabo aliquas quæstiones circa eam. Primo igitur quero tan intantū debeat iste honor patrono in pñentando qd institutio facta eo sp̄eto sit nulla o casu. Breuiter scias conclusionē qd regulariter institutio facta sine pñentatione patroni est ipso iure nulla. tex. est in. d. c. decernimus. ibi ordinationē suā irritā uocauit. xvj. q. xvj. Et ita firmat Abb. in. c. illud. circa p̄ncipiū et etiā circa f. f. et in. c. ex insinuatione. in. ij. no. eo. ti. et in. c. cū Bertoldus. in. ij. col. in. f. de re indi. et ibidem domi. feli. in. ij. col. vbi alias auctoritates allegat. Idē decidit Bald. in. p̄. no. xvj. fm̄ impressionem nouam incipiente factum sic proponitur. in. ij. dubio. in quinto volumine vbi fortius dicit quod talis institutio est nulla etiam si institues ignoraret ecclesiā habere

patronos & subiecti ibi in tertio dubio
p ipsemet instituta potest declarare ipsas
institutione nullas. Et dicitur hof. 2. d.
Card. flo. in d. c. ex inscriptione qd in
stituitur in ecclesia habente patronum in
tra ipsam plenam sine pntate patro
ni occupator est & tunc occupator te
monet p illa ter. x per. c. illud. Leo. tit.
Contrarius in reperio tenere dñm Car.
flo. in d. c. illud. in tertio notabili per
illam ter. in verbo irritada. qd deno
tat institutione non esse irrita sed p sen
tentia esse irritada. hoc non obstante
pclusio supra facta communior est. Nec
ob. ter. in d. ca. illud. q. Abbas ibi et
in d. c. cu Bertoldus. exponit irritan
da. i. irrita nuntiada vel irritada est de
facto quatenus de facto pcessit. vt in
simili dicit glo. in l. i. ff. de feris. Nec
absurdum est ita interpretari vt emittet
correctio dicti. c. decernimus. seu vt
intra iuribz concordem. c. cu expediat.
de elec. n. vi. j. vñica. C. de inoffi. doti
bus. Hec regula recipit modificati
one vt sit nulla institutio in statu pa
trono vel eo agite de correpta. ita fir
mat Abb. 2 do. feli. alias authoritas
res allegas l. d. c. cu Bertol. idē Abb.
in d. c. illud. alias etiam declarationes
& limitationes recipit hec regula de q
bus p Jo. an. do. Ant. & Abb. in fin. in d. c.
illud. & plenius p do. feli. in d. c. cum
Bertol. vbi p tres columnas hanc regu
la psequit. Viro in q ea perfecte non
expedierit. Et limitant etiam dictam
regulam sex modis tñ. Ego alias re
ferā. omittis dictis per eū ne transpor
tem de charta in papyrus. Et limita
igitur septimo dicta regula q. h. qd
institutio facta sine pntate patro
ni est nulla ipso iure vt non pcedat qñ
pntat p patronū sine scādalo insti
tui non pot. q. tñc eps poterit institue
re quē velit sine pntatione. ter. est & ibi
no. Ab. in. c. qñ. te. ti. Multa em p scā
dalo curādo pmittunt q alias non p
mitterent q latissime accumulatur do.
feli. sandeus. l. c. in hyl cū scādalo. in
j. i. q. col. s. de pscript. Quomodo autē
intelligat imminere scādalu in casu
nostro declarat hof. hic in summa in

ver. qd iuris. Octavo limbo dictas
regula vt non pcedat qñ non constat eccle
sia esse patronata. dato enim qd aliq
intra se cōcedat sup iure patronatus.
Si tñ aliter non constat ecclesia esse pa
tronata poterit eps ibi clericū institu
ere illis spietis seu sine eorū pnta
tione. ista limitationem colligo ex
verbis Abbatis pan. or. in. c. si vero. f.
eo. ti. Et nono limita ista regula vt
non pcedat i patrono ecclesiastico q. co
speto pot fieri institutio p legatu de
latere. c. cum dilectus. & ibi not. leod.
per papam vero possit fieri institutio
etiā spieto patrono laico licet in du
bio non psumat velle illi pndicare vt
ibi de notat. & ita declarat Abb. l. d. c.
illud. in ultimis verbis. & ample tra
dit p dictū dñm feli. in dicto suo tra
ctatu qñ litere aplice re. vbi declarat
an & qñ papa videat voluisse preindi
care iuripatronatus. l. i. incip. vaca
te quadā ecclia in. q. col. vbi etiā de
clarat an in pposito nostro paria sint
esse patronū vel in quasi possessione
iuripatronatus. de quo plenius di
cemus super verbo competens alicui
Secundo quero circa istud verbū hono
rificum posito qd non possit eps hono
rem patrono auferre in presentando.
& sic sine presentatione institueret an
saltem possit tempus datum ad pre
sentandum abbreviare. Exemplum
prout quotidie contingit. vnus patro
nus presentat clericū. ordinarius fa
cit proponi edictum iuxta formam
c. fina de elec. lib. vi. Et que forma ha
bet etiam locum in presentatione. vt
ibi dicit gl. ij. cōter approbata. alius
patronatus non cōparet infra tempus
assignatū in edicto. an per hoc sit sibi
preiudicatum in tempore quatuor vel
sex mensū dato a iure ad presentandū
iuxta capit. vñicum. de inrepatona.
lib. vi. Istam quēstionē attingit Jo.
and. in. c. ij. ad fi. de offi. vica. lib. vi. et
ibi Semi. refert. in. q. col. & decidit qd
erit preiudicatum huic patrono nou
comparanti edicto. Et ratio est quia
videt patronus non cōparendo cōsen
tire presentationi facite. Istud etiam

Tractatus de iure patronatus

firmat dñs feli. in. c. enz Bertoldus. in. iij. col. de re iudi. subiiciens secus esse quādo patronus cōpareret & diceret quod presentatio facta non deberet cōfirmari q; pretendit qd ad ipm spectat presentatio vel simul vel singulariter. sed qd pro tūc non vult presentare sed vi termino & beneficio legis. & mouetur q; licet iudex ex causa possit tēpus prefictum a lege abbreviare. vt firmat Bar. in. l. ij. ff. de re iudic. Tamē vbi incurritur aliqua pena lapsus pro termino legis non pōt iudex ipm terminū abbreviare. allegat gl. no. i. c. i. de re. in. c. j. in verbo tertiā vocatōnū de milite vas. qui contumax est in vñ. feud. & glo. in cle. j. in verbo tertio. de vita & ho. cle. Sed in ppositio lapsis quatuor vel sex mēsb⁹ patron⁹ amittit pro illa vice ius presentandi. Ergo istud tempus induciū pene nō poterit per ordinariū abbreviari. Et ita dicit. d. feli. se cōsultasse. & hunc punctum esse nouissimū & quotidianum. Ista cōclusio videtur equa. tamē fundamentū domini feli. nō videtur tutum. quia idem est in habente ius eligendi qd in habente ius presentandi. si quod elapso tempore sibi dato a lege ad eligendum excluditur ab eligēdo. c. ij. & ibi nota. s. de cōces. pzebē. Et tamē per terminum assignatū in edicto potest sibi i preiudicari indistincte d. c. fi. de elec. li. vj. Nisi dicas saluando dictā cōclusionē q; ille tex. non loquitur in casu qñ habēs ius eligendi ppareret & diceret se velle vñ iurimino legis. sed loquitur quando taceat & non cōpareret q; videtur cōsensisse vt in ppa dictū est. vel dic q; ille text. loquitur quando edictum proponit pro cōfirmatione fieda & nō pro electione fieda quia tunc non proponit edictum sed ternat forma. c. q; ppter. de elec. & cōgregatio fit fm formā traditā p doct. in. c. cū nobis. de elec. vbi Abb. p. af. col. pe. & tradit p eūdē post alios in. c. in causis. eo. ti. & in. c. cum oēs. in fi. de cōsti. vbi etiā moderni. qd nō pro declaratione dicti. c. fin. Premissam cōclusionē reperio etiā velle d. Abb. in

disputatione sua in c. p. algerio. l. xij. eo. in. fi. vbi dicit q; patrono pndicat si fuit propositum edictum & non compareret infra tempus ad contradicendum allegat Hostien. & Joan. andr. in similibus terminis in. c. ij. de his que fi. a pla. Et ad predicta vide etiā Jo. de imo. in. cle. plures in. vj. col. e. fin. post Lapū ibi. vbi dicit forti⁹ q; etiā cōtradictio vni⁹ ex patronis vel minoris ptis volētis expectare tps quatuor mensū nō attēdit qñ maior pars presentauit & mouet q; frustra expectaretur presentatio minoris partis cuius enētus nihil operaret p. l. alij. ff. ad vell. qd bene not. Et ad hoc etiā vide doc. maxime. Ab. ibi col. penul. & vlti. in. c. cū nobis. s. de elec. Et predictaz. opinionē etiā tenet Calderi. in. cōst. suo. x. incipiente. si vniuersitas sua hoc e. ti. vbi dicit q; si vniuersitas esset patrona equior opi. est q; maior pars possit nō in stāte termino iuris assignare terminū presentatiōni fieda. Adverte tñ q; pdicta decisio quā facit do. feli. in. d. c. cū bertoldus videtur pñari dicere decisio Cal. & aliter decisio Jo. de imo. s. allegare. Inquātū pdicti doctores pñapponūt q; maior pars patronoz possit pndicare minorē & pñare etiā nō in stāte termino iuris. & do. feli. pñapponit simpliciter & indistincte q; vnus ex patronis cōparēs edicto & dicens se velle expectare tps andiri d. Sed posset vt pnto saluari q; dicit do. feli. nisi iste q; pñasset ante tps esset maior pars patronoz p fundamentū imole supra relatū & q; maior pars possit pndicare minorē etiā nō in stāte tēpore dato ad actū explicatū. decidit ē Abb. & sequitur alij post eū in. c. cū oēs. in. col. fi. de cōsti. & habet etiā per eū & alios plen⁹. in. d. c. cū nobis. de elec. vbi Abbas in. pe. col. assignat bonā rationē. Quis autē modus sit seruandus in cōgregatione ipsorū patronoz. Et cui spectet in congregatū pñones maxime qñ in patronat⁹ cōpetit vñ iurisdictioni. vide Calde. i. d. c. p. suo. x. & sequenti sub b. e. ti. & doct. l. c. cū nobis. de elec. maxime Abb. ibi. col. penul.

6 et vlti. Et Tercio quero an debeatur honor patrono vt nihil possit fieri in iudiciu inuoluntatis sine eius co-
7 sensu. Breuiter si loquimur. tan papa possit iudicare patrono claru est qd sic. qz in beneficiis hz amplissimam potestatem. c. ij. de pbe. l. vj. de i. vj. lre pde. et tradit i dictis locis et alijs accumulatis p feli. in tractatu suo qd lre aplice noceat patris eccliaru circa pncipiū. Et si loquimur de inferioribz. et sic do. Calde. post ho. i. c. cu accessissent. s. de colli. sentit qd nihil fieri poterit. nā fm eū eps nō poterit dispensare p institutionē bñficij patrona-
8 ti vel ipsam imutare vel p ea venire sine cōsensu patroni ita dicit se obtinuisse. et de illo dicto faciunt festu do. anto. Abb. Jmo. et ibi dicitur. Et p omniā illi dicit multa accumulata ibi do. feli. in. vj. et. vj. col. cōcludēs qd nō poterit eps ecclesiā simplicē facere collegiatā nec erigere i cathedra lē nec alteri vntre nec antihouare p-
9 mutationi vel similia facere sine p-
10 sentia p-
11 fionis lura et auctoritates allegat. Quinimo fortis dicit ibi Jmo. quē re fert a seq. d. feli. ibidē i. vj. col. alia multa allegādo qd eps nō poterit insti-
12 tuere clericū in ecclia p-
13 fionata aliter quā se habeat i iuratio et natura bñfici-
14 cū etiā qd patronus ppter negligētā p-
15 diderit potestatem p-
16 sentādi. et ppter ea si i institutione bñficij collatio sit fieri da presbytero nō poterit eps dispensare vt cōferat nō p-
17 sbytero qd videtur bñ notādū. Ultra accumulata per do. feli. in dicto loco. vide circa illud qd dixi qd pmutatio nō pōt fieri sine p-
18 sensu patroni dños de Rota plene i ti. de re. pmi. in deci. nouis. decisione. v. et alios doctores cōmemoratos p do. feli. in. c. cū Berto. hñ. limita qnto de re iud. et aliqd per eundē in. c. qm frequē-
19 ter. in pñ. in. iij. col. vt lre nō cōte. vbi attingūt an talis pmutatio facta sine p-
20 sensu patroni sit nulla ipso iure. et cōi-
21 ter cōcludit qd nō. sed qz v3 v3 quo pa-
22 tronus p-
23 tradit cū causa. Itē in qua-
24 rum cōclusum est qd nihil poterit fieri in p-
25 iudiciu patroni ipso patrono nō

cōsentiente qd dictū est solū vt id fieri nō possit p epm. itelligit pcedere etiā in legato pape: qñ patronus est late? vt no. in. c. cū dilectus. J. eo. et in termi-
26 nis dicit Semi. i. c. Juis. circa fin. de rescrip. li. vj. et hñ. bñ. p. d. feli. in dicto suo tractatu qd lre aplice et. hoc tñ limitat. circa finē huius qñstionis. Itē ad p-
27 dicitā cōclusionē bñ facit bona gl. in. c. nemo deinceps. de elect. lib. vj. qd dicit qd bñficiū inuoluntatis nō pōt dari in cōmendā sine cōsensu pa-
28 tron. et allegat Jnn. mo. et Bar. idē te-
29 nere. et sequit Semi. ibi etiā declarās an hoc casu patronus possit presentare nodū renocata cōmendā. dic vt p eum post Lapū Abb. Archi. et alios. Et p-
30 nullam cōclusionem etiā firmat Jnn. mo. in. c. si constiterit. de accusa. Item facit qd decidit Jnn. i. c. si. de renun. qui vult qd clericus vel rector ecclie patronate nō possit renūciare bñficio sine cōsensu patroni qd dicit esse mēti-
31 tenēdū Abb. i. c. significatū. s. de pbe. in si. tualitū et limitationē. c. q. in du-
32 bñs. de renū. idē tenet Abb. i. c. de mul-
33 ta. in. iij. col. eo. et. J. de imo in. d. c. significatū. in. j. col. Itē facit qd epā nō pōt restituere clericū vel rectorem de-
34 positum sine cōsensu patroni. ita con-
35 cludit Semi. esse cōmūnem opi. in. c. Juis. de rescrip. lib. vj. sup. gl. pe. que quatuor opinionēs refert et idē sentit d. Ant. et Abb. in. c. ex transmissa. circa finē. de renū. p-
36 remissaz etiā cōclusionē firmat. d. And. barba. in pñ. suo. xxiij. incipi. scripsit ppheta in. vj. col. in. j. volu. vbi aliquas ex p-
37 dictis decisionibus cōmemorat. Et no. circa predicta inqūatū dictū est qd requirēt sensus pa-
38 tron i renūciatione vel pmutatione bñficij patronati qd bñficiū ipm p-
39 mutaret nō est necessaria p-
40 sentatio de nouo. Et pōt superior se expedire sine alia p-
41 sentatione. ita Abb. i. c. cū dilectus. J. eo. allegat auctoritates de qd p-
42 eū. Et plura ad hoc adducit Joā. de imo. i. c. si. col. pe. s. dñerū p-
43 mu. l3 sub u-
44 ciar qd p-
45 suetudo obseruat vt i p-
46 mutatio fiat resignatio bñficior. Et hñc p-
47 suetudinē dicit pbari i cle. j. de reu-
48

Tractatus de iure patronatus

perma. qua consuetudine a tenta pa-
tronus deberet de nono pſentare. An
aut pſentatio poſſit fieri in caſu ppoſi-
to non dū renocata pmutacione. vide
per ſeimi. poſt alios in. c. nemo de in-
ceps. de elec. li. vi. in pe. col. In quāſi
etiā ſupra dictū eſt remiſſiſſime qd vno
bñficij inriſpa. nō pōt fieri ſine pſenſu
patroni. Reperio idē tenere vltra alle-
gata p. ſeli. i. d. c. cum acceſſiſſent. d.
Thomā faſtoli in opusculo ſuo deci-
ſionū Rote in ſcōa cauſa in ſexto du-
bio. vbi dicit ita dixiſſe maiorē partē
auditorū Rote. Itē bñ facit ad pdicta
qz nō poſſet epi bona ecclie patrona-
te cōuertere in pbenſas vt deſeruiat
in neceſſitatib⁹ alterius ecclie ſine cō-
ſenſu patroni. ita Abb. l. c. ſuggeſtū. f. 11
eo. vbi etiā cōcludit poſt alios. qd qñ
nullū pñdicatū fieret patrono valeret
diſpoſitio epi ſup iurepa. vel ſup reb⁹
illius. hinc dicim⁹ qd rector ecclie pa-
tronate poterit pſentare ad titulū ec-
cleſie ſine clericos ordinandos qd ab ipſa
ecclieſia picipiat alimēta: qz nullū pñ-
dicatū ſit iurepa. text. eſt i ibi notat. c.
poſtulaſti. ſeo. tit. f. Itē poterit rector
ecclie patronate ſibi eligere quos vo-
luerit ad ſibi ſerniendū et miniſtrādū
ſine cōſenſu patroni: vt ibidē no. et fir-
mat ff. de. de ſenis pſili. l. xvj. incip. ſup
dubitationū articulis. in. ij. col. hinc
etiā diſcimus qd poterit rector depu-
tare vicariū in ecclia ſine cōſenſu pa-
troni. glo. eſt in. c. ad hec. ſ. de offi. vi-
ca. de hoc tñ dic vt p doc. ibi. i in. c. p.
poſuit. de filiis pſby. i per do. Card. in
ele. vnica in. xij. q. de offi. vica. Facit
etiā qd in alienatiōe rei ecclie nō req̄ri-
tur conſenſus patroni de neceſſitate
licet de honeſtate ſecus vt per Innoc.
Imo. Abb. i cōter ceteros in. c. vnico.
vt ecclie. bñſi. ſine di. cōſerant. i p. Pet.
de anch. pſi. ſuo. cxxj. incipiē. ex narra-
tis. glo. Bar. i alij aut. d. alie. i emph.
in prin. ratio eſt qz nō pñdicatur inri-
pa. vt declarat Pet. de anch. in dicto
pſi. verū eſt qd vbi alienatio eſſet facta
indebite ſine cā poſſet patronus alie-
nationē renocare ſeu renocari facere
vt in dictis locis notat p. c. filijs. xvj.

q. vj. ¶ Limita nūc cōcluſionē ſupra
factā qd in pñdicatū inriſpatronat⁹ ni-
hil pōt fieri ſine cōſenſu patroni vt nō
pcedat qñ imineret neceſſitas p quā
p. vtilitate ecclie epi moueret ad diſ-
ponendū de bñficio pñnali aliter q̄
eius natura exigit qd etiā pñno inui-
to hoc poterit fieri. ita Abbas ſingū-
lariter in. d. c. cū acceſſiſſent. in pe. col.
i ibidē do. ſeli. in. viij. i. ix. col. multa
ad corroboratiōē adducit. ego cōpio
hoc hanc limitationē p id qd dicit glo.
in. c. j. x. diſ. qd cōcludit qd vbi ſub eſt in-
ſta cā pōt epi parochiā diuidere inui-
to rectore ſciz ſine cā nō poſſet. per quā
glo. ita determinat Abbas in. c. ad au-
dientia. f. r. iij. col. de ecclie. ediſi. repro-
bādo glo. ibi qd cōtrariū tennit. ¶ Se-
cundo limita iſtā cōcluſionē vt nō pce-
dat in patronatu ecclieſiaſtico qz ipſi
pōt pñdicari p legatū vt cōcluſum eſt
in pcedēti qōne. i late hñ per do. ſeli.
in dicto ſuo tractatu qñ liſe aplice x.
per do. Ludo. roma. pſi. ſuo. cccxj. in-
cip. in caſu ppoſite cōſultationis. vbi
dicit poſſe inriſpatro. ecclieſiaſtico per le-
gatū pñdicari etiā qñ patronus ipſe
nō eſſet de ſua pñcia dūmodo ipſa
ecclieſia patronata ſit. i ratio quare nō
ita de ſacili pñdicetur inriſpa. ſecula-
riū aſſignat p glo. i doc. in. d. c. cū dile-
ct⁹. ſeo. ¶ Tercio limita dictā limi-
tationē vt nō pcedat in inrepatronas-
tus qd habet ex cōſuetudine vel pre-
ſcriptione qz legat⁹ de latere poterit
derogare ipſi inriſpatronat⁹. Ita ſed.
de ſenis in pſi. lxx. incipi. Inſcripſe
qōnes. Idē tenet do. Ant. Car. i Abb.
in. c. dilectus. de offi. leg. idē i Card.
in. d. ele. j. in. vj. q. vt lite pē. rdo. Alex.
in pſi. lxxij. incip. viſo puncto i dila-
gētē examinato. in. iij. vol. idē tenet
pleriqz alij relati p ſeli. in. d. tractatu
circa finē. i rō huius limitationis ſin-
pſatos docto. eſt qz hoc caſu ceſſat rō
ppter qd legatus vel alius inferior nō
pōt cōſerre bñficiū ſpeciat⁹ ad laicos.
ſciz ne ipſi laici retrahant a fundatio-
ne ecclieſiarū. Contrariū tñ tenent Jo.
de imo. i Barba. in. d. c. dilect⁹. i etiā
de iſta limitatione dubitat do. ſeli. in

loco
et B
cant
fu
nē
cōis
repe
nna
inſp
d: co
qōm
can
tam
ei pi
ſan.
ctat
ſim
pon
qua
dici
patr
vrio
tron
te an
ſit vi
ſobis
ipſe
diſpo
dicā.
i an
in ca
ſenſu
in. d.
Abb
dioc
niēt
an al
qm f
te nō
de re
verbi
nis v
to qd
poſſit
gio/ur
vel ex
ſeipm
nō ſac
benefi
ſo an p
tam: re

loco pallegato. si. et dicit Jo. de Imo.
et Barba. vbi. s. qd non reperitur in re
cantu q legat possit pndicare in ca
su pndicto. sed pmissa limitatio est re
neda q pbat et rone pallegata. et est
cōis opi. vt attestat do. Anto. corse. in
reperitorio suo in Abb. in pbo patro
nus circa prin. Quid aut possit acquiri
in patro. cōsuetudine vel pscriptio
ne: co infra sup ultimo verbo in vltima
qōne. Quando aut lre aplice pendi
cant in ripa. secularis vel etiā clerico
rum: sic qd sit psumendu papā velle
ei pndicare nihil attingo qd do. feli.
san. a deo plene loquit in dicto suo tra
ctatu q parū in effectu addi posse exi
stim. et aliqd etiā circa ipsam qōnem
ponit ipse. in. c. eā te. col. tū. in versic.
quarta declaratio. s. de rescrip. Itē qd
dixi. s. qd epō nō pōt vltre bñficiū inri
patro. sine patroni consensu. pone q
vniō fiat cum eius consensu an ipse pa
tron? remanebit patron? pime vni
te an vero efficiatur patron? scde cui
sit vni. vide Spec. in hoc ti. in vltimis
vbi. et ibi Jo. an. in addi. vlti. An aut
ipse patronus possit aliqd facere vel
disponere sine epō circa in patronat?
dicā. sup verbo de dioecani cōsensu.
et an vbi requirat cōsensu patroni vt
in casibus de quib? supra sufficiat cō
sensu heredis. vide plene p do. feli.
in. d. c. cū accessissent in. viij. col. post
Abb. ibi et dicta super pndicto pbo de
dioecani cōsensu. Itē an nō interue
niētē pñsu patroni actus sit nullus.
an aut debeat annullari. vide feli. in. c.
qm frequētē s. porro. in. iij. col. vt li
te nō cōte. et in. c. cū bertoldus. iij. col.
de re iudica. et dixi. s. in. j. qōne huius
verbi. et supra post principia hui? qō
nis vbi dixi de pmutatōe tñ. Quar
to qro an debeat honor patrono vt
possit pñtare vñ quēque clericū reli
giosum vel secularē filiū cōsanguineū
vel extraneū cognitū vel incognitū et
seipsum sicut aliū et tam sacerdotē q
nō sacerdotē et tam beneficiatū q non
beneficiatū. Circa pñmū de religio
so an possit pñtari ad ecclesiaz patrona
tam: reperio Abba. in. c. de be timore.

in. iij. col. s. de sta. mo. q cōcludit q ad
ecclesiā parochiale poterit pñtari. Et
hanc dicit esse cōem opi. pñtari dños de
Rota decisione sua. c. lxxij. alias est de
cilio quinta in nonis in ti. de inrepat.
quā refert et sequit Bertachinus in re
peritorio suo in verbo patron. in. iij.
col. Et monetur Abb. fanore cure aia
rum. vnde cōcludit secus esse in bñfi
ciis simplicibus. Et p hac cōclusionē
allegat glo. exprellaz in necto tex. in. c.
in parochia. xvj. q. j. Idē cōcludit do.
pñpo. diui Ambrosij. in. c. pñfics. cir
ca finē. l. v. di. subiciens qd hec est cōis
opi. idem t3 Bal. in pñ. suo. clx. incip.
quidā in morte in. v. volū. fm impres
sionē nonā. Et etiam tennerūt multū
aliū relati in dicta decisione Rote. An
aut debeat hoc casu ipsi religiosi pre
sentato dari socinus sui ordinis. Clarie
sunt opi. de quib? per Abb. et d. pñpo
siti vbi supra. vide per eos qz non est
pñtis speculationis. pñ pñtati cōclu
sione facit etiā ille tex. in. c. qd dei ti
more. et cle. j. in fi. de cle. vbi pōt religio
sus eligi ad epātū et etiā ad regimen
aliarū ecclesiarū seculariū fm glo. edoc.
ibi. Amplia istā cōclusionē etiā si sit re
ligiosus nonitius. itē etiā si sit mend
icans. ita glo. in. d. cle. j. in verbo reli
giosus quā approbāt ibi pau. de elea
za. et do Car. f. lo. in. xxv. q. L. limita nūc
dictā cōclusionē vt pcedat internenē
te licētia abbatis vel superioris reli
gios. c. si religiosus. de elec. lib. vi. Et
firmat Abb. in. d. c. qd dei timore. i. vlti
ma qōne. subiciens q nec etiā in pas
sam posset religiosus pmoneri sine li
centia superioris per glo. no. in. c. qd sit.
xviij. q. ij. Et si verū q superior cogitur
consentire vbi utilitas vel necessitas
suggerat vel superior illi? superioris po
terit licētia dare vt firmat doct. in. c. qd
dei. et ibi Abb. in fi. An aut sit necessa
ria dispensatio ad hoc vt religiosus pos
sit pñtari. vide Abb. i. d. c. qd dei timo
re. et d. pñpositū in. d. c. pñfics. vbi ple
ne loquit. Secūdo limita vt religios?
possit pñci ecclesie curate qñ est apri
ad predicandū. als secus. et rō qz prin
cipaliter ppter officia pñcationis et

Tractatus de iure patronatus

sic ppter bonū cure id sibi pmittitur.
 Ista sunt ista abbatis p illū ter. in. d.
 c. q. dei timore. Hoc tñ nō firmo p nūc
 qz in multis alhs cōstitit cura anima-
 rum z nō in sola p̄dicatione vt de se pz
 et hf. in. c. de multa. de p̄bē. maxime
 per abbatē ibi in fine z per doc. marie
 do. Anto. de but. in. c. q. nōnulli. de cle
 ri. nō res. an aut in monasterio in quo
 sit capella inrispa. possit p̄tari clerici-
 cus secularis hf per Abb. qui v̄r con-
 cludere q nō in cōst. lxx. incip. quidam
 do. Jaco. de rachaneto in. ij. volu. vbi
 fortius v̄r cōcludere q in tali loco in-
 iunctis religiosis nō possit acq̄ri inspa.
 de quo dicā. In verbo in ecclia in se-
 cunda qōne. ¶ Circa aliud de cōsan-
 guineo an possit p̄tari sicut extrane-
 brenter cōcludit q sic. quintimo etiaz
 filius p̄tari pōt glo. est. in. c. q. clerici
 in v̄bo filij. eo. cū qua transeant Sof.
 hosti. Jo. an. do. Ant. de but. do. Car.
 in. j. q. z Abbas ibi qui alia allegat et
 subiicit istam esse cōem opt. z dicit ibi
 do. Ant. q ita de cōsuetudine observa-
 tur lz Juno. ibi p̄trariū teneat. Tandē
 opinionē cōem tenet glo. z Innoc. sibi
 Juno. n. c. cōsuluit. j. eo. z Spec. in ti.
 de iurepa. ad finē. idē tenēt Abb. z cō-
 muniter docto. in. d. c. cōsuluit. z do.
 Bartolo. bellenci. ibidē in apostillis
 multas alias auctoritates allat. Idē
 tenet Abb. subdiciēs esse cōem opt. in
 c. ex ore. in pun. s. de his que fi. a ma.
 parte ca. z in p̄st. suo. xvj. incip. Iesus
 xps ablit. in. ij. volu. Et p̄pterea cōclu-
 dit ibidē. et in. d. c. q. clerici q poterit
 eps conferre b̄nficiū filio legitimo vel
 nepoti. dūmodo sit idoneus qz chari-
 tas in p̄mis excedāda est erga dome-
 sticos. c. nō sari. lxxvj. di. c. oino. xxxj.
 dist. z p̄batur hec decisio expressa. in. c.
 dilectos. s. de p̄bē. vbi cardinalis de
 quo ibi cōsulit canonicatū nepoti suo
 qd etiā dicit Abbas in. c. vt sup. i. fine.
 de reb. eccl. nō alie. vbi etiā decidit q
 res ecclesie p̄nt alienari per p̄latū. ita
 in cōsanguineū sicut in extraneū i cas-
 sibus in quib⁹ alienatio permittitur.
 ¶ Et etiam facit qz pōt clericus de red-
 ditib⁹ b̄nficiōis suozū alere p̄iunctos

panperes glo. est in. c. oino. xxxj. dist. et
 no. in. c. j. de coha. cle. z multe. vbi for-
 tius dicit Abb. i. fine q etiā filios spu-
 rios poterit p̄lati vel clericus alere
 de redditibus b̄nficiop. z etiā poterit
 dotare filiū vel sororē de redditib⁹ pec-
 clesie qñ sunt paupes. ita decidit do.
 Ant. de but. z Abbas. in. c. p̄uenit. de
 arbi. p eadē cōclusiōe etiā adduco ta-
 le fundamentū. nā illud censetur per-
 missum q nō reperitur p̄hibitiū in ma-
 teria p̄missa put est ista. l. necnō. s.
 q eis. ff. ex quib⁹ cau. ma. c. inter cor-
 poralia circa mediū. vbi glo. not. s. de
 transla. epi. z hf per glo. in. c. ex lris. j.
 eo. cū ergo nō reperiat p̄hibitiū p̄sen-
 tare filiū merito p̄tari poterit. Ad ar-
 gumenta q solēt in cōtrariū adduci re-
 spōdent do. Car. Abb. z alij in. d. c. con-
 suluit. z Abb. in p̄llegato cōst. xvj. et
 q ista p̄clusiō v̄r modicā dubitationē
 h̄re vltimis nō infuso. Lūmā tñ eaz
 vt nō p̄cedat qñ p̄taret filiū p̄nci-
 paliter ob carnalitatis affectū nō con-
 siderādo idoneitatē ipsi⁹ filij. ita do.
 Card. z etiā est de mēte Abb. in. d. c. cō-
 suluit. z p̄batur in. c. graue. de p̄ben. z
 ibidē no. z p̄pterea dicit Abbas in. c.
 qz clerici. eo. circa mediū per illū ter.
 q acquirens inspa. ad finē p̄ncipalis-
 ter vt p̄taret filios vel amicos dz eo p̄i-
 uari qz cō. attitit simoniā mentalē. hoc
 tñ vltimū nō habeo p expedito ppter
 notata. in. c. si. de simo. z qñ p̄sumat
 p̄tatio vel collatio b̄nficiū vel renun-
 tiatio facta ex affectu carnali habetur
 pulcre p Abb. post Joā. de lig. z alios
 in. c. j. s. de cle. nō residē. ¶ Circa aliud
 de incognito an possit p̄tari v̄r text.
 expressus q sic in. c. monasteriū. xvj. q.
 vj. qui ter. dicit q cōstructor monaste-
 riū vel oratorij pōt cōmēdare illi p̄b̄-
 tero cui voluerit dūmodo in alius non
 existat officiū ecclie cū cōsensu epi. et
 istud etiam v̄r p̄bare ter. in. c. decerni-
 mus. xvj. q. vj. qui tñ v̄r requere q p̄e-
 sentet idoneus. Et istā cōmisiōnē v̄r
 sentire Abba. in p̄llegato p̄st. lxx. in-
 cipi. do. Jaco. de racha. in. ij. volu. in. j.
 col. z clarus in terminis nris in. c. ea
 nōscitur. in. ij. no. de his qñ a p̄la sine

consen. capi. 2. in §. lxxvj. incipit. in-
notato xpi auxilio in. ij. volu. in. vers.
in. ij. dubio. Ego credo in hoc pincto
esse distinguendū qd aut est incognit⁹
epo 2 sine dubio pot pntari. q: eps po-
terit illū examinare. nā ad aliū finem
nō fit epo pntatio nisi vt possit pnta-
tus examinare. an sit approbatus vel
reprobatus. qd examinatio nō esset ne-
cessaria qm esset not⁹ ipsi epo. Ita Ab-
bas in. d. §. lxxvj. Lūta in istā con-
clusionē nisi sit de aliena diocesi ipse
pntatus. q: tūc eps nō dz eū institue-
re in bñficio sine lris cōmēdatitq⁹ p⁹
prij epi ter. est. 2 ibi notat doctores in
c. fraternitati. §. de cle. nō residē. et est
ter. 2 glo. in. c. hortamur. lxxj. dist. Spec
tū limitatio nō pcedit in epo habente
in patro. in altera diocesi q: hz pūti-
legiū pntandi clerici corā epo illius
diocesis quē voluerit qsi sufficiat eius
testimoniū. Ista sunt verba th. hic in
summa in vers. ex quib⁹ pueniat per
ter. in. c. si qd epoz. xvj. q. ij. Idē dicit
glo. in. d. c. hortamur. aut nō est inco-
gnitus patrono pntanti. 2 tūc idē cre-
do dūmodo sit idone⁹ p intra supia al-
legata. dicit in Jo. an. in. c. bone. ij. in
2. col. de postm. §. la. qd q pntat in pto
nam de qua nō hz plenā notitiā nō
saluat cōscientiā per illū ter. 2 idē di-
cit ibi Abb. in. xij. no. Si aut pntatus
esset minus idoneus vel indign⁹ tūc
subdistinguit⁹ q aut patron⁹ pntanti
scienter indignū 2 est priuat⁹ p ea vi-
ce pntat pntandi. secus si ignorāter vt
q: forte pntat⁹ erat patrono incogni-
tus. ita cōcludit Abb. relatis opinio-
nibus doctor in. c. cū vos. §. de offi. or.
post thos. 2 Jo. de ligna. et idē tenere
vt in. c. cū ppter. ibi quarta differētia
j. eo. idē hz Jo. an. in. c. illud circa me-
17 diū. j. eo. p ter. j. cū §. si. §. de sup. neg.
p. clā. vbi idē cōcludit post. Jo. and.
et Abb. Idē pcludit dñi de Rota i de-
cisio. notis sub hoc. eo. ti. deci. cccij. in
cipi. fm oēs. 2 in decisione sequēti. et
sentit Abb. in. c. cū in cūctis. §. si. §. de
elec. idē pulcre cōcludit. d. And. barb.
in §. lno. xxiij. incip. scripsit psalmi-
sta in. vi. col. in. fi. cū sequēti. in. ij. vol.

idē tenet. d. Feli. sandeus. in. c. cū Ber-
tol. in. v. col. §. si. limita. vj. §. de re iudi.
Et ista vt cōt⁹ opinio. quicqd tene-
runt aliq in dicis locis relati. 2 in de.
j. eo. ti. 2 Bal. in margarita sua in ver-
bo patronus §. si. primo distinguētes
inter patronū ecclasticū 2 laicū vt ec-
clesiasticus sit priuat⁹ 2 laicus dūmo-
do iterum pntet dignū in fra quatuor
mensēs. Quis aut dicatur indign⁹ vel
min⁹ idone⁹. ita vt pntari nō debeat
nec institui vel ad bñficiū ecclasticū
pmoueri. vide magistrālē ter. in. c. cū
in cūctis. per totū. 2 q ibi notantur. §.
de elec. 2 panor. in. c. grane. col. pe. de
pben. 2 plene notata p doct. maxime p
do. Feli. in. c. qrelā. §. de inre iur. et p
eundē plene in. c. ij. §. de rescrip. 2 ali-
qd p panor. 2 alios i. c. si celebrat. de
cle. excō. ministrāte. 2 inter cetera no-
ta q dicit Cōpōsto. in. c. capim. in §. si.
sed nūq collatio. §. de rescrip. qd nō
inuenit q electio vel collatio facta cō-
stituto in crimine nō inducēt irregu-
laritatē sit nulla. Que aut sint crimina
inducētia irregularitatē tractant ple-
ne doc. post gl. in. c. nisi cū pūde. i. pñ.
de re iur. 2 in. c. si. de tēp. ordi. et pleni⁹
tradit. d. Marian⁹ de senis in repe. c.
ad audiētiā. in. vj. q. pñcipali. de ho-
mici. An aut excōicatus excōicatione
minori possit pntari vel institui. vide
ter. q pbat in simili q nō in. c. si cele-
biat. de cler. excō. ministrāte. dic vt ibi
no. An aut puer vel patiens defectum
etatis possit presentari ad capellā ha-
bentē ordinē sacerdotij annexū et an
pntans sit priuat⁹ p ea vice potestatem
presentiā. vide. d. An. barba. qui per
plura cōcludit q sic in dicto §. lxxij.
Nota in pñcōdimento predictorum
q presentans psumitur scire cōdi-
tionē pntanti. ita pbat in simili in
i. si patronatus. in. fi. §. de cōfir. tuto. 2
ibi no. Ja. de are. ita etiā per illū ter.
et per alia decidit Bald. in dicta mar-
garita sua in dño electio in vers. xij.
qd bene no. ad faciendū pntari patro-
num pntat pntandi p ea vice. Et pñ-
missaz decisionē etiā ponit Jnn. i. c. cū
terra. de ele. 2 repetit Bal. vbi. §. i. §. si.

Tractatus de iure patronatus

18 ¶ Circa aliud an possit pñari alias
bñficiat. pñnde q sic et si bñficiu qd
h3 sit curatū vel dignitas et etiā fm id
qd presentat sit huiusmodi. Ita cōclu
sione satis pbat text. in. c. de multa. §.
de pñe. vbi d. q habēs vñd bñficiū en
ratū vel dignitatē pōt aliud vel aliam
acceptare l3 vacet pñmum vel prima.
Sed in terminis ita decidit. d. Card.
flo. post Lau. in clemē. et si ab apostoli

19 ce. an. xv. q. de offi. ord. ¶ Et hic sub
outur qñto accessoria necessaria an in
casu pposito vacet. pñmū vñ dicē dñ
q non q generalis dispositio non tra
hitur ad beneficia patronalia laicorū
ne retrahatur a fundatione eccliarū.
vñ dicit Lap^o in allegatione sua. xv. vj.
incip. bñficia vacantia et hñ plene p. d.
feli. in suo. tract. qñ l3c aplice in pñm.
cōtaratū in vno verbo decidit do. Car.
di. flo. in. d. cle. si ab apostolice in. xv.
q. Idē tenet Abb. Panor. l. d. c. de mul
ta. super glo. iij. in. d. addit et aliis cas
sus. Et hoc credo verius q cessat hoc
casu dicta ratio ne trahantur et. cum
patroni ratiōficatio vel cōsentus requi
ratur ad hoc q valeat acceptatio secū
di et vacatio pñmi vñ dicit Abb. vbi. §.
Istam etiam pñclusionem tenet Semi.
in. c. licet episcopus. de preben. lib. vj.
vbi allegat idē tenere dños de Rota et
Lapū i allegationib⁹ suis. dicūt etiā
pñfati docto. q ex quo pñmū bñefi
cium vacat per acceptationē scōi ipso
iure possunt patroni pñentare ad pñ
mum beneficium vacans non vocato
ipso acceptante. argn. d. c. licet episco
pus. Suboutur nunc alia difficultas
an reservatio q facit papa de bñficijs
vacatib⁹ in casu pposito trahat ad
bñficia iurispatri. vide Semi. in. c. ij. in
ij. col. de pñe. li. vj. et plene habet p. do.
feli. in. d. suo tractatu in ver. limitat.
q. dic vñ per eum quia nihil ad derem.
An autē reservatio bñficioz vacantiū
in curia trahatur ad beneficia iurispatri.
tro. vñ de glo. et doc. in. d. c. ij. dicē abū
de infra super verbo cōpetens alicui.
20 in. q. xxij. ¶ Circa aliud an qd possit
pñentare seipsum. breuiter text. est q
nō in. c. per vestras. §. eo. et ibi no. oca.

et Specu. per illum text. in hoc. e. li. et
ca. si. facit etiā text. in. c. si. §. de instit.
vbi qd nō pōt pñerre beneficiū sibi pñ
seu nō pōt instituire seipsum q vñ in
quit ibi text. inter dñe et accipit de
bet esse distinctio psonalis. facit etiā
qd pbat text. in. l. si mādānero. §. si tibi
cētū. ff. manda. vbi qui iussus est dare
cui velle nō pōt p se retinere. Itē facit
q qd nō pōt eligere seipsum etiā q
det sibi potestas eligendi et etiā dato q
turauerit eligere meliōrē et ipse sit me
lior. glo. que assignat rationē in. c. cū
in iure peritus. §. de elec. et ratio pñil
se conclusionis est quia si quis pñen
tat seipsum videtur facere iudicium
de persona sua et authorizare sibi pñi q
omnia sunt pñibita. arg. in. cle. ij. de
re. eccl. nō alie. et in. c. qualiter. de elec.
Ita Abbas post alios in. d. c. per ves
stras. Contra tñ istā conclusionē vide
tur facere regula q habet q prima cha
ritas incipit a seipso. c. qui vult ordi
nate. de penitē. dist. iij. l. pñes. C. de ser.
et aqua. sed respōdēt pōt q pcedit vi
cta regula nisi sequantur incontinent
tia de quibus. §. i. q quis se ingerat et
authorizet sibi pñi et. Ita respōdet do.
Car. flo. in. d. c. per vestras. in. j. q. Li
mita nunc hanc conclusionē q habet
q qd nō potest seipsum pñtare vñ non
pcedat quādo iam esset pñentatus ab
alio cōpatrono qz posset pñentationi
pñentire et ille pñentus pputaret pñna
voce vbi essent alij patroni qui discor
darent. Tunc em̄ nō se ingessit nec po
test repñtari ambitiosus. Ita pbat
in. d. c. cū in iure peritus. Et hoc tenet
Spec. in hoc titu. versus finē. vbi di
cit q tres patroni poterunt pñentare
vñ ex se arg. l. vñ magistratus. ff. de
tuto. et cura. da. ab his. hoc etiā dare
probat gl. in. l. eos. ff. de decurio. in pñ
ti. que dicit q electus ab aliquā digni
tatem sine sui procuratore pñens se
postea confirmari non incidit in. l. i. in
liam ambitus. et illam gloss. sequitur
Dy. in. l. j. c. de confirma. into. et eam
dicit nō esse alibi. Bald. in marganita
sua in verbo electio in vñ. vi. Et ita est
etiā de mente Abb. in. d. c. per ves

stras
telis
te vi
con
in vl
tamē
in. ti
mih
in ca
d. c. p
per p
xxij
col. i
m. c. i
Abb
pñic
in vl
cñs
ni vo
pñen
tep^o
vi p
tate p
pñoy
ficus
dicen
ter. in
tarnē
quot
aut in
tum a
ret vi
statut
dine i
statu
est ob
aliqz
valeat
nis t
bñfici
cludi
ra. in
tera d
nume
dis in
in. c. si
de filijs
pñuā
incipi
col. in
lins. p

frat. et domi. Bartholo. veron. in cau-
telis suis in. xi. charta cautela incipit
te vidimus puidie. Et etia videt hoc
concludere Arch. in. c. q. episcoporum.
in vltimis verbis. viij. q. i. Corarum
tamē consiluit do. Cald. cons. suo. viij.
in. ti. de iurepa. per. d. c. per vestras. in
mili magis placet dicta limitatio qz
in ea cessat ratio ambitiois. de qua in
d. c. per vestras. Et hac opi. etia tenet
per plura do. Andreas barb. in pñ. lno
xxij. incipit. scripsit psalmista in pe.
col. in. ij. volu. allegat glo. in terminis
m. c. consiluit. j. c. tit. et etia hoc tenet
Abbas m. d. c. cū in iure. in pe. col. vbi
pulcre explicat istum pñctum et ibidē
in vlt. col. declarat qualiter debeat ele-
ctus vel presentatus cōsentire electio-
ni vel pñtationi de se facit. et an talis
pñctus possit pñtari qñcūqz an autē. j.
tēp. datū ad eligēdū vel pñtandū dic-
ti vi pñ. Et Circa aliud an de necessi-
tate pñtatus debeat esse sacerdos vel
pñtyer anho sufficiat qñ sit simplex cle-
ricus vel subdiacon? vel diaconus vñ
dicendū qñ nō requirit qñ sit pñtyer p-
ter. in. c. cum dilect? j. c. vbi fuit pñ-
tatus quidā subdiacon? in hoc pñcto
quotidiano pñto distinguēdū esse qñ
aut in fundatione bñficij fuit ordinat-
um et dispositum qñ presentari debe-
ret vnus pñtyer vel aliter. postea id
statutū est vel ex pñlegio vel cōstetn-
dine id caueat. et tunc talis ordinatio
statuti vel consuetudo vel pñlegiuz
est obseruandū. Ita qñ si pñtaret postea
aliqñ qñ nō sit pñtyer qñ pñtatio non
valeat. et rō est qñ requirit qñ pñtatio
nis pñtar? actu sit pñtyer. et sic ipm
bñficiū hz ordinē annexū actu. Ita cō-
cludit Abb. in. c. cū in cūctis. g. inferio-
ra. in vlt. col. s. de ele. allegat inter ce-
tera dños de Rota decisioe sua. ij. scōz
numērū meū est decisio. j. in ti. de pñ-
dis in novis decisionibz. Jdē dicit gl.
in. c. si eo tpe. de refer. li. vj. et in. c. j.
de filijs pñtyre. c. lib. a idē in terminis
pñcludit do. An. barba. in pñ. lno. xxij.
incipit. scripsit psalmista in. iij. et. v.
col. in. ij. vol. Et etia in vlt. col. vbi me-
lius. pñeadē pñclusionē facit qñ si patro-

nus disponat cū consensu episcopi qñ
semper presentet vnus de domo sua vel
de suo genere. si aliqñ reperiantur qñ ve-
lunt pñtyerari et sint idonei valet ta-
lis dispositio ita decidit Semi. in. c.
cū in ecclesia per illum tex. de pñbē. li.
vj. in vltimo notabili. Et ita cōsiluit
eligāter do. Car. flo. pñ. xi. incipit. qñe-
dam societas. et ita firmat do. Felt. in
d. suo tractatu quādo litere apostolice
et. in. ij. col. verli. corroborari pñr. pro
pñdicta etia cōclusionē facit tex. nota
bilis in. c. cū dilectus. s. de cōstue. et qñ
ibi notat do. An. Abbas et Imola. vbi
cū consensu episcopi pñt patronus di-
sponere circa spñtalia vbi alis non
posset quod etia habetur per omnes
in capitulo significatum. s. de pñben-
dis et per dominū felinū in capit. cū
accessissent in octa. columna. de cōsti-
tu. post Abb. ibi et dominum Calde. qñ
etia in terminis istis loquūtur et pñ-
dicta conclusio est diligenter notāda
quia vt plurimum testatores differūt
quod volunt quod ad capellas vel al-
taria per eos fundata vel fundanda
presententur sacerdotes idonei vel bi-
cunt quod ad illa presententur capel-
lani qñ celebrent quia tunc requirunt
quod presentandi sint sacerdotes tē-
pore presentationis. Si autē ex dispo-
sitione testatoris fundatoris vel ex pñ-
nilegio vel consuetudine vel ex statu-
to non requiritur quod actu qñ sit pñ-
tyer vel alius ordinem habeat. Tūc
dicendū est qñ sufficit si pñtatus ha-
beat ordinem habitu quem bñficiū
ipsum requirit ita concludit in effectu
dominus Cardi. in capitu. nobis. s. ce-
terū. in fine. j. eodem. per. text. in capi-
tulo secūdo. de instit. lib. sexto. et an-
te eum Joan. andre. ibidem et pulcre
imola in capitulo fina. s. de pñbēdis
et idē cōcludit Ludouicus roma. in
consilio suo. cccxx. incipienti. quo ad
primum in prin. vnde si bñficiuz sit
curatum sufficit quod presentatus ha-
beat etatem sufficientem ad assumen-
dum pñtyeratū. et sic qñ habitu pos-
sit esse pñtyer. tex. est expñsus in. d. c.
cum in cunctis. g. inferiora. et ibi pul-

Tractatus de iure patronatus

cre Abb. post alios necesse necesse qd
sit in sacris constitutis vt dicit Inn.
ibi cuius dictu vt attestat pan. ibide
in fi. cōter obseruat. et idē tenet pan.
post multa in c. dudū. cl. j. s. de elec.
clare pbatur in c. h. de insti. lib. vi. et in
c. si p clericis pauperib. de prebē. e. li.
et licet. c. pretea. de erate et qualita. vi.
deat req̄rere q̄ ille q̄ pmouet ad cura
tuz saltem debeat esse subdiacon⁹ tpe
pmotionis tñ ad illū ter. rādetur mul
tipliciter p. doc. in dictis locis maxie
p Pan. in. d. c. dudū. cl. j. in fi. vide euz
et hec conclusio mihi plz lz aliq̄ simpli
ter līstiat līe dicti. c. pretea. vt Jo. an.
in. gl. c. cū ex eo in verbo subdiaconat⁹
de ele. li. vi. et quidā alij relati p pan. in
d. c. dudū. et premisaz conclusiōe dicūt
esse cōiōe Card. flo. in. d. c. pretea. et
in. d. c. dudū. pmo. xi. tñ necesse q̄ postea
ad ipm ordinē req̄sritum in bñficio be
neficiatus se promoueri faciat in tpe
a iure exp̄presso vt in dictis inrib⁹ cane
tur. et faciūt notata p Semi. in. c. canō.
et in. c. statutu. de elec. li. vi. vbi dicit qd
illa iura habēt locum etiā in pñtatio
ne. et ad p̄dicta etiā est bonus ter. in. c.
p̄mo. et ibi ponderat do. Anto. in. iij.
no. s. de era. et quali. Et aut bñficiū sit
sine cura. vt puta canonicat⁹ vel aliud
bñficiū simplex vel ecclia vel capella
etiā p se stans pōt presentari etiam nō
p̄sēb. p̄ter actū vel habitū. et vniq̄sq̄
etiā q̄ non habeat aliquē ordinē sacri
nec de iure tñc sit ap̄i⁹ habere. Ita col
ligit ex notatis p Abb. post alios in. c.
sup inordinata. s. de p̄bē. et in. c. pretea
s. de era. et qua. et i. d. s. inferiora. vbi cō
cludūt doc. cōter q̄ in talib⁹ bñficijs
sufficit etas. p̄m. anno. v. Quinimo
in beneficio mere simplici vel infimi
gradus sufficeret. vt dicunt p̄fati do.
etas. v. annum. Ad p̄dicta etiāz fa
ciūt que dicit do. Barba. in. d. cōsilio.
p̄m. in. vi. et s. ad ordinem sacri ne
mo pōt pmoueri nisi in. xviii. anno. lo
quendo de p̄mo. s. de subdiaconatu.
q̄ alij maiorē etatē exigūt. vt declarat
ter. in cle. generalit. de era. et qua. Et
p̄dicta conclusiōe facit qd decidūt Jo.
and. Abb. et cōter doc. in. c. nobis. j.

ead. p̄fati. Abb. et alij in. c. suggesta. j.
eo. Abb. in. c. postulasti. j. eo. et in cōs.
suo. lvi. incip. ex infrascriptis literis
in. vi. col. in. j. volu. vbi decidunt. t̄q̄
p̄fatus in ecclesia collegiata p̄sentā
bit clericos ad p̄bendas. et si nō sit col
legiata p̄ntabit rectorem et alios cleri
cos. Et p̄dicta decisioem dicit esse
cōm Jmo. in. c. h. in. vi. no. s. de con
cel. prebē. an aut̄ ep̄s possit admittere
p̄sentationem et dispensare cū his q̄
non habēt etatem vel ordinē requisitū
in bñficio saltem de cōsensu p̄fati
vel heredis not. in. d. cle. generalit.
et in. d. c. pretea. et in. c. vnico. de etas. et
qua. li. vi. et per Abb. et alios in. c. cū ac
cellissent. de p̄fati. vbi Abb. sentit quod
sic. dicit ibi et in alijs locis p̄allegatis
no. et dicā. j. q. xv. sup̄ p̄bo de diocelani
p̄sensu. q. xv. an aut̄ illegitimus possit
p̄sentari vide. j. q. ij. sup̄ verbo com
petēs alicui. ¶ Quinto. q̄ro an possit
patronus p̄sentare p̄ procuratorem.
Breuiter cōclusio est quod sic. ter. est a
contrario sensu in. c. fi. de cōcel. prebē.
s. et ibidem notant oēs. Jñd etiāz te
net do. Car. in cle. j. in. p̄m. in. q. de in
reparro. Jdem sentit do. feli. in. c. cūz
venerabilis. in principio. s. de excep.
in vno verbo. et firmāt domini de Ro
ta loquendo in p̄fano clerico in deci
sionibus antiquioribus decisioe p̄i
ma circa principium sub hoc. et. i. Pro
batur etiam ista cōclusio arg. ter. in. c.
accedens. s. de prebē. vbi absens pos
test inuiciri de beneficio p̄ procurato
rem. Jñ probatur quia non reperitur
prohibitū. ergo cōterur permillū ex
quo materia est p̄missa. l. nec non. s.
qd eis. si. et q. can. ma. c. inter corporalia
circa mediū vbi p̄lura gl. s. de trans
la. ep̄i. et isto arg. vñt Abb. in ista mate
ria p̄fatus p̄curatoris in. c. p̄fatus.
de appel. s. facit etiam ter. per locum
a p̄fati. et ibidem no. in. c. q. p̄pter. s. il
lud. s. de elec. Ita etiā cōcludūt Lap.
in allegationib⁹ suis allegatiōe. viij.
incipiēte p̄ntat⁹. et in allegatiōe. lxx.
viij. incipere in dei nomine in. iij. col.
subiectis qd p̄fatus etiā non ipedū
id facere potest. Jñ etiāz in allegat

tionē
legat
quo c
etiā c
in sim
cit q
ter. et
et in. l
noie.
pe. d
24. acce
beat
vero
cas q
lig. c
do. f
et dil
25. enm
tio. s
mā
tra iz
nō su
salis
alleg
lvi. i
diuim
beat
cia n
ferre
ben. l
d. c. fi.
Jmo.
stirne
p̄tate
ferēd
ter it
ibi l.
to eff
le mā
2 p̄tel
notat
li. vi.
qōner
stirnt
esser
cinz. i
in. d. c.
notata
s. de p
ratorē
fua in

tionem. *xxij.* incipit. an sufficiat et in al-
legatione. *cxix.* incipiente. facti sup
quo cōsiliū petitur in. *xxij.* col. *3.* ita
etiā conclusionem sentit Abb. in. *c.* ex
infirmatione. in. *ii.* *leo.* et p ea etiā fa-
cit q electio potest fieri p pcuratores
ter. est. in. *li.* *is* qui sicut. *ff.* de pcur.
et in. *li.* item eorū. *ff.* *q.* *enit.* vntier.
noie. et melior in pposito nostro. in. *c.* 26
pe. de elec. *li.* *vi.* Sed hic subditur qd
24 accessoria. t nūquid procurator de-
beat cōstitui spālis ad pntandū an
vero sufficiat procurator generalis di-
cas quod procurator debet esse specia-
lis. casus est singularis prout refert
do. *Feli.* *li.* ibi ponderasse dñm suum in
c. dilecto. *3.* de testibus. Et rō est fm
25 enim t quia pntatio est quedam dona-
tio. sed ad donādū requiritur spāle
mādatū. *c.* *fi.* de offi. *vica.* *lib.* *vi.* *l.* con-
tra *ius.* *ff.* *li.* *fi.* *li.* de pactis. adeo qd
nō sufficeret fm eli procurator vntier
salis cū libera. p eadē cōclusionē ego
allego paul. de ca. pulcre in consl. suo
lvij. incipit venerabilis vir. circa me-
dium. vbi fortis dicit q etiam si qd ha-
beat mādatū ad conferendū benefi-
cia nō tñ potest pntare q aliud est cō-
ferre aliud pntare. *c.* cū in illis. de pre-
ben. *li.* *vi.* idē etiā tenet Jo. de imo. in
d. *c.* *fi.* in. prim. *otra* Jo. an. ibi subyiciēs
Jmo. hāc decisionē nō pcedere qñ cō-
stitutiō procuratorem haberet dñm
pntem pntandū. q tñ mādatū de cō-
ferēdo intelligeret de pntando qz ali-
ter itelligi nō posset. subyicit etiā Jmo.
ibi *li.* *ij.* col. post Jo. cal. q qñ in māda-
to essent expōsa aliqua requirētia spā-
le mādatū adiecta clausula gñali tñc
pntēderet pntas pntandū iuxta ter. et
notata ibi in. *c.* qd agēdū. de pen.
li. *vi.* Advertendū est etiā circa hāc
qñem qd sufficit pcuratores esse cō-
stitutū ad pntandū in genere nō autē
esse necesse specificare ad tale bñfi-
ciū. ita cōcludūt doctores cōmuniter
in. *d.* *c.* *fi.* *3.* de cōcl. preben. et faciunt
notata p Abbate et doc. *i.* *d.* *c.* *accedēs.*
3. de prebē. vbi cōcludūt q sufficit pcur-
atorē esse cōstitutū ad acceptādā bñ-
ficiā in genere. Limita modo istā cō-

clusionē vt pcedat qñ bñficiū invocati-
qz tñc pōt cōstitui procurator ad pntan-
dū vt supra s; anteqvacet secus ita p-
batur in. *d.* *c.* *fi.* de pcel. prebē. intelligē
do tñ declarādo vt plene p doc. ma-
xime p Jmo. ibi sup. *q.* *gl.* *3.* aliqd habe-
tur p lapū in dicta allegatione. *cxix.*
in. *xxij.* col. 2 p Lu. ro. in. *psi.* *cccc.* *lxv.* in.
ci. in re pñti. Et Scōa questio monef
accessorie ad pdicta an sufficiat pcur-
atores pntasse infra quatuor menses
datos laico patrono ad pntādū li in-
fra illos fides nō faciat de mādato. cō-
clusio est q nō. q; paria sunt nō pntas-
se vel minus sufficēter pntasse infra
ips. *ar.* *l.* *quonies.* *ff.* *qui* *satis* *da.* *cog.* *ita*
decidit lapus allegatione sua. *xxij.* in-
cip. an sufficiat. Crederem tñ q si quis
pntaret nomine alterius tanq negoti-
orū gestor. vel pcurator generalis vel
tanq cōiuncta psona si fiat postea ra-
tificatio infra tēpus datum ad pntan-
dū q talis presentatio valeat a tem-
pore ratificationis. *gl.* est notabilis in
simili in. *c.* quam sit in pbo petere. de
elec. *li.* *vi.* et optime faciunt notata per
doct. in dicto. *c.* *accedēs.* vbi cōcludūt
q si quis acceptat beneficium nomi-
ne meo possum ratificare. quam cōclu-
sionem etiam cōmemorat et sequit do.
Feli. in. *c.* nōnulli. *ff.* sunt et alij. in. *viij.*
col. de rescri. qñimo etiam si noie meo
nō esset facta presentatio sufficit postea
illa ratā habere intra tempus itz
probatur in. *c.* qd sicut. vbi notatur. *3.*
de elec. et ita etiam decidit in termi-
nis de presentatione do. Bart. bellen-
ci. in apostillis ad abb. in. *c.* cura. *leo.*
per illum text. et si opponatur q nō po-
test haberi ratum a me id quod nō est
gestum nomine meo. rñde vt per Ab.
in. *p.* *c.* quod sicut. in. *liij.* col. Et Sexto
quero an possit patronus pntare per
litteras scribendo episcopo qualiter ta-
lem pntat. breuiter dicendū est q sic.
ter. est ibi no. *gl.* et do. Ant. Jmo. Ab. et
et alij in. *c.* ea noscitur. *3.* de his q funt
a prela. sine pñsu cap. Inferentes p
hoc qd potest quis pntare absentem.
Eandē cōclusionē et lapus allegatio-
ne sua. *lxvj.* incipiente casus talis est

Tractatus de iure patronatus

in antepe. et in penul. col. allegat inter alia ter. clarum et ibi glos. no. in verbo literarum. in cle. vnica. in §. pñtarios. de excel. prela. hic decidit ibi Lapus in pñtaria facti qd v3 presentatio facta per infirmum in absentia superioris si pñtatis infra quatuor menses deferat illud infirmum ad superiorem et ipsum coram eo pñte q. quotidie pñgit pñctas etiaz conclusionē q. per literas possit quis presentare. firmat Abb. in cōsil. qno. lxxvj. incipiente innocentio xpi aurlilio circa medium. et do. Car. in. d. §. pñtarios. in prima oppositi. et in. c. fi. in fi. j. eo. vbi dicit ita fuisse obtentum. et ita cōsuluerit Jo. an. Lap. Ab. et Lap. de castellano. istud idē t3 do. prepo. dicit Ambrosij nūc meritisimū cardinalis in. c. q. in aliquo. l. di. Limita tñ dicitā pñtationē vt pcedat qñ pñtatis se pñtat corā superiore cū lris vel infirmo vt supra dictū est q. pñtatio est exhibitiō facta senibz corporis superioris gl. est in cle. ondū. i. vbo pñtari de sepulturis. Ita Jmo. et Abb. in. d. c. ea noscitur. Idē Abb. i. c. pal. pñ. lxxvj. Et subiungit Jmo. vbi. §. q. nō sufficeret dirigere lras epō quātr ipse pñtat rñtū nisi tñtus esset pñs epō tpe pñtationis literarū. q. etiā firmat Ab. in dictis locis et factis est de mēte Lapi. et etiam do. Car. in locis supra allegatis. Reperio tñ dños de Rota in decisionibus suis nouis in ti. de inrepa. decisioe. iij. q. in cipit nō sufficit vbi aliter vident loq. et dicere q. sufficit lras esse pñtatas epō et ipm pñtatū se exhibere corporatū in termino dato ad pñtandū. Nō autē requirit q. tpe pñtatiōis lras pñtatis sit pñs epō. qd dicit inridictū et equū et pñm hāc decisioē arbitroz esse limitandū id qd dicunt pñoz. Jmo. et alij supra relati. Aduerte tñ q. vbi presentatus esset notus episcopo tunc indistincte nō esset necesse q. se corporaliter exhiberet. Ita Ab. in. d. c. ea noscitur. et clarus in. d. pñ. lxxvj. in vlt. col. Idē t3 do. prepo. dicit Ambrosij in. c. de petro. lxxvj. di. Et ratio est h3 eos q. nō est necesse pñtatum exstare ex quo est notus epō. Item aduerte ex mēte

Abb. in. d. cōsil. q. qñ epōs admitteret pñtationē pñs de eo qd nō se corporatiter exhibeat tñc valeat pñtatio qd factis equū est: facit no. p. Ab. et doc. in. c. cū accessissent. §. de pñ. Et Septimo t3 qñ an patrono possit pñtare plures dicendo epō q. admittat alternatine quē velit. dicas q. sic. rex. est in cle. plur. res. e. tit. vbi pñtatur iūta glo. in vbo pñs. q. poterit pñon? isto mō pñtare quotiens voluerit. et ita firmat ibi Ben. Matthe. et Lap. quos etiā refert et sequit Jo. de imo. ibi sup dicta glo. Idē do. Car. ibi in §. fi. in pñ. secus si esset in electione. c. ij. de elec. li. vj. Ita glo. et doc. i. d. cle. pñs. Jo. an. et Semi. in. d. c. ij. et Lap. allegatiōe snā. vij. incip. pñtat us circa pñm. et in allegatiōe lxxvj. incipit in dei noīe. in. v. col. et in d. allegatiōe. vij. plura accumulata in qñbus parificatur pñtatio et electio. predicta etiā pñtationē facit do. feli. plura allegatiōe in. c. lter cetera. in. v. col. §. de appel. vbi etiā accumulata de validitate alioz actuum alternatiōis ad saturitātē. An autē hec cōclusio pcedat in pñono ecclesiastico vide. j. in. q. ix. huius verbi. in fi. Et Octauo querit an possit pñonns pñtare sub pñditiōe. Lap. in. d. allega. vij. videt sentire q. sic dū dicit q. c. ij. de elec. li. vj. non habet locū in pñtatione. hoc idē videtur sentire Semi. in. d. c. ij. in pñ. in ver. oppono scō. Ego credo cōtrariū q. pñonns bz realiter pñtare infra tēpus a iure statutū. Ita decidit Jo. an. et Abb. c. h. j. eo. vnde dicunt q. nō sufficeret patrono dicere infra tēpus eligo talem pñtādum q. tēpus est datum ad presentādum nō autē ad eligēdum presentādum. c. vnico. eo. tit. lib. vj. licet etiam in hoc vitimo pñtum teneat Lap. in. d. allegatiōe. lxxvj. in. v. col. pro dicta cōclusiōe etiam facit q. conditio nihil ponit in esse. l. i. ff. de condi. et demon. et declarat glo. in rubric. illius tit. Item procedit eadem ratio in presentatiōe que in electione igitur et c. nō obstant modo autoritates preallegate q. se fundant sup cle. fi. de inrepatro. in fi. que non loquuntur quādo

quādo
qñ al
30 Et
riare
sic ho
sic lo
varia
a pñ
stico
tant
in. c.
plur
tron
per do
ration
ration
li. in
et qd
riare
rum.
ne pat
dilect
fm Ab
et ali
31 ouit
patron
tione
hoc q
tio. qu
derit
tamē
cidunt
tiquor
hoc eo
in. c. b
cipale
pedien
tron? a
ipsam
do. An
tus. de
j. super
consent
me rem
ne. j. e.
cautelaz
32 Et
an possit
clnde hic
sit Abb.
postula. p

quādo cōditionaliter sit pſentatio ſed
qñ alternatiue ſz diuerſa eſt rō. i. g. i. q. c.
30 ¶ Et ſono quero an poſſit patron⁹ va-
riare ſeu pſentare plures ſucceſſiue ⁊
ſic hodie vnum cras aliū dicas quod
ſic loquendo de patrono laico qz pōt
variare accumulādo nō aut in totum
a primo recedēdo in patrono eccleſia-
ſtico ſecus rer. eſt clarus ⁊ ibi oēs no-
tant in. c. cum aut. f. eo. notatur etiam
in. c. q. aut. f. eo. ⁊ per gl. ⁊ doc. in. d. cle.
plures. eo. n. ⁊ rō diuerſitatis inter pa-
tronum eccleſiaſticū ⁊ laicū assignat
per doct. in. d. c. cum autē. reprobatia
rationibus glo. ibi. Tamen meliorem
rationē pnto assignari per glo. in ſimi-
li. in. c. cū vob. ſ. de of. ord. quā videas
⁊ qd dixi de patrono eccleſiaſtico vt va-
riare nō poſſit intelligendū eſt eſſe ve-
rum. niſi cleric⁹ ſit patronus ratio-
ne patrimonij ſui. probatur in. c. cum
diſcret⁹. f. eo. nec alibi ita bene probat
ſm Abb. ibi ita etiā concludūt Abbas
⁊ aliū in. d. c. cū autem. ¶ Sed hic ſub-
31 oritur queſtio acceſſoria ꝑ an ſi cleric⁹
patronus variat. qz pēdente pſenta-
tione prima aliā facit. an puniatur in
hoc qz ad ſu periorē denoluat diſpoſi-
tio. quaſi patronus ſic variādo reddi-
derit ſe indignum: concludē qd nō dū
tamē nō pſentauerit indign⁹. ita de-
cidunt do. de nota. in deciſionib⁹ an-
tiquiorib⁹ deci. prima verſus finē ſub
hoc eo. n. ad qd etiā bene facit qd not.
in. c. bone. ſ. de ele. nota tñ circa prin-
cipales queſtionē qz cautela eſt ad im-
pediendū variationē vt inducat pa-
tron⁹ ad donandū exercitiū in rīſp. a. f.
ipſam pſentationē: qd pōt fieri. ita
do. Anto. in. c. illud. f. eo. ⁊ in. c. cōfir-
tus. de cōcel. preb. ⁊ faciunt que dicā
f. ſuper vlt. verbo in. h. q. An tamē ſine
conſenſu epī fieri poſſint talis donatio
me remitto ad no. in. cer. in ſignatio-
ne. f. e. ⁊ dicetur infra loco ſuo. Aliam
cautelaz collegij ex dictis. f. qñem. r. y.
32 ¶ Secūda ſuboritur queſtio acceſſoria
an poſſit a poſtulatione variari. con-
clūde beneſcit qz ſic rer. eſt ⁊ ibi colli-
git Abb. in. r. f. notabili in. c. bone. ſ. de
poſtula. p. la. ⁊ etiā faciūt nota. in. c.

precedenti. ¶ Ratio aut eſt qz vt dicit
Abb. vbi. ſ. poſtulatione nō eſt acquiſit⁹
iura. Et ex hoc poteſt dari limitatio ad
d. c. cum aut. in quaſtū prohibet clericū
variare a pſentatione qz nō phibebi-
tur variare a poſtulatione qd nō. ⁊ ita
etiā ſentit gl. ſi. i. c. cauſis. de elec. qz ibi
Abb. Aſſertatur hāc eſſe cōmūne opi.
33 ¶ Tertia ſuboritur queſtio acceſſoria an
ſi patronus eccleſiaſtic⁹ pſentauit ei
qui nō habet iura inſtituēdi ⁊ ſic nulli-
ter an poſſit variare ⁊ denuo pſentare
re legitime concludē qz ſic ita decidit
do. Car. poſt. ſ. de reprobatia opinione
Lau. in. cle. j. in. ix. q. eo. ut. Jā tēnet
Jo. de imo. ibi in vlt. colū. ver. ſed qd
ſi cleric⁹. Et bene probatur ſm do.
Cardi. vbi. ſ. in. c. ſi. f. eod. pūns ergo
pſentatus habebitur pio nō pſen-
tato vt concludūt pſent docto. Idem
dicas in patrono laico qui plures pſe-
ntauit qz eum pōt penitere ⁊ facere
aliā pſentationem legitimā. ⁊ ſic
in totū poterit recedere a prima. Ita
probat arg. rer. in. c. cū laici. f. de iur.
reint. per qñē text. Ita dicit Panor. in
c. ſup. gl. in verbo placere. in pū. de
ind. ⁊ hec erit vna alia limitatio ad. d.
c. cū aut. vbi dicit qz nō pōt in totū rece-
34 di a prima pſentatione. ¶ Quarta
ſuboritur queſtio acceſſoria an abūdarſi
patronus eccleſiaſtic⁹ poſſit pſentare
plures ſimul iuxta cle. plures. ſ. f. eo.
n. glo. ibi. dicit qz nō ⁊ ſequit ſen. pro
qua opi. facit qz pſentatio patroni ec-
cleſiaſtic⁹ hz vim electionis. ita dicit
3nn. ⁊ Abb. in. c. cū aut. f. eo. ſz plures
eligi nō poſſunt ab vno. c. q. iſta glo.
in verbo alternatiua. de elec. li. vj. Et
hoc etiā videtur tenere ſemi. ibi poſt
Jo. an. Contrariū tñ ſignat Stepha.
in. d. cle. plures quā ibi refert ⁊ ſequi-
tur. d. Car. flo. in. ſ. ſi. in pū. mot⁹ in-
ter cetera propter indignitatem rationis
iſtius rer. idem in effectū ſequitur ibi
Jo. de imo. in pe. col. ⁊ hec opinio etiā
mihi placet ⁊ eā tēnēdo nō obſtat dice-
re qz pſentatio pſoni eccleſiaſtic⁹ ha-
beat vim electionis. qz illud eſt verum
qz ad hoc. ſ. vt non poſſit a tali pſen-
tatione variari qucin ad modū nec ab

Tractatus de iure patronatus

electioe et ita intelligitur. *Inn. et Abb. in d. c. cū aut. sed dato qd patronus ecclesiasticus pñter plures simul p hoc nō dicit variare. prout etiam dicit do. Car. in d. cle. plures. in s. si. in prin. An autem a noiatione variari possit. vide Rot. in antiq. sub ti. de prebē. decisione prima. et dicit ibi. et in decisione. xvj. in antiq. sub titulo de cōces. pñt. An aut si pñoni pcedūt p viā scrutiniū in pñtatione fēda et publice et scrutiniū. an possit variare publicato scrutiniū cōcludē q sic ita decidūt Jo. and. et Panor. in c. publico. de elec. et de ratione quare fecit in electione dicat. vide per eos ibi. ¶ Decimo qro an possit patronatus laic⁹ variare toties quoties voluerit. Ista qstio est quotidiana et eā reperio in specie tactā p solū Cald. in cōst. suo. xvj. incipit. an laic⁹ in titulo de iure p. vbi cōcludit q nō pōt accumulare vltra duos. qz pluralis locutio duorū numero est cōtēta. c. psalis. de reg. iur. lib. vi. l. vbi numerus. ff. de testi. sed iura dicūt q licitū est plures accumulare ergo et. Itē fm eum talis variatio est odiosa ergo restringēda regula odia de reg. iur. li. vi. Et facit qz vbi dā pñs variandi dā occasio machinandi doli et fraudē. c. cū in multis. et ita not. ibi Semi. de rescrip. lib. vi. ergo vbi est permissa variatio debet restringi. Item fm cū infinitas est entitāda. d. c. cū in multis. item dicit ipse si videantur iura de ista materia loquentia clare hoc innunt quia c. qd aut. i. eo. dicit postmodū aliud. c. cū dilect⁹. j. eo. dicit fm. c. pastoralis. dicit aliū et scdo loci. et istam opi. dicit Cal. ibi se putare de iure verissimam. Pro eadē opinione ego adduco regulā q habet qz vbi licita est variatio nō permittit nisi semel. Ita decidit Bal. in aut. habita in. vj. col. C. ne fili⁹ p patre allegat. l. si qz. in iustitādū. C. de re. cre. et istā regulā etiā cōmemorat do. Alex. in. l. si. ex toto. s. si. ff. de leg. j. vbi alias auctoritates allegat. Ergo videt hñ pbari qz vbi qz pñtant vñ aliū tm. et sic fm possit pñtentare. et p cōsequēs nisi semel variare scdo addu*

co regulā legis bonos. Hoc sermone ff. de ver. sig. vbi simplex sermo verificatur in prima vice. hinc dicitur qz securitas veniēdi data hñito intelligit p prima vice. ita decidit Bar. in. l. i. ff. ad. l. iul. ma. quem referunt et sequunt Abb. et d. feli. alias auctoritates allegātes in. c. ij. de trens. et pa. facit et hñ in pposito nostro qz si est dataptas arbitrio in cōpromisso de progādo terminū cōpromissi. et nō est dictū semel vel plurēs intelligit de prima progatione et vnica. Ita decidit Spe. in tit. de arbi. s. ercipit. ver. sed qd si fuerit actū allegat. d. l. bones. Hoc sermone. et ita etiā dixit Bal. in. c. si. in. r. col. ibi dubitatur insuper. s. de cōst. et in. c. olim. de rescrip. et in. l. si v. pponis prima. C. qūo et qñ ind. allegat Inn. in. c. venies. de iure iur. Et hñac decisione et plurimas als ad ppositū dicte regule accumulat. d. feli. i. d. c. ij. vbi oīo videas et sic videt qz pdicta conclusio Cal. sit corrobata bonis fundamētis et eā repeti tenere. d. feli. in. c. oēs. col. iij. circa mediū. j. dist. cōsummatissimū doctore do. And. basig. mihi pñm observādū auditorē Rote aplice dignissimū in. l. qro. de indi. Contrariā tm opiñ. videt pbari terr. in. d. cle. plures cōiungēdo gl. in verbo plures. et gl. in verbo pñtentare. dicit em gl. in verbo plures qz licitū est pñoni pñtentare quotcūqz voluerit et gl. sequēs dicit simul vel successive. Ergo ista decisio videt clara ad pñtādū qz patron⁹ poterit successive pñtentare. tot quot voluerit et cū illis gl. trās eunt. d. Car. flo. et ali. d. tm Cal. in. d. cō si. nō det ad illā gl. vt intelligit dum dicit quotcūqz qñ patron⁹ simul pñtentat. nō aut referat ad aliū casus qñ necesse pñtentat. tm ista responsio destruit et violat illas glōs. Et ad etiā opi. qz taceat sepe variare et accumulare videt tenere do. Abb. put pōderant bisentendoverba sua ibi in. d. c. qñāto in. ij. col. de indi. dñ dicit hinc est qz pñonus laic⁹ pōt variare aliū pñtentādo et ex plurib⁹ pñtentans poterit ep⁹ in iustitatre scdm vel tertius. ergo sentit Abb. qz pñtentari possit nedum scds sed etiam

terti
pess
lis. i.
tan
tut
ter. q
sup
dicit
qz v
tabn
eliga
pñta
nion
bi. q
perm
nostr
sed el
d. c. d
nion
punc
ta sup
gnā e
sepe a
cedi i
cōst
ment
lem r
est de
dame
tio rel
de trā
bz in
vq. in
ribus
do pl
varie
vnus
prefer
rit cu
ergo n
sibus
papa
strio. a
l. aq. l.
pa fa
vile e
dumod
satis est
neior re
bata in
pietere

tertius. Tandē etiam opinione vñ ex-
pelle tenere do. Car. flo. in. c. pastor-
lis. in. fi. j. e. vbi dicit q si patronus pñ
tantū dnos: qñ nullus corū esset insti-
tutus possit presentare tertiu p illum
ter. qui tñ nihil probat. Idem etiā pre
supponit ibi do. Anto. de bu. in. fi. qui
dicit eadē verba. Pro eadem opi. facit
qz vtile erit ecclesie quāto plures pñ-
tabunt: qz facilius erit epō ex plurib⁹
eligere vñū idoneuz q si essent pauci
pñtari vt de se piz. Et tenēdo istā opi-
nionē posset rñderi ad argumentū dñ
6: qz varietas est restringenda nec dñ 36
permitti plus q̄ semel. qz in terminis
nostris nō potest dici pñtie varietas
sed est potius accumulatio. vt nor. in
d. c. cū antē. j. eo. Ego tamen credo opi-
nionē Calde. primo loco relatā esse in
puncto iuris veriorē per fundamen-
ta supra adducta. et etiam qz sapit ma-
gnā equitatem qz vt dictū est: si liceret
sepe accumulare vel variare posset p-
cedi in infinitū. et induceretur magna
cōfussio. et si respōdeatur ad vñū funda-
mentū qbzget in cōtrariū cetera faci-
lem recipiūt solutionē. Fundamentū
est de cie. plures cūz glo. ad istud fun-
damentū pōt responderi qz diuersa ra-
tio reformat pactūz. l. interpositas. C.
de trāsc. dicamus ergo qz dictas ter.
dñ intelligi vt dicit Cal. in dicto cōsil.
vñ. in casu qñ fieret pñtatio de plu-
ribus. simul et rō sit diuersitatis quan-
do plures simul pñtantur non arguit
varietas in pñtō pñtate. Preterea 37
vñus pñtatus nō pōt conqueri qz
pñtatio alterius sibi pñiudicane-
rit cūz oēs simul fuerint pñtati cū
ergo militet diuersa ratio in dictis ca-
sibus nō est aliquo modo dicēdum qz
papa voluerit qz sit eadem iuris dispo-
sicio. argn. l. illud cū vulgaribus. ff. ad
l. aq. Unde firma videtur cōclusio su-
pra facta. Ad aliud fundamentum qz
vtile esset ecclesie &c. Respondetur qz
dūmodo vñus ex pñtatis sit idoneus
satis est nec consideratur qz alter ido-
neior reperiat vt dicit gl. cōter appo-
bata in. c. iij. j. eo. et in. c. ij. de offi. cust.
Preterea attento isto fundamento se-

queret qz etiā patronus ecclesiasticus
posset variare qb tñ est falsum d. c. cūz
alij. j. eo. Ad anthoritates supra alle-
gatas respondet qz eis nō est credēdū:
qz nō sunt roborate aliquo iure vel ra-
tione. et vt dicit Bal. in. l. res publica.
C. et qui. can. ma. etiā glos. nihil alle-
ganti nō est credēdū nec cōis opinio
esset attendēda. qñ iure nō pbaretur.
ita dicit do. Anto. de butr. cūis di-
ctū ibi extollit Abb. alia allegando in
c. ma nos. j. de vsuris. Idē dicit Joan.
an. et ibi alij referūt et sequūtur in. c. j.
de cōstitutionibus. ¶ Undecimo qro
an si pñtō pñmisset de pñtando vñū
posset postea variare alij pñtare. Re-
spon. ut Jo. an. et ibi refert sequitur Jo.
de imo. in. prin. in. c. fi. s. de cōces. pres-
ben. tenet qz sic. nā scdm eos hoc pba-
tur argumēto a fortiori. nā si vno pre-
sentato licitum est variare et alij pre-
sentare q̄tomagis licitū erit variare
si sola pmissio de pñtando pñssit.
Ego tñ credo qz patronus etiā teneat
presentare illum cui pmissit. licet doc.
ibi nō dicāt. Et rō est qz talis pmissio
de pñtando obligat vt ibi dicūt doct.
maxime Imol. in. prin. ponderādo ibi
textum a cōtrario sensu. dato em qz va-
riatio fieri possit verum est accumula-
tione. vt no. in. d. c. cū alij. An aut possit
hoc casu patronus cogi pñtate. an ve-
ro solūmodo interesse liberetur depēdet
a notatis in. l. stipulationes non diui-
duntur. versū. celsus. ff. de verb. obliga-
tione. ¶ Duodecimo qro quid si patronus
pñtauerit vñum et iurauerit de nō
variando an possit variare. videtur di-
cēdū qz sic. per illud quod decidit glo.
in. c. fi. de procura. lib. vi. in verbo re-
uocatis. quā dicit singularē do. feli.
in. c. cū accessissent. in. v. col. de consti.
dicit em illa glo. qz si cōstitutio procura-
torem et iuro ad eum de nō renouando
si postea renoco valet renouatio licet
sim periturus. et dicit Inn. in. c. dilecto.
s. de preben. qz si iurauit nō vendere li-
brum et postea vēdo valet venditio lz
sim peritur⁹. hinc etiā dicit do. Anto.
de butr. in. c. pe. de offi. vica. qz si cōsti-
tuatur vicarius ad tempus et iuretur

Tractatus de iure patronatus

de nō renocando ante tēpus si postea
renocetur valet renocatio indistincte
licet qñ sine causa renocatur intrās sit
periurus ⁊ facit ter. in. c. sicut. de spō-
sa. ⁊ notatur p Abb. ⁊ doc. in. c. intelle-
cto. de iure iurā. ⁊ pulcre p Pau. de ca-
stro declarātem istam regulam ⁊ alia
multa similia adducentez in cōs. suo.
lvj. incip. dico nō obstante ⁊c. Et istā
opiniōne in terminis reperio tenuisse
se do. Alex. in cōs. suo. xvj. incip. pon-
deratis in. ij. volu. ¶ Cōtrariā suam
reperio tenuisse i terminis Pau. d. cas.
in pñ. suo. lvj. incip. venerabilis vir in
q. col. vbi dicit q si qñ iurauerit nullū
pñtare durāte arrēdamento si postea
vellet pñtare nō deberet audiri ⁊ mo-
net q in his i qbus dñ adiri superior
ipse nō dñ audire veniētem contra. p-
prium iuramentū ne sit author pñrū
allegat notata per Jo. and. in. c. qñ se-
mel placuit. de reg. iur. in qñe mercu-
riali. Et dicit probari. in. c. mulieri. de
iure iurā. ex quo infert solutionez ad
contrariā supra adductā. nā dicit ipse
q loquuntur in his casibus in quib⁹
nō est necesse adire pretorem vel iupe-
riorem. Tunc bene quis potest veni-
re cōtra iuramentū l3 sit piurus. Et eā-
de declarationē ponit idē Pau. de ca.
in cōsilio pcedenti. lvj. supra allegato
eādē cōclusionē videt tenuisse in for-
tiorib⁹ terminis Lapsus in allegatio-
ne sua. lxxvij. incip. in dei noie in. iij.
col. in fi. vbi dicit q si patroni pñse-
rūt sibi inuicē de habēdōz reputando
pñsentatū in rectorē ⁊ nō aliū q s ta-
le pñmissionē veniri nō pōt. ar. ele. pñ-
res de iure patro. ⁊ sic loquit in pñ-
sione facta sine iuramento qñ est for-
tior. ⁊ ista sunt in practica menti te-
nēda in hac materia nec alibi reperi.

38 ¶ Decimotertio quero qd si patro-
nus pñsentet secundum nec dicat ac-
cumulando an ista scōba pñsentatio
valebit. Lapsus in dicta allegatione
lxxvij. in. iij. col. sentit q nō. dicit em
q quidam patroni qui primo pñsentā-
uerant quendam do. Math. ⁊ postea
pñtauerunt vnum aliū nō accumulā-
do sed variando nihil fecerunt et

propterea pñsentatio non tenuit. Ego
credo contrarium esse verius quia pa-
tronus vel alius pñsumitur velle id
quod iuris est alio nō apparente. l. si
duo. ff. de acquir. here. quam pro ista
regula allegat Bal. in. l. pñcibus. c.
de impub. circa. xv. col. facit ter. ibi
no. in. l. ex facto. in pñnc. ff. de vulga.
⁊ pupil. ⁊ aliqd habetur. per do. Alex.
de imo. in. l. heredes mei. s. cum ita. ff.
ad trebellia. in. vj. col. in. l. gallus. s.
j. in. j. col. ff. de liber. ⁊ posthū. ergo pa-
tronus quādo simpliciter pñsentat
scdm videtur velle accumulare. nō au-
tem in totum a primo recedere. cū nō
possit de iure p ter. ibi no. in. c. cum
aut. s. facit regula qz i dubio est sic da
interpretatio. vt potius acius valeat
q pereat. c. abbate. de verb. sig. l. qno-
ties. de reb. dub. Posset tñ dici q La-
pus nō loquit qñ patronus simplici-
ter pñsentat sñ sed qñ pñsentat sñ et
dixit se velle variare pñsentādo quod
etiā videtur bene notandū ad infrin-
gendas pñsentationes. ⁊ ad intelles-
ctum. d. c. cū sñ. q. patronus pñsen-
tando secundū debet dicere quod id
facit accumulando secundū Lapsus
vbi supra vel saltē simpliciter pñsen-
tare nō dicendo qñ id facit variando.
qz tunc in dubio pñsumitur voluisse
q iuris est vt supra dixi. ¶ Decimo
quarto quero quid si duo patroni pre-
sentent vnū. an poterit alter ex his va-
riare accumulando ⁊ alium presenta-
re. Jo. and. in re cōmuni. de regu. iur.
lib. vj. quem refert ⁊ sequitur Abb. in
d. c. cum autem. tener q non. Et cōclu-
dit q epō nō possit instituire secundo
pñsentatū. Et quo primus habet plu-
res voces. ⁊ sic forti⁹ ins. ⁊ licet Abb.
vbi. s. loquatur qñ alter ex patronis q
primo pñsentauerūt esse cleric⁹. Tame-
pnto idem esse vbi ambo essent laici.
qz vtroqz casu militat eadem ratio et
fundamentū supra factum. Tandē cō-
cīnsionē tenuit Lapsus pulcre in di-
cta allegatione. lxxvij. in. iij. col. ⁊ me-
lius in. v. vbi fortius dicit allegando
Jo. an. vbi. s. q si omnes patroni vnū
pñtant dato q maior pars postea va-

riet
Licet
in. l. i.
con
tion
tozna
to qu
ce fin
epō
an h
quell
Jo. a
nēt q
fns i
strid
in. c. i.
in fin
mon
c. licet
vbi
videt
vbi d
lus. 3
in cō
nū an
tis et
to q
l3 sic
Istan
re gl.
q si p
mi qu
idone
cere q
q ho
ces n
Istan
in cō
in all
slium
q pp
res v
test a
ghio:
sentit
dignos
tem ad
sionem
ruffo. i
pun. p
li de ele

riet presentatus ab oibus perfertur.
Licet contrariū in simili dixerit Bal.
in. l. fi. C. de aut. prefat. Eadem etia
conclusionem tenuit Jo. an. in addi-
tionibus Spec. in hoc ti. in addi. ma-
40 gna circa principiu. ¶ Decimoquin-
to quero an si patronus presentat suc-
cessive duos quoru alter sit idoneior
epus possit instituere quem voluerit et sic
an hoc casu locus sit gratificationi ista
questio est dubitabilis valde. Hostie.
Jo. an. do. Ant. et Car. in. d. c. cū aut. te-
netur p. sc. q. nō est cōsiderāndus excels-
sus idoneitatis sed satis est qd vterq
sit idoneus. Eadē opi. videt. tenere gl.
in. c. ij. in verbo maioribus. f. eo. et glo.
in simili. in. c. ij. de offi. custodis. et i. c.
monasterii iuncto. text. xvj. q. vij. et in
c. licet. vij. q. i. in. c. cōstitutus. el. ij.
vbi etia dō. Ant. et Ab. s. de app. Idē
videt. sentire spe. in hoc eo. ti. circa fi.
vbi dicit sufficere qd pntat nō sit ma-
ius. Idē videt. tenere f. de. de senis
in cōsi. mo. xvj. in ep. super dubitatio
nū articulis in principio. vbi dicit sa-
tis esse qd patronus pntat idoneū da-
to qd poterit presentare idoneiorem
hē sic faciēdo vulneret pscientiā suam
Istam eandē opinionem regio. tene-
re gl. i. d. c. si plures. xvj. q. vij. dū dicit
q si patroni sunt in discordia dō insti-
tuit qui maioribz innatur meritis et sit
idoneior. Si aut sint pares: epus pōt fa-
cere grām cui vult. Et sic expse sentit
q hoc ultimo casu. q si sunt pares vo-
ces nō attendit excelsus idoneitatis.
Istam eandē opi. videtur tenere Bal.
in cōsi. cccxij. incip. premitrenduz est
in allegationibus ibi incertis post cō-
siliū in vlt. col. in. ij. volu. vbi dicit
q ppter discordiā patronorū si sint pa-
res voces ille qui hz ius instinēdi po-
test adperere cui vult. et presertim di-
gnior: tam pntato q pntanti. Ergo
sentit q illa qualitas. s. qd pntatus sit
dignior: nō hz arēre instituere debe-
tem ad eū instituēdū. Istā etiā conclu-
sionem tenere videt. d. Philip. de pe-
rusio. in. c. cōstitutus. ij. de appella. in 4
pun. post glo. ij. ibi loquente in simi-
li de elec. Contrariā opi. tenet Ab. pā

nor. in. d. c. cū aut. p. ter. in. c. si forte.
hui. di. et i. d. c. ij. f. eo. vbi dō: q ille p-
ferri dō q maioribus innatur meritis et.
Itē mouet p. ter. in. d. c. cū aut. dū ibi
dicitur q patronus pntat scda vice
eque idoneum. Ergo videtur innue-
re aliter esse si erat magis idoneus.
Preterea ille ter. dicit q vbi dō suc-
cessive sunt pntati est iudicio epi in-
stituere quem velit. Sed verbū iudiciū
sapit discretionē et arbitriū boni viri.
c. fidei cōmissa. f. f. de le. ij. cū si.
Sed bonus vir admittet idoneio. et i. gl.
et. Istā eadē opi. regio tenuisse. d. car.
fio. referētē Pau. de eleaza. ibi in cle.
plures. f. si. i. q. e. ti. vbi dicit ista ver-
ba si vota sunt paria distinguēda erūt
merita. vel loc⁹ erit gratificatio. q si
dicat in alternatim vel q vbi merita
distingui non possint qz enā essent pa-
ria. Tūc locus esset gratificationi alio
expresse sentit q attendant merita et sic
excelsus idoneitatis. et q ista sit eius
intētio p. ter. ex iure p. cū allegato. f. ex
c. pe. de rescrip. lib. vi. hoc idē clarius
tenuit do. Card. in. d. clem. plures. in
prin. i. ij. col. vbi dicit q si duo patro-
ni pntant duos admittit idoneior. Si
autēz sunt equaliter idonei: locus est
gratificationi allegat notata in. c. i. f.
eo. Eandē opi. tenet ibi clare Jo. de
imo. super glo. magna in pluribus lo-
cis. Et hec opinio omnibus consyde-
ris enā mihi placet qz fundamēta p-
ea adducta fortissime stringūt maxie
ter. in. d. c. ij. qd incipit qm. f. eo. d. vbi
formaliter dicitur qd si in plures pa-
res fundatorum se vota dimiserint
ille preficiatur ecclesie q maioribz in-
natur meritis et. et ter. in. d. c. si forte.
hui. dist. dicit si vota eligentiū i duas
se dimiserint pres. is preferatur q ma-
ioribus innatur meritis et. et sic etia
loquit q si vota sint paria. Et rō illorū
iurū militat etiā i casu nostro q si vn⁹
et idē patronus pntat plures. Et pro
hac parte ego facio tale fundamētū.
Nam fm Abb. et alios in. d. c. cū aut.
¶ Vbi intra nō sunt paria nō est locus
gratificationi et pbat in illo ter. i. fi.
Sed q si quis est idoneior altero clare

Tractatus de iure patronatus

apparet inter eos non esse paritatem. ergo non erit hoc casus locus gratificationis. **C**onprobo etiam hanc conclusionem per illud quod dixit domini Andree barba. in consilio suo. xxiij. vlti. colu. i. volu. vbi dicitur. **42** cut quod in beneficiis conferendis est preferendus senior. et incipit scripsit propheta: quod etiam pulcre et clare dixit atheniensis Bald. in consilio suo. clxv. incipit. ordinatio testamenti. in fi. in. iij. vol. vbi ad hoc allegat. l. fi. ff. de fi. instru. et ista opinio sapit maximam equitatem. et maxime procedit in foro conscientie quod ille vulnerat conscientiam qui potest eligere idoneiorem et eligit idoneum ut dicitur fide. in consilio. preal. et do. Anto. de but. et Abb. in. d. c. 2. sicutis. et Abb. in. d. c. qm. quod dixerit do. Philip. de persilio. in. c. constitutis. et hec mihi videtur veritas. Cederem istam hanc conclusionem esse limitandam nisi idoneus habeat plures voces pro se et idoneus pauciores quod tunc deberet institui idoneus. ita loquitur gl. i. d. c. qm. in verbo maioribus. et in. d. c. 13. Et ratiocinationis sit quod hoc casus idoneus huius fortius ius scilicet credere eam limitandam nisi idoneus esset pauper vel egenus. quod esset preferendus idonei non pauper in simplici beneficio. ita decidit Host. in c. tua. de era. et qua. et ibi refertur sequitur do. Anto. de but. in. iij. col. et bene faciunt que dicuntur in. q. iij. sequentis verbi. Et si quis dicat tenendo premissas conclusionem quid respondebimus ad ter. qui allegatur in contrarium in. c. monasterium. xvj. q. vij. ubi dicit quod sufficit quod presentatus non sit malus. ergo idoneus non preferetur idoneo. Ego respondo quod ille ter. debet intelligi. quod alius melior non est oblatus. Et istam solutionem reperio traditam per quosdam relatos per gl. in. d. c. 13. quauis ipsa teneat quod supra dixi. Vel aliter possemus respondere quod quod aliquis huius facere presentationem sufficit quod presentet unum idoneum. quod absurdum esset dicere. quod deberet perquirere totum mundum ut inueniret meliorem. et ita procedat. d. c. monasterium. sed quando episcopus sunt presentati duo quorum alter est idoneus

cessat dicere cum absurdum et institutus idoneus enim in repulso idonei facit iniuriam ipsi idonei qui etiam habebat ex presentatione eius perendi institutionem que ratio cessat ubi quis nondum est presentatus. et ista solutio rationabilis est et solida ut patet et commo probatur quod hoc ultimo casus episcopus est iudex inter ipsos duos super hoc contentendentes. scilicet quis eorum potius admitti et institui debeat. Ergo institui ministrare debet. Aliter non diceretur iudex. c. forme. i. de verb. sig. sed perfectio institutionem non ministraret si repelleret idoneiorem admissio idoneo data paritate in ceteris. et vide que dicam. in sequenti verbo. q. ij. **Decimo sexto** quero circa predicta de alia questione notabili. **43** pone quod maior pars patronorum preter unum indignum minor pars presentet dignum. quod istorum presentatorum instituendus erit reperio quod text. in. c. dudum. el. j. de elect. decidit similes questionem. et ibi docto. notant. maxime. d. Abb. in ultimo notabili. dicitur enim ibi quod concurrunt duabus electionibus super eadem dignitate quare una est facta a maiori parte de indigno scilicet alia a minori parte de digno venit confirmanda electio facta a minori parte de digno. Et propterea idem credo in casu preposito ex identitate rationis nec mirum quod presentatio facta de indigno non tenet et concludit hoc. in. c. cum vos. de offi. or. et alias autoritates allegant. s. l. iij. q. huius verbi. **Decimo septimo** quero **44** ro circa materiam premissam. pone quod duo successine sint presentati et sint eque idonei. an debeat episcopus instituire primo presentatum. Jo. an. in reg. in re col. in fi. de reg. iur. l. vj. in mercu. decidit quod sic sed credo enim inadventer esse locutum: quod casus est in contrarium in. c. cum autem. i. eo. vbi ita summatur docto. Et concluditur quod duobus presentatis etiam successine locum est gratificatio. **Decimo octavo** quero de questione notabili quam non reperio in specie formatam et constringere posset multoties de facto. **45** pone quod duo sint presentati et sint eque idonei. sed alter ex eis est de sanguine

fundatoris. an ppter hoc eps debeat
illum pferre. videtur dicendum q
sic per illud qd dicitur in simili. in. c.
bone. ij. 2 ibi Abb. l. xij. no. s. de postu.
piela. vbi dicitur q si in loco reperti-
tur idonei non debet pferri extraneus.
2 ibi do. Abb. allegat alium tex. pul-
cherrimus. c. nullas inuitis. lxx. di. vbi
eps dz eligi de clero ciuitatis 2 nō de
aliena ciuitate. Istud idem decidit
Abb. in. c. ad doctorem in fi. s. de insti.
vbidicit q geniti ciuitate si sint ido-
nei nō debent postponi ppter extra-
neos. 2 subigit q si sic fieret valde ho-
nestū esset 2 fructuosum. facimur etiā
notata p tex. ibi in. l. i. s. pmittitur. ff.
de aqua pnoti. 2 est. 3ie facit qd deci-
dit Abb. in simili. in. c. pstitutus. in. ij.
col. de appel. vbi dicit q honestus est
q idoneus eligat de eodē collegio q
idoneior de alio. hñ etiam facit tex. in
lin. ecclesijs. C. de epi. 2 cle. vbidicitur
2 ita sumat q ad eccliam sunt pmoue-
di illi q sunt de illa ciuitate vel oppi-
46 do. 3ie facit q bñficiū debet cōferri
ei qui bene fecit. c. cū in officijs. s. de
resta. l. sed 2 si lege. cōsultat. ff. de pe-
ti. here. c. Cōtraria opi. vñ pbare tex.
in. c. ad decorem. s. de insti. vbi papa
reprehendit patriarchā pstantinopoli-
tanū q alios clericos spernēs venenos
tñi ecclesijs pstantinopolitanis col-
locabat subiectos q in oi gēte q facit
institutiā acceptat est deo. nec cōuenit
sanctuariū dei in re hereditario possi-
derit. Et ppter ea vñ q si illi de sangui-
ne fundatoris deberēt semp institui
q denotaret successio in bñficijs q est
reprobata vt ibi 2 in. c. cōsultat. Ieo. 2
in. c. i. s. de pbē. 3ie facit q nec apud
deum nec apud eccliam habet acce-
48 ptio psonarū. c. nouit. tam. ff. de in-
di. ergo nō dz fieri dñia iter extraneos
2 eos q sunt de sanguine qñ ad ppo-
sitū nō strā. 2 ista opi. vñ tenere Abb. in
d. c. ad decore. vbi dicit q vñ bñficiū
nō dz semp pferri hoib⁹ vñi⁹ cognitio-
nis ne vid eat tale bñficiū debitū illi
cognationi 2 hoc plenus explicat in
c. venerabilē. col. v. de elect. vbi appel-
lat eos laicos improbos. qui instant

ne aliquod beneficium exeat familiā
per illum tex. Comprobat ista opi. q
tex. de hac materia loquētes solū pō-
derāt q pñtatus sit idoneus. vt in. d.
c. cū antē. cū similib⁹ nec facit dñia
aut sit de sanguine fundatoris an nō.
Cōprobat etiam hec opi. per illud qd
dicit Abb. in. d. c. constitutis. el. ij. de
appella. vbi inquit q dñmodo quis
sit idoneus nō est cōsiderandū q alie
qualitates desint. puta dimitte vel po-
tētia si illis ecclia nō indigeat. cistud
idē firmat ibi do. phili. de pñtato. in
ij. col. qui dicit postmola ibi q licet
ante factū debeant cōsiderari tales
qualitas tñ post factū. 2 si post electio-
nē vel pñtationē nō est curādū q dñ-
modo vel pñtatio sit facta de idoneo
vñ. Prima opinio est verior 2 p ea ad-
duco gl. in terminis. c. nemine. l. hñbo
sine possessiōis. lxx. di. q dicit formalis-
ter q poti⁹ sunt insinēdi illi clericis
de quoz bonis est fundata ecclia cū q
gl. trāsēti ibi simplr Arch. 2 do. Prep.
dini. Ambrosij nūc meritiūm Card.
Alex. 2 faciūt notata p gl. 2 doc. in. c. si
pponente. de rescriptis. vbi dicit q si
forēsis ipetrat bñficiū 2 nō facit mēto
nē de loco sue originis gratia est sur-
47 reptitia t q in dubio papa intēdit
puidere enicūq in patria sua. 2 alle-
gat ibi dñs Ab. inter cetera bonū tex.
tū i. c. bone. el. ij. s. de postu. Plato. cir-
ca. finē ibi nec vellem⁹ ei pñficere alie-
nū 2 alū bonū tex. i. d. c. null⁹ inuitis
lxx. di. 2 etiā tex. i. c. hortamur. lxx. dis.
que allagat gl. in. c. si pponēte. Et me-
lius facit in pposito nostro gl. ibi q dī-
cit q laicus nō dz presentare extraneū
qñ reperitur idoneus in suo ep̄atu. Et
48 dicitur fortius archi. ibidem t q ep̄s
potest repellere talem pñtatum extra-
neum qñ reperitur idonei in illo ep̄i
scopatu. 2 sequitur Card. Alex. ibi. et
hoc est bene notandū q volūt hāc de
cisiōe pcedere etiā si ille extraneus
haberet literas cōmendatitias pp̄ij
ep̄i. Pro ista etiā opi. facit qd dicit gl.
in cle. plures. in gl. magna versus ff.
eo. titulo. que velle videtur q vor il-
lius ex patronis pferri debet in
C iij

Tractatus de iure patronatus

presentando qui plus contulit in con-
 stractione vel dote ecclesie. Quod an
 verū sit vide quod dicitur in super verbo et do-
 tant in super q. Premissam etiā conclu-
 sionē reperio tene do. And. barba. in
 super fil. suo. rriij. incip. scripsit ppheta in
 i. vol. vbi per multa concludit esse re-
 gn. q. illi de ppria ecclesia vel ciues in
 bñficio preferri debent peregrinis si
 sint idonei. vide et in. vi. r. vij. col. alle-
 gat inter cetera no. p. glo. in. d. c. si ppo-
 nente. Nō obstat mō in super adducta
 et primo nō obstat tex. in. d. c. ad decorē
 cū sibi bus. q. rñder gl. in. d. c. bone de
 postu. pla. q. ibi erāt oēsertranei. ideo
 qua rōne veneri institubātur eadem
 rōne debebāt institui ali. Non etiam
 obstat dicere q. denotare succēssio in
 bñficiis q. id negatur cū nō suppo-
 natur in casu nostro q. pdecessores in-
 stitui in tali bñficio fuerint parentes
 eius q. nunc pñtatur. Nō ob. etiā q. nō
 sit hñda acceptio personarū q. illa re-
 gula pcedit vbi militat eadē ratio in
 pñonis sed si diuersa rō militat diuer-
 sum seruatur ius. c. de multa. in fi. vbi
 Abb. et ceteri de pñe. et etiā no. l. d. c. no
 mit. et alibi sepe. Sed i. pñstro nō mi-
 litat diuersa rō inter dictas personas
 pñtatas. q. alter ex pñtatis est de san-
 guine fundatoris alter nō igit. et. Nō
 obstat mō q. dicit Abb. in. d. c. ad de-
 corē. et in. d. c. venerabilē. q. pōt dici q.
 p decisionē Abb. in dictis locis limita-
 tur cōclūso supra facta. s. vt tunc pce-
 dat qñ pdecessores institui in illo be-
 neficio etiā erāt de familia fundato-
 ris q. si de nono pñtēt vn⁹ de illa fami-
 lia et etiā pñtēt alter eque idone⁹ pñ-
 rēdus erit ille alter ne denotet succē-
 ssio in bñficiis. vt dicit Abb. in dictis lo-
 cis. et alij doc. ibidē et alibi sepe. Et ista
 limitatio est rōnabilior eq. Nō obstat
 et vltimū. s. q. iura h. pñderēt istā qua
 litatē. s. q. sit de sanguine. s. tñmō pñ-
 derēt q. pñtatis sit idone⁹ q. istud est
 falsum vt pbat p. glo. in. d. c. nemine.
 et per alia de quib⁹ supra. Si q. tamē
 vellet tenere aliā opi. s. q. nō sit fñda
 predicta differētia inter pñtates. Li-
 mitāda esset nisi testator vel fundator

disposuisset cū cōsensu epī q. sēper
 pñtetur vnus de domo. vel de sangui-
 ne suo si aliq. sint q. velint pñtari.
 q. v. talis dispositio. et pñtēt ille pre-
 sentatus q. est de domo. ita decidit
 mi. in. c. cū in ecclia in vltimo nota. de
 pñe. li. vi. Et firmat. d. Feli. in suo tra-
 ctatu qñ lfe aplice pñdicēt iniparr.
 laicoz. i. q. col. ver. corroborari potest.
 Qui etiā allegat. d. Car. in pñl. suo. r.
 l. falso allet. Jdē t. Bald. in pñl. suo.
 rrrvj. incip. volūtas testōis l. iij. vol.
 49 ¶ Decimonono qro t. an clericus di-
 nes debeat pñtari pauperi in bñficio.
 Cōis opi. est q. qñ ecclia esset onerata
 debitis pñtari debeat. ita Abb. et pñf
 sinus. d. Philip. de peru. ibi in. v. col. in
 c. cōstituit. el. iij. de appel. et firmat do.
 Feli. in. c. cū adeo. l. viti. col. de rescrip-
 t. in. c. postulasti. in. ix. col. eo. ti. Alias
 autē credere q. ceteris paribus pñtari
 debeat pauper. arg. c. q. in tñ. s. de p-
 ben. et c. nō liceat. c. ep̄s. et c. cum scōm.
 cū si. eo. ii. et dicit pñtationis. super verbo
 onerosum. q. iij. ¶ Vigesimo qro clarū
 est q. pñonius pōt variare in pñtando
 mixta. c. cū ast. i. eo. pone t. pñtator
 mens pñtauerit vnū an possim varia-
 re si ego pñtationaliter presentassem. Bre-
 uiter dicendū est q. sic. ita cōcludit in
 terminis dñicus de scō. semini. in. c.
 lex. est. ij. di. subiciens se ita dixisse in
 facto. et cū refert et sequitur. d. Feli. san-
 deus in. c. cū venerabilis. in prin. s. de
 excep. hanc pñtationē cōprobo q. si li-
 citū est mihi variare qñ cōprobo q. si li-
 citū est mihi variare qñ ego pñtati.
 Eadē rōne videtur q. possim qñ pñ-
 rator mens pñtavit. q. id q. fecit pñ-
 rator. ego dico. fecisse. c. mulieres. de
 de sen. excō. l. i. s. de i. c. cū. cū sibi. s.
 de vi. et vi. ar. et facit hec decisio ad am-
 plicationē. d. c. cum aut. ¶ Vigesimo
 primo quero t. pone q. ego cōstitū
 pñtatorē ad presentandū vnū cōpa-
 tronū meū et ipse pñtauerit vnū no-
 mine. pprio an possit variare et alium
 pñtate noie meo. Reperio q. Lap⁹ de
 castellono in allegationib⁹ suis alle-
 gat. rrr. incip. an satisfaciatur. cōcludit
 q. nō dicit em ibi q. pñtator q. h. mā

datu ad pntandū a dineris nō potest
dinerfos pntare. aliat text. in. c. pe. de
ele. li. vi. Istud idē t3. d. fel. sande? in
c. cū olim. in. ij. col. de re iudi. allegan-
do Lapum vbi supra. r. aliqua sitia ad
ppositū. Unū obstat qz text. in. d. c. pe.
allegato per Lapū loquit in electione
in qua qz tenetur pferre idoneiorē. c.
cōstitutis. el. ij. de ap. vñ ea cōsciētia
qua eligit idoneiorem noie pprio dz
etiam eligere noie alieno. vt dicit glo.
l. d. c. pe. S3 hec rō cessat qñ qz tenetur
pferre idoneū. qz tūc posset assumere
vnū idoneū noie pprio r. aliū idoneū
noie alieno. vt dicit Abb. l. c. pntatus. l3
l. pntatiōe loquēdo sufficit pntare ido-
neū vñ cōter oēs in. c. ij. f. eo. r. pbat
in. c. monasteriū. vj. q. vñ. Ergo pote-
rit pcurator cōponns pntare vnū
idoneū noie suo r. altum idoneū noie
meo. Tenendo cōclusionē Lapi. istud
obiectū nō obstat qz nō est vey qz quis
teneatur de substantia eligere idoneio-
rem imo electio facta de idoneo valet
vt tenet glo. r. doc. in. d. c. cōstitutis. est
verū qd vuluerat cōsciētiā quis non
eligit idoneiorē. ita Abb. ibi r. sed. in
cōsi. vey. incipi. super dubitationū ar-
ticulis in prin. r. ppter ea r. Abb. in. d. c.
cōstitutis. dum dicit qz eligēs dz pre-
ferre idoneiorē. dicit verū esse quantū
ad cōsciētiā. secus aut quantū ad va-
liditatem electionis. sed hoc idem pnta-
none fm sed. vbi. S3 ergo. firma rema-
net cōclusio. S3 facta qz quantū ad ppo-
sitū nīm nō est dīa inter electionē et
pntationē vt p3 ex p̄dictis. Limita tñ
dictā cōclusionē vt nō pcedat qñ pcur-
rator esset cōstitutus ad pntandū cer-
tam personam in specie qz tunc posset
pntare vnū noie pprio. aliū noie alie-
no. text. est. in. d. c. pe. r. firmat do. feli.
52 vbi. S3. Uigelmosecūdo qro in mate-
ria p̄misse variatiōis pone qz vnus ex
duobus pntatis vel aliis p̄mperat-
tione illius bñficiuacatis accedat ad
curiā romanā. interim aut qz accedit
p̄roni variat vel de nouo pntat r. e3
facit institutionē. iste impetrat lras a
summo p̄fice nō facta mentione de
pntationē vel variatione p̄dicta cum

illā ignoraret. An tales littere valeant
in p̄iudiciū instituti cōcludē qz non
qz irreputia etiā cōmittitur tacendo
id qd ignoratur si verisimiliter illud tacitū
potuisset moueri papā ad aliū facien-
tia Bob. per illud text. quē exclamat
in. c. cōstitutis. in prin. de rescrip. idem
Abb. in. c. ad audientia. circa finē cō-
tit. in pposito ergo nro si papa sciuit
seī variationē vel pntationē esse factā
verisimiliter nō pcessisset lras ipsi a quo va-
riatū est. vel salte sic de facili nō cōces-
sisset igitur ipse littere nō hnt p̄iudi-
care instituti. ¶ Uigesimo tertio que-
ro de quotidiana qōne quā vidi de fa-
cto quo p̄roni pntant vnus Petrum
alter Joannē. inter istos pntatos orit
lis qz vnusquisqz p̄ndit se potius eē
instituentū r. p̄ferendū. dubitatur an
hoc casu licita sit variatio. ita. d. c.
cū aut r. sic qd est an lite p̄dente. inter
p̄sentatos sit licita variatio. Reperio
qz do. Calde. l. p̄s. suo. j. sub ti. vt lite p̄-
dente decidit qz nō mouet inter cetera
per text. in. c. j. vt lite p̄d. li. vj. q. text. lo-
quitur in simili. si in electione. r. dicit
qz si duo sint electi in discordia inter
quos lis oritur pendēte lite non pōt
alter eligi etiā qz vnus moriat vel rez-
nūtiat. aut alio mō a p̄secutione iuris
sui excludat. vnde dicit ipse sicut pos-
se qz habebāt olim electores post mor-
tem p̄mū est hodie impeditus p. d. c.
p̄mū ppter pendētiā lris. ita r. pos-
se patronorū accumulandi erit hodie
impeditū ppter lris pendētiā. pro-
eadē opi. facit Calde. vbi supra aliud
fundamentū. Nā dicit ipse iura qz ta-
ciunt mentionē de variatione r. accu-
mulatione loquūtur in casu qñ p̄sen-
tatio est facta de vno tñ sed si plures
fuerint a principio p̄sentati qd inui-
cem litigāt nō dant iura potestātē ac-
cumulādi. mouet etiā alijs fundamē-
tis de quibus per eū retuli ea que ma-
gis stringere videntur. idē tenet ipse
Calde. in p̄s. suo. vij. incip. an capl3
sub hoc co. ti. Istā eandē opi. t3 Lap-
in. d. c. j. r. ibi refert r. sequit se. in prin.
Eandē opi. reperio tenuisse Lapū in
allegatiōe sua. xxi. incip. an iusticia

Tractatus de iure patronatus

qui dicit q. d. c. primū hz locū in presentationibus. Et q. ita sentit ibi do. And. Ego alias aduocādo tenebā cōtrariū in cōtingentia facti. et mouebat primo p. gñ altare. d. c. cū aūt. Secūdo mouebat p. illū q. dicit Abb. ibi q. patronus pōt p̄sentare in p̄indiciū p̄sentati ergo dato q. fiat p̄indiciū p̄sentantis qñ sit variatio p̄edēte lite illud nō est curandū. Tercio mouebat p. illud q. dicit Abb. in. c. q. aūt. in. q. no. J. eo. vbi cōcludit qd pōt p̄sonus variare vsq. ad insōnem ergo etiā q. lis p̄deat inter p̄sentatos variare poterit quicūq. vsq. ad insōnē dūmodo tñ id fiat intra ipsa datū ad p̄tandū. Quar- to mouebat q. rō variationis p̄misit hoc casu est vt p̄sonus possit corrigere errorem si quē cōmisit fm do. Car. in d. c. cū aūt. et Joā. an. in. c. vos. in vlti. col. s. de offi. ordi. s. hēc rō militat: ita pendēte lite sicut nō p̄edente. Et tenēdo istā opi. r̄idebam ad auctoritates s. in cōtrariū allatas. qd fundātur super. d. c. primū. qd nihil p̄bare videt. Nā ille tex. loquit in electione. et vera rō illius est fm Cal. in. d. p̄st. q. si lite pendēte liceret eligere lites p̄traheretur in longū. et ecclesia dispēdiā pateretur vt etiam ibi p̄batur in tex. Sed ista rō vt dicebam nō militat in p̄sentatione. Maxime in casu q. tunc occur- rebat q. plures patroni p̄taterāt in discordi. vna pars p̄tavit reuerendū fratrē Franciscū ex comitibus mede. alia pars. d. Cesarē ex eiusdē comitib. pendēte lite inter dictos p̄tatos alii qui ex eis qui p̄taterāt dictū fratrē Franciscū variaverunt accumulādo. d. Cesarē. Quo casu apparuit ipsum. d. Cesarē h̄re plures voces. Et ppter ea ego dicebam q. hic casus variationis aperuit viā vt lis citius decideret. q. clarū est q. h̄is plures voces bz p̄ferri dūmodo sit idoneus. vt no. in. c. iij. J. eo. Et sic dicebā q. hoc casu nō militabat rō. d. c. primū. vbi em̄ militaret eadē in p̄tatione q̄m electione fa- tebar idē esse dicēdū. Et gaudeo postea repperisse q. h̄ac opi. t. d. Car. flo. in. c. pastoralis. in vlt. q. J. eo. mouetur

per illū tex. Jtē mouetur q. p̄tati p̄i mo loco q. ceperunt litigare debebāt p̄uidere hūc casum enenire posse. scz alius p̄taret durāte termino q̄tor mensū. et sic vidēt volūtarie subisse expēsas vñ nō p̄st de p̄mo laico con- queri. ex eo. q. variaverit q. vñs est iure suo. ista sunt h̄ba sua formalia et in practica bñ notāda si casus iterū con- tingeret. fatetur tñ. d. Car. q. eps si ma- litiose instituit tertiū: teneat alteri ex li- tigantib. q. reportant suam ad inter- esse actiōe de dolo vel in factū si scie- bat litigiū eē in choatū ante tertiā p̄- sentationē. Reperio tñ q. d. Anto. de bnt. ibi in fi. s. primā partē. et dicit q. etiā patronus tenebit ad interesse vin- centis actiōe de dolo. Maxime cōside- rata equitate canonica. itē dicit qd pa- tronus tenebit crimine scellionat. si tertiū instituat omisissis primis litigan- tib. Et sic ista opi. vñ magis cōis. Et tandē in hoc p̄dicto cōsideraui sic pos- se distingui. Et p̄dictas opi. p̄cordari. aut em̄ p̄tatur tertiū lite p̄edente. Et tunc p̄cedāt auctoritates q. fundantur super. d. c. i. Et sic p̄cedat opi. quaz vbi videri magis cōem aut vero p̄tatur vna ex p̄sonis iam p̄tatis et scilicet va- riatio circa easdē p̄sonas. Exēplū ego p̄tavi petrū tu Joānē. ego postea va- rio et p̄tō Joānē accumulādo. et tunc p̄cedat alia opi. s. q. variatio teneat. q. v casu cessat rō. d. c. i. q. lites p̄ tale va- riationē factā circa easdē p̄sonas etiā lite p̄edente nō magis in longū p̄tra- hētur. quinimo citi. expedient. vt. s. declarant. Et ista mihi vñ h̄ta. et hec est opinio mea in hoc p̄dicto q̄tidiano.

54. ¶ T̄rigesimū q̄ro an si lōgo tpe durer lis iter p̄tatos eps deat tādū tardare ordinationē eccleie q̄din du- rabit lis. Cōcludo q. sic fit de p̄ntabit economū i ecclesia. Ita vñlre cōcludit Jo. an. i. c. cū vos. i. p̄n. s. de offi. or. idē t. Jo. an. in. c. q̄m. i. h̄st. q̄qd p̄titerim J. eo. et ibidē. d. Car. flo. in. it. q. Jdē te- nuit Lap. i. alia. sua. lxxvii. scilicet. i. dei noie. in pe. col. et i dictis locis et tradit qd iur. qñ lis ē iter p̄sonos vñ iter epm et p̄sonos an possit eps ordinare eccle

flaz
de a
l. fi. e.
fi. e.
in. c.
fia v
55 J. su
flm
la fi
ctu
an e
an a
Abb
dho
q. i
c. q.
pter
nō r
rōm
eū n
conf
vñ n
exam
posse
tuor
vñ n
alio
nefic
ad a
mih
sz al
in el
Jtē h
exam
Et li
rū s
to ill
diū
term
tuer
p̄clm
p̄st. q
diū
tuere
mie si
lūca
in. c.
de cō
xxvii.
suffrag
tenēti

flaz añ lict finit. die vt ibi hñ. 2 p. de.
de anc. post pan. d. clea. in cle. plures.
l. fi. e. ti. 2 p. Abb. in. c. i. fi. 2 in. c. eñ te. i.
fi. 2 in. c. cñ pp. j. eo. 2 l. d. c. eñ vos. i. fi. et
in. c. si ho. j. eo. Qñ aut pēdēte lre eccle-
sia vacaret an posset fieri pñtatio. dicā
55 J. sup. p. cōperēs alicui l. q. x. c. t. Vice
lmo qñto qro circa pñctia pone q nūl
la sit lis nec respectu intris. nec respec-
ctu pñtatiōis vt q: vn? tñ sit pñtatus
an epō hēat ipō limitatū ad istū nē dñ
an aut possit tardare tñ qñ voluerit
Abb. l. c. q. circa fi. s. de cōces. pñ. post
dños de rota deci. ccl. t. 3 q sit. dicit em
q ipō sex mēsu datū ad cōferēdū p. d.
c. y. nō hz locū in hñte istu tuere. Et p-
pterea pcludit q ipō erit arbitrariū cū
nō repiat a iure limitatū. Et assignat
rōnē diuersitatis. nā hñs istituere fm
eū nō dñ hñe ipō ita pñtū sicut is q hz
conferre cū inlto fiat de psona pñtata.
vñ nō hz supior aliud facere nisi alius
examinare. Itē seqret fm eū q hñficiū
posset vacare iōgo ipe q: pñon? hz q-
tuor vel sex mēses ad pñtādū iurta. c.
vñcū de iure p. l. vj. vñ si supior hñet
alios sex mēses ad inlñtē vacaret be-
neficiū p annū añ qñ deuoluere pñas
ad aliū supiorē. qd est J. d. c. y. 2 hoc ē
mihī placet p b vltimū fundamentū.
Iz alia pax valēt q: ter. i. d. c. y. hz locū
in electiōe vt ibi i glo. 2 i. c. nñs. eo. ti.
Itē hñs pferre ē nō hz aliū facere nisi
examinare. vt i. ti. de eta. 2 qñ. i. gñ. 2 c.
Et si qd dicat amice si ipō est arbitra-
riū supior qñ succurret pñtato vt ei
to istitnat. in dñ. Abb. vbi. s. q reme-
diū est vt recurrat ad supiorē q pñset
terminū debēri instituire 2 si nō insti-
tuet supior ipse supplebit. Itā eandē
pñtationē ponit Abb. in. c. pastoralis.
pñl. qd aut J. eo. vbi ē dat aliud reme-
diū ipñ pñtato si epō differat ipm illi
tuere sine lita cā vt appeller a grauaz
mie sibi illato ad qd poderat Abb. ter.
iurta gl. ibi idē 2 Abb. i. repeti. s. q. nō.
in. c. eptipā de i. viij. col. s. d. pñ. Ean-
dē cōclusionē 2 ipse Abb. in. pñl. suo
xxvij. incipit. oipotētis dei postulato
suffragio in. ij. vol. Eandē cōclusionē 2
tenēt dñ de Rota i decisionib? nouis

decisione. cxxij. incip. fm oēs sub ti. de
iure p. 2. 2 forte ē illa decisio quā voluit
alkare Abb. in. d. c. y. Qñ aut pñtatio
epō differēs instituire si p b pñtatio
aliq dñū patiat vide de b do. in. c.
cū aut. 2 meli? in. c. pastoralis. p illum
ter. j. eo. 2 Abb. l. pñl. xij. incip. q ad primū
55 in vlti. col. in. j. volu. c. t. Vice lmo
to qro an durate ipe dato ad pñtādū
a iure possit epō ponere economū i ecc-
lesia pñonata si pñonū nolit pñtare
nisi in fi. illi? ipis. pcludēdū est q sic.
Ita pñl. quē refert 2 sequit Jo. an. ibi
circa mediū. 2 Abb. ibidē in fi. p illum
ter. in. c. cū vos. s. de offi. or. sub ieiens
Abb. idē esse vt inferior epō hñet ins cō-
ferendi q: si veller differre p ipō a iure
statutū posset epō vel supior ibi pone-
re economū per illū text. ne ecclesia stet
tatio ipe sine gubernatiōe qd bñ notā-
dū est. 2 vide p. de anc. post pan. de
elea. in cle. pñes circa fi. eo. ti. Abb. tñ vñ
aliter loq i pñono eccliaistico ex q ipse
hz custodia eccleie vacatiōis i. c. cū vos.
i pñ. s. de offi. or. 2 bñ dicit. c. t. Vice lmo
57 septimo qro J. qñ incipit currere ipō da-
tū ad pñtādū an a die vacatiōis bñfici-
cū an a die notitiē. bñficiū dicēdū est q
a die notitiē. ita Jo. an. cur? dicitū asse-
rit ibi Abb. singl? notādū i. c. fi. j. eo. tit.
idē sentit Jo. an. i. c. y. de pces. pñ. idē
Abb. in. c. cū pp. j. eo. referēs idē tenere
fied. de se. in pñl. suo. cxxij. 2 alios de
quib? p eū repñobata opi. p. J. rñ te-
nētis. idē sentit Abb. in. c. q: diuersitas
tē in vl. no. s. de pces. pñ. 2 satis pbat
ar. illi? ter. vbi ipō pñtū ad cōferendū
nō currit nisi a ipe notitiē. 2 nota hoc
esse verū. Et si testator mādasset pñta-
tionē esse fiedā iura qñuor mēses a die
mortis vel vacatiōis q: dñ intelligi et
suppleri 2 a die notitiē. ita dicit Abb.
in. c. nos quidē. s. de testa. sup. glo. ij.
alkar ter. in. l. ita tu liberos. s. si qd hñ-
redi. ff. de sta. lib. 2 ter. in nota glo. in. l.
fi. s. si aut dñbñ. C. de iure deli. 2 subij-
cit Abb. b eē semp tenēdū mēti. 2 faciūt
nota. p eūdē in repeti. c. cū esses. i. fi. de
testa. 2 id qd dixit Abb. in. d. c. nos qdā
prius dixit ibi p. de anc. 2 refert 2 se-
quitur Imola ibidē in notabilibus.

Tractatus de iure patronatus

An aut psumitur notitia declarat pnt
Ab. in. d. c. q. d. iueritate & aliquid
h. p. do. fel. in. c. a nobis. in. ij. col. de
excep. p. d. iueritate & cōclusionē sentit gl.
in. d. c. ij. in pbo infra sex. duz dicit qd
generaliter nō currit tps nisi a die sciē
tie. Eāde cōclusionem firmat dñi de
Rota in deci. antiquis deci. cclxj. inci.
vtrūvacāte sub hoc ti. de iurepa. Licet
Sanz videant tenuisse in deci. xxxvij.
que incipit pñono currit tps eo. ti. pñe
mūlū enā cōclusionem tenēt prefati
dñi in decisionibus suis antiquiorib⁹
decisione. ij. incipit a quo tpe eo. ti. Et
fundamentū huius cōclusionis est qd
non valentibus agere nō currit tps. d.
c. q. d. iueritate in fi. e. l. fi. C. de annali
excep. Item nemo d. pñiri sine cul
pa & sine cā reg. sine culpa. de reg. iur.
li. vi. Intellige tñ pñictā cōclusionē
s. q. tps currit a die sciētie. & supplevel
a die quo scire debuit. Ita cōcludūt p
fati dñi in dicta decisione. cclxvj. et in
deci. cclxij. iei. si ppter negligētiā i no
tis sub hoc eo. ti. & sequit. d. feli. san
dens in. c. a nobis in. ij. col. & ponunt
Ab. & alij in. c. licet. de sup. neg. pñela.
Eādem enā cōclusionē pulere ponit et
declarat Lap⁹ in assatione sua. xxvij.
q. incipit in dei noie in. vij. col. h. si. ad
quartam qñem dicēs inter cetera qd
requiritur sciētia vera nō interpretat⁹
58 tñia. Et Uigelimooctano qro an pño
no impeditio pñentare currat tps Ab.
in. c. qm. j. eo. v. pñcludere q sic p illum
ter. vbi si pñonus impediāt pñtāre qz
litiget sup iurepa. tñ currit tps pñitū
ad pñtādū. Idē vñ tenere. d. pñ. put
ibi refert Ab. in. c. cū ppter. j. e. Cōtra
riū tñ firmat Ab. ibi p multa fundamē
ta. & altat idem tenere Joā. an. in. c. ij.
s. de sup. negli. pñela. Nec ob. fm eum
ter. in. d. c. qm. & in. d. c. cum ppter. qz
loquūtur in casu qñ nō cōstābat qz el
set pñonus. sed sup iurepa. litigabat.
sed vbi cōstaret aliquē esse pñonū put
nos supponim⁹ illi ter. nihil faciūt
pro eadem cōclusionē ego adduco oīa
q adduxi in pñcedēti qdē. Et qd⁹ pba
tā fuit q pñono ignorāti vacationem
bñficij nō currit tps. ergo nec impedi

to curret ex indētitate rōnis. Et hanc
cōclusionē sentit Bal. in cōsi. cccclxix.
incipi. sanctissime in. iij. vol. in fi. vbi
formalr dicit q tpa que pñidentia ec
clesiarū respiciūt quo ad qd vñlia sūt
& impeditis nō currūt. p qua pñlōe
etiā facit optime qd decidit dñi de ro
ta in decisionibus antiquioribus de
ci. ij. in fi. e. si. vbi dicit q ex cōicato nō
currit tps ad pñtandū sup quo co
gita pñunc. & vide qd dīcā. j. super pbo
competēs alicui in. vij. q. in fi. & gene
raliter an impedito currat tps videat
plene in locis ample accumulatis per
do. feli. sandēū in. c. cū inter. in. x. col.
de excep. & in. c. ex transmissa ad finē.
59 de rescrip. Et Uigelimono nono qro qñ
incipiat currere tps ad pñtādū in
ecclesia noniter pñstructa. tñc enim nō
possumus dicere q incipiat a die sciē
tie vacationis bñficij. cū nullus iterū
fuerit ibi institutus. Lapsus in allega
tione. sua. x. incipit. qdam ecclesia cir
ta mediū. decidit q tēpus currere inci
piet eo ipso q ecclesia est cōstructa & cō
pleta de cōsensu episcopi i. non dū sit
pñsecrata sentit ergo lapsus q ante epi
scopi pñsensum adhibitis in fundatōe
eccleie nō currit tempus ad pñtandū.
Et ratio est qz fundās nōdū est effect⁹
pñonus. vñ probatur ex diffinitione in
rispa. posita p do. super hac rubrica &
retuli. s. in prima qñe enidētia lūm.
& probat in. c. nobis. j. eo. et firmat. d.
Card. in pulero casu in. c. cum seculis.
in. iij. q. j. eo. Eādem cōclusionem fir
mat Jo. de imo. in. c. nos quides. de te
sta in. iij. col. versiculo vltimus queri
tur dicēs q tps pñtandi rectorē in ecc
lesia noua currit pñono a die in qua
edificiū poterit dici ecclesia qz tñc nō
prius incipit indigere regimine sacer
dotis subijciens hoc esse mēti tenēdū.
60 Et pñdictis infert q quis acquirat
iuspa. in ecclesia cōstructa & dotata de
cōsensu epi. licet illā ecclesiaz non fa
ciat pñsecrari. nec mirus qz etiā in eccle
sia nō cōsecrata possunt celebrari diui
na cū altari vñtico sine alia snia epi.
ita Abb. per illū ter. i. c. h. j. de pñeca.
eccle. vel alta. Idēz Ab. & alij in rubr.

ca ei
in. c.
pa. a
posi
desi
mit
61 & die
sessi
xi a
re vi
dit
vbi
mor
de el
ficiū
Jo. a
idē
s. i.
li. vi
messi
in sit
spo. l
rit p
ti. q
e pa
dē p
ta in
oēs s
rio s
legat
nend
quo.
mut
neri
rat n
tēp. o
62 nfo. o
nns
pñrg
est fa
more
ver. o
iur. li
facta
sentar
denol
in. c. fi
ter. in
tapat
vi. q. s.

ea in fide ti. et p bicta illatōe facit gl.
in. c. pie mētis. xvi. q. vñ. q dicit q inf-
pa. acqrit ante coſecrationem eccleſie.
poſtea autē nō qz q humani iuris eē
deſiſt ſeruitutē nō recipit. hoc tamē li-
mitat et declarat vt p Ab. in. c. qm. i. e.
61 et dicit infra ſup pbo dotauit. ¶ Trigeſimo qro an vltima die termini pſe-
ri ad preſentādū poſſit pſonus pnta-
re vt dicēdū q nō p id qd in ſiſt deci-
dit Rota in antiqs ſub b. eo. ti. deci. vi.
vbi dicit q vltia die anni pſiſi ad pro-
motionē ſacerdotij intra. c. i. canon.
de elec. li. vi. nō pōt bſiciat iſm bſi-
ficiū pmutare. Cōtrarij iſi cōcludunt
Jo. an. et alij in. c. cū vos. s. de offi. ord.
idē pulcre cōcludit ſemi. in. c. vnico.
s. i. ſup gl. in pbo quadrimeſtre. e. tit.
li. vi. monetur p illū ter. vbi dat qdri-
meſtre laico ad pntādū q in quadri-
meſtri includit vltia dies vt dicit glo.
in ſiſt in. c. i. in pbo pponit. de reſtitu.
ſpo. lib. vi. iſta eſt veritas. qdā dire-
rit pan. de elea. in cle. ſi. circa finē. eo.
ti. q dñi tennit vt reſert ſemi. vbi. s.
et pan. ſequit p. de anc. ibi in ſi. Ean-
dē cōcluſiōe repio tennit dños de ro-
ta in deciſiō. noſis deci. xij. incip. ſm
oēs ſub ti. de iurepa. et terra. in repro-
rio ſuo in verbo pſonus. h. ij. niſul. al-
legat niſi ſemi. vbi. s. Et hanc opi. te-
nendo nō obſtat ſiſte dñoz de Rota de
quo. s. qz iō illd eſt in caſu illo qz ille p-
mutās nō poterat illa vltia die pmo-
neri ad ſacerdotij cū ordines nō pſe-
rat niſi certis tpiō de quibz in tit. de
tēp. oz. q obiectum nō militat in caſu
62 nſo. ¶ Trigeſimo primo qro an pſo-
nus q nō pntauit in tpe poſſit moram
purgare pōnde q nō. qz vbi executio
eſt facta a iure nō admittit purgatio-
more ita not. docto. in. l. ſi in ſiſt. ſi. de
ver. ob. gl. et doc. in reg. mora de regn.
in. lib. vi. ſed in caſu nſo executio eſt
facta a iure qz elapſo tpe dato ad pre-
ſentandū pſas libere pſerendi ſtatim
denoluit ad ſupiorē. ita pōndit Abb.
in. c. ſin. ver. s. hic cadit. i. eo. et probat
ſec. in. c. vnico. in pbo qdriimeſtre dū-
taxat. i. e. li. vi. idē ſentit Ab. in. c. h. in
vi. q. s. de pſe. ſp. Et clarius do. de ro-

ta in deciſiōibz ſuis nouis deciſione
celſij. inc. ſi ppter negligētā ſub in.
de iurepa. vbi concludunt qd ab vlti-
ma die quadrimeſtris tps ſtatiz inci-
pit currere epō. Compſobat etiā iſta
cōcluſio p illud qd decidunt in ſimili
Abb. et do. ca. ij. palleſcato. et in. c. licet.
s. de. ſup. neg. ſiela. vbi concludit qd
ſi habentes ius eligēdi vel cōterendi
nō eligāt vel nō conferāt in tpe ibidē
ſtatuta nō poſſunt poſtea purgare mo-
ram ppter rationē ſupra allegatam.
63 ¶ Trigeſimo ſecūdo qro quātnz tps
detur epō ad conferēdū qn patronus
excludit a pntando ppter negligētā
vel aliter. Conclūde ſm dños de Rota
in deciſiōibus nouis deciſione ſua
celſij. inc. ſi ppter negligētā qd epō
habet ſex mēſes a die deuolutionis et
notitie quēadmodū hz in alijs benefi-
cijs ſpectatibus ad collationē ſuā q
etiā ſignat Abb. in. c. qz diuerſitate. in
ſi. textualiſ de pſe. ſp. adē et Abb. in
c. ſi. i. ſiſt. s. hic cadit. i. eo. dicēs q iſta
eſt notabilis qd. Et allegat ad b Rota
in deciſione ſua. c. xxiij. idē pcludere vt
poſt multa ſe. in. c. vnico. s. i. in prin.
eo. ti. li. vi. et no. q epō pſerēs iure deuo-
luto vt. s. nō poterit alr pſerre qz ſe ha-
beat inſtitutio et nſa bñficiū. ita deci-
dūt Cal. Imol. et Moder. in. c. cū acceſ-
ſiſſent. s. pſi. et bñ facit rex. i. cle. vnica.
in pſi. illa dē de ſup. neg. Et hāc cōclu-
ſiōe pprobat anthoud. multis et plu-
cre declarat. et limitat do. ſſeli. ſan. i. d.
c. cū acceſſiſſent. in. vii. col. et ſequit dic
vt p eū. Quātū aut tps detur his q pſe-
dūt ſe hſe ius in collatōe ad ſiſcēdū
ipſi collationi. dicūt poſt. et abb. i. c. ij.
de his q ſi. a pla. q datur ſex mēſes dic
vt p eos. ¶ Trigeſimo tertio qro s ſub
64 titi. qōne. p pſe pſon. excludit a pntā
dopp negligētā ad ecclā ad quā ſpe-
ctabat inſtitutio de iure ſpāli inferiori
ab epō. pnta ppoſito vel archi. pſbytero.
Querit an b caſu pſas libere pſere
dī denoluat ad ipz ſſeriorē. an aut ad
epm cui alr de iure cōppetit collatio
ſi. reputata ſingularis in cle. vnica in
pbo diſpoſitionē de ſup. neglij pla. cō-
cludit qd collatio denoluit ad eā qui

Tractatus de iure patronatus

habebat instituire sine sit eps diocesa-
nus sine aliis. et ibi dicitur hoc sequitur do.
Card. flo. in. vi. q. vbi hac qone attin-
git p quatuor colunas pum argumentu
ta faciendo p et q videri pnt. subyctis
do. Card. qd fuit disputata ista qd per
quendam scholarē in bonomēsi studio
et qd est qd difficillima. subycti qz q di-
crapulo pcedit sine inferiori habeat
ita institui et pscriptio sine ex pui
legio vel ex puerudine vel ex alio in-
re spali. idē t3 ipse do. Card. quē refert
et sequit Imola ibi in vlt. col. subyctis
hac decisionē esse mēti tenēdā in. c. ij.
s. de pcel. pbe. Idē t3 ibi do. Abb. pa-
nor. in fine subyctis. Nota semper qz
subtilis ē qd et possit de facto venire.
idē tenet Abb. in. c. illud circa fines. j.
eo. et in. c. cū vos. in vlt. col. in pñ. s. de
offi. ordi. et l. c. cū in cūctis. s. fi. circa fi.
s. de elec. mouet inter cetera p gl. i. d.
cle. vnica. quā dicit esse singlarē et sēp
mēti tenēdā. Cōitariā sniam repio
tenuisse Bal. in repeti. l. j. C. de emaci.
li. posita post ii. C. de iure libe. pe. col.
vbi decidit. Tandē t3 multū se inuolun-
nat qd ad episcopū spectabit collatio:
hoc casu mouet inter cetera qz ipse epi-
scop⁹ fuit pnat⁹ iure institui tñmō
ex pscriptioe vel pūilegio vel ex alio
iure spali nō aut pdidit aliud ius. s. cō-
ferēdū t3 remāsit in calamo t3 est. Istā
etiā opi. post mtra tenere vñ Gemi. in
ij. circa fi. de instit. li. vi. Aliā t3 tertiā
opi. reperio tenere Lapū in alkatione
sua. lxxv. inc. quoddā monasteriū in
vj. col. sub ti. de parochiis alkando ita
tenuisse do. Azo. de rangus de cōsi.
do. 30. Cal. Nam dicit La. q hoc ca-
su eps pnat⁹ inferiori. Et ipse infe-
rior instituit. et rō est ne sine culpa ius
pscriptū p inferiorē auferat ab eo. Et
istā opi. etiā refert et sequit Gemi. in. d.
c. ij. et sic tenētes istā tertiā opi. cōclu-
dunt q ad ipm inferiorē spectabit in-
stitutio. et sic in hoc concordat cū. j. opi.
s. relata t3 discordat dū dicūt q pñta-
tio spectabit ipsi epo quasi ad eū sit de-
uoluta ppter negligētiā pñm. Ex ista
tertiā opinione inferit q qñqz ius pñ-
tadi cōpetit ei q nō est pñonus qd an

sit verū dicā infra sup hbo ppetis ali-
cui. in hoc pñcto intrepide tenēda est
opi. primo loco relata. l. q ad inferiorē
deuoluat ipm ius libere pferēdū. potis-
simū fundamētū est qz vbi alicui cō-
petit pñas limitata sublata limitatiōe
sine facto eius ipe vñt eadē pñte li-
bere. Castus est singularis. in. c. vnica.
s. vbi dō. ne sed evacāte. li. vj. vbi dicit q
si ex spali puerudine vel statuto ppetat
alicui collatio bñficij de pñ. epi subla-
to epo de medio: ita vt eius pñtū non
possit haberi talis pot libere pferre. et
soidē erit in casu nō vbi pñas insti-
tuēdū ppetat inferiori ab epo ad pñta-
tionē pñm sublato patrono puta per
negligētiā ipse inferior libere insti-
tuet qd etiā pprobāt rōne. s. allegata
qz habēs ius institui nō dz sine cul-
pa sua illud admittere reg. sine culpa
de reg. iur. li. vj. Absurdū ergo videret
q ppter negligētiā pñm pmissus in nō
pñtando talis inferiori ius suū amitte-
ret. Et istā opi. et expile t3 do. Fel. fan-
dens in. c. cū venerabilis. in. xij. colū.
s. si. mo. ij. de excep. Alia fundamēta
vidēas p do. Car. plene in. d. de vnica.
Et istā opi. tenēdo dignū ē rñdere ad
als duas opi. s. relatas. Quare dicās
qz opi. Bal. s. relata q etiā fuit alioq re-
lator p do. Car. l. d. cle. vnica nō est bo-
na qz fundat in debilib⁹ fundamētis.
Fundamētū em potissimū hui⁹ opi. est
qz ius spale nō extēdit. l. ius singulari-
re. et l. qd hō t3 cū similib⁹. s. de legib⁹.
Vñ t3 eps q hz de iure cōi collationē et
institutionē fuerit pnat⁹ iure institui
p pscriptioe vñ pūilegiū vñ puerudini
nō tñ fuit pnat⁹ iure pferēdū vt di-
cit bal. vbi. s. ad istō fundamētū rñdēt
sin do. car. vbi. s. q nō ē vep q isto ca-
su fiat aliq extēssio qz ipse inferior nō pte-
quit aliqd ius de nouo s. solūm ius
q hēbat nō libere ē factū libere vt si qd
dissoluat ligatū et ipse solut⁹ ambulet
certe nō ābulat p pñtē nouā sibi qñtā
t3 p eadē quā pñs hēbat. quā solutio-
nē etiā tradit in effectu Abb. in. d. c. ij.
in fi. Ad alia fundamēta q solēt fieri p
ista opi. rñdet sigillatim. do. Car. vbi. s.
ij. et opi. s. rela a nō vñ bona qz dice-

ve q
rādi
corā
est li
pñm
nō a
p v
ter.
pp
in. c.
legi
fi. q
fenti
fiar
ce p
nā d
dett
pñm
pñe
no c
66 doc
ro q
fenti
mili
hi d
mili
fieri
mon
in. c.
j. eo.
mon
ter c
sepit
Scō
tend
bus f
poter
pñm
sic est
ent et
pñt fia

ve q patrono negligēte phtare ius pht
tādū demolnat ad epm q presentabit
corā inferiore i ipse inferior instituet
est loq sine lege. Quintimo iura dñuz
pñponnūt. f. q pñono excluso ampli
nō pñideat ecclie q viā pñtationis f
p viā libere collationis. ita vñ sonare
ter. in. c. iij. in. c. sñso. in. c. eā te. r. l. c. cū
ppter. j. eo. sñta expñse decidit semi.
in. c. vnico. s. vñ. in. q. col. eo. ti. li. vñ. al
legat ter. f. c. ij. de supple. negli. pñla. in
fñ. q pbat fm eū q pñono negligēte pñ
sentare vno structu fiat pñsio. Et sic
fiat q ampli nō fiet pñtatio p illa vi
ce possit tñ vnaqñq dictarū opinio
nū disputādo sustineri. Sz q primavi
detur cōmuniō: r ad ea in indicādo et
pñlādo nō esset recedēdū. Qd aūt tē
pus det ipsi inferiori ad pñferendū pñ
no excluso. vide supia. i. xxvij. qñtione.
65 ¶ Trigesimoquaro qro an tps da
tū ad pñtandū currat diebus feriatis.
dicēdū est breuiter q sic vt i simili de
cidunt Jo. an. Abb. xalij in. c. ij. sup. gl.
in vbo ser. s. de cōf. pñben. vbi dicit
q tēpus datum ad eligēdum vel cōfe
rendum est cōtinuū q currit diebus
feriatis. vñle tñ est certo respectu. f. q
nō currit tēpo impedimēti secūdam
66 docto. vbi supia. ¶ Trigesimoquin
to quero an die feriata possit fieri pñ
sentatio. arbitror q sic r moneor pñ
mille qz matrimoniu carnale pōt pñ
hi diebus feriatis. c. ca pellan. cū si
milibus. s. de ferijs. Ergo etiā poterit
fieri pñtatio qñt pñparatoria ad matri
moniu spirituale vt dicūt Abb. et alij
in. c. sñto. s. de iudi. p ter. no. i. c. qd aūt
j. eo. ti. Bonū em est argumētū a matri
monio carnali ad spūale r ecōtra. c. in
ter corporalia. s. de mñlla. episcō. r ita
sepiissime arguūt doct. in varijs locis.
Scōo r vltimo moneor qz ac pñt et q
rendūt ad honorē r possunt fieri die
bus feriatis. c. i. r si. vñtrobis no. s. de
ferijs. l. dies festos. C. eo. ti. Ergo etiā
poterit fieri pñtatio p quā deuenit ad
pñsionē rectoris vel clerici in ecclia. r
sic est actus q tēdit ad honorē dei. f. a
et etiā simile a fortiori q legitimatio
pōt fieri die feriata vt dicit Bal. l. c. si.

s. de ferijs. et do. Card. alex. in repe
c. venerabile. col. lxx. j. q filij sint legi.
¶ Trigesimo sexto qro an presenta
tio sit statutu tēpus ad pñtendū pñ
tationi r ad institutionē perēdū. Bre
uiter Lap^o allegatione sua. viij. incip.
pñtatus circa mediū dicit q sic. dices
q tps pñfixum electo q decretalez: q
sit de elec. li. vi. hz locū in pñtato. r ab
legat ita tenere doc. ibi. Idem sentit
Cal. in. pñ. suo. xvij. sub hoc. e. ti. q in
cipit pñtato. Not. tñ qd dicit Card.
sio. in. c. si. in vlt. col. j. e. q corpso q q
paritur presentare intelligitur cōse
ntire. vnde subūcit q non expedit pñs
tuz pñtente. qz pñonaliter exhibet ins
firmenti qñ pñtāt iuxta glo. in cle. du
dum. s. ac deinde de sepul. r cōfirma
uit. s. in. vñ. q. huins verbi honorificū.
r sic iste opinioes vident pñe. Ego di
cerē p pñcordia q decisio Lapi pcedit
in illis casib^o in qbus non est necesse
pñtari exhibere vt qñ est cognit^o epō
vt dixi in pñlegata. q. vi. Opinio aūt
Car. pcedat vbi est incognit^o et sic in
casu in quo pñtatus exhibet persona
liter. qz tūc ex quo parit se presentari
videt consentire vt supra dictum est.
68 ¶ Trigesimo septimo qro pone q pa
tronus presenter coram eo q nō habet
ius instituti. r interim labātur qua
tuor mēses. postea intelligit ius insti
tuti spectare ad aliū. r corā illo vñt
pñtare. an possit Lap^o in allegatione
sua. xvj. circa finē decidit q sic monef.
qz talis nō fuit negligēs cū pñtantis
licet min^o legitime attat ter. r ibi In
noc. qui in principio hoc vñ sentire in
69 c. cū nollis. s. de pñssio. pñb. ¶ Tri
gesimo octavo qro an quēdam modū fca
electiōe pponit dictū supra. c. si. s. elec.
li. vi. Ita etiā pponi debeat facta pñ
tatione Breuiter cōclunde q sic glo. fest
in. d. c. si. in verbo electione quā scqñ
tur doct. ibi. r firmat Lapius in. d. alle
gatione. viij. et Abbas dicens hoc sin
gulariter notāndum in. c. iij. s. de elec.
r docto. alibi sepe et an presentatus a
maiori parte debeat citare presentatū
a minori vide Bal. in consilio. c. d. x
ij. incipiente factum sic proponitur

Tractatus de iure patronatus

in. iij. voln. et faciunt que dicit Jo. de
imol. in clemen. plures. in. vj. col. ver.
et predictis etiam eo. fit. et aduerte qz
illud consiliū Bal. xxvj. fm impressio
nem nonē esse consiliū. xvij. in. v. vol.
et ibi concludit in quinto dubio qz sic.
subijcit tñ qz sufficeret qz ille presenta
tus a minori parte esset certus de alia
presentatione. qz tunc nō esset necesse
proponere aliud edictū allegat inter
cetera simile. d. l. cessante. C. quomodo
et quādo iudex et regn. cum qui certus
de reg. iur. lib. vj. Et multa alia quod
diligenter nota ad limitationes dicti
70 c. fi. An aut si secō presentatus sit in
curia romana debeat ibi citari vñ vbi
Calde. in consilio. xvij. incipiente. pre
sentato concludit qz sufficeret citatio
nem fieri in ecclesia de qua agitur. vi
de enim. et est sub hoc titulo de iurepa
tro. et plenē loquitur. Idem concludit
Cal. in consilio suo. in. sub rit. de dila.
71 et incipit an sit presentatus. Et Trige
simo nono quero an si presentatus an
institutionē administret i bñficio pri
uatur ipso iure pñtatione quēadmo
dā electus qui administat p se vel p
aliū ante pñtationē suē spiritualia
siue tēporalia pñtatur ipso iure dicta
electiōe. et iure sibi qñto. c. anaritie. de
elec. lib. vj. pñdo qz sic. Et ita reperio
tenere Lapuz in. d. allega. vij. monēt
per. d. c. anaritie. ex indēmitate ratio
nis subijciens qz ita se habet cōs ob
seruātia. et qz ita cōsulerūt Cal. et do.
Continuus de bononia. et qz ita fuit pro
nuntiatū. In cōtrariū tamen videt vñ
gere reg. vulgata qz in per. libus nō
fit extēsis. c. statutū. de elec. li. vj. reg.
odia. de reg. iur. eo. lib. ergo. d. c. ana
ritie. loquēs de ele. nō debet trahi ad
pñtationē. Tenēdo dictā conclusio
nem ego respōdeo put respōdet glos. in
simili in. c. sciāt. de elec. li. vj. qz dicit
qz pñtio illi. c. licet per. hñs. qz tñ est
favorabilis ecclīas erēdī de electiōe
ad pñtationē. et propterea videm⁹
qz glo. in. d. c. fi. enā extendit illam dis
positionē penalem loquēre de electiōe
vt habeat locum in pñtatione qz est
favorabilis ecclīis. Hinc etiaz dicit

glo. quā ibi multi notant doc. in aut.
sacramēta. C. si aduer. vend. qz illa dis
positio loquēs de cōtracib⁹ extendi
tur ad quāsi pñtationes et ad iudicia. ra
tio est quia fauet anime et itē est pena
lis. Stat ergo pñtio qz nō debet pñt
tatus administrare in ecclesia nec in
spiritualib⁹ nec in tēporalib⁹ ante in
stitutionē factā. An autē etiā sit neces
se qz prius apprehēdat possessio bñfī
cū vel ecclesie me remitto ad ea quēdi
72 et supra in. v. q. primi verbi. Et Qua
dragesimo quo an si cleric⁹ hēat duas
pñtationes de se factas teneat eli
gere quā pñtationē velit. An autem
possit psequi vtrāqz vilitas hñt⁹ qz
nis est qz forte altera ex ipso pñtatio
nib⁹ erit facta a nō patrono vel aliter
erit inualida. Cōclūde fm Lapū late
in. d. allegatione. vij. qz tenebitur pre
sentatus eligere alterā ex dictis pñt
tationibus. Monēt inter cetera p rex.
in. c. vt qz duas. de elec. li. vj. qz rex. di
cit qz electus teneat ex duab⁹ electioni
bus alterā eligere. nec pōt psequi vtrāqz
etiā si pñtetur se esse contentū pñtā
quā cōsequi possit sue intētionis. effe
crū. et licet ille rex. loquat⁹ i electiōe. di
cit tñ Lapuz p multa fundamenta qz
pcedit in pñtatione. et ad argumē
ta qz pñt fieri cōtrarium respōdet clare
vt per eum. Tandē conclusiōē ponit
Bal. in consilio suo. xvij. s. j. impressionē
nonā incipiē. factum sic pponitur in
iij. dubio. in. v. voln. C. Limita tamē
predictā cōclūsiōē vt procedat qñ qz
vellet psequi duas pñtationes agē
do secus si excipiendo arg. text. quem
dicit ibi Abb. se mēire alibi in. c. post
electionem in. iij. no. de concess. pñbē.
reddens per hoc cantum cum qui du
bitat de collatiōe sibi facta. vt aliaz
secundā impetret. qz per hoc nō cen
tur renūciare pñe. et poterit vtrāqz
ad snā defensionē. et idē dicit. d. Card.
ibi idē tenet Abb. et ceteri post glo. ibi
in dñbo qz mēū. in. fi. in. c. inter dilectos.
de fide inst. et ibidē. d. fel. sande. col.
73 et aliaz autoritates allegās. Et Qua
dragesimoprimo quo pone qz pñtus
dicat eligi talem in pñtatiōe. an dica
tur p

tur p
Car.
mon
dū nō
in. c. v.
in ad
hoc e
ly co
lxvii
74 lo u
gesim
sentā
sentē
rū qu
nūtia
c. si el
cit qz
inter
do. C
quer
pñt
pñt
taut
bit p
iā dū
māt
decis
sentā
talis
75 soli
gesim
car cō
dicat
vide
ea d
dem
vt h
electi
cōce
tunc
hinc
tiquē
qz q
electi
cont
eū rep
videt
ppter
qz pñ
nis ac
dño ep

tur per hoc facta presentatio. Joā. an.
Car. Abb. 2 alij. in. c. fi. j. e. tenet q nō
mouent. q tps est pfrū ad presentan
dū nō aut ad eligēdū pntādū. vt piz
in. c. vnico. e. ti. li. vi. Jdē tenet Jo. an.
in addi. Spec. in addi. incip. teneat in
hoc eo. tit. Et ista videt mihi veritas.
Iz contrariū tenent Lap. in alle. sua
lxxvij. inci. in dei noie in. v. col. q nul-
74 lo in re nec rōne mouet. ¶ Quadra-
gesimo scō qro pōe q pfrō eligat p-
sentādū. iste elect^r renūtiat anteq p-
sentet. Querit an patron⁹ habebit ite-
rū quāto mēses ad pntādū a die re-
nūtiationis illi⁹ videt dicēdū q sic p
c. si electio. de ele. li. vi. vbi in simili di-
cit q electio renūtiāte habet electores
integrū tps. In contrariū determinat
do. Car. flo. in. c. fi. in vlti. colū. vers. ij.
quero. J. eo. mouet q patron⁹ eligēdo
pntādū nō fecit q in eo est. ex quo nō
pntatur vnde dicit fec^r esse si presen-
tauit. q tūc si pntat^r renūtiat habet
bit patron⁹ integrū tēpus ad presen-
tādū a die renūtiationis. qd etiā fir-
māt do. de Rota in notis decisioib⁹
decisione. c. iij. incip. si aliquis pre-
sentat^r. sub hoc ti. de inrepa. An autē
talis renūtiatio possit fieri in manib⁹ 75
soli⁹ patroni dicat infra. ¶ Quadra-
gesimo tertio qro pōne qd patron⁹ di-
cat cōfero huic clerico ecclesiā meā. an
dicat facta presentatio tex. in. c. fi. j. eo.
videtur decidere quod nō. 2 propter
ea dicit ibi Uin. quem refert Car. ibi-
dem in penul. colū. qd nō pōt patron⁹
vti hie verbis. cōcedo tradō dono ec-
clesiā. potest tamen dicere scdm eos
cōcedo vt habeas hanc ecclesiā quia
tunc ponitur cōcedere pro consentire.
hinc etiam dicunt ibi Pet. 2 Abb. an-
tiquus. quos refert 2 sequit ibi Jo. an.
qd quando patron⁹ perit clericū in ec-
clesiā institui per epm dicens qd ipse
contulit sibi ecclesiā hoc ipso ep̄s pōt
eū repellere per illū tex. idē etiā tenere
videt Abb. Pañ. ibi i vlti. notabi. Et
ppter ea dicit do. ibidē maxime Abb.
q practica est vt patron⁹ in pntario
nis actu dicat hūc clericū elegi vobis
dño episcopo pntādū. 2 sic pnto

eum 2 peto est per vos institui. Istam
conclusionē limita nisi patron⁹ dicat
cōfero 2 presento qz tunc vtile per inu-
tile nō vitatur. ita Card. in. d. c. fin. in
col. pe. allegās idē tenere ppo. ibi. Li-
mita scō nisi ex alijs cōiecturis pos-
set percipi q mēs patroni erat presen-
tare non aut conferre. qz potius est cō-
syderanda mēs qz verba. c. qto. de pri-
ui. c. intelligentia. de verb. sig. vbi gl.
allegat inra pcorādū. Aduerte tñ cir-
predictā cōclusionē qz contra tñ facit
tex. in. c. fi. de concef. prebē. vbi notant
Abb. 2 Jmo. qd largo mō donatio vel
collatio potest sumi p presentatione.
ergo videt q si patronus dicat cōfero
vel dono ecclesiā qd ista verba habeāt
vum presentationis. Nescio aliter sol-
uere nisi q cōsyderāda est mens pas-
troni vt supra dixi. Et istā cōclusionē
videt firmare do. An. Bar. in cōsil. suo
xxiiij. incip. scripsit psalmista in pen.
col. in. ij. volū. vbi dicit q si testator di-
cat volo collationē spectare ad here-
des meos. illud verbū collationē acci-
pitur pro presentatione. qz fm est ver-
ba debent intelligi prout cōgruū ma-
terie 2 persone. 2 faciūt que statim di-
cētur. ¶ Quadragesimo quarto qro
pone qd patronus dicat corā ep̄o eli-
go hūc clericū. 2 peto eū institui an di-
catur facta presentatio. videt dicēdū
q nō per dicta in pcedēti qōne. Cō-
trariū tñ credo verius qz largo modo
presentatio dicit electio. c. nobis. x. c.
ij. j. e. hinc dicit Abb. in. d. c. ij. q nō vi-
tiabitur libellus si dicat q pfrō eli-
gerūt. dixit etiā Abb. in. c. pro illoz. in
j. notabili. s. de prebē. qd non vitabit^r
libellus in quo patron⁹ dicat ecclesiā
esse suā. qz pōt dici sua rōne inris qd
habet in ea. hinc etiā dixit Abb. in. c.
post electionē sup gl. in verbo institū-
tiōe. s. de cōces. pbe. qd nō vitabit^r li-
bell⁹ in quo collatio appellet institū-
tio. Et plura similia accumulāt. d. fe-
sandens in. c. examinata. in. v. colū. de
indi. ¶ Ad dicta in pcedēti qōne. rñ-
deo q loquunt in eo q dixit cōfero ec-
clesiā 2 mētis sue erat pferre sic loq vi-
det text. ibidē allegat^r 2 declarant. s.

Tractatus de iure patronatus

Nota tñ q̄ indubitanter dicta verba
vīm p̄sentationis nō haberent qñ non
proferrentur corā habente instituire
vel verbo vel literis q̄ vt dictum est
sepissime p̄ntatio d̄z fieri habētī insti
tuere prout ēr cantāt plurima capitū
la hui⁹ tñ firmāt Abb. ⁊ alij. in. c. f. j. e.
hinc dicit do. Car. flo. in cle. j. in. ix. q.
eo. ti. qd̄ in p̄sentationis actu requirū
tur tres p̄sone. s. p̄sentās p̄sentat⁹ ⁊ il
le cui sit p̄sentatio. quarū aliqua defici
77 ciete act⁹ nō est cōplet⁹. ¶ Quadra
gesimo quinto quero pone q̄ patron⁹
dicat p̄sento istū ad ecclesiā cōcedē
do ei patronatū. an p̄ hoc faciat eū pa
tronum. Reperio q̄ do. feli. sandens
in. c. cū venerabilis. in. p̄m. s. de ecce.
decidit q̄ nō. q̄ per ista verba dat tā
tūmodo ius petēde institutionis. alle
gat Gemi. in. c. j. s. j. in. fin. de v̄sur. lib.
vj. qui tñ hoc nō dicit. Idē dicit do. fe
li. in. c. examinata. i. v. col. de iudicijs.
Cōprobat tñ hec decisio q̄ nō est in fa
cultate p̄senti in aliū trāsferre in spa
tro. sine cōsensu ep̄i nisi trāsferat in lo
cum religiosum iuxta tex. ⁊ ibi plene
no. per Ab. ⁊ alios in. c. illud. j. e. ergo
nō est mirū si per dicta verba in spat.
non trāsferatur. De modo tñ transfe
rendi in spatro. de vno in aliū videbi
mus. j. sup verbo vel is a quo causam
78 habuit. ¶ Quadragesimo sexto q̄ro
pone q̄ ep̄s dicat nō recipio vel nō ad
mitto p̄ntatū an p̄ hoc videat ip̄m re
probare. p̄cludē q̄ sic. ita decidit Womi.
in. c. p̄ simoniā p̄ illū text. in. iij. no. xl.
di. quē refert ⁊ sequit do. Bar. bellē. in
c. p̄soralis. j. eo. facit qd̄ decidit Bal.
in. l. j. in. f. C. de neg. ge. post gl. in. s̄bo
nō admittit vbi dicit q̄ si iudex dicat
nō admittit exceptiones dicit reuicere.
Si tñ ep̄s admittat p̄ntationē per hoc
nō instituit. ita colligo ex verbis Abb.
in. c. ex l̄tis. in. vlti. col. j. e. ⁊ clare p̄bat
79 in. c. p̄soralis. j. e. ¶ S̄z hic suboriet
qd̄ accessoria. pone q̄ ep̄s admisit cle
ricū ad ordines et ēr ad bñficia tanq̄
idoneū. postea p̄sentat ad bñficiū in
rispat. an ip̄se ep̄s possit illū repellere
tanq̄ nō idoneū vel ex defectu sciētie
v̄l alio. istā q̄nē plene attingit Joā.

an. i. addi. spe. i. hoc. e. ti. l. addi. magna
80 dicit p̄ eū q̄ satis plene loq̄. ¶ Quā
dragesimo septimo q̄ro pone q̄ p̄senti
sentet sed ep̄s nō admittat p̄ntatū an
p̄senti teneat de nouo aliū p̄ntare. di
cas q̄ nō q̄ si postea p̄stabit corā iudi
ce appellatiōis q̄ p̄ntatio fuerit legitī
ma facta ille p̄ntat⁹ institui debet.
Ita cōcludit do. de Rota in nouis de
cisionib⁹ decisio. cccij. inci. fm. odo.
sub hoc. e. ti. ⁊ satis p̄bat i. c. p̄soralis
j. e. si tñ patron⁹ aliū p̄ntaret nō admi
so p̄ntat⁹ ⁊ sc̄bo p̄ntat⁹ instituat v̄z insti
tutio tñ ep̄s p̄ntet iuxta nobilem di
81 spōnē. d. c. p̄soralis. i. fi. ¶ Quadra
gesimo octavo q̄ro an p̄ntatio fiat soli
ep̄o an autē et caplo. p̄cludē q̄ soli ep̄o.
tex. est i. c. nobis. ⁊ i. c. ex l̄tis. ⁊ multis
alijs capitulis hui⁹ ti. ⁊ decidit Abb.
p̄ah. i. c. cū ecclesiā volaterana. iij. ⁊ iij.
col. s. de elec. sede tñ vacante corā caplo
sit p̄ntatio. ita Jo. an. i. c. nobis. j. e. per
c. j. de ist. li. vj. ⁊ ip̄m caplm p̄ntat⁹ v̄l
instituit vt ēr clare dī Cal. i. p̄ si. suo. iij.
sub hoc. e. ti. An autē soli ep̄s possit insti
tuere. iuxta sonat q̄ sic. et ita v̄l tenere
Abb. vbi. s. dicit sup̄ s̄bo p̄petēs alieni
vbi tractabit⁹ cōpetat ius p̄ntatiōis
82 cui ius institutiōis. ¶ Quadragesimo
nono q̄ro an teneat p̄senti p̄bare se p̄
sentare ista t̄ps a iure statutū si id ne
gef. videt qd̄ sic p̄ id qd̄ decidit dñi de
Rota i. deci. sua. cclvj. inci. vtrū p̄ntat⁹
in antiq̄s sub hoc eo. ti. quos refert et
nō improbat. d. feli. sandens. in. c. iij.
in. v. col. de p̄ba. Aduerte tñ q̄ rota ibi
sup̄a loquit qñ talē p̄sentationē nō
admisit ep̄s q̄ tñc est p̄sumptio pro
facto ep̄i corā ipsam p̄sentationē.
sed vbi p̄sentatio nō esset reiecta cō
trariū tener in simili Rota in. ti. de cō
ces. p̄beb. in antiq̄s decisionib⁹ deci
sione. xij. vbi dicit qd̄ si p̄ntat de acce
ptatiōe bñficij p̄sumit facta iuxta ip̄s
debitū. ⁊ mouet q̄ p̄sumptio est qd̄ q̄le
bervelit sibi acq̄rere. arg. l. si defunct⁹.
C. arbi. tu. i. c. i. cū de indebito. ff. de
p̄ba. p̄missam ēr p̄clusionē tenet Rota
in deci. xix. in eo. ti. x. incipit si aliq̄s su
biiciens qd̄ ita seruāt dñi auditores sa
cri palatij i. deci. iij. inci. no. e. ti. sub

elso
Ro in
iij. l3
gane
feli.
col. a
mul
de q̄
do. f.
33 poss
quat
ratio
mis. 7
nibn
eo. ti.
me q
nis d
bono
rioni
p̄ntat
mūo
dio. si
quitt
nē. in
ris e
rū of
gī ⁊
ppe
do. f.
solē
nant
de p̄
do. d
nono
Jūū
antic
cāpa
an p̄
si. cc
⁊ dec
¶ Q
84 s̄bū
noz p
in illi
nifici
instit
cesse q
monet
quiri
sensu
cuius

et eo q̄ ita sernat Rota. Idē etiā tenet Ro in nonis in tit. de p̄ces. p̄bē. deci. iij. l. p̄dictas decisiones in Jui allegaverit corrupte vel madneret̄er do. feli. sandeus in. c. q̄ ad p̄sultationē. col. antepe. in f. l. cōa p̄cussio de re iud. multa tñ possent adduci pro p̄la p̄te de q̄bus p̄ p̄efatos dños de Rota. 2. p̄ do. feli. vbi. f. virū q̄ facilius r̄ideri possit nō insisto. ¶ Quinquagesimo quarto an p̄ntatio p̄betur p̄ solā narrationē epi factaz in literis institutio nis. Reperio dños de Rota in decisio nibus suis nonis decisioe p̄. sub hoc eo. ii. qui decidūt q̄ sic monent potissi me q̄ vbi p̄stat de duob⁹ extremis bo nis debem⁹ p̄sumere etiā de medio bono. ar. c. cū dilecti. f. de do. 2. c. inq̄si tionē. et. c. h. requirit. de appel. vnde si p̄stat de vacatione beneficii 2 de insti tutioe debemus etiā p̄sumere de me dio. si de p̄ntatione. q̄ etiā refert 2 se quitur. d. feli. sande⁹. in. c. post cessio nē. in. iij. col. de p̄ba. itē dicūt ipsi lre ris epi⁹ credit in his q̄ spectat ad eo rū officiu. c. post cessioe. de p̄ba. 2 le git 2 notat p̄ Jnn. in. c. h. de fide instr. ppe finē. Jllam etiā cōclusionē refert do. feli. in. c. sicut. col. xij. f. extrinseca solēntas. de re iud. 2 dicit q̄ eā obser vant p̄fati dñi de Rota nisi qñ agitur de p̄ndicio alterius. q̄qd dixerit Ludo. de roma. in. l. sciendū. col. xx. vers. nono qd si cōstat. f. de p̄b. obl. q̄ finē eū Jui tenuit. An aut iuspa. p̄bet p̄ lras antiquas incisas in lapideis seu in cāpanili. vide Bal. in p̄. cccclv. inci. an p̄notatus in. iij. vol. al's est in cō sil. cccx. in. v. vo. fin. in p̄ssione nonā. 2 decidit q̄ sic p̄ plura de q̄bus p̄ eum. ¶ Quinquagesimo quinto q̄ro circa istō 84. Jbū honorificū. tan debeat hic ho nor p̄fatio. f. ut p̄fatus p̄ntatus possit in illius solius manibus renūtiare be neficio. In hoc puncto distingue. aut institutio est facta 2 nō p̄r. sed est ne cesse q̄ renūtiat in manibus epi. c. ad moner. 2. c. q̄ in dubijs. f. de renun. re quirir tñ q̄ talis renūtiatio fiat cū cō sensu p̄foni. ita Jnn. in. c. h. f. de renū. cuius dictum dicit esse menti tenēdū.

Abb. in. c. significatū. in vltimo notas bilit. f. de p̄bē. ad limitationē. d. c. q̄ in dubijs. facit deci. Calde. in. c. cum ac cessissent. f. de consi. et ibi moderni. maxime do. feli. multa accumulāt ad illud dicit. Et cōcludunt q̄ nihil p̄r fieri in p̄ndiciū iurisp̄a. sine consensu p̄foni regulr loquēdo. aut fō institutio nōdū est facta. Et itē l3 p̄ntatio sit recepta a superiore valet renūtiatio fa cta p̄ p̄ntatū corā solo p̄fono maxime qñ ipsi supiori non p̄r aliq̄ p̄ndiciū afferri per renūtiationē ista sunt Jba formalia dñoz de Rota in decisionib⁹ antiqs decisione. cccxviij. incip. vbi q̄s est p̄ntatus sub hoc eo. tit. Mouent q̄ p̄sentationē est solūmodo q̄uius in s ad rē 2 nō in re. Nimirū si de facili p̄r tali iuri renūtiari. idē tenet p̄fati dñi de Rota in nonis decisioib⁹ deci. cccix. incip. si aliq̄s p̄ntatus. l3 loquātur in casu qñ epi⁹ nondū accepauit p̄ntatio nē 2 allegat inter cetera not. dictū Jnnoc. in. c. cū venissent. f. de resi. i. inte. sup Jbo renūtiavit. vbi dicit q̄ clerici⁹ ante p̄firmationē p̄r renūtiare inu si bi ex electione q̄sito in manib⁹ eligen tiū etiā si electioni de se facit cōsensu. q̄s etiā firmat Bald. in margarita sua in Jbo electio in f. xxxv. quinimo for tius dicūt p̄fati dñi in loco. f. allegato q̄s p̄ntatus nō ad institutionē poterit renūtiare p̄ntationi in manib⁹ cuius cūq̄s etiā simplicis notarij. ergo nō est dubitandū qñ possit renūtiare in ma nib⁹ p̄foni. subyiciētes p̄fati dñi q̄ p̄fons facta renūtiatioe in ei⁹ manib⁹ vt supra poterit iterato p̄ntare 2 habebit integrū tps q̄ ex quo p̄rō p̄ntauerat. et p̄ eum nō stetit quominus illa p̄ntatio sit p̄fecta effectū nō est ei imputā dū q̄s etiā firmam. f. in. q. xxxviij. Ex predictis inferē q̄ patronus p̄r p̄nta re nedum qñ ecclia vacat p̄ morte cle rici sed etiā qñ p̄ renūtiationē illius. imo p̄cludēdū est q̄ quomodo cūq̄s va cat ecclia potest pronus p̄ntare. ita fir mat Lapus allega. fna. lxxviij. incip. in dei noie. f. ad quartam. in fno. vbi etiā ponit q̄ si ecclia vacet vno mō. pu ra p̄ntationē clerici. 2 p̄fons p̄ntat

Tractatus de iure patronatus

tanq̃ ad ecclesiā vacātes p̃ mortē an
p̃ntatio valeat. vide etiā q̃bus autmo
dis ecclesiā vacet. vide bonā gl. in. c.
si p̃pter tua debita in x̃bo vacabūt de
85 referip. li. vi. ¶ Quinquagesimo q̃do
quero qualr debeat cōputari t̃ps pa-
troni quadrimestre. ⁊ an vnusquisq̃
mēsis habebit triginta dies. Istū p̃u-
ctum tangunt dñi de Rota sub hoc ti.
in antiq̃s decisionib⁹ deci. cccxviij. in
cia. in fra t̃ps ⁊ nihil decidūt. sed se re-
mittūt ad plenissime notata p̃ Hof. in
c. l3. de supplē. negli. pla. ⁊ p̃ Jo. an. in
c. q̃ sit. de ele. li. vi. Ego cōclndo q̃ istū
t̃ps cōputabit vt in simili dicit gl. i. d.
c. quā sit in verbo mēsem. q̃ ⁊ sydera-
bitur dies i qua vacauit b̃nficiū. ⁊ pa-
tronus sciuit vacationē ⁊ in simili die
mensis sequētis erit cōplet⁹ vnus mē-
sis. ⁊ ita cōputabit totū quadrimestre
vel semestree. ⁊ illā gl. dicit cōiter serua-
ri do. Ant. de bur. in. d. c. l3. ⁊ do. Alex.
in. l. de diuisione. in. j. col. ff. solu. ma.
86 ¶ Quinquagesimo tertio quero an
possit patron⁹ p̃sentare ad beneficiū
vacans de iure. licet non vacet de fa-
cto cōclnde q̃ sic ita probatur in simi-
li in. c. l3. eps. de prebē. li. vi. vbi benefi-
cium vacans de iure pōt cōferri. ⁊ ita
p̃ illū ter. ⁊ p̃ aliud fundamētū cōcln-
dunt dñi de Rota in antiq̃s decisioni-
bus deci. cccxv. incipiente nunq̃d pa-
tronus. atq̃ est decisio. viij. sub hoc ti.
de iure patrona. ⁊ Ludo. ro. in cōsi. suo
ccccxv. ici. i. re p̃nti. Itē firmat Semi.
in. d. c. l3. eps. in fi. ⁊ facit q̃ dicit idem
Semi. in. c. fundamēta. §. pe. de elec.
lib. vj. ⁊ refert ⁊ sequit⁹ do. feli. sande⁹
in. c. ceterū. col. pe. de referip. Qñ autē
b̃nficiū dicat vacare ⁊ de iure ⁊ de fa-
cto vel de iure t̃m. vide Abb. ⁊ doc. per
illū ter. in. c. cū nostris. §. de cōces. p̃bē.
ad p̃dicta etiā vide lapū allegatione
sua. cxxvij. incipiente Anastasius in
ver. ad lertā ⁊ ultimā. Nota t̃m q̃ si be
neficiū nullo mō vacaret nō posset fie-
ri p̃ntatio. ⁊ sic nō posset fieri p̃ntatio
ad b̃nficiū vacaturū vt sentiūt prefat-
i dñi ⁊ no. in. c. fi. de p̃ces. p̃bē. ⁊ firmat
Ludo. roma. in cōsi. suo. §. allegato.
ccccxv. incip. in re p̃nti ⁊ faciunt que

diri. §. sup verbo honorificz. in. q. v.
in penul. col. Intellige t̃m cōclusiones
§. in prin. huius questionis factas vt
in sequenti q̃stione dicitur. ¶ Quin-
quagesimo q̃to q̃ ro qd sit rector eccle-
sie sit p̃ntatus b̃nficio ipso iure p̃pter
aliq̃s delictū. An patron⁹ possit statiz
p̃ntare ante q̃ id sit declaratū vt dicit⁹
dū q̃ nō q̃ ista decidit lapus allega-
gatione sua. lxxvij. incip. in dei noie
vacante ecclesia ⁊c. in §. ad quartā sub
hoc e. o. ti. ⁊ in allegatione. cxxvij. in-
cip. anastasius in fi. l3. ibi panlo ante
aliter dicat in eo cū cōpetit ius cōfe-
rendi p̃nt etiā aliter dicit Bal. in p̃si.
suo. cxxvij. incip. q̃ntis. in. liti. vol. fa-
cit doctrina Bal. in. l. ei⁹ q̃ delatorē.
ff. de iure fisci. quā referunt ⁊ appo-
bāt doc. in. l. si q̃s maior. C. de transac.
⁊ p̃ qua allegat ter. in. c. cū fm. in fi. de
here. li. vi. ⁊ etiā facit gl. in de. j. i. ver-
bo donec de decimis. Et p̃missam opi-
nionē tenere videt⁹ in simili do. And.
barba. in. c. ij. in. iij. col. de feudis. Co-
trariū t̃m decidit. Semi. l. c. fundamē-
ta. §. pe. de ele. li. vi. dicens p̃ illū ter.
q̃ vbi q̃s est p̃ntatus ipso iure pōt eli-
gi alius rector absq̃ alia p̃ntatione
sup p̃ntatione. idē decidere videtur
Ro. in p̃si. suo. cccccxv. incip. in re p̃re-
senti. in fi. vbi formaliter dicit q̃ casu
quo q̃s esset b̃nficio ipso iure p̃ntat⁹
l3. in possessione beneficii inlisteret. atq̃
pōt p̃ patronū fieri p̃ntatio mouet q̃
hoc casu posset collator p̃ferre qd ē pl⁹
fm. eti. c. l3. eps. de p̃bē. lib. vj. ergo pa-
tronus pōt p̃sentare qd est min⁹. Itē
firmat do. Philip. in. c. ceterū. col. pe-
nul. i. prin. de rescrip. ⁊ hec opinio ma-
gis mihi placet p̃ fundamētū p̃dictū.
fateor t̃m q̃ nō deberet ille primus
amoneri a possessione nisi citaret⁹. d. c.
l3. eps. ⁊ nisi ferret̃ snia declaratoria
cōtra eū p̃dictā doctrinā Bar. cū alijs
vulgarib⁹. ¶ Quinquagesimo q̃nto
to quero circa istud verbum honorifi-
cium. quis fungatur maiori p̃rogati-
ua p̃sentans an instituens. dicas q̃ p̃
sentans p̃nt cōclndit do. feli. sande⁹
pulcre in. c. cū venerabilis. in. xij. col.
versū. cōsydera etiā de except. subij.

eiens
gis el
instit
sentā
qui p
meat
vole
volu
Rep
de p̃
bene
sua p
99 sent
to qu
vt no
sine v
act. d
q̃ de
re cō
p̃fess
fert ⁊
in vlt
ciēs q̃
bene
90 p̃tor
septi
vt qu
trona
do. ro
mona
liter
quoti
fm. et
in mi
crozū
indū
et tal
cta q̃
gat t
dioc
flud
p̃zo q̃
cōme
bus. i
dos v
tioner
de⁹ in
tior re
d. c. de
istā p̃
tronus

ciens q̄ quilibet cui daret optio ma-
gis eligeret facultatem presentādi q̄
institūdi. Nam ad voluntatem pre-
sentātis prouidetur ecclesie. et ipse est
qui pōt. dicere presentat opus manu
meā fū. es. poterat eū presentare quē
volebat. sed ep̄s nō poterat quē forte
uoluisset insinuare. ita dō. feli. vbi. s̄
Reperio tamen q̄ Ab. in. c. lateran. s̄.
de p̄b. dicit q̄ pinguius ius h̄ ep̄s in
beneficio quā patronus. sed decisio
sua pōt intelligi alio respectu q̄ pre-
sentationis. ¶ Quinquagesimo ser-
to quero an debeatur honor patrono
vt nō possit vocari in ius q̄ presentat
sine uenia. Jo. fab. s̄. in eum. insti. de
act. dicit q̄ licet satis uideretur equū
q̄ deberet peti uenia tñ putat de in-
re contrariū q̄ non reperitur in iure ex-
pressum. Nam decisionem Jo. fab. re-
fert s̄ sequit. d. Alex. in. l. generaliter.
in vlti. col. ff. de in ius vocan. subij-
ciēs q̄ meminit se legisse. alibi. Ideo
bene notāda est s̄ sequit. d. Jason. p̄ce-
pro. mens ibi. ¶ Quinquagesimo
septimo quero an debeat honor prono
vt quotidie pei^a aia sit in ecclesia pa-
tronata missa specialis celebrāda. Lu-
do. ro. in cōs. suo. cccxix. inc. dictus
monach⁹ et c. Cōcludit q̄ nō dicēs spā-
liter p̄ eo nec etiā i genere p̄ mortuis
quotidie est missa ibidē celebrāda. s̄
fm eū sufficit in oratione q̄ offert deo
in missa cōmemorationē facere defun-
ctorū i gñe q̄ vt ip̄e inquit nō minus
indulgentie accipit patronus a deo
ex tali cōmemoratione generaliter fa-
cta q̄ si pro eo specialiter fieret. alle-
gat ter. q̄ hoc exp̄sse dicit in. c. nō me-
diocriter. de p̄e. di. v. Et p̄tera sup-
fluit est nomina defunctorū vel eorū
pro quibus celebrat in missa specificē
cōmemorare. ter. i. c. vii. et. i. c. de not
bus. de p̄e. di. j. Subijcit tñ ro. q̄ sacer-
dos uellet facere specialē cōmemora-
tionem pōt et p̄m est sic facere nō vt
de⁹ intelligat s̄ vt supplicatū deno-
tior reddatur affectus. vt dicit gl. in
d. c. de nominibus. in fi. ¶ Limita nūc
istā p̄clusionē vt nō p̄cedat quādo pa-
tronus disposuisset p̄ eius aia quoti-

die missam celebrari debere. q̄ ei⁹ vo-
luntas et dispositio esset seruāda cum
ius nō resistat. l. nō aliter. ff. de leg. iij.
Ita per dictā regulā et per alia funda-
menta cōcludit dō. Ab. p̄anor. p̄ncipe
in p̄i. suo. xcix. incip. quedā cōdidit te-
stamentū in ij. col. in. ij. vol. vbi forti⁹
sentit q̄ ista dispositio patroni vale-
ret etiā sine consensu ep̄i. q̄ in casu in
quo ipse cōsulit nō p̄supponit aliquē
cōsensum ep̄i interuenisse. Et si quis
subtilis opponeret de. c. significatū. s̄.
de p̄eb. vbi nō pōt institūdus gra-
uari per patronū vel alium ad quoti-
die celebrandū. vt ibidē etiā notatur.
et in. c. cōsuluit. s̄. de celeb. miss. Et de
hoc et similibus plene dicemus. j. sup
h̄bo pro eo q̄ de diocesan cōsensu. Re-
spondet abbas vbi supra q̄ ille ter. p̄-
cedit vbi vnus sacerdos grauareris.
sed vbi nō est grauat⁹ idem sacerdos
sed in gñe mandatū est missam quoti-
die celebrari debere. Tunc seruanda
est eius voluntas. q̄ per diuersos sa-
cerdotes celebrari poterunt. q̄ est bñ
notandū ad limitationē. d. c. significatū.
¶ Aduertendū tñ est q̄ ista deci-
sio nō p̄cederet in ecclesia patronata
in qua vnus tñ esset institūdus. q̄ li-
cet ualeret dispositio patroni vt missa
defunctorū p̄ eius anima celebraretur
per supra dicta. nō tñ ualeret vt quoti-
die institūdus celebraret p̄ d. c. signi-
ficatū. et ibi exp̄isse nō tāt Abbas et
aliū. ¶ Limita secundo quod dictum
esse necesse in ecclesia quotidie mis-
sam pro mortuis celebrare vt nō pro-
cedat in ecclesia collegiata q̄ in illa
debēt due saltē misse celebrari quoti-
die vna de defunctis alia p̄ festo vel
feria ter. est in. c. cū creatura. et ibi de-
clarat. s̄. de celebra. missa. ¶ Quinquā-
gesimo octavo quero clarū estq̄ presen-
tatio facta a plurib⁹ ualeat. c. iij. vbi no.
j. eo. ¶ An sit necesse q̄ cōueniat maior
pars habito respectu ad oēs pronos.
An sufficiat maior pars habita cōpar-
atione ad minorē partē. Exemplum.
quatuor sunt proni duo presentāt vñ
tertius aliū. quartus aliū presentat⁹
a duobus nō habet maiorē partē oīm

Tractatus de iure patronatus

sed habet maiorem partem habito respectu ad alios presentatores, an id sufficiat ad hoc ut preferat. *Jo. an. do. Ant. de but. Card. flo. referens Vincē. & Abb. in. d. c. ij. distinguunt in hoc puncto quod aut presentatio competit collegio et tunc requiritur maior pars respectu totius collegii per text. l. c. ecclesia vestra. j. §. de elec. et rationem in pulcre ponit do. Ant. ubi supra aut vero presentatio competit personis singularibus prout contra competit laicis habentibus in spatio. de patrimonio. et illo casu sufficit maior pars respectu aliarum partium et subiicit do. Car. flo. in. d. c. ij. in. vi. q. qd ita intrepide est tenendum secundum Vincē. et allegat idem tenere Cōpostellanum in. d. c. ecclesia vestra. Idem in effectu concludit ipse. d. Car. in. d. c. plures. i. pñ. in. iij. col. in. h. ite per hec dicta eo. ti. et vide que dicam. §. sup. verbo ipse velis a quo causam habuit in. ij. q. col. fi. Idem tenet Abbas. ibi referens ita tenere contra doc. per text. in. d. c. ij. Et rationem diversitatis assignat. Idem sentit Lapsus in sua allegatione. lxxviii. in. cip. in dei nomine. in. iij. col. Idem tenet Jmo. in. d. c. plures. in. v. col. h. et ideo cum in patronis laicis. et in. iij. col. h. an aut ipsi. post Pan. ibi allegante notata per Vincē. et Cōpo. in. d. c. ecclesia vestra. et per Jo. and. in. c. si plures. xvi. q. vii. et per Arch. xxi. di. in. c. nicena. Idem etiam tenet reuerendus pater frater Angelus de clauasio in summa sua angelica in verbo in spatio. ver. vige simo. Contra tñ dictam conclusionem videtur regula que habet rem communem ut singuli non possunt super illa disponere nisi omnes consentiant text. est in l. per fundum. ff. de serui. rusti. predio. glo. est quā notat ibi doc. per magistrā. in. c. cū oēs. §. de constitut. cū concordantibus ibidem copiose allegatis per do. Fel. sandeū. in. vii. col. stante igitur ista regula videtur quod non sufficiat clericum esse presentatum a maiori parte patronorum. Medū cōparatione aliorum scilicet nec etiam habito respectu ad omnes quoniam patroni habent in spatio. ut singuli. pro fo 92 lutione respondeo quod dicta regula sal*

lit in casu nostro et ratio fallentis est fanote ecclesiarum. Ita dicit do. Car. di. et Jmol. in. d. c. cū oēs. et ibi refert et sequitur do. Fel. in. ix. col. q. alias sex fallentias accumulatas ad dictam regulam. Referenda igitur dicta conclusione et distinctione intellige sane quod dictum est in primo membro. Quod quoniam in spatio patronatus competit collegio requiritur maior pars omnium ut procedat loquendo de maiori parte omnium existentium in collegio quia ad collegium vel universitatem constituendam sufficit quod interueniant due partes universitatis vel collegii. l. nulli. ff. qd cumque universitatis nomine. l. nominationis. C. de decurionibus. lib. x. Et ille due partes representant totam universitatem vel collegium. ut probatur in dictis iuribus. Ergo sufficit maior pars istarum duarum partium quod dicit maior pars totius. ita declarat Abb. in. d. c. ecclesia vestra. circa finem in. d. c. cum omnes. in. vlti. col. ubi dicit hanc esse opinionem canonistarum et legislatorum. et allegat Baro. in. l. oēs populi. ff. de iusti. et iure. et alia auctoritates quas vide per eum. Et ad hoc etiam aliquas auctoritates allegat Cald. in. in. cōst. suo. x. incipi. si universitas sub hoc eo. ti. l. dicat esse equiorum opinionem quod sufficiat quod maior pars aggreget et premittat conclusionem clare tenet ipse Calde. in. pñ. xi. eo. ti. Idem tenet Jo. de imo. in. c. humilis. in. iij. col. de maio. et obe. qui dicit hoc esse eandem opinionem. l. q. etiam conetur laboriose ostendere quod de rigore iuris sufficiat maior pars eorum quod debet vocari licet non faciat duas partes vocandorum. Predicta etiam opinionem tenet do. Alex. in. l. iurigenitus. §. si. i. vlti. col. ff. de pact. Istā etiam opinionem tenet dñs feli. sandeū. in. d. c. cū oēs. in. pe. col. subiiciens quod contra tenetur et alias multas auctoritates per hac conclusionem accumulatas quas vide per eum et ibidem etiam declarat qui sunt vocandi an residentes tñ an etiam absentes dic. vi. per eum post Abbatem et alios ibi. et in. c. q. licet. et in. c. bone memorie. ij. de elec. ¶ Qui quagesimonono quero an requira

tur quod
nion
quod fiat
quod requi
ta iur
de hi
tur et
pitol
scitur
de hi
quod p
pitol
ita p
detur
in. ij.
ta ali
de cō
gula
pars
est et
facit
ff. de s
mina
vor u
fuit d
stio
ment
mine
vocū.
ramu
Bali
cum.
fen. d
dū. ff
tur d
vor n
etiā
refer
finē.
docto
narn
nibu
elec.
nostr
illū te
thoriz
ratis e
rati. p
na cōi
requir
in acti

tur q̄ presentatio fiat a maiori. et sa-
niori parte patronorū an p̄o sufficiat
q̄ fiat a maiori. lz nō sit sanior. p̄ parte
q̄ requiratur etiā sanioritas facit mul-
ta iura in simili maxime text. in. c. i. §.
de his q̄ si. a. ma. par. cap. vbi cōseque-
tur effectū q̄ a maiori et saniori pte ca-
pituli fuerit cōstitutum. et in. c. ea no-
scitur ibi maioris et sanioris partis. §.
de his q̄ si. a. pla. sine cōsen. cap. et in. c.
qz ppter. et ibi maior et sanior pars ca-
pituli cōsentit. §. de elec. et alibi sepe. et
ita p̄ dicta iura ḡaliter loquendo vi-
detur pcludere Abb. in. c. prudentiā.
in. ij. col. §. de offi. deleg. et do. fel. mul-
ta alia allegādo in. c. cū oēs. in. ij. col.
de cōstit. in. §. i. xij. fallit dicēs q̄ re-
gula que habet quicquid facit maior
pars valet intelligitur qm̄ maior pars
est etiam sanior. Sc̄do. p̄ eadem parte
facit qd̄ decidit Bal. p̄ illuz tex. in. l. i.
ff. de senato. vbi dicit q̄ si masculus et fe-
mina discōdāt a p̄tando d̄z p̄ferri
vox masculi tanquā dignior q̄ etiam
fuit de mente prefati doctoris in con-
silio suo. d̄v. incipi. ordinatio testa-
menti in vltimis verbis. in. iij. volu-
mine. ergo nedum attendit numerus
vociū. sed etiā alie qualitates cōs̄de-
rantur. Et etiam facit p̄ hoc decisio
Bal. in. c. i. §. hoc aut. el. ij. quem legit
cum. §. decedente. in. viij. col. de his q̄
feu. da. poss. et do. florianus. in. l. i. p̄ fun-
dū. ff. de serui. rñ. p̄di. vbi dicit q̄ aga-
tur de faciēda pace ab heredib⁹ occisi
vox masculi p̄ferit voci femine. h̄ac
etiā partē tenere videt Host. quē ibi
refert et sequitur Jo. and. paulo ante
finē. in. c. i. §. eodem. dicunt em̄ prefati
docto. attendenda esse merita perso-
narum presentantium sicut in electio-
nibus sc̄dm̄ eos per. et dudum. i. §. de
elec. sicut etiam in testibus per. c. in
nostra. de testibus et dicit Abbas ibi p̄
illū tex. q̄ vox nobilis est maioris au-
thoritatis quā vox plebei. et vox lite-
ratis est maioris auctoritatis q̄ illite-
rati. p̄ hoc etiā parte facit qz doctri-
na cōis est qd̄ in actibus eccl̄asticis
requiratur etiā sanioritas lz secus sit
in actibus mere p̄p̄hāis. ita doct.

in. c. ecclesia. primo et vltimo de elect.
do. Alexā. in. l. in aiorēm. ff. de pac. do.
feli. in. c. cū omnes. in. xij. col. de con-
sili. vbi allegat multa ad hoc. sed p̄-
sentatio nō est actus mere p̄p̄hāis
c̄p̄to. et ibi no. de indicijs. igit in p̄sen-
tatione attendetur etiam sanioritas.
p̄io alia pte q̄ sufficiat maior pars non
cōsiderata sanioritate. facit tex. in. c.
ij. ibi plurimorū eligitur approbatur
a sensu. §. eo. vbi nihil de sanioritate vi-
det sed solum de pluralitate vocū. er-
go de sanioritate nō est curādū. et isto
argumento in simili vultur. do. feli.
sanders. in. d. c. cū oēs. in. xij. col. §. si.
modo ad intellectū predictorū dū di-
cit q̄ in actibus mere p̄p̄hāis et in
electione pape nō curat sanioritas. qz
iura in his t̄m̄modo requirunt maio-
rem partē. cum ergo tex. in. d. c. ij. lo-
quēs de p̄tatiōe requat t̄m̄modo plu-
ralitatez vocū igit sanioritas nō req̄-
reret. Et istam opinionē arbitror ve-
riorem. et eā etiā sentit Abb. in. d. c. ij.
in. §. quero extra gl. vbi p̄supponit va-
lere p̄tationē factā a plurib⁹ nec alii
qd̄ dicit de sanioritate. Idē sentit do.
Car. Ro. ibi in. vj. no. et in. vj. q. et clari⁹
in. c. i. in. §. q̄ro de intellectu literarū.
vbi formaliter dicit q̄ si patroni discō-
dant i p̄tando statuit maiori nume-
ro. et in his etiā verbis vtuntur aliq̄
doct. cōiter qm̄ loquūtur de hac mate-
ria et maxime. in. d. c. ij. Idē sentit fe-
de. de senis in cōst. suo. c. ij. incip. nobi-
lis qdam. vbi dicit q̄ p̄tatio facta a
maiori parte eorū ad quos p̄tinet for-
titure effectū nec aliquid dicit de sanio-
ritate. Idē Bal. in. consili. suo. ccc. c. ij.
incip. factū sic p̄ponitur. in. iij. vo. al. §.
est i. §. i. v. v. volū. fm̄ impressionem
nouam vbi dicit in primo dubio q̄ p̄-
tatio facta a maiori parte parochiano-
rū preualet p. d. c. ij. Et t̄h̄ experientia
docet q̄ parochianorū aliqui sunt sa-
niores aliq̄ minus sani. facit etiā p̄
hac pte qz in sp̄atio. et in p̄tandī trā-
sit ad eos ad q̄s trāsit hereditas secu-
dū Inn. sup. hac rub. et Ab. i. c. i. et i. c.
cū seculū. et i. c. nobis. Et. Et ē cōiōpi-
niori lati⁹ dicā sup. d. §. p̄o p̄petēs alie

Tractatus de iure patronatus

enī. ergo si plures sint p̄edes dato q
vnius sit sanior altero absurdū esset di
cere q tñ ius nō hēat vn⁹ sicut alter i
p̄tādō cū ita vn⁹ sit h̄es sicut alter.
quoniam etiā si vn⁹ ex heredib⁹ hēat
pinguiorē partē hereditatis nō tñ h̄z
pinguiorē vocē q in patro. est indini
stibile ⁊ est apud quēlibet heredē inso
lidū. Ita decidit glo. p illū ter. in. c. i.
eo. Et ita ⁊ Abb. ibi subh̄ciens q ita
tenetur cōter p docto. quicqd dixerit
Inno. ibi qui cōtrariū tenuit. ⁊ de hoc
plenius dicā. in xbo ⁊ dotatur. in. q.
xij. Item absurdū esset dicere q si duo
cōstruxissent ⁊ dotassent vnā ecclesiā
quorū alter esset sanior q ppter id vox
eius p̄ualeret. qz p̄uilegiū iurisp̄at.
est datum quibuscūqz cōstruētib⁹ fun
dantibus ⁊ dotantibus. d. c. iij. ⁊ ibi no.
et tenetur per Abba. post alios super
hac rubrica. Nec dicunt doct. q istud
p̄uilegiū magis deat sanioribus q
alijs. Restat nunc ad cōtraria respon
dere nō obstant igitur primo iura su
pra allegata q illa iura nō loquuntur
in materia iurisp̄atro. dato ergo q re
quirant sanioritatē nihil faciunt ad
p̄positū. ⁊ tanto minus q iura loquen
tia de p̄sentatione nihil dicunt de sa
nioritate. vt supra dixi vel aliter respō
deo ex mēte Ab. per illum ter. in. c. ec
clesia vestra. ij. in vlti. not. s. de elec. q
predicta iura loquūtur in actibus fīe
dis per capl̄m vel collegiū. qz p̄m cum
et in electione et in oib⁹ alijs dispo
sitionibus fiendis per capl̄m nō suffi
cit maior pars nisi illa sit sanior q etiā
concludit Abb. in. c. cum in iure. s. de
elec. in. ij. col. sed in actibus fiendis p
singulares p̄sonas consideratur solū
modo numerus allegat. l. si duo ex tri
bus. ⁊ l. inter pares. ff. de re iudi. q est
notandū. qz ex hoc patet q nō d̄z con
siderari nec dignitas nec nobilitas
nec alia qualitas in p̄sentatē qñ p̄
sentatio spectat singularibus p̄sonis.
et hoc suadet bona ratio. qz non videt
referre qualis sit p̄sentans dūmodo
p̄sentatus sit idoneus nec in hoc cō
sistit aliqz p̄iudiciū ecclesie vt de se

93 p̄t. ⁊ Que autē sit ratio diuersitatis

an p̄sentatio vel actus spectet singu
larib⁹ p̄sonis an collegio. dic vt in di
ctis locis notat. ⁊ subicit Abb. in. d.
c. ecclesia vnū ad qd cōter nō aduertit
secūdū eū q in disponēdis p̄uinerſi
tatem seu capl̄m nō debēt dari voces
per lupinos. qz tunc nō pōt apparere
q pars sit sanior. sed solū q pars sit ma
ior respectu nūeri. ⁊ sic cōclusio supra
facta q nō requiratur sanioritas. sed
tñmodo pluralitas vocū in p̄ntando
limitat p supra dicta vt nō pcedat qñ
p̄ntatio vel ali⁹ actus est fīedus a col
legio vel vniuersitate. tunc em̄ sanio
tas curatur. declarādō tñ ⁊ intelligen
do vt elegāter declarat Abb. post Jo.
and. in. d. c. ecclesia vestra sup glo. si.
vbi etiā declarat in quo cōsistat ista sa
nioritas. ⁊ per hoc etiā tollunt seu re
spondēt ad notata in. d. c. duduz. ⁊ ad
doctrinā doc. d. Alex. ⁊ feli. supra re
latorū. Nota tamē q vbi est pluralitas
vocū etiā p̄sumitur sanioritas text. est
et ibi pōderat Ab. in. ij. no. in. d. c. ec
clesia vestra. Et ita etiā concludit do.
Ant. de but. in. d. c. ea nōscitur. quē re
fert ⁊ sequit do. feli. sandens. in. d. c.
cū oēs. in. xij. col. ⁊ est gl. ij. in. d. c. j. de
his q fiunt a ma. par. c. quā ibi ponde
rat Jo. de imo. Non obstat mō decisio
Wald. in. d. l. ij. ff. de senato. qz respō
de ri pōt q decisio sua nō est tuta. qz mul
lo iure p̄batur. dato em̄ q mascul⁹ sit
dignior femina. vt p̄batur i. d. l. j. per
hoc nō inferē q si ambo simul hnt ius
pa. ⁊ discordāt in p̄ntando q vox ma
sculi p̄ferat. qz nō reperit iure cautus
q p̄uilegiū iuspa. detur magis ma
sculis q feminis. vt. f. dicā sup verbo
competens alicui. in. j. q. p̄terea illa
decisiōe Wal. arētā sequeat q si duo
masculi habeant iuspa. quorū alter sit
dignior q vox illius dignioris p̄ferat
tur qd absurdū videt cū equaliter sint
patroni ⁊ qd nō p̄ferat sed locus sit
gratificationis terminis decidit Wal.
in. p̄s. suo. cccxij. incip. p̄mittendū
est i vlti. col. allegatiōi ibi insertaz.
p̄terea nō sunt regl̄r deterioris con
ditionis femine q masculi. l. in mul
tis. ⁊ ibi notatur. ff. de sa. homi. Arā

igit
dici
ce i
diti
de c
hoc
bit
nem
quā
par
No
ctic
ter
qu
Ab
san
er p
sez
qd
dixi
94 C
qon
nire
sit v
p̄nt
atti
in v
dit
debu
cati
hab
nece
re al
nion
ad s
pier
do. 2
affig
mag
nire
cont
de se
lis q
tñ q
patro
re cōs
suo. ix
rv. in
de iur
in p̄s.
rillo. i

Igitur nō est recedendum in dubio vt dicit Bal. in. c. i. §. indices. in tit. de pace iur. fir. et alibi sepe. et est glo. in. l. ois diffinitio. ff. de reg. iur. pbatur in. c. ij. de cōiug. lepro. Et est bonū verbū ad hoc Jo. an. q. ibi refert Abb. in. c. salubriter. de vñsris. Et ptra dictā decisio nem facit qd dicit do. And. barb. in. c. quāto. in. fi. de indi. vbi dicit q. de iure patro. tñ hz pauperula quantū rer. Notāda est tñ illa decisio Bal. in. pñctica ppter authoritatē eius et frequēter cōtingit in facto. Et illā refert et sequitur do. Bar. bellēci i apostillis ad Abb. in. d. c. iij. in pñt. Jo. et do. ffeli. sandens. in. c. qm. in. fi. de testi. An aut ex parte pñtentati requiratur vñs. scz q. maior numerus cū pñtaverit et qd sit sanjo: vel idoneior ille pñtatus dicit. §. in. q. xv. huius verbi. vide ibi.

§. 4. Et Seragesimo qro de quotidiana qōne. s. an patroni debeant simul cōnēnre in pñtationis actn. An aut possit vnusquisq. de per se. et singulariter pñtare alijs nō vocatis. Istam qōnem attingit Jo. an. in. d. c. iij. in. j. col. 1. eo. in. ver. sed incidit dubium et concludit q. si patroni hñt pñtare vt collegiū debeāt oēs vocati cōnēnre. al's nō vocati possent agere de contēptu. Si aut habeant pñtare vt singuli. id non est necesse imo poterit vnusquisq. pñtare alijs nō vocatis. Et hanc suam opinionē refert ipsemet Jo. and. in. addi. ad speculum in hoc eo. ti. in. addi. incipiente vocare. Tandē opinionē tenet do. Anto. de bnt. in. d. c. iij. in. iij. col. q. assignat rationem dinerſitatis. quare magis vno casu debeant simul conuenire q. alio. et respondet aliquibus in contrariū facientibus. Idem t3 fede. de senis in pñ. suo. c. incipiente nobilis quidā patronus. in. ij. col. subijcit tñ q. honestū est et canū vocē aliorum patronorū requirere. et ita dicit seruare cōsuetudinē. Idē sentit Cal. in. pñ. suo. ix. incip. populus. et clarus in pñ. xv. inci. duo bis pñtant sub hoc titu. de inrepa. Idē pulcre concludit Abb. in. pñ. suo. lxxvj. incip. inuocato xpi auſilio. in. j. col. in. ij. volu. subijciens q.

perfecto ista est cōis opi. doc. in. d. c. iij. et q. observaretur in practica. Idem t3 pē. de anch. in. repeti. c. canonū statuta in. ix. char. in. ver. vltieri? qro de constitutis vbi dicit q. poterit vn? ex patronis pñtare hodie alter cras. allegat Jo. an. in. nonella. in. d. c. iij. idē t3 Berachinus in. repertorio suo in. d. bo. patronus ver. patroni simul. Contrariā opi. tenuit Ab. sibi cōtrari? in. d. c. iij. in. fi. monet p doctrinā. Bart. in. l. oēs populi. ff. de insti. et iure. vbi dicit q. siue a collegio cōsensus sit explicādus siue a pluribus vt singulis. dūmodo i actu maior pars pñdicet minori semper debet isti esse simul. Et ratio est q. minor pars potuisset trahere maiorē ad suā sententiam vt in simili dicit in. l. item si vnus. in. fi. ff. de ar. eandē opinionē tenuit ipse abbas in. c. cum oēs. in. pe. col. §. de pñt. et in. c. in. genesi. in. pe. col. in. d. ad vnū tñ notabile et singulare dictū aduerte. §. d. ele. et c. venerabilē. in. xij. notabili. eo. ti. idem tenuit do. ffeli. in. d. c. cū oēs. in. xvj. col. in. ver. et ex istis inferi subijciens q. ita al's habuit cōsulere ferrarie et obtinuit. Eandem opinionē ego reperio tenere do. Bartho. bellenci. in. apostillis ad Ab. in. c. cura. Jo. vbi dicit q. si duo ex tribus pñtarūt contēpto tertio pñtario nō v3 allegat. c. venerabilē. in. argu. §. de elec. subijcit tñ q. pñtatio pōt ratificari per tertiu per illū ter. in. d. c. cura. et ita dicit se respōdiffe cū esset interrogatus de facto. Tandē opi. ego etiam teneo q. fundamentū hui? opi. est solidissimū. s. q. vbi maior pars pñdicat minor debet semp cōnēnre. et hec est regula vt dicit Bar. in. d. l. oēs populi. in. v. col. et istā regulā approbāt ibi doc. et pē. de anch. in. loco. §. allegato. a regula igitur nō est discedendū nisi reperiat fallētia in raga. in. l. ois diffinitio. ff. de reg. iur. Et dicit Bald. in. c. i. §. indices. in. iij. col. in. ti. de pace inra. fir. in. vñsris sen. Moneo te q. in dubio a textu et regulis iuris nō recedas. Idē dicit Bal. in. l. j. in. ij. col. c. de sac. sanc. ecc. et m. l. si tutor. C. de seruo pigno. da. ma. et firmat Pau. de cas.

Tractatus de iure patronatus

rōssilio suo. cxxij. incip. dubia. de quibus
 q̄ritur in .q. col. Est optim^{us} tert. q̄
 nō solet allegari in .c. ij. fi. de cōiugio
 l. pro. r. in .c. sane. versus finē. xv. q. iij.
 hinc dixit Ab. post Jo. an. in .c. salubri
 ter. in .v. q. de viisus q̄ vbi est rā pro
 aliquo volēs dicere dicitur dē allegare
 casum ep̄sum. r. ista opinio est hōne
 sta vt dixit fēde. in .d. p̄ss. c. ij. r. eam cō
 6 p̄robo tali rōne f. Nam dno specialia
 nō debēt cōcurrere circa idē. l. i. cū glo.
 r. ibi summus Bar. C. de dotis p̄mis. f.
 in casu nro vnū spāle inducit cōtra
 rās iuris vt q̄i in patro. cōpetit plu
 ribus vt singulis nō requirāt oīm cō
 sensus ad p̄ntandū sed sufficiat maior
 pars vt declarauit i q̄one. lviij. ergo nō
 dē aliud spāle cōcurrere p̄ rām palle
 gatā vt nō p̄oni simul puenire in p̄e
 sentatiōis actu cū sumus i casu in quo
 maior pars p̄ndicat minori. Pro hoc
 etiā p̄clusiōe allego decisiōē. d. Alex.
 p̄ ter. ibi in .l. iurifgētia. §. si. ff. de pac.
 vbi alii s̄ authoritates alior. Idem etiā
 reperio tenere reuerēdū p̄fem fratres
 Angelū de clausula i summa sua an
 gelica in p̄bo in p̄a. ver. xxi. Quis aut
 in modis sit seruādas in cōgregatione
 ipsorū p̄riorū r. an maior pars possit
 facere cūari minorē r. restringere ter
 minū p̄ntandū a iure p̄fixū. dic vt not.
 plene in .c. cū nobis. de elec. p̄ Ab. ma
 jime col. p̄. r. vlt. r. dixi. §. in .q. ij. hū
 ius verbi. Limita tñ predictā p̄clōnes
 vt nō procedat q̄i aliter se habere cō
 suetudo. vt dicit Abb. in .d. p̄ss. lxxvi. r.
 q̄ in hoc sit attēdēda cōsuetudo. Et nā
 firmat fēde. in .d. p̄ss. c. ij. r. faciunt no
 6 tata in .d. c. cum nobis. f. Sed hic hū
 outur questio accessoria pone q̄ vnus
 ex patronis presentet singulr r. de per
 se. postea cōgregant simul r. semel put
 debēt an ille q̄i p̄ntant singulariter
 sit priuatus pio alia vice potestale dā
 di vocē. Conclude q̄ nō gloss. est. no. in
 .c. fi. eo. in q. magna in fi. r. assignat
 rationē. q̄ talis pena nō debet impo
 ni nisi reperiatur a iure exp̄pressz. Et
 cū illa glo. trāsirent cōtra doct. r. eam
 etiam allegat Panor. i moderni. in .c.
 querelā. de iureiur. in simili materia r.

ibide feli. alia vnl gata addncit. **Idē**
firmat glo. in finili in. c. bone. ij. in. f.
glo. in. fi. de elec. i. i. a firmat ibi cōiter
docto. prout etiam attestat ibidem
Abb. panor. in. q. col. q. allegat. d. glo.
in. c. fi. z alia de quibus per eum. Et re
spondit ad obiecta que fieri possent in
97 contrariū. Et Serapellino primo qro
circa predicta pone q duo habētiū
instituti in insolidū vnus presentatū
coram vno: alter z scō loco corā alio:
an primo pntatus debeat obtinere. vi
de Lapum in sepe allegata allegatio
ne. lxxviij. incip. in dei note. in. vi. col.
98 et cōclūde vt per eum. Et Serapellino
mofcendū quero circa istud verbum
honorificū an debeat honor: pponi
vt possit saltem ex cōsuetudine conce
dere ecclesiā patronatā abis epō. Et
sic questio est an ex cōsuetudine possit
habere patronatus ius cōferendi. Co
clūde q nō fm Jo. an. in. c. fi. de prebē.
lib. vj. qd refert z sequit Abb. in. c. qd
aut. in. fi. eo. z facit. c. sacrofan. c. z.
messana. s. de elec. vbi dicitur q laic⁹
nō pōt eligere. Et pro predicta cōclū
sione est melior tex. in. c. causam. s. de
p̄scrip. c. in. q. quātō. s. de indi. z vtro
biqz notat. Et Serapellino motertio que
ro qz diximus ad saturatū de honore
99 pntationis. tan alius honor debeat
patrono et interpatrona. q̄ presentat
io. Inno. hic dicit q patronus habet
aliū honorē et honorificentius reci
piat z iudicose ei fertur in p̄ssio
ne p̄e alijs honorat q̄ declarat Abb.
hic z claris in. c. nobis. in vltimo no
bil. i. eo. dicit vt ibi habetur per eum et
alios. Et ista que compertur patrono
inclūdūr fm Hostien. hinc in sūma
in vers. quid cōpetat. in his verbis
Patrono debetur honor onus emolu
mentū. p̄sentet p̄srit defendat ala
ta regē. Quos versus etiam refert
do Card. florē. in. d. c. nobis. in. fi. p̄
cipij. Et sub verbo honor comprehen
ditur etiam vt puto exatio patronis
de temporalibus ecclesie loquēdo in
o patrono ecclesiastico. t̄ patron⁹ em
ecclesiasticus potest exigere rationes
de tēporalibus ecclesie. cum et plan⁹

tare.
 lins
 mat
 s.de
 et in.
 terat
 cis n
 clara
 pote
 quid
 carn
 dor
 coiprou
 istan
 y de
 nent
 gere
 supe
 pieh
 hon
 habe
 in. d.
 bone
 vos. i
 nodu
 nis h
 ctia l
 diue
 tra q
 patro
 plus
 ris. 7
 itus se
 tertiu
 &
 2 Onu
 sistat
 3 Patro
 inrep
 4 Zus
 sacrie
 5 Patro
 di. ido
 6 Patro
 sentan
 7 Patro
 rectore
 8 Collec
 22. imp
 iecte a
 9 Patro

tare. §. in eccles. h. j. de privileg. 2 me-
lins probatur in. c. ex literis. j. eo. 2 fir-
mar Abb. in. c. de monachis. in. ij. col.
§. de preben. 2 in. d. c. cum 2 plantare.
et in. d. c. ex literis. 2 plenius in. c. in la-
teranensi. §. de preben. Et in dictis lo-
cis maxime in. d. c. cum 2 plantare. de-
clarant doctores q. talis patronus nō
potest erigere rationē minutatim sed
quid expendatur singulis diebus in
carnibus vel piscibus. ¶ Sed quomo-
do regantur possessiones 2 quomodo

corp. onerantur expendatur. ¶ Et nota q.
istam rationē etiam potest erigere ep̄s
v. determinat Abbas in. d. c. in latera-
nensi. An autem laicus patronus eri-
gere possit dictā rationē dicam infra
super verbo 2 vtile qōne. ij. in fine. Cō-
prehendi etiam potest subdito verbo
honor. custodia ecclesie vacantis. quā
habent patroni ecclesiastici fm Abb.
in. d. c. de monachis. et plenius in. c.
bone super glo. ij. §. de ap. 2 in. c. cum
vos. in. ij. col. §. de offi. iudicis. 2 istā cō-
fessionē necnon etiam exactionē ratio-
nis habent patroni laici. v. no. in. d. i-
ctis locis vbi doct. assignant rationē
dimeritatis. Nota etiam circa predi-
cta q. dicit Inno. in. c. q. clerici. j. eo. q.
patroni fm diversas consuetudines
plus 2 minus habent honoris 2 one-
ris. 2 per hec sit expeditū cōmentū hui-
us secundi verbi diffinitionis. capio
tertium scilicet onerosum.

1. ¶ Verbi onerosum quid importet.
2. Onus in iurepatronatus in quo con-
sistat.
3. Patronus negligens priuandus est
iurepatronatus.
4. Ius publicum an consistat in rebus
sacris.
5. Patronus an habeat onus presentan-
di idoneiorem.
6. Patronus an habeat onus poti⁹ pre-
sentandi pauperem q. diuitem.
7. Patronus an debeat contribuire cū
rectore ecclesie ad onera illi incumbētia.
8. Collectis separatim ep̄s vel ecclesijs
2 c. impositis an teneatur ecclesie sub-
iecte ad talem collectam.
9. Patronus ecclesiasticus an habeat

onus assignandi clerico certam partē
redditi ecclesie.

Merosum 2 istud verbum
importat. v. de se piz q. ex
iurepatronatus nedū pro-
uenit honor. sed etiā on⁹.
sed v. hoc plene intelliga-
tur. ¶ Quero primo in quo consistat
istud onus Inno. Abbas 2 alij hic. et
in. d. c. nobis dicunt. q. consistit in hoc
q. patronus tenetur defendere eccle-
siam ne bona indebite dilapidetur et
pōt denūtiare ep̄o presbyterū si est di-
lapidator vel alias inhonest⁹. allegat
c. filijs. xvj. q. vj. cogita sup ista decisio-
ne cōi q. ter. per doc. allegatus nō di-
cit q. patron⁹ teneatur defendere ec-
clesiā. sed bene dicit q. licitū est. vnde
nō est bona cōsequētia pōt ergo tenet
l. nō quicquid. ff. de indi. 2 per verbum
potest loquūtur oēs docto. in locis in-
fra allegandis. pōt tñ dici q. ter. in. d.
c. filij. versus finē videtur probare pre-
dictam conclusionē. 2 ita sumatur. 2 p
hac parte facit text. in. c. sicut dignū
illi. §. de homicidio. vbi pbat q. est
in culpa qui non obuiat crimini. 2 no-
tatur in. c. j. §. de offi. dele. ¶ Fateor tñ
q. si patronus negligat denūtiare re-
ctorem dilapidantē vel ei nō obuiat p
hoc pūat iurepatro. q. p negligētiā
nō priuatur q̄s iure q. desertur p suc-
cessionē glo. est in. c. grandi. in verbo
regis de supplē. negligē. plato. lib. vi.
quā refert pro singulari. 2 eam sequit
do. franci. areti. in. c. illa. circa princi-
piū de accusa. Et eam etiam sequitur
do. feli. sande. in. c. j. in. ij. col. de treu-
sa 2 pace. vbi multa accumulata de ne-
gligentibus. Et etiam multa dicit in
c. irrefragabili. de offi. ord. Et premis-
sa conclusio q. patronus teneatur ad
denūtiandum. v. supra etiam est de
mente Abbas. in. c. nouit. in. xij. col.
cum sequēti de indi. vbi tamen re-
fert doct. varios in hoc puncto. et q. repea-
tur est bona glo. in. c. illa. §. accusatio.
in verbo dicere. et clare etiam proba-
tur ex significato huius verbi onero-
sum positum in diffinitione iurepa-
tronatus. Si autē ipse patronus de-

Tractatus de iure patronatus

lapidet bona ecclesie iniungitur sibi
penitentia iuxta dictum. c. filijs. in fi.
Et ita dicit Hostien. in summa de pe-
nit. 2. remis. in §. q. penitentia. ut ait
sacerdos qui enumerat illum text. pro
vno canone penitentiali. An autē alie
natio rerum ecclesie facta sine cōsensu
patroni sit nulla. vide Innoc. et alios
maxime Jo. de imola. 2. Abbatez in. c.
vnico. ut ecclesi. beneficia sine di. cōse-
rā. 2. pe. de ancha. cōsilio suo. c. xij. in-
cipiē. ex narratis. 2. feli. sandenz in. c.
cū accessissent. in. vij. col. de cōstituti.
et cōiter pcludit q. non sit necessarius
pensus patroni licet de honestate re-
quiri debeat. Inquātnz tñ conclusum
est supia q. patronus denūtiare tenea-
tur clericum dilapidantē bona eccle-
sie. Limita ut nō pcedat quantū ad
accusandum seu quātū ad pcedēdum
criminaliter cōtra presbyterum. q. pa-
tronus 2. multomin⁹ alius laicus hoc
non pōt. secus quātum ad procedēdū
ciuilitur de crimine etiā ad pūatio-
nez bñfici. gloss. est in summa. ij. q. vij.
de declarat Abbas post alios. in. c. cum
p. manconella. f. de accusatio. 2. in. c. il-
la. eodem tit. 2. in. c. ex parte. adde. f.
de testibus. in. v. col. vbi etiā late atti-
gunt doct. an 2. quādo alij laici qui nō
sunt patroni possint accusare vel de-
nūtiare clericos vel ptra eos testifica-
ri. dic ut ibi habetur. et in. c. decetero.
de testi. Aduerte temē circa p̄dicta de
presbytero dilapidante bona ecclesie
q. in hoc casu nedum patronus vcl pa-
rochianus admitteretur ad denūtiā-
dum. sed etiā quilibet alius laicus in
subsidiū. ita firmat do. Abb. in. c. ex
parte ade. in. v. col. de testi. 2. ibi refert
2. sequitur do. feli. sandenz ibi in. iij.
col. in p̄sic. fallit tertio. Idem tenet. d.
And. barba. clare in. c. si quis presbyte-
rum. in. vltima colū. de reb. eccle. non
alie. subiciens se ita tenuisse ferrarie
in cōsuetu magnorū viroꝝ 2. alias an-
thoritates ad hoc allegat do. feli. vbi
f. Et in istam conclusionem etiā incli-
nat. d. frācis. de are. in. c. illa. in. ij. col.
de accusa. Licet in cōtrariū arguat. et
fundamētū hui⁹ p̄clusionis est ut tra-

4 dūt p̄allegati doct. f. q. ins publicū
p̄sistit in rebus sacris. c. ins publicū.
f. dist. ergo qui cūqz admittit. Istā tñ
ratio nō videt bona: q. etiā fauor pu-
blicus est q. delicta puniantur. c. vt sa-
me. de sentē. ex cō. l. ita vulneratus. ff.
ad. l. aquil. Et tñ laici nō admittuntur
ad denūtiandū vel ad accusandū cle-
ricos. c. cum. p. manconella. f. eo. Et q.
etiā hoc casu patroni et parochiani
tñ admittātur. tenet gloss. exp̄sse in. c.
marimianus. lxxij. dist. 2. bene probat
in. d. c. filijs. a contrario sensu: nisi for-
te dicas q. p̄cedens p̄dicto loquitur
admittentē alij laici in subsidiū. Th eo
casu etiā in alijs criminib⁹ loquēdo
forte admitterent iuxta theoricā abba-
tis in. c. decetero. f. de testibus. vñ in
crimine dilapidationis nihil esset spe-
ciale iurare cogita. ¶ Secundo q. ro-
an patronus habeat onus p̄sentan-
di idoneiorē. dicas q. sic quātum ad
forū conscientie. ita f. de de senis in
consilio suo. xvj. inc. super dubitatio-
num articulis. in princ. 2. ita etiā te-
nent do. An. 2. Abb. in. c. cōstitutis. iij.
f. de appella. 2. Abb. in. c. iij. f. eo. super
glo. in verbo maioribus. Quātū au-
tem ad validitatem p̄sentationis suf-
ficiat p̄sentare idoneū. dato q. potue-
rit p̄sentari idoneior vt dicunt p̄se-
fati docto. 2. est glo. in dicto. c. iij. 2. p̄se-
batur in. c. monasterium. xvj. q. vij. et
plura dixi. f. super p̄cedētī verbo in
xvj. q. 2. ita etiā dicunt Jo. an. 2. do. An-
to. in fin. in. c. tuam. de eta. et quali. et
Bal. in simili. in. l. i. ecclesijs. C. de epi.
2. cle. ¶ Tercio quero an patron⁹ ha-
beat onus p̄sentandi pauperem po-
tius 2. dimitte cōclūde q. sic. ita deci-
dit. osti. in sum. huius titu. §. in qui-
bus differant. ver. sed nūquid. facit si-
mile q. in elemosynā faciendā quis
debet p̄ferre magis indigentem gl.
est in. c. si quis. xc. dist. facit text. in. c.
p̄fate fame morientem. lxxvj. dist. fa-
cit etiā simile de. c. f. 2. de c. p̄s. cum
cōcordantibus. de p̄eben. facit etiā
opime qd dicunt Hosti. 2. ibi do. An-
to. in. iij. col. in. c. tuam. de eta. 2. quali.
vbi dicunt q. p̄s potest p̄ferre pau-

peren
q. illo
dūm
simp
ferēd
dige
dit 2
pel. a
col. 2.
ni. f.
tem
semp
nina
frug
ber p
ita p
xij. d.
Alex
glo. i
Rep
ri suo
chart
c. fide
predi
c. attē
etiā f
per s
fi. de
cedē
est m
ins p
sunt p
xv. vi
ni qu
ter m
7 ¶ C
onere
re cū
benti
de p̄s
clndi
pter r
reper
fuetu
buen
legat.
ritum.
nō p̄s
dicit q
parati
ficiat

perem idoneum idoneiori. Etia dato q ille idoneus sit sanguineus suus. dimodo secundum eos beneficiuz sit simplex. Credo tamē q quādoqz sit pferēdus diuines scilicet vbi ecclesia indigeat diuines vel potentia. ita pcludit Abb. in. c. constitutis el. iij. de ap. pel. 2 idē do. Philip. de perusio in. iij. col. 2. et rationabilis decisio. 2 firma. ni. 3. super verbo honorificū. Quid autem si sint duo presentati quorum vnus semper fuit bonus. alter autē fuit de nius: sed postmodum est reductus ad frugem melioris vite dicas quod debet preferri ille qui semper fuit bonus ita probatur. in. c. nos consuetudines. xij. di. 2 ibi no. Archie. 2 firmat. d. Car. Alex. in. c. fidelior. l. di. ita declarans glo. ibi que videbat cōtrariuz dicere. Reperio tamē quod Roma. in singula ri suo incipi. sunt electi duo rectores charta. xx. col. iij. sequitur gloss. in. d. c. fidelior. cōtra Archie. in. d. c. illud. Et predicta gloss. etiā sequitur panor. in. c. arti clerici. §. de adul. in. fi. de indi. 2 etiā sequi videtur in. c. dudum. el. ij. su per gloss. in verbo electionis tēpore in fi. de elec. Mihi magis placet opi. pcedēs pter. in. d. c. nos consuetudinē 2 est magis equa. Vel dic q veritas hu ius punci depēdet ab his que dicta sunt super dicto verbo honorificum. q. xv. videlicet an sit locus gratificatio ni quando ambo sunt idonei licet al ter magis sit idoneus. dic vt ibi dixi.

7 ¶ Quarto quero circa istud verbum 9 onerosus an patronus debeat pter ibne re cū rectore ecclesie ad onera illi incū bentia. do. Ant. de bu. in. c. pposuisti. §. de pte. eccle. vel alta. sentit q sic. dū cō cludit q si ecclesia sit reconcilianda p pter delictum ibidem ppetratū 2 non reperiat delinquens nec aliter de cō suetudine observetur patroni contri buent cū rectore in pcuratore epi. al legat. c. f. de eccle. edifi. ego credo ptra ritum. 2 me mouet q ter. piallegatus nō pbat qd dicit do. Anto. est veruz q dicit q in oneribus ecclesie. pnta in re paratione debēt cōtribuere oēs bene ficiati in ipsa ecclesia. Et sic potius

pbat Finim eius ad qd allegat. q: pa troni nō sunt beneficiati ex eo q ha beāt in patro. ego nō debēt cōtribue re. Et istud est rationabile 2 equū cō sonum ex quo patroni nullam commo ditatē habēt ex ecclesia patronata nisi quādo ad inopiā deuenirēt vt dicitur in sequenti rbo vel nisi tpe fundatiōis sibi aliquos fructus reseruaissent vt etiā in sequenti verbo declarabit hoc enim casu bene faceret q patronis tenere tur contribuere pro rata commodi sui iuxta regulā q sentit de regulis iuris lib. vi. posset tñ saluari opinio dñi An tonij loquendo de patronis clericis vel religiosis quibz subiecta est eccle sia quātū ad tēporalia ppter eoz pau pertatem tunc enim sunt patroni illi ecclesie iuxta tex. 2 ibi notata in. c. de monachis. supra de pbedis in clemē. j. de iure patrona. Tales em ex quo ha bēt partē fructū vel reddituum eccle sie sibi subiecte iuxta notata in dictis locis equū est q dicti teneantur contri buere. ar. d. c. j. de eccle. edifi. 2 pbat ur in. d. c. qui sentit. ¶ Quinto quero po ne q papa imponat collectam episco po separatim. 2 ecclesijs que habeant in patro. vel clericis patronis aliaruz ecclesiarū similiter separatim an eccle sie subiecte sen clerici presentati cōtri buent cū episcopo suo an potius cum patronis. dicas q contribuent cū pa tronis. ita dicit Inno. cum quo trans eunt alij in. c. cu 2 plantare de pnis legijs. ¶ Sexto quero an patronus ha beat onus assignādi clerico certā par tem reddituum ecclesie loquor de pa trono ecclesiastico cui subest ecclesia rōne tēporalium. q: patronus laicus oēs redditus dimittit clerico presen tato nec pōt se intromittere de tēpora libus ecclesie. c. nouerint. x. qd. j. nisi a principio aliqd sibi reseruauerint cūz cōsentia episcopi vt dicunt docto. p il lū tex. in. c. preterea. §. e. el. ij. 2 plenius dicā in sequenti verbo. concludē q ta lis patronus ecclesiasticus tenetur as signare pgruā portionē redditū pñ tato ex qua possit congruā sustentatio nē habere 2 iura epalia pfoluere. d. c.

Tractatus de iure patronatus

de monachis. s. de pbedis. et ibi declarant doct. ter. est etiam in clem. prima de iurepa. et in. c. j. de pbedis. li. vi. q. loquitur etiam in patronis exepis. Nota tñ q. talis patronus ecclesiasticus de quo supra nō habet temporalia ecclesie sibi subiecte rōne iurispatro. s. q. ipsa temporalia sibi fuerūt pcella forte ppter paupertatē. Itē notat in dictis lo. is maxime p glo. in. d. c. de monachis. in. d. si. qñq. monachi. et gl. in dicta clem. prima in verbo ius presentandi. An autem ipsum ius presentandi habeant ratione iurispatrona. an ratione subiectionis dicā infra super verbo competens alicui questione. xxv. vbi oīno videas. sequitur verbum et vtile.

1. **U**tilitas q. pronenit ex iurepatronatus in quo consistat.
2. **E**cclia an teneatur in casu indigentie alere patronum in domo propria: et an possit rector ecclesie dicere patrono venias ad māducandum mecum.
3. **P**lures si sint patroni indigētes an debeat omnibus subueniri.
4. **A**limēta an debeant pstri pariformiter patrono rustico sicut nobili.
5. **U**niversitas si sit patrona: et deveniat aliqui ad inopiā an omnes erunt alendi ab ecclesia patronata.
6. **P**atronus an possit aliqd. exigere annuatim ab ecclesia patronata in recognitionē iurispatronatus.
7. **R**ector ecclesie patronate non potest se obligare ad soluendum censum vel augendum solitum etiam in vita sua.
8. **P**atronus non potest exigere a rectore vel fructibus beneficii.
9. **P**atronus an possit recipere pecuniā p pñtatiōe. et an recipiēdo pmitrat simoniā.
10. **P**ecuniā nō licet dare pro preambulo ad bñficiū cōsequēdū.
11. **T**aciturnitas non obest ei qui non potest probare.

C vtile. Circa istud verbum quero primo in quo pñstatur utilitas q. pronenit ex iurepa. In. et alij doct. hic et in. c. nobis p illi ter. s. eo. dicūt q. pñstatur in hoc q. si patronus

deveniret ad inopiam tenet ecclesia patronata ex redditis ultra necessaria remanētibus alere patronū pinguius quā alios paupes. c. quicūq. sda in un. cta. glo. xvj. q. viij. Et habebit hoc castus patronus actionem contra ecclesiam s. Jo. an. et Abbatē. in. d. c. nobis. in. vlt. notabili. Et pōdera bene q. dicit ultra necessaria. q. idēz etiam tenet Bart. post Dr. in. l. si qs a liberis. s. de alimētis. ff. de libe. agno. Et nota quod tale ius alimētōz nō poterit patronus retēto iurepatro. alienare. ita Abb. p. noz. in. c. pterea. in. fine. s. e. Itē nota q. dicit Jo. an. in. c. cuz et plātare. in. vlt. col. j. de privilegiis. et ibi etiam Inno. qd. nō debet pbyter subuenire patrono in necessitatibus nisi cū pñsensu episcopi. allegat Jo. an. notata in dicto. c. nobis. s. si. Et forte voluit pōderare ter. ibi in sbo modeste quasi velit ter. q. nō sit in facultate pbyteri subuenire patrono in quantitate quā voluerit. allegat etiam alij per eū. Cogita tñ si per ista decisione quasi videat dura. s. supponēdo quod pbyter subueniat patrono de fructibus tñ. s. s. hic accessorie queritur an teneatur ecclesia in casu indigentie alere patronū in domo propria ipsius patroni an possit rector ecclesie dicere patrono venias ad māducandum mecum. Cōcludendūz videat s. in Abb. antiquum quē refert et sequitur Jo. an. in. d. c. nobis. in. vlt. colū qd. pñno debet subueniri in domo propria per l. plenū. s. p. omis. ff. de vsu et habi. in. si ipse esset pñsens alimētari in ecclesia. Et subiecit Joā. and. vbi supra qd. est expensum aliquos nolle alimentari in ecclesia ne videatur quēvis. vel dicas s. in patrono. in dicto. c. nobis. in. repeti. quā refert et sequitur do. Card. flo. ibi. dē in. s. fin. in. tertia questione. Qd. pñderabit persona patroni et eius indigentia et conditio ecclesie. qbus attēis aleretur in ecclesia vel extra allegat Specula. in. titulo. qui sūt sint legiti. versic. sed pone petebat. Et secundo accessorie queritur an si plures sint patroni indigētes omnibus debeat subueniri. Conclude quod sic declarant

do vt supra . debet tamen magis sub-
ueniri ei qui plus contulit in fundan-
do vel dotando ecclesiam . licet in spa-
tro . ad singulos pertineat in solidum .
ita decidit . Post . in summa huius titu-
li . § . qualiter transferantur quem re-
fert et sequitur dominus Bartholo-
meus bellécinus in apostollis ad Ab-
ba . in . c . j . § . eo . De hoc tamen dic vt di-
cam infra super verbo et dotavit in . xj .
4 questione . Et Tertio accessorie que-
ro circa hanc primam principalem questio-
nem an alimēta debebunt prestari pa-
riformiter patrono rustico sicut nobi-
li . Conclūde qd erunt prestāda sūm quali-
tatē patroni tā in vestibus quā in ci-
bis . ita dñs Ant . in . d . c . nobis . quē re-
fert et sequit do . ff . de . alias authorita-
tes allegādo in . c . c . n . oēs . in . xviij . col .
de consi . et faciunt qd supra paulo ante
dicta sunt allegādo . pau . et do . Car . in
d . c . nobis . Et Quarto accessorie qrit
circa p̄dicta an sūmueritas sit p̄sona
et denētiāt aliqd ad inopiā an oēs erūt
alēdi ab ecclesia patronata . Conclūde
q nō ita do . Bartholomeus bellécinus
in apostollis ad Abb . in . c . nobis . § . j .
allegat Archi . in . c . si plures . xvi . q . vij .
circa principium . p . ter . in argumētū
in . c . qui manumittitur . xij . q . ij . Et fir-
mat Sēmi . in . c . v . nico . in . p̄m . col . ij .
eo . titu . lib . vi . et ratio est qz ipsa vniuer-
sitas est patrona . nō autē singulares p̄-
sone dicto . c . qui manumittitur . Qua-
liter autē agere debeat patronus r̄gēs
ad inopiā p̄tra ecclesiā . vide Spec . in
ti . de officio om . indi . § . ij . § . si . si vero . cū
sequēti . et in hoc eo . ti . in versen . porro
6 Et Sc̄to principaliter qro circa istud
p̄bū et vtile . an possit patronus aliquid
annuatim exigere ab ecclesia patrona
ta in recognitionē inris patronatus . cō-
clūde q sic dūm tpe fundatiōis illū
disposuerit cū cōsensu episcopi . alias
secus . ter . est . tibi nota . Abbas in . c . p̄-
terea . ij . § . eo . ti . subijciens qd per illum
text . alias consuluit qd quidam popu-
lus qui habebat in patrona . nō pote-
rat exigere a presbytero certos cereos
in recognitionē inris patrona . ex quo
illud nō fuit sibi reservatum tempore

fundationis . et allegat bonū text . in . c .
cū dilectus . de cōsue . indi . est notata p̄
Inno . in . c . qm̄ . § . ne p̄lati vices suas . et
facti ter . in . c . nonerint . x . q̄stione . § . an
c . tna nos . de iure iurā . vbi abbas no-
tat ex illo ter . § . qd rector ecclesie patro-
nare nō potest se obligare ad soluen-
dum cēsum vel ad augendū solitūm
etiā in vita sua . Quinimo sūm eū non
potest patrono etiā sponte solvere no-
mine cēsum idē decidit Abbas in . c .
j . in . ij . col . § . de immū . eccle . in . c . cum
olim . p̄mo in . ij . notabili p̄ illū . ter .
de restitu . spoliato . 3 dē Bald . in . cōsi .
suo . cccxviij . incipit . nūc venio in ter-
tio volumine . Amplius nunc istam cō-
clusionē scilicet qd nedū patronus po-
test disponere tpe fundatiōis vt cer-
tum qd annuatim ipsi patrono vel suc-
cessorib⁹ suis solnatur . sed etiā potest
disponere vt solnatur tercio ter . est et
ibi colligit abbas i p̄mo . notabili in
c . quāto . § . de cēsum . Sc̄to amplia vt
etiā possit patronus tēpore fundatio-
nis disponere qd fruct⁹ eccleie qñ conti-
gerit illam vacare sibi sp̄ciēt . glof . est
in . c . generali . in verbo fundatiōis . de
electione lib . vi . Limita nunc istā con-
clusionē . vt nō procedat qñ patronus
assignasset solūmodo dotem necessariā
eccleie . nunc est nō potest aliquid si-
bi reservare etiā cū cōsensu episcopi .
qz iura mādant integraz et necessariā
dotem esse assignādam ecclesie . ter . est
in . c . j . § . de cēsum . et in . c . cum sicut . § .
de cōsecra . eccle . vel alia . Ita limita et
declarat abbas . in . d . c . j . § . de cēsum .
pro qua declaratiōe et limitatiōe ego
allego . gl . in . c . si qd basilicā . de p̄secra-
tio . d . j . Et p̄dictis ego infero qd non
posset patronus exigere a rectore vel
clerico rationē de tēporalib⁹ vel fru-
ctibus beneficij . qd optime probatur
in . d . c . nonerint . l . q . § . hoc tñ fallit i pa-
trono ecclesiastico ita pbat clare in
c . cū et p̄lati . § . in ecclesiis . de p̄mle
ḡis et vtrūqz p̄dictorū decidit do . Ant .
et Abbas in . c . cum propter . § . eo . ti . An
asit aliq p̄lati vel clerici teneātur red-
dere rationē administratorum supe-
rioribus suis vide ter . in . c . q̄nter . el . ij .

Tractatus de iure patronatus

et abbatē ibi insertio notabili et eundē et alios ibidem sup. gl. in verbo red-
dere rationē. de accus. vide etiā clemē.
q. cōtingit. §. illi. et doct. ibid. ē de relig.
do. et Bal. in l. orphanotrophos. C. de
epi. et cleri. et ter. in. c. j. §. si de aliqui
bus iūcto. §. precedēt. de cens. lib. vi.
¶ Tertio quero an possit patronus pe-
cuniā recipere p. presentatione: et an
recipiēdo cōmittat simoniam. Brevi-
ter dicendū est q. vitium simonie incur-
ritur. et per consequens q. nō possit ali-
quid p. presentatione recipi. Et mo-
neor q. simonia p. mittitur ita in anne-
xis spiritualib⁹ sicut in ipis spūalib⁹.
ter. est in. c. et insinuatōe. et in. c. de in-
re et vtrobiq. hoc firmat Abb. j. e. et cla-
re probatur hec cōclusio in. c. questus. j.
de rerū permu. et colligit ex diffinitio-
ne simonie posita per doct. in rub. j. de
simonia. hinc dicit ter. in. c. preterea.
primo. §. de transac. qd. non valet tras-
actio super inre presentandi. sed p. sen-
tatio ipsa est annexa spiritualitati: si-
cut et ipsuz inspa. vt probatur in dicto
c. preterea. fm. qd. intelligit ibi Abb.
in. j. notabili. et firmat idē Abb. in. c.
q. to. in. ij. col. §. de indi. vbi dicit q. p.
sentatio ideo dicitur annexa spiritua-
litate: quia est preparamentum ad in-
stitutionem et sic ad ius spirituale oba-
tinendum. ter. est in. c. q. autem. in ver-
bo inchoatum. §. eo. ti. ergo bene cōclu-
dit q. non erit licitū p. sentare propter
pecuniam. ¶ Secūdo pro eadem cō-
clusionē adduco ter. optimum in simi-
li in. c. si quis basilicam. de conse. di. j.
vbi dicitur q. si quis edificat basilicā
ad istum finē vt lucretur partem obla-
tionū. Nullatenus debet episcopus il-
lam basilicam p. secrare. Et propterea
dicit ibi glo. collige argumētum q. pa-
tronū nō debēt exigere entenia vel hu-
iusmodi ab ecclesia. ¶ Tertio adduco
ter. in. c. de hoc. j. de simo. qnt. ter. in. fi.
dicit q. quidam reges et principes qui
acceperunt pecuniam vt consentirent
electioni episcopi ex orientēsis: debēt
illam pecuniam sine diminutione re-
stituere ipsi ecclesie. et fm. vnum intel-
lectum loquitur ille ter. de patronis. et

dicunt ibi Abbas et Jo. de ana. illum
ter. esse bene notandum in practica. et
quod cōfessores principū vel ignoran-
tia ducti vel vt applaudāt ipsū prin-
cipibus negligunt eos ad penitentia
inducere de similib⁹. Et q. multi sunt
tales de quorum salute est differendū
cū decedāt cū tali peccato. Quinimo
fortius probatur ille ter. fm. alium in-
tellectū quē ibi refert Jo. de ana. qd. ne-
dum accipiētes pecuniā vt p. sentiant
electioni teneantur ad restitutionē vt
ibi. sed etiam p. curantes cū electorib⁹
vt eligāt: q. si ex illa p. curatione ali-
quid acceperint illud restituere tenen-
tur. Tales em̄ etia simoniaci sunt. c.
de simoniac. et ibi notatur. j. de simo.
c. cum super. §. de confes. ad quod etiā
multi nō aduertūt. ¶ Quarto pro ista
cōclusionē facit optime quod: decidit
Jo. de ana. in. c. ij. penul. notabili p. il-
lū ter. j. de simonia. et vbi dicit q. sicut
non licet dare pecunias pro beneficio
cōsequendo immediate. ita non licet
dare pro p. ambulo ad beneficiū con-
sequendū per l. oratio cum similib⁹.
fi. de sponsa. sed p. sentatio est p. am-
bulū seu preparamētū vt supra dictū
est igitur et. ¶ Quinto pro dicta cōclu-
sione est ter. in. c. tua nos primo. de in-
re iuran. vbi fortius dicitur q. non va-
let promissio facta p. p. sentatiū p. sen-
tati etiam cum iuramēto. ¶ Sexto p.
dicta cōclusionē est etiā ter. clarius et
ibi notat Abb. in. c. veniens primo. §.
de testib⁹. Quod autem pecunia ipsa
debeat restitui ecclesie cui iniuria si-
moniacā est irrogata. tenet etiam gl.
in. c. quia clerici. j. e. et clare probatur
in. d. c. de hoc. vbi notant Abb. et alij.
de simo. hoc tamē declaratur p. limita-
tur vt per glo. magnā. et doct. ibidem.
Quam autem penam pati debeat cle-
ricus qui pecuniam dedit vt ad bene-
ficiū promouētur. vide extragā
tem vnicam sub titulo de simo. que in-
cipit paulus. et dicit q. acquisitio bene-
ficij per quācūq. dispositionem simo-
niacā est nulla ipso iure ita q. taliter
acquirens beneficiū: tenetur ad om-
nium fructuum quos percipit restitu-
tionem.

tionē
tentia
a qua
in a
trahū
quos
simon
nelat
nia e
grati
da et
dau
solu
in m
tagā
exco
de re
eerr
nt. e
greg
quod
neat
prob
li An
cio: u
collū
dicit
maie
renel
prob
et in
feli
iudi
cōdu
li. et v
rum
¶ Tq. t
prob
fratr
sua a
ci. di
cū su
cto. j.
ana. i
ma co
etiam
niam
na qu
et nota
accipie

tionē. Itē talis et etiā mediatores sententiam excommunicationis incurrunt a qua solus pontifex absoluit praterq̃ in articulo mortis. Itē per eādem extraneāgatem tenentur illi qui sciūt alios quos esse simoniacos vel mediatores simonie in ordine vel in beneficio reuelare quāto citius possunt. Et si simonia esset cōmissa pro aliqua iustitia vel gratia apud sedem apostolicā obtinēda etiā sciētes nō reuelātes infra tria m̃. ipso iure sunt excommunicati et absolui nō possunt nisi a papa praterquā in mortis articulo. ita disponit extraneāgātē bonitaci sub titulo de sentētia excommunicationis est enim hic casus de referentiā pape ut etiā exponit in extraneāgātē Pauli sub rubrica de pen. et remissio. que incipit et dominici gregis. Aduertēdū tñ est circa illud quod dixi de sciētibz ut reuelare teneantur qd id intelligitur si sciētes id probare possunt. ita concludit in simili Angelus aretius in libro malefactorum in verbo che hāc tradito. in. v. colū. vers. q. crīmē lese maiestatis vbi dicit quod posito qd sciēs crīmē lese maiestatis ab alio cōmittendū illud reuelare teneatur intelligitur si illud probare pōt. et allegat Bal. ut per eū. et in terminis nostris ita decidit do. Fel. sandens in. c. de cetero. in fi. de re iudi. subiiciens qd ita auduit fuisse cōclusum a quodā penitentiario papa li. et vltra eum bene facit text. in. c. plenitudo. q. q. vi. vbi expresse glos. notat t̃q̃ taciturnitas nō obest ei qui nō pōt probare. Vide etiā omnino reuerendū fratrem Angeluz de clausio in summa sua angelica in vbo denūtiatio. vers. fi. An aut aliā penā patiantur simoniaci. dic. vi. dicit in dicto. c. de hoc. i. d. c. cū super de confessis. et per glos. et docto. f. q. i. in summa et pulcre per Jo. de ana. in rubri. infra de simonia. in vltima colum. in princip. ex cuius verbis etiā intelliges an recipientes pecuniā ut presentent puniātur alia pena quā ad restitutionē ipsius pecunie et nota qd nedū simonia cōmitteret in accipiēdo actualiter pecuniā vel quā

tē porale pro spiritali sed etiā recipiēdo promissionem vel obligationem pecunie vel temporalitatis. text. est. et ibi colligit Abb. in primo notabili. in. d. c. cum super. et idem voluit Abbas in d. c. veniens primo in vltimo notabili quod diligēter nota. Idē esset si remitteretur aliquod debitum. text. est in. d. c. veniens. qz remittere est dare ut ibi in glo. que allegat iura cōcordātia. hec tamē regula ibi pulcre declaratur per dñm Fel. sandē in. iij. notabili. vide eum quia non est materia nostra. Itē nota pro intelligentia predictōrū qd dato qd plures sint patroni ita qd vox recipiētis pecuniā nō esset sufficiens ad effectualē presentationē et institutionē. Tñ ex tali receptione cōmittit simonia perinde ac si ipse solus esset patronus. ita probat in simili in. d. c. cū super. et ibi notat Abb. in. iij. notabili. idem cōcludunt do. Ant. de but. Abb. et Jo. de ana. per illū tex. in. c. martheus. j. de simo. vbi dicūt qz receptio pecunie p dādā voce etiā nō necessaria inducit simoniā. Quarto et vltimo quēro circa hoc verbū et vile. an patronus habeat hāc vtilitatē ex iure patronatus vel possit seipsū presentare vel filios. dic. ut dixi supra verbo honoficiū. q. iij. et sic sum expedit de verbo et vile. Capio nunc verbum competens alicui. Insuper patronatus an competat ita femine sicut masculo. Femine an admittantur ad dādā vocem quādo in super patronatus cōpetit illis de parentela. Femina meretrix an possit esse patrona. Excoicatus nō debet admitti ad fundandā ecclesiā si tñ admittit acquirat in super patronatus lz nō habeat exercitiū. Meretrices repelluntur ab oibz actibz legitimis in tñ qz lz in illo casu habilitarent ghaliter criminosi nō cēderent habilitate meretrices nisi de eis fieret specialis mentio. Insuper patronatus an competat illegitime natis. Patronū ecclesie esse est qdā p̃rogatiua et p̃eeminētia et honori. Legitimus per imperat orē an sit ca

Tractatus de iure patronatus

- par iurispatronatus.
- 9 Illegitimus est capax iurispatronatus nedum in cōsequentiā sed etiā principaliter.
 - 10 Iurispatronatus principaliter cōcedit laicis in fano: ecclesiā.
 - 11 Illegitimus an possit presentari ad ecclesiā vel capellam iurispatronatus.
 - 12 Iurispatronatus an competat pupillo vel infanti.
 - 13 Auctoritas tutoris vel curatoris an sit necessaria ad hoc q̄ maior infante possit presentare.
 - 14 Pupillus non pōt eligere.
 - 15 Iurispatronatus si cōpetat vniuersitati in q̄ sint pupilli an ipsi pupilli erūt vocādi ad presentationem.
 - 16 Vniuersitates plures si habeāt iurispatronatus an quilibet vniuersitas habeatur pro vna voce an tot sint voces quot sint persone.
 - 17 Iurispatronatus qñ cōpetat vniuersitati an singulares persone illius de vniuersitate sint patrone.
 - 18 Filiusfamilias an habeāt vocē in presentādo qñ iurispatronatus cōpetit vniuersitati puta populo.
 - 19 Natura iurispatronatus est vt vinēte patre filius nullā potestātē habeat.
 - 20 Excoicatus an cōpetat iurispatronatus.
 - 21 Excoicatus pōt licite ingredi ecclesiā ad audiendum verbum dei.
 - 22 Institutio facta per ep̄m de p̄sentato a patrono excoicato an valeat.
 - 23 Tempus datū ad presentandum an currat patrono excoicato.
 - 24 Impedimentū qñ causatur interesse ex culpa ⁊ non directe prodesse potest culposo.
 - 25 Infideli an possit competere iurispatronatus.
 - 26 Hæretico qui sit baptisatus an possit cōpetere iurispatronatus.
 - 27 Hæreticus reuersus ad fidem recipiat iurispatronatus qñ intra cōtra: eū la: nō erat de amissioe iurispatronatus.
 - 28 Iurispatronatus qñ competit collegio vel monasterio an solus prelat⁹ possit presentare.
 - 29 Conuersi an habeāt vocem qñ iurispatronatus cōpetit cōnēti vel capitulo.
 - 30 Capellani nō vocant ad cōes nec sunt de corpore collegij canonicozum.
 - 31 Filiusfamilias si sit patron⁹ an pater habeat ius p̄sentandi an ipse filius.
 - 32 Ius p̄sentādi an cōpetat ei qui est in quasi possessione iurispatronatus is nō appareat q̄ sit patronus.
 - 33 Fructus iurispatronatus est p̄sentatio ⁊ spectat ad possessorem.
 - 34 Quasi possessionē iurispatronatus qñ quis dicatur habere.
 - 35 Bona fides qualiter probetur.
 - 36 Institutione facta sequitur quasi possessio non ante.
 - 37 Institut⁹ habet tāq̄ rector vel capellanus in possessione rectorie vel capelle.
 - 38 Incorporalia qñ vacāt nō est necesse habere sciām vel p̄sentatiā alieni⁹ in acquisitione quasi possessionis illorū.
 - 39 Quasi possessio an acquiratur p̄ exercitiū alteri⁹ actus cōpetētis patrono.
 - 40 Titius p̄sentauit pluribus vicibus rectorem ad ecclesiā vltimo loco sempronius p̄sentauit quis illos dicat in quasi possessione ⁊ quis erit potior in presentatione de nouo facienda.
 - 41 Electores vt dicant cōstitui in quasi possessione eligendi quid requirāt.
 - 42 Patronis ex pluribus vnus presentat alij sunt negligētes an ppter hoc sint punati quasi possessione.
 - 43 Heredes si sint plures qui habeant bona cōia ⁊ vnus ipsoꝝ administrat ⁊ fruct⁹ percipit dicunt alij possidere.
 - 44 Quasi possessio iurispatrono quibus modis amittatur.
 - 45 Existēs in quasi possessione iurispatronatus si p̄sentet vnū ⁊ ver⁹ patron⁹ p̄ntat alij q̄s ex istis p̄ntat⁹ erit p̄ferēd⁹.
 - 46 Proprietas absorbet cōp̄ possessionis.
 - 47 Patron⁹ ver⁹ si p̄sentet ⁊ tñ neciple nec ali⁹ sit in quasi possessione an p̄ntatio sit nulla tāq̄ facta a nō possessore.
 - 48 Duo sunt in qñ possidet iurispatronatus vn⁹ est ver⁹ patron⁹ ali⁹ est p̄ntati⁹: ver⁹ patron⁹ p̄ntat vnū p̄ntati⁹ alij quis preferri debeat.
 - 49 P̄ntatio scā p̄ patronū p̄ntatiū vbi talis nō eēt i qñ pos. nihil vbi indistincte.
 - 50 Duo sunt quasi possessores iurispatronatus vn⁹ bonæ fidei alter male fidei:

- vn^o pſentat vnū ali^o aliſ: epi inſtituit
pſentatūz a malefici poſſeſſore. an
taliſ inſtitutiſ debeat remoueri.
- 71 Inſtitutio facta ab epō ad petitionēz
eius qui aſſerit ſe patronū emiſſo edi
cto publico an valeat.
- 72 Jus pſentandi an cōpetat ei cui mo
uetur queſtio ſup iurē patronatū vel
ſuper quaſi poſſeſſione illius.
- 73 Pſentatio nō pōt fieri per poſſeſſio
nē ſiſ mouetur ſup iurē ſen poſſeſſio
ne iuris pſentādi a ſiſ eſſet cōteſtata.
- 74 Poſſeſſor ſi ſuccēbat teneſ reſtituere
oēs fruct^o quos pcepit poſt litē pteſt.
- 75 Pſentatio qñ eſt facta a patrono vel
a bonefici poſſeſſore ante litē motāz
debet fieri confirmatio licet ante con
firmationē ſit mota ſiſ ſuper iurē ſen
proprietate iuris eligendi.
- 76 Pſentatio an ppetat patrono ad be
neficiū vacans in curia romana.
- 77 Jus pſentandi rectorē ad eccle
ſiam an competat aliquo caſu ei qui
non eſt patron^o nec in quaſi poſſeſſio
iuris pa. nec etiā ſe aſſerat patronū.
- 78 Pſentare an qſ poſſit rectorē vel cle
ricū ad eccleſiam alia rōne q̄ iuris pa.
- 79 Jus pſentandi rectorē vel clericū ppe
tū nō pōt cōpetere aliq̄ q̄ patrono.
- 80 Pſentatio aliqñ cōpetit via ſimpli
cis petitionis.
- 81 Rector eccleſie patronate pſentauit cle
ricū ordinādū ad tit. beneficij ſui: an
ipſo rectorē mortuo patronus teneat
illū clericū pſentare in rectorē.
- 82 Patroni duo: quorū vnus pſentat vnū
qui fuerat intulatus in eccleſia: alter
pſentat aliū: an intulatus data pa
ritate in reliquis debeat preferri.
- 83 Patronus an poſſit promittere de pre
ſentando anteq̄ vacet eccleſia.
- 84 Inſtitutio qbus cōpetere dicatur.
- 85 Inſtitutio an cōpetat ſoli epō an epō
et capitulo ſimul.
- 86 Vicarius qñ aliſ epī an poſſit ex ſuo
officio inſtituere pſentatū.
- 87 Accus pſentandi non competit vica
rio ſine expreſſo mandato dñi.
- 88 Jus inſtituendi an competat capitu
lo ſede vacante.
- 89 Capitū an poſſit cōſerre ſede vacāte.

70 Inſtituere quis poſſit.
71 Epſ an poſſit inſtituere pſentatū
extra territorium ſuum.

72 Jus inſtituendi an competat abbas
n in eccleſijs ſibi ſubiectis.

Competens alicui. Super
iſto verbo videbimus qui
poſſint eſſe patroni. et qui
poſſint pſentare. et etiam
ceſſorie videbimus qui
poſſint inſtituere. Et primo igi^o que
ro an inſpatro. ppetat ita femine ſicut
maſculo. Conclude bieuiter q̄ ſic. ra
tio eſt quia iura concedunt inſpatro
natus conſtructioibus fundatoribus
et dotatorib^o eccleſiarum. c. filijs. xvi.
q. vii. c. quoniam. 2. c. nobis. cum ſimili
bus. ſeo. Et licet videatur loqui per
verba maſculini generis tamē maſcu
linum comprehendit femininum. i. ſi
ita ſcriptum. ſi ſub conditione. ff. de
lega. ii. l. i. ff. de verbo. ſigni. ca. ſi quis
ſuadente diabolo. xv. q. d. iij. conun
cto. c. mulieres. de ſenten. ex com. 2. iſta
regula procedit nedūz in. l. humana.
ſed etiam in. l. diuina. textus eſt in. c.
maiores. 2. ibi Abbas. in. ij. colum. di
cit eſſe menti tenendum. j. de baptis
mo. ¶ Secundo probatur hec conclu
ſio per. c. ſin. ſ. de conceſ. preben. vbi
text. loquitur de quadā comiſſa que
habebat inſpatronat^o. 2. licet ille text.
loquatur in femina conſtituta in dia
gnitate. Tamen dicit ibi domi. Ant.
de but. Imola 2 Abbas panoi. q̄ pce
dit etiam in alia femina puata. 2 ſub
icit domi. Anto. q̄ ita ſernatur quoti
die. et allegat idem tenere Dominos
de Rota in deciſione ſua. fix. Ego re
perio in deciſione. cccxij. incipiente
ſuit dubitatum virum valeret conſue
tudo in nonts deciſionibus. ſub hoc ti
tulo. de iurē patronatus. ¶ Tertio pro
batur hec cōcluſio quia vt infra dice
tur etiam pupillus poteſt pſentare.
vt etiam habet in dicto. c. ſi. ergo a for
tiori poterit femina pſentare. Et iſſā
cōcluſionem tenet etiā gloſ. in. c. quo
niam. inueſtituras. xv. q. vii. Idem cō
cludit Joan. and. Abbas 2 aliq̄ in. c. no
bis. j. eodē. 2 in cōſilio ſuo. liij. in fine

Tractatus de iure patronatus

incipiente christi in .i. volu. Idem tenet do. Car. flo. in cle. si. in .vi. q. eo. ti. et dicit. b. And. barba. l. c. quāto. i. fine de iudicijs. q. de iure patronatus tātū habet pauperula quātiū rex. Et premisam etiam conclusionē tenet Calde. in consil. suo. iij. vbi format pulcrā questionem et decidit q. relictio iure patronatus fratribus suis heribus et alijs eorum descendētibz masculis quibus deficientibz ipsum iure patronatus denētiat ad epīm q. si ipsi heredes moriantur ante testatorem q. postea decedat relicta filia q. ipsa filia succedat in iure patronatus. et est illud consilium sub hoc. eo. ti. nec aliquid reperi contrariū tenendū. Quinimo dicit Inno. in .c. cum. ex minuto in si. de no. operi. nuntia. Quod etiaz si iure patronatus competat vniuersitati femine virgines et vidue sunt vocande. et l3 nō loquatur in specie in iure patro. in hunc casum includit dum dicit q. tales persone sunt vocande in gerendis per vniuersitatem subijcit in Inno. q. p. uetando tales nō admittit attendenda ergo esset consuetudo in hoc vt ipse sentit qd est diligēter notandum. faciunt etiam ad premissas questionē q. infra dicam super verbo ipse vel is a quo in .vi. qd. principali.

2. ¶ An autē quādo iure patronatus competet illis de parentela vt multoties vidi femine admittantur ad vocandam. in presentatione ego arbitror q. si femine non sunt nupte extra parentelā q. vocē habeāt. et pari modo si nōdū sunt nupte. q. nihil est q. obest si autē sint nupte extra parentelā hoc dependet a questione an femina nupta dicatur de domo vel de parentela patris sui. de qua habetur per Ber. tol. in .l. quoties. C. de privilegijs. schola. lib. vij. et aliquid per Bal. in .l. volūtas. C. de fideicommissis. et p. do. fel. sandum plene in .c. sup. eo. el. ij. in .j. col. de testibus. et per moderniores in .l. j. C. vnde vir vxor. dic vt in dictis locis concludit. Consideranda tñ est in hoc consuetudo vt supra ad aliud ppositū dixi. Itē consideranda esset i pūmis fun-

3. datoris mens p iura vulgaria. ¶ Tñ hic suboritur questio accessoria. qd si femina eēt in hereditate an possit esse patrona. Itā questionem videtur decidere glo. in .c. nō est putanda. in verbo ex illicitis. l. q. i. que dicit q. si de illicite acq̃sitis. puta de pecunia simoniaca ecclia fundata est nō debet ipsa ecclia demoliri. et dicit ibi Arch. circa finem q. licet deturpi questu non sint oblationes faciēde. possunt tñ in de fieri alie ecclesie. et adducit simile q. nō licuit triginta denarios p q̃bas fuit veditus xps mittere in corbonaz q. p̃tū sanguinis erat. s. licuit agrū figuli emere in sepulturā peregrinorum. et sic videtur q. licet meretrice eccliam fundauerit de meretricio q. licite fundauerit. et per consequens q. sit patrona. Et illam glo. sequitur etiam abbas in .c. ex transmissa. de decimis.

4. ¶ Secundo p hac conclusionē facit q. vt infra dicetur per communicatos nō debet admitti ad fundandam eccliam. si tñ admittatur acquiri iure patrona. licet non habeat exercitius. ita decident Jo. and. Abbas et alij in .c. nobis. Teod. Sed si excoicatus potest esse patronus a fortiori poterit meretrice. ¶ Tertio et vlti. p dicta conclusionē facit tex. in .c. pie mentis. in fin. ibi omni christiano debetur. et in .c. frigidus in fine ibi xpianis oibz et c. xvi. q. vij. vbi pbat q. quilibet xpianus est capax iuris patro. Sed si meretrice est christiana igitur et c. et isto argumento in simili de excoicato vtitur Jo. an. in .d. c. nobis vbi dicit q. ille qui proficetur religionem et matrimonij potest contrahere. et similia facere potest etia esse patronus. et subijcit ibi dominus Anto. de butr. in .ij. col. q. ille qui potest andire in ecclesia verbū dei et orare per consequens potest etia eccliam construere. et sic concluditur q. iure patrona. etiam meretrici competere potest. Licet hec conclusio sit fauorabilis ecclesie. vt sic vniquisq. etiam meretrice inuiteret ad fundationem ecclesiarū. In contrariū tñ fortiter stringit q. iure patrona. conceditur laicis ex p̃nti-

legd
Sed
taren
pū
perfo
verb
cleru
adu
c. j. b
cūm
schol
cit q
5. re
mis
hab
nō t
res
Et h
stos
est h
possi
do tñ
pred
p di
prop
uor
illan
Lice
troi
j. de
in .ij
prim
sit n
siam
mca
ibi
in p
que
Ant
cau
derr
6. que
do p
petā
mati
et cō
ecclie
et c. n
dere
cūnd

legd. c. quoniam. et ibi notatur. f. eo. Sed tales persone ppter earum vilitatem non merentur gaudere aliquo privilegio vt in simili de alijs vilibus personis. dicit glo. notabilis in. c. j. in verbo ignominiosam. de vita. r. hone. clerici. lib. vj. per. l. que adulterij. C. de adulter. r. alibi dicit glo. notabilis. in. c. j. f. de locatio. q. illi qui cōmorantur cum scholaribus gaudent privilegio scholarum nisi sint meretrices. Et facit qd dicit Abb. per illum tex. in. c. i. ta. f. de simo. vbi inquit q. meretrices repelluntur ab omnib. actib. legitimis in tantum quod licet in illo casu habitarentur generaliter criminosi. nō tamē conferent habilitate meretrices nisi de eis fieret specialis mentio. Et facit que dicent in sequenti questione in. c. i. de locatio. q. in patronat. est honor r. prerogativa. Ergo non d. posse competere meretricibus. Tenendo in cōclusionē premittam. credo ad predicta vno verbo responderi posse. r. dico q. in patrona. nō est concessum propter fauorem laicorū. sed ppter fauorē ecclesiarū vt inuitentur laici ad illarū fundatiōē. vt no. in. c. qm. f. eo. Licet contrariū dixerit Abb. vt arbitror: inaduertenter in. c. ad apostolicā. f. de simo. r. dicit supra super verbo ius in. ij. q. Cum ergo fauore ecclesiarum principaliter in patrona. introductū sit non carabitur q. persona que ecclesiam construit sit meretrix vel excomunicata. vt supra dixi. argumento tex. r. ibi notatum in. l. qui exceptionem. in principio. ff. de condi. inde. r. faciūt que supra dixi allegando Jo. an. r. do. Ant. in. d. nobis. r. facit. l. si quis. nec causam cum ibi plene notatis per modernos maxime. ff. si certū petat. r. vide que dicā in qōne sequenti. ¶ Secundo principaliter quero an in patrono. cōpetat illegitime natis pro parte affirmatiua facit q. iura gñaliter loquuntur r. cōcedunt in patrona. fundatōib. ecclesiarū. c. filijs. xvj. q. vij. c. quoniam. r. nobis. f. eo. r. p. pñs ita videt cōcedere illegitime natis sicut alijs. ¶ Secundo facit q. in cōcedūt in patrono.

oibns christianis. vt etiā dictū est in precedenti questione per. c. pie mentis. r. c. frigidus. xvj. q. vij. Ergo videtur q. si illegimus sit christianus q. nihil obstat qd possit esse pñs. ¶ Tertio p ista parte facit q. si tales illegitimi nō possint esse patroni ecclesiarū per eos fundatarū retraherētur a fundatione ipsarū ecclesiarū. r. propterea hoc non est dicendum. vt in simili de cōdit. glo. in. c. cum dilectus. in verbo presentare. in fine. f. e. ¶ Quarto facit q. si excommunicatus est capax iuris patronatus vt dictum est in precedenti questione. r. dicetur infra ergo a fortiori debet esse capax illegitimus. ¶ Quinto facit q. vt conclusus est in questione precedenti etiā meretrix est capax in patronatus. ergo videtur q. etiā illegitimus sit capax. Pro parte negatiua facit q. illi qui patiuntur defectum natalium non videntur capaces spiritualium. c. j. de filiis presbyt. lib. vj. c. j. r. ij. eodem titulo. in antiq. c. cū in cūctis in prim. cum glo. r. c. in notuit. f. de elec. ergo nec etiā erunt capaces conuersionum prout est in patronatus. c. quāto. de iudicijs. Tales em̄ sunt odibiles legibus r. canonib. c. nisi cū pridem. Non tamen de reñtia. l. vulgo. ff. de sta. homi. cū similib. r. melius probat in. c. si gens anglosū. l. vj. distin. vbi dicitur q. tales nō sunt in bello fortes. nec in fide stabiles. nec honorabiles hoibus. nec deo amabiles. ¶ Secundo pro ista parte facit quia esse patronum ecclesie est quedā prerogatiua r. preeminētia r. honor. vt pbatur in diffinitione iurispatroni. in verbo honorificum. Et firmat Bal. in consl. suo. cccxij. incipien. premittēdum est in. ij. volumi. vnde ipsarū vel illegitime natis non debet congruere. quia vt inquit Bal. vbi supra turpe est in ecclesia dei habere talem supra verticem. r. in loco honesto in honestas auocare psonas. l. si qua in publicis. C. de spectaculis. lib. xi. r. istis fundamentis attentis videt q. etiā legitimatus per imperatorem non sit capax iurispatronatus. et sic videtur

Tractatus de iure patronatus

plicet succedat in alijs bonis non in
 succedit in iure patronatus. qz impe-
 rator nō legitimat in causis spirituali-
 bus vel annexis. argu. p. venerabile
 j. qui filij sint legi. 2 ibi Abb. in. vj. col.
 dicit qz hoc est indubitatum. 2 est glo.
 in. c. lege. p. di. Et firmant Bart. 2 cō-
 ter alij in autentica ex cōplem. C. de
 insep. nap. vbi Cy. dicit qz imperator
 nō legitimat in spiritualibus nec ap-
 ponit manum ad plastrum alienus
 2 quod legitimatio imperatoris non
 trahatur ad ius patronatus tenere vi-
 detur Semi. in. d. c. lege. ¶ Tercio pro
 ista parte facit decisio glo. in. cle. f. de
 baptismo in xbo liberi qd dicit qz ille-
 gitime nati non includunt in disposi-
 tione legali quātū ad cōmodum 2 ho-
 nores. Ergo licet canones concedāt
 laicis ius patronatus non tñ vident
 includere illegitimos cū ius patrona-
 tus sit honor ut supra dictū ē. ¶ Quar-
 to pro hac parte facit simile qz natu-
 rales etiā legitimati nō succedunt in
 feudo. tex. est in. c. naturales. in tit. si
 de feu. sue. controuer. in libro feudo-
 rū. Et ratio est qz feudus est beneficij
 2 honor. ista sunt verba. Bal. in. l. ge-
 neraliter. §. cum autem. C. de instum. 2
 substit. ergo idem dicemus in iure-
 patro. Itē facit aliud simile qz tales
 nō succedunt in emphyteosi ecclesia-
 stica etiā qd sunt legitimati. Ita de-
 cidit Bal. in. d. §. cum autem. Et ratio
 est in eū qz tales nō sunt vere legiti-
 mi. Itē cōcludit Bal. melius quā ali-
 bi in. c. que in ecclesiariū. in. xvij. col.
 2 sequenti. §. de cōstitutio. 2 ab ista cō-
 clusione nemo discrepat vt attestatur
 famosus Jason in. d. §. cū autē. in vlti-
 ma. colū. vbi alias authoritates alle-
 gat quas etiā accumulat. d. Alex. in. l.
 ex facto. §. si qd rogat. in. p. q. col. ff. ad
 trebellia. 2 sequitur idē. d. Alex. in. l. e
 si pepererit. in. ij. col. ff. de libe. 2 post
 hūius. vbi dicit allegādo Bal. i. d. §.
 cū autem. qd nati ex minus legitimo
 matrimonio etiā qd sint legitimati
 adhuc dicuntur infames infamia fa-
 cti. sed si tales nō succedūt in emphy-
 teosi ecclesiastica videtur qz multonij

nns succedat in iure patronatu qd spi-
 ritualibus magis videtur annexum.
 In hoc puncto reperio qz Bald. in. p. si.
 suo. cccxij. incipiente premittendū
 est in vltima col. allegatiōis ibi inser-
 tarum post multa concludit qz illegiti-
 matus est capax ius patro. in quan-
 dam consequentiā. vt si insinuat in
 aliqua hereditate a transuersalibz vlt
 extraneis. 2 ibi sit ius patro. Tunc ex
 quo succedit i hereditate succedit etiā
 in iure patro. et propterea cōcludit ibi
 dem qz quia tales nō possunt insinui
 a patre nec illi succedere in heredita-
 te nō etiā succedūt in iure patro. in ea
 existente. sed si sint legitimati ex quo
 succedunt in hereditate succedūt etiā
 in iure patrona. Et si dicatur legitima-
 tio non trahitur ad ius patro. annexū
 spirituali vt supra Rēpōder Baldus
 ibi quod ius patronat⁹ est portus an-
 nexum hereditati. Vel aliter respon-
 deo qz talis legitimatus non succedit
 in iure patro. eo qz legitimatio ad illud
 trahitur. sed ex eo qz succedit in here-
 ditate 2 illud venit in consequentiā
 hereditatis. Adduco simile ius patro.
 nō potest per se vendi qz cōmitteretur
 simonia. c. de iure. 7. c. qz clericis. §. eodē.
 si tñ vēdat hereditatē vel aliam vni-
 uersitatem ius patro. transit non quia
 sit venditum sed quia est accessorium
 rei vēdite. c. ex literis. 2 ibi notatur in-
 fra eodem. sentit ergo Bald. in dicto
 consilio qz illegitimus vel etiā legiti-
 matus ab imperatore nō sit capax ius
 patronat⁹ principaliter 2 de p. se. §.
 in consequentiā hereditatis vel alter-
 rius vniuersitatis sic. Eandem cōclu-
 sionem videtur tenere Bald. in. cōsili-
 o precedēti. cccxij. quod incipit do-
 minus Ambrosius. Istam eādem con-
 clusionem tenet dñs prepositus dñi
 Ambrosij nunc benemerito Cardina-
 lis Alexādrinus in. c. lege. in penult.
 col. x. bi. referens Semina. ibi qui in
 hoc puncto firmat pedes et mouetur
 eodē fundamento quia ius patronat⁹
 trāsit cum hereditate vel vniuersitate
 Itē mouetur quia ad ius patrona. quia
 liber laicus admittitur. d. c. quoniam.

Th in
 tre q
 ad in
 sine p
 vnu
 se Ba
 m. v
 ita p
 ista v
 reu
 liber
 gi v
 patr
 sur v
 hoc
 xij.
 2. v
 tre
 na.
 mar
 por
 noce
 q m
 mar
 insp
 qh i
 de v
 etiā
 ecel
 cro
 de
 pun
 esse
 an
 leg
 iud
 tui
 ris
 tes
 ria
 loc
 lo.
 pū
 me
 bus
 cēd
 ned
 ced
 ce
 reu
 ecel

Th in isto fundamēto vltio videt sen
tē q̄ i dīstīncie illegitimus admittat
ad inspa. sine sit legitimus? sine nō?
siue principaliter siue in cōsequētia
vniuersitatis? hoc etiā videt voluit
se Bal. in l. cā quā. in f. c. de fidecom
mis. vbi videtur dicere q̄ naturā se
ita patronus ecclie sicut legitimus. Et
istā decisiōē refert do. Alex. i. l. vi. iu
re iurādi. s. si liberi. in. ij. col. ff. de op.
liberto. pōt in illa decisiō Bal. intelli
gi vt iā tūmodo voluerit dicere q̄ ins
patro. ecclie sit in diuīdū p̄t vidē
tur verba sua sonare reperio iādē in
hoc pūcto. d. Anto. de but. in cōf. suo
p̄t. qd̄ incipit iesu xpi c. vltis pūctis
c. vbi t̄git an legitimē natus ex ma
tre illegitima succedat in iure patro
nis. an materni cū fuerit ab ipso ano
materno institut. Et cōcludit q̄ sic et
potissime ex eo q̄ macula m̄ris nō d̄
nocere filio legitimo. ergo sentit. d. Ant.
q̄ macula ipsa bene nocuisset dicte
matri illegitime vt nō potuisset dē m̄
inspa. habere. s̄ nō loquit in do. Ant.
q̄ ipsa mater fuisset legitima. et eis
dē verbis q̄bus vlt do. Anto. reperio
etiā q̄ vult per. de ancha. in p̄f. suo
eccl. iij. incip. in note iesu xpi vltis pū
cto c. c. credo q̄ ambo cōsulerit co
dē casu q̄ ambo attingunt tria eadē
puncta. Ex predictis videre potest rē
esse valde dubiā. Cum tamen casus 10
anno superiore de facto evenisset in
legitimo qui successit in hereditate
iudicatū fuit ipm̄ esse capacē. Et po
tūisset dare vocem in fauorē dñi cesa
ris ex comitibus in eadē p̄t auctorita
tes de q̄bus. s. ad fundamenta cōtra
ria respondebat vt per doct. in dictis
locis maxime per Bal. in dicto cōf.
lio. cccxij. et supra reuli. Ego in hoc
pūcto diuīnceps fui propter funda
mentā hinc inde vigentia. Tandē oi
bus recte cōsideratio mihi videt dī
cedū f̄q̄ illegitimus sit capax iurispat.
necum in cōsequētiā. s. quādo suc
cedit in hereditate vel alia vniuersita
te sed etiā principaliter. s. q̄ et dona
retur vel legaretur inspatro. vel apse
eccliam vel capellā fundaret et nedū

quādo est legitimatus sed etia si nō
sit legitimatus. et me maxime mouet
ter. in. d. c. pie mētis. et in. d. c. frigitur.
vbi dicitur q̄ omni christiano inspa
tro. p̄petere pōt ergo illegitimi si erāt
xpiani capaces erāt iurispatro. Et
cūdo me mouet id qd̄ dicit Jo. an. l. c.
nobis. s. eo. vbi inquit q̄ ille q̄ p̄fiterur
religionem et matrimoniu potest con
trahere et similia facere potest etiam
esse patronus. Et subiicit ibi do. Ant.
de but. in. ij. col. q̄ ille qui potest an
dire in ecclia verbū dei et orare. per
consequens potest etiā eccliam con
struere. Nam scdm̄ enim laudabile est
construere domum dei. ergo videtur
q̄ illegitimus posset construere ecclie
siaz. sic effici patronus. Et Tertio me
mouet decisiō Bal. in. d. l. eam quā. in
fin. Et Quarto me mouet qd̄ dicit dñs
p̄po. supra relatus. in. d. c. lege. dñz
inquit q̄ quilibet laicus admittit ad
inspatro. Et Ultimo me mouet q̄ etiā
meretricis est capax iurispatro. vt con
cludit in precedenti questione. Itē etiā
excoicatus est capax vt concludit Jo.
and. do. Anto. Abbas et ceteri in. d. c.
nobis. ergo etiam illegitimus erit ca
pax. Et tenendo istā cōclūsiōem ad
contraria vno verbo responderi pos
set vt in p̄cedēti q̄stione respondi ad
cōtraria facta cōtra meretricē. scilicet
f̄q̄ inspatro. principaliter concedit
laicis in fauorem eccliarum. s. vt ec
clesie fundentur et construant vel vt
ipsi laici saltē p̄xerit ipsius patrona
tus facilius inducant ad ipsarū ecclie
suarum fundatiōē. vt ibi p̄batur et sa
tis de se patet. s̄ nō curatur ergo qd̄ p̄
sona q̄ acquirit vult acquirere inspa
tro. sit illegitime nata vel alias vltis
dūmodo sit xpiana. et si dicatur amice
spūalia sunt principaliter in fauorē et
honore diuini cultus introducta. et tū
illegitimus est capax illorū vt supra
probatū est. Ego respondeo q̄ non est
bona cōsequētia qd̄ est incapax ipsa
liū. ergo est incapax iurispatro. vt no
ta. in. c. quāto. s. de iudicis. et p̄bat in
hoc toto titulo. Vel aliter dico q̄ di
uersa ratio reformat pactū. rationes
2 liij

Tractatus de iure patronatus

enim quare illegitimus repellitur a
spualibus scz ab ordi inibus & benefi-
cijs que referuntur per dñm Anto. de
but. in. c. presentium. & in. c. literas. de
filijs presby. non militant in iurepat.
Præerea & tertio nō est fauor ecclesi-
arum vel honor divini cultus q̄ bene-
ficia conferantur illegitimis vel q̄ il-
legitimi ordinētur. sed bene est fauor
et honor q̄ ecclesie cōstruantur vt de
se patet. Et per hoc etiaz tollūtur alia
fundamēta scz dum dicebatur q̄ ille-
gitimus non succedit in fendo. Item
q̄ nō succedit in emphyteosi ecclesi-
astica. q̄ per hoc nō diminuitur fauor
ecclesiāriū sed bene diminueretur q̄
alique persone: puta illegitimi retra-
herentur a fundatione ecclesiāriū ar-
gumento eius q̄ dicit glo. magna in
fine. in. c. cum dilectus. Ieo. & propter
ea ter. in. d. c. plementis. dicit q̄ omni
christiano in patrona. competere pōt.
Et ista opinio est fauorabilis ecclesijs
ergo tenenda argu. l. sunt persone. ff.
de religio. & sumpt. fine. Hanc tamen
conclusionē limitare vt non procedat
q̄ in patrona. ex sui natura vel insti-
tutione cōpeteret solū illis de paren-
tela. Tunc em̄ non competeret bastar-
dis vel illegitime natis q̄ tales non
sunt de parentela. vt cōcludit do. Ant.
de but. in. c. per venerabilem. qui filij
sunt legitimi. quē refert & sequit̄ alias
authoritates allegādo do. Alexau. in
l. ex facto. §. si quis rogatus. in ff. ad
trebellia. & dicit Bald. in l. si. C. de ver-
bo. significa. q̄ tales nō dicūtur de do-
mo vel de casata nec etiam discrepat
Barr. ibi licet dicat eōdem vsū loquē-
di esse in contrariū. ¶ An autē illegiti-
mus posset p̄stari ad ecclesiāz vel ad
capellā in patrona. Breuiter cōclu-
do q̄ nō. q̄ talis nō admittitur ad be-
neficia ecclesiastica sine dispōsatione
vt sapia dicit. & probatur in. c. literas.
et in. c. si. et per totū titulū. 3. de filijs
presbytero. in antiquis. & etiam sexto
et quis possit dispensare. notatur ple-
ne in. d. c. literas. & in. d. c. fina. ¶ Ter-
tio quero circa istud verbum compe-

tat pupillo vel infanti. Istam q̄onem
attingit Archid. in. c. decernimus. in
principio. xvi. q. vii. & cōcludit q̄ sic. fa-
tetur tñ q̄ infans qui nondum habet
septem annos presentare nō poterit.
presentabit ergo isto casu eius tutor.
Idem cōcludit Abbas in. c. si. in fine.
de concessio. preben. Idem sentit ipse
Abbas. in. c. si. Ieo. & Jo. an. in capitu-
lo ex eo. de electio. lib. vi. Idem consu-
luit do. Anto. de butri. in p̄s. suo. xxi.
incipiēte vills puncto & questio in fi-
ne. Idem tener Lopus in sua allega-
tione vii. incip. p̄stari. in pun. & in al-
legatiōe sua. lxxv. incipiente casus talis.
in penul. col. Idem Bald. in p̄s. dxi.
incipiente ordinatio testamēti in. iij.
vol. subijcit tñ ibi q̄ licet in patro. ho-
spitalis competat impuberibus & pu-
pillis. tñ secus est in regimine ipsius
hospitalis. q̄ non cōmittitur nisi dis-
cretis & idoneis. Et q̄ bec cōclusio nō
habet dubitationē vterius nō insisto
et satis etiam declarabitur in sequen-
tibus q̄onibus. ¶ Quarto quero pos-
to t̄ q̄ maior infante possit presenta-
re an sit necessaria tutoris authoritas
vel curatoris si sit adultus. Istā que-
stionem attingit do. Anto. de butri. in
preallegato cōs. lxxv. & cōcludit q̄ nō
mouetur. quia talis potest cōtrahere
sponsalia de desposā. impube. p̄ totū.
Item pōt ad beneficiū ecclesiasticū
assumi sine tutore vt curator. allegat
no. in. c. si eo tempore. de rescrip. li. vi.
et mouetur alijs fundamētis que pos-
sunt per eum videri. Idem cōcludit
pe. de ancha. in p̄s. suo. cccvi. incipit.
in noie Jesu christi vills puncto re. in
fine. Idem tenet glo. magna Jo. and.
in. d. c. ex eo. de elec. lib. vi. vbi p̄cludit
q̄ si p̄pillus presentat vnum et tutor
alium q̄ preferat presentatus a pu-
pillo. si p̄pillus est maior. vii. annis.
licet Abb. firmare non videatur in. d.
c. si. de concess. preben. Idē cōcludit ex-
p̄esse Archid. qui alias authoritates
allegat in. d. c. decernimus. in puncto.
Et ratio est fin eum q̄ p̄pillus domi-
nus est illius patronatus. Idem insi-
mili decidant dñi de Rota in decisio-

albu
dub
tura
here
insp
vroz
re al
ex eo
tribu
ta v
pat
Abb
cef.
niti
vbi
clau
lo te
cipi
Idem
con
hoc
14 deci
tñ q̄
q̄ nō
Et re
salia
fed
mor
de n
vbi
z pb
eo. c
nir
p̄ec
eo. m
15 de
dicit
tare
gn
stia
li en
q̄on
to in
lus
re po
enim
p̄illi
bent
tur. l
tanq̄
per 2

alibus nonis decisi. incipiente non fuit
dubitatio virtus valeret et sub hoc eo.
nra. vbi dicunt qd si vxor dedit in dote
hereditate vel vniuersitate in qua sit
in spatio. et maritus presenter vnum et
vxor alium preferetur pntatus ab vxore
allegant notata per Jo. and. in. d. c.
ex eo. in qone de tutore et pupillo pnta
tibus. Utrum tm sit vera conclusio qd da
ta vniuersitate in dotez in qua sit in sp
patro. marito competat ius pntandi.
Abb. plenius attingit in. d. c. si. de co
ces. preben. Ego dicam. sup verbo diffi
nitionis vel is a quo causam habuit
vbi melius cadit. premissam etia con
clusionem qd pferatur pntatus a pupil
lo tenet Semi. in. d. c. ex eo. in. si. prin
cipu. vbi plene istuz punctu attingit.
Idem etiam reperio tenere Calde. in
confi. suis cossi. in. incipi. populus sub
hoc eo. ti. et dñs de Rota in antiquis
14. decisi. incipiente nota. eo. ti. et Aduerte
tm qd licet pupillus possit presentare
qd non pot eligere. terti. est in. d. c. ex eo.
Et ratio est licet possit coträhere spon
salia. non tm pot coträhere matrimoniu
sed per electione contrahitur matri
moniu spirituale. c. inter corporalia.
de transla. epi. non sic per pntatione
vt declarat Abb. in. c. quanto. de indi.
et pbat in. c. qd aut. in vbo inchoatu. j.
eo. ergo et. Et ista rone diuersitatis po
nit Lapus in allegationibz relatis in
precedenti questione et doct. in. d. c. ex
eo. vbi Semi. alias rationes refert. vi
15. de per eum. et Quinto qro circa pre
dicta posito qd pupillus possit presen
tare qm habet in spatio patris iure sin
gulari. quid si in spa. competat vniuer
sitati in qua sint pupilli. an ipsi pupil
li erant vocandi ad pntationem. Istaz
qonem attingit Cald. in confi. allega
to in precedenti qone. et incipit popu
lus et decidit qd sic. qd tales bene pnta
re possunt vt supra dicta est. Nam fm
eum cum sint de vniuersitate dicti pu
pilli et sentiant onera ipsius pntas de
bent sentire pmoda. c. qd sentit. de reg.
tur. li. vi. et quod tales debeant vocari
tanq sint de vniuersitate. allegat no.
per Inno. et Hosti. in. c. cu ex inuncto

de oper. no. nli. et per Archi. in. c. si plu
res. xvi. q. vii. Et alia fundamenta la
cit Calde. et responde ad cotraria vi p
eum. et Contrariam sentiam tenet La
pus que refert et sequitur Semi. in. d.
c. ex eo. in fine principu. dicunt enim
prefati doct. qd est in facultate vniuer
sitalis pupillos admittere verum est
fm eos qd si admittatur coputabuntur
illoz voces. Prima opinio verior mihi
videtur. vt pote melioribus fundame
tis roborata. Et potissime eo funda
mento ab omnibus approbato. quod
vbi in spa. copetit pupillo iure singu
lari ipse potest dare vocem. ergo idem
erit vbi competat in spa. vniuersitati
cum ipse pupillus sit de vniuersitate.
nec aliqua ratio diuersitatis assignat
per Semi. vbi. S. Actus enim pntandi
non tendit ad regimen ciuitatis. nimi
rum si pupillus eo casu debet vocari
fm Calde. in dicto cossi. et ista conclusio
maxime pcederet fm eum qm pupillu
pntare vellet cu autoritate tutoris.
Quomodo aut fiat vocatio vel citatio
illoz de vniuersitate ad pntationem
nem fienda. habetur pulcre per Cal.
in pñli. suo. et incipi. si vniuersitas sub
hoc eo. ti. Et gñaliter quod citetur vni
uersitas habetur per Inno. et alios in
c. humilis. S. de maio. et obe. et in alijs
locis accumulatis per do. Alex. in. l.
non pot. ij. ff. de reg. iur. et Sexto que
ro circa predicta qd presupponitur in
pra in precedenti qone qd vniuersitati
copetat in spa. pone qd plures vniuer
sitates habeant in spa. an quelibet vni
uersitas habeatur p vna voce an vero
tot sint voces quot persone do. Cadi.
flo. in cle. si. ff. in. iij. q. c. et. dicit post
Lapu in quadā additione qd hoc casu
quelibet vniuersitas hñ loco vni? sin
gularis pñone. allat. c. ea noscitur. de
his qd sunt a prela. idem in effectum co
cludit do. Abb. in. vii. consilio suo. iij.
incip. ex in scriptis. in primo dubio
in. j. volu. et de hoc adduco tex. que ibi
glo. et docto. ponderat in. c. pastoralis.
in pñci. de rescrip. Attenditur tm in
tot pars vniuersitatis ad vocē pñcien
dam. d. c. ea noscitur. Et est glo. quam

Tractatus de iure patronatus

ibi extollunt do. Anto. de but. Imol. Abbas et do. Feli. in d. c. pastoralis. in princ. in hbo plures dedarates vt per eos. et habetur per Abba. in dicto 251.

17 ¶ Suboritur nunc qd accessoria ad predicta an vbi vniuersitati cōpetat iuspa. singulares psona de illa vniuersitate sint patrōne. cōclude q nō. arg. rep. in c. qui mīanumittit. rj. q. ij. et ita decidit Archi. in c. si plures. xvj. q. vij. quē refert et sequitur Semi. in c. vnico in pun. in q. col. e. ti. li. vj. et d. Barto. bellenci. in apostillis ad Abb. in c. no bis. Ieo. et vide qd dixi. S. in hbo et vtile in j. q. in fi. ¶ Septimo qro circa istud verbū cōpetēs alicui de notabili qōne

18 quā vidit de facto. ¶ An qñ iuspatr. cōpetit vniuersitati puta populo filijs. habēat vocē in pñtado. In hoc pñcto reperio q fēde. de senis in terminis in cōsil. suo. r. r. incipien. questio talis est. in. vj. col. dicit q si parochiani ecclesie sint patrōni tunc pater et filius eligunt. Et istā partem probat etiam decisio Spec. in ti. de syndico in. §. qd de syndico a castro vel villa cōstituto vbi dicit q in pñtōne syndici facta ab vniuersitate filijs. interuenire debēt. subiicit tñ q cōsuetudo eos nō vocat. In cōtrariū facit q pater et filius pro vno capite cōputantur. vt notat glo. in l. ij. c. qui etate. lib. x. quā ita pro notabili allegat Bald. in l. etiā. in pe. col. c. de execn. rei iudica. et in l. fi. c. de im pube. vbi etiam text. id pbat. et multa alia ad hoc allegat do. Alex. in pñ. suo rlvij. incip. vills et oportune digestis. in j. col. in. j. volu. Ego arbitror in hac qōne distinguendū esse q si filijs sunt. habent domiciliū in domo patris et nō cōpetat ius pñtandi vel vocem dā di. secus si habeant domiciliū alibi. Istam distinctionē pbo per theoricā. Inn. in c. cum exiniuncto. in fine. de oper. nom. nūria. vbi formaliter dicit gñaliter loquendo q in gerendis ab vniuersitate filijs familias sunt vocandi si alibi q in domo patris habēt domiciliū. sed vbi cum patre domiciliū habent pater tm vocandus est. et cū illa doctrina transeunt alij ibi et eam

refert et sequitur do. Alexan. de imo. in l. illud. ff. q. cuiusq. vniuersitatis nomine. Et ista distinctio est equa et rationabilis. Indubitatum tñ est q vbi iuspa. nō competit vniuersitati sed singularibus personis q filij nō habent ius vel vocem vinēte patre patrōne. ita colligo ex verbis do. Cardi. flo. in clemē. plures. in. vij. q. eo. tit. et hoc expresse dicit do. Car. in consil. suo. r. incipiente. cōcessum sub hoc. eo. ti. in fi. dicit effi do. Cal. ibi sig. natura iurispatro. est vt vinēte patre filius nullam potestatem habeat. subiiciēs quod ita volūt oia iura de iurepatro. loquētia. et maxime de. ij. co. tit. An aut qñ iuspatro. cōpetit vniuersitati femine virgines et vidne admittantur. dic vt p Innoc. in d. c. cū ex iniuncto. et dixi. S.

20 in prima qōne huius verbi. ¶ Octauo quero an ex cōmunicato competat iuspatronatus. Jo. an. do. Anto. Abb. et ceteri cōmuniter in c. nobis. Ieo. dicunt q eps male facit illum admittēdo. sed si cū suo cōsensu fiat patronus erit patronus. sed exercitiū nō habebit ante absolutionē. Cū em̄ ex cōdicatus sūm pñfatos docto. maxime Jo. an. religionē pñteatur et matrimonij contrahat et alia faciat q ipsemet Jo. and. colligit super reg. dolo facit. de regn. iur. lib. vj. Ergo sūm eos poterit effici patronus. Item sūm pñfatos docto. et ex cōdicato lz ecclesiā ingredi ad audiendū annū verbū dei. c. responsō. de sent. ex cōdica. item ad ordādū. vt notatur in c. nuper. eo. tit. Ergo talis ecclesiā cōsistueret poterit et per pñs acquirere iuspatro. Istā eandē cōclusionē videtur tenere Semi. in c. vnico. §. fi. in penul. col. eo. ti. lib. vj. dum dicit allegando Specu. qd ille qui emit villā a patro nō ex cōdicato statim poterit pñtare. ergo sentit q ex cōdicatus nō pōt esse patronus et transmutare iuspatro. ad aliū licet ipse non possit pñtare. idē Semi. post Archi. ibi. in c. pia. §. in. in. col. de excep. li. vj. eandē cōclusionē tenēt dñi de Rota in suis antiq. decisionibus decisio incipiente patronus ex cōdicatus sub hoc eo. tit. Licet aliq quos

ipst
bna
cam
man
cōic
eti n
cluc
col.
nō
de
gis
rum
Zm
rum
nō
allā
me
tus
Et
re q
acc
sent
ritu
in c
sup
cluf
tñ d
co. n
aliq
ou
22 poss
re. a
to a
stro
dec
rum
Ta
iorē
cōic
et r
qz p
ris
qua
eodē
seu
quē
bene
da q
pñta
et ibi

ipſi referat ibi et decisionib⁹ antiquo-
rib⁹ decisio. q. incip. patronus excoi-
catus. eo. ti. tenebunt i patrono laico.
maxime q. ipſe poſſit pñtare hz ſit ex-
coicari. p. pro qua opt. facit q. actus fa-
cti nō ſunt excoicatio interditi. vt con-
cludit Abb. p. multa in. c. pñtatio. i. pe.
col. 3. de dolo i. cōm. ſubijciēs q. iſtud
nō hz dubiū. ſed pñtari qd facti vñ vt
de ſe pñ. iſt. q. c. pñcedēs tñ opti. ma-
gis placet. a. vñ pñtatio facit q. exco-
municatus non pōt eligere vt decidit
3 In. a. alij ſequitur in. d. c. pñtatio ma-
xime Abb. ibi. in. ſi. ergo videt in ſili q.
nō poſſit pñtare. qd etiā tenuit Lap.
aſſatione ſua. vij. incip. pñtans circa
mediū vñ dicit q. ſi pñtans vel pñta-
tus eſt excoicari pñtatio eſt inuálida.
Et tenēdo hanc pñſionē nō obſtat dice-
re q. pñtatio ſit actus facti. q. rñdeo q.
actus pñtandi bñ eſt factus ſed ipſa pre-
ſentatio eſt iuris q. dñtus annexū ſpi-
ritualitati. in. ſi. vt declarat Ab.
in. c. quāto. i. q. col. de iudi. a. declarant
ſupra ſug. nō in. ſi. q. Et eadē cō-
cluſio vñ poſſe teneri bñtū. In hoc
tñ dicas vt p. ſemi. plene in. d. c. vñ
co. in. penult. col. poſt alios ibidē a. in
alijs locis ibi pñ allegans. ¶ Sub-
ditur nunc qd accessoria circa pñtatio-
nem poſſit q. excoicatus nō poſſit pñta-
re. an inſtitutio facta per ep̄m de pñta-
to a pñno excoicato valeat. Iſtā que-
ſtionē attingunt dñi de Rota in dicta
decisione. q. in antiquioribus. Et refe-
runt varias inter eos fuiſſe opiniones.
¶ Tandē cōcludit ſim opti. pluriū a. ma-
iorē qd inſto facta de pñtato clerico ex-
coicato nō valet ſecus ſi a pñno laico.
Et ratio diuerſitatis eſt vt ipſi ſentiāt.
q. patronus laicus nihil vel parū ius
h̄z circa diſpoſitionē bñficij niſi de
quādā gratia iuxta notata in. c. qñ. i.
eodē. vñ totalis diſpoſitio potius cen-
ſetur depēdere a pñte ep̄i. a. per conſe-
quens inſtitutio ep̄i tanquā ſola vis i
beneficio tribuens potius erit attēdē-
da q. pñtatio patroni laici excoicari
ſed in patrono clerico loquendo eius
pñtatio h̄z vim electionis. c. cū autē.
Et ibi notatur. Ico. a. per conſequētia ex

tali preſentatione tranſfertur in. vñ
de hoc caſu totale ius non tranſfertur
in beneficium per inſtitutionē ep̄iſco-
pi et ſic cum reperiatur actus factus
partim a perſona inhabili ſc̄z a patro-
no clerico excoimunicato non potuit
pro alia parte valere ſecundum eos. q.
concluſio eſt ſatis rationabilis a. idē
in effectū cōcludere videtur Rota ſub
titulo. de inſtitutionib⁹ decisionē vñ
ca in antiquis. ¶ Secunda ſuboritur
queſtio accessoria t an patrono exco-
municato currat tempus datū ad pre-
ſentandum domini de Rota in preat-
legata decisionē ſecunda in ſine dicte
ſub dubio ſoſan q. ſi excoicari vñ
repreſentare repellatur ab ep̄o pñter
in excoimunicationis q. poſſet ſuſtine-
ri vt ei non currat tempus argumē. c.
q. diuerſitatem. 3. de conſeſſio. prebē.
vbi dicitur q. tempus datū ad eligen-
dum vel conferendum non currat ſu-
ſpenſo etiam qd fuerit ſuſpenſus ex cul-
pa ſua et rationem ponit ibi domin⁹
Anto. imol. Abbas. a. alij. quia impedi-
mentum quo detinetur ſuſpenſus vt
non poſſit conferre non cauſatur ime-
diata ex culpa ſed ex ſuſpenſione. vñ
de ſecundum eos debet inſpicere cauſa
immediata non autem mediata. c. de
occidendis. xliij. q. v. c. de cetero. cum
glo. j. de homicidio. Et propterea dñi
24 cñnt q. vbi impedimentum cauſa-
tur indirecte ex culpa non autem di-
recte illud impedimentū prodeſt cul-
poſo. q. eſt bene notandum. hinc dicit
dominus Antonius de butri. ibi cir-
ca ſinem q. vbi ſuſpenſus non faceret
ſe abſoluti quando poſſet tunc ſibi im-
putaretur et curreret ſibi tempus. es
ratio eſt ſecundum eum. quia impedi-
mentum eo caſu procederet immedia-
te et directe ex culpa commiſſa in non
perendo abſolutionem quod eſt etiam
nota dignū in propoſito noſtro a. pre-
miſſam concluſionem quam dixi re-
nere Rotam etiam tenet ipſa rota in
antiquis ſub titulo de inſtitutionib⁹
decisionē vñca. Et iſta etiam nota p
intelligentia eorum que dicta ſunt. 3.
in qñne. xxiij. verbi honoriſicum vbi

Tractatus de iure patronatus

tetigi. an impedito pſentare currat tē
 25 pus. ¶ Nonno quero an inſpatro. cō-
 pterere poſſit indeo vel infideli. Joan.
 and. et ceteri oēs in. c. nobis. j. e. deci-
 dūt q̄ nō p̄ ter. in. c. frīgētius. ibi r̄p̄ia
 nis oib⁹. r̄ in. c. pie mētis. ibi omnib⁹
 chriſtianis. r̄ vj. q. vj. r̄ ita etiā expreſ-
 ſe decidit gl. in. d. c. frīgētius. r̄ etiā p̄-
 bat in. c. quicq̄. el. ij. eadē cauſa r̄ q̄-
 ſtione facit capitulū gaudemus. de di-
 uor. vbi d̄: nihil ad nos de hys que ſo-
 ſunt. Nō ſunt ergo icluſi indei r̄ infide-
 les in diſpoſitione canonis p̄cedētis
 inſpatro. laicis p̄ dictū ter. r̄ ita etiam
 regio tenere Bal. in conſi. ſuo. cccxliij.
 incipit. p̄mittēdū eſt circa finē. Jde-
 tenet do. Andr. barba. in. c. quāto in fi.
 26 de indicij. ¶ Decimo quero an he-
 retico qui tñ ſit baptizatus competere
 poſſit inſpatro. videtur dicēdum q̄ ſic
 q̄ chriſtianus appellatur in. d. c. frīgē-
 tius. r̄ d. c. pie mētis. In p̄trariū tñ cō-
 cludūt Jo. an. r̄ alij in dicto. e. nobis.
 r̄ mouetur quia hereticus nihil habet
 cū omnia bona eius ipſo iure ſint cōſi-
 ſcata. c. cū ſm leges. de hereticis. li. vi.
 Et p̄pterea dicūt q̄ etiā ſi p̄ſupponat
 ipſum hereticū acq̄rere inſpa. tñ illud
 eſſet p̄ſcatū ſtatim. De hoc tñ an inſ-
 patro. trāſeat in p̄ſcatōe bonorū. In
 caſu p̄dicto nō eſt dubiū q̄ cōſiſcatio
 ſit a iure canonico. ſed q̄ p̄ſcatio ſie-
 ret p̄ indicē laicū vel p̄ ms. civile. dic-
 vt dicā. j. ſup̄ d̄bo vel is a quo cām ha-
 buit vbi meli⁹ cadit. p̄dictā etiā cō-
 cluſionē tenet Arch. in. c. q̄cunq̄ fide-
 liū. r̄ vj. q. vj. vbi dicit q̄ ſi patron⁹ la-
 bat in herēſim amittit inſpa. Subiicit
 tñ q̄ ſi redeat ad fidē illud recuperat.
 Circa tñ illud vltimū aliter loquit. gl.
 27 in. c. maximi. j. q. vj. q̄ dicit t̄ q̄ hereti-
 cus reuerſus ad fidē ſim recuperat inſpa.
 q̄ ſi ſiā p̄ eū lata nō erat de amiſſione
 iurisp̄a. ſec⁹ ſi ſiā p̄ eū lata erat. Quā
 p̄cluſionē tenet etiā Arch. quē ibi reſ-
 fert r̄ ſequit. Semi. in. ij. col. in. c. vnico-
 e. ti. li. vj. Alter etiā in hoc loquitur
 Abb. p̄anoz. in. c. q̄ diligētia. in fin. ſ. de
 elec. Et dicit indiſcrete q̄ imo here-
 ticus reuerſus ad fi. nō recuperat inſpa.
 nec alia bona. Et r̄o eſt ſz eū q̄ vbi p̄-

ceſſit bonorū publicatio ab hoſe vel a
 iure nō recuperat q̄s bona p̄ peniten-
 tiā q̄ ſemel cōmiſſum nō retractat ſed
 bona heretici ipſo iure et facto a lege
 ſunt publicata. d. c. ſm leges. et ſignat
 Abb. in. c. vergētes. j. de hereti. Adco
 vt dicat ter. in. c. ij. in fi. de p̄ſcrip. li. vj.
 Qd̄ etiā ſi heretic⁹ reputet catholic⁹
 in vita ſua q̄n cūq̄ delegatur heretis
 poſt ei⁹ mortē poterūt illi bona p̄ ſiā
 ab heredib⁹ auocari niſi ipſi heredes
 illa per quadraginta annos bona fide
 poſſederint. vñ opi. p̄anoz. verior vñ p̄
 28 p̄dicta. ¶ Undecimo q̄ro an q̄n inſ-
 pa. cōpetit collegio vel monaſterio ſo-
 lus p̄latus p̄ntare poſſit ter. in. c. ex li-
 teris. j. e. quē ibi pōderat Abb. p̄bat q̄
 ſic q̄ p̄ſupponit ibi p̄ntationē faciā
 p̄ ſolā abbatiffam valuiſſe. In p̄riū tñ
 eſt veritas vnde dicat q̄ p̄ſentatio d̄z
 fieri a p̄lato cū capitulo vel maiori
 parte capituli ter. eſt in. c. ea noſciūt. ſ.
 de hys q̄ ſi a p̄la. ſine p̄ſenſu capi. et ibi
 notat oēs. Hoc tñ limitatur niſi aliter
 conſuetudine vel p̄uilegio cancat vt
 ibidē probat. Itam etiā cōcluſionem
 probō per ter. q̄ ibi legendō pōdera-
 ui in. c. illud. in fi. ibi ſine p̄ſentatione
 fratru. j. e. Et ſignat Rota in antiquis
 ſub. titn. de p̄be. de cōſiſc. r̄. inc. i.
 vbi p̄ſentatio. Aduerte tñ q̄ Abbas
 vel p̄latus tanq̄ caput collegij fa-
 ciet talē p̄ſentationē ſm Jnn. i. d. c. ea
 noſciūt. r̄ Rota vbi. ſ. Intelligo tñ q̄
 cum p̄ſenſu capituli ſeu maioris par-
 tis eā faciat p̄ iura ſup̄a allegata. Nō
 obſtat nūc ter. in. d. c. ex liſis. q̄ dū ibi
 d̄: q̄ abbatiffa p̄ſentauit d̄z intelligi
 q̄ illā p̄ſentationē fecit cū p̄ſenſu capi-
 tuli vel maioris partis vel q̄ ſola p̄-
 bebāt inſ p̄ſentā di ex p̄ſuetudine vel
 p̄uilegio vt ſic p̄cordet cū. d. c. ea no-
 ſciūt. Cōuenit enim intra turibus cōco-
 dare. c. cū expediat. de elec. li. vj. cū vñ
 garibus. An aſit ſi p̄latus p̄ntauerit
 noſcē p̄ntus vel capituli p̄ſumēdū ſit
 p̄ſenſus ipſius capituli vel p̄ntus iura
 tēnuſſe dic vt no. in. d. c. ea noſciūt. r̄
 p̄ Arch. r̄ d. p̄poſitiū d̄mi Amb. in. c.
 diaconi. lo. vi. r̄ c. xij. di. r̄ facit qd̄ dicit
 Rota in p̄allegata de cōſiſc. et h̄z

bet d
 deſiſi
 29 ſumit
 ro an
 p̄ſuſ
 beār
 p̄clu
 ſi lai
 mitt
 ction
 vbi t
 nerſi
 bus
 caput
 in. c.
 p̄ntio
 id no
 facit
 ſ. de
 30 q̄ dic
 in ec
 cōmū
 colleg
 cluſio
 co. in
 more
 31 alie
 vt q̄
 me co
 tādi
 ter q̄
 nērit
 q̄ libe
 riū co
 filius
 tria
 ita in
 32 luit. j.
 inſ p̄
 poſſe
 q̄ ſi
 caſus
 mili
 no. p̄
 pe h̄m
 inci. v
 in ſco
 p̄ntan
 vel in
 rio h̄m
 33 dictis

bet de hoc clarius p^r Rotā in antiq^s
 decisione prima sub titulo de his que
 29 sunt a prelato. Et Decimo quere-
 ro an qñ iuspa. ppetu conuēti vel ca-
 pitulo pueri et noui vel nō p^ressi ha-
 beā vocē Abb. in. c. i. in fi. de p^rcura. v^r
 pcludere q nō dicit eū q tales pueri
 si laici indubitatē in spūalib⁹ nō ad-
 mittunt cū alijs clericis puta in elec-
 ctione plati p. c. ex. e. in. fi. de ele. li. vj.
 vbi tex. clare dicit q nō p^ressi nec con-
 uersi habēt vocē in electione. in spūali-
 bus etiā nō admittunt. qz appellatiōe
 capituli nō p^rep^redant pueri. ter. est
 in. c. 2. si chylus. in fi. i^rtera sup^rscrip-
 ptione. s. de inre iurā. vbi etiā Abbas
 id notat. p^ro qua cōclūsiōe in simili
 facit qd decidit gl. approbata in. c. pe.
 s. de cleri. nō residē. in verbo assilios.
 30 q dicit q^d collati et alij beneficiati
 in ecclesijs collegiatis nō vocātur ad
 cōmunes tractatus nec sunt de corpe
 collegij canonicorū. p^redictā etiā con-
 clūsiōe tenet Ang. in. s. hoc etiā in. ij.
 co. in an. de alie. et emphyteo. Et Deci-
 motertio q^d super hoc s^rdo cōpetens
 31 alicui t^r an si filius huius. sit patronus
 v^r qz ei donec iurisp^rato. vel aliter ligit
 me concedatur pater habeat ius p^rsen-
 tatiōis an vero ipse filius videtur q^d pa-
 ter qz ad eū spectat fructus bonorū ad
 nēritiōis filij. l. cū oportet. C. de bonis
 q^d liber. l. i. eo. ti. cum similibus. Cōtra-
 riū concludit qz in spūalibus vel quasi
 filius nō acq^rit patri nec curat de pa-
 35 tris p^rate. c. si annum. de indi. li. vj. et
 ita in simili decidit Abb. in. c. consu-
 32 nit. f. eo. Et Decimo quarto quero an
 ius p^rsentatiōis ppetat ei qui est in quasi
 possessione iurisp^rato. l. 3 nō appareat
 q^d sit p^rsentis. B^reniter pcludit q^d sic.
 casus est in. c. p^rsentationib⁹. f. e. 2 in si-
 mili in. c. querelā. s. de elec. et virob⁹ q^d
 no. pbat etiā in. c. ex l^ris. f. e. et alibi se-
 pe hinc dicit do. Car. flor. i. p^rsi. l^ro. i. xij.
 inci. vacante quadā parochiali ecclia.
 in scōa col. in p^rn. Qd quātū ad effectū
 p^rsentandi nō refert an q^d sit patronus
 vel in quasi possessione iurisp^rato. Ra-
 tio huius cōclūsiōis est fm doc. in p^r-
 33 dictis locis. t^r qz p^rsentatio est fruct⁹ in

rispatro. fructus autē spectat ad posses-
 sores. si q^d a nō dñō. insti. de rerū dñi.
 no. in. c. gravis. de resti. spo. i. g^rat. c. cō
 probatur p simile de eo q^d est in quasi
 possessione eligēdi. qz potest dare vocē
 in electione licet aliter de iure suo nō
 appareat et sic de similibus de quib⁹ p
 Abb. panor. in. d. c. querelā. hāc etiā con-
 clūsiōe firmat domini de Rota in an-
 tiq^s decisionibus sub co. tit. de p^res-
 bendis decisione quinta que incipit
 quidaz. et domi. Alexā. de imo. in cōsi.
 suo. lxxv. incip. viliis in. iij. volumi. in
 penul. col. et nemo discrepat. Sed p^r-
 intelligentia pleniori huius questio-
 nis suborū alia questio accessoria et
 34 necessaria. scilicet quādo dicatur q^d
 esse in quasi possessione iurisp^rato. seu
 q^d requiratur in acq^rsitione quasi pos-
 sessionis iurisp^rato. in hoc puncto do-
 cto. in. d. c. p^rsultationib⁹. maxime Ab-
 bas panor. ibi in ultimo notabili. et
 in scilicet ex his inferi videtur cōclu-
 dere qd ille dicatur p^rstitutus in quasi
 possessione iurisp^rato. q^d semel p^rsentat
 nit cū bonafide. scilicet credendo se es-
 se patronū. vnde si postea talis scdolo
 co p^rsentet p^rsentatio ista dicit facta
 q^dsi possessore iurisp^rato. vos autē dicit
 te q^d plura requirunt q^d enumerat Cal-
 deri. in cōsilio suo. cxiij. incipiente que
 requirantur sub hoc co. tit. Primo est
 requiritur q^d p^rsentatio fuerit facta cū
 bonafide. quod etiam tenet doc. palle-
 sati. t^r Quomodo autem p^rbetur ipa
 bonafides declarāt Imo. et alij in. c. ij.
 de in integ. restitū. Cald. cōsi. suo. xij.
 incip. an requiratur sub hoc co. ti. Ab-
 bas panor. in. c. cū ecclia. de
 causa posses. et proprietaria. et pulcre do-
 mi. Alexā. in p^rallegato cōsilio. lxxv. in
 vlti colū. et pōdera qz in isto primo re-
 quisito sentit etiam Calde. q^d vñca p^r-
 sentatio sufficiat. quod etiam sentit
 glossa. et ibi Abbas panor. in. c. si vero
 f. eo. et clare Abbas in. c. primo p^r. et hec
 faciunt. s. de relig. do. firmat etiā dñs
 Card. flor. in. d. c. ex l^ris. in. ij. col. in
 scōa oppositiōe. f. e. et Bal. p^rnter e⁹ p^r-
 suo. cxiij. incipiente quidaz nobis. in fi-
 ne. in tertio volumi. facit etiam glossa

Tractatus de iure patronatus

in. d. c. cū in ecclesia. in verbo in trium.
 §. de causa posset. et pprie. que dicit q
 ad acqrendā quasi possessionē eligē
 di sufficit datio vocis in vna eccle. et
 ita transeunt ibi Jnn. Abba. et alij idē
 dicit Jnn. in. d. c. cū. de re. in integ. in se
 cūda colū. et ibi Abbas in fi. idē firmat
 do. Alex. in pñ. suo. lxxiij. in ci. piēte vi
 so pūcto in tertia col. in. iij. volū. et p
 batur ex doctrina Bart. in. l. j. §. ij. ff. de 37
 itine. actus pñ. et Bald. pulcre in. l.
 j. in prima colū. C. de seruitu. vbi dicūt
 q in his que nō solent cōcedi rōne fa
 cultatis vel amicitie. sed tantūmodo
 permittunt his q habēt ins id facien
 di. vnicus actus sufficit ad acquiren
 dū possessionē vel quasi. Exemplifica
 tur autem vt per eos ibi. et per Bar. in
 l. licuti. §. si q̄ratur. ff. si ser. vendic. vbi
 eandē doctrinā ponit. et idē vult Car.
 in pñ. suo. iij. sub tit. de causa pos. et p
 pñe. ¶ Secōdo requirit vt dicit do. Cal.
 in dicto pñ. xij. q̄ pñtatio fuerit ad
 missa et pfirmata. et sic q̄ secuta fuerit
 institutio. Idē etiā firmat do. Card.
 in. d. c. ex literis. in. ij. opp. et Abb. ¶ Pa
 nor. in cōsilio suo. liij. incip. casus con
 tingēte circa principiū. in pmo volū.
 et allegat multa iura. et idē cōcludit
 in cōsilio. cvj. incipit. casus in penul.
 35 colū. in scdo volumi. vbi dicit t q̄ quā
 do secuta est institutio: ex tūc quis di
 citur in quasi possessione et nō pñ. et
 firmat Bald. in pñ. suo supra allegato.
 vbi dicit q si q̄s nō est admissus neq̄
 repulsus vel est appositā pñtio. de ca
 ius veritate incerti sumus q̄ p talē p
 tentationē nō dicitur quis possidere.
 Et idē dicit do. in. d. c. cū ecclesia. et in
 alijs locis supra allegatis in quibus
 loquūtur de quasi possessione electio
 nis. q̄ intelligūt acq̄sītā quasi posset
 sione electionis. qū electio est cōfirma
 ta et nō pñ. Idē in effectū tener dñs
 Ant. de butri. in repen. c. si. in vlti. col.
 de causa pos. et pñ. Ego fortius di
 co q̄ etiam est necesse q̄ institutio vel
 pfirmatio sit secuta effectum. vnde se
 cus esset si ab institutione esset appel
 latum et in causa appellationis fuisset
 cassata ipsa institutio vel confirmatio.

quia tūc talis institutio vel confirma
 tio nullum produceret effectum. arg.
 c. q̄ autez. in fine. §. codē. vnde hoc ca
 su perinde esset ac si ipsa institutio fa
 cta non fuisset. Et ita perpulera repe
 rio decidere do. Cal. in pñ. suo. xij.
 supra ad aliud propositum allegato.
 et satis est de mente domi. Alexand. in
 preallegato consilio. ¶ Tertio requiri
 tur fin do. Cald. vbi supra t q̄ institu
 tus habitus fuerit tanq̄ rector vel ca
 pellanus in possessione rectorie vel ca
 pelle. et ad hoc requisitum. et etiam ad
 alia supra enumerata. allegat notata
 per Juno. et Hostien. in dicto ca. ij. de
 restitu. in integrum et p Joā. andre. in
 d. c. consultationibus. Hoc tamen req̄
 situm videtur in effectū. idē cum p
 cedenti in quo dictum est quod effectū
 institutionis dz esse secutus. ¶ Quar
 to et vltimo requiritur fin Calde. in lo
 co preallegato q̄ ille in cuius pñ. iudi
 cium quasi possessio iurispatro. acqui
 ritur hoc sciat et patiat. Et ad hoc al
 legat notata p Joan. andre. in. c. bone
 ij. de postula. pñ. et in. c. conque
 res. de offi. ordina. et in. c. cum ecclesia.
 de causa posset. et pñ. tu vide etiā
 Innocē. et ibi abbas in fine in dicto. c.
 ij. de in integrū restitu. et hoc est regu
 lare in acquisitione quasi possessionis
 iurū incorporalū. l. j. secus sit in reb
 corporalib⁹. l. fi. et ibi no. C. de pñ. et
 tēp. et pulcre declarat Bald. in. l. j. et. ij.
 in. j. colum. versen. iij. oppo. C. de
 seru. titibus. et Bart. in. l. j. §. ij. in. ij.
 colum. ff. de iti. actus pñ. Quomō
 do autem probetur scientia et patien
 tia illius de cuius pñ. iudicio tracta
 tur vide Abb. in dicto. c. cum ecclesia.
 in. v. colūna. Aduertendum tamen est
 circa predicta t q̄ si in incorporalā va
 cēt q̄ nullus illa possideat. tunc nō est
 necesse habere scientiam vel patien
 tiā alicuius in acquisitione quasi pos
 sessionis illorū. ita pñ. dñr Abbas in
 dicto. c. in literis. in. viij. colum. §. de re
 sit. spoliato. Et allegat Innocē. in. d. c.
 bone. et hoc satis de se patet. Et sic ha
 bemus declaratū quō acquirat quasi
 possessio iurispatro. et p cōsequēs etiā

possum
 tat ipsi
 Cal. in
 fatum
 hoc co
 et faci
 sta. i
 sa pos
 in. q.
 aut c
 dato
 mus
 quer
 est q̄
 tibus
 39 quas
 alter
 ratu
 hono
 vt pa
 nobi
 lis. et
 Ego
 suo. c
 cto. u
 et mo
 betu
 eode
 le qu
 tron
 pñ. su
 sentā
 clare
 tiose
 riali
 citū
 no e
 eand
 per
 §. de
 pñ. a
 mēd
 vñd
 in vi
 ti ten
 tiū v
 subv
 iuris
 ludo
 piere
 magic

possum⁹ cognoscere quomodo admit
tat ipsa quasi possessio. q. etiā decidit
Cal. in consilio suo. xiiij. incipiente cas
satur p'sentatio. 2 in p'silio sequenti sub
hoc eo. ii. 2 tradit doc. i. d. c. in literis.
2 facit notata p Abb. in. d. c. c. eccle
sia. in. j. col. in fine p illū tex. s. de cau
sa pos. 2 pprie. 2 aliquid videbimus. j.
in. q. xvi. 2 plenius. in. xviij. Quomodo
aut cōservatur quasi possessio iurispa.
dato q nulla fiat presentatio videbi
mus infra in. q. xviij. ¶ Decimoquinto
aut cōservatur quasi possessio iurispa.
est qd ex vnica presentatione cōcurrē
tibus alijs de quibus supra acqritur
39 quasi possessio iurispa. tan p exercitiū
alterius actus cōpetētis patrono acq
ratur dicta quasi possessio. vt puta q
honoratur quis in ecclesia 2 tractatur
vt patronus. iuxta tex. 2 ibi nota. in. c.
nobis. j. codē. Ista questio est notabi
lis. 2 de facto plerūq. ptingere possit.
Ego reperi q. f. de. de senis in cōsi.
suo. cccxiiij. incipiente super pmo pū
cto. in penul. colū. in fine decidit q sic
2 monetur q. isti sunt actus vt cui de
betur vnus debet et reliquus quia ex
eodem fonte procedūt. vñ pcludit q il
le qui in alijs actibus cōpetētibus pa
trono fuit in quasi possessione. etiam
psumitur esse in quasi possessione pre
sentati. Premissam etiā conclusionē
clare firmat Joā. an. in. c. q. alicui gra
tiose. in fine. de reg. iur. li. vj. in mercu
rialibus vbi formaliter dicit q p exer
citiū vnus actus competentis patro
no erit quis possessor iurispatro. Ista
eandē conclusionē aperte sentit Abb.
per illum tex. in. c. j. vers. 2 hec facit
s. de relig. domi. vbi dicit q quādo nō
pstat q in spatio. p'ineat ad aliū p'su
mēdū est qd p'ineat ad illū q exercuit
vnū ius cōpetēs patrono tñ 2 ibidez
in vltimo notabili. in p'i. dicit esse mē
ti tenēdū 2 satis notādū q per exerci
tiū vnus iuris ten ariculi p'p'heni
sub vnū numero infertur ad possessionem
iuris vniuersalis. Contrariū tñ tenet
Ludo. roma. in p'i. suo. cccxviij. inci
piēte p'ns p'sultatio sed p'cedēs opinio
magis placet p qua et ipse L. n. ali

qua ex p'dictis fundamētis addit.
Et quāuis postea tenēdo cōtrariū illis
respōdeat tñ ille respōsionis nō tollit
ipsa fundamēta vt in p'silio nostro.
Sentiūt tñ p'fati doct. maxime f. de.
in dicto p'i. q. vbi appareret aliū p'sen
talle. 2 sic esse in quasi possessione illi⁹
actus nō p'cederet predicta decisio qd
est satis rationabile. 2 ad hoc faciunt
plura s'ilia q accumulāt. d. f. el. in. c. au
ditis. col. viij. de p'scri. in ver. ij. declara
tio. Et rō pōt esse q. tunc cessat p'sum
ptio que oriebatur in fauorem illius q
est in quasi possessione aliorū actuum
vel alterius act⁹ quā presentationis.
L'imita etiā predictaz conclusionē vt
nō procedat quādo q's probaret qua
si possessionē circa primordia actus
quia tunc nō diceretur probasse quasi
possessionē actus tex. est 2 ibi Abbas.
in. vj. notabili. declarat. in. c. cum ana
s. de electio. quādoq. tamen secus est
vt est tex. in. l. si partez. in principio. ff.
quē admo. serui. smitta. quēz notat. d.
fran. de are. in. l. ij. in p'i. ff. de acqui.
pos. Et ad p'missam questionē vide om
nino domi. Ant. de but. in repetitione
c. si. colū. xxiij. 2 sequenti. de causa pos.
2 pprie. 2 p'clude vt p' est q. plene. lo
quit post alios per eū relatos. ¶ Deci
mosexto quero circa predicta de que
40 stione sepe occurrēt. ¶ pone q. tyrtius
presentauerit pluribus vicibus recto
rem ad ecclesiam vltimo loco sempro
nius presentauit quis istorūz dicatur
in quasi possessione. 2 sic quis erit po
tior in presentatione de nouo fienda.
istam questionem tangit Federi. de se
nis in dicto cōsilio. cccxxiij. in penul.
col. 2 decidit q. in possessorio obtinebit
ille qui vltimo loco presentauit alle
gat text. in. c. cum ecclesia futura. ibi
vltimo 2 immediate supra de causa pos.
ses. 2 pprie. 2 alia de quibus per eūz.
Idem pulcre decidit Oldra. in cōsis
lio suo. cccxij. incip. thema questionis
circa finem. Eandem conclusioēz te
net domi. Card. flore. in. c. ex literis.
in. ij. opposi. j. eo. Idē tenet. Joan. an.
et ibi Abbas refert 2 sequitur. in. vj.
colū. in. d. c. c. ecclesia futura. vbi dicit

Tractatus de iure patronatus

cunt et non est necesse quod electus vires
41 rit per ipsos xl. annos. ad hoc quod elec-
tores dicantur constituti in quasi pos-
sessione eligendi. sed sufficit vnicus
actus et vltimus et sic vnica electio et vl-
tima. Et ad conclusionem facit do. Fel.
sanders. in. c. cum accessissent. antep.
col. 3. de consti. et allegat ffe de. in. d. co-
fil. cxxxviii. dicunt tamen ffe de. et do.
feli. in dictis locis secus esse vbi age-
retur petitorio. quia possessio non prescri-
pta legitimo tpe non tolleretur precedentem
prescriptam allegant notata in. c. cum de be-
neficio. de preb. lib. vi. Et ad eundem con-
clusionem sentit Barto. in. l. i. §. ij. de iur.
actu et prius. vbi dicit quod si dubitet an
aliquis habeat ius eligendi sufficit pa-
bare quod dederit vocem in prima pre-
cedenti electione. Contra tamen predictam
conclusionem facit reg. que habet quod in-
nitor possessio presumit clandestina. c. l3
causam. vbi Inn. et alij notant maxime
Abb. in. x. no. 3. de pba. et dicit Bar. in
l. cellus. in. v. col. ff. de vsucap. quod vbi
possessio antiquior appareat nouus pos-
sessio presumit in mala fide. et quod pro-
bans de antiquiori possessione vince-
re debeat. firmat etiam Bart. in. l. i. si duo.
in prin. in pe. col. ff. ven. pos. Ergo vbi
ille qui prius fuit constitutus in quasi
possessione prius pferat posteriori
in presentatione de nouo fidei. Reteta p.
dicta conclusionem ad istud fundamentum
potest raderi quod dicta regula non pcedit i
istis incorporalibus. ita Jo. an. l3 Ab.
sibi fideat. in. d. c. l3 causam. allegat
Jo. an. no. in. c. ij. eo. vbi dicit quod in spa. et
alia inra incorporalia sunt apud ples in-
solidum hoc etiam in pposito sentit Bar.
in. d. l. cellus. in. v. col. ergo quasi pos-
sessio iurispas. poterit esse licite apud
eum qui vltimo loco presentauit vel al-
ter dicamus quod in terminis nostris quasi
possessio inuitor pferat antiquior pos-
sessio fuit prius quasi possessio sine
patiundo et non dicens vltimo pre-
sentanti inra notata p Inn. in. d. c. ij.
de in integ. restit. in sua glo. magna.
et clarus p Bal. in. l. i. in vltima colli.
vers. in ad intelligentiam hor. C. de fer
at. et aqua p do. Car. ffo. in. d. c. ex li-

teris. in scbo 3io. nisi esset scilicet et pa-
trona primi possessoris intervenisset.
vltimus presentans non acquiescit
possessione. vbi dicit plati doc. et supra
pleni dictum est. et firmat Card. in 2st.
fno. xv. inci. duo bis presentat sub hoc
eo. tit. ¶ Vel aliter et tertio dicamus quod
vera est dicta regula. si quod inuitor pos-
sessio presumit clandestina. Et presumptio
ipsa tollit quod in casu nostro presump-
timus quod vltimus presentator fuerit in
bona fide et quod eius presentatio fuerit p-
mata p iudice ad quem spectat confirmatio
vel institutio et quod alia pcurrerint ne-
cessaria ad legitime acquirendum ipsam
quasi possessionem q. s. enumerata sunt
in h. q. in ver. sed pro intelligendo. De
materia istius dicte regule quod possessio in-
uitor presumit clandestina. vide in locis
preallegatis. et p Bar. fmo. et doc. in. l. i.
si de eo. §. fin. ff. de acqui. pos. et per do.
Alexan. in. d. l. si duo. in apostillis ad
Bar. et per excellentissimum etate nostram
doim. Bar. socinum in sna repe. l. rem
que nobis. l. iij. q. 2 aliquid. in. ij. ff. de
acquir. poss. Stat ergo ex predictis
conclusio quod ille qui vltimo loco presenta-
uit pferat in presentatione de nouo fidei
da alijs qui antea etiam pluribus vicibus
presentauerant declarando. s.
¶ Decimoseptimo quero circa predictam
42 cia tponne et vnus ex pluribus patro-
nis presentat alij sunt negligentes an pro-
pter hoc sint priuati quasi possessione
sua. in hoc puncto dicas quod si non ap-
pareat enim qui presentauit eam presen-
tationem fecisse aio priuandi alios sua
quasi possessione alij non sunt priuati.
Quinimo per presentationem factam p
vnum conservatur quasi possessio alio-
rum ita concludit domi. Abb. in consi.
suo. l. iij. incipi. chysii 2c. in. j. volumus
ne. et potest exemplificari predicta decisio
quando patronus qui presentauit non
dixit se esse vnici patronum sed dixit se
vnu ex patronis. tunc est attestat alios
habere compatronos et eodem ius
ipsorum conservat. Premissam etiam
conclusionem clare ponit Federi. de
senis in consi. fno. c. ij. incipiente nobis
lis quidam genere. in vltimo dubio do-
cens quod

uens qđ licet quādo vnus solus est in possessione eligendi 2 permittit alinz eligere amittat suā possessionem. sec^o tamen secundū eum si habeat ius eligendi cum alijs quia illi si eligat vti tur iure suo nec possit prohiberi. Idē expresse sentit Calde. in d. consil. suo. xv. in precedenti questione allegato. p^{ro} premissa etiam conclusionē facit text. in l. cōmunis seruus. ff. de acqui ren. posses. vbi probatur. quod si vnus possideat rem cōm ab oībus cōsocijs possideri intelligit. Et propterea dicit ibi notabiliter Bart. q^o si plures sunt heredes qui habeāt bona cōmū nia 2 vnus solus administrat 2 fruct^o percipit dicūt^r aliq^o possidere. q^o ille qui administrat totū videt^r gessisse iure familiaritatis cōmū nomine. 2 ita transeunt aliq^o ibi prout etiā refert 2 sequitur do. Alexā. ibidē legit tamen illam legem cū. l. qui iure familiaritatis precedēdi hāc etiā cōclusio nem sentit Jo. an. 2 Semi. in. c. vnico. in fide inrepa. lib. vi. post Rofre. in q^o 44 stionib⁹ suis. q. xviij. ¶ Decimo octano quero quib⁹ modis amittat^r quā si possessio iurispa. Circa hāc questio nem ego reperio q^o Cal. in dicto consil. suo. xv. dicit q^o quis eā perdit qñ apparet eū spoliatū. puta q^o voluit p^{re}sentare 2 nō fuit admissus vel qñ nō p^{re}sentat q^o credit ad se nō p^{re}tinere ius p^{re}sentandi qđ possidebat vel qñ nō est ausus p^{re}sentare cōtra volūtātē eorū qui dicunt ad se tantū spectare ius p^{re}sentandi 2 sic quādo per aliquē actū exteriorē rem appareat eū amississe ipsas quā si possessionem. allegat. l. iij. §. in amittendo. 2 l. quemadmo. 2 l. clam possidere. §. qui ad nundinas. ff. de acquir. posses. hinc dicit ipse Cal. in consil. precedenti. xiiij. q^o qñ p^{re}sentatio alicui⁹ fuit cassata p^{re}sententiā 2 ille permittit eā sniam trāsire in rē iudicatā tūc perdit eā possessionē quā habebat 2 qđ ille perdat quā si possessionem iurispat. 2 etiā aliorū iurū in corporalib⁹ excluditur ab exercēdo actū 2 act⁹ ille exercet p^{re} aliū vel alios etiā pbat text. in. c. cū ecclesia sacra. 2 ibi no. Abb. i. §. col.

§. de causa pos. 2 pprie. subijciēs Abb. ibi per hoc esse notādū q^o in retinētia quā si possessione iurū in corporalium nō semp^o sufficiat anim⁹. vide etiā ad istā qñtionē Jnn. in. c. in literis. §. de re si. spo. vbi pulere attingit qñs acquirit^r quā si possessio iurū in corporalium 2 qñs amittat^r de quo etiā per eundē. in. c. §. de resti. in integ. 2 ibi Abb. p^{re} not. in si. refert 2 etiā plene trahit do. Flo. in. l. seruittutes vltima. ff. de serui. 45 ¶ Decimo nono quero p^{re}supposito q^o ius p^{re}sentandi cōpetat ei qui est in quā si possessione iurispa. pone q^o ille q^o est in possessione p^{re}sentet vnū ver⁹ p^{re}tronus p^{re}sentet aliū: qñ ex istis p^{re}sentatib⁹ p^{re}sertur. Itā questio nē format Abb. p^{re} in. c. cōsultationib⁹. in fi. §. eo. tit. Et decidit in effectū q^o p^{re}feret^r p^{re}sentat⁹ a possessore dūmodo sit bonefidei. Idē cōcludit Abb. in consil. suo liij. inci. xpi circa principij. in. j. volu. 2 allegat Jnn. in. c. in literis. de resti. spo. 2 in. c. cōmuna. de elect. 2 alibi sepe. Idē cōcludit Bal. in. l. ij. in vit. col. C. de serui. 2 aqua. Idē do. Ant. de bnt. in. d. c. cōsultationib⁹. in p^{re}fi. col. Idē tenet do. de Rota in antiquis decisio nibus decisione. v. inci. quidā sub titu lo de p^{re}ben. Idē etiā cōcludit do. Feli. in tractatu suo qñ litere apostoli ce 2c. in p^{re}fi. colū. ver. limitat^r nono. l. 3 nō allegat dictas auctoritates. Rō hu ius cōclusionis est q^o vt dictum est. §. in. xij. q. p^{re}sentatio est fruct⁹ iurispa. vt cōcludat^r doc. in. d. c. cōsultationib⁹. 2 in. c. ex his. §. eo. Sed fructus spectat ad possessore bonefidei. vt ibidē no. 2 in. c. querelā. de elec. ergo 2c. Hanc ta men cōclusionē limita vt nō procedat quādo ante institutionē factā p^{re}staret de proprietate ipsius iurispatro. quia tunc p^{re}sentatus perhabentē p^{re}ueta rez vel dominiū deberet potius insi stē. Et rō est q^o p^{re}prietas absorbet cau sam possessionis. c. cum dilectis. cau sa pos. 2 pprie. Ita cōcludit 2 limita Abb. in. d. c. cōsultationib⁹. in fi. p^{ro} qua limitatione facit qđ decidit Joā. and. in. c. dilecti. in p^{re}ncip. §. de arbi. vbi dicit qđ si homines vnus castri

Tractatus de iure patronatus

sint in quasi possessione pascuādi infra limites alterius et postea ouantur cōtentio inter homines dicorum casu rū ex eo qd pascua non sufficiat vtriusq tunc profuerent domini illorum pascuorū. argu. c. i. suggesti. j. de decimis cum alijs iuribus per prefatū doctorem allegatis et referat sequitur Rot. in singulari incip. prescribit cōmunitas charta. xvij. col. iij. vide qd infra paulo dicitur. precedens ergo de cōsilio procedit quādo post institutionē constat de proprietate alterius ex presentationibus. qz per hoc nō debet remoueri p̄sentatus a possessore. et verū q in posterū presentabit verus patronus est de eius p̄prietate cōsuet. Itāclare pbat tex. in d. c. cōsultationibus. ibi cū ex hoc ei qui de iure et c. Item ille qui fuit institutus in posterum recognoscet enim in verum patronū. Non autem recognoscet illū possessore qui eū p̄sentauit ita do. Car. Flo. ibidez in. j. q. et alij sequuntur. Item in casu p̄mitte cōclusionis datur cautela ipsi vero patrono vt representet de nouo illum institutum qui fuit p̄sentatus a possessore vt ex tali representatione acquirat possessionē iuris patro. quā prius non habebat tex. est in. c. si vero. et ibi notat omnes. j. eo. Et firmat do. Car. Flo. in d. c. cōsultationibus. circa fi. Scdō limita p̄missam cōclusionē vt procedat qn possessor est bonefidei vt dictum est. Si aut sit malefidei neutra tenebitur. p̄sentatio em̄ veri patroni ideo nō tenebit qz sibi non licet p̄pria auctoritate reassumere possessio nem. Non etiam tenebit p̄sentatio alteri p̄pter malā fidē. Ita Innoc. in d. c. in literis. de resti. spolia. et firmat p̄as. in. d. c. cōsultationibus. et in. c. cum ecclesia furina. in penul. colū. de causa posses. et proprie. et ibi etiā cōcludit Joā. de imo. in vltimis verbis. l. 3. d. Ant. ibi videat voluisse qd hoc casu p̄sentatio veri patroni teneat Adner te tñ ad primā limitationē supra relatā qz Innoc. in. c. i. literis. de resti. spo. quē refert et sequitur Panor. in. c. cum ecclesia furina. de causa pos. et pprie.

colū. pe. videant tenere cōtrariū qd dicit qd electio possessoris p̄feret electioni p̄prietarij et illa positus est cōfirmada. et satis p̄supponit qd de p̄prietate ipsius p̄prietarij collat ratio p̄militat qn cūqz cōter de p̄prietate. dū dicit qd ideo p̄feret electus a possessore qz p̄prietario nō licuit p̄uare possessore p̄prie auctoritate. id de dicta prima limitatione dubio.

47 Et Vigesimo quero circa predicta. pone qd verus patronus p̄senter et tñ nec ipse nec alius sit in quasi possessione. an p̄sentatio sit nulla itaqz facta a nō possessore ex dictis in p̄cedenti qd ne cōcludit qd imo p̄sentatio tenet qz vbi cōstat aliquē esse verū patronū ipse pōt p̄sentare l. 3. nō sit in quasi possessione. Et ita pbat. in. d. c. cōsultationibus. et cōtrario sensu. et ibi no. Abb. qui etiā ad hoc allegat Innoc. in. c. cum ana. de elec. inferēs. Abb. p hoc qd fructus fundi p̄tinet ad dñm. l. 3. nō sit in possessione ex quo nullus alius est possessor. et hoc nullā hz dubitationē. id vltius nō infuso. Et Vigesimo primo quero pone qd duo sint in quasi possessione iurisper. vnus est verus patronus alius est putatus verus patronus p̄sentat vñ putatus alius quis p̄ferri debeat. Itā questionē format Bal. in. d. l. i. in vlti. col. C. de serui. et aqua. et decidit qd p̄ferri debeat p̄sentat a vero p̄sono. in tñ qd si p̄sentat a putatino infirmat poterit alter p̄sentat a vero p̄sono illū facere remoueri. et rō est fm̄ eū qd p̄sentat a vero p̄sono fuit p̄sentat a iusto possessore. allegat Innoc. in. d. c. cōsultationibus. qui hoc mihi non dicit. licet dicat quod p̄sentatio facta a iusto possessore. et sic a possessore bonefidei teneat: sed in casu nostro: ita potest esse possessor bonefidei putatiuus patronus sicut verus. Casus est iūta glo. in verbo possidebat. in dicto. c. cōsultationibus. Quare ego credere quod si putatiuus patronus etiā possideret bonefide institutus ad eius p̄sentationem non deberet remoueri. quia hoc casu quantum ad ad ipsam p̄sentationem factā perinde est ac si esset verus

patron⁹ p ea que dicta sunt. s. in. iij.
q. Et cū duo fuerint pntati: vt in the-
mare questionis pntatū fuit ior-
cns: gratificatio. c. cū aut. et ibi notat
J. eo. Arbitro: in decisione Bald. posse
saluari in casu qñ ante institutionē cō-
staret de ppteritate veri patroni nō p-
pter ipsū fundamentū q nō cōcludit
vt supra dixi. sed ex eo q tūc nō cōsyde-
rare possit. q ppter illā abfor-
bet. c. cū dilectus. s. de cā pos. 4 p. p. r.
et dixi. s. in. q. xix. Hoc em casu bene ve-
rū est presentatus p verū patronū pos-
sessorē pōt facere remoueri presentatū
per putatū patronū qñ cūq pariter
possessionem per fundamentum. d.
c. cū dilectus. s. de cā pos. 4 p. p. r.
in. d. c. consultationib⁹. ibi in fin. nisi
p fundamentū. d. c. cū dilectus. in. i. et
vt dixi in. q. xix. Nota tñ circa pdicta
de patrono pntatū t q vbi talis pa-
tron⁹ nō esset in quasi possessione. pre-
sentatio per eū facta nihil valeret indi-
stincte. casus est in. d. c. consultationi-
bus. 2 ibi Abb. colligit in. ij. notabili.
su bñcens per hoc esse limitandam. l.
barbarins. ff. de offic. p. r. et ratio est
q vt sepe dixi. presentatio est qdā fru-
ctus iurispatro. q fructus spectat pos-
sessori vel pō dñō. vbi nullus alius sit
possessor: vt declarat Abb. per illū tex.
in. d. consultationibus. in. penul. notabi-
li. 2 habet. in. c. ex literis. j. eo. ti. Et per
hoc est dicendum q presentatus per
ealem patronum putatum qui non
sit possessor: dato q institatur tamen
possit remoueri quandoq cōpareat
verus patronus vel legitimus posses-
sor per predicta in fin. hoc tñ limita vt
in sequenti qñtione dicitur. Cū gese-
f. o. inofecūdo qro circa predicta. ponet q
duo sunt quasi possessores iurispatro.
vnus bonefidei alter malefidei: vnus
presentat vnū alter aliū. Ep̄s instituit
psentatū a malefidei possessore. an ta-
lis institutio debeat remoueri. Jtā
qñtione tangit Jnn. in. d. c. consultationi-
bus. in. fi. et decidit q si incertū est de
mala fide pntatus tūc ppter incertū
dinē tenendus est institui in possessio-
ne beneficij p. c. cū venissent. de in. i.

tegrum resti. 2 per. c. cum venissent. de
insti. Tamē secundū eū si postea con-
staret de veritate 2 sic de mala fide pre-
sentatis. remouebitur dictus presenta-
tus ab illo 2 dabit beneficium presen-
tato a bonefidei possessore penes quē
est fructus iurispatro. Presentatus er-
go per malefidei possessore. dato q fue-
rit institutus debet remoueri s. Jnn.
2 ratio est vt ipse dicit q possessor ma-
lefidei non facit fruct⁹ suos. c. grans.
de resti. spo. cū similibus. Ergo pñen-
tare nō potuit cū presentatio sit fruct⁹
iurispatro. vnde si presentatū nullum
ius trātulit in presentatū. Jtā 2 cau-
dē conclusionē sequitur alij maxime
do. Car. flo. ibi in. v. q. Idem pcludit
domini de Rota alia allegādo in no-
tis decisionibus decisione inep. col-
latio sub hoc eo. ti. Idem Abb. in. effe-
ctu. in. c. ex literis. in. pe. col. j. eod. qui
etiā ad hoc allegat Jnnocē. notabili-
ter. in. c. de in. i. te. resti. 2 in. c. l. is. de
resti. spo. Idē etiā pcludere videt⁹ Be-
ni. poli. Lapū. in. c. cū q beneficij. in
prin. in. j. col. de prebē. li. vi. Hāc tñ cō-
clusionē limitat esse verā domi. Card.
flo. in. d. c. consultationib⁹. in. v. q. dñ-
modo a tali institutione fuerit appo-
latum quia tūc bene retractari pote-
rit. alias secus. 2 ratio est secundū eū
q talis institutio si nō appelleret ab ea
trāsit in re iudicatā 2 habet vim diffi-
nitivē. c. si. cum ibi notat. de elec. lib.
vj. 2 ita etiam intelligit ipse. in. c. ex li-
teris. in. §. contrario. j. eodē titu. Sed
hic cadit questio accessoria pro intelli-
gentia pleniori precedentis. pone qd
iste presentas malefidei nullum ha-
beat aduersariū sed solus presenter. et
ad eius instantiam proponatur edi-
ctū publicū vt motus est in. pta. d. c. fi. 2
nemo cōpareat 2 sequat institutio an si
postea veniat ver⁹ pñon⁹ vel possessor
bonefidei 2 petat renouari dictā insti-
tutionē offerēs se probaturū malā fi-
dem psentantis an erit audiendus. Cō-
clude breuiter qd non: ita decidit Se-
mini. in. c. ij. de offic. vica. lib. i. vi. in
ij. columna. dicens q quod si episcop⁹
instituisset aliquē ad petitionem ei⁹

Tractatus de iure patronatus

qui asserit se patronū emissio edicto publico. Tunc patrono vero esset pre iudicatu pro illa vice. allegat notata. in. c. q. de his que sunt a prela. vbi Jo. and. Abbas dicitur quod si cōtēpti non contradicunt infra tempus edicti. de quo in dicto. c. si. nō possunt aut plius contradicere. Istud idē in effecta concludit dñs Card. Floren. in dicto. c. consultationibus. in. iij. q. in fi. et in sequen. et in dicto. c. ex literis. in tertio contrario. Istam etiā cōclusiōnem firmat do. feli. sandeus. in. c. cū Bertoldus. in. iij. colū. in. vers. quid autē si ordinarius. de re iudi. Et moventur inter cetera qz qñ aliq̄s est infusus loqui si tacet videt cōsentire etiā ad sui pñdiciū. l. de etate. §. qui tacuit si. de interroga act. c. ij. de cōfessis. lib. vi. notat Inno. in. c. j. de his q̄ si. a ma. par. ca. p. Si ergo pposito edicto ver⁹ patronus modo cōparuit sibi est imputandū et si q̄s dicat tenēdo hanc cōclusionē quid respondēbimus ad infra et anshoutates supra allegatas in q̄bus dicit q̄ malefidei possessor non facit fructus suos et p̄ his videt q̄ p̄sentatio et institutio tractari debeant. Ego rñdeo q̄ p̄sentus tacitus veri patroni q̄ nō cōparuit in termino edicti cōfirmant illā p̄sentationē et subsequētē institutionē. et pro illa vice sibi p̄iudicant per p̄dicta. vnde postea non auditur petendo illam renocari. ex qua ratione infer q̄ idē esset quando ille qui p̄sentasset possessor nō esset aliquo modo etiā cū mala fide q̄ si patronus nō cōparuit edicto sibi imputet quod etiā de mente p̄fatorum doctorum. fateor tñ q̄ dictus 52 institutus recognoscet verum patronum in futurū verbaliter vel p̄ instrumētū sūm do. Anto. de but. in. c. ex literis. Jo. vel patiēdo se representari ab illo infra. c. si vero. Jo. et dñs. in. q̄stione. xij. in. fi. Sed iterū instabit subtilis contra dictā cōclusionē et dicit q̄ doctores in dicto. c. consultationibus maxime Abbas in ultimo notabili indistincte dicunt q̄ institutio facta ad p̄sentationem ei⁹ qui nō est pa-

tronus nec bonefidei possessor renocari debet. et tñ etiā ipsi sciebant veri similiter dispositionē. d. c. si. cum glo. ij. scz q̄ l. p̄sentationib⁹ p̄ponunt edicta. Ergo sentiunt q̄ non obstant edicto sit fienda dicta renocatio. Ad hec ego respondeo q̄ Abbas et ceteri loquuntur sūm tempus. d. c. consultationibus. quo tempore edicta nō p̄ponebantur nō observabatur dispositio. d. c. si. et ita intelligit illum text. d. c. consultationibus. do. Cardi. in. d. c. ex literis. in. §. contrario. Limitatur nunc p̄dicta cōclusio vt nō p̄cedat quādo eps instituit vel contulisset bñficiū sine alicuius p̄sentatione. qz tūc si postea apparet patronū asserens se velle p̄sentare infra tempus debet petendo institutum remoneri de bere tunc deberet audiri. Istam limitationē colligo ex verbis Semi. in. d. c. ij. in. ij. col. Et ratio potest esse qz tūc non est quid imputet patrono ex quo non fuit citatus nec emanavit edictū. In collatione enim beneficiorū non p̄ponitur edictū vt dicit Hostien. quē refert et sequitur Abbas in. d. c. secundo de his que sunt a pla. allegat not. in. d. c. si. de elec. lib. vi. Et pro hac limitatione est text. in. c. decernimus. xvi. q. vj. et declarati supra super sbo honorificum. in. j. q. dic vt ibi plene dicitur An antez in casibus in quibus debet fieri renocatio institutionis illemet inde qui institutionem fecit possit illā renocare. vide Semi. post glo. et alios in. d. c. si. et in. c. ij. de officio vicar. lib. vi. in. ij. colū. vbi etiam tangit an vicarius episcopi possit ipsam renocare. Et tñ gestio mortis q̄ro circa hoc verbum cōpetens alicui an ius p̄sentandi competat ei cui mouetur questio super iure patronatus vel l. super quasi possessione illius. Istam questionem tangunt glo. et doc. maxime Abb. plene in. c. ex literis. Jo. codē. et in. c. si. de restitutio. in. integrum. et doc. in. c. hec quippe. iij. q. vi. in dictis locis referuntur plures opiniones. Una est opinio q̄ p̄sentatio possit fieri lite pendente ea ratione. qz p̄sentatio est quidam

fructu
posse
ctus
opin
ex lit
dē op
col. o
scōa
teris
est n
sent
per
tus
do. 2
peni
glo.
tē su
p̄
fact
tus
opin
fuis
incip
53 tro.
suo
pa. p
p̄f
sand
col. 2
quā
sent
esset
fidei
ri no
fuit
c. he
in in
dun
pos
pos
tatio
ligit
sup. a
uerf
ne. 2
tare.
ne re
illius
stitui
debet
54 tum

fructus inrispatronatus. vnde sicut possessor in re prophana colligit fructus lite pendente. ita in hoc iure. Istā opinionē dicit Abb. in dicto capitulo ex literis. cōter sententia doctorum. Eandē opinionē tenet Bal. in l. ij. in vlti. col. C. de seruitutibus 2 aqua. Alia et scda est opinio quā tenet gl. i. d. c. ex literis. qd nō possit p̄sentare ille cui lis est mota. Et dato q̄ admittatur p̄sentatio nō tñ debet sequi institutio per superiorē sed debet expectari exitus causę. Hanc opinionē etiam tenet do. Alex. in p̄s. suo. lxxv. incip. visis in penult. col. in iij. volu. Et ratio est s̄m glo. p̄dicta q̄ si cōtingeret p̄sentantē succūbere nō possent restituere fructus p̄sentationis er quo institutio esset facta legitime quia canonice institutus non remoneretur sine culpa. Istā opinionē videt etiam tenere Rota in suis decisionibus nonis decisione. j. incip. possessor sub hoc titu. de iurepa
 53 tro. vbi dicunt q̄ licet qñ mota est q̄ sitio sup castro vel villa in qua sit inspa. possit p̄dēte lite p̄ possessionē fieri p̄sentatio. qd etiā sequitur do. feli. sandens. in c. cū Bertoldus. in vlti. col. 3. de re iudi. tñ secus est s̄m Rotā quādo lis sup iure seu possessione p̄sentandi mouerent. 2 lis contestata esset. q. post litis contestationē mala fides induceretur. 2 sic p̄sentatio fieri non posset vt dicit Rota. Tertia fuit opinio principalis Joānis. in d. c. hec quippe. 2 refert glo. in d. c. ij. de in integ. resti. in vlti. glo. vt distinguē dum sit q̄ aut questio est mota super possessione q̄ negatur aduersarium possidere. 2 tñ nō d̄z admitti p̄sentatio. q̄ sup hoc p̄dēt q̄stio. 2 ita inteligitur. d. c. ij. aut vero mouet questio sup p̄prietate iurisp̄a. vt q̄ negat aduersariū esse patronū 2 sit in possessione. 2 tñ bñ pōt ipse aduersarius p̄sentare. Ratio est q̄ existens in possessione rei lite p̄dēte pōt colligere fructus illius rei tñ nō debet p̄sentatus institui. 2 p̄sentatio admitti debeat 2 debet ipsa institutio differri in enentum cause. Ratio est q̄ quia possessor si

succūbat tenet restituere oēs fructus quos p̄cepit post litē contestatam. vt nō. in. c. gratus. de resti. spo. sed si institueret p̄sentatus lite pendente 2 succūberet p̄sentator in p̄prietate non posset restituere illum fructus. q̄ legitime institutus remoneri nō d̄z. 2 iō p̄pter impossibilitatē restituēdi d̄z differri institutio. Istaz distinctionē refert 2 sequit Abb. in d. c. ex literis posido. Anto. ibidem in col. penult. 2 idē tenet do. Anto. in d. c. ij. Quarta fuit opinio Jūno. in d. c. ij. 2 ibi refert 2 sequitur Abb. in penult. col. q̄ etiam mota questione sup possessione. poterit lite pendente fieri electio vel p̄sentatio Ratio est s̄m p̄fatos doctores q̄ qñ quis p̄tēdit se esse in possessione nō debet p̄hiberi vti sua possessione. Tamen s̄m eos differet confirmatio in enentū litis q̄ illius electio vel p̄sentatio. confirmabitur qui obtinebit in causa. Istā opinio est in effectu eadez cum prima. 2 sic Abb. fuit varius. q̄ in d. c. ex literis. tenet p̄cedentē tertiā opi. 2 distinctionē. Quinta fuit opinio Host. in d. c. ij. 2 ibi refert Abb. in vlti. col. 2 primo dicit ipse q̄ p̄dicta distinctio seu opinio Joānis supra relata sibi nō placet. q̄ dat locum signētis. Nam ea attentā s̄m eum aduersarius volens impedire electionem diceret q̄ reus p̄uent⁹ nō est in possessione eligendi vel p̄sentandi. vnde distinguunt ipse sic q̄ aut est cōtētio sup iure p̄sentandi aut super iure eligēdi. primo casu nō potest lite pendente fieri p̄sentatio. sic potest intelligi s̄m eum. c. ex literis. de iurepatronat⁹ 2 assignat rationē quia non multum p̄iudicatur patrono. si nō p̄sentat infra tempora quia dato q̄ p̄sentaret non attenderetur p̄sentatio sua si nō decideretur lis infra tempora p̄fixa. Tunc em̄ posset ep̄s ecclie p̄uidere. c. qm̄. 2. c. eam te. Leo. tit. Secūdo casu. i. qñ est contentio de iure eligendi cum non sint determinata tēpora ad litē decidendam. argu. c. budum. 2. c. congregato. de elec. poterit fieri electio lite pendente. vt in d.

Tractatus de iure patronatus

c. ij. Ista opinio host. satis videtur cō
cordare cūz opi. glo. in d. c. ex literis.
S. relata. Iam tamen differentiam
sen diversitates. host. dānat do. Ant.
de bnt. Abb. in d. c. ij. dicentes q iure
nō probatur. z. d. c. ex literis. nō dicit
presentationē non posse fieri lite pen
dente. z. licet in sensu cōtrario id pro
bare videatur. Tamen debet intelli
gi quantum ad confirmationem que
nō pōt fieri pendente lite mihi etiam
duplicit dicta distinctio host. qz non
est rationabilis nec cōcludens. Et Ser
tā opi. diversam a predictis videtur
tenere do. Car. Flo. i. d. c. ex literis. in
vlt. col. dicit em q pendēte lite super
proprietate pōt fieri presentatio z in
stitutio. sec? si mouet questio sup pos
sessione. s. an possideat vel non qz tūc
differtur institutio. Ratio est fm eū qz
possessio litigiosa nō sufficit vt quis
interim vtatur fructib? ista sunt ver
ba sua. Mihi autē in hoc puncto pla
cet tertia opi. distinguēs. S. relata. qz
meliori fundamento est cōprobata. z
eam etiā sequitur Arch. in d. c. hec
quippe. z. host. hic in summa in versū.
qd iuris. in f. i. in scō mēbro distinc
tionis predictę. s. quando est mota
questio super possessione. vt tunc non
debeat admitti presentatio. cōcordat
etiā nota. S. allegata in d. sua decisio
ne. i. z. Card. S. relatus. in precedenti
opi. Et tenendo hāc cōclusionē non
obstat q dicit host. S. relatus in d. c.
ij. s. qz ista opi. z distinctio dat locum
figmētis qz si dicam? qd mota qstio
ne sup possessione non possit fieri pre
sentatio dicit ipse q ad impediendz
presentationē semp aduersarius dice
ret q alter non est in possessione. Ad
hoc respondet q non est verisimile q
quis dicat alium nō possidere. z. eum
si per hoc ad indicū petat qñ sciat eo
possidere propter iuramentum calū
nie q prestat in indicio etiā in spiri
tualibus hodie per capitulū pūmū.
de iura. calum. li. vi. nemo em presu
mitur inmemor salutis eterne. l. fi. C.
ad. l. in iām repe. Itē nō est verisimi
le propterea q agens vel litigāstemp

re bene cogitare potest se in expensā
esse condēnandū. l. cū quem temere.
ff. de indicij. l. i. propterandum. S. si na
tem alterutra. C. de indicij. c. finem
litibus. S. de dolo z cōtr. preterea nō
est verisimile q quis mouet litem sup
possessione ad effectum impediendī
presentationem. qz in themate d in q
stione ista presupponit q questio sit
mota anteq eneniat casus presenta
tionis fiēde. z. sic p supponit q lite pe
dente accidit ecclesiā vacare. vñ calla
re vñ fundamentū vel absurdū q di
cebat host. militare qñ aut ecclesia iam
vacante oīref lis vel inter patronos
vel inter epm z patronū vel inter pñ
tatos qd iuris sit dixi. S. q. xxiij. verbi
honorificū. Mo. th vñ circa predicta
Tq vbi pñtatio esset facta a patrono
vel a bone fidei possessore añ lite mo
tā dz fieri cōfirmatio. Is ante cōfirma
tionē sit mota lis suo iure seu pñtate
te iuris eligēdi. Ita dicit Abb. dāñ.
in d. c. ij. circa finē. dicēs ita sentire. d.
Ant. ibi assignat rōnē q ex quo pñta
tio fuit facta añ lite motā nō subiacet
amplius restitutioni p cōtestationē
litis postea factā. qz sicut fructus pec
pti non subiacent restitutioni nisi atē
pore litis contestate vt ipse ibi decla
rat. ita nec virtus istius presentatio
nis iam oblate superiori ante litē cō
testatā dz impediri p testā supueniē
tem ita Abb. post do. Ant. in d. c. ij. cir
ca finem. Et lxxviii. quarto qro cir
ca istud verbū competens alicuius
presentatio competat patrono ad bñ
ficiū vacans in curia romana. Con
clude q sic qz reservatio facta per pa
pā de beneficijs vacantibus in curia
non trahit ad bñficia inrispa. laicorū
ne ipsi laici retrahant a fundatione
ecclesiarū ita lapsus de castellatione in
allegatione sua. rcvi. incip. bñficia vs
cāta in curia z notat in c. cū dilectus
j. eo. idē tenet do. Alex. in pñ. lno. lxxv.
incip. vñs. in. iij. vol. a firmat do. se
li. tendens in suo tractatu qñ litere
aplice pñdicent zc. in pñ. Idem cō
cludit Semi. reprobatā gl. ibi. i. c. ij. in
ij. col. de pñdē. li. vi. Et ista est cōis opi.

licet
cōtra
Et p
anti
den
dicit
insp
in
ret
de s
frat
Can
cāte
litte
tho
erat
in c
rese
hor
firm
licet
ante
ten
57
qui
ad
nor
sion
alle
alia
quis
ad e
S. d
der
com
cta
trā
rec
por
Cor
in c
58
mon
ins
crani
ipsoz
Abb
Jaco
qz si c
ratio
mū

licet aliqui post dictam glo. teneant
contraria quos refert Semi. vbi supra.
Et pro ista conclusione multas alias
authoritates accumulatur do. feli. san-
dens in loco preallegato. Limita nunc
dicta conclusionem ut non pcedat quando
in patro. haberetur in ecclesia ex pri-
uilegio. vel quod presentatio compete-
ret sine patronatu. ita pcludit fede.
de sentis in consilio suo. lxx. incip. in-
frascripte questiones. et latius domi.
Cardi. flo. in consilio suo. lxx. incipien. va-
cate. in. q. dubio. et in cle. q. in. v. q. v. ut
lite pendere. et sequitur do. feli. alias au-
thoritates allegans in dicto suo tra-
tractatu in. q. limitat. xj. idem ipse do. feli.
in. c. in nostra. in. xxviii. corollario. de
rescriptis. idem Archi. et do. Prepo. in. c.
hortamur. lxx. di. et in dictis locis vi-
debis de ratione diversitatis. et idem
firmat do. Alex. in dicto consilio suo. lxxv.
licet Barba. in quodam consilio suo. inserto
ante dictum consilium do. Alex. contrarium
teneat post glo. in. d. c. q. que comuni
57 ter reprobat ut dixi. Et tunc ultimo
quinto quoniam in presentandi rectore
ad ecclesiam copetatur aliquo casu et quod
non est patronus nec in quasi posses-
sione inrispatronatus nec etiam se-
asserat patronum. et sic questio est an
alia ratione quam inrispatronatus possit
quis presentare rectorem vel clericum.
ad ecclesiam. Abb. in. d. c. de monachis
s. de preben. ver. in quarto modo vi-
detur sentire quod sic. dicit enim ibi quod ex
concessione temporalium ecclesie fa-
cta religiosis propter eorum paupertatem
transfertur ipsos religiosos in presentandi
rectore in ipsa ecclesia. nec tamen presump-
ponit illam ecclesiam fuisse patronatam.
Contrarium tamen sentit ipse. Abb.
in. c. j. vers. et ex predictis de capellis
58 monachis. vbi dicit quod monachi habent
in presentandi. ad ecclesiam sibi subie-
ctam. ita demum si sit inrispatronatus
ipsorum alia fecus facit etiam quod dicit
Abb. in consilio suo. lxx. incipiente. quidam
Jacobus. circa finem. q. volu. vbi dicit
quod si cessat inrispatronatus cessat presen-
tatio. pro opinione prima facit capi-
tulum postulat. s. i. eode. vbi rector eccle-

sie patronatus. quod tamen non est patronus
potest presentare clericos in ecclesia pa-
tronata. ille tamen textus. non loquitur de presen-
tatione clericorum ad perpetuum benefi-
cium. sed de presentatione ordinando-
rum qui non debent ordinari ex quo
nullum beneficium habent. in. c. q. et. c.
episcopus. s. de preben. potest ergo rector
presentare ordinandos ad titulum be-
neficii sui. ut sic possit ordinari quando
facultates sufficiunt pro viroque. Alias
episcopus talem presentationem non de-
bet admittere. ut ibi dicit Host. Abb.
et ceteri. et ex tali presentatione non consequi-
tur presentari aliquem titulum vel perpe-
tuum beneficium. sed tantummodo con-
sequitur alimenta. ut ibi notatur. et per
Archi. et do. Prepositum. dicit Ambrosius
in. c. q. xliij. di. vbi etiam dicit domi.
prepositum. quid si ecclesia ad quam pre-
sentatur clericus ordinandus habeat
etiam ecclesiam superiorem et patro-
nam. an illius consensus requiratur.
dic ut per eum et per do. Cardi. flo. in
d. c. postulat. in. iij. q. Et predictio vi-
59 detur dicendum quod in presentandi
rectorem vel clericum perpetuum non
possit competere alii quam patrono. Et si
voluerimus hoc tenere possumus re-
spondere ad decisionem Abb. in. d. c.
de monachis. ut intelligatur quod conse-
nsio ibi fuerit facta de temporalibus ec-
clesie patronatus. alias si ecclesia non
esset patronata videretur absurdum di-
cere quod in presentandi copeteret. Ista
tamen sententia est diminutiva. unde in iudicio meove-
rius est dicere quod presentatio rectoris ad
ecclesiam quam copetatur non patrono et ita
intelligi possit. d. c. de monachis. et quod
ibi dicit Abb. et ita etiam intelligatur
cle. j. de inrepa. et similia iura que indi-
stincte concedunt presentationem pro-
prio ecclesiasticis ad ecclesiam sibi sub-
iectam quod illud intelligitur sine sit subie-
cta quod eam edificaverint. et sic quod sint pa-
troni sine quod alio modo fuerit sibi sub-
iecta et subiecta. et ita intelligitur glossa. ma-
gna in sua distinctione. in. d. c. de mo-
nachis. Et premissam conclusionem sen-
tit Abb. in. c. cum ecclesia vulturana. et
quod ad secundum. de elec. vbi dicit in ecclesia colle-
f. iij

Tractatus de iure patronatus

giatis qñ vacat prebenda pñtatio spectat ad prelatũ & capitulũ. & institutio ad episcopũ. & tñ ibi non pñponitur in spatio. in ipis ecclesia. & ad hoc allegat Ab. auctoritates reprobanda quãdam alia opi. vt per eum. & hoc etiã t3 do. Prepositus dñi Ambrosij post Archidia. in. c. qñ. xxiij. di. & in. c. j. xxi. dis. idem do. feli. sandens. in. c. cñ venerabilis. de excep. in. col. iij. & etiã in. rñ. col. in. pñ. vbi dicit q in ecclesijs subiectis regularibus ad presentationes monachorũ episcopus instituit. Nec tñ loquitur qñ regulares sunt patroni ipsarum ecclesiarum. pñponit ergo q in quibuscunq ecclesijs subiectus monasterio: competat ins presentandi monachis. & multa allegat. & maxime marianum latissime. in. d. c. de monachis. Dicam? ergo qñ hoc casu presentatio com petit nō ratione iurispa. sed ratione alterius iuris quod habet monasterij in ecclesiã subiectã. & facit c. extirpã de s. qui vero. de preb. et. c. ad hec. de offi. vicar. vbi rector presentat vicariũ perpetuũ episcopo prout pñsupponunt doct. ibi maxime Abbas in. d. s. qui vero. in. iij. col. in repetitione. in ver. sed cōtra. & in ver. est etiã aduertendum. & ibidem pet. de anch. in cle. vnica. in. iij. notabili. de offi. vica. et tñ non est patronus ille rector vel canonicus de quo ibi. pōt ergo presentatio competere sine patronatu vt ex predictis cōstat. sic etiã potest cōpetere patronatus sine fundacione constructione & dotatione. vt voluit Abbas in cōs. suo. xxvij. incipiente in causa cōmunis castri. in. ij. volũ. vbi dicit quod in patrona potest cōpetere alieni ex privilegio pape. & sic absq fundacione constructione & dotatione. et firmat dñs feliñ in tractatu suo qñ littere apostolice 2c. in. vi. col. vers. ampliatu decimo. et melius. in. penult. col. vers. limitatur vñ decimo. allegat inter cetera domi. Cardĩ. flo. in clem. per litteras. in. iij. q. de preben. vbi dicit quod si ad laicum spectat ins presentandi sine patronatu cessat ratio q allegatur scz ne retrahatur patroni a

fundacione ecclesiarum. ergo conclusitur quod quandoq presentatio rectoris vel capellani competat non patrono nec pñsupponeti in patronatu? Et facit quod dicunt Archidia. & dñs Prepositus in. c. hortamur. lxx. dist. vbi inquitur t q pñtatio qñq cōpetit viã simplicis petitionis vt quãdo populus petit vel supplicat qñ talis pñbyter instituat in ecclesia sua qñ illum gratum habent. iuxta text. & ibi notatur. in. c. quod dei. de statu monacho. & isto modo procedit forte consuetudo que est Mediolani vbi ad petitionem parochianorũ instituitur rector: valeret consuetudo q mortuo prelato deberet fieri notificatio populo civitatis anteq collegij procedat ad electionẽ. ita decidit Inno. singulariter in. c. q sicut. de elec. & refert & requiritur Ro. in suo sing. incip. cle. cum terra. de elec. in. vij. char. col. ij. sed debuit incipere capitulũ cñ terra non tñ valeret statutum vt dicit dictus text. & refert Ro. vbi supra possent tñ tales parochiani de quibus. s. etiã presentare vigore iurispatro. qñ allegarent se patronos. & ad pbandũ ipsum in patrona. allegarent pñtiones antea factas iuxta notata. in. c. querelã. de elec. & plene dicã. super verbo ipse vel is a quo cãm habuit. in. q. vltima. in qua tractabo an possit in patronatus pñscribi. ¶ Cūgessimoferto quero circa dicta in discursu precedentis questiois pone t q rector ecclesie patronate presentaverit clericum ordinandum ad titulum beneficii sui. iuxta. d. c. postulat. an ipso rectore mortuo patronus teneatur illum clericũ presentare in rectorem cōclunde q nō. vt ibidem pñbatur. & declarant doctores qñ intellige verum etiam si de consensu ipsius patroni fuisset presentatus vt ibidem dicit Jo. andree. & firmat Abb. in si. et ratio est qñ si aliter diceremus per indirectum daretur ins ad vacaturum beneficium q non est dicendũ. c. nulla cum similibus. s. de concess. preben. et ista est cōior & verior opinio secũdũ Ab. ibi quicquid dixerit ibi glo. refert

reus alias opiniones subicit in Abb.
quod de honestate deberet talis pre-
sentari. vñ de necessitate qñ adesset cō-
suetudo et ad predicta vide etiam do.
Prepo. in. c. quando. xxiij. distinctio.
62 ¶ Cū Giselmo septimo qñ quero an ma-
teria premissa pone qñ duo sunt patro-
ni. vnus presentat perrum qui fuerat
intitulatus in ecclesia. iuxta dictā. c.
postulasti. alter presentat aliū. an inti-
tulatus data paritate in reliquis de-
beat preferri videretur dicendum qñ
sic. ex quo ipse fermuerat in illa eccle-
sia. et ibidem fuerat intitulatus de cō-
sensu episcopi vel etiam patronorum.
In contrarium est veritas ita probat
tex. in. d. c. postulasti. in verbo nō sunt
alijs preferēdi. ita intelligit ibi Tho-
stien. quem refert et sequitur do. Car.
flo. ibi in fi. ¶ Cū Giselmo octano quero
63 tan patron⁹ possit promittere de pre-
sentando anteq̃ vacet ecclesia. et an
valeat talis pmissio. vide que dixi. s.
super verbo honorificum. in. xi. q. 2. pla-
ne notatur. in. c. si. de concessio. prebē-
da. et in toto illo titulo. et sup dicto ver-
bo honorificum multas alias questio-
nes tangi que etiā bene cadebāt sub
hoc verbo. ¶ Cū Giselmo nono quero cir-
ca istud verbum cōpetens alicui vñso
quibus competat in patronatus. et
64 presentatio t quib⁹ etiam competat
institutio. Breuiter concludere quod cō-
petit episcopo et non inferiori ter. est
in. c. cum ex iniuncto. in fi. ibi. ad cui⁹
officium tam institutio quam distin-
ctio pertinet. de hereti. et in. c. nullus.
xvi. q. vi. et propterea dicit Ab. in. d. c.
cum ex iniuncto. qd episcopus habet
fundatam intentionem suam de iure
cōmuni sup institutione et destitutiōe.
vnde prelati inferior vendicās sibi
hanc potestatem debet illam probare.
Istam eandē cōclusionē firmat Abb.
in. c. cum ecclesia vulturana. in. iij. col.
et sequenti. s. de elec. 2. alibi sepe. Fir-
mat etiā do. Car. flo. qui istā qñē for-
mat in cle. j. in. viij. col. ver. solutio pro
declaratione qñis de supplē. negli.
prela. vbi iura concordantia allegat.
Eandē cōclusionē fz do. feli. sandens

in. c. cū venerabilis. in. iij. col. 8. excep-
tā cōcludens hoc pcedere etiā si patus
inferior esset prelati ecclesie. qñ per
hoc nō hz ius istituēdi in bñficijs i ea
vel in ei⁹ fundo sitis. sed in modo hz
ius. presentandi quicquid dixerit ali⁹.
vt per eum plene possit Abbate in. d. c.
cū ecclesia. et alios p eū allegatos. Idē
tenet do. Prepo. diui Ambrosij. in. c. j.
xj. dist. 2. in. c. quāto. xxiij. dist. post Ar-
chi. ibi. Limita tñ hanc regulā vt per
feli. vbi supra. predictā etiā cōclusio
nem tenēt gl. et doc. in. c. referēte. s. de
preben. dicentes qñ de iure specialit bñ
pōt inferiorib⁹ institutio cōpetere vt
ibi. et faciunt qñ dixi supra super verbo
honorificū. in. xxiij. q. 2. clare pbat. in.
c. ex frequentib⁹. vbi Abb. in. j. notabi-
li. s. de instit. et etiā pbat. in. c. oēs
basilice. xvi. q. xviij. 2. alibi sepe. Et nō
qñ etiā sup hospitalibus hz episcopus
tam intentione de iure cōmuni. Item
illorum custodiā habet. c. de penosis
chys. de religi. domi. vbi pbat qñ oim
priorū locorū spectat ordinatio ad epi-
scopū. et idem pbat. in. c. cū ad sedē.
vbi Abb. colligit. in. qñ. notabili. de re-
sti. spo. et facit text. et qd ibi dicitur pre-
Abbate. in. iij. notabili. in. c. cū sit ge-
nerale. de fo. competē. et ter. et qñ ibi no-
tatur. in. l. oia pñilegia. C. de episco.
et cleri. Nota tñ qñ licet de iure specia-
li. pñta pñcriptione vel pñilegio ius
instituēdi spectaret inferiori. nō tñ
sibi cōpeteret ius destituēdi. ita Abb.
singulariter. in. c. si. in penult. col. s.
de statu mona. Remittēs se ad plen⁹
dicta per eū. in. c. si quis cōtra clericū.
de foro cōpe. Idem Jo. and. Jo. calde.
et Abb. et ceteri cōmuniter. in. c. cū ex
iniuncto. de hereti. Idem Semi. in. c.
nemo deinceps. in fi. de elec. lib. vi. idē
Abb. in. c. accepta. in fi. de resti. spo. an
anciem ex dispositione testatoris pos-
sit ad inferiores episcopo spectare in-
stitutio. Traditur. in. d. c. nobis. per
abbatē maxime. in. c. cum dilectus
de consue. et per domi. feli. in. c. cum
accessissent. de constitu. dicam. j. super
verbo de diocessani consensu. qñē. xij.

¶ Tertio quero tñ an institutio cōm-

Tractatus de iure patronatus

petat soli episcopo an aut cōpetat epō
 ⁊ capitulo simul. in hoc puncto repe-
 ria quod abbas panor. in. c. cū eccle-
 sia vultetana. in. iij. col. §. de elec. Con-
 cludit q̄ epō in institutiōe fienda nō
 requirit consensum canonicorum sed
 potius consilium. allegat text. in arg.
 in. c. nouit. ⁊ in. c. quāto. de his q̄ sunt
 a prela. vbi idem tenet ipse. istud idē
 voluit do. Card. flo. in. d. cle. j. de sup-
 plic. negli. prelato. vbi dicit q̄ ad so-
 lum episcopū spectat institutio. et hoc
 satis p̄batur. in. c. nobis. i. eo. vbi tex.
 dicit presentatiōē esse fiendam epi-
 scopo nec aliquis dicit de capitulo. et
 ita oberrat consuetudo. Quid autē
 in collationibus aliorum bñficiōrum
 que non sunt de iure patrona. an req̄-
 ratur consensus capituli. Ponit etiam
 Abb. post alios. in. d. l. cū ecclesia vul-
 66 terana. i. iij. col. Et Trigesimo primo
 quero an vicarius generalis episco-
 pi possit ex suo officio instituere p̄sen-
 tatum. videtur dicendū q̄ nō per tex.
 in. c. si. de offi. vica. li. vi. qui ad literā.
 dicit q̄ vicarius gñalis episcopi non
 pōt conferre beneficia nisi specialiter
 sibi cōmissus sit. ⁊ rōnem assignat tex.
 q̄ collatio est donatio que donatio nō
 venit in gñali mandato. ⁊ per illū tex.
 dicit pan. de cast. in p̄silio suo. l. vi. in-
 67 cipiē. venerabilis vir circa finem. t̄ q̄
 actus p̄standi nō cōpetit vicario sine
 expresso mandato domini. ergo videt̄
 etiā q̄ sibi nō cōpetat actus instituen-
 di. ⁊ ita etiam reperio expresse tenere
 do. Car. flo. licet nihil alleget. in. cle. j.
 in. ix. q. eo. titū. de iure patro. Et idem
 Jo. de imo. ibi in vltima col. in versic.
 sed quid si clericus. Et Contrarium t̄
 tenet glo. per illum tex. ⁊ ibi Jo. and.
 et Jo. de imo. in. ij. notabil. ⁊ expresse
 Abb. in. c. ex frequētib⁹. §. de institu.
 Idem Abb. in. c. cum olim. de maio. et
 obedi. Idē tenet Ludo. ro. in singula-
 ribus suis. in. ij. parte in singulari in-
 cipi. in scis q̄ fundatores. charta. xvi.
 col. iij. Et hoc etiam sentit in cōs. suo
 eccles. incipiē. in re presenti. ⁊ sic ista
 videtur cōior opt. que plane procedet
 si tollatur obiectū. de. d. c. si. Rñdeo igit̄

tur ad illū tex. prout rñdet Abb. in. d.
 c. ex frequētib⁹. q̄ ille tex. loquit̄ in col-
 latione. Nos aut̄ in institutione. ⁊ rō
 diuersitatis est q̄ collatio vt dictū est
 est quedā donatio que nō venit in ge-
 nerali mādato. sed institutio est neces-
 sitas nec exercetur aliqua liberalitas
 q̄ ex quo p̄status est idoneus debet
 de necessitate institui per superiorē. c.
 decernim⁹. xvi. q. viij. ⁊ p̄p̄ea nihil rez
 pugnat q̄min⁹ veniat in gñali man-
 dato. Ad authoritatē pan. de ca. respō-
 detur q̄ fundat sup. d. c. si. qui tex. non
 loquitur in terminis nostris vt supra
 dicit. Ad authoritatē Card. et Imole
 respōdetur q̄ nihil facit q̄ nihil alle-
 gat. vñ ei nō est credendū vt dicit Bat.
 in. l. res publica. C. ex qui. can. ma. et
 facit q̄ dicit glo. in. l. j. C. de legibus.
 quoniam dicit Abb. notāter post do.
 Ant. de bur. in. c. tua nos. de viur. q̄
 etiā cōi opt. doctor vel glossarū nō est
 standū. quādo iure vel ratione nō fun-
 68 datur. Et Trigesimo secūdo quero cir-
 ca hoc verbū competens alicui t̄ an
 capitulo cōpetat ius instituendi sede
 vacante. Venit̄ concludē q̄ sic cas-
 sus est. in. c. j. de insti. lib. vi. ⁊ per illū
 tex. Ita firmat Calde. in. p̄s. suo. ij. in-
 cipiēte. an capitulū sub hoc eo. tu. ita
 etiā per illū tex. cōcludit Abb. in. c. cū
 olim. §. de maio. ⁊ obediē. Aduerte ta-
 69 men t̄ q̄ licet capitulū sede vacante
 possit instituere presentatū nō t̄ pōt
 cōferre tex. est in. d. c. j. ⁊ in. c. vnico. di-
 stinguendo vt ibi ne sede vacante eo.
 lib. j. Et ratio diuersitatis nō bene pōt
 assignari. vt p̄ plura dicit. d. feli. in. d.
 c. cū olim. in. j. col. Abb. iñ ibi nec dis-
 crepat. feli. ponit rationē quā posuit
 in precedētī q̄ōne. An aut̄ in alijs p̄e-
 ctantibus ad episcopum succedat ca-
 pitulū vacante sede traditur plene p̄
 do. feli. post Abb. in. d. c. cum olim. et
 per eundē do. feli. in. c. eam te. in. xvi.
 col. versic. in mandato. de. §. de rescri.
 et in. c. irrefragabili. de offi. iudi. ⁊ qd
 sit in capitulo regularium. Abb. remo-
 to: vide panor. in. c. si. §. de sta. mona.
 et in. c. cum dilectus. §. de sue. Et Tri-
 gesimo tertio quero circa materiā p̄e-

Pomiss
 ne q
 tatio
 dicit
 terti
 tūm
 in. c
 71 hab
 poss
 re p
 in. c
 qui
 72 to q
 abb
 irr
 in
 Ad
 per
 vni
 etia
 q̄ i
 lat
 in. c
 que
 in t
 fitt
 per
 sic
 plic
 alic
 1
 in e
 2 Re
 ecd
 3 Jus
 clef
 4 p
 poss
 ne
 5 La
 re i
 trik
 6 Ec
 que
 7 Jus
 clef
 8 Jus
 spita
 9 Ep
 nisi
 10 Eccl

- omissam scz ꝑ quis possit instituire. po-
ne ꝑ papa deleget alicui vt ad presen-
tationē eius quē nonerit patronū or-
dinet ecclesiam. an talis delegatus po-
terit instituire. cōclūde q nō. sed tan-
tūmodo habebit declarare. casus est.
in. c. super eo. s. de offi. dele. dic vt ibi
71 habetur. ¶ Trigesimoquarto qro ꝑ an
possit eps extra territorii sui instituere
presentatiū. cōclūde q nō. fm Abba.
in. c. nouit. de offi. lega. rationibus de
quibus ibi per eū. ¶ Trigesimoquinto
72 to quero ꝑ an ius instituendi cōpetat
abbati ꝑ ecclesijs sibi subiectis pleno
iure. cōclūde q sic. ita probatur. in. c.
in lateranensi. ꝑ ibi Abb. s. de prebē.
Aduerte tamen q licet ad exemptos
perueniret inspatronatus puta cum
vniuersitate aliqua tñ institutio spe-
ctaret ad eam ad quē spectabat prius
qꝫ in eos nō potest esse plus iuris trās-
latum qꝫ haberet trāsferens. casus est
in. c. cum seculum. ꝑ. eo. ꝑ ad predictas
questiones. vide etiam ꝑoli. in sum.
in titu. de instit. vers. quis possit in-
stituere. ꝑ in titu. de offi. ordi. s. quid
pertinet. vers. sunt autem quedam. et
sic sum expeditus de questionibus ap-
plicabilibus huic verbo competens
alicui. capio nunc verbum in ecclesia.
1 ¶ Inspatronatus an possit haberi
in ecclesijs cathedralibus.
2 Reges vel principes an sint patroni
ecclesiarum cathedralium.
3 Inspatronatus an possit haberi in ec-
clesia collegiata.
4 Presentatio ad prelaturam quare nō
possit fieri in ecclesia collegiata sz be-
ne ad alia beneficia inferiora.
5 Laicum etiam patronum non habere
ius eligendi regulariter limitatur
tribus modis.
6 Ecclesia quando dicatur collegiata: ꝑ
que sint signa cognoscendi.
7 Inspatronatus an possit haberi in ec-
clesia conuentuali vel religiosoꝝ.
8 Inspatronatus an possit haberi in ho-
spitali.
9 Eps ꝑ ponere rectore in hospitalibꝫ
nisi hospitale habeat patronum.
10 Ecclesiarꝫ larga appellatione an ve-

niant hospitalia: ꝑ an hospitale priua-
tum possit visitari per episcopum.
11 Hospitali publico dno considerantur
vꝑz inspatro. ꝑ regimen hospitalis.
12 Inspatro. an possit haberi in collegio
vel loco deputato ad alēdōs scholasti-
cos vel studentes.

13 Inspatronatus an possit haberi in se-
pultura seu sepulcro qd qꝫ ꝑꝑꝫ ꝑstruat
14 Extraneus an possit sepeliri in sepul-
chio innito patrono.

15 Ins sepulcroꝝ non trāsīt ad heredes
extraneos sed solum ad descendētes.
16 Ins qd hꝫ quis in sedibus vel ban-
chis in ecclesia an dicat ius patronatꝫ.

Ecclēsia. Circa istud ver-
bum firmabo aliqꝫ qdōnes
per quas patebit an inspa-
tronatus possit haberi in
alijs locis qꝫ in ecclesijs et
an in quibuscūqꝫ ecclesijs vel locis pꝫs
haberi possit. ¶ ꝑꝑꝫ qro igitꝫ An
inspatronatus haberi possit in ecclesijs
cathedralibꝫ. Veniter dicat q sic. qd
ꝑbo per istud verbū in ecclesia possit
in diffinitione q est ghaliter prolataꝫ
ꝑ sic comprehendit tam ecclesias cathe-
drales q alias. ꝑ eodē modo ꝑbat in
ter. in. c. nobis. ꝑ. eo. ꝑ i multis alijs in-
tribus huius tituli. ꝑbat etiā ex idēni-
tate rōnis quicūqꝫ ergo ipam ecclesiam
fundauerit construxerit ꝑ dotauerit
erūt patroni. idē si ex ꝑuilegio id ha-
beāt. vt dicit. d. ꝑrepo. i. c. hortamur. i.
i. col. lxxj. di. ꝑ. ꝑ. dicā plenꝫ in vltima
qdōne sequētis vbi. Est tñ aduertendū
q ꝫ in tali ecclesia cathedrali possit ha-
beri inspa. qd tñ ꝑsonis vel ꝑsoni nō
ꝑntabūt epꝫm in dicta ecclesia sz bñ ꝑre-
sentabūt clericos ad alia beneficia ꝑꝫ-
cularia vt dꝫ in sequētis qdōne. ꝑ etiā hꝫ
ꝑ. d. ꝑrepo. di. Ambro. i. c. ipeꝫ. x. di.
Aduertēdū ē et circa ꝑmissa q Archi.
in. c. lectis. lxxj. di. ꝑ illū text. dicit ꝫ
reges vꝫ ꝑncipes sūt ꝑsoni ecclesiarꝫ ca-
thedraliū. qd etiā dicit Bal. in. c. qto.
de indi. ꝑ i ꝑroemio decretaliū sz bñ
ꝑbat aliqꝫ in re. ꝑ ꝫꝫ tennit. d. ꝑrepo.
i. c. lectis. ꝑallegato. ꝑ plenꝫ i. d. c. ipe-
riū. vbi dicit q ꝑdicta decisio Archi. et
Bal. dꝫ intelligi qꝫ ad ꝑrecisionē nā

Tractatus de iure patronatus

autem Christi ad electionem vel presentationem. et
 facit quod dicit Abb. post Uin. et Philip. i.
 c. venerabile. super glo. in verbo carebit.
 de elec. ubi dicitur quod imperator non est
 patronus romane ecclesie dato quod sit
 aduocatus et defensor illius ut in illo
 text. dicitur. ¶ Secundo quod an ius pa-
 tronis possit haberi in ecclesia collegiata. p-
 dicta faciunt quod sic. et est textus cla-
 rus in c. nobis. infra eodem. est verum
 quod prelati non presentantur hoc
 casu a patrono sed eliguntur a collegio
 et electioni facte patroni postulabitur
 assensus de honestate tantum et non ne-
 cessitate. ut sic possit contradicere ne
 confirmetur electus si iustam habeat
 causam preiudicandi ut dicitur et notat in di-
 cto. c. nobis. et in c. sacrosancta. per Ab-
 batem maxime supra. de electio. et se-
 cundum predicta est intelligendum
 quod dicit dominus Alexander in co-
 silio suo. lxxiiij. incipiente. viso pun-
 cto. in penultima columna in quarto
 volumine ubi videtur velle quod in ec-
 clesia collegiata non habeatur ius pa-
 tronatus quia intelligi debet. scilicet
 quod presentatio prelati non fiat in eccle-
 sia collegiata ad prelaturam et quod
 hoc velit patet quia allegat dictum. c.
 nobis. et ex verbis suis sequentibus
 id clare colligitur. ¶ Limita tamen
 hoc nisi patronus tempore fundatio-
 nis ibi reseruasset presentationem pre-
 lati de licentia episcopi quia tunc li-
 cet non possit eligere prelatum tamen
 poterit eum presentare. Ita decidit do-
 minus Cardinalis flo. post. Pe. de
 stagno. in de. plures. §. si. in fine eo. ti-
 tulo Ad alia autem beneficia inferiora
 existentia in ipsa ecclesia collegiata
 patronata presentabit patronus ca-
 nonicos vel clericos. Ita dicit abba.
 post Joannem andr. in dicto. c. nobis. in
 versis. circa primum. ubi formaliter di-
 cit quod patronus poterit presentare
 ad prebendas in ecclesia collegiata.
 quod etiam firmat Abb. in c. suggestu.
 §. eo. et consilio suo. lxxij. incipit. christi
 et. in primo volumine in ultima colu-
 ma. Idem dicit Jo. de Imo. in c. si. in vlti-
 mo notabili. §. de concessio. prebenda.

subiciens quod ista est communis opinio. Idem
 pulcre firmat et declarat Abb. in c. cum
 ecclesia volaterrana. in. ij. col. §. de elec.
 et. d. prepositus dicit Ambrosius. in c. j.
 in. vi. col. xxi. dist. vide omnino ea que di-
 co infra super verbo et dotantur. in vlti-
 mione. Et si quis querat de ratione di-
 versitatis et quare in ecclesia collegiata
 non possit fieri presentatio ad prelaturam
 sed ad alia beneficia inferiora sic. di-
 cas rationem esse ut est in mere olim. in
 d. c. nobis. Et etiam ponit Abb. in. d. c.
 sacrosancta. quod in ecclesiis collegiatis
 prelati eliguntur ut patet per gloss. in
 c. quas. de elec. li. vi. et est text. ubi notat
 omnes. in. c. j. de elec. et in. d. c. nobis. et
 alibi sepe. et electio ad beneficium eccle-
 siasticum est quid mere spirituale. spiri-
 tualia autem non cadunt in laicos. d. c. sacro-
 sancta. cum similibus igitur et. ista ratio
 cessat in beneficiis inferioribus in quibus
 non procedit per viam electionis
 et sic in illis bene potest habere locum
 presentatio. Quare autem electio prelati in
 ecclesia dicatur magis quod spirituale quam
 presentatio ad alia beneficia inferiora
 ra declarat Abb. in. d. c. sacrosancta. et
 faciunt notata per eum et alios. in. c. quas.
 to. de indi. fiat ergo ex predictis conclusio
 quod si laicus etiam patronus non habet
 ius eligendi. Amplius nunc ista conclusio
 non aliquibus modis ut per Abb. in. d. c.
 sacrosancta. in. iij. notabili. Limita
 etiam dictam conclusionem pluribus modis.
 primo limita ut non preceat quod ex pri-
 mo pape electio precederet laico ut
 dicitur gl. et doc. in. d. c. nobis. et i. d. c. sac.
 san. sicut etiam quod processus fuit in pre-
 senti. ut in c. Adrianus. lxxij. di. et ha-
 bet per Joannem andr. in. d. c. ij. de prebe-
 li. vi. ¶ Secundo limita ut non proce-
 dat in laico querso. ut per glo. in c. ex
 eo. in. fi. de elec. li. vi. quia saltem de co-
 munitudine poterit interesse electioni
 ut ibi et per Abb. in. c. j. in. fi. de pro-
 cura. declarando ut per eum ibi. et in c.
 cum olim. in vltima col. de arbitris. et
 etiam habetur in alijs locis memoratis
 per do. Feli. in c. cum. m. ferrariensis. in
 x. colu. de consi. ¶ Tertio limita ut non
 procedat in electione non spirituali

scilicet q̄ sit ad locum nō ecclesiasticū
vel ad dignitatē secularē: ita do. Card.
fio. in. d. c. nobis. in. s. ceterā. in quarta
opposi. j. eo. per tex. in. s. si quis edifi-
cationē in athenis de ecclē. titulis. 2
satis de se pater. An autē clericus secu-
laris possit habere vocem in capitulo
regulari ex pacto in fundatione appo-
sito vel ex consuetudine vel privilegio
vide feli. in. c. cū. in. r. col. de cōsti.
2 dicas vt penum. ¶ Sed circa premis-
sam quēstionē in qua p̄cūsum est ins-
patro. haberi posse in ecclesia collegia-
ta. suborisset dubitatio q̄ quando ecclesia
dicatur collegiata 2 q̄ sint signa id co-
gnoscendi. In hoc dicas p̄not. de cla-
rāt doct. in. d. c. nobis. post gloss. ibi 2
do. Card. fio. in. cle. vt hi qui in prin-
cipio. col. in. iij. q. de etate 2 quali. do.
Aler. in. consi. suo. lxxij. incipiente vi-
so p̄noto. in. s. colū. in. iij. volū. 2 in cō-
sil. sequit. 2 do. feli. sandens. in. c. acce-
dēs. s. de p̄scriptio. circa principiz.
¶ Tercio q̄ro an in ecclesia cōuen-
tuali vel religiosorum puta in mona-
sterio possit haberi inspatro. videtur
p̄cludendum qd sic. ita probatur. in. d.
c. nobis. in verbo in cōventionali. qd
verbū p̄p̄hēdit omnes ecclesias col-
legiatas. vt ibidē not. Abb. post alios
¶ Istud idem sentit Abb. in. c. qm̄. j. eo.
circa mediū ibi nā quotidie accidit in
capellis fundatis in istis ecclesiis cō-
uēntualibus. facit ratio qz intra nō disti-
guūt sed generaliter loquunt de omni-
bus ecclesiis. Itē facit qz ipsum corp⁹
monasterij pōt esse sub p̄tate patroni
c. monasterij. 2 c. sequēti. xvj. q. vj. c. di-
lectus. s. de cōsue. cū similibus. Ergo
etiā in ipso monasterio pnta in vna ca-
pellā vel altari pōt haberi inspa. Con-
trariū itē tenet Abb. p̄not. in p̄st. suo
lxx. incipiente. do. Jaco. de rahaneto.
in vlti. colū. in. iij. volū. vbi dicit. qz ins-
patro. nō pōt acq̄ri in ecclesia religio-
sorū ipsa innitis maxime in altari ma-
iori ne accessu seculariū religiosi pa-
tiantur aliquod scādaliū 2 ne ecclesia eo-
rū patiat hāc seruitutē. hinc prohibē-
tur clerici seculares bñficiari in mona-
sterio. c. si p̄cipimus. s. de statu mo. 2

ibi clarins Abb. videt hanc secundā
opinionē tenere dū dicit se putare qz
clerici seculares nō possint intitulari
in monasterio. 2 sic nō possit deputari
secundū eū altare in monasterio vt in-
stituat ibi clericus secularis. ista sunt
verba sua vbi. s. subijciēs hoc esse be-
ne notandū. ¶ f̄tatez itē qz poterit depu-
tari certū stipendiū nō itē in titulū pro
seruiciō in monasterio. Istā etiā opi-
nionē 2 do. feli. sande. in. c. cū vene-
rabilis. in. xij. col. de excep. vbi dicit qz
in capellis fundatis i monasterijs mē-
dicariū nullus est patronus nec vacat
allegat pet. de ancha. in. p̄st. suo. c. vij.
alias est p̄st. c. xij. incipiens. intra q̄ loquū-
tur. ego credo in hoc puncto dicendū
qz ipm monasterium fundatum 2 do-
tarū debito modo possit esse inspatro.
q̄sso modo nullū sit p̄iudiciū mo-
nachis qui tempore fundationis nō
dū sunt in ipso monasterio 2 de hoc est
casus in. d. c. dilectus. de cōsuetu. 2 p̄-
bant alia intra. s. allegata sed postq̄
monasterium est constructum liberū.
ita qz inspatro. ad aliquē non spectat.
Credo verū esse qz dicit Abb. in. d. c. fi.
qz nō possit ipsa seruitus imponi in il-
lo monasterio vt aliq̄s sit ibi patron⁹.
2 sic qz nemo clericus secularis possit
ibi intitulari religiosus innitis. s. eis
volētibz credo secus dūmodo itē nō
sit de congregatione ipsorū religiosorū.
qz nihil est qz repugnet. 2 hoc satis est
de mēte Jo. an. post hōstie. ibi in. d. c.
fi. s. p̄cipimus. de statu mona. 2 Abb.
batis. in. d. suo cōsi. lviij. Et etiā satis
probat tex. inncta glo. in verbo cleri-
cos seculares. in. d. s. p̄cipimus. dū
dicit qz in eodē officio dispar nō debet
esse p̄fessor. 2 c. Et sic prohibet clericus
secularē in ecclesia religiosorū intitu-
lari. ita vt sit eodē officio 2 p̄gregatio-
ne cū religiosi vult ergo a contrario
qz dūmodo ipse cleric⁹ secularis nō sit
de illa p̄gregatione qz admitti possit.
Et ita ego teneo. 2 posito qz s̄uelleret
nere p̄tē p̄tariā scz qd nullo modo cle-
ric⁹ secularis in monasterio vel alia
ecclesia religiosorū institui posset. Ta-
men nihil repugnat quomin⁹ ibi ha-

Tractatus de iure patronatus

heri possit in patro. saltē quantum ad 9
 alios effectus quā p̄tationis. ita p̄-
 bat. in. d. c. dilectus. cū alhs. s. allega-
 tis. et si tu dicas qui sunt isti alij effe-
 ctus. Respondeo q̄ traduntur per doc.
 in. c. j. etiam in. c. nobis. vbi melius
 j. eo. et declarant. s. sup̄ verbis honori-
 ficū onerosū et utile et tradit Abb. sup̄
 hac rubrica et vñ effectus in p̄posito
 nostro ponitur. in. c. sacrosancta. s. de
 elec. qui tex. expresse loquitur de pa-
 tronō monasterij. et dicit qd̄ facta ele-
 ctione Abbatis vel plati patroni ho-
 nest⁹ postulabit assensu de quo etiā
 habet. in. d. c. nobis. f̄ateor: tñ q̄ in ec-
 clesia medicatū nō habeat in patro.
 q̄ ibidē non cadit dotatio ex quo ta-
 les ecclesie nihil habere debet. c. j. ver.
 p̄firmatos. de religio. do. li. vi. sed sine
 dotatione non acquirit in spa. vt dicit
 doc. post Inno. super hac rubrica. et di-
 cā. j. in dō dotant igit̄. Et in istis
 terminis loquit̄ p̄. de ancha in. d. cō-
 sil. crū. et do. s. feli. in. d. c. cū venerabi-
 lis. Et ita limitāda est et declarāda cō-
 clusio. s. facta et idē tenet Jo. de ana.
 in p̄li. lxxvj. incipit. pro expeditione.
 vbi dicit q̄ intra loquentia. de inrepa.
 nō habet locū in capellis fundatis in
 ecclesijs in quibus habitāt mendicā-
 tes et q̄ dicte capelle sunt libere in ad-
 ministracione ip̄orū frat̄ et q̄ sunt ef-
 fecte sancta sanctorū et sequit̄ ibi excela-
 les doctor do. Ludo. bolognin⁹ in ad-
 ditione sua. ¶ Quarto quero an in-
 patronatus haberi possit in hospitali
 videt̄ dicēdū q̄ non q̄ de ecclesia tñ-
 modo loquit̄ diffinitio in patro. et aliō
 est ecclesia aliud hospitale vel mona-
 steriū. c. g. vbi no. Abb. s. de p̄fuetu. in
 contrarium est veritas. Et pro ista cō-
 clusione videt̄ casus. in. s. si q̄s edifica-
 tionē in anethico. de eccle. ti. vbi dicit̄
 tur quod si quis edificari mandauerit
 penodochiū orphanotrophij vel aliā
 venerabilē domū et disposuerit ad ali-
 quē spectare puta ad heredes electionē
 gubernationis ad ip̄s edificatorē et ad he-
 redes spectabit electio et ad ep̄m p̄fir-
 matio. et ibi Bag. firmat et clari⁹ Abb.
 panor. in. c. de crenodochijs. s. de re

lig. do. vbi dicit t̄ q̄ ad ep̄s spectet po-
 nere rectorē in hospitalib⁹ nisi hospi-
 tale haberet p̄fōnū. q̄ tūc ad ep̄s spe-
 ctat tñmō p̄firmatio subijcēs se laic⁹
 dixisse in quadā sua disputatiōe q̄ etiā
 p̄t sempronius vbi vide. pro ista etiā
 p̄clusionione videt̄ tex. in. cle. q̄ cōtingit.
 de reli. do. et ibi vide clare hoc dicit do.
 Car. flo. in p̄li. in. vij. q̄. Idē Abb. in. c.
 olim. primo in notabilib⁹. s. de restit.
 spo. Idē Bal. in p̄li. suo. clxx. incipiente
 ordinatio testamenti. in. liij. vol. Innel-
 lige tñ p̄missam p̄clusionē in hospitali
 pnb. et sic in hospitali cū p̄sensu ep̄ico
 p̄i constructo vel fundato. q̄ aliter nō
 posset in patro. in eo acquirit. vt p̄z ex
 diffinitione inris patro. s. in p̄li. hui⁹
 operis descripta. ea em̄ hospitalia vel
 oratoria que sunt fundata sine ep̄iscopis
 p̄i antihoritate p̄uata appellantur et
 possunt renouari et reduci ad p̄uotes
 vsus prophanos vt p̄ Innoc. plene. in
 c. inter dilectos. de dona. quē refert et
 sequit̄ Abb. panor. l. c. p̄. ver. secūdo
 querit̄. j. de immu. eccle. et probatur. in
 c. ad hec. et ibi Abb. no. hoc pulcre de-
 clarat. s. de religio. domi. et est pulcra
 gl. in. cle. q̄ p̄tingit in verbo altare. de
 relig. domi. Et firmat do. Car. flo. in cō-
 sil. suo. xj. incipiente quedā societas. col.
 si. et de his etiā habetur aliquid p̄ Bal.
 in. cōsil. suo. cccxx. incipiente p̄mitten-
 dū in. v. volu. fm̄ nonā impressionē. et
 hoc casu qui fundauit tale hospitale
 p̄uatum non est proprie patronus il-
 lius. sed dominus regens ip̄sum an-
 thoritate propria ita do. fel. sandens.
 in. c. de quarta. in. q̄. colū. in. fi. et in. liij.
 colum. in. p̄li. s. de p̄script. dicit ta-
 men Abb. panor. in. c. inter dilectos.
 in penul. notabili p̄ illum tex. s. de do-
 na. qd̄ domini hospitalis p̄uati pos-
 sunt dici patroni ratione spiritualita-
 tis ad quā deputatur hospitale quasi
 dicat qd̄ illo respectu non possunt dici
 domini. arg. l. in tantum. si. de rerum
 diti. in. s. sacre. An autem tale hospi-
 tale p̄uatum possit videri. vide Abb.
 post alios in. c. penul. s. de sepul. et Jtē
 si dubitaneris an tale hospitale p̄uata
 tū possit visitari p̄ ep̄m. dic vt p̄ f̄ede.

De senis in cōsilio suo. cxi. incipit. talis qd
est. an diocesan' eccl' p doct. in. d. c. in
ter dilectos. et per. Abb. in. c. sopite. de
censibus. et dicā in sequenti. in. q. xij.
in fi. Et nota circa p'dicta q etia locus
p'natu' dici pōt qhs dato q consen
sus epi in eius fundacione internene
rit. si si statutu' sit tempore fundatio
nis q ecclesiasticus loc' nō sit. ita do.
Cat. flo. in consilio suo. xj. incipit. que
dam societas. stat ergo cōclusio supra
facta q in hospitali publico potest ha
beri iuspatro. Pro qua cōclusione etia
facit quia appellatione ecclesiarū ve
niunt hospitalia saltem large vt dicit
Semi. in. c. cupiētes. §. j. de elect. li. vj.
quem refert et sequitur do. Feli. in. d.
c. de quarta. in. iij. colū. in fi. allegans
etiam ffe. de senis in dicto consilio
suo. cxi. vbi dicit q hospitale salte ap
pellat locus ecclesiasticus de quo etia
per Abb. declarantem in. c. pe. §. de se
pulturis. et per istud fundamētum re
spōdetur ad p'tarium supra adductū
scz q in diffinitione iurispatro. nō fiat
mēto de hospitali sed de ecclesia tñ.
q vt dicim' est in pposito nostro ap
pellatione ecclesie continetur hospita
le. Largo saltem modo vt per Abbatē
in. d. c. ij. de consuetu. et sic ex p'dictis
habemus vnum casum in quo idē iu
dicamus de ecclesia qd de hospitali.
q sicut fundator ecclesie acquirit ius
patro. ita fundator hospitalis si id fa
cit cū epi consensu. Alios decē et octo
casus accumulatur do. Feli. in. d. c. de q'r
ta. in. ij. et iij. col. vbi alia multa in ma
teris hospitalium accumulatur et ex ver
bis suis colligere etiam poteris mul
tas alias species hospitalium scilicet
aliud p'natu'. aliud publicu'. aliud ha
bens ecclesiam annexā. aliud non. dic
vt per eū. ¶ Duo etiam sunt considerā
da in hospitali publico. s. iuspatro. et
regimē hospitalis ita dicit Bal. in cō
silio suo. c. lxx. incip. ordinatio testamē
ti. in. iij. vol. Primū autē fm eum trāsit
etiam ad impuberes. Secūdm vero
nō committitur nisi discretis et idoneis.
et p'terea infert ibi notabiliter q vbi
testamētarius nō esset idoneus ad re

simen tūc esset locus datus ad instar
toris. iuxta. l. non solum. §. si libere.
fi. de excusatio. tuto. Inbq' etiam ibi
notabile verbū q vbi duo presentarē
tur ad regimē hospitalis quod semior
esset in dubio preferendus allegat. l.
fi. ff. de fide instru. decidit etiam ibi q
in dubio masculis preferētur femine.
qd etiam dixit ipse Bal. in. l. i. ff. de se
natoribus de quorū dictorū veritate
vide. §. sup hoc s'bo honorificū. q. xv.
et aliqd faciūt dicta in. q. lxx. in fin. sup
eodem verbo. ¶ Quinto quero an in
collegio vel loco deputato ad alēdos
scholasticos vel studētes prout in col
legio Catonis huius ciuitatis vel in
collegio ca stellioneo vel marlianorū
bostiorum vel similitum possit haberi
iuspatronat'. Pro parte negativa fa
cit q in diffinitione iurispatro. nō cō
tinent ista loca vel collegia. q in ea sit
tñmō mēto de ecclesiis. vnde cui nō
cōpetit diffinitio nec diffinitū. l. j. §. do
lū. ff. de dolo. aliud em est ecclesia. aliū
collegiū vel ali' locus p'ns. c. ij. et ibi
no. de cōsue. ¶ Secūdo facit q patro
ni p'prie dicūtur qui habent presenta
re rectorē vel clericū ad loca publica
vel ecclesiastica corā epo pater in hoc
titu. per totum. Et ita formaliter dicit
Jo. de imol. in. c. inter directos. in pe.
col. §. de dona. sed qui erigūt talia lo
ca nō habēt id facere. ergo et. ¶ Ter
tio facit q qd nō acquirit iuspa. in lo
co nisi ille locus erigatur vel sit erect'
cum cōsensu epi vt probat in diffini
tione iurispatro. in verbo diocesan' cō
sensu. et infra videbim' sup dicto ver
bo. sed ista loca non sunt h'mōi g'it et.
¶ Pro parte cōtraria et affirmatiua fa
cit q ista loca videntur esse quedam
hospitalia tanq' deputata ad hospitā
dū et alendū pauperes scholasticos et
pnt appellari p'chothrophia. id est lo
ca in qbus pauperes alunt. pnt expo
nitur. in. l. illud. C. de sacrosan. eccl. er
go videtur q in ipsis locis possit ha
beri iuspatro. quēadmodū et in hospi
talibus de quibus in precedenti que
stione. Breuiter ista videtur mihi veri
tas ex mente doctorum allegatorum

Tractatus de iure patronatus

in precedenti questione q in similibus locis proprie nō habeatur in spatro. qz sunt loca priuata hoc est sine episcopi consensu erecta. et ille qui erexit dicitur potius dominus regens ea authoritate propria vt dicit domi. feli. sandeus in illi de hospitali puato in. c. de quar. ra. in. q. z. iij. col. de prescriptio. Lar. ge tamen possint tales appellari patro ni: qz sunt domini loci deputati ad pū vsum. ita formaliter Jo. de imol. in. d. c. inter dilectos. adducens illud quod in terdum vulgariter dicitur talis est pa tronus talis possessionis vel domus. et tamē sermo sit de domino et dicit Abb. ibidem q tales domini locorū priuato rum puta hospitalium fundatorū sine autoritate episcopi possunt dici patro ni ratione spiritualitatis ad quā depu tatur illa loca. Ex predictis ergo infer tur q si talia collegia vel loca pia cum auctoritate episcopi fundaretur bene haberetur in illis in spatro. prout in ho spitalibus dictū est in precedenti que stione. Quia eadez ratio militat vtroq casu. et tunc rector vel gubernator illius loci eligenti a patrono et presentabitur episcopo et ipse illum confirmauit. vt di cit Abb. in. c. de renodochijs. §. de relig. domi. et in alijs locis allegatis in prece denti questione. ¶ Sexto quero an in spatro haberi possit in sepultura seu se pulcro quod quispiam construat. Res pō niter pōnde q nō. Et me monet. qz nō conuenit hoc casu diffinitio iuris patro. ergo nec diffinitum. l. §. dudū. ff. de do lo. Secundo me monet quia nō militat eadem ratio in cōstruente sepulturam que in cōstruente ecclesiam vel capellā qz erigere ecclesias vel capellas tendit ad cultum vniū. sed nō sic in sepul turam. Et istam conclusionē sentit Abb. clare in. c. §. de sepul. vbi dicit q quis potest in ecclesia habere propriā sepul turam. s. respectu vsus. non autē potest habere dominū. qz res sacre et religio sa nō sunt in domino alicuius. l. in tñ. §. sacre. ff. de re. diu. et hoc ius quod ha betur in ipsa sepultura: habetur scōm Abb. ibi. et docto. in. c. quanto. de indi. potius ex tolerantia ecclesie quam de

iure scripto sicut dicimus in iure patro. Ista sunt vba Abbatis in preallegato loco. Semit ergo Abbas loquēdo simi litudinarie quod illud ius qd habetur in sepultura non sit in spatro. qz nul lum simile est. Idem glos. in. c. capitulū sancte crucis. de rescrip. et in. l. q. nerna cum similibus. ff. de positi. et eisdem ver bis similitudinarie loquendo vti ipse Abbas in. d. c. penul. de sepul. circa me dium. Appellat autē tale ius: ius fune randi. vt p glos. et doc. in. d. c. quanto. de iudicijs. et per doct. in. d. titulo de sepul turis. in spuluribus locis et est annexū spirituali. vt per Innoc. in. d. c. quanto. Et verum. et Abb. in. d. c. post supra di cta appellat patronum sepulcri et qui habet ius in sepulcro. Tamen potest intelligi eius dictū largo modo loquen do ratione similitudinis qd habet istud ius sepulcri cum iure patro. Et ita cre dēdum est intellexisse abbatem ne in continēti videatur sibi ipsi fuisse cōtra rius. an alit habeatur quasi possessio p laicos in talibz iuribus funeradi sicut in iuribus patronatus. vide collec. aba batē et alios in dicto. c. quanto. vbi etiā tradunt ad quem spectat cognitio cum agitur de iure funeradi dic vt per eos. Nota tamē q tale ius non potest habe ri in sepultura sine consensu episcopi. ita hosti. quem referunt et sequunt Jo. and. et abbas in dicto. c. penul. et ibi etiā tradunt per doct. et an inuito patrono sepulcri possit alter extraneus ibidē se peliri. vide per eos et per archidiacono. in c. precipiēdum. rñ. q. ij. et per Roma. in singularibus suis singulari incipi. que stio est in facto charta. xix. col. iij. et per Petru de ancha. in consilio suo. c. xvi. et p Joan. de ana. in consilio suo. lxxvi. inc. pro expeditione. et per excellentem docto. domi. Ludouicum bologninum ibi dem in additione ad dictum consilium vbi allegat dictum consilium per. de an cha. Dicunt enim prefati doctores t q tale ius in pulcro nō transit ad he redes extraneos. s. solum descendētes possunt ibi sepeliri etiam q non sint he redes. an autē tale ius possit vendi tra ditur etiam in. d. c. pe. dic vt per docto. ibi qz

16 ibi
pti
sed
trn
du
rat
q
ge
le
m
m
du
nū
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13

- 16 ibi qñd est presentis ppositi. ¶ Se 14 Testator mādāt ecclēsiā in ipsi^o do
ptimo quero an ius qd habet quis in
fedilib^o vel banchis in ecclesia dica
tur iuspa. In hoc arbitror concluden
dam vt in precedenti questione dixi ex
rationibus ibidē adductis. Nota fñ
q etiā istud ius nō possunt laici habe
re inuito episcopo. z illud habēt ex to
lerātia seu ex gratia quē admodū dici
mus in iurepa. ita Hosti. Jo. an. z Ab. 17
in. d. c. pa. de sepulturis. z sic suz expe
ditus de isto verbo in ecclesia. Capio
nūc pñ p eo q de diocefani cōsensu.
- 1 Testator si mādēt fundari capel
lam z postea decedat an cōsensum epi
iurpatro. causatū ex tali fundatiōe nō
de esse in hereditate ipsius testatoris.
- 2 Cōsensus diocefani an debeat inter
uenire in fundatiōe cōstructiōe vel do
tatiōe sine sit cleric^o sine laic^o q ecclēz
vel capellā fundet cōstruat vel dotet.
- 3 Testator mādāt ecclēsiā cōstrui in
eius domib^o postea afit eps nō cōsen
tit ibi edificari an heredes cōtrafaciē
tes incedant in penam.
- 4 Cōsensus diocefani an debeat interne
nire qñ iurpatronat^o iā legitie creatū
in esse deductū trāsfertur de vna perso
na in aliam.
- 5 Iurpatronatus an transeat semper cū
vniuersitate.
- 6 Iurpatro. qñ trāsfertnr ex vltima volū
tate an requiratur cōsensus epi.
- 7 Cōsensus epi vel diocefani quare de
beat interuenire in acqñitiōe iurispat.
8 In acqñitione iurispatronat^o an in
teruenire deat cōsensus alteri^o qñ epi.
- 9 Cōsensusepi an debeat interuenire añ
actum vel in actu: vel an sufficiat post
actum vel ratificatio actus.
- 10 Auctoritas vbi requiritur nō prodest
si interueniat ex postfacto.
- 11 Auctoritas in materia iurispatronat^o
tus stat pio cōsensu.
- 12 Eps si nolit cōsentire sine causa acqui
sitioni iurisp. an possit cogi.
- 13 Statutū si mādāt qñ nō possit cōtrahi
cū minor. xxv. an. sine cōsensu duorū
agnatorū si agnati denegāt cōsentire
sine causa pāt adiri superio: vt cōsen
tiat vel cogat dictos agnatos.
- 15 Archiepiscopus est ordinari^o epi z an
debeat eps cogi per archiepīm an per
solum papam.
- 16 Archiepiscop^o an possit cogere epm z
si eps nolit parere possit archiepīs sup
plere vires epi z pñtūre f ei^o defectū.
- 17 Eps si nolit cōsentire donationi facite
vel legato facto de iurepatr. nec possit
cogi per superiorem: apud quem tunc
remanebit iurpatro.
- 18 Donatarius iurisp. si donat ipm iur
patro. an cōsensum vel approbatiōē
epi an valeat talis donatio.
- 19 Cōsensus epi si dubitet an interne
nrit in cōstructiōe ecclēie nec id possit p
bati an debeat presumi interuenisse.
- 20 Cōsensus epi qñ requirit^o an sufficiat
cōsensus tacitus.
- 21 Donas iurpatronat^o z donatarius si
sint diuerse dioceſis an vtriusq^o epi cō
sensus requiratur.
- 22 Cura ecclēie z rerū vel dotis ipsius
spectat ad epm.
- 23 Cōsensus sol^o epi an requiratur in pñtru
ctione ecclēie vel acqñitione iurispat
ronatus an etiā requiratur copulati
ue cōsensus capituli.
- 24 Capitulū an possit prestare cōsensum
sede vacante.
- 25 Fundas ecclēiam an possit sine cōsen
su epi tpe fundatiōis pacta vel grana
mina circa regimē ecclēie: vñ aliqd isti
nere circa pñuisionem illi^o ecclēie.
- 26 Testator si inūgeret penā q reddis^o
deputati cōuenterentur in alios pios
vsus nisi ecclēia ordinaret^o prout ipse
disposuit: an sit talis pēa admittēda.
- 27 Dispositio testatoris q tres vel qñor
misse oi hebdomada celebrent pñsti
tuendum an valeat sine cōsensu epi.
- 28 Cōstruēs oratoriū pñuatiū vel hospita
le si disponat q eps n se itromittat: an
b casu possit eps aliqd n se itromittere.
- 29 Cōditiones none an possint apponi
per fundatores in ecclesia vel bñficio
patronali post fundatiōē cū cōsensu
epi factam.
- 30 Cōditiones tēpore fundatiōis appo

Tractatus de iure patronatus

lite in ecclesia patronata an possint ex
post p patronu tolli in tota vel salte al
teri cu consensu epi.

- 31 Eps an possit immutare pditiones vel
qualitates annexas bnficio qn reddi
tus bnficii essent importes ad illas.
- 32 Cnversio aut comutatio nō pōt fieri p
solū herede: nec p solū epm: l3 p epm ⁊
herede vel eū qui habet erequi.
- 33 Volūtas testatoris est seruāda in for
ma specifica.
- 34 Cōsensus epi an possit facere vel crea
re aliquē patronū vni⁹ ecclesie vel ca
pelle et pūmlegio.

Ro eo qd de diocesani con
sensu. Istud verbū impo
nitur in patronat⁹ nisi
epo vel diocesano cōsentie
te. quoniam nō dicit esse bnficiū eccle
sia vel capella nisi sequuta approba
tione epi. ita Calde. in cōs. suo vltimo
sub titulo de inrepa. Idē dñi de Rora
in decisione decima sub eo. ti. ⁊ in deci
sione. xvij. sub ti. de pteb. in antiquo
ribus. Et incipit quidam patron⁹ vbi
pulere loquitur. ⁊ ita refert ⁊ sequitur
do. feli. sandens alias authoritates
allegando in. c. ex parte. §. in. j. colū. §.
de rescrip. ⁊ facit qd dicit Abb. in. c. ch
ra. in fi. textualim. j. eo. ⁊ ibidem do.
Cardi. ro. in. v. notabili. Hinc alias di
cebam in questione facit qd si testator
mādet fundari capellam. ⁊ postea de
cedat ante cōsensum epi in patronat⁹
causatū ex tali fundatiōe nō dicitur
esse i hereditate ipsi⁹ testatoris. Adeo
q l3 heres pūmctur illa hereditate nō
tamen pūmatur ipso inrepatro. quia
sumpsit initium a tēpore cōsensus epi
sed vt clarins pateat materia ista su
biciam qōnes infrascriptas. ¶ Pri
mo igitur quero an cōsensus diocesani
debeat interuenire in fundatiōe cō
structione vel dotatiōe siue sit cleric⁹
siue laicus qui ecclesiam vel capellaz
funder cōstruat vel dotet Bzenner cō
clnde q sic. ita firmat Calde. in cōsilio
suo re. incip. quidā edificauit. ⁊ est vl
timum cōsiliū sub hoc tit. de inrepa.
⁊ monet p ter. in. c. pie mētis. in. c. friz

genti. ⁊ in. c. cōsiderādū. xvj. q. vij. ⁊ i
c. nobis. §. e. ti. pbat ēt ex diffinitōe in
rispa. in gñalitate sui. ⁊ in. c. nemo. de
cōscrea. dist. Et aduerte q talis cōsen
sus requirit etia qd ex iussu testatoris
qd cōstruere veller. ita Ang. in cōs. suo
cxv. incip. bona dicti testatoris. Et qz
hec questio nō habet dubitationē vl
terius nō insisto. ¶ Sed hic subditur
qd accessoria pone qd testator mandat
ecclesiam cōstrui debere per herede in
domib⁹ ipsius testatoris sub certa pe
na eps requirit⁹ ab herede: nō vult cō
sentire q eccle. i ipsi⁹ domib⁹ pstruat.
sed cōcedit q alibi possit cōstrui. que
rit an heres pstruēdo ipsaz ecciaz ali
bi icidat penā. ite pūct⁹ est vltis. cō
clnde q: heres nō icidet i aliquā penā
ita decidit: Lnd. ro. i suo singlar i inci
testator mādauit allegat casuz singu
larem fm eū in. l. testamēto quidaz la
grāde. ff. de cōdi. ⁊ demō. ⁊ Bal. in. l. j.
C. de his q pene noie. et subicit se ita
pudie pstatuisse. An aut sufficiat requi
rere cōsensum epi post ecclesiam funda
tam dictā infra loco suo. ¶ Secundo
quero an cōsensus diocesani debeat
interuenire quādo in spa. iā legitime
creatū ⁊ esse deductū trāsserit de vna
psona in aliā. s. ex donatiōe vel ex alijs
modis de quibus per glo. in. c. cum se
culum. j. eod. ⁊ in. c. pie mētis. xvj. q.
vij. et not. in. c. illud. j. eod. in hoc pun
cto varie fuerūt doctorum opiniones
vt attestatur Abb. pānor. in. d. c. illud
Tamen ex mente ipsorum distinguit
Abb. ibi hoc modo aut inrepatro. trās
sit in alium. eū vñneritate. puta cu
hereditate. vt qz quis succedit in here
ditate in qua est inrepatro. vel emit
i ipsam hereditatem. et tunc inrepatro.
trāsit etiā siue cōsensu episcopi. ita ps
batur in. c. ex literis. j. eod. ⁊ in. d. c.
cum seculū. ⁊ vtrobiqz notatur. Et rā
tio est fm Abb. et alios in. d. c. ex lite
ris. qz tunc inrepatro. trāsit accessorie
nec videtur aliquis cōtract⁹ immutis
super ipso inrepa. sed sup ipsa vñner
sitate ipali. vñ quādāmodū ad ipsam
vñneritate i aliā trāsserēdā nō reārit
cōsensus epi. nec ēt i accessorie ⁊ i hoc

5 omnes cōcordāt. ¶ An autem sem p cū
vniuersitate, transeat iuspatro, tangit
Abb. in. d. c. illud. 2. ianus. dicit. f. sup
verbo. vel is a quo cām habuit. aut ve
ro iuspatro. transfert in alium de pte
et principaliter. 2. tūc distinguit q aut
trāsferat ex contractu inter viuos aut ex
ultima voluntate si ex cōtractu inter vi
uos. 2. tūc aut trāsferat in ecclesiā vel
locū religiosum. 2. hoc casu valet trās
latio etiam sine auctoritate epi. vt p
bat in. d. c. illud. in aduersatima licet 2
in verbo liberā facultatē. 2. expresse p
batur in. d. c. vnico. eo. tit. lib. vi. per que
ter. ita etiam decidunt dñi de Rota in
nouis decisione. cccxiij. incip. fuit du
bitatum sub hoc eo. tit. 2. tenet cōmun
iter p doct. fm Abb. ibi. in. d. c. illud.
aut cōceditur seu trāsferat in laicum
recipientē noie ppro. 2. tunc nō valet
cōcessio sine pñsū epi. ita pbat in
d. c. vnico. in principio a suo sensu. Et
in hoc etiam est cōto: et verior opi. fm
Abb. in. d. c. illud. 2. in disputatōe sua
incipit augurio. in. iiij. et. iij. col. vbi
plene plequit referēdo in hoc varias
opiniones. licet tandē teneat Sum
mus epi q tenet hic. f. quod etiā cū pñs
u epi nō valet talis donatio vel trans
latio iuspatro. in laicū. Tñ cōmunis
opinio est magis equa 2 est sequenda.
Et si tu dicas tenēdo cōmunē opinio
nem que est ratio diuersitatis quare
magis hoc casu requiratur consensus
epi q in pcedenti mēbro. vide p Abb.
in. d. c. illud. q duas rationes assignat
Altam etiā rationem assignat Hostiē.
in summa huius tituli in. S. qualiter
trāsferat. in ver. donatio. Dicit enim
ipse q iuspatro. non potest haberi per
laicum nisi de gratia nimirū si requi
ritur pñsū epi. Sed quando ipsum
iuspatro. trāsferat in ecclesiā vel lo
cū religiosum tunc nō requiritur q
res reueratur ad naturam suā. Quā
rationem etiā tradunt domini de Ro
ta in dicta sua decisōe. cccxiij. sub hoc
titu. Et quo apparet q etiam ipsi le
quuntur hāc distinctionem. 2. differen
tiam inter pcessione m factam loco re
ligioso. 2. eam que fit laico. licet aliter

tenere videantur in antiquis decisio
ne vltima sub hoc titulo. Tandē etiā
distinctionem format do. Card. flo. in
c. illud. in fi. Vbi omnes opinioes re
fert 2 tādē dicit q hoc cōmuniter te
neant. Et hoc etiā firmat Jo. an. Abb.
et alij cōmuniter in. d. c. cum seculum.
Amplia hāc premissam pclusionem. f.
q in cōcessione iurispa. facta laico re
quiratur cōsensus episcopi vt pcedat
etiā si vnus ex patronis relaxaret vel
renūtiaret alteri cōpatrono partē suā
velius suū patronatus. ita tenet Jo.
an. d. Card. Abb. p. an. 2. cōter ceter
ri in. c. ex insinuatione. f. eo. 2. monetur
ppter idētitatē rationis vt ibi p eos.
Que autē sit ratio quare consensus pie
dictus requiratur videbimus in sequen
ti questione. In hoc tamen puncto
firmum tenuit glos. et do. Anto. in. d. c. ex
insinuatione. 2. gl. in. d. c. illud. Tamē
precedens opinio est magis iusta 2 vi
detur magis cōmunis. ¶ Circa aliud
membū. scz quando iuspa. trāsferat
ex vltima voluntate. puta ex legat
to. an cōsensus episcopi requiratur. Ab
bas in dicto. c. illud. se remittit ad no.
in. c. cum seculum. f. eod. vbi ipse cōclu
dit reiecta opi. f. feder. per eum relata
q etiam hoc casu requiratur cōsensus
epi eo modo quo dictum est in confes
sione facta inter viuos. puta in dona
tione q fiat laico vel clerico recipienti
nomine proprio. Et ita etiam conclu
dunt ibi Calde. Joā. and. 2. do. Card.
flo. 2. monetur pefati doct. q: legatū
dicitur quedam donatio. instit. de le
gatis. in pun. 2. tantū fm Abb. post
Calde. ibi requiritur consensus epi q
ante consensum episcopi iuspatro. le
gatum remaneat apud heredē. subq
ciens Abb. qd ita dicunt communiter
doc. Car. flo. ibi in. vi. q. contrarium te
net dicens q si antequam eps appros
bet legatus ecclesia vocet presentatio
spectabit ad legatariū nō autē ad he
redem 2 presentabit legatariū sub spe
approbationis que approbatio fm eū
retrotrahitur ad diē mortis eius qui
fecit legatū 2 hoc dicit do. Car. flo. esse
verius. Ego sequor opi. Calde. Abb.

Tractatus de iure patronatus

tequacium q: do. Card. non monet aliqua lege vel ratione debet ergo esse cantus legatarius in faciendo approbati legatū inrispat. ab episcopo quā citius potest. q: ante consensum vel approbatione epī nullum ius habet vt dictū est. Et istam etiā conclusionem reperio firmare Calde. in consi. suo. vi. inci. an valeat presentatio sub hoc ti. de iure patro. vbi dicit quod consensus episcopi debet intervenire ante presentationē fiendā per legatarium. Et ratio est fm eū q: tale legatum nō tenet ante approbationem factā per epm. si ergo cantus legatarius vt dixi. sed canonicus esset. si sequeretur cōsiliū Jo. an. in dicto capitulo cum seculū. scilicet in faciendo q: consensus episcopi interveniret vel in morte vel ante mortē testatoris. Quibus autē modis possit trāsserri inspa. de vna psona in aliam magis in specie dicā sup verbo penultimo diffinitionis qd incipit ipse vel is a quo causam habuit.

¶ Tertio quero q: sit ratio qd epī vel diocesani consensus debeat intervenire in acquisitione inrispat. In hoc puncto dicendū est quod si nos loquimur de cōsensu epī requirēdo in creatione inrispat. Que creatio fit ex fundatione cōstructione et dotatione. vt p: in diffinitione inrispatro. et firmat Abb. in cōsi. suo. lix. incip. quidam do. Jacobus in. h. volū. in. h. col. et etiam ex privilegio pape. vt. in vlti. questio ne huius verbi dicitur. Tūc ratio est q: epī est examinare locū erectionis ecclesie et dotem et disponere qualiter sit regenda et gubernanda. vt in autē. de monachis. Illud collatione prima. et in. c. nemo. de conse. di. i. ita dicit do. Calde. in cōsi. suo. xx. qd est cōsiliū vltimū sub hoc eo. ti. Vel aliter dicamus rationem esse vt dicit Abb. in cōsi. suo. lxxv. incip. iesu christi. in. j. col. in. h. volū. scilicet q: cōsensus epī vel diocesani requiritur favore ecclie ne contingat opus inchoari et non cōsumari vel nō sufficienter postmodū dotari. Vel aliter et tertio dicamus rationem esse q: ista spiritualia nō possunt

laici ppria auctoritate tractare. c. ff. de iudi. c. oēs basilice. xvi. q. vii. ita Abbas in cōsilio suo. lix. incip. do. Jacobo de rachano et in vers. tertio principa liter. in. h. volumine. Si autem nos loquimur de cōsensu episcopi requirēdo quando inspatro. iam creatū inrispat de vna persona in aliam. Et sic ratio quare ipse consensus requiritur est vt episcopus videat an expediat ecclesie mutare patronū. Nam si vellet patronus cōcedere vel donare inspa. potētiore seu tyrāno. tūc epī non debet cōsentire. Item aduertet epī ne interveniat frater. et sic ne sit ficta donatio. et in veritate venditio fiat qd esset simoniacum. ita dicit Abb. p: no. in. c. illud. f. eo. et ante eum Jo. and. ibi in fi. et do. Card. flo. ibidē in vltimis verbis et sequuntur ceteri.

¶ Sed circa p: dicta suboritur questio accessoria an alterius episcopi consensus possit in talibus intervenire. Concludē q: poterit intervenire consensus alterius prelati. dummodo habeat episcopale potestātē ppter identitātē rationis. Et hoc etiā satis voluit Abb. in dicto cōsi. suo. lix. in vltima col. et in dicto cōsi. lxxxix. incipit. Iesu christi. circa principium eodem volumi. ¶ Quarto quero de subtili et notabili questione. scz an consensus epī debeat intervenire ante actum vel in actu. an pō sufficiat q: interveniat postq: quis cōstruxit eccliam sine consensu epī vel donavit inspatro. alteri laico sine cōsensu epī an sufficiat epm postea ratum habere vel cōsentire ad hoc q: inspat. acquiratur. in hoc puncto videtur dicendū q: sufficiat tale cōsensus postea intervenire per text. in. c. cura. f. eodem. per quem text. dicit ibi Abbas in vltimo notabili qd vbi in actu requiritur alienius consensus sufficit q: interveniat ex postfacto. Idē concludit gloss. in simili quam ibi docto. sequitur in. c. edoceri. in glo. i. de rescrip. f. est verum secundum Abbatem. in. d. c. cura. quod actus valebit vt ex nunc. scz tempore cōsensus p: nō vt ex nunc. scz tempore actus facti. Et

ita etiam dicit do. Cardi. floren. ibi in v. notabili. Et istud enā est de mēte Abbatis post Calde. ibi. in. c. cū seculū. in fine. J. eodem. 2. in. c. suggestum. in ultimo notabili per illum ter. J. eo. Et firmat idē Abb. in cōs. suo. lxxxix. incip. iesu christi in. j. col. in. ij. volu. vbi dicit qd licet requiratur cōsensus epi vel diocesani in constructione ecclesie tñ pōt postea intervenire. Idē firmat dñi de Rota vbi late attingunt istum passum in antiquis decisionibus sub hoc titulo de inrepatrona. in decisio- ne vltima incipiente quidā laicus vbi loquuntur de donāte in patronatus. Quam decisionem alij allegant sub numero. ccc. lxxij. 2. aliqui allegāt sub numero. ccc. liij. Idem etiam reperio firmare do. Car. in cōs. suo. vj. incipiente an valeat presentatio sub hoc eodē titulo. vbi dicit qd cōs opinio hz cōsensus epi posse intervenire etiā post legatū factū de iure patro. Et andē opinionē confirmat qd dicit domi. Car. floren. in de. vnica in ver. q. de re rū pma. vbi dicit qd cōsensus qui veniit prestandus in casu qstionis quare ibi per eum formare. potest prestari ante ex intervallo vel post faciunt notata in. c. admoner. 2. in. c. qd i. dñbūs de renuntia. facit etiam simile quia sufficit qd patronus cōsentiat institutioni ex postfacto. c. si vero. J. eodem. et firmat abbas post alios. in. c. vestras. J. de eodē dato ergo qd presentatio non precedat institutionem dūmodo post ea patronus assentiat institutioni ipsa institutio tenet vt in dictis locis traditur. 2. per docto. etiam in. c. cum beroldus. de re indicata. In contrarium tamen viget decisio Jo. and. in. c. quam refert Abb. in dicto. c. cum seculum. J. eodem. vbi dicit speciale esse in legato inrepatronatus vt cōsensus episcopi possit intervenire ex postfacto. Et ratio spiritualitatis secundum eum est favor vltime voluntatis. ergo scdm eum in actu inter vivos puta in donatione inrepatronatus vel in constructione ecclesie non sufficit cōsensus intervenire ex postfacto. ad hoc qd

ipsum inrepatronatus acquiratur. Secundo pro eadem parte facit qd in donatione inrepatronatus vel legato videtur requiri nedum cōsensus episcopi sed etiā auctoritas. ter. est in. d. c. cura. J. eodem. ibi auctoritas diocesani episcopi 2. cōsensus 2c. 2. est clarior. ter. in. c. suggestum. J. eo. sed reg. iuris est. tñ vbi auctoritas requirit nō pdest si interveniat ex postfacto. ter. est in. g. tutor. in sti. de autho. tuto. 2. ita determinat Inno. in. c. cum consuetudi. vbi dicit qd quando auctoritas alicuius requiritur in actu Actor 2. principalis talis esse dē vt verbum auctoritas de notat. Et qd sit differentia inter auctoritatem 2. consensum 2. etiā decretum traditur etiam per pulchriā glo. 2. doc. in. c. j. in verbo tractatus de rebz eccle. nō alie. li. vj. 2. per Bal. in. c. quecūq. C. de bo. que lib. 2. per docto. in. d. c. cum consuetudinibus. 2. plene in. l. si qd mihi bona. §. iustum. ff. de acquir. her. 2. per istud fundamētum. 2. per plura alia. ita tenet Abbas Panor. in dispositione sua incipi. angario. in. iij. col. vbi plene attingit istū punctū. Et ad eū semp est recurrēdū. qd ei parz boni addi possent. 2. multa alia fundamenta possent pro hac parte adduci que videas per eum ibi. Pro hac etiā opinione facere videt qd decidit do. Car. flo. in. c. cū seculū. in. iij. questione. ne. J. eodem. mihi magis placet prima opinio tanquam magis equa 2. maioribus auctoritatibus roborata. Et cū sequēdo ad adducta in contrarium posset responderi vt infra. Non obstat igitur prima decisio Jo. and. in. c. euz seculum. qd posset dici quilla decisio non est vera. qd non probatur in revelatione. Quinimo probatur contrarium in. d. c. cura. §. allegato. 2. etiā in dicto. c. suggestum. vel aliter respondere possumus qd Jo. and. voluerit id ad qd adducitur. sed voluerit qd in legato sit speciale vt favore vltime voluntatis possit consensus episcopi ex postfacto intervenire. scilicet quantum ad effectū vt ipsuz legatū valeat. vt ex tñ. i. tempore legati facti sed in actu

Tractatus de iure patronatus

inter viros valeat. vt ex nūc. s. tempo
re cōsensu preſtiti vt dictū eſt ſupra
2 ita videtur ſentire do. Card. ſlo. in
dicto. c. cū ſeculū. in. v. queſtione. vbi
dicit qd ſi reſtator inſtituit eccleſiam con-
ſtitui. 2 circa hoc legata fecit conſtat qd
neceſſarius eſt cōſenſus epi in cōſtru-
ctione. c. nemo. de conſec. diſt. j. 2 ta-
men legatum tener. c. nos quidem .
de teſtamen. legatum ergo fauorē vti-
me voluntatis ſtatim valebit licet cō-
ſenſus epi interneniat poſt ſed dona-
tio nō valebit niſi tempore preſtiti cō-
ſenſus. Nullo tamen caſu ante epi cō-
ſenſum inſpa. tranſferitur in alium vt
dictū eſt ſupra. non obſtat etiā dñi dice-
bat qd in donatione vel legato iuriſpa-
tro. requiritur authoritas epi. ergo dñs
in ipſo actu internenire p ſupra alle-
gata. Quia reſpondeo qd authoritas
in iſta materia ſtat p cōſenſu nec ſtat
pprie. probō qd vt plurimum iura hu-
ius ſituli vñt. promiſcne hiſ verbis
Quandocūq; em dicunt epi gi cōſenſum
quandocūq; authorizatatem patet in. c. cū
ra. p. allegato. 2 in. c. illud. 2. in. c. q
autem. Teod. 2 in ſimili probatur in. c.
cum apoſtolica. de hiſ que ſunt a p-
la. 2 in. c. ſine exceptione. xij. q. ij. Et ita
dicunt dñi de Rota in dicta ſua deci-
ſione vltima circa medium vbi afir-
mant qd in donatione iuriſpatro. non
requiritur authoritas pape vel epi ſz
cōſenſus. Et iſtam reſponſionez ad di-
ctū fundamentū ſatis voluit Abb. in
dicta ſua diſputatiōe 2 licet poſtea te-
neat cōtrariuz vt dixi. tamen iſtam ſo-
lutio. nō impugnāt. Et pro ipſa ſolu-
tione etiam facit qd licet conſiliū 2 cōſenſus
differāt. vt notatur. in. c. cū ecclia vul-
terana. de elec. in. c. nonit. 2 in. c. quan-
to. de hiſ que ſunt a p. la. tamen quā-
doq; ſumuntur pro eodem gl. eſt quā
ibi ponderat Abb. Panor. in. c. j. de
foro cōpe. vel aliter reſpondeo qd imo
authoritas quandocūq; etiam poſt actū
internenire poteſt. l. ſi quis mihi bo-
na. §. inſum. ff. de acquir. here. Maxi-
me qñ in vim confirmationis requi-
ritur 2 ibidem plene per dñm Alexā.
2 ibidez in ſimili caſu decidit Abbas

Panor. in. d. c. edoceri. col. ſi. de reſcri.
Non obſtat etiāz vltimū. ſ. deſiſſo do.
Car. in dicto. c. cum ſeculū. qd poſito
qd vellet illud ad quod adducitur poſ-
ſet dici deciſionem ſuam nō eſſe verā
per dictum. c. cūra. cū alijs allegatis.
pro hac conſeſſione. Vel aliter dica-
mus qd deciſio ſua procedit qd donans
renocauit voluntatem ſuam in caſu p
enim formato. vnde fruſtra poſtea ex-
pectaretur cōſenſus epi in tali dona-
tiōe. Ad alia que adducuntur p Abb.
in dicta ſua diſputatiōe etiam facili-
ter reſponderi poſſet ideo non reſero.
Non negauerim tamen quin opinio
ipſius. d. Abb. in dicta ſua diſputatiōe
ne ſuſtentabilis ſit. In alia autē mate-
ria generaliter loquendo an anthoti-
tas cōſenſus decreti 2 ſimilia debeāt
de neceſſitate internenire in actu vel
ante actum. vel ſufficiat ex poſtſacro
internenire videatur. Bal. in. d. l. qui-
cūq;. C. de bo. que lib. vbi magiſtra-
liter loquitur videatur etiam plene p
Abb. Panor. plenius p Joā. de imo.
in. c. cum voſ. de hiſ que ſi a p. la. 2 p
dñm Alex. in. l. §. ſuit queſtium. in. ſi.
ſi. ad trebel. 2 aliquid in. l. ſcienduz. in
viij. col. de verbo. oblig. 2 aliquid per
Bal. 2 do. Alexā. in. l. dimortio. ff. ſolu-
ma. 2 per dñm Alex. in. l. ſi cum doctem
§. eo. aſt tēpore. ff. eo. ti. 2 per doct. in
dicto. c. cum conſuetudinis. 2 p dñm
Felſin. ſandenm poſt abb. 2 alios in. c.
edoceri. in verſi. ſequi pōt conſenſus.
de reſcrip. 2 in. c. cum dilecta. in. xliij.
col. ver. ſexto amplia eo. tit. 2 aliquid
in. c. nōnulli. §. ſunt 2 alij. in. ij. col. eo.
ti. 2 per Bar. in. l. ſi aſt. ff. de aqua plu-
arē. 2 per doct. in locis ibidem p do.
Alex. relatis. 2 per doc. in. §. tutor. in.
ſti. de antho. tuto. 2 p Bar. 2 ceteros.
in. l. ſi quis mihi bona. §. inſum. ff. de
acquiren. here vbi plene p do. Alex. et
notata ibi optime faciunt ad deciſio-
nem qñis ſupra formate ideo ad il-
lum locūz recurras ſemp. ¶ Quinto
quero pone qd epi nōli cōſentire ſine
cauſa acquisitioni iuriſ patronat⁹ an
poſſit cogi. Conclude qd ſic. ter. eſt in
c. nullus. Teo. fm qñ ibi notāt omnes.

Lice
ter. n
nulli
illū
fano
cā le
peru
13 pella
fert
dan
ann
ſi ag
adin
ctos
ſe al
ſolu
ray
rita
nulu
lat d
lie a
pe. in
2 qd
ſi. §.
cōd
ille d
Abb
Jaco
in. c.
14 ſubo
tor m
dom
rū eſt
vt ſu
tus
cleſi
cedit
neat
ſenti
ſcen
cleſi
non
clau
puno
ozit
15 an dic
ſcopu
prima
d. c. nu
tietur
epiſco

Licet disputando posset dici qd ille
 ter. nihil facit qd de coactione verbis
 nullū dicit et dicit ibi Abb. gñaliter p
 illū ter. qd ibi requir cōsensus vni? in
 fauorē alteri? si nō vult cōsentire sine
 cā legitima pōt haberi recursus ad su
 periorē. vt supior ipse cōsentiat vel cō
 13 pellat illū ad cōsentendū. ¶ Hinc. in
 fert ibi Abb. notabit ad statutu mā
 datus qd nō possit ibi cū minori. xrv.
 annis sine pñsu duorū agnatorū. qd
 si agnati denegāt pñtēre sine cā pōt
 adiri supior vt cōsentiat vel cogat di
 ctos agnatos pillū ter. et ita dicit ibi
 se alias cōsuluisse. et ita reperio eū cō
 sultasse. in cōs. suo. lrv. lcv. casus qdā
 rayneri? et. in. ij. volu. vbi als antho
 ritates ad hoc allegat et p. text. in. d. c.
 nullus. multas deci. l. simili accumu
 lat do. Bartho. bellenci. ibi in apostil
 lis ad Abb. facit etiā qd dicit gl. in. c.
 pe. in verbo teneant de rescrip. lib. vj.
 et qd ponit Abb. l. c. ij. et l. c. ex pte asen
 sis. s. de cōces. pñben. pñmissam etiā
 cōclusionem. l. qd ep̄s possit cōpelli vel
 ille qd ep̄ale ius habet in loco firmat
 Abb. in cōs. suo. lrv. incip. quidā do.
 Jaco. de rancheto ipe. col. in. ij. vol. et
 in. c. anaritie. in. fi. s. de pñben. s. hic
 14 suboriz qñto accessoria pōne qd resta
 tor mādēt ecclesiā cōstrui p heredē in
 domib? ip̄s? testatoris sub pena cla
 rū est qd id nō pōt fieri sine cōsensu ep̄i
 vt supra sepe dictū est verū ep̄s req̄si
 tus ab herede nō vult cōsentire qd ec
 clesia cōstruat in dictis domib? sed cō
 cedit qd alibi possit pñrui an heres te
 neatur cogi facere episcopus vt cō
 sentiat mō quo supra. an aut acq̄ie
 scendo voluntati ep̄i et cōstruēdo ec
 clesiam alibi incidat in penam. dic qd
 non incidit in aliquam penam ita cō
 clusi supra in secūda questione prime
 principali huius verbi. Secunda sub
 oriztur questio accessoria subtilior. scz
 15 an dicta coactio possit fieri p archie
 piscopus an per solum papam. videtur
 prima facie qd per solum papam per
 d. c. nullus. ibi romano pontifici nun
 tietur et. In cōtrarium facit qd archi
 episcopus est ordinari? episcopi. c. pa

storalis. s. de officio ordi. ergo potest
 eū compellere. et istā partem tenet Jo.
 an. Joā. calde. Cardi. floren. Abb. et cō
 muniter ceteri in. d. c. nullus. alia in
 ra adducendo vt per eos. Idem tenet
 Abb. in. c. ex parte asensis. in. vlti. co
 lum. s. de cōcessio. pñben. et in dicto. c.
 anaritie. in. fi. Et hanc conclusionem
 tenendo potest responderi ad text. in
 d. c. nullus. qui fortiter videtur strin
 gere pro alia parte qd licet ille textus
 dicat qd per romanum pontificem co
 gatur episcopus. tamen debet supple
 ri vel per aliū superiorē vt sic conoza
 det cū iurib? disponētib? qd archieps
 habet iurisdī. in episcopū. d. c. pasto
 ralis. cum similibus. Tertia suboriz qd
 accessoria circa predicta in qua etiam
 doctores sunt varij in. c. nullus. et ali
 bi postea qd archiepiscopus possit co
 gere episcopus vt supra. an si ep̄s nō
 lit parere archiepiscopus ipse supple
 re possit vices ep̄i et consentire in eius
 defectum. In hoc puncto Jo. an. Car.
 et Abb. in. d. c. nullus. concludunt qd
 nō. Et mouentur quia archieps nō hz
 iurisdictionem in subditos suffraga
 nei sui regulariter. d. c. pastoralis. sed
 consentiendo vel authorizādo in acti
 bus ipsorum subditorū vel dando licē
 tiam vt supra iudicare diceretur inter
 subditos sui suffraganei sūm do. Car.
 flo. vbi supra. quod nō potest vt dictū
 est. et propterea concludunt prefati do
 ctō. qd archieps non succedit loco ep̄i
 scopi data qualibet negligētia sed tā
 tum in casibus expressis a iure. per. d.
 c. pastoralis. Et ita etiā cōcludit Abb.
 ibi et in repetitione. c. si quis cōtra cle
 ricum. s. de foro cōpetē. et in. c. ex parte
 asensis. s. de concess. pñben. et in. d. c.
 anaritie. in. fi. de pñben. Cogitan
 dum tñ est super hoc qd Abbas in simi
 li in. d. c. ij. et clarius in dicto. c. ex par
 te asensis. s. de cōces. pñben. decidit
 contrariū. Dicit enim ibi qd si episcopus
 in ius archiepiscopi mandātis vt
 infra certum terminum instituat nō
 lit instituire. Tunc archiepiscopus po
 test instituire: et supplere eius defectū
 nisi dicas quod ille est casus expressus

Tractatus de iure patronatus

a iure scz in collatione beneficiorum vel institutioe vt epō negligēte archieps succedat p. c. ij. de pces. preb. ¶ Quarta subditur qd accessoria ad predicta.

17 t pone q epō nolit consentire donatōi facte vlt legato facto de iure patro. nec per archiepm superiorem possit cogi. qz nolit parere ptesupposito vt supra dictum est q archieps non possit supple re vices epi. Queritur apud quem remanebit iuspa. Istaz qōnem tangit Jo. cal. in. c. cum seculū. i. eo. 2 dimittit insolutam. Gasp. de cal. dicit ibi q ecclēsia remanebit libera. Card. aut flo. ibi in vltimis verbis dicit verius esse q legatum ex quo non tenet cōsolidatur hereditariū. 2 sic fm enim heres erit patronus ratione vniuersitatis per. c. ex literis. i. eo. 2 sic concludit q iuspa. remanebit apud eum qui legauit vel donauit illud ex quo legatum vel donatio non tenetur. Idem in simili qōne dicit domi. Card. in. d. c. cum seculum. in. iij. q. vbi dicit q semel quidaz donauit bona quedam plebano vt do saretur certa capella 2 constituit certos patronos. postea in morte ipsum iuspatronatus legauit vni alteri quē **19** heredem instituit dicit Card. herede dem ipsuz iuspatronatus obtinuisse. qz prima donatio vel dispositio sine episcopi consensu facta nō tenetur. Remanebit ergo per predicta iuspa. apd donantē vel legantē. Et pro ista pētitione que magis mihi placet faciunt etiam notata per glo. in. c. qz clerici. i. eo. 2 regula tradita in. l. j. si vir. ff. de acquiren. possessio. cum similibus. videretur tñ q parū seruiat nobis hec decisio. quia si episcopus nolit consentire nec cogi possit poterit adiri saltem papa qui verisimiliter consentiet si nihil obstabit petitori facte 2 per cōsequens legatum vel donatio valebit 2 sic non militabit dubitatio predicta.

18 ¶ Sero principaliter qro circa istud verbū de diocefani consensu pone tō ante consensum vel approbationē episcopi legatarius vel donatarius iuris patronatus donauit ipsum iurispat. vel legauit alicui ecclēsie. an valeat ta

le secundum legatū vel donatio dixi cum in iustitio ecclēsie. qz si laico donaretur vel legaretur clare nō valeret sine episcopi cōsensu per ea que dicta sunt in superioribus qōnibus. Illud punctum attingit Jo. calde. in. d. c. cū seculū. 2 in dīscussum relinquit domi. Card. flo. ibi. in. vj. questione. dedit q valet tale legatum vel donatio secunda approbatione episcopi qui approbet primum legatum vel donationem. Et ratio est secundum eum quia illa approbatio retrahit aikat. l. actio. ff. de furtis. Considera super ista decisione. qz ea attentata idem esset propter identitatē rationis in legaro vel donatione facta per legatarium vel donatarium alteri laico qd in donatione vlt legato facto ecclēsie. Item aduerte q consensu episcopi qui requiritur in donatione iuris patronatus facit valere actum a tēpore quo ptesatur 2 non retrahitur. vt dicit Abb. in. c. enra. j. codē. 2 dictum est. s. in. in. q. licet legatum statim valeat vt ibidem dixi et rationē diuersitatis assignant.

¶ Secundo quero circa idem verbum pone t qd dubitetur an consensus episcopi interueniret in constructione ecclēsie nec id probari possit an debeat psumi interuenisse. In hoc puncto re pto qd Archi. i. c. nemo. de pte. dis. j. Cōcludit q sic dūmodo ecclēsia sit in forma ecclēsie. ita ibi misse publice celebrantur 2 monetur eo fundamento. scz vt indicetur ecclēsiā ipsam legitimē esse edificatā arg. tex. in. c. qz interrogasti. xxvj. dis. 2 aliorū iurū ibi per eū adductorū. Et istā decisionē Archi. exclamat Ro. singularibus suis singulari. cccx. incipien. tu senensis. dicit q est singulare dictum canonicis in cōgnitū. Eandem decisionē refert do. Feli. sandens in. c. de quarta. in. iij. col. de pscript. vbi alias multas auctoritates allegat eam decisionē approbantes. ptemissam conclusionē tenet etiā pan. de cast. in. 2 si. suo. clxxi. incipien. dicendū est l3 nō allegat Archi. vbi supra subiiciens pan. q locus habens formā ecclēsie. vt qz ibi sit cāpa

nile vel ibi celebrentur divina et fiant
alia signa ecclesiastica presumuntur cum
authoritate episcopi constructus et per prius
est subiectus episcopo secundum eum. Que antez
sint ipsa signa ecclesiastica habetur ple-
ne per do. Fel. in d. c. de quarta. et in
locis ibidem per eum memoratis. Co-
traria sententiam reperio tenere Abb. Pa-
normi. in consilio suo. c. vi. incipere. casus
in. j. col. in. ij. vol. vbi formaliter dicit
et consensus episcopi qui requiritur in ac-
tione iurispatrona. non debet presu-
mi. quod est quedam solennitas extrinse-
ca. l. quecumq. ff. de pub. et notatur secundum
eum per glo. et Barto. in l. sciendum. ff.
de verbo. oblig. Hoc tamen non ob-
stante premissam teneo conclusionem.
et ultra. s. allegata. eam etiam sentire
reperio Abb. Panor. in c. cura. de ordi-
ne super glo. ij. dum allegat glo. no. in c.
peruenit. de emp. et vendi. Idem etiam
tenet do. Card. flo. in p. s. suo. rj. incip.
quedam societas. in fine. vbi refert Ar-
chidia. in d. c. nemo. et fide. de senis
in p. s. c. vi. in principio alias est consti-
tutum. c. i. incip. questio talis est. Idem
etiam tenet do. Andre. barba. in consilio.
suo. xxvij. incip. scripsit p. salmista in 2o
principio. in. ij. vol. vbi plene attin-
git istum punctum et alias authorita-
tes et fundamenta pro ista parte addu-
cit et subiicit ibi in. iij. col. in. fi. q. in ple-
risq. mundi partibus requisitis fuit de
hac questione et q. ita consuluit et q. etiam
ita consuluerunt do. Card. flo. et Jo. de
imo. idem etiam videtur tenere do. Fel.
sandeus in c. de quarta. in. iij. col. de
prescrip. Et hanc conclusionem tenendo
ad fundamentum. s. in contrarium addu-
ctum. potest responderi prout respon-
det do. Andr. barba. in p. allegato p. s.
xxvij. vbi dicit q. regula dicta. l. que-
cumq. Non obstat q. vbi apparet in-
dicta. tunc presumuntur solennitas licet
sit facti allegat philosophum in. ij. me-
taphysice. dicente q. accidentia magna
parte conferunt ad cognoscendum q. qd
est. ergo vbi apparet q. ecclesia habet
campanile. vel alia signa ecclesie pre-
sumuntur authoritas vel consensus episcopi
intervenisse. Vel aliter responde q. si

presupponatur ecclesia iam longo tem-
pore fuisse constructa ex causa responsi
sen ex diuturnitate temporis presumuntur so-
lennitas etiam extrinseca. l. si filius. C.
de peti. heredi. qui text. est singularis
secundum Angelum do. Alexan. et modernos.
in c. sciendum. ff. de verbo. oblig. et dicit
ibi do. Alex. i. v. col. q. ista est cois opti.
et multas alias authoritates allegat
quas vide per eum. et idem dicit per. de
ancha. in consilio suo. lxxvij. incip. contra
donationem in. ij. col. in principio. et infi-
nita possent accumulari que traduntur
in dicta. l. sciendum. et que accumulari
pnlere do. Alexan. in p. s. suo. lxxvij. in-
cipi. circa primum in. iij. col. in. j. vol. et
in pposito nostro hoc etiam tenuit
famosissime dominus Jason precepto meo
in l. si certis annis. C. de pac. in penult.
col. vers. v. facit. et q. vbi requiritur co-
sensus alicuius presumat intervenisse
ex longinquitate temporis. Firmat
etiam do. Breti. in pulcro casu in consilio.
lxxvj. incip. casus talis est ad aliqua
alia que etiam in contrarium adduci
possent respondet Barba. in p. s. al-
legato. vide per eum. Et Octano quere
tan vbi requiritur consensus episcopi suf-
ficiat consensus tacitus do. Card. flo.
in c. cura. in fine. de co. claudere videt
q. sic post Innoc. ibi. Idem etiam satis
voluit glo. ibidem subiicit tunc do. Car.
q. taciturnitas episcopi habetur pro consen-
su quoniam constat ipsum tenuisse id quod actum
est et nullam causam eum impedivisse
ad contradicendum. Contraria senten-
tiam tenet Abbas ibidem et mouetur
quia in actu odioso non presumuntur co-
sensus ex taciturnitate. allegat nota-
ta in c. qui tacer. de regulis iuris. lib.
vi. et c. cum iam dudum de preben. Ita
etiam opinionem videtur tenere Jo.
and. in c. nobis. deo. et ibidem do. Card.
flo. in v. notabili. vbi dicunt q. non suf-
ficit petere consilium vel licentiam ab
episcopo ad construendam ecclesiam. sed
requiritur consensus. prima opinio mihi
magis placet presupponendo q. episco-
pus scierit constructionem et potuerit
contradicere. pro qua opinione fecit
dicta in questione precedenti. facit etiam

Tractatus de iure patronatus

quod dicunt glo. & docto. in. c. ea nosci-
tur. de his q̄ sunt a prelatis. Et hoc
tenendo non obstat fundamentum
abbatis q̄ in actu odioso & c. quia con-
struere ecclesiam vel acquirere inspa-
tronatus nō est quid odiosum imo fa-
morabile vt de se patet. & sic cessat fun-
damentum abbatis. Non obstat etiā
decisio Jo. and. & Card. de qua. s. quia
dum dicunt q̄ requiritur cōsensus po-
test intelligi tacitus sicut expressus.
De hac tamen materia an tacens ha-
beat pro consentiente quia est multū
scabrosa & biocardica: videatur Bart. 22
et docto. in. l. que dotis. ff. solu. matri. &
feli. in. c. cum oēs. in. vi. col. de cōsti.
et Ab. & alij in. c. ex parte decani. de re-
scrip. gloss. & docto. in. regn. qui tacet.
et in reg. is q̄ tacet. de reg. iuris li. vi.
21 ¶ Nonno quero t̄ cūns episcopi cōsen-
sus requiratur an loci vbi ecclesia cō-
struitur an episcopi superioris etus q̄
cōstruere vult & similiter si donās inspa-
tronatus & donataris sint diuerse
diocesis an vtriusq̄ ep̄i consensus re-
quiratur. Iam questionē attingit do-
minus Cardi. flo. in. c. nobis. in. prin.
j. eo. & dicit ista verba formalia q̄ id qd̄
dicitur q̄ requiritur cōsensus dioce-
ni intelligitur de diocesano loci i quo
fundatur ecclesia nō fundatoris tñ p̄
ter. ibi loci ep̄o & c. et allegata aliqua
alia iura maxime. l. si predictū. C. de pre-
dij. mi. in. qua. l. dicitur q̄ sufficit de-
cretū iudicis rei sitē super alienatiōe
rei minoris & expressius Bart. & Bal.
ibi dicunt q̄ nō requiritur decretū iu-
dicis domicilij & etiam rei alienande
sed sufficit alterum tantū. & idem con-
cludit Bal. post Jaco. de arena in. l. j.
C. de contrahē. empt. vbi dicit q̄ si cō-
tractus fiat in vno loco & res sit i alio
sufficit auctoritas vel decretū vnus
ex iudicibus ea ratione q̄ vnusquisq̄
ex ipsīs iudicibus habet iurisd. ergo
decretū potest interponere. Idem di-
cit Bal. in. l. magis puto. §. illud. ff. de
rebus eo. ū subijcit tñ Bald. vtrobiq̄
canit̄ esse q̄ vtriusq̄ interponat decre-
tum sub. In contrariū tñ. scz q̄ de ne-
cessitate vtriusq̄ iudicis decretum in

alienatio ne rei minoris interuenire
debeat. tenet Barto. in dicto. §. illud.
Alie etiam fuerunt in hac opinionē
quas ponunt docto. in. c. pastoralis. de
pūile. & ibi refert Abb. panor. a mul-
ta alia loca in quibus attingitur. com-
memorat ibidem do. Bartol. bellenci-
nus in a postillis qui in alienationib⁹
rei ecclesie loquēdo dicit cōmunē esse
opinionē Jo. ibi scz q̄ in alienationib⁹
bus rerum ecclesie requiritur solū au-
thoritas iudicis vt ep̄i ipsius ecclesie.
& ita etiaz sequitur Abb. ibi assignās
rationem t̄q̄ ad ep̄m spectat cura ec-
clesie sue & rerum sen dotis illius. c. no-
nerint. x. q. j. Subijcit tñ q̄ cantū esset
vtriusq̄ iudicis vel episcopi scz & ec-
clesie & rei auctoritatem interuenire.
Ips omīssis quantū ad propositū nos-
trum. ego sum valde dubius. Aliqua
enim iura requirunt simpliciter cōsen-
sū diocesani. vt. c. nobis. c. cura. c. c. il-
lud. & eodem. nec explicant de quo dio-
cesano intelligatur aliqua iura viden-
tur requirere consensum episcopi do-
nantis vel cōcedentis inspatronatus
vt. c. nullus. ibi sine concessione sui pō-
tificis. & eodem. Cardi. autem supra re-
latus videtur velle q̄ in cōstruente ec-
clesiaz vt acquirat inspatronat⁹ vno-
rum episcopōrū consensus requiratur
scz fundatoris & loci in quo ecclesia cō-
struitur. Et pro ista opinione bene fa-
cit tex. in simili in. c. pro illorū. §. si ve-
ro claustralis. §. de sent. exco. Tandem
mihi videtur in hoc puncto esse dicen-
dum q̄ siue quis construat ecclesiam
siue donet inspatronat⁹ ecclesie q̄ susci-
pian cōsensus vnus ep̄i. scz ep̄i. illi⁹
loci vbi ecclesia cōstruitur vel si dona-
tur inspatro. requiratur cōsensus ep̄i
illius ecclesie in qua est inspa. de con-
struente ego probō per. c. nemo. de cō-
secr. dist. j. ibi ep̄s ciuitatis & c. vbi tex.
loquitur de ep̄o ciuitatis vbi ecclesia cō-
struitur si bene ponderetur. Secundo
pro per textū in. c. oēs basilice. xvi. q.
vi. vbi dicit q̄ basilice & ecclesie que cō-
struuntur sunt et quot idie construantur
subiungit episcopo i cui⁹ territorio sunt
posite. ergo dignum est dicere q̄ in cō-

structione fienda ipsius epi consensus requiratur. 2. si alterius episcopi consensus requireretur predicta intra scilicet exquirere. In donatione autem vel legato iurispatronat⁹ q^o consensus epi ipsius ecclesie in qua est iurispatro. requiratur p^{ro} tali fundamento. Nam ratio quare consensus epi hoc casu requiratur est ut videat epi an expediat ecclesie mutare patronu^m 2. ut franges emittentur ne fingatur donatio 2. in veritate sit venditio. 2. sic nō admittatur simonia. Ita dicunt doct^o maxime do. Cardi. 2. Abbas in c. illud. 2. deo. et dixi supra in quarta questione huius verbi. Sed ista ratione attenda dignū videtur q^o episcopus ipsius patronate habeat talem consensum prestare. q^o ad eū spectat cura illius ut supra dicitur. c. noverint. cum similibus. 2. q. j. Ultimo p^{ro} id quod dixi de constructione ecclesie. q^o si plurimum episcoporu^m consensus requireretur in ipsa constructione fienda de facili retraheretur homines a constructione ipsa. ergo id dicendum non est ut in simili dicit glo. in c. cum dilectis. in verbo presentare. in fine. 2. deo. cogita an vera loquar.

23 Decimo quero si an solus consensus epi requiratur in constructione ecclesie vel acquisitione iurispatro. an etiam requiratur copulative consensus capituli. do. Cardi. flo. in. c. illud. in. liij. cōtrario post Vinc. 2. in. c. cura. in. ij. col. in. fi. eodem. concludit q^o solus epi consensus requiratur q^o suadetur q^o iura de hoc loquentia prout dicta. C. 2. c. nobis 2. similia posita in hoc titulo nullam faciunt de capitulo mentionē. Unde etiā de mente Abb. in. d. c. illud. ubi ponit quādo requiratur consensus episcopi in acquisitione iurispatro. 2. que sit ratio q^o requiratur et nunq^{uam} de capitulo facit mentionem.

24 Comprobatur etiam hec conclusio per simile q^o presentatio fit corāz solo epi sine capitulo ut cōcludit Abbas in. c. ecclesia vulterrana. in. liij. col. 2. de electio. et dixi. 2. super verbo honorificū in. q. xlvij. Contra tñ hanc conclusionē videtur facere tex. in. c. pa-

storalis. in. fi. 2. de donatio. ubi dicit q^o si epi concedit ecclesiam patronatam religiosis debet intervenire consensus patroni 2. etiam capituli. Tenendo tñ q^o dictū est supra. p^{ro} responderi q^o dicto. c. pastoralis. nō facit in pposito. q^o loquitur in casu qñ epi alienabat iura que habebat epatus in vna ecclesia q^o facere nō potest sine cōsensu episcopi. Ex quo fit preiudiciuz episcopatus seu ecclesie cathedrali. c. sine exceptio ne. xij. q. ij. cum similibus. 2. ita declarant Abb. 2. doct. in. d. c. pastoralis.

25 Unde cimo quero si an sede vacante possit consensum de quo supra prestare capituli. 3o. an. in simili in. d. c. nobis. dicit q^o sic. dicit enim ibi super verbo loci epi. q^o p^{ro}latio que solet fieri epi sede vacante sit capituli. sed in terminis nostris est decisio Calderi. in cōss. suo. id. incipit. an capitulum sub hoc eo. sit. Et movetur eo fundamento q^o capitulum succedit in iurisdictionali bus sede vacante. c. is qui. de maio. et obediē. 2. c. eū olim. eodem titu. 2. c. j. ne sede vacante. lib. vi. sed dare licentiam vel prestare consensum in acquisitione iurispatro. est iurisdictionis et non ordinis ergo 2. c. 2. idem 2. Semi. in. c. vnico. in. xxiij. q. 2. ma. 2. obe. li. vi.

26 Duodecimo quero si an consensus epi possit fundans ecclesiā tpe fundationis apponere ea pacta vel gratiamina q^o voluerit in ecclesia vel circa regimen ecclesie vel binorum officioz vel statuere q^o institutio p^{ro}sentari spectet ad inferiorem epi vel ad alienuz epi. videtur dicendū q^o sic. per reg. q^o habet q^o in traditione rei sue quis p^{ro}t apponere ea pacta que vult. l. in traditionibus. ff. de pact. In contrarium tamen determinant docto. in variis locis dicētes q^o id nō potest fieri sine cōsensu p^{ro}p^{ri} episcopi. ita cōcludit Abbas p^{ro}nozm. in. c. nobis. in. notabili bus. 2. deo. ubi dicit q^o si quis in ultima voluntate mandavit capellā construī et disposuit q^o institutio pertineret ad certum prelatum inferiorem epi non valet illa dispositio. vide secundum enzylla p^{ro}cula habebit p^{ro} nō adiecta

Tractatus de iure patronatus

nisi interneniat cōsensu proprii episcopi. et assignat rōnem quia testator vel fundans ecclesiam nō potest immutare dispositionē canonū in p̄iudiciis episcopi. c. requisitū. §. de testa. itē nemo facere potest quin intra locum habet in sua dispositione. c. tua. §. de testa. l. nemo. ff. de leg. i. 3ta conclusio. facit etiam legisse. videlicet Bar. post Jaco. de are. in l. quoties. §. si. ff. de admi. tuto. Idēz cōcludit Inn. in. c. in la teranēsi. ante fi. §. de piebē. vbi pulcre loquitur. subiciens q̄ etiam si testator diceret q̄ si ecclesia nō ordinaret. p̄nt ipse disposuit quod irritat omnē snaz dispositionē quod talis pena reficitur idēz decidit Domini de Rota de testa. decisione. viij. in antiquis vbi forti⁹ 26 dicunt t̄ q̄ etiā si testator innugeret penā quod redditus deputati cōnererentur in alios pios vsus nisi ecclesia ordinaret. p̄nt ipse disposuit q̄ talis pena reficitur q̄ etiā refert et sequitur domi. feli. sandens alias authoritates ad predicta allegās in. c. cum venerabilis. colum. xi. de excep. Ad q̄ vndeatur etiā vnum bonum verbi p̄ter. de ancha. in cōst. suo. creviij. incipit. subtiliter et ad plenum q̄ refert et sequitur do. feli. in loco p̄alleg. colū. xij. in fi. p̄missam etiā cōclusionem Inn. no. et aliorum supra relatorum ponit do. Ant. et Imol. post cōpo. in. c. cū dilectus. §. de cōsue. per illum tex. et ibidez Abb. in. iij. notabili subiciens hoc esse tenendum menti. quia sepe patroni excedentes metas sue potestatis p̄traru statuit. vnde ibidem in. iij. notabili per illum tex. quem dicit se nescire alibi ita bonum cōcludit id posse fieri de consensu ep̄i. dūmodo tamen id statuitur in fundatione ecclesie vel ante. tunc em̄ nullum ius instituendi adhuc. est q̄ritum ipsi episcopo. nimirū si p̄t ep̄s in hoc sibi seu episcopatui suo p̄iudicare. s̄z vbi iā fundata est ecclesia et sic q̄ritum esset ius instituendi ipsi ep̄o. itē s̄m cū nō posset episcopus cōsentire p̄sono disponenti q̄ ad aliū spectet ipsa institutio. q̄quid em̄ferit ibi do. An. de butr. et rō est s̄m

eū. q̄ si episcopus id faceret esset alie nare illud ius instituendi spectās episcopatui q̄ s̄m eū sine cā fieri non debet. Et istud reperio etiam tenere do. Andr. barba. in p̄sil. suo. xxiij. incipere scripsit propheta in. xij. col. in. i. vol. et de hoc infra in questione sequenti. p̄missam etiam conclusionem scilicet q̄ fundās ecclesiā nō possit aliq̄d disponere circa sp̄alia sine cōsensu episcopi. p̄firmat Abb. in. c. significatū. in p̄imo notabili. §. de pieben. vbi dicit q̄ patronus non potest apponere modū celebrandi divina in ecclesia patronata nec restringere aliter institutū in illo beneficio. s̄z hoc explicare spectat adsuperiorē. allegat tex. in. c. cum dilectus. §. allegato. et Inn. in. c. iij. ne violati vices suas. f. dōvalebit ergo dispositio testatoris disponentis q̄ tres vel quatuor misse omni hebdomada celebrentur p̄ institutū nisi cōsensu episcopi interneniat. Eādē etiam conclusionē tenet Abb. in. c. cōsultisti. de cele. missa. et in. c. p̄terea. ij. §. eo. vbi dicit patronum nō posse onus aliq̄d annuatim solvendi imponere ecclesie patronate sine p̄sensu episcopi. istud idē firmat domi. feli. sandens. in. c. cū accessissent. in. viij. colum. §. de constitut. allegat docto. in. c. cum dilectus. Idē do. feli. in tractatu suo quando litere apostolice noceant patronis ecclesiarum in. iij. col. in. fi. Idēz tenet domini de Rota in decisionibus suis in antiquis sub titu. de testamen. decisione. incipien. factum tale est. vbi dicunt q̄ non valuit dispositio cuiusdam fundantis capellaniam. et disponentis q̄ episcopus se in ea non deberet intro mittere aliter q̄ illa capellania haberet. p̄ nō facta et p̄o nō cōstructa. et hāc decisio. et multas similes refert domi. feli. sandens in. c. cum venerabilis. in. xij. colum. vers. amplia. ij. de excep. Et predictis ergo patet q̄ fundās potest apponere conditiones vel grana mina. dūmodo episcopi p̄sensu interneniat. et propterea poterit cum cōsensu predicto statuere q̄ tanti clerici sint in ecclesia. p̄nt respōditis diebus

cui
mē q
tibi
cleri
aut
cler
tex. l.
fel
An
min
ne d
rum
teri
por
eccl
p̄nt
in. c.
qu
con
nō i
tione
tion
ti. de
vbi i
suo
dica
nor
rim
nati
tion
star
vbi
pot
cula
bat
cto
alia
cit n
obst
inci
vol
toxi
ni h
de e
pra
trari
facta
dicta
bet u
cōsen
est nō

enidam me interroganti. Aduertere tamē quod hoc casu crescentibus facultatibus ecclesie augeri deberet numerus clericorum. ita decidit Ang. p. illū tex. in autētico vt determinat^r si numerus clericorum circa medium. facit etiam ter. in. c. cuz. 20. de constit. vbi domi. Fel. in. iij. notabili. predictam decisio. Angeli refert & sequitur. & ppter ea diminutis facultatibus eadem ratione deberet diminui numerus clericorum de quo vide q̄ dicam. f. q. xiiij. poterit etiam patronus cū episcopo tempore foundationis disponere q̄ bona ecclesie sint diuisa inter prelatū & capitulum & cōuentū. ita decidit Abb. in. c. edoceri. in. i. q. 5. de rescrip. et sequuntur moderni ibi. Contra tamen conclusionem factā. f. q̄ consensus epi nō requirat de necessitate in ordinatione testatoris circa granamina vel pditiones. facit q̄ dicit p̄fati domini in eod. ti. de testa. decisione incipi. rest. sciēdū vbi dicit q̄ si aliq̄s testator ordinet in suo testamēto beneficiū sacerdotale & dicat volo q̄ talis. xiiij. annorū vel minor habeat beneficiū meum. etiā interim q̄ possit esse sacerdos q̄ talis ordinatio tenet & valet nec tamē faciūt mentionem de epi cōsensu. ¶ Secūdo obstat q̄ iho. in. c. ea que. de statu regula vbi dicit q̄ fundas ecclesiaz regularē potest apponere pactum q̄ clericus secularis habeat vocē in electione Abbatiss q̄ refert & sequitur domi. Fel. in dicto suo tractu in h̄ic. corroboro. & ibi alia allegat ad propositum. nec tñ facit mentionē de epi cōsensu. ¶ Tertio obstat q̄ dicit barb. in cōsi. suo. xxiiij. inci. scripsit psalmista. in. iij. col. in. 4. volū. vbi dicit q̄ valet dispositio testatoris ordinantis vt instituentis omni hebdomada celebret missas. & tamē de epi cōsensu nullā facit mentionē. supra autē circa hoc in sp̄e p̄cūsum est cō 28

scopi cōsensu. d. c. significatū. cū similibus. Et per hoc etiā tollitur cōtrariū supra primo loco factum. de. l. in traditionib⁹. ff. de pactis. illa em̄ regula intelligitur respectu pactorum secundū ius vt ibidem notatur. & p domi. Card. flo. in cle. q̄ cōtingit. in p̄m. in. xi. notabili. & in. viij. q. de relig. do. & per Inno. in. c. iij. ne prelati vices suas. fz facere pacta vel aliquid disponere respectu spiritaliū sine cōsensu episcopi. id est contra ius. d. c. significatū. & ibidem notatur in. d. c. cum dilectus. de p̄suc. & in alijs locis. f. allegatis bene fateor q̄ pacta nō concernēta spiritalitatem & ecclesie nō onerosa possent apponi foundationis tempore etiā sine episcopi cōsensu per dictā reg. l. in traditionibus. & satis est de mēte doc. in locis p̄allegatis. & maxie iho. & Joā. and. in dicto. c. significatū. Aduertere tñ diligenter q̄ licet dictum sit supra quod patron⁹ potest disponere circa spiritalia cū cōsensu episcopi. tamē ter. in. d. c. cum dilectus. & doc. ibi in d. c. significatū. & in. d. c. edoceri. aliter loquuntur q̄ p̄cisa ponunt actū fundari debere in persona episcopi de cōsensu patrom seu instante patrono. Et ita credo esse dicēdum & intelligēdum & si forte aliquis opponat de verbis diffinitionis inrispatronatus de qua per doc. in hac rubrica ibi de diocefani p̄sensu credo posse dici q̄ in casibus comprehēsis in dicta diffinitione & similibus. id procedat q̄ illi act⁹ videlicet fundare p̄struere & dotare ecclesiaz vel capellam nō possunt cōueniēter fundari in persona epi vt de se p̄tz. nō em̄ esset p̄ueniens dicere q̄ epi fundet vel construat ecclesiaz ad p̄tentionē patrom cōsidera an vera sit ista doctrina q̄ nō reperto hanc difficultatem morā. Sed circa p̄dicta cadit q̄ suo accessoria t̄ pone q̄ quis construat oratorium p̄uatū vel hospitale q̄d facere potest sine episcopi p̄sensu. c. vni. cūq̄. de conse. dist. f. c. inter dilectos. & ibi notat de dona. & disponat vel ordinet q̄ nullo mō episcopus se intromittat de hoc loco an hoc casu episcopus

Tractatus de iure patronatus

poterit videre et inquirere an ois fm
 defuncti cōstructionis voluntatē facta
 sint. Cōclūde q̄ sic ita decidit Abb. in
 d. c. inter dilectos. in fi. allegat. q̄. si q̄s
 edificatiōem cum sequenti in autē
 tico de ecclē. titulis. ita etiā dicit Fe-
 de. de senis in dicto cōsilio. xi. incip. q̄-
 stio talis est in. j. colū. Idē Wal. in. cōs-
 lio suo. civ. incipiente ordinatio testa-
 29 menti in. iij. volumine. ¶ Decimo-
 tertio quero an post fundatiōem cūz
 cōsensu episcopi factā possint aliqua
 pacta vel noue pditiones apponi per
 fundatōrē in ecclēsia vel beneficio pa-
 tronali. Abb. in. d. c. cū dilectus. de cō-
 sue. videtur sentire q̄ sic. dum dicit q̄
 post fundatiōē nō valeret dispositio
 etiā cum cōsensu episcopi facta q̄
 ad inferiōrē spectaret ius institutiōis.
 q̄ isto modo episcopus videretur alie-
 nare ius istud institutiōis. ergo vbi epi-
 scopus nullū faceret p̄iudiciū ecclē-
 się vt quia consentiret alicui pacto vel
 pditioni non p̄iudiciali ecclē. sen-
 tit Abb. q̄ tale pactū vel cōditio vale-
 ret. In cōtrariuz facit q̄ dicit Wal. in
 in. l. vnica. §. accedit. in fi. C. de re iro.
 ac. vbi cōclūdit. q̄ q̄ nō apponit talia
 pacta in initio in p̄tione nō pōt post
 ea illa apponere ex post traditione q̄s
 etiā refert et sequitur dominus Fel. in
 dicto suo tractatu in. ij. colum. in fine.
 Istud idē videtur tenere Abb. in. c. p̄-
 terea. infra eodē. vbi dicit q̄ reserua-
 tio alicuius temporalitatis facta per
 patronū in ecclēsia patronata. ita de-
 mum valeret tempore fundatiōis cū
 auctoritate episcopi facta sit ergo q̄s
 fieret postea sentit q̄ nō sufficeret au-
 thoritas episcopi. Idē videtur cōclū-
 dere domi. Card. flo. in clemē. quia pri-
 git in ver. vt autem in. ij. notabili de
 de relig. do. allegat. d. c. cum dilectus.
 et ibi nō. et idē firmat in eadēz cle. in
 xi. no. ego in hoc pacto credo dicendū
 q̄ si noue cōditiones vel noua pacta
 sint p̄iudicialia ecclēsie patronate et il-
 li onerosa. tūc nō possunt apponi post
 fundatiōē etiā cum cōsensu episcopi
 gl. est melior de iure fm Imolā ibi in
 d. c. cū dilectus in p̄bopitū de cō-

suendi. et ibidem domi. Abb. vt supra
 retuli. et ita etiā pcludit domi. Fel. san-
 dens in. c. significat. in. ij. notabili. §.
 de testibus. si autē sint vilia ecclēsie
 vel nō p̄iudicialia et tūc fieri possint
 quia nihil est q̄s repugnet. et ita est de
 mēte Abbatis in dicto. c. cum dilectus.
 et doctorum supra relatorūz. Credo itē
 q̄ etiā hoc casu requiratur consensus
 episcopi. argumēto. c. nonerunt. x. q̄ne
 p̄ima cum similibus. et faciunt notata
 p̄ illū tex. in. c. nos quidē. §. de testa-
 30 mē. ¶ Decimoquarto q̄ro an p̄ditio-
 nes seu qualitates tempore fundatiō-
 nis apposte in ecclēsia patronata pos-
 sint ex post per patronum tolli totū
 vel saltem alterari cūz cōsensu episco-
 pi. Conclūde breuiter q̄ sic fm quod
 omnes cōclūdūt in dicto. c. cum acces-
 sissent. vt refert ibidē domi. Fel. san-
 dens in. vñ. col. qui etiāz plene dispu-
 tat an id facere posset heres patroni
 cum cōsensu ep̄i. vel episcopus cūz cō-
 sensu heredis de quo dicā infra in se-
 quēti questione. Et p̄ cōclūsiōne p̄e-
 dicta q̄ in totū tolli possit vel alterari
 qualitates vel conditiones in benefi-
 cio apposte dūmodo episcopus et pa-
 tronus sint cōcordes. facit q̄ potest in
 resp̄atro. p̄iudicari per episcopūz cō-
 sentiente patrono. vt cōclūditur p̄ om-
 nes in dicto. c. cum accessissent. de cō-
 stitutio. et plene dixi. §. super verbo ho-
 notificūz in. ij. questione. Item posset
 patronus in sp̄atro. supprimere et ei re-
 nūciare ita q̄ ecclēsia remaneret libe-
 ra. et hoc posset etiāz sine cōsensu epi-
 scopi. iuxta notata p̄ Abb. plene post
 alios in. c. illud. §. eod. vbi cōclūdit fm
 omnes q̄ q̄n in sp̄a. trāsfert in locū res-
 ligiosum vel ecclēsiā cōsensu episcopi
 p̄i nō requiritur. ergo a fortiori poterit
 cōditiones vel qualitates in beneficio
 appostas tollere cum cōsensu episcopi.
 p̄i. Hanc tamē cōclūsiōē credo limitā-
 dam esse nisi dicte pditiones vel qua-
 litates essent viles ecclēsie. q̄ tūc tol-
 li nō possent per patronum etiā cūz
 ep̄o sine causa. Donec: q̄ tūc fieret
 p̄iudiciū ecclēie cui iam ius erat q̄-
 situm. ergo fieri nō pōt. vt dicitur est in

p̄ced
 bati
 to n
 pati
 tam
 tata
 31 de
 mo
 tar
 p̄a
 imp
 q̄n
 mul
 p̄f
 sup
 rep
 q̄ si
 dici
 qua
 de t
 si nō
 p̄te
 aliā
 de a
 ante
 testa
 cōm
 ff. de
 q̄den
 p m
 tunc
 q̄d fa
 32 ibi v
 ista
 ri pe
 ep̄a
 rex. i
 bus
 notu
 nissen
 san
 tio t
 lū re
 q̄ p̄
 limit
 p̄ced
 ad vs
 Ant.
 tidie
 bio fo
 condit

precedeti questione. p notata per Ab-
batē maxime in. c. cū dilectus. in quar-
to notabili de cōsuetudi. licet em̄ in-
patro. posset p̄iudicari vt supra. non
tamē posset p̄iudicari ecclesie p no-
tata in. d. c. cū dilectus. vel in titulis
31 de rebns eccle. nō alienan. ¶ Decimo-
quinto quero an ep̄s posset immu-
tare cōditiones vel qualitates anne-
tas bñficio qñ redditus bñficij essent
impotētes ad illas. exēplū posset dari
qñ fundator disposuit certū numerū
missarū celebrari debere in ecclesia cū
p̄sensu ep̄i quo casu valet dispositio vt
supra declaratu est in qñe. ky. postea
reperit q reddidit nō sunt sufficiētes vt
q sunt dimittit. In hoc p̄cto credo
dicēdū q ep̄s p̄mutare possit dictas
qualitates. ⁊ hoc p̄bo p. c. nos qdem.
de testa. vbi dicit q relictū a testatore
si nō pōt deputari ad vsū destinatum
p̄ testatorē. tūc debet committi ad
aliā piā causā. ⁊ p̄pterea dixi ibi p̄.
de anch. quē refert ⁊ requirit ibi 3mo. in
anteponit. col. qd ibi nō potest intētio
testatoris impleri putuoluit est aliter
cōmūtāda. facit. l. legatū. ⁊ qd ibi no.
ff. de vsufru. leg. ⁊ dicit Abb. i. d. c. nos
qdem. q si pecunia relicta a testatore
p̄ monasterio cōstruēdo nō sufficeret.
tunc debet cōverti ad aliū p̄m vsū.
qd satis p̄bat in illo tex. ⁊ subicit Ab.
32 ibi vñ qd semper dicit esse notādū ⁊ q
ista querit vel p̄mutatio nō posset fie-
ri per solū heredē nec p solū ep̄m sed p
ep̄s ⁊ heredē vñ cū h̄z ep̄s simul p illū
tex. ibi ordinari tecū ⁊ c. ⁊ p alia de q-
bus ibi p̄ci. p̄missas etiā p̄clusionē
notuit. d. fel. sandens in. d. c. cū accep-
sisse in. viij. col. in fi. vbi dicit q ces-
santibus redditib⁹ cessare d̄z ordina-
tio testatoris p̄ea q notat ibi doc. p il-
lū tex. allegat etiā do. 3o. de imo. i. cle.
qz p̄tingit. in. v. col. ⁊. posset. Lap⁹ hic
limitat de reli. do. vbi dicit illū tex. nō
p̄cedere qñ legata cōverti nō possunt
ad vsū destinātū. allegat etiam do.
Ant. in. c. fi. de testa. ⁊ si. hoc dicit quo-
tidie contingit subiciēs. d. fel. sub du-
bio forte q poterit ep̄s eo casu ipsas
conditiones e immutare etiā immo he

rede quia causa necessaria eas immu-
tādi subest. Sed in hoc vltimo contra-
rium voluit Abb. in loco supra relato.
nisi cōcordādo dicas q illud quod di-
cit do. fel. intelligitur quando heres
nollet cōsentire. qz tunc episcopus eo
inuito id posset ex quo tenuit cōsentire
re sine causa. sed quādo heres nollet
cōsentire vel non recusaret cōsentire.
tunc eius consensus requireretur.
Et ita intelligat quod dicit Abbas in
dicto. c. nos quidē. Et circa istū pun-
ctum. san requirat consensus vtriusq
vz episcopi ⁊ heredis in commutatio-
ne legatorū. vide etiā 3mo. in. d. c. nos
quidem in antepe. colum. vbi intelli-
git quod requirat consensus vtriusq
in commutādis legatis vel dispositio-
nibus circa loca ecclesiastica. In alijs
autē relictis fm̄ enim poterit fieri p̄mu-
tatio de cōsensu heredis ⁊ eius cui est
relictū ⁊ sic eius cui⁹ interest. allegat
l. legatū. ff. de vsufru. lega. Ex p̄dictis
inferitur q vbi volūtas testatoris po-
test impleri tūc non pōt in aliud p̄mu-
tari. Quinimo fm̄ 3oā. de imo. vbi su-
pra post p̄. de anch. est in forma spe-
cifica adimplēda nec pōt i aliud p̄mu-
tari sine licētia pape. quāuis facta fue-
rit p̄mutatio in aliā causā allegat no-
tata in clemē. qz p̄tingit. de relig. do. ⁊
in. l. si quis ad declinādum. s. sin autē
C. de episc. ⁊ clerici. ⁊ notata p̄ Bart.
in dicta. l. legatū. ⁊ hoc etiā firmat do.
And. barba. in p̄si. suo. xxiij. incipien.
scripsit p̄pheta in prima col. in p̄uio
lo. vbi multa ad hoc accumulāt. Et sic
p̄ ista videt p̄cludi q heres patrom nō
possit immutare qualitates possibiles
vel p̄ditiones annexas bñficio etiā de
consensu ep̄i. quod etiā firmat do. Car-
di. floren. in dicta clemē. quia cōtingit
in principio. v. qñe. in fine ⁊ ibidem
3oā. de imo. in. v. colum. ⁊ si. hoc vlti-
mū. cōcludētes q h̄z de consensu eius
q ordinant aliquid ad piū vsū possit
episcopus legatū mutare tñ secus
de consensu sui heredis qz hic nō agit
de vtilitate ipsius cui possit renūciare
sed de volūtate defuncti seruanda. Et
dicit do. Card. florē. vbi supra se pluz

Tractatus de iure patronatus

ries ita dixisse in. d. c. nos quidē. Contrarium tamen in hoc tenent Abbates Panor. in. d. c. cum accessissent. in. iiij. col. vers. ego limitarem. de cons. vbi dicit q. non possunt diminui prebende que sunt de iure patro. sine p̄sensu epi vel heredis. ergo de consensu heredis fm̄ eū id fieri poterit do. feli. sande? ibi in. viij. colum. distinguit q. aut eps vult p. vna vice dispensare contra conditiones vel naturā beneficii. et tūc poterit cum cōsensu heredis. allegat notata per do. Anro. in. c. fin. ante modū vers. vincētus asit. de testamētis vbi dicit q. ex causa vtile relictum p. anni uersario. potest pro vna vice ad aliud expēdi. et redire postea ad solitum debitu. Et subiicit do. feli. se p̄tulisse ferrarie et obtinuisse q. pro vna vice pōt eps consentire herede patroni cōferre beneficiū non habēti qualitates in fundatione appostas. aut vero dicit ipse vult: eps cū consensu heredis in totū supprimere beneficiū p̄sonale vel in totū tollere p̄ditiones illi annexas. et tunc cōsensus heredis non sufficit per rationē tex. in. d. clemē. q. cōtingit. et p. antihocitates. s. allegatas. nisi episcopus id faciat ex causa necessaria. quia tunc fm̄ cum etiam inuito herede possit eps id facere per id qd̄ notat Joan. de imo. in dicta clemē. q. cōtingit in. v. colū. vers. Lapis hic limitat vbi dicit illum tex. nō procedere quādo legata cōnerti nō possunt ad vsum deputatū. et supra declaratum fuit. Tenet ergo in effectu do. feli. q. qualitates vel cōditiones beneficii possibiles nō possunt per ep̄m in totū immutari etiam cūz consensu heredis. sed bene possit cōtra illas dispensare p. vna vice. Ego aut arbitror in hoc esse dicendū indistincte q. dicta immutatio fieri non possit p. ep̄m. nec in totū nec pro vna vice ad petitiōnē heredis vel eius cōsensu. Et me mouet quia voluntas testatoris est seruāda p. lege. s. disponat in autēntico de nuptijs. c. vltima voluntas. rui. q. v. cū similibus. Sed. eps nō pōt regulariter aliqd̄ cōtra legē etiam dispensando text. est in. c. dilectus. s. de

tēpo. ordi. et dicit Joā. and. post hōst in. c. j. de supplen. negli. plato. lib. i. vj. Quod vbi canones imponūt legē episcopis non dispētant nisi id specificē sibi reperiat p̄cessum. Et ita refert et sequit Abbates in. c. at si clerici. s. de adulterijs. in. v. col. s. de iudicijs. Quinimo dicit ibidē in. iiij. col. q. episcopus nō potest dispensare nisi vbi reperitur p̄missum nisi sit maxima et vigēs causa allegādo ita tenere dominos de nota decisione sua. cclv. et alios vt per enm. Et intelligit ipse Abbas de causa noua vel antiqua versimiliter non cogitata per papam vel legistatōrē. Ergo in p̄posito nō episcopus non poterit dispētare aliquo modo cōtra voluntatem testatoris que seruari possit. quia vt dixi pro lege habetur nisi id faciat ex causa vt supra. Et secundo moueor quia vt dicunt Pet. de anchora. et Imol. in dicto. c. nos quidem. vt supra retulimus si voluntas testatoris est seruanda in forma specifica per illum tex. et per dictam. l. legatum. et per dictā clemē. quia cōtingit. sed si diceremus episcopum posse immutare voluntatem p̄fecti p. vna vice vel aliquāter. Certe non obseruaretur ipsa voluntas in forma specifica. Et tertio moueor per tex. in dicta clemē. quia cōtingit. in principio. vbi tex. formaliter dicit que ad certum vsum largitione sunt destinata fidelium ad illum debent nō ad alium. salua sedis apostolice auctoritate cōnerti. et cum ille tex. indistincte loquatur. est distincte intelligendus vt non possit fieri commutatio dispositorum ad pias causas nec in totum nec in partem. et dicit ibi do. Cardifio. qd̄. iiij. q. etiam in. melius non potest fieri talis commutatio. Idē dicit Abbas l. c. a nobis. de testa. vltimo ego moueor quia doctores in dicto. c. nos quidem. maxime Imol. ibi in antepe. colū. v. vultur verbo alterari dicendo quod voluntas testatoris non potest alterari per episcopum eiusdem verbis vtitur Bald. in. l. i. quis ad de clamandam in. iiij. col. c. de epi. et cle. bi cens q. vbi cūq. dispositio testatoris est certa

est co
ci no
eisd
quid
Alen
p̄f
tari
rem
ea v
de q
nō p
re. s
Bal
titu
doi
su. i
cro
Pai
q. de
sus
fine
cōcl
verb
cōcl
cont
acce
mod
null
le su
pote
sed d
34. se v
ro ci
sens
cere
ecclē
enm
perit
capi
in te
casu
stula
mino
pote
pella
ta p̄p
p̄tēp
rima
alleg
et alia
conclu

est certa respectu cause persone vel loci non potest per episcopum alterari. et eisdem verbis utuntur. Bal. et multi alij quos commemorat in ista materia do. Alexan. in d. l. legatum. sentiunt ergo prefati doc. q. nedom in totum immutari non possint disposita per testatorem. sed nec etiam alterari. et propter ea videtur ut dixi tenenda conclusio de qua supra. et eo maxime q. do. Feli. non probat decisionem suam aliquo in re. Si ad id igitur est regulis ut inquit Bal. in c. j. s. indices in. iij. colum. in titulo de pace iura. firmam. in libro feudorum per gl. in l. ois diffinitio. ff. de reg. iur. idem Bal. in l. j. in. ij. col. C. de sacro san. ec. et alibi sepe. idem pulcre Abb. p. an. post Jo. an. in c. salubriter. in. j. q. de usu. et est bonum text. in c. sane. verus si. xv. q. ij. Et melior tex. in c. ij. in fine de coniugio leproso. Et ad hanc conclusionem vide que dicam infra super verbo constituit. q. xij. Et tenendo hanc conclusionem ad auctoritatem abbatum. contrarium etiam volentis in d. c. cu accessissent ut supra retuli potest pari modo responderi q. male loquitur q. nullo iure fundatur. Quinimo regulæ sunt in contrarium: quia heres non potest venire contra factum defuncti sed debet servare voluntatem suam pro lege 34. se ut supra dixi. Et Decimosexto q. ro circa istud verbum de diocesani consensu an consensus episcopi possit facere vel creare aliquem patronum vni ecclesie vel capelle ex privilegio. et sic enim qui non fundaverit nec construxerit nec dotaverit ecclesiam ipsam vel capellam. In hoc puncto reperio Abb. in terminis in consilio suo. cvj. incip. casus super quo consilium de iure postulatur circa finem in secundo volumine. vbi decidit q. episcopus id non potest et presertim finem quando capella est iam constructa et dotata et consecrata ipse concessione dicit inrispat. q. non potest episcopus rei sacre sine causa legitima hanc servitutem inrispa. imponere. allegat glo. in c. pie mentis. xvj. q. vij. et alia de quibus per eum. pro eadem conclusione facit quod dicit glo. in c.

nobis. in verbo de sua iurisdictione in fine. j. eo. Istud idem Abb. in consilio xxvij. incip. omnipotentis dei etc. in causa communis etc. in secundo volumine. dicens q. nulli dubium est quin papa possit id facere: sed episcopus ut ipse sentit non posset nisi saltem laico qui crearetur patronus ecclesie min⁹ dotate aliquid conferret pro legitima dote: quia tunc etiam si post consecrationem conferret posset episcopus illum creare patronum. allegat Jo. and. in c. j. f. e. Et ita dicit debere intelligi et distingi glo. in c. pie mentis. xvj. q. vij. que vult q. post consecrationem non possit imponi servitus inrispatro. ecclesie: quia intelligitur quando ecclesia consecrata est legitime dotata. Circa hoc tamen volumus Abb. plenius loquitur in c. quoniam. j. eo. et dicit infra super verbo dotavit. Premissam etiam conclusionem sentit domi. Alexan. in consilio lxxij. incip. viso puncto in. iij. volumine versus finem vbi dicit q. ex privilegio pape potest concedi inrispatro. alicui. Innuit ergo q. ex privilegio inferioris secus sit dicendum. Idem etiam sentit dominus Feli. sande in suo tractatu quando litere apostolice etc. in. vj. colum. Idem do. prepositus domi Ambrosij in capitulo hortamur. in. j. colum. lxxj. dist. in. vbi dicit quod etiam in cathedralibus ecclesiis ex privilegio competere potest laicis inrispatrona. non tamen operit an ex privilegio episcopi sed verisimiliter intellexit de privilegio pape et non episcopi: q. episcopus non potest regulariter aliquid contra ius de. ne romia. in principi. de elec. c. inferior. xxi. di. c. cum inferior. s. de maio. et obe. c. dilectus. s. de tēpo. ord. et di. xi. s. in precedenti questione. ergo non potest privilegium concedere. Limita tamen premissam conclusionem ut procedat quando episcopus vellet de novo creare patronatum sine fundatione constructione et dotacione sec⁹ tamen esset quando inrispa. iam creatum vellet in alium transferre vel consentire transirenti titulo lucrativo. hoc modo posset fieri quis patronus sine fundacione et dotacione. c. illud. et ibi non. j. eo. et

Tractatus de iure patronatus

- dicā plene. j. sup. vbo ipse vel is a quo causaz habuit. Et in istis terminis potest procedere qd dicit Cald. in hoc ti. in consi. suo vltimo. f. q. si fundas 2 do tans statuat cū p sensu epi. qd inspat. spectet ad eū 2 ad titiū q. etiā titi' erit patron'. 13 em ipse titius nō fundane rit nec dotauerit tamē aliis fundauit eius nomine vel cōcāuit 2 ins suum.
- 1 f. fundare ecclesiā qñ quis dicat.
- 2 Patron' an quis efficiatur ex sola fundatione vel assignatione fundi pro cōstruenda ecclesia.
- 3 fundū qd dedit p ecclesia cōstruenda: ecclesia cōstruit 2 dotat p aliū 2 sic ambo sunt patroni: cōtingit ecclesiam funditus destrui et alibi edificari et dos prime ecclesie hinc sebe assignari: an patronus prime erit patron' secūde.
- 4 Cōstruere an possit alius vel ali' inuito fundatore sic vt efficiant patroni.
- 5 Superior debet prouidere ne ex multitudi ne patronorum grauet ecclesia.
- 6 Assignatio fundi an debeat fieri cum p sen su epi ad hoc vt requiratur inspatronatus.
- 7 Ecclesia si pstruatur super fundo meo me scio an ego suz patron' rōne fūdi.
- 8 Rector alienius eccle' si cōstruit capellā ex redditibus eccle' inspa. acquirat ipsi ecclesie 2 non cōsanguineis suis.
- 9 Vasallus si pstruat ecclesiā in fundo feudali ratione pstructionis acquirat inspatronatus.
- 10 Vasallo ecclesiā pstruente in fundo feudali an dñs fundi possit eā pputa auctoritate destruire.
- 11 Cleric' edificat ecclesiā in pprio fundo vel solo de pecunijs ecclesie sue an 2 ecclesia cui' erat pecunie sit solum patrona alterius ecclesie edificate.
- 12 Insupa. an acquirat fundatori qñ simpliciter assignauit fundū p ecclesia cōstruenda ipsamq. pstruit 2 dotauit nec dicit se velle esse patronū.
- 13 Reseruās sibi inspatronat' an cēseatur etiā reseruasse hereditibus.
- 14 Patron' an efficiat si quis nō fundet ecclesiā sed assignet domū quādā statuens vt illa sit ecclesia.
- 15 Domū potest quis in ecclesia psecrari

facere.

- 16 Eps an possit dare fundū ecclesie pro oratorio vel hospitali pstruendo.
- 17 Cōsensus capituli an requiratur vbi eps voluerit dare fundū ecclesie pro pstruendo oratorio vel hospitali.
- 18 Monasteriū vel ecclesia de cuius fundo pstruitur hospitale vel oratoriū: an habebit inspatro.
- 19 Patron' an quis efficiat rōne alicui' iuris qd quis hz in fundo sup quo ecclesia pstruit licet nō sit totaliter dñs.
- 20 Ius hñs aliqd in fundo sup quo ecclesia pstruitur sit ppatronis propter fundamentum supra factum.
- 21 Iurisdictio potius cōcernit personas q. loca.
- 22 Ecclesia an possit construi super fundo subiecto fideicomisso.

Ecclesiam fundauit. (P)ri mo quero circa istud verbū qñ dicit fundare ecclesiā. Breuiter dicas q. dicit fundare assignando fundū vbi ecclesia debeat pstrui. text. est in. c. nobis. 2 ibi Jo. an. in pe. colli. 2 aliq. f. eodem. 2 probatur. in. c. abbatem secundo. ibi possessionis domini xvij. q. ij. Et declarat Jo. an. in. c. f. sup. glos. f. eodem. 2 Abbas super hac rubrica. 2 in. c. cum ecclesia vnterana. in iij. col. de ele. glos. an. c. pie mētis. xvj. q. vij. 2 docto. alibi sepe. vulgo tamen dicūtur fundatores qui pstruerunt vel ecclesiam in esse deduxerūt 2 etiā quando quod in iure sumitur fundatio pro pstructione text. est in. c. nos. quidem in verbo fundari iuncta erpo sitide Jo. and. ibi. f. de testa. Et sebo qro an ex sola fundatione vel assignatione fundi pro pstruenda ecclesia qd efficiat patron'. videtur dicendū quod sic propter alternatiuā positā in dñitione iuris patronatus. de qua per Abb. 2 alios sup hac rubrica dñ ea dicit q. inspa. 2 petit ex eo q. qd ecclesiam pstruit fundauit vel dotauit. videtur ergo q. alterū pdictorum iusticiat et probari videtur. in. c. nobis. 2 p fundatione. f. eodem. et ita videtur pcludere Abbas in. c. cū ecclesia vult

ran
In
fan
ne
ci p
fun
dix
deb
tro
vel
clef
nor
iur
in. l
det
et a
erut
mo
effi
con
que
pat
3 for
ro p
con
dote
floo
glo
gat
alib
secū
erit
Zun
ille
nus
rati
dos
nieb
tron
que
clef
Zun
dato
sit p
re no
prima
est no
4 in
to fun
struere
tur pa

rana. in. iiii. col. 5. de elect. et alibi sepe. In contrariū facit qd p hoc q assignet fundus ecclesia nondū est constructa nec in esse deducta. ergo nō pōt qd dicitur patronus ecclesie ex sola assignatione fundi. et istud est verissimū pū latius dixi in principio huius operis in. i. q. debet ergo intelligi qd qd efficitur patronus ex fundatione dūmodo alius vel alij suppleant scilicet cōstruant ecclesiam et dotent. Ita decidit Abb. p. not. in consilio suo. cvj. incipiē. prius iuxta ordinem in prima colum. in fin. in. ij. vol. et propterea dicimus qd si qd dedit fundum pro construenda ecclesia et aliter construat et aliter dotet omnes erunt patroni vt per Abba. hic. Et isto modo intelligitur qd ex fundatiōe qd efficitur patronus: scilz alio vel alijs construētibz et dotantibz aliter sequeretur absurdum qd quis diceretur patronus ecclesie que nōdū esset et q forte nunquam fieret. ¶ Tertio quero pone q quis dedit fundū pro ecclesia construenda: et ecclesia construat: et dotet per aliū quo casu ambo sunt patroni vt dicit oēs super hac rubrica et glo. lxxij. dicit in summa. postea contingat ipsam ecclesiam funditus destrui et alibi edificari et dos prime eccleie hinc secūde assignari. An patronus prime erit patronus scē. istū pñctū attingit Inn. super hac rubrica. Et cōcludit qd ille qui dedit dotem prime erit patronus scē eccleie sed nō qd dedit fundū. et ratio diuersitatis de se patet vt pñto. dos em̄ deseruit scē eccleie sicut deseruebat prime nimirū si dotator est patronus scē sicut erat patronus prime. que ratio cessat in fundo super quo ecclesia non est amplius fundata. Et cū Inn. transierit alij subiecit tñ Inn. qd dato quod talis q primo fundauit nō sit patronus fundum tamē recuperare nō poterit. c. nouerunt. r. quēstioe prima cum alijs per eum allegatis qd est notādū. Et ratio patet in dictis inribz. ¶ Quarto quero an inuito fundatore possit alius vel alij construere et dotare. vt sic etiam ipi efficiantur patroni. exemplum quis assigna-

nit fundum vel legauit pro ecclesia cōstruenda alius vult eo inuito cōstruere ipsam ecclesiam super dicto fundo et illam dotare an possit. Joan. and. in c. nobis. in verbo cōstruxerit. Iteodem post Hostiē. ibi cōcludit qd si fundator potest et vult solus edificare et dotare ep̄s non debet alium admittēre vt videtur dissensio quam communio solet inducere. l. cum pater. §. vlt. c. i. ff. de lega. ij. Licet enim sūm Joan. an. videatur expedire ecclesie habere plures defensores vbi boni essent. tamen docet experientia vt ipse dicit hodie potius non expedire propter ipsorū malitias discordias et onus alendi. Istud etiam refert et sequitur domi. Cardin. floren. in dicto capi. nobis. in. vij. quēstione nihil addendo. Pro pñctā etiā cōclusionē facit quod dicit ipse domi. Cardina. in clemen. plurcs. in. ij. q. in. ij. col. eo. titu. vbi dicit qd superior debet prouidere ne ex multitudine patronorum grauet ecclesia. Item facit quia nemo inuitus cogitur stare in cōmunione. l. si non sortem. §. si centum. cum similibz. ff. de pñ. inde. et faciūt notata per Bar. in. l. quinque. ff. de annis legatis. ¶ Quinto quero an assignatio fundi debeat fieri cum consensu episcopi. ad hoc vt acquirat inspa. Joan. in dicto. c. nobis. in. ij. col. in verbo ex co. dicit qd dos edificatio et fundus faciūt quem patronum dūmodo sicut cū consensu diocesanī: sed si aliter istoz fieret sine ipsius consensu: illi tantū qui haberēt cōsensum essent patroni. Ita sunt verba sua post Hostiē. ibi et coprobatur qd forte ille qui dedit fundū erit talis qui ad inspa. de facili nō erit admittēdus. Ergo etiā in assignatione fundi requireret consensus ep̄i. Ita etiā cōclusio comprobatur ex diffinitione in inspa. in verbo de diocesanī cōsensu. Istud etiā cōcludit Abb. in consil. 320. l. r. mci. quidā. d. Jac. de rachaneto in pñ. tertio pñcipaliter. in. ij. vol. vbi dicit qd nec ex cōstructione nec etiā ex dotatione acq̄rit inspa. nisi id fiat de consensu diocesanī qñ ergo qd assignaret fundū p ecclesia cōstruē

Tractatus de iure patronatus

da. si alter construat et dotet de consensu
epi. debet esse cautus ille qui assigna
uit fundum ut faciat quod episcopus consentiat di
cite assignationi. et ipsum assignantem ad
mittat ad inspa. aliter solus esset patro
nus ille qui construxit et dotavit per p
dicta. Que autem sit ratio quod dicitur consensu episcopi
requiratur: declarant in verbo precedenti in
17 i. q. 4. ¶ Sexto quero an si super fundo
meo construat ecclesia me inscio. Ego
sum patronus ratione fundi. Jo. and. in
dicto. c. nobis in. 4. col. in verbo acquirit:
videtur concludere quod sic. Quinimo hoc
casu dicitur quod in totis inspa. acquiretur
domino fundi et non constructori quod id fecit in
scio domino: quod edificium cedit solo. l. adeo
§. cum in suo. ff. de acquir. re. do. §. cum in
suo. in si. de re. divi. sed ubi quis construit
bona fide de consensu domini fundi. tunc huius
est constructor etiam erit patronus per illu
ter. 3. ista conclusio Jo. and. refert et se
quitur. d. Car. flo. ibidem in. iiij. oppo. In
contrarium tamen facit quod videtur dicitur. do. Cardi.
post Jo. and. ubi. §. domino fundi non ac
quiri inspatro. nisi dominum ipsum fundi
sit translatus in ecclesiam. allegant
c. scdm. x. q. j. sed hoc fieri non potest inscio
domino fundi. l. id quod nostrum est cum simili
bus. ff. de regulis iur. Ergo dominus fun
di inscius ut supra non erit patronus: et
istud credo verius solus ergo dominus fun
di in dicto casu erit patronus quoniam sit post
ea consentiens dominum ipsum fundi in ec
clesiam transferre et actualiter transferat
hanc non fuerit contentus a principio de con
structionem facta eo inscio. Et de hoc
etiam puto habet per d. Ant. de bu. i. d. c. no
bis. in. f. col. et si quis dicat predicta conclu
sioni videtur ob stare quod dicitur do. Abb. in
c. iij. in vers. sed dubitat de questione. f. de
ecclie. edifi. et do. Cardi. flo. in cons. suo.
xxij. inci. in nomine idem due trinitatis. II

8 ubi decidit quod si rector alienus ecclesie
construat capellam ex redditibus ecclesie
inspatro. acquirat ipsi ecclesie: non autem
consanguineis suis: etiam quod iterum recto
ris fuerit de acquirendo consanguineis per
c. aplicos. cum gl. xij. q. ij. et alia per eos al
legata. Et sequitur. d. feli. sandens in
c. cum venerabilis. xij. col. de excep. et
in illud non inuit factum cum consensu ecclesie

potest responderi quod imo ecclesia videtur con
sensisse: ex quo illi redditus fuerunt con
versi in constructionem capelle: sic ad vi
mini cultus augmentum putari ergari
debet quando superfluit ultra necessa
ria vite. c. de his. et ibi notatur de ecclie.
edi. et notatur in c. pastoralis. de his
que fi. a prela. et per Abb. et alios in. c.
de monachis super glo. j. de preben.
et alibi sepe declarando. Item in dictis
locis habetur. Predicta etiam conclusio
ni videtur ob stare quod dicunt Hug. et
Arch. in. c. in sacris. xij. q. i. quos re
fert do. Card. in dicto cons. cxxij. dicit
etiam prefati doctores quod si vasallus con
struat ecclesiam in fundo feudali ratione
constrictionis acquirat inspatro. quoniam huius
enim non perdit. licet fundus amiserit:
ergo non est verum quod solus dominus fundi sit
patronus: sed potest responderi quia illa
decisio Hug. et Arch. est vera quando
bona fide cum consensu domini vasallus
construxit vel. §. dixi. vel dicas melius
quod in casu predicto iste vasallus etiam
patronus efficitur quod fundus non est
totaliter domini. sed ipse vasallus habet eo
utile dominum: igitur et c. Sed circa pre
dicta accessorie queritur tamen in casu
proposita auctoritate destruere ecclesiam.
Ad hoc vide. d. Alex. in. l. j. §. nuntia
tio. in prin. ff. de ope. noui. nun. ubi ex
notatis ibidem concludit quod non etiam
allegat glo. in. d. c. apostolicos. quod vult
quod favore ecclesie solus in quo est edifi
cata ecclesia cedit edificio. Et eandem
conclusionem tenent et approbant ibi
moderniores. et de veritate tamen dicite
glo. in. c. apostolicos. vide plene do.
Alex. in. d. l. j. §. nunc videamus. post
Ro. ibi: ubi plura accumulatur pro et
ipsam glo. ¶ Septimo quero circa pre
dicta: pone quod clericus edificat eccle
siam in proprio solo vel fundo de pecuniis
ecclesie sue. An ecclesia cuius erat pec
unie sit solus patrona alterius eccle
sie edificate. ut. §. gl. in. c. apostolicos.
xij. q. ij. videtur concludere quod sic dicit etiam
quod favore ecclesie solus edificio cedit et
illa gl. dicit in. Abb. i. p. l. suo. xxiij. in
cip. i. quoniam hereditas in. ij. vol. Ergo ante

arbitroz q hoc casu yterqz sit patron⁹
 fcs et clericus ratione soli et ecclesia ra-
 tione pecuniari et qbus fuit costru-
 cta ecclesia iuxta theoricam Innoc³. et
 alioru sup hac rubrica. Nec obstat q
 dicit dicta glo. q loquit in costruente
 aliud edificiu quam ecclesia: et sic i eo
 q costruit ad utilitatei propriam. tunc
 em expendit pecuniam ecclesie aliter
 quam debeat. sed vbi construit de pe-
 cunijs ecclesie aliam ecclesiam facit
 opus bonu. nec est sibi aliquid impu-
 tandu. Et ita iudicio meo est intellige-
 da dicta gloss. alias eius decisio esset
 iniqua. intelligo etiaz q dixi dummo-
 do ecclia que costruitur vt supra etia
 dotaretur iuxta ea q dicta sunt in. ij. q.
 12. sione huius verbi. Et Octavo quero
 an fundatori acquiratur iuspa. quan-
 do simpliciter assignavit fundum p
 ecclesia construenda ipsamqz constru-
 xit et dotavit nec dixit se velle esse pa-
 tronu. do. Calde. in p. si. suo. v. sub hoc
 titu. de iure patro. refert aliquos dice-
 re q iuspatro. non acquiri edificanti
 ecclesia nisi expresse sibi reseruet ius-
 patro. Tamen id no firmit veritas est
 q absq alia expresse acqrie iuspa. fun-
 danti pstruati vel dotanti. Ita pcludit
 dni de Rota i antiqa decisione. cclv. et
 est decisio quinta sub hoc titulo. Ita
 etia pclusionem reperio pri⁹ posuisse gl.
 in. c. si quis basilica. in verbo sunt tri-
 butaria. de consecra. dist. prima q alle-
 gat aliqua iura ad hoc. et etiam proba-
 sur i. c. significavit. s. de testi. et ibi ex-
 presse notant do. Card. Abb. Panoz. et
 do. Feli. sandens dicetes q non requi-
 ritur aliqua expressio retentionis iuris
 patro. sed sufficit q fundans vel con-
 struens: vel dotans non remiserit
 ipsum iuspatrona. que decisio est be-
 ne notanda in practica. et Quid aut si
 quis sibi reservaverit iuspa. an cen-
 seatur etiam reservasse heredi. Cal-
 de. in c. si. suo. iij. eo. titu. concludit q
 13. sic. dic vt per eum. Et Nono quero
 an si quis non fundet ecclesiam sed assi-
 gnet domum quandam statuens vt
 illa sit ecclesia an sit patronus id facie-
 do cu consensu epi. Credo q sic dum-

modo dotet illum locum ipse vel al-
 ter declarado vt supra dixi in. ij. q. huius
 verbi. Et moneor per id qd dicit
 Archi. in. c. nemo. de consecra. distin.
 i. vbi dicit qd quis potest domum in
 ecclesia consecrari facere. allegat in ar-
 gumentum. c. vnicuique. eadem di. et di-
 cit q eps vel alius loco illius venit
 ad illam domum et ibi crucem ponet
 et locu deo deputabit. Et facit pro hac
 conclusionem q ratio eadem militat ac
 si a principio qd ecclesiam fundet vel
 construat. Premissam etia conclusio-
 nem sentit Bar. in consi. suo. xv. inci.
 testator vbi etiam tractat an si dispo-
 nens q ecclesia erigat i domo sua post
 ea illam domum alienet et aliam emat
 debeat ecclesia erigi in illa empti dic-
 vt per eum. Premissam etiam conclusio-
 nem tenet Roma. in p. si. suo. c. lxxvj. in
 cap. licent ipsi notario in prin. De-
 cimo quero t an episcopus possit da-
 re fundum ecclesie pro oratorio vel ho-
 spitali costruendo. Conclude q sic nisi
 id fiat cu maxima lesione ecclesie. ita
 dicit Abb. Panoz. in. c. olim primo. p
 illum tex. in secundo notabili. de restit.
 spo. allegat argumentum. c. apostoli-
 ce. et c. ceterum. de dona. et c. bone rei.
 et c. terrulas. et c. auris. xij. q. ij. facit etia
 tex. bon⁹ in. c. questi. xvij. q. iij. vbi di-
 cit q valet donatio facta per abbates
 de terra monasterij pro ecclesia costru-
 da. et An autem consensus capituli re-
 quiratur. dic vt per Abbate post alios
 in. c. pastoralis. circa fines. de his que
 sunt a prela. et in. c. apostolice. et vide
 ad predicta que dicat. i. super verbo et
 dotavit in. xvj. questione. et Adverte tñ
 q in casu pposito monasterium habe-
 bit iuspa. vel ecclesia cuius erat fun-
 dus non aut ipse prelatus vt pulcre
 habetur per Abba. Panoz. in. c. ad au-
 dientiam. primo de eccl. edifi. et late per
 do. Feli. in. c. cum venerabilis col. xij.
 de excep. et bene facit qd dicit do. Ant.
 de bur. in. c. eam te. de etate et quali. et
 Abb. in. c. ad audientiam. vbi dicunt
 q si intra corpus ecclesie laicus edifi-
 cat capellam ratione soli ecclesia effi-
 citur compatrona. Et subiicit Abb. ibi

Tractatus de iure patronatus

hoc non esse tactu ab alio. et cōiter nō
obseruari ppter inaduerſitātē. et refert
et ſequit. d. Fel. in. d. c. cū venerabilis.
in. ry. col. in fi. vbi plene loquitur in mate
ria hui⁹ qōnis et ſequētis. videat etiā
Semi. i. c. vnico. i. pñ. de capellis mo
na. li. vi. ¶ Et Andecimo qro an rōne
alicui⁹ iuris qō qd habeat i fundo ſup
quo ecclia pſtruit l3 nō ſit tota l3 dñs
fundi efficiat patron⁹. vñ dicēdū q ſic
q ſi plures daret dotē ecclie: l3 vnus
minus altero tñ oēs ſunt patroni: vt p
Abb. hic et in. c. ad audiētā. p. de eccl.
ediſi. et dicā infra ſup dñbo dotant. et
ſo ſi qd habeat directū dñū i fundo.
et alter hēat vtile vel aliū inſ l3 min⁹
habeat debet equalit⁹ eſſe pñti. In cō
trariū tñ facit q decidit Abb. i. d. c. ad
audiētā. i. q. col. xi. ex his vbi pcludit
et reprobara opi. Inn. et ſequaciū. Qd ſi
ecclia pſtruat infra limites parochie al
teri⁹ ecclie tñ illa nō efficit pñona hu
ius ecclie q pſtruit l3 habeat inſ pa
rochiale i illo loco. Et ſi ergo necelle q
illa ecclia parochialis ſuppleat ſi qd
reſtat et ſic doct⁹ ad hoc vt ſit patron⁹
vt dicit abbas vbi ſupia. et in. c. cū ve
nerabilis. de excep. et ibidē. d. Fel. ſan
dena in. ry. col. in quib⁹ pdictā decifio
nē eſſe notabile et iſerēs ex ea q habēs
iurisdictionē i aliq loco vbi ecclia con
ſtruat. p hoc nō eſt ppatron⁹ pſtrūctis
Et pdictā decifionē de ecclia pſtrūcta
infra limites parochie etiā ſignat Jo
de imo. i. c. de monachis. i. pe. col. poſt
do. Ant. ibi. ſ. de pben. et do. p. p. po. di
ni. Ambroſi. in. c. qñ. in. j. col. xxiij. di.
allegāt Inn. i. d. c. cū venerabilis. i. fi. 10
Ego credoverā opinionē ſupra pmo
20 loco relatā. ſ. t. q habens inſ aliqō in
fundo ſup quo ecclia pſtruit ſit ppa
tronus ppter fundamētū ſupra factū
Nec obſtat qd dicit Abb. i. d. c. ad au
diētiam. q: illud inſ quod l3 ecclia
parochialis i parochia l3 respectu ala
rū nō aut respectu locorū vel fundorū
ipſi⁹ ecclie vt p3 de ſe et pbat ex ſigni
ficatione hui⁹ dñbi parochia. de qua p
Abb. et alios in rubrica ſupra de paro
chy. s. eodē mō pōt rñderi ad id qd di
21 cū eſt de iurisdictionē q: iurisdictione po
tius pccernit pſonas q loca. vt pſtat
ex eius diffinitione de qua p gl. et doc.
in. l. j. ff. de iurisd. i. om. ind. ſed inſpa
tro. nō acqrit niſi ex aſſignatione fun
di vel ex pſtructione vel ex dotatione
vt dicit oēs ſup hac rubrica vel ex pri
uilegio pape vt dicit in vltima qōne p
cedentis verbi. non autem acqrit p
22 pter iurisdictionē vel ſimilia. ¶ Duo
decimo et vltimo quero an ſup fundo
ſubiecō fidei cōmiſſo poſſum pſtrūere
ecclia. pcludē q nō ſm Barto. in. l. ſi
locus. in. fi. ff. de relig. et ſum p. ſune. et
hec ſum expeditus de hoc verbo ſun
davit. Aggredior nūc verbū pſtruit.
¶ Conſtruit verbū an intelligatur
de fabro q cōſtruit an de eo qui ſuis
expenſis cōſtrui fecit.
Faber puenit cū alio q ipſe opēra po
net p cōſtrūcā ecclia: alius ponet p
tiū et ligna ſeu ſumpt⁹ an hoc caſu fa
ber erit patronus.
Inſpatronatus an acquiratur ex ſola
fundatione ecclie.
Cōſtrūctō eccliam an poſſit cā dotare.
Heres fundatoris tenetur ad fundā
dum eccliam.
Fundans capellā in ecclia an teneat
eam dotare.
Ecclia qñ eſt edificāda de neceſſitate.
pōt pſtrui ſine dote ex quo nō reperit
modus quo ipſa dotetur.
Ep⁹ an poſſit dirui facere ecclia vel
capellam quam quis conſtruxit ſine
ipſius conſenſu.
Inſpatronatus an quis acquirat ex
cōſtructione altaris.
Prelatus ecclie in qua cōſtruitur ca
pella vel altare ſi nō cōſentiat l3 cōtra
dicat an ex tali cōſtructione acquirat
iurſpatro.
Cōſtruo vel doto altare vel capellā in
ecclia tua patronata an requirat cō
ſenſus tui patroni et an acqrat nonū
inſpatronat⁹ i illa capella vel altari.
Reſciēs vel reparās eccliam an effi
ciatur patronus.
Conſtrūctō primo ecclia an pſeratur
ceteris in reſectione vel reparatione.
Patronus prior an remaneat patron⁹
ſi ecclia funditus deſtructa reſciat.

de eadem materia.

- 15 Capella quā testator: mādanit pstruē dā sine pstruē tēpōis infra qstū tē pns debeat cōstrui.
- 16 Testator: si mādet eccliaz cōstrui p heredē suū infra tale tēpō sub certa pena an herede moriēte nō exequētē teneatur heres heredis ad penam.
- 17 Testator: si leger cē tū p ecclia cōstruē dā 7 illa cēnō nō sufficiat an heres tenebitur supplere.
- 18 Testator: si mandauit eccliam cōstrui in certo loco: si nō possit fieri an tenebitur heres p alio loco.
- 19 Testator: mādanit eccliam cōstrui in loco cōi an ceteri teneant parē suam vendere vt ecclia edificetur.
- 20 Testator: mādanit eccliam pstrui nec dicat in quo loco an teneat legatum.
- 21 Testator: mādanit cōstrui hospitalē an possit heres cōstrui facere monasterium.
- 22 Regula cui licet plus licet minus nō hz locū in mandato.
- 23 Testator: insinuat filius. si emācipat a pstruē nō emācipat 7 alio non efficiat sui iuris capiet hereditatem.
- 24 Monasteriū nō est equipollēs hospitali nec sunt loca cōformia.
- 25 Cōstruēs eccliam an efficiat patron⁹ etiam capellarum.
- 26 Cōuentio an valeat vt emptori nō liceat in re sibi vedita edificare eccliaz.
- 27 Testator: si mandat cōstrui eccliam in testamēto imperfecto an illas voluntas sit seruanda.
- 28 Orationum an quis possit cōstruere 7 statuere q ibidē celebraretur 7 q locus nō sit ecclasticus.
- 29 Ecclia a quo presumatur cōstructa qsi aliter nō apparet.

Onstruit hoc verbūz qd imponet satis pēz s3 p clara intelligentia materie. 3. Et primo qro an istud verbum intelligat de fabro q cōstruxit an de eo q suis expēsis pstrui fecit eccliaz. Istā qnēm format. d. Card. flo. i. c. nobis 1 p. l. vii. q. te. ti. post Jo. an. ibi. 7 cōtūdit intelligēdū esse de eo qui fecit expensas in pstruendo. non

aūt de fabro cōstruēte. Et ratio est secundū eos qz faber recepit mercedem p laboribus suis vnde nō est equū q etiā inspatro. ex tali cōstructione acquiratur sibi allegat illud qd habetur in ce. xvi. c. et in. c. canendū. de peni. dist. ii. 7 in. l. adeo. §. cum quis. ff. de acqui. re. do. facit p hac pōtione regula vult gata que h3q ille dicitur facere cuius nomine fit. l. §. de iecisse. ff. de vi et vi arma. c. mulieres. de senten. excō. c. q facit per aliū. de regu. iur. lib. vi. Ergo ille dicitur cōstruere eccliam. 7 per cōsequens acquirere inspa. cuius noie 7 sumptibus eccliam cōstruitur. 7 hec conclusio est indubitata. Secundo quero pone q pueniat faber cō alio vt ipse faber operā ponat pō cōstruēda ecclia. alius aūt ponat pretiū 7 ligna seu sumpt⁹ faciat an hoc casu faber erit patronus. Istā qnēm format do Card. flo. in. d. c. nobis. in prin. in q. post. Jo. and. ibi. 7 cōcludit q etiā faber erit patron⁹. dūmodo id fiat cū auctoritate diocesanī. facit fm eos q pōt eo mo cōtrahi focieras. l. v. §. ff. p socio. pō ista cōclusionē etiā facit qd decidit glos. in summa. l. iij. di. que dicit qd si plures dent dotē ecclie oēs pariter sunt psoni. dato qd vnus det minus q alter. 7 allegat rationē quia vnus pōt supplere p operā q ei deest in psumonio. 7 sic est ibi glo. in terminis in hac qnē. quā glo. etiā refert et sequit Abb. pān. super hac rubrica ad aliud propositū. Et predicta decisio nō h3 nō allegat dictā gl. ponit Inno. in. c. j. eo. Et ex pdictis cōcludit etiā Jo. an. 7 do. Card. 7 alij sequunt in. d. c. nobis. qd si vnus ponat priū oparū alter priū lignorū p cōstruēda ecclia. qd vterqz erit patron⁹ ex idēitate rōnis intellige tñ vt in sequenti qnē res misine dicā. Et Tertio qro an ex sola cōstructione ecclie acquirat inspa. cōcludit q nō nisi ipse pstruēs vel alius dotauerit. vt plene dixi supia in prin. in. §. qnē. 7 etiam in scda qnē pcedentis verbi. Quarto quero dictuz est in pcedenti qnē q si alī⁹ dotauit eccliaz quā pstruxit. ego etiā inspatro

Tractatus de iure patronatus

4 nns ¶ an ego q̄ cōstruxit possim cogi
dotare. In hoc reperio Joā. de ana. in
psilio suo. xxiij. incipit. primo videtur
et ibidē in additionibus excellentem
dñm Ludovicū bologniniū qui tenet
q̄ ecclesiā dotare tenetur q̄ cōstruxit s̄z
capellā nō ex multis fundamentis de
quibus p̄ eos. In cōtrariū facit tex. in
c. cū sicut. 2 ibi glo. 2 oēs. j. de cōsecre.
ecclie. vel alta. fundēdo em̄ 2 cōstruen- 6
do ecclesiā vel capellā censetur tacite
se ad dotē obligasse. quēadmodū pa-
ter carnalis obligatur ad dotem com-
petentem filie dandā. l. si. C. de do. p-
missione. Ille em̄ qui fecit ecclesiā con-
strui quodāmodo censetur pater cum
deduxerit ecclesiā de non esse ad esse.
ita Abb. in. d. c. cum sicut. et etiam sup
5 hac rubrica post Inno. 2 alios ¶ quin-
imo etiam heres fundatoris ad id te-
neretur fm̄ glo. in. d. c. cum sicut. que
allegat intra hoc p̄bāntia. et dicit Ab-
bas ibi nota. q̄ sepe accidit maxime
in constructoribus capellarum. p̄e-
dictam conclusionē etiam firmat Ab-
bas in. c. ad audientiam primo in ter-
tio notabili in fine. j. de ecclie. edifi. di-
cens q̄ cōpelli potest directo vt dictū
est. Item per indirectum non admit-
tendo eum volentē exercere in spatio.
puta presentare. Idem concludit glo.
in. c. nemo. de consecra. dist. j. Et p̄ p̄e-
dicta et per alia hoc etiā firmat Abb.
in consilio suo. lxxix. incipiente. Jesu
christi saluatoris 2c. in prima colū. in
secundo volū. vbi pulcre loquitur et
concludit quandā dominā vanuciam
potuisse cogi ad dotandū vnā capellā
seu altare per eā cōstructā. faciūt etiā
ea que dicit per do. feli. in. c. cū acces-
sissent. de cōstitutionibus col. vi. in. fi.
vbi dicit q̄ canonici qui erant digni-
tatem nō oīno nonā in ecclesia. debēt
ipsi dignitati constituere dotem alias
ipsa creatio non tenet. 2 allegat Rorā
et alias auctoritates vt per eum. Opi-
nio p̄cedens posset disputādo facili-
ter sustineri. tamen q̄ hec secunda est
magis fauorabilis ecclesijs et cultui
diuino illā amplector argu. l. sunt p̄lo 8
se. ff. de religio. 2 sumpt. fune. Et eā te-

nendo limita nisi ad ornatum ecclesie
ipsam capellā vel altare quispiam cō-
struxisset. ita Abbas in psilio suo. vi. in
incipiente. casus. in. ij. volū. in. ij. col. in
principio. vbi declarat q̄ id presumē-
dum sit. Et hoc est q̄ forte voluit Joā.
de ana. in dicto cōsilio suo. xxiij. incip.
primo videtur. quē refert do. feli. san-
dens. in. c. ex pte. in. ij. col. 3. de referi.
vbi dicit ¶ q̄ fundās capellā in eccle-
sia nō tenetur eā dotare. debet em̄ in-
telligi fm̄ do. Abb. vbi supra q̄ ad or-
namētū ecclesie capella cōstrueretur.
hoc it̄ casu nullam ins haberet con-
struens in ipsa ecclesia vt p̄supponit
Pau. in dicto psilio. vi. p̄dictā etiā cō-
clusionē sc̄z q̄ ad dotandū cogi possit
cōstructor. firmat Pau. de cast. in cōsi-
lio suo. cxxliij. incipiente videt̄ dicendū
et docto. alibi sepe. Et nota semper et
etiam hospitali sicut 2 ecclesie dos est
assignanda. Ita decidit Inno. in. c. cū
ad sedem. de restit. spo. allegat. d. c. cū
sicut. 2 illud dictū refert 2 sequitur ibi
Abb. Pau. in. ij. notabili dices esse no-
tabile. 2 allegat nota. per glo. in. d. c.
sicut. Limitatur etiam p̄cedēs cōclu-
sio secundo modo vt nō p̄cedat q̄ ec-
clesia edificaret ex necessitate p̄pter
periculū animarū. puta q̄ multi sunt
hoies qui p̄pter longam distantā ec-
clesie sepe decederēt sine sacramētis.
Tunc p̄pter penuriā dotis nō debet
ep̄s pati periculum animarū. 2 sic nō
deberet prohibere ecclesiam construi
sine dotē. ¶ Nam vbi de necessitate ec-
clesia est edificāda potest cōstrui sine
dotē ex quo nō reperit̄ modus ipsam
dotandi. ita Abbas in. d. c. ad audien-
tiam. in glo. ij. post hōstīā. subiciens
ita esse limitandū capitulū nemo. de
cōsecre. dist. j. 2 tunc vinet rector vel vi-
carius de obventionibus ecclesiasticis
per. d. c. ad audientiam. An autēz
qui refecit ecclesiā illam dotare tenetur
tex. probat q̄ nō. in. s. j. in autenti-
co. vt nullus fa. oia. do. 2 per illū text.
ita tenet do. Jo. de ana. in dicto consi-
lio. xxiij. faciunt ad hanc quēstionē ea q̄
dicam. j. in. q. viij. ¶ Quinto querō tan-
si quis construxit ecclesiam vel capel-

Iam sine consensu episcopi possit episcopus illam dirui seu demoliri facere Abbas in dicto cōsili. lxxix. §. in precedenti questione allegato in prima col. concludit q. sic. vide etiam do. Calde. in ritu. de religi. domi. in consilio penultimo. ¶ Sexto quero an construes altum pium locū puta hospitale collegiū studentū vel similia loca in spatro. acquirat. Et an construens sepulcrum sit patronus illius dicit supra in verbo ecclesia in. iij. q. 2. sequentibus.

9 ¶ Septimo quero si an ex constructione altaris quis acquirat in spatro. ego tēti- si de hoc vñi verbū. §. in. iij. q. huius verbi 2. tenet q. sic post Abb. in. xli. suo lxxix. in. ij. volū. intellige in hoc verū si episcopus consentiat constructioni. prout in ecclesia plerumq. dictum est. ita probatur in. c. nullus presbyter. de cōsecra. dist. ij. Predictam etiam conclusionem firmat Calde. in cōsilio suo ultimo sub hoc eo. ritu. et Cardina. in consi. suo. viij. incipiente casus. 2. Abb. in cōsili. suo. lx. incipiente quidam. do- minus Jacobus de rachano in. ij. volumine. maxime in fasciculo tertio principaliter 2. alibi sepe doctores. Adner te tamen q. hoc casu etiam ecclesia in qua est edificatum vel constructū alta re erit compatrona ratione fundi sup quo est constructum altare qd est ipsi ecclesie. Ita concludit abbas in. c. ad audientiam. primo. de eccle. edificā. in versiculo. sed dubitatur de questione. subiciens hoc non esse tactum ab alio. 2. cōmuniter non observari ppter inaduerentiam. 2. refert et sequit do. Feli. sandens in. c. cum venerabilis. in. xij. col. in si. de except. idem Abbas pulcre in. c. cum ecclesia vulturana. in pe. col. de electio. 2. dicit super precedēti verbo in. q. x. hoc tamen procedit qñ tertius edificaret ipsum altare. Si aut ecclesia ipsa. puta ecclesia parochialis edificat in fundo suo vel intra corpus ipsi ecclesie vñ capella vel altare vel etiam altam ecclesiam. tunc prelatus maioris ecclesie erit prelatus vtriusq. ita Abbas pulcre in. d. c. cum ecclesia vulturana. col. vltima. 2. refert 2. sequi-

tur dominus Feli. sandens in. d. c. cū venerabilis. in. xij. col. monetur per glo. singularem in. c. eam te. in verbo pendcant. §. de eta. 2. quali. Et hanc cōclusionem intelligit procedere dūmo do ecclesia edificaverit sibi altam ecclesiam vel capellam in sui adiutorū propter numerositatem populi. secus si edificavit ut esset beneficium per se stans. quia tūc de necessitate debet ibi presentari ppter rector. Et subiicit Abbas vbi supra. quod ita sentit Inno. in. d. c. eam te. faciunt etiam q. dicit dñs Feli. in. c. ex pre. §. de rescri. col. j. vbi multa pulcre accumulat de istis altaribus vel capellis. Sed hic suboritur questio accessoria. pone si prelatus ecclesie in qua construitur capella vel altare non consentiat sed cōtradicat. an ex tali constructione acquiratur in spatro. Ego credo q. sic dūmo do ep̄s cōsentiat. Et moneor per text. in. c. oēs basilice. xviij. q. viij. vbi dicitur q. oēs basilice q. sunt cōstruite vel quod tidie cōstruuntur in ep̄i potestate consistunt. Ergo alterius consensus nō est querendus. Faciūt etiam decisiones relate in precedēti principali qōne in quibus docto. nō requirunt aliū cōsentum q. ep̄i in cōstructione altaris vel capelle. 2. pbatur in. d. c. null. presbyter. pro ista conclusione suadet ratio q. nullum sit preiudicium ipsi prelati vel ecclesie. ergo nimirū si illius cōsentus nō requiritur. 2. ita reperio tenere quasi in p̄p̄is terminis. d. prepositi dñi Ambrosij in. c. principali. lxiij. dist. post do. Cardina. in. c. postnasti. deo. Istam tñ cōclusionē limita vt nō procedat in capella vel in altari cōstructo in ecclesia religiosorū q. illis maxime inuitis nō pōt in eorū ecclesia acquiri in spa. ita deciait Abb. in dicto cōsilio suo. lx. in vltima col. 2. declarari plenius super verbo in ecclesia in. iij. q. dic vt ibi. Secundo suboritur questio accessoria ad predicta pone q. ego construiam vel dotem altare vel capellam in ecclesia tua patronata an requiratur cōsentus tui patrom. et an acquiram nouū in spatro. in illa capella vel alta-

Tractatus de iure patronatus

ri. In hoc puncto ego credo dicendum
q̄ respectu cōstructionis altaris vel ca-
pelle nō requiratur cōsensu patroni.
Moneo: primo q̄ patronus nō habet
ius in fundo ecclesie q̄ habet tātum-
modo ius presentandi rectorē ad eccle-
siā. Et quedā alia de quib⁹ per Abb.
in hac rubrica. ⁊ per text. ⁊ docto. in. c.
nobis. j. eo. Secundo moneo: q̄ cōsen-
sus patroni nō requirit in occurrētib⁹
circa ecclesiā patronatā nisi inrispat.
fiat p̄iudiciū: vñ habetur per oēs
post Cal. in. c. cū accessissent. de cōsti-
tu. ⁊ clari⁹ per Abb. in. c. suggestū. j. c.
zi. si igitur cōstruatur altare vel capel-
la cū cōsensu ep̄i. satis erit q̄ nullum
p̄iudiciū sit patrono. Ubi aut fieret p̄-
iudiciū patrono vel inispatro. secus
esset. Quantū aut ad acquisitionē non
iurepatro. in dicta capella vel altari.
ego magis dubito. R̄perio circa istū
p̄dictū do. Abb. in cōs. suo. lit. s. allega-
to in. ij. colū. q̄ decidit q̄ inispatro. non
acquirat ex dotatione vñius altaris:
puta altaris maioris: quando ipsa ec-
clesia iā fuit dotata. Et rō est h̄m eum:
q̄ si ecclesia fuit dotata satis d̄r. dotum
ipsum altare cū sit pars ecclesie. p̄terea
eius dicit ipse in versū. secūdo principaliter
q̄n ecclesia est cōsecrata. nō pōt am-
plius in ea acq̄ri inispatro. dato q̄ q̄s
illā dotet. rō est s̄m eū. q̄ inispatro. est
quedā seruitus: sed loca sacra seruitu-
tem non recipiunt. l. seruitutes. §. si. ff.
de seruitu. l. cauere. ff. cōs. p̄di. Et ad
hoc allegat glo. quā s̄m eum sequitur
cōiter docto. in. c. pie mētis. xvj. q. vij.
Breniter in hoc puncto notabili ⁊ qui
sepe enenire posset in facto ego credo
distinguendū q̄ aut q̄s vult dotare ca-
pellā vel altare iam constructū in ec-
clesia iam dotata ⁊ cōsecrata ⁊ tūc p̄ce-
dat decisio Abba. in dicto cōsilio ex ra-
tionibus p̄cū allegatis. Aut vero nō-
dum est dotata ecclesia tñ est cōsecrata.
⁊ tunc si q̄s dotaret ipsam ecclesiam an
efficitur patronus. Ego attingā super
sequenti p̄bo vel dotauit. Aut vero q̄s
cōstruit altare vel capellā de nouo in
ecclesia dotata ⁊ patronata. et hoc casu
credo q̄ cōstruens acquirat inispatro.

nonū in ipso altari vel capella dūmo-
do cū cōsensu ep̄i id faciat. ⁊ dūmodo
ipm altare vel capella etiā dotetur. et
moneo: q̄ iste facit actū per quē acq̄-
ritur inispatronatus. scz cōstructionē
⁊ dotationē capelle. igitur ec. Et hanc
cōclusionē credo p̄cedere etiā q̄s pa-
tronus cōtradicat. q̄ vñ supra d̄r de
cōsensu patroni nō curatur nisi q̄n fie-
ret p̄iudiciū inispatrona. sed hoc casu
nullū sit p̄iudiciū q̄ aliud inispatro.
nonū creatur ⁊ noua dos cōstruit ipsi
altari vel capelle. ⁊ ad istud. p̄positū
bñ facit decisio dñi Cardinalis et dñi
P̄positi quā allegant p̄cedēti q̄one
faciūt notata p̄ Abbate in. c. j. in fine
de successione ab intestato. ⁊ plen⁹ per
Barba. ibidē p̄cedat etiā ista p̄cō-
dato q̄ ipsa ecclesia i qua p̄struit dictus
altare sit p̄secrata. q̄ p̄ hoc nō sequitur
q̄s sit p̄secratus altare q̄s de nouo con-
struit vt notat doct. maxie do. Abbas
in. c. ij. ⁊ l. c. p̄positū. de cōsec. ecclesie
vel alta. solū huic p̄cōnti obstat q̄ vñ
dicit Abbas i p̄allegato p̄. lit. q̄n ec-
clesia fuit dotata ē cōsecrati dotata al-
taria q̄ sunt pars ecclesie. ergo si p̄struo
altare de nouo i ecclesia p̄sonata p̄son⁹
ecclesie erit ē p̄sonus huius altaris vñ
capelle de nouo cōstruite. Tenēdo in
p̄cedēte p̄cōne ad hoc fundamētū pu-
to r̄nderi posse q̄s p̄cedit respectu ca-
pellarū vñ altariū iā cōstrutor. sed re-
spectu p̄struēdoz. nō vñ rōnabile q̄s q̄s
sit p̄son⁹ eoz er q̄ nōdū sunt i rerū na-
tura tpe q̄ inispatronat⁹ acq̄ritur i ecclesia
⁊ q̄s hoc sit verū p̄bat in argm. in. d. c.
nullus p̄sbyter. de p̄sec. dif. j. vbi d̄r q̄s
nō est cōstruēdū altare i ecclesia sine cō-
sensu ep̄i. nō est igit h̄ bona p̄nia q̄s h̄z
ius in ecclesia. p̄nta inispatronatus. ergo
idē ius h̄z respectu altariū vñ capella-
rum postea cōstruēdaz. q̄ de illis in
dicam⁹ prout de ecclesia de nouo p̄struē-
da. vt ibi iūcto. c. nemo. eadē dif. s̄z
p̄bat q̄ i iura ⁊ docto. plerūq̄ dicunt
q̄ ex cōstructione capelle vel altaris in
ecclesia q̄s efficit p̄sonus vñ ius in prin-
cipio hui⁹. vñ. q. nec distinguūt an ec-
clesia sit p̄sonata vel nō igitur vñ eoz
casu acquiritur inispatronatus. ⁊ ma

xime q: vt dixi hoc casu nullū sit pre-
 iudiciū primo in patrona. et sic patro-
 no ecclesie cū aliud in patrono. nouum
 creetur in ipsa capella vel altari de no-
 no pstructo. ¶ Octauo qro principali-
 12 ter t an si qd reficiat vel reparet eccle-
 siam efficiatur patronus. Istā qd nem
 tangit glo. in c. iij. deo. et distinguunt
 ecclesia non est funditus destructa. et
 tunc reficiens nō efficitur psonus mo-
 uetur inter cetera eo q: et hūmani iu-
 ris esse desit seruitutē nō recipit. l. ca-
 ueri. ff. coi. pred. ergo ex tali refectione
 nō acquiritur in patrono. cū ecclesia iam
 hūmani iuris esse desierit per cōsecre-
 tionē facit etiā q: aliud est facere aliud
 reficere. vt dicit Abbās et ceteri in c.
 p̄sultui. de iudeis. Et habet p Bald.
 do. Alexan. et ceteros in rubri. ff. solu.
 matri. reficiens enim nō dicitur p̄prie
 facere glo. est in l. i. §. edificare vltimo.
 ff. de mor. in se. aut vero est fundit⁹ de-
 structa et tunc reficiens efficitur patro-
 nus fm predictā glo. dūmodo tamen
 ipsam refectionē faciat cū p̄sensu epi.
 et mouetur quia qñ ecclesia est fundit⁹
 destructa et reficitur perinde est ac si ab
 inuito pstrueretur. allegat tex. in arg.
 in d. c. consulti. cum ista p̄sone pre-
 dicte glo. transeūt ibi Hosti. et Jo. an.
 allegantes casum in. §. i. in autentico
 vt nullus fabricet oratoriū domū. et ita
 etiā transeunt. do. Card. flor. Abbas
 bellēcinus et alij ibidē. et subiicit Abb.
 q: illam glo. sequuntur doctores. et ego
 etiā illā teneo et comprobo hūc casum
 vltimū q: etiā si q: talis ecclia fuisset
 patronata in in patrono. perijt destructio
 funditus edificio fm Jo. andr. in d. c.
 iij. post Tā. Sol. Vin. Phi. et Host. l. c. ij.
 de reig. domi. limitates hoc verū in
 patrono ppter edificij. q: sublato edi-
 ficio perdit in patronatus item in pa-
 trono ppter fundum. q: si fundus pe-
 riret desinit esse patronus. secus tamē
 fm eos in patrono ppter dotem. q: da-
 to q: edificium corrūat vel fundus pe-
 reat. durat tñ dos et per psequēs talis
 dotator patronus durat q: etiā est de
 mente Specen. in hoc titu. in fi. et Joā.
 and. ibidem in vltima additione. erit

ergo compatronus reficientis si tamē
 etiam dos perijisset pari modo dotator
 perdidisset in patrona. eadez ratione
 et hoc etiam firmat do. Card. flor. in
 d. c. iij. in. §. ij. et iij. q. et satis est de men-
 te abbatis ibidem in versi. et in fi. glo.
 et ad p̄sensionē glo. in d. c. iij. vide plu-
 ra accumulata per dominū Felinum
 in c. cum accessissent. col. penult. et fi.
 de consitu. et per modernos in l. i. §. si
 quis edificatum. ff. de noui ope. nūti.
 ¶ Sed hic suboritur q̄stio accessoria
 13 t an ille qui primo construxit prefe-
 rat ceteris in refectione vel reparatio-
 ne. Hosti. in dicto. c. iij. quem referūt
 Jo. and. et domi. Cardina. ibidem di-
 cit equū esse q: si extraneo vult redi-
 ficare ecclesiam episcopus antequam
 ei consentiat prius antiquum patro-
 num super hoc moueat et ipsum nulli
 bet extraneo preferat. allegat tex. in
 argu. in c. cum apostolica. de his que
 sunt a prela. et c. potuit. de loca. et c.
 ad hec §. si. de offici. archi. facit etiam
 tex. et quod ibi notant Barto. et ceteri
 in l. i. §. permittitur. ff. de aqua quo-
 ti. et est. sentiunt ergo prefati docto. q:
 de necessitate non debeat preferri an-
 tiqus patronus quod videtur notan-
 dum. ¶ Secūda suboritur questio ac-
 14 cessoria circa predicta t an si ecclesia
 funditus destructa reficiatur de eadē
 materia prior patronus remaneat pa-
 tronus. Istam questionē attingit pre-
 dicta glo. in d. c. iij. et arguit ad partes
 et tandem concludit q: nō et mouetur
 q: obligatio semel extincta ampli⁹ nō
 reuiuiscet. l. qui res. §. arcē. ff. de solu.
 t. queri. de conse. di. iij. Tandem opi-
 nionem sequitur ibi Calde. quem re-
 fert et sequitur Abb. sequitur etiā Jo.
 and. et communiter ceteri maxime do.
 Card. ibidem in. iij. q. subijciens. idē
 esse quādo dos perijisset quia de nono
 dotans erit patronus. non autem ille
 qui primo dotauit q: etiā firmat ipse
 ibidem in. i. et ij. questione. de quo
 etiam dicimus in sequēti verbo et do-
 tauit. ¶ Nonno quero an construens
 ecclesiam vel capellam simpliciter
 absq: eo quod dicat se velle esse patro-

Tractatus de iure patronatus

num efficiatur patronus. breuiter dic
 15 **¶** Decimo quero infra quatum tem
 pus debeat construi ecclesia vel capel
 la qua testator: construendam manda
 nit sine p̄suntione epis. Cōclūde q̄ de
 bebit construi infra annum p̄putādū
 a die monitionis siēde p̄ episcopū ca
 sus est in. c. nos quidē. §. de testa. 2 ita
 ibi p̄cludūt cōiter doc. 2 maxime Joā.
 de imo. q̄ hāc questionē ibi format in
 iij. colum. in p̄suntio vltierius querit. 2
 hoc etiā allegat tenere f̄ede. de senis
 in consil. suo. cxxiii. a. s. cxxix. 2 ibidez
 declarat Imola in. ij. col. post do. Car
 dina. florē. qd si heres cepit cōstruere
 2 nō potuit finire infra annū an hoc ca
 su fiat deuolutio ad episcopū intra for
 mā illius ter. 2 p̄cludit q̄ nō ar. reg. im
 p̄tari de reg. iur. lib. vi. idem p̄cludit
 Abb. ibi dicens q̄ respectu opis inchoā
 di cōsideratur qualitas ipsius opis.
 In cōtrarium tñ v̄r vigere ille text. in
 d. c. nos qdē ibi. cūcta cōstruere q̄ text.
 vult q̄ cūcta infra annū sint cōstructa
 idem probat ter. in. §. si q̄s edificatio
 nem. in autentico de ecclē. ti. in verbo
 compleri sed potest dici q̄ ille ter. de
 bet intelligi quando id fieri potest cō
 siderata qualitate operis vt supra q̄
 lex nō obligat ad impossibile. §. si impos
 sibilis. inst. de iur. i. stipu. c. 3. vulgari
 bus. Quid aut sitalis granat⁹ vt su
 pra nō potuit incipere. dic vt p̄ imolā
 2 alios ibidē. Aduertēdum etiam est
 circa predicta q̄ hodie cōmunit̄er epi
 scopi disponunt p̄ statuta q̄ tēpus cur
 rat a die mortis testatoris monendo
 quoscunq̄ in gñe. ita dicunt Abb. 2
 cōiter alij in loco p̄allegato. hoc tamē
 est quid facti. ideo esset videndū ip̄m
 statutū. Esset tamen intelligendū q̄
 declarandū sen supplendū predi
 ctum statutū 2 a tēpore adite heredi
 tatis 2 sciētie vt ibi p̄ Abba. pulcre
 q̄ allegat auctoritates ad hoc quā an
 tem penam patiatur heres nō impleō
 19 voluntatez defuncti. ibidem traditur
 maxime p̄ imolā in. ij. colū. 2 p̄ doct. in
 autentica hoc amplius. C. de fideicō. 2

pulcre per Abba. 2 alios in. c. si heres;
 de testa. 2 an antes si testator: mandet
 ecclesiam construi per heredem suum
 infra tale tempus. alias sit p̄natus
 hereditate. si moriat⁹ heres infra illud
 tempus teneatur heres heredis ad il
 lam penam. vide Bart. in consilio suo
 vij. incipi. factum tale est. item quid si
 sit pius locus vel minor: institutus et
 grauatus ad construendū ecclesiā vel
 capellam infra annum sub pena p̄i
 uatiōis hereditatis. an lapsō anno de
 tur restitutio. cōclūde q̄ sic text. est sin
 gularis in. l. iij. §. si heres. ff. de minori
 bus. 2 ita decidit Ro. i. singu. suis char
 ta. ij. colū. iij. singulari incipit. p̄dic
 habui vbi etiam allegat Bal. in. l. p̄i
 uiliorum. C. de repudiāda hereditate
 ¶ Undecimo quero circa istud verbū
 17 construi: t̄pone quod testator: leget
 centum pro ecclesia vel capella con
 struenda 2 illa centum non sufficiant.
 an heres tenebit⁹ supplere. Cōclūde q̄
 non. sed t̄c debebūt illa centum con
 uerti per heredem in alium p̄iū vsum
 de p̄sensu tamen epi. ita decidit Abb.
 per illum text. in. d. c. nos. quidem et
 plenius ibidem Joā. de imo. in. v. col.
 §. si. extra gl. post Jo. an. 2 do. An. 2 alle
 gant alia iura vt p̄ eos 2 faciunt q̄ dixi
 §. super p̄bo diocelani p̄sensu in. xv. q.
 ¶ Duodecimo q̄ro pone q̄ testator:
 18 mandet monasteriū ecclesiā vel capel
 lam construi in certo loco 2 ibi cōstrui
 non possit. An heres tenebitur p̄strue
 re seu p̄strui facere in alio loco. Cōclū
 de q̄ sic casus est in capitulo nos quidē.
 2 ibi notāt omnes hoc plene decla
 rates. 2 rationē assignātes et habetur
 etiam in clemē. q̄ cōtingit. in p̄in. de
 religi. domi. facit lex legatum et quod
 ibi not. ff. de vstru. leg. 2 habetur p̄ul
 cre p̄ Bart. in. l. pater filium. §. t̄ncula
 nus. ff. de lega. iij. 2 in locis ibidē me
 moratis per domi. Alexā. in ap̄ostillis
 ad Bar. 2 per eundem Bart. in p̄i. suo
 xxv. incipit. testator: disposuit. ¶ Sed
 hic suboritur dubitatio q̄uid si possit
 cōstrui ecclesia in illo loco in quo dis
 posuit testator: tamen ille locus est cō
 munit⁹ ip̄sius testatoris cū alio: an ille

le cog
 ibi po
 cendi
 re. C.
 concl
 ter. C.
 etiam
 emer
 lit fa
 ad h
 ista
 alias
 vide
 emer
 bare
 ceter
 26 retul
 statoc
 pella
 legat
 in ve
 q̄ tal
 lant
 dicun
 de im
 hoc c
 2 her
 rime
 dicit
 pillu
 naster
 mit id
 qd tñ
 ratio
 21 tatib
 q̄ro p
 hospi
 re vni
 do. C.
 q. de
 thout
 heres
 defun
 vlt. vo
 monē
 se plen
 testa. i.
 hoc di
 p̄edere
 monast
 eo mō

le cogatur vendere partem suam ut sic
ibi possit ecclesia construi videtur di-
cendum quod non per regn. l. nec eme-
re. C. de iure delibe. Contrarium tamē
concludit Bal. z bñ in l. i. in fi. p. illum
tex. C. de communi sermo ma. dicēs q
etiam heres hoc casu tenetur illā pte
emere. Nec obstat dicta regula qz fal-
lit fauore religionis in casu pposito. z
ad hoc allegat alia iura ut p cum Et
ista limitatio est. notanda ad multa z
alias limitationes ad dictam regulā.
vide p do. Alex. remissimē i dicta. l. nec
emere z plenius p ppositillatē ad ab-
barem in. c. i. de emp. z vend. vbi inter
ceteras commemorat eam quā supra
20 retuli. ¶ Decimo tertio qro pone qre
stator: mādēt construi eccliam vel ca-
pellam nec dicat in quo loco an istud
legatum teneat. glo. in. d. c. nos quidē
in verbo in loco post multa concludit
q tale legatum tenet fauore vltimē
luntatis z pie cause. Et istā opinionē
dicunt esse communem Abb. z Joan.
de imo. ibi super dicta glo. locus igit
hoc casu eligetur de cōsensu episcopi
z heredis: vbi dicit ibi pefati doc. ma-
xime Abb. argumento illius tex. idem
dicit ibi Jo. de imo. in penul. notabili
p illum tex. quādo testator: mādāt mo-
nasteriū vel eccliaz pstrui. z nō expri-
mit lōgitudinē nec latitudinē nec alia
qōd tñ legatūz z certificatio sen decla-
ratio fiet p epm loci pcyderatis facul-
tatis defuncti. ¶ Decimo quarto
qro pone q testator: mādauerit pstrui
hospitale. an possit heres pstrui face-
re vñū monasteriū. hāc qōnē format
do. Car. flo. i. cle. qz ptingit i prin. l. iij.
q. de relig. do. z refert argumēta z an-
thoritates ptraqz pte fādē pcludit q
heres id facere nō poterit qz volūtas
defuncti p lege seruāda est. viij. q. ii. c.
vlt. volūtas. S. dispoat in aut. de nup. z 25
monet p alia de qbus p eū subijciētez
se plenē dirisse in. d. c. nos qdē. S. de
testa. l. iij. q. z in pluribz sequētibz. z
hoc dicit pcedere ēt q heres plus ex-
pēderet z meli⁹ faceret faciēdo pstrui
monasteriū qz hospitale qz vti ipse dicit
eo mō nō seruaret volūtas defuncti. nec

hoc casu cōtinet min⁹ sub maiorū finē
eū. Istā etiā qñtionem format Bald. et
idem decidit post Jaco. in. l. si quis ad
decimandā. in. h. iuxta hoc queritur. z
in. iij. col. c. de epif. z cle. vbi dicit reg.
esse q vbiqz dispositio testatoris est
certa respectu loci psonē vel cause z cā
est possibilis z loc⁹ possibilis de iure z
de facto nō pōr p epz alterari. z facit
plura alia qz memoriam supra in hōbo
pro eo qd ne diocefani cōsensu. q. xv. co-
lū. vlt. Et hoc etiā tenet clare do. Abb.
in. c. tua nobis. in. iij. notabili. de test.
z bñ facit glo. in. c. si. in hōbo meliores.
22 de pue. lib. vj. que dicit t q in mādā-
to non hz locum reg. cui licet plus li-
cet minus quā gl. dicit singularez do-
frācis. de a retio. in. c. si. in penult. no-
tabili. de accusa. hinc dicim⁹ qz dispo-
silio hominis nō extenditur regulari-
ter. ita Are. vbi supra allegat bonum
tex. in. c. cum in illis. z in. c. cui de non
sacerdotali. de prebē. lib. vj. hoc idem
dicit Jo. de imo. in. l. si vero. S. de viro.
colū. viij. ibi item hoc in extēlione sien-
da. ff. solū. matri. quē etiam refert z ses-
quit domi. fel. sandeus in. c. cum dile-
cta. in. xij. col. v. amplita quito. de rescri-
ptis. Contra tamen hanc conclusionē
viger tex. in. l. si. ff. mādari. vbi proba-
tur qz sufficit formā mandati seruari p
equipollens. z illum textum ad hoc di-
cit esse bonum do. Alexan. in consilio
suo. ij. incipiente visis dubitationibz
in prin. in. ij. volū. z dixit glo. in. c. in-
nocens in verbo clemētio. xij. q. iij.
qz si iudex facit id quod non multum
differt a mandato non dicitur excessif
se fines mandati. z ad ppositūz mit-
ta allegat domi. fel. i. dicto. c. dilecta.
in. xvij. col. in hōicu. limita scō de res-
scrip. z in. c. eāz que. in. ij. colū. de re iu-
dica. z dicit tex. in. l. si mater. C. de in-
sti. z substi. t qz si testator vel testatrix
instituit filiūfam. si emancipabit a pa-
tre dato qz non emanciparetur. si ta-
mē alio modo efficiat sui iuris capiet
hereditatem. z propterea semper alle-
gat ille tex. ad hoc. f. qz nō refert qd ex
eqpollētibz fiat ergo i pposito nostro
satisfaciet heres volūtati defuncti Cō-

Tractatus de iure patronatus

Oruendo monasterium equipollēs ho
spitali. et multo magis si construat mo
na. excedēs hospitale. Tenēdo tamen
p̄mīssam conclusionem domi. Card.
24 hūc fundamētō posset responderi q̄
monasterium non est equipollens ho
spitali nec sunt loca conformia quini
mo sunt diuersae qualitates et nature vt
patet ex dicta cl. q̄ contingit et ex ibi
notatis. vñ illa regula q̄ habet q̄ non
refert qd̄ ex equipollentibus fiat. p̄ce
dit quādo casus sunt omnino equipol
lēs vt dicunt doc. in. d. l. si mater. in
solutionem cōtrariorū formatōrū ibi
per glo. ij. an autem p̄dicta regula ha
beat locum vbi aliquādo requiritur p̄o
forma. tradunt per feli. plene in. d. c.
cum dilecta. in. xvj. col. in ver. amplia
xj. et per modernos in. l. certuz. ff. si cer
tuz petā. et alibi sepe. ¶ Decimoquin
to quero an si quis non cōstruat eccle
siam sed designet vel disponat q̄ do
mus sua conuertatur in ecclesiam il
lam dotando legitime an acquirat ius
patrona. dic vt dicit super precedenti
25 verbo in. vij. questione. ¶ Decimo
sexto quero an construens ecclesiā ef
ficiatur patronus etiam capellanus ec
clesie. et sic est questio an habeat p̄nta
tionem ecclesie non solum rectoris ec
clesie sed etiam capellanoz instituen
domm in capellis. Conclūde q̄ sic. ita
decidit Joan. and. in. c. nobis. j. eod. et
sequitur ibi cetera. et firmat Abb. in cō
sil. suo. vj. incipit. casus sup̄ quo cōsi
litum in puncti. in. ij. volu. et dicit super
h̄bo in ecclesia in. j. q̄ vbi alias antho
ritates allegant. an autē si vna capel
la de mono cōstruatur in ipsa ecclesia
p̄ alius idē sit dicēdūz dic vt dicit. S. in
26 q̄. vj. hūius verbi circa finē. ¶ Deci
mosimo primo q̄ro an valeat p̄uēto vt
emp̄on non liceat in re sibi vendita edi
ficare ecclesiā vel capellā vel monumē
tū. Conclūde q̄ sic. q̄ in re sua quibet
est moderator et arbiter. l. an re mādā
ta. C. mādāt. et dicit rex. in. l. i. traditio
nibus. ff. de pac. in traditionibus rep.
q̄d cūq̄ pacēi apponas id valere mani
festū est. Et p̄ hac p̄uisione est casus
in. l. i. q̄s ita. C. de pacis inter emp̄. et

vēdi. vbi ita summat Bal. et ibi tex. as
signet rationē huius decisionis. idem
etiā conclūdit do. And. barba. in cōsi.
suo. xxiij. incipit. scripsit p̄pheta. in. xij.
col. in primo vol. Contra tamen istam
conclusionē facit q̄ laicus licet impes
rator et vir sanctus non potest impone
re legē rei ecclesiastice vel aliquid dis
ponere p̄ libertatē ecclesiasticā. ant.
cassa. C. de sacrosan. eccle. Ad istō fun
damentū tenēdo quod supra dixi faci
lis est solu. p̄t em̄ dici q̄ hoc casu non
ecclesiastice rei s̄z p̄uate apponit lex
vel p̄ditio. vel aliter dic vt p̄ Bal. in. d.
l. si quis ita. et per Barba. in p̄li. p̄ealle
27 gato. ¶ Decimo octauo quero an si
testator mādē cōstrui ecclesiā in testa
mētō imperfecto illa volūtas sit seruā
da. de ista q̄ōne vide Bar. p̄ illum tex.
in. l. in testamētō. ff. de fideicom. liber
ta. et doc. in. l. hac. p̄sultissima. §. lex
perfecto. C. de testa. et in. l. si is q̄ testa
mentū. ff. de testa. do. matheſian. in nota
bilibus suis. in. iij. charta. col. iij. et do.
ffeli. sandens in. c. cū venerabilis. col.
vj. de excep. et doc. in locis accumula
tis per modernos in dicto. §. ex imper
fecto. ¶ Decimo nono quero an pos
sit quis construere oratoriu et statuere
q̄ ibidem celebret. et tamē quod locus
non sit ecclesiasticus. Conclūde q̄ sic.
dū modo id faciat cū consensu ep̄sco
pi quia in loco prophano non p̄t ce
lebrari sine ep̄i vel superioris cōsensu
c. in his. de p̄uili. et ibi notat doc. ma
xime Joan. and. ita conclūdit do. Car
di. flo. in cōsi. suo. xj. incipiente. quedā
societas. subijciēs q̄ taliter cōstruēs
cauere debēt ne aliquam dotē statuāt
ipsi oratorio vel loco prophano. et ne
deputent aliquem rectorē certuz ad
celebrandum in eo. quia tunc talis re
ctor esset visitandus ab ep̄scopo. sed
habent licentiam faciendi celebrari p̄
quemlibet sacerdotē idoneum. vt ex
cludantur notata p̄ Inno. in. c. si. de cē
sibus. Itēz dicit do. Card. q̄ tales de
bent precauere ne ipsum oratorium re
dicant ad faciē ecclesie faciendū ibi
campanile et similia. vt laicus per cū.
quia tunc in futurum presumitur lo

ens ecc
in. c. n
senis
Abb. i
bus. d
vlti. co
secret
cetur
in. d. i
fare a
doc. i
uerit
quam
scopi
respe
p̄uina
in hie
ep̄i u
struc
facien
em̄ lo
b̄n̄ pla
c. ad h
no. et
na. p̄
immut
batu
mat d
est glo
h̄bo a
scopo
dear q
fouma
sic trac
no. in.
bit ep̄
tiones
ritate.
dicitu
p̄ue lo
clesiast
eif̄ por
tozj re
ita dicit
do. ffeli.
lū. in. si.
vi. supra
antē tal
tur cū ep̄
locus ecc
scopo ne

his ecclesiasticis in tra nota. p Archi.
in. c. nemo. de conse. di. j. et per fcede. de
sentis in consilio suo. c. vi. in. prin. et per
Abb. in. c. si. de censibus et in. c. patentibus.
de primile. et in. c. inter dilectos. in
vlti. colum. de dona. capanella tamen
secrete potest ibi teneri nec per hoc di
cetur locus ecclesiasticus? ita probatur
in. d. c. patribus. ibi publice que pul
sare a contrario sensu. et ita ibi notant
doc. maxime Abb. in. q. notabili. Ad
uertendum tamen est circa predicta in
quantum dictum est de consensu epi
scopi q. talis consensus requiritur eo
respectu quia statuitur vt in oratorio
primato quotidie celebretur per. d. c.
in his. non autem requiritur consensus
epi in constructione oratorii vel in con
structione alterius loci qui non habeat
faciem ecclesie puta hospitalis. talis
enim locus potest constitui et destrui ad
b. placitum ter. est tibi no. Abb. in. d.
c. ad hec. de relig. do. habetur per In
no. et alios in. c. inter dilectos. de do
na. p. Abb. in. c. penult. ver. q. q. ritur. de
immu. eccle. et in. c. si. de censibus. pro
batur in. c. vnicuique de consec. di. j. fir
mat domi. Card. in dicto consilio. xj. et
est glos. in dicta clem. q. contingit in
vbo altare. de relig. do. poterit tñ epi
scopus accedere ad talia oratoria vt vi
deat quomodo se habeant. et an preter
formam iuris constructa sint et an hōe
sic tractentur fm Abb. et alios post In
no. in. d. c. si. de censibus. nō tamē habe
bit epi ius visitandi ea nec procura
tiones. ter. est tibi notatur in. c. antho
ritate. j. de sensibus. Est verum q. non
dicitur haberi in spatio. in tali loco p
prie loquendo quia locus nō dicit ecc
lesiasticus. sed ille qui constituitur di
cit potius dominus illius loci vel ora
torij regens illud auctoritate ppiā.
ita dicitur doc. in. d. c. inter dilectos. et
bo. fel. sandens in. c. de quarta. i. q. co
lū. in. fi. et in. iij. col. in. p. de pser. et di
xi. supra sup vbo in ecclesia in. iij. q. Qñ
autē tale oratorij vel talis loc? pstrui
tur cñ episcopi auctoritate tñ dicit
locus ecclesiasticus? et subest hoc casu epi
scopo nec ampli? potest ad vñz ppha

num conuerti. ita notatur in. d. c. in
ter dilectos. et in locis supra allegatis.
posset etiā hic oportune qñ an aliqua
pacta pditiones vel gratiamina possit
constitui apponere in constructionis
vel foundationis vel dotationis actu.
vel post. verum quia plene hoc discuti
si supra super vbo pro eo quod de dio
cesani consensu in. q. q. xij. et sequentib?
vbi etiam bene cadebat ideo hic non
repeto. et sic remaneat expedita ista q.
29 sio. ¶ Uigelino quero a quo presu
matur constructa ecclesia quando ali
ter non constat ex se enim nasci nō po
test videtur ergo q. debeamus dicere
ab aliquo fuisse constructam. puta ab
illo ppio vel ab illis parochianis vbi
est constructa ecclesia. et ita videt con
cludere Abb. in consilio suo. c. vi. incip.
p. casus in pñci. et in fi. in. q. vlti. et c.
queretis. sup glo. in verbo consuetudi
ne. in. fi. de elec. pro quo facit quia re
gula est q. vbi actus requiritur expēsam
et reperitur factus et nescit a quo. presu
mitur factus ab eo cuius interest. ita
Bar. in. c. cum seruus. fi. de verbo. ob.
allegat casum notabilem in. i. fi. C. de
ali. pñpillo prestandis. sed populi in
terest habere ecclesiam igit et. hinc di
xit ipse Abb. in. pñ. sio. liij. incipit. ca
sus contingit circa medium in. j. vo
lū. q. prima facie psumitur ecclesia ha
bere patronū allegat Joā. and. in. reg.
q. alius. de reg. iur. lib. vi. in. mercuria
libus prope finē. Ego arbitror in hoc
pñcro dicendum q. licet si verum q. ec
clesia psumat habere pstructionē. qz ex
se nasci nō pōt. tñ nō psumit p hoc esse
pñonata: qz in acquisitione inrispa. redi
tur q. ecclesia fuerit pstructa de pñen
epi. et q. fuerit legitime dotata vt i. dila
tatione inrispa. probat. et ppterea di
co q. imo ecclesia psumitur libera po
test enim esse quod fuit constructa de
oblationibus fidelium q. non inrēdebāt
acquirere inrispa. in ea et sic nō est bona
cōsequētia dicere psumitur ecclesia
habere constructōē. ergo psumitur
habere istum magis quam illum. Et
istam cōclusionem. f. quod ecclesia p
sumatur libera. probatur p. tex. in. d. c.

Tractatus de iure patronatus

- querelam. vbi presupponitur qd populus non habet ius presentandi rectore ad ecclesiam ex eo qd illi de populo sunt parochiani illius ecclesie. nisi etiam esset in quasi possessione presentandi et ita expresse concludit do. Abbas ibi ita colligendo ex illo tex. in. iiij. notabili et ita etiam in effectu voluit ibidem super glo. in verbo consuetudine. et in c. iij. ecclesia vulterrana. col. penul. de elec. vbi dicit qd si non constat de patrono. libera collatio spectat ad episcopum etiam si esset ecclesia parochialis. allegat Innoc. notabiliter in. c. cum venerabimus. in fi. de except. et Joan. and. in c. unico. de capellis mona. li. vi. Idem tenet Bal. allegando Innoc. vbi. s. in repertorio suo in verbo ecclesia h. xxiij. in repertorio iuris civilis et canonici. Idem tenet Abb. in cōs. lxxvj. incipien. innoco. in. y. volu. vbi dicit presumere dū esse qd populus pstruxerit qd habeat iuspatro. in ecclesia quando est in quasi possessione presentandi. alias fecit. et idem in effectu dicit in dicto cōs. fil. xij. in pñ. et nota qd talis quasi possessio non psumit tex. est quem singulariter ibi pōderat Abb. et declarat in. c. olim. iij. de resti. spo. in. iiij. notabili. et cōprobat pmissa cōclusio. qd regulariter quilibet res presumit libera. l. alius. et ibi glo. allegat iur. et cōcordantia. C. de ferni. et aqua. ergo etiam ecclesia libera presumitur. ¶ Vigesimo primo quero an si quis construat simpliciter ecclesiam nec dicat se velle esse patronum. sit nihilominus patronus. vide qd dixi in precedenti verbo qstione. viij. et per hoc sit expeditū cōmentū huius verbi construxit. aggredior nunc aliud verbum diffinitionis. et dotavit.
- 1 In iuspatronatus an acquiratur ex sola dotatione.
 - 2 Cōsuetudo qd ecclesia non sit cōpatrona rōne fundi sed pñatio tñi spectet cōstruentibus et dotantibus capellas vel altare in ipsa ecclesia an valeat.
 - 3 Ecclesia si sit sine dote an ex dotatione ecclesie acquiratur iuspatronatus sine ecclesia sit cōsecrata sine non.
 - 4 In iuspatronatus an acquiratur ex dotatione qd ecclesia est consecrata.
- Dos ecclesie si est depauperata non fit in totū perempta et quis suppleret dotem ipsam an efficiatur patronus.
- 5 Dotare an qd cogatur ecclesiam quā cōstruxit vel altare vel hospitalale.
 - 6 In iuspatronatus an acquirat qui dotat coactus a indice.
 - 7 Cōsensus idē est qd simul sensus.
 - 8 In iuspatronatus an quis acquirat ex legato donatione vel relicto facto ecclesie.
 - 9 Privilegium non extenditur de persona in personam.
 - 10 Dos debet assignari cōgrua ecclesie.
 - 11 Dotatio an debeat fieri ante cōstructionē ecclesie vel sufficiat qd fiat post et name. sequenti.
 - 12 Dos quāta sit assignāda ecclesie.
 - 13 In assignatiōe dotis qd sit atredēdū.
 - 14 Dotans ecclesiam parua dote que non est congrua licet eps pñentiat an efficiatur patronus.
 - 15 Consensus episcopi an requiratur in assignatione dotis.
 - 16 Dos edificatio et fundus faciūt quē patronū dūmō fiat cū consensu diaconi.
 - 17 Plures si simul dotēt ecclesiam vel capellā vel vnus funder vel pstruat alter dotet an oēs erunt patroni.
 - 18 Ecclesie an sit vtilius habere vnū patronum qd plures.
 - 19 Plures si dotent et vnus conferat plus qd alter an per hoc habeat maius ius in patronatu.
 - 20 Heredes si plures instituantur quis vnus instituat in re minima omnes tñ infolidum sunt patroni.
 - 21 Dotas vnā capellā vel altare in ecclesia an sit solus patronus illi capelle vel altaris an ecclesia erit cōpatrona.
 - 22 Eps an possit aliā ecclesiam vel capellam dotare de bonis pprie ecclesie.
 - 23 Eps quare magis possit dare p dote ecclesie cōstruende qd iā cōstruite.
 - 24 Eps dotante aliam ecclesiam de bonis pprie ecclesie an ipsi vel ecclesie acquiratur iuspatronatus.
 - 25 Vasallus eps si dotet ecclesiam de bonis fendi an iuspatr. trāsibit ad heredes.
 - 26 Patronus an fiat qui dat pñitium pro emenda dote.

Dotavit

29 Dota
desu
eccle
30 Pat
bend
bend
quod
lam p
31 Prel
quer
inspa
in di
terna
dota
dū q
ponit
clesie
igitur
patro
dixi. s
finitu
q. fac
ceret
cōse
iuspa
ne sec
ponit
supp
hanc
huius
nis. a
do im
esse a
ris vo
tur in
lms si
tron a
ction
j. d. ca
fuetu
vel in
cuius
creati
net ad
nū et
alio ca

29 Dotauit quis ecclesiā si illa funditus destruat et dos illa assignetur alteri eccle an ille efficiet patronus? eode eccle
30 Patronus an dicatur qui erigit vnā prebendam vel assignet dotē pro vna prebenda cum consensu epī disponendo quod ad eum spectet presentatio ad illam prebendam.

31 Prelatus eligitur in ecclesia collegiata.

Dotauit super isto verbo videhimus an et qñ ex dotatiōe ecclesie capelle vel alteri loci pñs acquiratur in patrono. Et primo igit querō an ex sola dotatiōe acquirat in patrono. vide dicendū qñ sic. vt pbat in diffinitione cōs. s. in pñ. relata in alternatiua vel ibi fundauit pstruxit vel dotauit. Contrariū tñ est dicendū qñ tenēdū qñ si qñ dotat ecclesiā iam presupponit fundatio et constructio ipsius ecclesie vel ab ea vel ab alio ex omnibus igitur his simul iunctis acquirat in patrono. et nō ex dotatiōe sola vt pleni dixi. s. in pñ. in discussione dicte diffinitionis et sup verbo fundauit. in. ij. q. ffateor tamē q bene loqueret qui diceret q ex sola dotatiōe ecclesie cum consensu episcopi facta acquireretur in patrono? declarādo vt in questione sequenti. qñ in hoc sermone presupponitur ecclesiam subesse. et sic etiā p supponit fundatio et constructio. Et ad hanc questionē vide que dixi. s. in pñ. huius operis in discussione diffinitionis. aduertatur etiam quia consuetudo in ciuitate ista se habet et ita audio esse alibi quod ex sola dotatiōe altaris vel capelle iam construere acquiratur in patrona. i. ita vt ipse dotans solus sit patronus. non autē sit comparatio ecclesie ratione fundi et constructionis. s. de iure aliter sit dicendū. vt j. d. cam. in. xv. q. Obseruat etiam consuetudo in hac ciuitate qñ in altari vel in capella fundata sub nomine aliquis sancti vel sancte in qua sit iam creatus in patrono. per vnū. si alter ordinat ad ipsum altare vnū aliū capellā nū et dotē vel donā relinquat pro ipso alio capellano dicendo se ibi fundare

vnā capellā sub vocabulo alteri? sancti vel sancte q talis admittit ad presentandū tanq patronus licet hoc nō videatur procedere de iure per ea que tradit Inno. super hac rub. et Abb. in cōs. mo. li. incipien. quidā do. Jaco. in. ij. volu. maxime in ver. ij. principa liter. et in cōs. xvi. incipie. casus versus finem eodē volumine et infra in sequenti questione et sequentibus aliquid dicetur. An tamen ipsa consuetudo possit facere aliquē patronū qui de iure non sit dicit. j. super verbo ipse questione vltima. Crederem bene q valeat consuetudo vt ecclesia nō sit patrona ratione fundi s. presentatio tantum spectet constructionibus et dotantibus capellam vel altare in ipsa ecclesia. qñ in prouisione beneficiorū maxime consuetudo preferatur iuri cōs. c. cum ecclesia vniuersana. vbi Abb. in vlti. col. de elec. c. si. de isti. cū cōcordantibus. de quibus per Abb. vbi. s. Secundo querō q ecclesia sit sine dote. an ex donatiōe ecclesie acquirat in patrona. siue ecclesia sit consecrata siue non quo casu dicit basilica. c. j. vbi gl. declarat. s. de reli. do. In hoc puncto cōclūde q si ecclesia nō dū sit consecrata indubitatē acquirat in patrono. ex dotatiōe dūmodo cū pensu epī id fiat ita colligit ex verbis glo. in c. pie mētis. xvi. q. vii. et ex verbis abbatīs et doctorū. in. d. c. qm. et satis probatur. in. c. filijs. xvi. q. vii. et in diffinitione in rubrica. nō deberet tamē ep̄s presentire tali dotatiōi nisi primo requireret ille qui pstruxit talē ecclesiā. ad eū enim spectat dotatio. quinimo et ipse heredes sui ad id cogi possint. c. cum sicut cū glo. j. de conse. eccle. vel alia. et firmit Abb. in. d. c. quoniā. post Inno. super hac rubrica. et Jo. and. in. c. j. eo. eos coniungendo vt plene dixi super precedenti verbo. in. iij. q. hoc tamē intellige sane vt non procedat quando quis construxisset aliquod altare vel capellā in ecclesia ad ornatū ecclesie potius q vt acquireret in patrona. ita concludit domi. Abb. in dicto consilio cxi. in. ij. colum. in pñci. tunc enim aliq possit ipsum altare vel capellaz

Tractatus de iure patronatus

dotare nō requisito cōstructore. vt sentit Abb. vbi. s. 2 est iatis rationale.
4 ¶ Quādo autē ecclesiā est psecrata an ex dotatione illius acquirat iuspatro. doctores sunt aduersi. primo enī glos. in. d. c. pie mentis. dicit qd nō mouetur inter cetera. qz si post psecrationē fieret aliquis patronus. iā videre imponi seruitus rei sacre. qd esse nō debet. l. seruitutes. §. si. ff. de serui. 2. l. ceneri. ff. cōmū. predictus enī patronat⁹ est quedam seruitus vt dicit glo. preallegata. 2. glo. 2. doc. in. d. c. qm. 2. Bal. in rubrica. C. de vstruc. dicit tamen ibi Bal. qz iuspatro. est serui⁹ improprie loquendo. non autem proprie de clarādo vt per eū. cū preallegata glos. trāst Archi. ibi idem sentit glos. in. c. quicūq. cl. ij. xvj. q. vj. idem tenet ffe. de senis in pñ. suo. cccxviij. incip. super primo puncto in fi. idem tenet do. feli. sandeus licet pdictas antho ritates non alleget. in. c. cū venerabilis. in. xij. col. ver. sz aduerre. de excep. Contrariā opi. tenuit Inn. super hac rubrica. dicit enī Inno. qz licet aliqui pradicant. ipse tñ tenet qz licet ab initio scilicet tempore fundationis male omisa sit dos. quod tamē post edificat ionem 2 etiā post consecrationem si ecclesiā dotaret patronus esset. ¶ Mo uetur quia sine substantia rerum nō pōt ecclesie deserviri. c. si quis obiecerit. j. q. iij. Istam opi. Inno. refert 2 sequit^r Jo. an. in. c. j. eo. post medium. cū mo deramine tñ. s. dūmodo id fiat cū consensu episcopi. 2 dūmodo ab eo qui cō strui vel psecrari fecit ipsam ecclesiam dos haberi nō posset. Istā opi. Inno. 2 Jo. an. tenet do. Abb. in. d. c. qm. j. eo. 2 idem domi. Car. ffo. ibi pēndentes idem esse quādo ecclesiā semel fuisset dotata 2 dos perijisset in totū. qz de no uo dotās efficeret^r patronus. ¶ Mouet^r do. Car. per simile glos. ibi dicitis qz si ecclesiā funditus destructa sit ex noua reedificatione acquiritur iuspatro. et subicit domi. Abb. ibi predictā pēn sionē esse notandā. qz quotidie hoc cō tingit in capellis fundatis in istis ec clesijs pēnalib⁹ qz si dotant acqrit^r s

iuspatro. hoc tñ qd dicit Abb. de eccle sijs puentua lib⁹ pēsupponēdo qz in ipsis possit haberi iuspatro. an verū sit dixi supra super verbo in ecclesia. in iij. q. p. premissam etiā pēclusionē. s. qz dotatione etiam post psecrationē acquiratur iuspatro. quādo ecclesiā esset sine dote. firmat Abb. l. pñ. suo. xviij. incip. in causa cōis. in. ij. volumi. 2 in pñ. lio. lit. incipite quidam do. Jaco bus de rachaneto. in. ij. colū. ver. sōdo principaliter. eodē volumine. 2 in pñ. lio. c. vi. incipite casus super quo cōstā lū de iure pōnlatur. circa principib⁹ eodem volumine. idem firmat domi. Card. in hac rubrica quēstione. vi. et hec pēclusio est cōmūis 2 eam tenēdo non obstat glos. in. d. c. pie mentis. qz fin. do. Abb. in dictis pñlīs maxime in dicto pñ. lio. 2 in pñ. c. vi. Illa gl. de bet intelligi qñ tam ecclesiā fuisset do tata. qz tñc nō posset acquiri iuspa. ex alia dotatiōē post psecrationem facta secus si nūquam dotata sit vel dos sit in totum perempta. Vel aliter respon deo quod illa glos. male loquitur pas tet qz fundamētum suum est falsum in proposito nostro vt statim demonstra bo ex responsione ad illud. Nō obstat igitur fundamētum. dicit glo. in quā tum dicit qd rei sacre imponeretur ser uitus si quis efficeretur patronus eccle sie ex dotatiōe facta post psecratio nem. quia respondetur qz fauore eccle sie ipsa cōstituitur dotis retrahitur 2 fingitur ecclesiā dotata ante psecra tionem vt sic quis inducatur ad dotā dñm propter acquisitionē iurispatro. hoc igit casu nō imponit^r seruitus rei sacre. ita respondet Jo. an. in. c. j. ver sū s. j. eo. 2 domi. Card. in. d. vi. quē stione. 2 domi. Abb. in. d. c. quoniam. s. in dicto consilio. lit. ¶ Mouetur per si mile de. c. tanta. qui filij sunt legi. vbi fauore matrimonij filij genti ante cō tractum matrimonium finguntur ge niti post. 2 ista opinio est fauorabilis ecclesijs qz sic facilius inducentur ho mines ad illas dotandū. ergo tenē da est. argu. l. sicut persone. ff. de relig. do. 2 lūmp. fn. ¶ Tercio qz pone qd

dos ecclesie esset depauperata non tñ
in totum perempta. et quis suppleret
dotem ipsaz an efficeretur patronus.
conclude q nō. ita decidit do. Cardi.
flo. in. d. c. qm. in. i. q. in. iij. colū. post
Jo. Cal. in. c. significasti. f. co. r. pbatur
hec cōclusio p simile gl. in. d. c. qm. q di
cit q ex refectione eccleie nō acquiritur
inspa. idē tener do. Cardi. in. d. c. qm.
in. i. q. reprobādo opi. Hosti. qui hñi
dixit. Cōtrariū etiā tenuit do. Abb. in
dicto pñ. suo. xxiij. incip. in causa cōi
tatis vbi dicit q pferēs aliqd ecclesie
min⁹ dotare accret inspa. mihi magis
placet opi. Jo. Cal. r. Card. supra rela
ta. rēā cōprobo. qz illd suppleri dotē si
cut aliō est edificare aliō reficere. c. cō
suluit. de iudeis cū sñib⁹ ibi p doc. ad
ductis. et p modernos. in rubrica sol.
matri. Non obstat modo auctoritas
abbatis supra relata qz se fundat sup
auctoritate Jo. an. in. c. f. j. eodē. vbi lo
quit in alio casu. f. qñ concorditer plu
res simul dotarēt. qz tñc omnes essent
patroni. pñt etiam dicit Abb. super
hac rubrica post Inno. declarando vt
per eū r. dicemus infra. in. q. xi. huius
verbi. sed quando vnus iam dotauit r
est effectus patronus q si postea dos
ipā depauperet r alter suppleat q effi
ciatur patronus primo patrono inui
to. id non dicit Joan. andr. f. fateor ta
men q quando patronus primus con
sentiret suppletioni dotis. r vellet sup
plentem habere in compatronū q id
facere posset consentiente e piscopo et
moneor quia etiam sine aliqua supple
tione dotis posset ille primus patro
nus alteri donare inspatronatus vel
eum facere compatronum consentien
te episcopo. c. illud. r. c. quod autem. f.
eodem. ergo multo fortius potest euz
admittere in cōpatronum si suppleat
dotē depauperatā vt supra. ¶ Quar
to quero an quis cogatur dotare eccle
siam quam cōstruxit vel altare vel ho
spitale. dic vt dixi sup. precedenti ver
bo. in. iij. q. r. aliquid dixi. f. in. q. ij. hñ
ius verbi. et vide Abb. in. c. cum sicut.
de consecra. eccle. vel alta. qui dicit q

7 potest cogi ex quasi r. tractu. ¶ Quinto

to quero an eo casu quo qd dotat coa
ctus a indice acquirat inspatronat⁹.
Istam questionem attingit do. Card.
flo. super hac rubrica. q. vi. et dicit q
Joā. an. in. c. cñ sicut. f. de conse. eccle.
vel alta. videtur velle q ille qui dotat
ex necessitate nō acqrat patronatum.
tamen Jo. an. in libro meo hoc non di
cit. r. subiicit Cardi. vbi supra q p ista
opi. pōt fieri tale argumentū. Nā non
detrahit trebellianicaz qui cōpulsus
addit vt restituat. l. nam qd s. qui com
pulsus. ff. ad trebel. ergo in simili vide
tur q nō sit patron⁹ q cōpulsus dotat.
Tandem cōcludit equius esse q talis
fiat patronus. Et aliter nō pbat hanc
sñā opinionē nec responderet ad funda
mentū supra factum. In hanc etiā opi
nionē inclinat dñs Signorolus de ho
modis mediolanēsis i pñ. suo. lxxij.
incipien. iussu domini pape. vbi dicit
qd cōpulsus construere efficere patro
nus nisi in penam delicti cōpellatur.
Adhuc magis placet opinio q non fiat
patronus. r. moneor p dictū. f. qui com
pulsus. r. per rationem illius. Secūdo
moneor per simile nam videmus q cō
fitem delictum sponte habet privile
giū vt sibi alleniet pena. secus si coa
cte. c. nō dicatis. xij. q. j. per quem text.
ita decidunt Inno. r. doc. in. c. qualiter
ij. r. ibi Abb. i. v. col. de accusa. Tertio
moneor per simile. l. cōditionum. que
est. l. ij. in fin. ff. de condi. r. demon. vbi
dicit nō dicitur quis satisfecisse dispo
sitioni testatoris quādo non adimple
ret suam volūtatē ex pposito. sed fa
cto vel casu multo ergo minus satisfec
isse dicere si coacte adimpleret. ergo
idem dicēdum videtur in casu nostro.
Quarto monetur qz inspatronatus est
quedam gratia vel privilegium con
cessum fundatorib⁹ vel rectoribus ec
clesiarum. c. qm ibi substituit. r. ita no
tant ibi omnes. f. eodem absurdū ergo
esset dicere q erigens vel dotās eccle
siam coacte haberet illud privilegiū.
argu. d. s. qui compulsus. r. dicte. l. con
ditionum. Quinto moneor quia vt in
diffinitione inspatron. dicit r. in mul
tis iurib⁹ huius tituli pbat inspa

Tractatus de iure patronatus

tronatus acquiratur interueniente cō
sensu episcopi. in fundatione cōstru
ctione et dotatione. sed verbū cōsensu
8 vi etymologia sonat importat. i. si
mal sensus. et sic satis denotat q non
sufficeret coacte construere vel dota
re. Ultimo adduco decisionē Jo. and.
in. c. nobis. f. eodem verbo p sensu. vbi
dicit expresse q violenter construens
9 nō acquirit in spatio. ¶ Sexto que
ro an ex legato dotatione vel relicto
facto ecclesie quis acquirat in spatio.
quēadmodū ex dotatione ipsi eccle
sie videtur dicendū q sic ppter idēti
tatē rationis. Et istam opinionē fen
tire videt Abb. panor. in. c. ad audiē
tiā. j. in. ij. notabili. de ecclesijs edifi
cijs. vbi dicit q si vna ecclesia donauit
obuēctiones alteri eccleie efficiat patro
na illius. Contrarium tñ pcludit ipse
Abb. in. c. qm. sup. j. glo. f. eo. et mouet
q talis nō dicitur dator sed benefa
10 ctoz potius iura autē indulgent pa
tronatum nō benefactori sed dotanti
c. filijs. xvj. q. vj. igit. et. ppter eam
moet ibi Abb. volentes dotare eccliam
ut sint cantu et dicant q p dote illa bo
na largiuntur. Idem tenet ipse Abb.
in. p. suo. lit. incip. qdā do. Jaco. in. ij.
col. in. ij. volu. allegat Jo. an. in. c. no
bis. f. eo. et alia de qbus p eū. forte vo
luit allegare Jo. an. i. c. j. circa mediū
f. eo. q. in. c. nobis nihil dicit de hoc
hoc idē concludit ipse Abb. in. p. suo
xvj. incip. casus. in. j. col. in. ij. sed his
nō obstantibus eodē volumine. For
tius dicit Inn. Jo. an. et do. Car. flo. in
d. c. j. f. eo. q. etiā si quis daret rem ma
gnam ecclesie. sed non pro dote. non
acquireret patronatum. et mouentur
per fundamentum. f. factum. f. q. in
ra indulgent patronatum. solū modo
fundatori cōstructori et datorum et non
alijs. et pro hac opi. etiam facit. q. li
cet cōstantinus imperator fecerit ma
gnam donationē ecclesie seu pape syl
uestro. tñ imperatores non sunt patro
ni eccleie romane. ita decidit Abb. pa
nor. post Cui. et Philippū. in. c. s. vene
rabilis. sup. gl. in verbo carebit. de ele.
facit decisio Jo. an. i. additio. ad Spe.

in ti. de iurisd. om. iudi. in ver. q aut
in additione inci. vidisti duas. et ac
batus. i. c. veniens. l. ij. notabili. de accu
sa et sequitur do. feli. in. c. solite. in. ij.
col. ver. limita. j. de maio. et obe. dicit
em prefati doc. q pcessio temporalis
facta ecclesie non cēsetur facta in sen
dū. sed libere et totaliter nisi expiatis
q in sendū fiat pari modo dicam qd
pcessio non cēsetur facta pro dote
nisi id dicatur. Quinimo tunc cēset
bitur libera donatio. ergo in spatio.
non acquiritur. Corrobatur etiā hec
10 opi. f. quia priuilegium non extendi
tur de persona ad personam etiam ex
identitate rationis. c. sane. et ibi no
tant omnes de priuilegio. ergo nō acqui
runt patronatum alie psonae quam p
dicte cū vt sepe dixi in spatio. sit quod
dā priuilegium. Comprobatur etiā ista
opinio. q. vt infra declarabit loco suo
ecclesie debet assignari congrua bos
intra notata. in. c. cum sim. de conse.
eccle. vel alta. et in. c. nemo. de cose. dis.
f. nō sufficit ergo donationem vel lega
tum esse factum. et maxime quādo nō
cōtineat tantā quantitatem que suffi
ciat ad sustentationē ministrorum et
seruitiū ecclesie. Comprobatur et vltimo
hec cōclusio q si quis dicat dono vel
lego. videt liberalitate uti. q. donatio
proprie est que fit ex liberalitate. l. j. in
prin. ff. de dona. ergo talis nō videtur
acquirere patronatū. q. si donatio nō
esset libera et hec ratio demulcet an
res meas. tñ valde dubito sup pmissa
pclusionē. q. ea attēta videt lex im
posita verbis ptra. c. commissā. de ele.
li. vj. et. l. ij. c. omnia de leg. nihil em
in effectū referre videtur an quis di
cat do cētū p dote eccleie. an pō dicat
do vel dono cētum eccleie vt ibidē pos
sit diuina officia celebrari. et illud
suadet. tex. in capitulo pie mētis. xvj.
questione. vj. ibi collata prius dona
tione. et hoc maxime pcedere videtur
vbi talia verba pferantur ab eo q dota
re teneatur puta a pstructore in tra. d.
c. sienr. talis em videt velle facere illū
ad quod tenetur et sic donare. Non au
tez libere donare vel relinquere quia

In necessitatib⁹ nemo liberalis existit
l. rem legatam. ff. de adimen. leg. po-
nit Bar. 2. doc. in l. si creditores. C. de
pac. unde in hoc pñcto. Ego credo vi-
cendū q^d vbi ille q^d cōstruit vel cōstrue-
re intendit assignat certū qd ecclesie
id totū faciendo cum consensu episcopi.
pi. iuxta dictū. c. nemo. satis dicat do-
tare ita probat ter. in. d. c. nemo. i. ver-
bo pñminat. In quo verbo denotatur
qd sufficit pñminare necessaria pro lu-
minaribus. 2. p^o seruiensib⁹ ecclesie nec
erigit ter. q^d talis dicat assigno vel pñ-
nio pro dote. 2. suadet ratio q^d vt supra
dixi ex quo talis dotare tenetur non
presumit donare. q^d in necessitatibus
nemo liberalis existit. d. l. rem legatā
item id suadet adhibito consensu epi-
scopi qui in donatione vel legato fac-
to ecclesie nō requirit. si autē ecclesia sit
iam constructa 2. dotata cū consensu
epi. Tunc bene credo q^d alter siue do-
net siue leget siue iterū doret nō acq-
rat patronatū. hoc decidit Inn. super
hac rubricā. Ratio est q^d iam ecclesia est
in esse deducta ex quo est fundata con-
structa 2. dotata. vnde cum talis non
deducat ecclesias de nō esse ad esse nō
potest dici patronus. quia patronus
dicitur ad similitudinem patris 2. p-
pterea fm Inn. vbi. s. talis potius di-
citur benefactor q^d dator. Si autem
2. tertio casu ecclesia nunquā fuerit do-
tata a pñstructore pñnt tenebatur di-
cto. c. cū sicut. 2. dicto. c. nemo. 2. talis
sit inhabilis ad dotandum vel eccle-
sia semel fuerit dotata 2. dotem tota li-
ter amiserit. 2. alter leget vel donet ta-
li ecclesie: an talis acqrat pñonatu. ille
pñctus seu istud mēb⁹ habet maio-
rem dubitationem. ego credo dicen-
dum quicquid dicant Abb. 2. alij su-
pra circa principium relati quod po-
tius sit attendenda mens q^d verba:
quia vt dicit imperator. in. l. si quis fi-
lium. C. de libe. pñteri. cū manifestissi-
mus est sensus verborum interpreta-
tio nusquam tantum valet vt melior
sensus existat. 2. dicit ter. in. l. si. C. que-
res pig. ob. pos. insuz est volūtares cō-
trahentiū potius quā verba inspicere 2

hoc est regulare in omni materia per-
tina vulgaria. quoz multa accumulāt
gl. in. c. quanto. de pñmle. vnde ad cō-
iecturas arbitroz recurrēdū. an quis
voluerit dotare vel donare ecclesie et
sic an voluerit esse dator: vel benefa-
ctor. finge em̄ in tali donatione vt le-
gato adhibitu esse cōsensum epi. certe
ex hoc satis apparet q^d talis voluit do-
tare 2. sic patronus fieri: q^d ad donatio-
nem liberā vel ad legato factū ecclesie:
vel ad oblationē faciendā nō requirit
cōsensum epi. sed bene in donatione. vt
dicitur. in. x. q. si ergo adhibeatur cō-
sensus epi nihil aliud est presumēdū
nisi q^d dotare voluerit. 2. idem dicendū
videt vbi alio modo appareat de men-
te eius qui donat vel legat ecclesie. et
hoc vt mihi mera vritas. ¶ Septimo
quero t^o an dotatio debeat fieri ante
constructionē ecclesie vel sufficiat q^d
fiat post istam questionē decidit text.
in. d. c. nemo. de consecra. dist. i. vbi di-
citur qd nemo ecclesiam edificare de-
bet antequā pñminat necessaria p lu-
minaribus 2. pro stipendijs ministrorū.
2. sic an pñstructionē ecclesie debet dos
assignari. per quē ter. ita etiā cōcludit
glo. in. c. pie mentis. in verbo collata.
xvi. q. vii. 2. in. c. cum sicut. de consecra.
eccle vel altaris. 2. ibi Abb. pañ. idem
Jo. de Ana. in consi. suo. xxiij. incipi.
pñmo videtur. subijcit tamen glo. in
d. c. enj sicut. q^d si per eā omnia sit dos
tēpore quo constitui debebat cōstitutū
d^o postea allegat illum text. 2. d. c. pie
mentis. in verbo collata 2. faciūt que-
dā supra. in. ij. questione hui⁹ verbi
2. aliquid in. iij. questione. 2. sup prece-
dēti verbo in. iij. questione. Nota tñ
q^d licet a principio cōstitutū debeat
dos qd tñ sufficit q^d pñstruēt⁹ pñstruere
volens se obliget ad tradendū ipsam
dotem. ita decidit Archidia. in. d. c. ne
mo. ¶ Octavo quero t^o quanta dos sit
ecclesie assignanda istam questionē
videtur decidere ter. in. c. nemo. de cō-
secra. dist. i. vbi dicitur q^d tantū
debet assignari ecclesie quod sufficiat
ad necessaria ministrorū 2. ad lumina-
ria. per quem ter. ita cōcludit glo. in

Tractatus de iure patronatus

c. quicquid. el. ij. xvi. q. vii. dicens quod dante modicam dotem non efficitur patronus quaz glo. dicit singulariter ad hoc esse notandum. do. Abb. super hac rubrica. circa finem et eam extollit. in. c. ad audientiam primo. de eccle. edifi. aliter tñ locuta est glo. in. c. cū sicut. de conse. eccle. vel alta. dicit enim illa gl. q. si pstruat vñū monasteriū dos dz esse tanta q. presbyteri diaconi subdiaconi cantores et lectores possent ibi esse allegat qd tradit in antetico vt determi. si numerus cleri. s. f. Si ideo sit alia ecclesia non collegiata dicit gl. q. dos debet ad minus constitui pro duobus. Allegat tex. in argumentum. in. c. pro posuit. s. de filiis presbyterorum. et in. c. illud. vii. q. i. Item debet constitui talis fm illam glo. q. possint ibi recipi hospites et episcopalia iura persolui c. de monachis. s. de preb. c. ij. de sup. plen. negli. prela. hac opinionē reprobat host. ibi dicit enim host. q. opinio illius glo. non est bona. q. si tāta debe- ret esse dos q. hospites recipi possint pconci reperiret qui vellent ecclesias construere. vnde concludit host. q. sufficit assignare vñū māsum terre pro dote. et qd sit mansum tradit. in. c. i. p. glo. et doc. de censib. subiciens host. q. attento q. ista obligatio dotandi peruenit ex mera liberalitate non debet multis senere agi contra ipsaz edificatoz. nec est verum dicit ipse q. debeat dos a principio assignari pro hospita- litate tenēda et pro iuribus episcopa- libus solnēdis ex alia ratione. s. q. ecclesia impotēs non tenet ad predicta imo nec tenet fm eū procurare episco- pum visitantē. c. cauendum. xvi. q. iiij. si tamen ecclesia peruenierit ad pin- guiorē fortunā. Tunc dicit host. po- terit exercere hospitalitatē et alia face- re de qbus in dicta glo. Alio modo in hoc puncto locutus est Cui. quē refert Abb. Panor. in. d. c. cum sicut. in. fine. 5 dicit enim q. in assignatione dotis attē- dendū est vñū ecclesia sit parochialis q. eo casu habenda est ratio decima- rii et oblationum et aliarū obventionū spiritualiū. q. d. q. tunc minor dos co-

stitui poterit propter ipsaz decimas oblationes et obventiones. Aliter etiaz loquit glo. in. c. vt quisq. de vita et ho- ne. cleri. dicit enim q. tanta dos dz assi- gnari eccle. qd sufficit ad minus p. duobus. et illa gl. simpliciter sequunt Jo. de Imo. et Abb. ibi. Et ista opi. in effectu etiaz tenet ipse Abb. post rela- tas alias opinio. in. d. c. cū sicut. dicit enim Abb. ibi qd dos debet esse tāta vt psbyter vinere possit it saltē cū vñomi- nistro qd ecclesia nō est collegiata. et ratio est fm eū q. nō possit deserui- re eccle. sine ministro. solēnia enim missa- rum non debent celebrari sine infra- gio cleri. c. pposuit. s. de filiis psbry. Quādo autē ecclesia esset collegiata. di- cit Abb. debere dotari fm numerū col- legiatorū et qualitatē collegi. allegat glo. in. c. i. xvi. q. i. Idem in effectu con- cludit ipse Abb. in. c. i. in primo nota- bili. de censibus. et in pñi suo. lxxix. incip. in pñi noie antoninus et. in ter- tio dubio in. ij. volū. Et hec opinio nō multū discrepat ab opi. glo. in. d. c. cū sicut. Quinimo concordat exceptio eo quod ibi dicitur de hospitalitate et de epalibus persolnendis. Et aduerteq. Abb. in pñe allegato pñlio: dicit q. vbi dictū est dotem debere assignari pro duobus illud pcedit etiā vbi altare sa- cerdotale pstruunt. tñc etiā opinio in effectu non discordat ab opinione approbata. in. d. c. nemo. q. supra pri- mo loco relata fuit. s. qd debeat tanta dos assignari qd sufficiat pro necessa- rijs min. istroz et p luminarijs. Itā etiā ego sequor q. ille textus est clarus et etiā probat. i. c. pastoralis. ibi i vsus eccle. necessarios et. s. de his que fia. prela. sine pñe capitulo. Si ergo ec- clesia erit collegiata vt q. construens disponat eā esse collegiatā erit dotā- da fm numerū collegiatorū. alia erit dotanda fm numerū eozū qui ibi ha- bent deseruire. Itē debet cōsiderari alia necessaria ecclesie. Et ista opi- nio est de mēte oim cōterdato q. p di- uersa verba loquant. et vñū nō eum- do p medicata suffragia. clare pbatur in. d. c. nemo. et in. d. c. pastoralis. Quā

ti autē
in eccle
Et cre
etiam
tura a
zerit
hoc n
ratio
cipio
Et it
fand
de ex
et per
faciū
det q
casua
neces
episc
videt
tener
cum
aliqu
dote.
tiij. q.
16 mo. d
ca qu
rei ve
grua.
gnat
cong
solenn
sed m
dotar
tās er
scōo.
cit er
est pa
ralit
episc
trom
glo. i
sent
etiā si
retur
proba
sensu
tation
hi plac
clarā d
li per il
quādo

si autē clerici vel ministri debeant esse
in ecclia tradit plene. in. d. c. vi. q. i. q. i.
Et credo hanc conclusionē procedere
etiam q. ecclia verisimiliter sit habi-
tura aliquas oblationes quicquid di-
xerit Vincen. supra relatus: quia per
hoc non debet minor dos constitui.
ratio est q. dos debet constitui a prin-
cipio. vt dixi in questione precedenti.
Et ita reperio decidere domi. Felix. 17
sandum. in. c. venerabilis. in. xij. col.
de exceptio. per rationem predictam
et per quasdaū auctoritates q. in parz
faciūt. Sed premissam decisionē in-
det q. ipse oblationes sint incerte et
casuales vñ p. eas nō esset succursum
necessarijs ecclie et ministrorū prout
exigit iura sup. allegata. Et hoc ē
videt esse de mēte doctorū pallegatorū
tenentium premissam conclusionem 18
cum indistincte loquant. An autem
aliquo casu ecclia possit constitui sine
dote. dixi super precedenti verbo. in
iij. q. post Abb. in. c. ad audientia. p. i.
mo. de ecclie. edifi. Et Nono quero cir-
ca questionem premissam. pone q. in
rei veritate dos data ecclie non sit cō-
grua. Tameñ eps consentiat tali assi-
gnationi dotis. Et illam approbet p.
congrua prout quotidie cōtingit nec
solum epī multum ad hoc adnertere
sed indifferenter admittūt vñ quicq.
dotantē tanq. patronū. an talis do-
tās erit patronus. glo. in. d. c. quicq.
scdō. xvi. q. viij. videt sentire q. non. di-
cit em̄ q. dans modicā dotē ecclie nō
est patronus. Sentit ergo ex quo gene-
raliter et indistincte loquitur q. etiam
episcopo cōsentiente talis nō erit pa-
tronus nec esset bonū intelligere illā
glo. in casu in quo episcopus non cō-
sentiret quia quando non cōsentiret
etiā si assignaret congrua dos nō acqre-
retur in spatio. qui vt infra dicā et etiā
probat in diffinitione in spatio. con-
sensus episcopi requiritur etiā in do-
tatione cōgrua. predicta conclusio mi-
hi placet et eam cōprobo p. decisionē
clarā do. Abb. in. c. i. in primo notabi-
li per illū text. de censibus. vbi dicit q.
quādo dos necessaria assignat ecclie

lia et non vltra nō potest patronus ali-
quod seruicium vel aliquā pensionē
sibi constituere in illa dote necessaria
etiā q. cōsensus epī interueniret et ra-
tio est hinc em̄. q. cōsensus epī nō pdest
vbi aliqd sit ius. si ergo assumat mo-
dica dos ex quo fit ius nō pdest epī
pens. nisi forte ex causa eps id faciat
iuxta ea q. dixi supra in. iij. q. preceden-
tis verbi. Et Decimo quero t an in as-
signatione dotis requiratur cōsensus
epī. etiam q. dos congrua assignetur.
Conclude breuiter q. sic. ita probatur
in diffinitione iurispatri. in qua pre-
supponitur gñaliter cōsensum epī in-
teruenire debere in cōstructione fun-
datione vel dotatione. Et istā conclu-
sionem expresse 13 Jo. an. cū quo trans-
ferunt alij in. c. nobis. in. ij. col. 1. eo. vbi
dicit q. dos edificatio et fundus fa-
ciunt quē patronū dūmodo fiant cum
consensu diocesani. sed si alterū istorū
fuerit sine dicto cōsensu dicit ipse
q. illi im̄ q. haberēt cōsensum essent pa-
troni. Ista sunt verba sua post hosti-
ibi et cōprobatur hec conclusio bona ratio-
ne nam forte ille q. dotat est talis qui
de facili ad in spatio. nō erit admitten-
dus. Ergo dignum est q. cōsensus epī
internemat. prout etiam dignū est q. in-
terueniat vt intelligat quomodo ipsa
dos sit constituta et an sit congrua. vt dicit
do. Calde. in. 21. suo. xx. q. est cōsiliū
vñmū sub hoc titū. de iure patro. et fa-
ciūt q. dixi sup verbo. p. eo q. de dioce-
sani pensu. in. iij. q. et super verbo ec-
clesiam fundauit. in. v. q. one. Et tñ
decimo quero an si plures sunt do-
tantes ecclie vel capellā vel vnus fun-
det et pstruat alteri dote: an oēs erūt
patroni. dicas q. sic. glo. est quā nemo
improbat in summa. lxxij. dis. idem te-
net host. in summa huius tituli. in. g.
qualiter transferatur ver. quid si plu-
res. vbi dicit q. si plures fundent vel
dotēt oēs sunt patroni. idem conclu-
dit. d. Abb. sup hac rubrica ante finē
et etiā satis est de mēte gl. i. de. plures.
in glo. magna post principium eo. ii.
nec istud dubitationē habere videt.
Aduerte tamen q. licet omnes simul

Tractatus de iure patronatus

dotantes acquirant in patro. vt supra.
Superior in puidere debet ne ex mul-
titudine patronorum grauetur ecclia.
ista sunt verba do. Card. flor. in d. cle.
plures. in prin. col. ij. et dicit pet. que
20 refert Abb. in c. querimonia. i. eo. et q
vnius est ecclesie habere vnu patro-
num qua plures: q. sibi enim qd comu-
niter possidentur de facili negligitur. l.
ij. C. quando et quibus quarta pars de
betur. lib. vi. Considera si super hoc
ultimo q. videtur fauor ecclesie habere
plures patronos et plures defenso-
res vt de se patet. et si non esset vtile ec-
clesie ius non admitteret plures pa-
tronos prout facit clemen. plures cu
similibus eo. titu. et vide que dicam. f.
super sequenti verbo. in. xij. q. Duo-
21 decimo quero circa predicta pone q
plures dotet et vnus plus cōferat qua
alter. an per hoc habeat maius ius in
patronatu. Hostien. in loco preallega-
to dicit q. in patro. ad singulos perti-
net et i. solidū. Tamen i. alēdo et in one
re ecclesia est magis astricta illi q. plus
contribuit. Et istam decisionē refert et cū
ea transit do. Bart. bellocinus in apo-
stillis ad Abbate. in d. c. i. eo. in ver-
bo de hoc. et in c. nobis. i. eo. in
quando. premissam etiā decisionē se-
inquantū dictū est q. licet vnus min⁹
conferat tamen ita patronus est sicut
qui plus confert. Comprobo per deci-
sionē glo. in cle. plures. in gl. magna
post principiu eo. titu. que dicit q. om-
nes concordant in hoc vt in heredes
etiā ex inæqualibus partibus equa-
liter transeat in patro. Et etiā oēs con-
cordant fm glo. ibi vt qui aliqd in do-
te posuit ita sit patronus sicut q. plus
posuit. et ibi sequitur do. Card. in prin-
cipio. col. ij. et alij. Idē glo. Inno. Host.
Jo. andre. et alij. in c. i. eo. Et adducit
Hostien. pro hac conclusionē parabol-
as de vidua et de operarijs vinee. mar-
ci. xij. et Matthei. xx. Hanc etiā cōclu-
sionē tenet glo. in summa. lxiij. distin.
idez tenet Bar. in l. vt iureiuradi. §.
22 si liberi. ff. de oper. liber. vbi dicit q.
si plures instituantur heredes dato q.
vn⁹ instituat in re minima tamē oēs

insoliduz sunt patroni. Comproba-
tur hec conclusio tali ratione. nam in
patro. est indiuisibile. c. i. i. eo. Ergo ni-
mirum si oēs insolidum sunt patroni.
Et cum ista conclusionē transeat cōmu-
niter doctores et dicit do. Andre. barb.
in c. quanto. in fine. de indi. quod tan-
tum habet de iure patro. qui edificat
vnum angulū sicut qui edificat tres et
tantū pauperula quāsi rex. Sed du-
bitatio est an verum sit qd supra dictū
velle Hostien. in d. §. qualiter transle-
ratur. ver. quid si plures. f. q. ecclesia
erit magis astricta. C. qui plus con-
tulit in dote. Jo. and. in d. c. i. in fine. i.
eo. videtur velle q. sic. Et hanc opinio-
nem etiā refert in glo. magna vlti-
mum in dicta cle. plures. idem tenet
Bellocinus in locis supra allegatis
post Host. vt dixi supra. Quinimo bel-
locinus refert Host. plus velle. f. q.
etiā in honore est magis astricta ei
qui plus contribuit quod etiā velle vide-
tur Inno. in c. i. eo. vbi cōcludit licet
prius dicere videatur contrariū q. sicut
ratione dignitatis in electionib⁹ ali-
qñ vnus habet duas voces vel plures
ita etiā esse possit inter patronos: q.
fm partem hereditatis habeat etiā
vocem in presentatione quasi dicat q.
pinguiore vocem habet qui maiorem
partē habet in hereditate. Istam deci-
sionem Inno. refert et sequitur sub du-
bio forsan. glo. in cle. plures. allega-
ta in glo. magna post principiu. Et p
hac opinione facit tex. in l. maiorē. ff.
de pact. Quem tex. ad istud propositū
allegat Jo. and. in c. i. eo. paulo ante
finem licet contrariū teneat vt statim
subijciam. Contrariā opinio. f. qd tan-
tam vocem habeat qui minus contri-
bit in dote. et qui minus habet heredi-
tatis sicut qui plus sentit glo. in d. c. i.
i. eo. idē et Host. ibi que refert et sequi-
tur Jo. and. ibidē. et sic Host. fuit sibi cō-
trari⁹ in b. pñcto: q. vt supra tenuit alio-
ter locut⁹ est in summa sua. Et istā opi-
nionē etiā tenere vñ do. Card. in dicta
cle. plures. in principio. in. iij. col. q. dicit
et q. heredes ex inæqualibus partib⁹
equaliter sunt patroni. Et rō est scdm

23 to qu
capel
illius
ecclesi
acerit
ita cor
audien
ciēs b

enim propter incommo-
dum diuisionis.
Item dicit q si plures sunt dotantes
inequaliter uterq est patronus. Et ra-
tio est fm enim: qz is qui plus contulit
admittendo aliū fecit. videtur comuni-
care ius sibi competēs in patronatu.
videtur ergo sentire q par ius habeat
et sic parem vocem. Et hoc clarius di-
cit in d. c. i. in. i. q. per predictā ratio-
nem. Item mouetur ex alio: nam dicit
ipse diuifio respectu vocū fieri nō de-
bet nisi quatenus reperimus expres-
sum prout in casu cle. scde. eo. titu. Et
subiicit do. Card. qd nō apparet mo-
dus per quem possit fieri diuifio. Hoc
casu secus fm enim si apparet modus
vt qn patroni paciscerēt q alternis
vicibus presenterēt vel alio modo fa-
cerent vt per eum quē videas. Istam
etiā opt. clare r. Abb. panor. in. d. c. i.
subiiciens q est cōmūnis opt. Et mo-
uetur qz cum ius patro. sit indiuisibile
nō pōt dici q quis habeat duas par-
tes vel maiorē partem in tali iure. ista
ratio. Item ratio do. Card. in locis su-
pra allegatis concludunt q etiam nō
sit verum q ecclesia sit magis atri-
cta ei qui plus contulit nec etiā sit verū
q gratificandū sit ei qui plus contulit:
licet cōtrariū dixerit Jo. an. in. d. c. i. in
fi. et ita etiam mihi per predicta dicen-
dum videtur in puncto iuris: licet con-
traria opinio sapiat aliquale equita-
tem. ¶ Decimotertio quero an possit
quis dotare altare vnū in ecclesia reli-
gioforū et per hoc effici patronus illi
altaris. dic vt diri super hbo precedē-
ti. in. vū. q. et sup hbo in ecclesia. in. iij. q.
¶ Decimoquarto. quero an si quis do-
tat vnū altare vel capellā in ecclesia cu-
tus alter sit patron? per hoc acquirat
ius patro. dic vt plene diri super piece-
denti verbo. in. vū. q. ¶ Decimoquin-
to. 25. quero t an dotans vnū altare vel
capellam in ecclesia sit solus patronus
illius altaris vel capelle. an vero etiā
ecclesia ipsa erit cōpatrona cōdnde q
ficerit etiam cōpatrona ratione fundi.
ita concludit do. Abb. panor. in. c. ad
audiendū primo. de eccle. edifi. subij-
ciēs b nō esse ab alio tactū. cōiter nō

observari ppter inaduerentia. Idem
firmat ipse Abb. in. c. cū ecclesia vntre-
rana. in. iij. col. s. de elec. hanc etiam
conclusionē sequitur do. Feli. sande?
in. c. cū venerabilis. in. xij. col. de ecce.
alia allegādo maxime dños de Rota
vt per eum et firmatū. s. in verbo iun-
dauit. i. penult. q. in fi. ¶ Decimosexto
24. quero t an possit eps vel alius prela-
tus ecclesie dotare aliā ecclesiam vel ca-
pellam de bonis pprie ecclesie. distin-
gue in hoc puncto vt distinguit tex. in
d. c. apostolice. de dona. vbi dicit q eccle-
sie cōstruende potest eps dare p dote
quingagesimā reddituum sue pprie
eccleie vel quingagesimā possessionū
fm glo. Jo. and. et docto. ibi cōiter eccle-
sie aut iam constructe pōt dare pro
dote centesimā si tñ constaret q eccle-
sia agrauaret dato q non excederetur
dicta summa tñ non posset fieri talis
donatio. dato q in dubio nō presuma-
tur hoc casu ecclesia granata ex quo nō
est excessa summa takata a iure. ita de
clarat Jo. de imo. in. d. c. apostolice. in
notabilibus et etiā in glo. iij. si tñ eccle-
sia sua vel mensa episcopalis in tantū
abundet q possit dare vltra quingae-
simā vel centesimā sine grauiamine
ecclesie id facere poterit cum superio-
ris auctoritate ita pbat. in. d. c. apo-
stolice. t. ¶ Quare aut magis dare possit
eps pro dote eccleie cōstruende quas
iam cōstruere dic vt per Joā. de imo.
ibi in notabilibus q ratio esse potest
qz pro cōstructione noue ecclesie reli-
gio magis angetur. ideo plus fuit ca-
uendum. An aut cōsensu capituli re-
quiratur in tali dotatione distingue
vt per Abbate post alios. in. d. c. apo-
stolice. et in. d. c. pastoralis. circa finē.
dicit tñ Jo. de imo. in. d. c. apostolice.
col. penult. qd tutius est ad opinioēs
vitandas q semper adhibeatur cōsen-
sus capituli. An aut q dicitur in eps
habeat locū in alijs prelati videtur
q non qz tex. in. d. c. apostolice. sumpt?
a. c. bone rei. xij. q. ij. loquitur de eps et
non de alijs. Et ita concludit Abbas
in. d. c. apostolice. in notabilibus dicens
quod hoc priuilegiū conceditur eps

Tractatus de iure patronatus

tantum. cogita tamen an verū dicat:
quia contrarium videtur probare tex.
in. c. questio. xvi. q. vii. qui dicit qd va-
luit quedam donatio facta per abba-
tem tranquillitatis de quadam quan-
titate terre pro ecclesia construenda:
licet abinde supra renocetur donatio
vt ibi. an antē episcopus possit dictaz
dorem constituere de rebus alterius
ecclesie sibi subiecte vel sue diocesis.
dicas q non. ita concludit Inno. Joā.
and. 2 Jmo. vbi refert 2 sequit. in. iij.
col. in. d. c. apostolice. subiciens Jmo.
q fm do. Card. florē. ibi ista opinio
est verio: per illum text. saluat tamen
ibi Jmo. opinionem contrariam vno
casu vt per eum. premissam etiam cō-
clusionem tenent Innocē. 2 Egidius
quos refert 2 sequitur Abb. ibi in fi. in
d. c. pastoralis. ¶ Decimo septimo qro
26 tan in casu quo episcopus dotat de
bonis ecclesie sue aliam ecclesiam inf
patronat? acquiratur ipsi ecclesie sue.
an vero episcopo. Breviter dic q acq-
ritur ecclesie cuius erant bona. ita de
cidit Abb. panomi. in. c. ad audien-
tiam. §. i. per illum text. de ecclesi. edifi.
in cōsilio suo. lviij. incipiente attingā.
circa finem in primo volumine. et est
text. clarius. in. c. apostolicos. in. fi. xij.
q. ij. 2 ibi bona glo. declarat. idem di-
cit do. feli. sandens. in. c. cum vena-
bilis. col. xij. de excep. 2 propterea Ab-
bas in. d. c. ad audientiam. dicit pec-
care clericos qui de redditibus eccle-
sie edificant capellas 2 attribunt pa-
trimonio suo in patro. quia vsurpant
bona ecclesie. hinc etiam dicit domi.
Card. florē. in consilio suo. cxxij. inci-
piente in nomine individue trinita-
27 tis. ¶ Quod si episcopi vasallus dota-
rit ecclesiam de bonis fendi in patro.
non transibit ad heredes suos: sed trā-
sibit ad eos ad quos transibit ad fen-
dum. quod refert 2 sequitur do. feli.
sande. in. d. c. venerabilis. in. xij. col. ij.
ante finem. 2 facit quod dicunt Joan.
and. et alij. in. d. c. nobis. in verbo con-
struxit. eo. 2 vide que dixi supra super
verbo ecclesiā fundavit. q. vi. ¶ Deci-
28 mo octavo quero t. an qui dat pretijz

pro emenda dote patronus fiat. cōclui-
de q sic. ita decidit Joānes andree. in
c. nobis. super verbo construxit. 2 alij
cum eo transseunt. §. eo. allegat text. in
l. quia qui pretio. ff. de vsufruct. vbi di-
citur q qui vititur pretio intelligit vt
principali re 2 multa similia possunt
29 alligari. ¶ Decimonono t. quero an si
quis dotet ecclesiaz: 2 illa ecclesia fun-
ditus destruat. 2 illa dos assignetur
alteri ecclesie. An qui dedit illam do-
tem 2 sic qui erat patronus pume ec-
clesie sit patronus secūde dicas q sic.
2 ita concludit Inno. super hac rubri-
ca. 2 refert 2 sequitur do. Card. flo. dic
in. vi. q. et dixi sup verbo ecclesiā fun-
davit. l. iij. q. ¶ Vigesimo quero an ex
dotatione alterius loci q ecclesie vel
altaris: puta hospitalis vel alteri? lo-
ci pū acquirat in patro. dic vt dixi sup
verbo in ecclesia. in. iij. q. v. q. ¶ Uge-
30 simo primo quero pone t. q quis eri-
gat vnam prebendam seu assignet do-
tem pro vna prebenda cum consensu
episcopi disponēdo: q ad eum spectet
presentatio ad illam prebendam an
erit patronus. videtur dicendū q nō
quia hinc casui non conuenit diffini-
tio iurispa. declarata vt supra i prin-
cipio. opouet enim vt ibi dictum est q
ad hoc q quis efficiatur patronus q
fundet construat 2 doret ecclesiam vt
capellam vel q si vnus vult solum do-
tare q reperiat. alij vel alius q fun-
det 2 construat. presupponitur ergo qd
ex sola dotatione que cōtingit in casu
proposito non acquiratur in patrona-
tus. Secundo hoc videtur probari q
ista esset quedam imutatio status ec-
clesie. scz qd vnus presentaretur p lat-
cum. vbi canonici alij eliguntur vel re-
cipiuntur iuxta notata. in. c. cum. in. fer-
rariensis. in. glo. in verbo receperunt
de consi. Sed ista cōmutatio non pōt
fieri per episcopum sine consensu ca-
pituli: vt inquit Innocē. in. c. cum con-
suetudinis. de consue. ponunt docto.
maxime Abbas 2 moderni. in. c. cum
omnes. de constit. et in. c. cum accessis-
sent. eo. titm. Super hoc casu ego fini
interrogatio a quodam nobili huius

cinis
rei di
dicta
et cap
dit p
potro
Inno
maxi
31 vbi i
cetip
latm
tame
bened
dilec
vult
eo. ti
incip
vbi i
quod
te de
ppie
nomi
premi
vt di
nota
in ec
obsta
q sol
q ill
clesia
strue
sola d
fia nō
clesia
2 dot
eccle
cit do
est de
ne di
casu
laicis
cum d
etiam
requir
tali in
vbi qu
ecclesi
ad oēs
ne 2 fu
sus cap
fed. vbi

unitatis et respondi sibi quod si erigeret dictam prebendam et constitueret dictam dotem cum consensu episcopi et capituli dicte ecclesie in qua intendit prebendam erigere quod efficeretur potius et sum motus per decisionem Inno. et Jo. and. quia ibi sequitur alij maxime Panor. in c. nobis. de iurepa.
31 ubi dicitur quod in ecclesia collegiata licet et patronus non possit presentare prelatum quod ille eligitur. ut ibi notatur. 3 tamen bene poterit presentare ad prebendas. arg. c. fi. de concess. preb. et c. dilectus. ultimo de prebendis. idem 5 vult Abb. post Hostie. in c. suggestu. eo. titu. et clarus Abb. in consilio. lviij. incipiente ex infra scriptis in vlti. col. ubi decidit istum casum. dicit enim ibi 8 quod quedam prebende fuerunt dotate de bonis quosdam consulum. et quod propterea ad eos spectat presentatio canonicoz ibidem instituendorum. Et premissa conclusio communiter tenetur ut dicit Jo. de imo. in d. c. fi. in ultimo 10 notabili. et vide quod dixi supra in verbo in ecclesia. in. ij. q. Et hoc tenendo nec obstant contraria. et primo non obstat quod sola dotatio non faciat quod patronus: quia illud esset verum ubi dotaretur ecclesia vel capella construenda: quia nisi construeretur per ipsum dotantem vel alium sola dotatio nihil oporteret ex quo ecclesia non deduceretur in esse. sed ubi ecclesia est fundata et erecta ex creatione et dotatione cuiuscunque beneficii in ipsa ecclesia acquiritur in patronatus. ut dicitur do. Abbas in dicto consilio. lviij. et satis est de mente doctorum super declaratione dicte diffinitionis. Item militat hoc casu ratio quare sit concessum in patronat. laicis de qua per docto. in c. iij. et in c. cum dilectus. post glo. Jo. Non obstat etiam si dicatur quod predicti doctores non requirunt consensum canonicoz et capituli in tali creatione: quia respondeo quod ubi quis fundaret erigeret et dotaret ecclesiam collegiatam tunc presentaret ad omnes prebendas: nec in tali erectione et fundacione requireretur consensus canonicoz qui nondum essent creati. sed ubi iam ecclesia est fundata et canonici

creati et capitulum creatum credo preedere quod dixi per notata per Inno. in d. c. cum consuetudinis et in locis preallegatis et sic sum expeditus de eo merito verbi et dotavit. Aggredior nunc verbum. vel is a quo causam habuit.
32 In patronatus quod modis transferatur de una persona in aliam.
 Successio iuris patris. an fiat in stirpes an in capita.
 Collaterales quiter succedant personis.
 Heredes plures unius patroni quare habentur per uno et una tamen habentur.
 Clementia plures multis limitat.
 Heredes plures unius patroni si sint discordes an attendant voces plurium ad illam vocem perficiendam. et nu. 7.
 Testator legat in patronatus aliquibus sub noie collectino et alteri singulari personae an tamen unus habeat ille solus quatuor alij.
 Papa si condonat abbatem et conventum in centum dimidia solnet abbas. et aliam dimidiam conventus.
 Testator quando vitur aliquo verbo benedictante quod singuli sint patroni omnes illi qui sunt de una stirpe tamen omnes succedunt in capita et non habebuntur pro uno.
 Testatore dicente titio cum ecclesia mea in patronatus lego fundum. an fundus censetur legatus ecclesie per dimidia et titio per aliam dimidia an censetur factus legatus titio et de iure patris dicte ecclesie.
 Patroni sunt quatuor et sic habent quatuor voces si unus sit heres alteri an habebit duas voces.
 Successio que fit in iure patronatus vel ex testamento vel ab intestato an fiat de iure communi an de gratia.
 In patronatus an transferatur per successionem ad filios sicut ad filios vel ad feminas sicut ad masculos.
 In patronatus an possit legari filio vel filie non heredi vel etiam alteri qui non instituitur heres.
 Ecclesia si vacet et heres presentat an episcopus approbet legatum factum de iure patris. tener presentatio.
 In patronatus an transeat ad omnes heredes etiam extraneos an solum ad heredes sanguinis.
 Ordinatio facta a fundatore vel testa

Tractatus de iure patronatus

- tore q̄ ad heredes sanguinis tñ nō
 ad extraneos trāseat iuripatronatus.
 19 Testator disposuit q̄ iuripatro. spectet
 fuit suo r descendētibz enenit ca-
 sus q̄ nō habet descendētes sed mori
 relicto herede collaterali vel extraneo
 an talis heres erit patron⁹.
 20 Iuripatronatus an trāseat cū heredi-
 tate in fideicommissariū.
 21 Iura sepulchrorū hereditariorū trans-
 eunt ad quēcūq; heredē: r tñ nō trāseūt
 ad fideicommissarium.
 22 Transire qñ aliquid dicatur ad here-
 des tanq; ad heredes.
 23 Iuripatronat⁹ an trāseat ad bonorum
 possessorem.
 24 Heres extrane⁹ dato q̄ non sit iustus
 an possit p̄sentare si ad eum
 deuenerit iuripatronatus.
 25 Iurpa. si relinquat primorib⁹ an au-
 cultus admittat cū heredib⁹ defuncti.
 26 Iuder an possit i diuisione hereditatis
 adiudicare vni ex heredib⁹ iuripatro.
 27 Iuripatronat⁹ an possit permutari cū
 quacūq; alia re.
 28 Consensus epi an requiratur in per-
 mutatione iuripatronatus.
 29 Consensus epi an requiratur vbi hñs
 copatron⁹ relaxat ei iuripatro. ita vt so-
 lus sit patronus.
 30 Cōsē epi an req̄rat i donatiōe iurisp.
 31 Verbū liberā quid denotet.
 32 Iuripatronatus qñ datur religioso an
 assumat naturā iurispatri. ecclesiastici.
 33 Presentatio fundatoris ecclie vel ca-
 pelle quo casu sit inuálida.
 34 Donatio presentationis an possit fieri
 reuocato iureparronatus.
 35 Donatio iuripatro. futuri an possit
 fieri sine cōsensu epi.
 36 Iura requirētia cōsensum epi in dona-
 tione iuripatro. loquūtur qñ ipm iur-
 pa. iā est creatū r formatum.
 37 Donatarius iuripatro. an possit pre-
 sentare donatorem.
 38 Patron⁹ si dicat dono eccliam meā an
 per hoc censeatur donasse iuripatrona.
 39 Patron⁹ cui⁹ iurpa. ab alio occupatur
 si porrigat libellū cōtra illū dicēdo pe-
 to eccliam meā libellis iustinetur.
 40 Iuripatro. an trāseat cū vniuersitate.
 41 Iuripatro. qñ dicatur esse vniuersita-
 te vel adherere vniuersitati.
 42 Vea dictio est significatiua dominij.
 43 Fundo vedito in quo est capella an ve-
 niat capella.
 44 Veditis honorarijs an trāseat iur-
 patronatus.
 45 Castum dicitur quid vniuersale.
 46 Vedita vniuersitate in qua sit iurpa-
 tro. an si illud exprimat in venditione
 trāseat cū vniuersitate.
 47 Veditis oibz honoribus r honorari-
 ijs. r iurepatro. an trāseat iuripatro.
 48 Copulatiua facit copulatum venire
 principaliter.
 49 Dedicā se religionis cū bonis suis
 an expressio bonorū aliquid operetur.
 50 Cum dictio denotat accessionem.
 51 Verba debent intelligi p̄prie in dubio.
 52 Venditio iuripatro. simoniaca respe-
 ctu iuripatro. expressi an teneat.
 53 Recipit aliquis de p̄nti in canonici et
 p̄mittit sibi p̄m vacatur receptio in
 canonicū t3 r p̄missio vacature ē nulla.
 54 Iuripatronatus an veniat in veditio-
 ne si de eo fiat mentio.
 55 P̄nti datus pro venditione iuris pa-
 tronatus an debeat restitui.
 56 Ecclia patronata si emat iuripatrona-
 tus an erit libera.
 57 Iuripatronatus an trāseat in locatio-
 ne vniuersitatis.
 58 Cōductor maritæ ad modicū tēpus
 nō facit fructus suos.
 59 Cōsuetudo si sit q̄vicini r parochiani
 rectorē p̄ntet epō r reperiat dom⁹ ali-
 cuius ex illis parochianis locata. an
 p̄ntario spectabit ad p̄ductorem an ad
 dominum domus.
 60 Iuripatronatus an trāseat cū vniuer-
 sitate pignori data.
 61 Pignus nō cōsistit nisi in his que q̄s
 de bonis suis facit obnoxia.
 62 Iuripatronatus an trāseat cū vniuer-
 sitate data in dotē ita q̄ vacare ecclia
 vel capella p̄sentatio spectet ad mari-
 tum nō ad vxorem.
 63 Maritus nō potest percipere fructus
 ex rebus dotatib⁹ quādo in breui nō
 renascuntur.
 64 Iuripatrona. nō cōsideratur in vendi-

tione
 65 Iurpa-
 none
 66 fendi-
 bonis
 67 Em-
 redē
 re ita
 reos
 68 Bon-
 in fis-
 69 Iurpa-
 prima
 p̄nter
 70 Iurpa-
 neris
 an p̄-
 71 P̄nter
 vacat
 strū e-
 72 patro-
 tro. in
 legiti-
 73 Iurpa-
 tatus
 tiare
 74 Dist-
 extra
 de illa
 patro-
 75 Lega-
 rū nō
 76 Adop-
 77 Fillo-
 ptini
 78 Stat-
 nō ha-
 79 Don-
 ment
 in ad-
 80 Verb-
 propri-
 81 Iurpa-
 82 Laica
 83 Iurpa-
 dicit r
 habetur
 84 Dēmo-
 modo
 85 Primat-
 imperi-

zione s3 accessorie trāst.

65 Juspatro. an transeat in fiscū ex p̄fiscatione bonorum.

66 feudū reuerit ad eccliam cōfiscatis bonis vasalli ob crimē lese maiestatis

67 Emphyteosis eccliaistica si trāst ad heredē extraneū ettingat heredē delinq̄

re ita q̄ bona ei⁹ p̄fiscent talis emphyteosis trāstbit etiā ad fiscum.

68 Bona alicui⁹ si p̄fiscant nō transibit in fiscū nisi illū qd trāstret i extraneū.

69 Juspatronatus an euanescat si quis p̄natur in specie iurepatronatus p̄pter delictum.

70 Juspatro. an possit de p̄ se vel sine vniuersitate dari insolitum crediti vel an possit in solutū capi a creditorib⁹.

71 Presentare an possit s̄p̄tingat eccliaz vacare ille penes quē factū est sequēstrū ecclie vel iurispatronatus.

72 Patronus an possit renūtare iuripatro. in p̄iudiciū descendētum vel legitimorum heredū.

73 Juspatro. si cōpetat illis de parentelā tātū an vnus de parērela possit renūtare extraneis sū.

74 Dispositione s̄tate q̄ iuspa. nō exeat extra domū vel parērelā si quis creat de illa domovēl adoptatur an talis sit patronus sicut aliū.

75 Legatū factū alicui in tempus liberū nō debet illi q̄ sibi filios adoptauit.

76 Adoptiuus nō succedit in feudum.

77 Filiorū appellatione qd veniūt adoptiui in dispositione hominis.

78 Statutū p̄ferens masculos feminis nō habet locū in adoptiuis.

79 Donatio que renouatur per superuenientiam liberorum non habet locū in adoptiuis.

80 Verba debēt intelligi naturaliter et p̄prie nō ciuilit̄ s̄ fice.

81 Juspatronatus an possit p̄scribi.

82 Laicus non pōt possidere iuspatroale.

83 Juspatro. antiquissimū probatur p̄ indicia et per famam et possessio antiqua habetur pro titulo.

84 Memoria hominum nō extare quo modo probetur.

85 Primatus nō potest p̄scribere mens imperium.

86 Tempus q̄tū requiratur ad causandū p̄scriptionē iurispatronatus.

87 Tempus q̄tū requiratur ad probandū vel p̄sumendū titulum.

98 Tempus longē vite hominis. et sic tempus centum annorum dicitur esse de antiquo.

89 p̄scribens vniuersitatem an p̄scribat iurispatronatus.

90 Ecclesia vna an possit aliā p̄scribere.

ple vel iis a quo causam habuit. ¶ Super hoc verbo videbim⁹. quod modis transferatur iuspatro. de vna p̄sona in aliam et etiā quomodo transferatur in p̄cedentibus eteniz verbis et supra in discussione diffinitionis iurisp̄a. habita in p̄ncipio opis visus est quō iuspatro creet et sen in esse deducat a p̄ncipio. itē visus est de alijs ad materiā iurispatro. faciētib⁹. ¶ Primo igit querō quot modis trāstret iuspa. de vna p̄sona in aliā glo. in. c. p̄e mentis. xvj. q. vj. circa si. dicit q̄ trāstretur quatuor modis. primo transferatur successione. secundo donatione. tertio permutatio. quarto transferatur quādo cūq̄ vniuersitas in qua sit ipsum iuspatrona. transferat in alium. et ad singulos modos. allegat glo. iura clare p̄bentia idem concludit gl. in. c. cū seculū. j. eo. que allegat hos versus Juspa. transire facit nouus heres Res permutata donatio venditioq̄. hanc conclusionē facit etiam Inno. hic super hac rubrica. in fine et sequuntur alij cōmuniter dato q̄ Bal. in. l. si. in penul. col. C. de edic. vini Adria. tollendo. et in p̄f. suo cetero. incipiente. quedā mulier. in tertio volumine. dixerit q̄ iuspatro. non trāst in alium titulo singulari. Et exēplificat in donatio. quod etiā tenuit Abb. factis amplis allegationib⁹ ad vtrāq̄ partē in disputatione sua incipiente angerio in primo dubio. sed vt dixi p̄cedēs opinio est cōmunis et verior: declarādo vt infra in p̄cessu hui⁹ verbi dicitur. vt tamen materia ista clarius intelligatur sigillatim insinā circa vnumquēq̄ modum transferēdi

Tractatus de iure patronatus

ip̄s in spa. Et p̄mo circa modū successi-
onis. Secūdo igit̄ q̄ro q̄ paulo a di-
ctū est q̄ in patro. transferet̄ in aliū p-
2 modū successiōis. t̄ an successio iuris
patro. fiat in stirpes an in capita. hec
questio est subtilis valde. 2 super ea in
sudarūt. Maiores nostri Jnn. in. c. j. j.
eo. pcludit successiōē fieri in stirpes.
2 monet q̄ in successione hereditatiz
fit successio in stirpes. allegat. s. et q̄
placuit. insti. de heredi. que ab intest.
defe. ita qd̄ fm̄ Jnn. si plures vni suc-
cedāt habent locovni. argu. l. cni fun-
dus. ff. de cōdi. 2 demō. subiciēs Jnn.
q̄ hec cōclusio magis cōsonat equitati
Et hāc equitatē dicit subtilitati p̄po-
nendā. l. ita vulnerat. s. ff. ad l. aq̄l.
Istā op̄inione Jnn. 2 multi secuti sunt
quos refert gl. i. cle. plures. circa p̄ma-
cipium eo. tit. Contrariā op̄inione scz
q̄ successio fiat in capita. tenuit Vin-
cen. in. c. ij. j. eo. 2 alij sequaces relati p
d. gl. Et monēt̄ q̄ ad successiones li-
berti patroni veniunt per capita nō p
stirpes. s. multis. insti. de success. li-
be. Ergo fm̄ est idē est dicendū in suc-
cessione iuris pa. propter idēitatē ra-
tionis. Pro hac op̄inione facit scōz di-
ctā gl. q̄ in patro. est indissolubile sed
indivisa nō dividūt̄ inter here-
des. l. ij. l. eadē. s. cato. 2. l. stipulatiōes
nō dividunt̄. ff. de p̄bo. obli. Ergo vnus
quisq̄ succedit in solidū. 2 sic successio
fit in capita. Tertiā op̄inione distin-
guente 2 ad concordia reducēte p̄di-
ctas op̄iniones tenuit Archi. l. c. si plu-
res. xvj. q. vj. quē refert p̄dicta gl. in
d. cle. plures. dixit em̄ Archi. q̄ si plu-
ces ex diversis causis sunt patroni: vt
q̄ vnus fundavit. alter dotavit: tunc
oēs descendētes ab altero habent lo-
co vnus 2 sic succedūt in stirpes. 2 ita
procedat opinio Jnni. Si aut̄ ex vni-
ca causa sint patroni vel vnus sit pa-
tronus tūc descendētes succedūt in ca-
pita. 2 procedat opinio Vincen. Hanc
tamen op̄inione licet aliquātulum vi-
deat̄ demulcere anres. reprobat dicta
gl. ex plurib⁹ rationibus de quibus 4
p̄eam hodie prima opinio supra rela-
ta. s. q̄ successio fiat in stirpes. 2 sic q̄

plures descendētes ab vno vnus dī-
taxat loco habeāt̄. Approbata est p̄
dictā clemē. plures. in principio. 2 ita
dicūt gl. ibi 2 doctores 2 do. Car. Abb.
et ceteri. in. c. ij. j. eo. 2 oēs doctores de
hac materia loquētes post p̄lationē
dicte cle. plures. 2 propterea dicūt p̄e-
fati doc. in ipsa cle. q̄ si duo p̄soni de-
cedāt vnus reliquat decem heredes et
alius reliquat duos vel vnū. ita
potens erit vor illorum duoz vel vni
sicut aliorū decem: q̄ illi decē habent
vnā vocē tm̄ 2 alij duo vel vnus habēt
vnam aliā vocē. Que aut̄ sit ratio in-
fra statim declarabitur. Limita tū hāc
p̄clusionē nisi aliter de int̄e restatoris
appareret vt. j. dico in sequenti q̄one
plius finem. Sed pio pleniori declara-
tione huius p̄clusionis subornant aliq̄
questiones accessorie. p̄ma q̄stio est
q̄ supra dictū est quod descendētes a
pluribus patronis succedunt in stir-
pes t̄ an idē sit in collateralib⁹ succe-
dētib⁹ ipsis patronis do. Car. florē.
in dicta cle. plures. in prin. in. j. col. cō-
cludere videt̄ q̄ nō. dicit em̄ q̄ in colla-
teralib⁹ loquēdo fit successio in capi-
ta nisi qñ tractatur de successione pa-
trui quo casu succedūt frater 2 filij al-
teri⁹ fratris defuncti in stirpes aut̄. ces-
sante. C. de legi. hēre. idē qñ tractat̄ de
successione patrui inter nepotes dno-
rum fratrum p̄mōtū fm̄ op̄inione
glo. in dicta aut̄. cessante q̄d̄iter ap̄
probat̄ fm̄ est. q̄ etiā dixit do. Alex.
in. l. post cōsanguineos. in principio. ff.
de suis 2 legi. In cōtrariū tū viget tex.
in dicta cle. plures. in principio q̄ ge-
neraliter loquit̄ qd̄ plures relictī here-
des ab vno ex patronis habēt̄ loco
vnus: nec distinguit̄ an illi heredes
sint collaterales vel descendētes. dicā-
mus ergo q̄ etiā in collateralib⁹ suc-
cessio in iure pa. ecclesiā fit in stirpes
p̄ generalitatē tex. in dicta cle. plures.
vñ dicam⁹ q̄ si vni ex p̄sonis succedāt
plures etiā collaterales q̄ loco vnus
habēt̄ p̄ illū tex. item p̄pter idēita-
tē rōnis. t̄ Ratio em̄ quare plures he-
redes vnus p̄soni habent pio vno. 2
vnam tm̄ vocē habēt est q̄ si aliter dī-

teremus de facili absorberet ins patroni supreniens: qd etiā vnā vocē tantū hz. 2 sic esset apia via frandibus qz sic posset patronus instituere plures heredes qd si haberet plures voces semper excluderet patronū superninērem 5 istā rationē ad dictā clemē. plures assignat ibi gl. magna versus finē et do. Car. ibi. in. liij. qōne. 2 alij. oēs sequuntur ista etiā rō militat vtroqz casu igitur. Et hoc tenēdo nō obstat qd dicit. d. Card. supra relatis scilicet qd in collateralibus successio fiat in capita: qz ut ipsemer dicit ibidē. in. liij. col. in. hū. et p hoc dicto illud pcedit in successione hereditatis. aliter em succedit in iure patronatus ecclesie aliter in hereditate. ut etiā dicit An. Aret. in. 6 multis. in fine insti. de successio. liber. 2 quātū ad propositū nostrū hoc bñ probat. q ratio quā supra dixi militare in successione iuris patrono. nō militat in successione hereditatis ut ad oculū cōstat 2 ppter predictā rationē dicimus q si vnus tantū sit patronus ecclesie q decedat relinquit pluribus hereditibus nō habet locū dicta clemē. plures 2 sic nō habent locū vni. quimmo succedūt in capita 2 vnusquisqz habet vnā vocē cū hoc casu esset dicta ratio. si in postea vnus ex istis hereditibz vel patronis decedat vel oēs decedāt et qlibet eorū relinquit heredes successio in in repa. fit in stirpes 2 sic heredes vnus habebunt pro vno 2 vnica tantū vocē habebūt idem erit dicendū vbi plures a principio sunt patroni. qz heredes illorū succedunt in stirpes ut enitetur trans supra recitata. 2 ita declaratur 2 intelligitur istā materiā. Laurēti in dicta clemē. plures. in. p. incipio quē refert 2 sequitur domi. Card. Floren. ibi in. liij. col. subiiciens quod hic modus computandi placuit sibi etiam dū esset scholaris. 2 q hoc modo intelligēdo soluat opinio Archi. supra recitata in vno mēbro. 2 tollūtur intricaciones 2 contraria de quibus p glo. in dicta cle. plures. ad que sigillatim respondet do. Card. ibi dic v. per eū. 2 predictā declarationē Laurēti etiā

refert 2 sequitur do. Joā. de imo. ibi in viij. col. super glo. in. verbo ab vno. et etiā idē in effectū dicit Abb. panor. in. 2. suo. liij. incipit. casus. in. j. volū. et idē d. Alexā. in. l. v. iuris iurā. si libe. ri. ff. de ope. liber. in. ij. col. f. Et pcedit pdicta conclusio 2 declaratio 2 seu dicta cle. plures. declarata vt supra nedū in pluribz hereditibz ex testamēto sz etiā ab intestato ppter idēitātē rōnis. ita pan. de eleaza. 2 Stephan. quos refert 2 sequit Joā. de imo. in dicta cle. plures. sup. glo. in. hbo. relict. 2 alij cōmuniter sequuntur. pcedit etiā pdicta conclusio 2 declaratio 2 seu dicta cle. plures. qn in patronatū vnus ex psonis descēderet ad plures p viā cōtra: cū puta si donet in psonatū pluribz vel vendat seu alienet vnumqz in quā sit ipm in patronatus pluribz qz illi plures habent p vno. ita decidit gl. in dicta cle. plures. in verbo relictū quā sequuntur oēs ibi. 2 p hoc facit idēitas rationis quā supra tenui. Proce dit etiā dicta clemē. plures. siue heredes singuli siue extranei siue masculi siue femine vt omnes pmuniter ibi cōcludūt 2 infra declarabitur. Suboritur etiā alia qstio accessoria circa predicta posita 2 q plures heredes vni ex patronis habeant p vno 2 vnā tantū vocē habeāt. pone qd inter se sint discordes an attendant vota plurū ad illā vocem pñciendā iste est allegās 2 quotidianus pñcius. et in eo reperio tres opiniones. prima opinio est stephani in dicta cle. plures. q vt refert ibi Jo. de imo. super gl. magna tenit q vox ipsa sit apud oēs. ita q omnes debeāt esse concordēs. adeo qd vnus contrasditio totū impediret. 2 per psequens fm istā opinionez si daret casus q essent decē heredes. 2 nonē presentaret vñū. alius decim. aliū. neutra presentatio valeret. Secūda opinio lapi quā ibi refert 2 sequit Jo. de imo. qd dicta vox sit apud maiores partē ex eis etiā cōparatione minoris partis. 2 sic si daretur casus q essent decem heredes 2 quinqz presentaret vñū tres alij duo alium quod presentatio illorū quinqz

Tractatus de iure patronatus

valeret et alie due presentationes nihil
valeret: quia si illi quique non sunt maior
pars omnium in est maior pars aliarum par
tium presentiarum. apud quam maior pars
est ipsa vox ut ipsi dicunt. Pro ista opi
nionem facit id quod decidit Jo. an. Abb. et con
ter ceteri. in. d. c. iij. f. eo. et in. c. ecclesia.
el. j. s. de elec. ubi dicitur quod ubi presentatio
competit pluribus ut singulis. et non ut col
legio preferat vox maioris partis etiam com
paratione minoris de quo plene dixi
s. sup. verbo honorificum. q. lviij. Tertia
fuit opinio Jo. de lignano l. d. de. plu
res. quas opinionem etiam tenet clare. d.
Car. ibi. in. iij. col. v. item per hec dicta
dicitur esse prefati doct. q. ad dictam vocem
perficiendam requiritur maior pars om
nium nec sufficeret maior pars comparatione
minoris. et non est ut dicit do. Car. q. ex
quo vox est unica oportet dicere quod sit
apud omnes vel maiorem partem ipsorum omnium.
Et ista opinio magis mihi placet et ea
comprobo per simile. nam in actu fido per
universitatem vel collegium requiritur ma
ior pars omnium ut dicitur doct. in. d. c. iij. f.
eo. et in. d. c. ecclesia. per illum textum. s. de
elec. Ratio est quia non potest dici quod ille
actus sit factus ab universitate nisi sal
tem maior pars universitatis id fece
rit. l. q. maior. cum similibus. ff. ad muni
cipales. ita dicitur doct. in locis palleg.
sic dicamus in proposito nostro. Nam illi
omnes heredes habent per unum corpore. et
vnam tantam vocem habent ut sepe dicitur
est. non potest ergo dici actum esse factum ab
illo corpore nisi saltem maior pars omnium
de corpore conveniant et ipsam actum fa
ciat. et per hoc tollit illud quod supra dictum
est scilicet quod ubi actus: puta presentatio
competit pluribus: ut singulis sufficit ma
ior pars comparatione minoris: quia in ca
su isto non competit pluribus ut singulis
sed competit pluribus tanquam unita quod
omnes habent pro uno et sic militat eadem
ratio ac si competeret pluribus ut col
legio. Comprobo etiam istam opinionem per
decisionem gl. et doctorum. in. c. pastoralis.
sup. verbo plures. s. de rescri. dicitur enim
ibi glo. quam dicunt singulare esse notanda.
d. Anto. de butri. Jo. de Imo. et Abb.
ibi quod plures deputati ad unum officium

7 sunt omnes loco vnius. Querit modo ibi
quid si tales deputati habent convenire
cum alijs deputatis ad aliud officium cum
illi etiam loco vnius habeant an debebunt
omnes convenire vel sufficiat maior pars.
Et decidit contra doctores ibi post gl.
quod requiritur maior pars cuiuslibet cor
poris. et multa alia ad hoc accumulata
do. feli. ibi que videri possunt volumus
ergo predicta glo. et doctores quod ubi plu
res habent per unum requiritur maior pars
illorum ad faciendum actum. et movetur quod si ha
beat maior pars corporis persequens habe
tur interpretative presentis omnium: quod
facit maior pars omnes facere videntur. C.
de his que sunt a maio. par. cap. a. d. l. q.
maior. cum simili. et sic loquuntur doct. ibi de
maiori parte omnium. Idem ergo erit dicendum
in casu nostro propter identitatem rationis. Con
cluditur ergo quod si presupponatur decem he
redes vnius ex patronis ut supra et aliter
patronus supereminat et denegat ad pre
sentationem si dicitur patronus preferat unum et
maior pars illorum decem presentet alium. ta
les presentari habebunt equele ius. vnde si
alter eorum erit idoneior erit preferendus.
alias locum erit gratificatio. Ita dicunt
do. Cardi. et Imo. post Lapum in. d. de.
plures. et facit notata. in. d. c. pastoralis.
lis. et adverte quia dato quod minor pars
illorum decem presentaret eum quod est presen
tat ab altero cum patrono. tamen per hoc
non preferetur ille quod vox illorum decem est
apud maiorem partem ita quod de suffragio
vel presentatione minoris partis non
est curandum. ita colligo ex verbis doct.
in locis preallegatis. et maxime domini.
Cardi. in. d. de. plures. in. iij. col. l. s.
in. ij. q. in. fi. et Abb. in. d. c. pastoralis.
circa si. principi. ubi dicitur quod vnius ex tri
bus de eodem corpore per nihil reputatur.
quoniam maior pars contradicit ei. et idem po
nit do. feli. ibi circa finem in ver. s. est
contra reprobat. ubi tenet post Jo. an.
in. c. a collatione. de app. li. vi. q. si duo
corpora habent actum facere. et vnum cor
pus concordet et etiam habeat vnam personam al
terius corporis per hoc non obtinebit: quia
vox illius corporis est apud maiorem par
tem. ita Jo. an. ubi. s. reprobat opinio
nem post. qui contrarium tenent. in. c. postu
lasti. de

lasti. de
a colla
quos
q. etia
ne. ex
est rep
etica
re. C.
8 redi
testa
colle
q. di
tro a
tum
ita p
miles
sti. d
et p
reni
hinc
homo
si rec
tur p
actu
solus
dicu
de ap
te et
bas
Sali
na. u
et alia
p. doc
ratis
versu
p. dicit
de m
noie
dicit
alleg
nus t
cius.
d. l. fi.
Anto.
su chi
10 quod
denot
omnes illi
succed
pro vno
butino.

lasti de pcel. p. b. Jdē tenet Semi. i. d. c. a collatione. et multi alij idē tennerūt. quos refert do. feli. in. d. c. pastoralis. q. etiā attestat hāc esse cōmunē opinio nē. ex quo dicit q. opi. p. ost. Jria cōiter est reprobatā. et hec bñ nota. q. in practica sepe ptingūt. et vidi multos errare. ¶ Tertio q. circā istum modū acq. 8 rēdi in patro. i. p. successione. t. pone q. testator. leget in patro. aliqb. sub noie collectino et alteri singulari persone. v. q. dicat lego in patr. tali collegio et petro an tñ ius habeat petrus q. tñ totum collegiū. Cōcludit breuiter q. sic. ita pbat in. l. fi. et ibi doc. oēs ponūt similes decisōes. C. de ipn. et alijs sub. tit. dicit est ibi maxime p. Bal. in pnc. et p. eū probat in illo ter. q. plures cōtēti sub noie collectino habent p. vno. hinc dicit Ang. et Jo. de imo. i. l. liber homo. s. ius. lo. f. ff. de here. insti. q. si rector et vniuersitati scolariū dare tñ potestas eligendi notariū vel aliū actū faciendū tāta voce habebit rector solus q. tā tota vniuersitas. hinc etiā dicit Jac. but. Bal. et Ange. in. l. qm. C. de appel. t. p. si papa cōdenauit abbate et p. nētū in cētū dimidiā soluet Abbas et aliā dimidiā p. nētū. et idē dicit Sal. si potestas cū suis officialib. p. dē nat in cētū. q. potestas soluet dimidiā et alia possunt accumulari que videas p. doc. in. d. l. fi. et in locis ibidē memo ratis p. eos et p. d. feli. in. c. pastoralis. versus si. p. nci. s. de rescri. L. i. m. ita tñ p. dictā p. clusione nisi aliud appareret de mēte testatoris. q. tūc notatim sub 14 noie collectino nō haberent p. vno. ita dicit Jo. de imo. in. d. l. liber hō. s. titi. allegat. l. cū virū. C. de fideicō. et est bonus ter. in. l. l.uci. titi. testamēto. S. in cūs. lo. f. ff. de leg. i. q. est de mēte ois. i. d. l. fi. et in terminis istis est decisio do. Anto. but. in cōs. suo. x. r. incipien. i. e. s. x. p. x. i. s. i. in primo dubio. vbi dicit q. 10 t. quādo testator. vtiur aliquo verbo denotāte q. singulariter sint patroni oēs illi qui sunt de vna stirpe tūc oēs succedent in capita et nō habebantur pro vno. v. p. p. q. v. taur verbo distri butiuo. ita etiam decidit Pe. de anch.

in p. s. ccc. l. v. incip. v. i. s. p. i. c. t. o. r. q. u. e. s. t. i. s. in primo dubio. et est idē cōstitutum de verbo ad verbū. Quid aut si aliqui quib. legatur in patronat. sint cōiun cti per copulā et etiā leget in i. r. patro. alteri persone separatim. an illi cōiun cti habebunt p. vno. vide bonū tex. in l. liber hō. s. titi. ff. de here. insti. et nota. in. d. l. fi. et in. l. re p. i. n. c. i. ff. de lega. iij. t. Quid aut si testator dicat titio cū ecclia mea in i. r. p. a. lego fundū. an fan dus censebit legat. ecclesie pro dimi dia. et titio pro alia dimidia an vero cēsebitur factū legatū titio et de i. r. patro. dicte ecclesie et de fundo dicas q. legatū censebit factio titio de vtroq. ita decidit Ro. dices sibi accidisse hāc casum Rome in suo singulari inci. ac cidit mibi. in. x. f. charta. col. j. in. fi. al. legat text. vnicū qui bñ probat. in. l. fi is qui ducēta. s. si quis leger. ff. de reb. dubijs. ¶ Quarto quero in hac ma 12 teria pone quod quatuor sint patroni quo casu habent quatuor voces an si vn. sit heres alteri. habebit duas vo ces. Cōclude q. sic s. m. p. a. n. de elec. a. Zan. et Lapū quos refert et sequit Jo. de imo. in. d. cle. plures. in. viij. col. s. u. per glo. in verbo ab vno eo. ti. de iure patro. et q. ista questio nō habet dubi 13 tationē vltius non in i. s. t. o. ¶ Quinto quero an ista successio que fit in i. r. repatronatus vel ex testamēto vel ab intestato fiat de iure cōi. an de gratia. dic breuiter q. de gratia. ita Abb. p. a. nor. in. c. j. de p. b. e. per. c. qm. j. e. et plene dixi. s. sup verbo ius. in. ij. q. ¶ Sexto q. ro. an in i. r. p. a. trāfferatur p. succe sione ita ad filias sicut ad filios vel ad feminas sicut ad masculos. Jstā q. nē explicauī plene supra sup verbo cōpe tēs alicui. in. j. q. et p. clausi q. sic. et ibi ēt tetigi q. si femina esset meretrix. Jn tellige tñ p. m. s. s. am p. clusione q. nē femi na esset heres sicut masculū q. in i. r. p. a. trāsit ad illū ad quē trāsit hereditas. ita d. Jnn. sup hac rubr. et sequunt ce teri. idē Abb. et alij. in. c. j. et in. c. cū le culū. j. e. idē doc. cōiter in cle. p. n. r. e. e. ti. maxime Car. ibi. in p. m. in. v. j. et v. j. q. hinc dixit Pe. de Anch. in. c. ex in i. r. p. a.

Tractatus de iure patronatus

nnatione. i. e. qđ si ex forma statuti vel
pſuerndinis extatibꝫ masculis exclu-
dat femina dotata excludet etiā a in-
repa. ⁊ per cōsequē a presentatiōe re-
ctious ⁊ ab alijs effectibꝫ iurispa. ⁊ hoc
refert ⁊ sequitur dñs Laurus de pa-
latijs de fano in suo tractatu super sta-
tuto qđ extatibꝫ masculis filie nō suc-
cedat in vlti. colū. Istud etiā dixit fe-
de. de senis in pſi. suo. c. vi. quem refert
⁊ sequit do. Abb. pñ. i. d. c. cū seculū.
sz corrupte alligauit qđ hoc dicit fede.
in pſi. suo. c. xi. inci. qđ talis est. in pe. co-
lū. vbi subijcit qđ ita seruat pſuetudo.
idē etiā firmat do. Car. sup hac rub. q.
vii. idē Abb. in pſi. suo. l. xi. inci. casus
in. j. volū. ex predicta etiā declaratiōe
inferunt doc. in predictis locis qđ si fi-
lius renūtiat hereditati paterne nō
retinet etiā inſpa. lz argui possit in cō-
trariū: vt per gl. in. c. cōsiderādū. c. vi.
q. vii. que allegat. l. filij. ff. de inrepatr.
vbi expresse dicit: qđ filij abstinētes se
ab hereditate parterna inſpat. qđ ha-
bēt in liberis nō amittūt sed ille text.
nō loquit in inrepa. ecclie qđ trāsit ad
eū ad quē trāsit hereditas vt. s. dicit. ⁊
faciūt que dicā. j. in cōnibꝫ sequenti-
15 bus. Et Septimo qđ an inſpa. possit
legari filio vel filie nō heredi. vel etiā
alteri qđ non instituatur heres. In hoc
puncto distingue fm Jo. an. in. e. c. cū
seculū. quē refert ⁊ sequit ibi do. Car.
sio. in. v. q. qđ si legatū factū est ecclie
tenet sicut teneret donatio. c. illud. j. e.
cū cōcordantibꝫ ibi memoratis. si aut
factū est prinato nō valet nisi cōsentie-
te episcopo sicut nō valet donatio. d.
c. illud. nā legatū est donatio. s. j. in-
sti. de legatis. ⁊ subijcit Jo. an. ibi con-
siliū esse vt a principio ante testamēti
factionē vel ante mortē interueniat
episcopi auctoritas. fauore in vltima-
rū voluntatū dicit videri qđ etiā post
mortē possit episcopus approbare et
cōsentire. ⁊ hāc opinionem suā refert
ipemet Jo. an. in addi. Spe. in hoc ti.
in addi. magna post principium. Pre-
missam etiā cōclusionē sequunt Cald.
et cōiter ceteri. in. d. c. cū seculū. prout
ibi etiā attestatur Abb. hinc dicit pre-

fati doctores qđ in casu quo fieret lege-
tū inſpa. laico cōsisteret ipm inſpa.
apud heredē vniuersalē. vsqꝫ quo epi-
scopus cōsentiret ⁊ approbaret ipsum
legatū. intra enim vt dicunt doctores
prefati. volētia qđ inſpa. transferatur
per successionē loquuntur de heredibꝫ
nō aut de legatarijs. ergo quis nō suc-
cedet in inrepatro. per viā legati. nisi
episcopo cōsentiente. ⁊ hāc cōclusio
nē etiā firmat do. Card. super hac rub-
rica in. q. vii. ⁊ pro predicta cōclu-
sione est etiā clara decisio Archi. in. c.
presens clericus. in principio. r. q. ii.
vbi dicit. qđ pater nō posset filio legare
vel donare inſpa. nisi eū institueret he-
redē qđ intelligit nisi ep̄s cōsentiat vt
supra quā decisio refert ⁊ sequit do.
Bertol. bellēci. in apostillis ad Abba-
tē in. d. c. cū seculū. In actu aut interui-
uos. puta in donatiōe iurispa. an con-
sensus ep̄i debeat de necessitate inter-
uenire tēpore ipsiꝫ donatiōis vide que
plene dixi. s. sup verbo de diocessani cō-
sensu in. iij. q. i. vbi dicta etiā faciūt ad
intelligētiā predictorū. Ex premissis
inferri videtꝫ qđ si cōtingeret ecclesiā
vacare ⁊ heres presenteret anteqꝫ epi-
scopus approbaret legatū factū de in-
repatro. qđ presentatio teneret: qđ inſ-
pa. vt dictum est remanet apud here-
dem vsqꝫ quo erit approbatum ipsum
legatum. In cōtrariū tamen puto esse
veritatem: qđ si verum esset quod pre-
dicti de facili pararentur via fraudibꝫ
posset esse heres statim mortuo testa-
tore presentare ⁊ nō expectare consen-
sum ep̄i. et sic reperiretur legataria
delusio ⁊ itz inſpatro. remaneat apud
heredem ante consensum episcopi ta-
mē iniquum videtur quod ipse heres
presenteret anteqꝫ cōsuet episcopi nol-
le cōsentire legato per viediciā ratio-
nē. pro qua optime facit ter. in argu.
in. l. sciendū. ff. de vſn. ⁊ qđ illā ter. di-
cit do. Fran. de are. in. c. ii. in pñ. colū.
de accn. bene etiā facit text. in legatis
⁊ notabilis in. l. quod dicitur. ff. de so-
ln. ⁊ gaudeo reperisse qđ illā opinionē
tenet do. Card. flozē. in. d. c. cum seculū
in. in. vi. q. licet Gaspar contrariū re-

meri
ibi q
spe a
tād
qđ a
⁊ qđ
17 hoc
inſp
extr
nis.
hui
qđ tr
cōm
glo.
hac
dū. p
tis.
de se
Car
err
tis v
tene
cod.
opin
e. ⁊ i
ij. co
sus
fene
miss
belle
d. c. c
tesa
tene
sion
ad q
qua
c. cu
cūq
mū
in h
vt p
et m
rins
18 acc
dato
guin
eat in
dinat
de in
ad he
sit dic

merit fm. eñ. a subicit fori? do. Car. ibi q legatarius poterit pñtare sub spe approbationis q etiā est benenosa dñi: q sepe ptingere posset in facto. q aut etiā dixi de donatio in inspa. an r qñ r qñ fieri possit explicabo. f. sup hoc pbo loco suo. ¶ Octavo qro an inspatro. trāseat ad oēs heredes etiā extraneos an solū ad heredes sanguinis. pñde breuiter vt. s. dixi in q. vij. hui? pbi in p. pcedit etiā dicta clem. q trāsit etiā ad extraneos. ita decidūt cōter oēs in clem. plures. eo. ti. post glo. ibi sup pbo heredes. idē Inn. sup hac rubr. in fi. idem glo. in c. pñderā. dñ. rvi. q. vij. r tenuit glo. in c. pie mentis. eadē causa r qñ. idē tenet f. de de senis in pñ. suo. crf. col. penul. idem Car. sup hac rubr. in. vij. r. vij. q. i. pñ. crf. incip. in noie individue trinitatis vbi dicit q hec est cōis opinio idē tenet Abb. et alij cōiter post eñ in c. i. f. eod. et subicit ibi Abb. q hec est cōis opinio. idē tenet Abb. in c. cū sectm. f. 19 e. r in disputatōe sua inci. augerio. in iij. col. in fi. r in cōst. suo. liij. incip. casus cōtingentie. in j. volu. l3 ipse Abb. tenferit contrariis in c. j. de prebē. pñmissam etiā cōclūsiōē tenet do. Bar. bellencinas in apofillis ad Abba. in d. c. cū seculū. vbi etiā alias anthouta tes. allegat l3 referat aliquos cōtrariū teuentes. r fundamentū pñmisse cōclūsiōis est q inspatr. trāsit ad quēcūq ad quem trāsit vniuersitas bonorū in qua est ipsum inspatr. c. ex literis. r. d. c. cum seculū. j. e. si ergo transit in quēcūq extraneū in quē trāsit hereditas multo magis transit cū hereditate in in heredes institutos a patrono. et q vt pñdixi ista cōclūsiō est communis et modicam habet dubitationem vltirius nō insisso. ¶ S3 hic suboriz qñto

18 accessoria. t pone q ordinatū sit a fundatore vel testatore q ad heredes sanguinis tantū. r nō ad extraneos trāseat inspatro. an talis dispositio vel ordinatio valeat Bal. in l. ij. circa pñ. C. de in ins vocā. dicit q inspatro. trāsit ad heredes etiā extraneos nisi aliud sit dictū in fundatōe. sentit ergo q va

leret dispositio vt nō trāsiret inspatro. ad heredes extraneos: r illud dictum Bar. refert do. Bart. hellēci. in apofill. ad Abb. in d. c. cū seclm. r etiā refert et sequit do. feli. sande? in trac. suo qñ li tere aplice pñdicēt patronis eccliarū in. ij. col. pñ. corrobora. Ego credo hanc pñclūsiōē esse verā. dñmodo tali dispositioni cōsentiat eps iuxta ea q dixi in pñcedēti qñe q ex quo ipm inspatro. transiret ad oēs heredes si alteri here dū pñleget eps cōsentias reqrit vt ibi declarant. nō poterit ergo testator vni ex heredib? ad iudicare inspatro. nisi accedēte pñsensu epi. pñdicta de facili tñ pñsentitū epi: r bene faciūt ne retrahatur hoies a fundationibus ecclesiā rñ. An aut iudex in diuisione hereditatis inter plures heredes possit vni ex heredibus ad iudicare inspatro. dicaz j. q. xij. huius verbi. r ibi dicenda etiā cōferunt ad istam questionē. Suboritur nūc alia notabilis dubitatio circa pñdicta. pone t q testator disponat q inspatro. spectet filio suo r descendētibz. enenit casus q filius nō habet descendētes. sed morit relicto herede collateralali vt extraneo. an talis heres erit patronus videt dicēdū q nō: q volūtas testatoris habet p lege. s3 disponat in autētico de nuptus. sed cū disponat q ad descendētes trāseat inspatro. ad alios nō debet posse trāsire. Et p ista parte facit decisio Bal. s. alleg. in l. ij. C. de in ins vocā. In cōtrariū tamen cōsultuit in terminis pñ. de anch. in pñ. suo. lxxx. incip. prima facie. r monetur inter cetera. q videt testator: et abundāti de descendētib? mētiōē fecisse. Monet etiā ex alijs de quibus p eñ. r opi. sua mihi placet q verisimiliter facit mentionem de descendētib?: q sperabat filium suū liberos habiturum. nec est verisimile q descendētibz descendētibz voluerit ipsum inspatro. remanere in aere vel illū exringui arg. l. cū de indebito. ff. de proba. et ex his satis tolluntur obiecta de quibus supra. ¶ Nonno quero an inspatro. transeat in fideicommissarium cui hereditas restituitur. videtur dicēdū

fundamēto qz in pūris incorporalib⁹
sufficiat habere ius allegat Inno. in. c.
cū nostris. de pces. p. b. 2. notata p Cy.
in. l. monumēta. C. de lega. 2. pbat in
c. si tibi absenti. de p. b. 2. li. vi. et facit
qđ decidit Abb. in. c. qđ aut. in fi. ter.
tialit. i. eo. vbi dicit sufficere presenta
to qz sit institutus dato qz possessionē
nō apprehēderit quātū ad hoc vt dica
tur habere plenū ius bñficio p. d. c. si
tibi absenti. 2. faciunt notata in. c. sup
his. p. illū text. j. de accus. ¶ Duo deci
mo qro circa illū modū trāsserēdi ius
patro. l. aliū pone t qz inspa. relinquat
primorib⁹ an auctū⁹ admittat cum
nepotib⁹ defuncti. Cōclnde qz nō. ita
decidit Bal. in p. si. suo. lxxvii. inci. su.
per eo qđ querit circa fi. in. iij. vo. vbi
dicit qz preferunt nepotes. Et rō est hz
eū. qz preferunt a iure ex sui qualitate
pūmlegiata 2. verba debēt cūliliter in
telligi allegat antēcā post f. res. C. de
25 legi. here. ¶ Decimo tertio qro an in
dimissōe hereditatis posset index vni
ex heredib⁹ adiudicare iurispatrona
tus. 3. qñē attingūt doc. cōter l. c.
querim. nā. j. eo. ti. 3o. an. post. Soff.
ibi tenet qz nō per illū text. qz prohibet
mutationē ordinatiōis ecclie propter
mutationē patroni. do. p. e. quē ibi re
fert Abb. tenet pirariū. 2. mirat de 3o.
and. dicit em do. p. e. qz inspa. poterit
vni ex heredib⁹ adiudicari ex pluri
bus rōnib⁹. prima qz nō phibet inspa
tro. trāsserri de vna psona in aliā fm
eū. S. cōā qz inspatro. trāsit cū vniuer
sitate. c. ex literis. j. eo. Tertia qz vtili
est ecclie vnū habere patronū quā plu
res qz vt ipse dicit solet negligi qđ cōi
ter possidet. l. ij. C. qñ 2. quibus quarta
pars debet l. x. primā opinionē tenet
Abb. ibi tali fundamēto. nam aut
hereditas equaliter dimiditur inter
heredes 2. tunc nō apparet ratio qua
re magis debeat inspatro. adiudica
ri vni ex heredib⁹ quā alteri. vnde cū
sit ius indimissibile cōstitit penes oēs
insolidū per notata per gl. in. c. j. j. eo.
autē illi cui adiudicat inspatro. fuit
data minor pars hereditatis 2. nō vtr
talisa adiudicatio. Ratio est qz videtur

adiudicatum inspatro. in cōpensatio
ne bonorū. 2. sic quodāmodo cōmuta
tur cū tēporali 2. recipit estimationē
cōtra. c. de iure. j. eo. 2. subijcit Abb. ibi
hanc questionē esse menti tenendaz.
qz qñdie pōt accidere. 3. 3. etia quæ
sitionē tangit Abb. in. c. j. j. eo. 2. remita
tit se ad notata in. d. c. querimonia. ¶
Premissaz cōclnsionē cōprobop illud
quod decidit post. 3o. and. d. Card. 2.
Abb. in. c. ex insinnatione. j. eo. vbi di
cūt qz si plures sunt patroni laici non
pōt vnus alteri remittere vel relaxa
re ius suū ita vt alter sit solus patro
nus sine p̄sensu epī. qđquid dixerit ibi
glō. cōtrariū pcludēs quā opinionem
aliqui secuti sunt ibi 2. pceptor mens
do. Jason i. l. volūtas. C. de fidei cōmis.
qz fm sensuz dicte gl. aliud ē relaxare
aliū donare sz id fundamētū reprobat
ho. 2. sequaces. S. relati. 2. Arch. i. c. ne
mini. xvj. q. viij. p. c. qrelā. j. de simonia.
cum similibus. ergo in dimissione here
ditatis non poterit index vel ipsi he
redes ordinare non poterunt. qz vn
ex eis sol⁹ sit patron⁹ sine epī p̄sensu.
requit em fm p̄fatos doctores vbi. S.
cōsensu epī ne aliquid falsitatis vel
fraudis ptingat in tali donatione ad
indicationē vel relaxationē. nā sepe
in veritate sit emptio 2. sic simonia cō
mittit 2. fingit donatio vel libera rela
tio. Premissaz ē 2. cōclonē reperio te
nere do. post. in summa huius titu. S.
qualiter transferat. circa principium.
Et hāc cōclnsionē tenēdo ad argumē
ta domi. pet. faciliis est responsio. Et
primo non obstat dum dicit qz inspa
tro. pōt in aliū trāsserri. ergo etiā vni
ex heredibus poterit in dimissione ad
iudicari qz respondet qz imo inspatr.
nō potest in laicum transferri sine cō
sensu episcopi et tunc etiam non po
test transferri nisi titul. lucratino. vt
plene traditur in. c. illud. j. eodem. si
ergo inspa. adiudicetur vni ex heredi
bus in dimissione hereditatis 2. ad iudi
cef libere 2. nō pro inconsto alicuius
partis hereditatis cum cōsensu epī id
fieri poterit inter ipsos heredes. index
tñ inique faceret id faciēdo. qz nulla
R iq

Tractatus de iure patronatus

ratio hoc patitur. Si patet ad iudicetur pro incerto seu in cōpensationē alicuius partis hereditatis. tunc qz in spatio. quodāmodo venderet & sic simonia cōmitteret. d. c. de iure. Ieo. id fieri non posset etiā cū cōsensu epī p. notata. in d. c. illud. nō etiā obstat aliud in quā tū dicebat do. Pe. qz in spatio. pōt vni ad iudicari: qz transiit cum vniuersitate. qz respondetur qz hoc argumentū facit cōtra eū: qz si ibi est in spatio. vbi est vniuersitas hereditatis. Ergo oēs heredes. remanebūt patroni nō obstante ad iudicatione facta vni ex eis qz apud quēcūqz eorū remanet pars hereditatis & sic pars vniuersitatis. Preterea qm in spatio. ad iudicaret vni. sic specificē ad iudicat nō autem trāsiit cū vniuersitate. Minus etiā obstat tertiū sup. qd se fundabat do. Pet. dicens qz vtilius est ecclesie habere vnū patronū qm plures. Igit vni pōt ad iudicari in spatio. qz rñdet qz ex quo iura patiūtur plures esse patronos cle. plures. cū similib. eo. tit. id etiā d3 patet iudex nec est p. cludēs istud tertiū fundamētū. & sic remanet expedita hec qstio. ¶ Decimoquarto qro an in spatio. transeat ad filios bastardos spurios vel alio modo illegitimos. hec qstio decisa fuit sup. verbo cōpetens alicui in. q. q. die vi ibi. & sic sum expedit de questionib. primi modi transferendi in spatio. de vno in aliū. f. p. viā successio nis. ¶ Decimoquinto qro qz dictū est supra. in. j. q. huius verbi qz in spatio. 27 trāssert p. viā pmutatiōis. tan in spatio. possit pmutari cū quacūqz re. Concludit qz nō sed sātūmodo pmutari potest i cū alio iure spiritali. Ista sunt verba host. in summa huius tituli in. 5. qualiter trāssertat h. res pmutata allegat. c. nemini. xv. q. vj. c. ad qstiones. 2. c. f. de rerū pmut. & ita etiā sentit gl. allegādo. d. c. nemini. in. d. c. cūz seculū. Ieo. & Inn. sup. hac rubr. & Bos. in summa huius tituli i h. trāssertur Et ita intelligit. d. Car. i. c. cū seculū. et gl. in cle. plures. in pbo libere in fi. eo. ii. Et ratio huius cōclusionis est: qz si pmutaretur in spatio. cum re tem

porali simonia cōmittitur iuxta nota ta. in. d. c. ad questiones. 2. in. c. de lin. re. Ieo. ¶ Decimo sexto iquero an in pmutatione inrispa. requiratur epī cōsensus ter. in. d. cle. plures. in. p. ut factus in verbo libere. pbat in simi li qd non. dicit em ibi ter. qz libere. i. si ne superioris auctoritate fin expōsitiōe glo. ibi possunt patroni inter se cōuenire de rectore ab eis alternis vicibus presentando. & dicit ibi gl. in. d. verbo argumento illius ter. qz patroni duarū ecclesiarū possunt inter se pacisci vt vnus sit patronus vni alter sit patronus alterius. Ego credo dicendū qz cōsensus epī requiratur pnt requirit qm in spatio. alteri donatur vel cōcedit. Et istud vult Abb. in effectu post alios in. c. illud. Ieo. vbi cōcludit qz qm in spatio. cōceditur laico requiritur epī cōsensus p rationes qd bus ibi per eūz que verba satis cōprehendunt casum pmutationis. Et etiam rationes ibi assignate p eū post alios satis militat in pmutatione posset em fingi pmutatio. & in veritate fieret venditio & sic simonia committeretur ergo nimirū si cōsensus epī internenti re d3. Et istud expresse firman host. 30. an. d. Card. & Abb. in. c. querimus. Ieo. per illum ter. fm vnū intellectū. qz fuit host. ibi & placet prefatis doctoribus. Cōprobo hanc pclusionē p illud qd dicit host. 30. an. do. Car. & Abb. in. c. ex insinuatione. Ie. vbi dicunt qz si quis habeat cōpatronū et ei relaxaret in spatio. ita vt solus patronus sit requiritur epī cōsensus. Idem enim est relaxare vel remittere qd dare. c. querelā. Ie de simonia. c. veniensel primo de testibus. Et in ppsitione host per dicta iura. ita decidit Archi. in. d. c. nemini. in. fi. ergo etiā in pmutatione nequiretur cōsensus epī. Cōprobat etiā hec pclusio p simile. qz bñficiā nō possunt pmutari sine auctoritate superioris. c. qstus. & c. cū olim. & c. cū vniuersorū de re. pmut. Et ista cōclusio nē videt etiā velle Abb. in. d. c. ad qstiones. i. primo notabili vbi dicit qz generale est dictū doctorū: vt bñficiā et iur

ra qu
possi
tari
stat t
uent
Et v
tollē
nēce
rō ce
etiā
in q
gi ac
pia.
pdi
ctū
in al
30 tion
nati
pun
in g
cōfē
idē t
trati
illd. p
post
dis
Cōis
tron
id fia
cōced
cipie
epi c
sum
ratu
hec d
vbi d
cult
31 gio
nulli
in. c.
episc
plur
tu. p
ter. a
laico.
co. in
malit
glo
abiq
fenda
esse q

ra que habent in eis qualiterque sint
possint cū auctoritate superioris pmu-
tari. Et hęc conclusiōne tenēdo. nō ob-
stat tex. in. d. c. de. plures. q. ibi talis cō-
uentio est respectu exercitiū iurispatr.
Et v3 sine cōsensu epī eo q. tendit ad
tollēdā discordiā ad faciōrē pūisio-
nē ecclesie vt dicit gl. ibi i. pbo libere q.
rō cessat. vbi pmutat ip3 in spatro. nō
etiā obstat q. dicit gl. p. dicta q. simplr
in q. pmutari posse in spa. q. d3 intel-
gi accedente cōsensu superioris vt su-
pra. et si aliter intellexit male dixit per
p. dicta. ¶ Decimosextimo quero. q. d3
ctū est. s. in. i. q. q. in spatro. transferri
in aliū p. viā donationis. c. ex insinua-
30 tionē cū similibus. Ieo. tan in tali do-
natione requiratur cōsensu epī in hoc
puncto fuerūt opinioniones gl. in. c. illd
in glo. i. in fi. Ieo. sentit q. nō requiratur
cōsensu epī. in cōcessiōne iurispatro.
idē tenuit gl. l. c. nemini. xvj. q. vj. Cō-
trariū sentiat glo. penul. et fina. in. d. c.
illd. plene et istū pñctū attingit Abb.
post alios in. d. c. illud. et plenissime in
disputatiōne sua incipiente augurio.
Cōis est pñctio distinguēs. aut in spa-
tronatus pcedit loco religioso. Et tūc
id fieri possit sine cōsensu epī aut vero
cōcedit vel donat laico vel clerico re-
cipienti nomine ppro: et tūc requiratur
epī cōsensu. ita distinguit Host. in
summa huius titu. s. qualiter trāsfe-
ratur in versiculo donatio. Et pbat
hec distinctio in. d. c. illud. in. d. licet.
vbi dicitur q. quisq. habet liberam fa-
cultatē concedēdi in spatro. loco reli-
31 gioso. et verbum em liberam denotat q.
nullius auctoritas requirit vt notat
in. c. de multa. s. de pñct. et in. c. licet. 32
episcopus. eo. titu. lib. vj. et in clemen-
plures. per glo. in verbo libere. eo. ti-
tu. probat postea a cōtrario sensu ille
tex. aliud esse cum in spatro. donatur
laico. idē probat tex. clarior. in. c. vni-
co. in principio. e. ti. li. vj. vbi dicit for-
maliter q. si laicus in spatro. loco reli-
33 gioso duxerit cōferendū talis collatio
abiq. cōsensu episcopū efficax est cen-
senda a cōtrario. Ergo pbat tex. aliud
esse quando laico donatur in spatro.

na. vt tunc bene requiratur epī cōsen-
sus. Et istā cōclusiōne cōmuniōrē et ve-
riorē dicit do. Abb. in. d. c. illud. et ibi
rationē diuersitatis assignat. Istā etiā
pñctiōnem tenet do. Card. ibi subiciēs
in vltimis verbis q. ista opinio est cō-
munis eam etiā tenuerūt multi aliū re-
lati per do. Card. Abba. et Modernos
in. d. c. illud. istud etiā tenet cōtra do-
cto. in. d. c. ex insinuatōe. et in. c. cū se-
culū. Ieo. et Abbas in. c. querimonia. I.
eo. et in. c. de monachis. in vlti. col. de
phen. et ibidē Imol. in. iij. col. et cōter
doc. ibi et alibi. I3 Abbas aliter loquū-
tus fuerit in sua disputatiōe. s. alle-
gata Adnerite tñ p. declaratiōe hui-
pñctiōis q. dicit Rota in antiquis sub
hoc titu. vltima decisioe q. in pñdi-
cium donātis v3 cōcessiō iurisp. sine
cōsensu epī facta: q. talis cōsensu nō
requiritur quantū ad donatiōē sed
quantū ad trāslationē iurisp. et addu-
cit Rota iura et similia. Contra tñ pñ-
ctā distinctiōnē et cōclusiōnem fortiter
viget tex. in. c. nullus. Ieo. qui text. di-
cit formaliter q. sine cōsensu epī null-
laicus quicquid ecclesiasticū iuris est trās-
ferre pōt canonicis vel monasteriis.
Ergo videtur q. etiā loco religioso nō
possit in spatro. cōcedi vel donari sine
epī cōsensu. sed respōde. vt per Hostiē.
in. d. vers. donatio. et per Hostiē. hic in
summa sua circa mediū. et p. gl. pulcrā
in. d. c. vñico. e. ti. li. vj. in pbo cōsēda.
An aut in casu quo requiritur episco-
pi cōsensu sufficiat q. postea interne-
niat. dixi supra super verbo p eo qd de
diocessani. in. iij. q. An autē donatari-
possit pñtare sub spe approbationis
donationis. dixi supra. in. vj. q. in fi. t.
An autem quando in spa. donatur loco
religioso assumat naturā iurisp.
ecclesiastici. cōclūde q. sic. Casus est et
ibi gl. declarat in. c. vñico. eo. tit. li. vj.
firmat Abbas in. c. de monachis. in
vlt. col. supra de pñctis. Subiicitur
etiā alia questio in ista materia. tpo-
ne q. qd fundet et dotet ecclesiā vel ca-
pellam et statuat cum cōsensu episco-
pi: q. presentatiō spectet sibi et titio vel
alijs quos ipse edificans duxerit pro
R iij

Tractatus de iure patronatus

libito volūtatis eligēdos. Cōtingit q̄
dictus titius his p̄ntavit vna cū fun-
datoze. postea eneniēte casu tertie p̄-
sentationis fundās adiuncto sibi alio
2 excludo dicto titio p̄sentat. Querit-
tur an talis p̄ntatio valeat. In hoc p̄-
cto Cald. in p̄s. suo vltimo 13 q̄ p̄nta-
tio nō valeat ex pluribus de quib⁹ p̄
enim. 2 illud consiliū licet sit in nūero
cōsiliōz. Calde. tñ vt subscriptio sonat
est cōsiliū petri de anch. 2 mihi etiā
placet decisio predicta. eo fundamēto
q̄ fundans admittēdo dictū titiū bi-
na vice enim satis eligit. 2 sic firmatur
dispositio sua facta tēpore fundatio-
34 nis. ¶ Decimo octauo quero an do-
natio p̄ntationis fieri possit refert̄ in
repatro. In alijs cōcludit q̄ sic fm̄ Vin-
cen. in. c. ex insinuatione. Ieo. q̄ refert
et sequit̄ Calde. in p̄s. suo. xix. sub hoc
eo. titu. 2 hec cōclusio etiā p̄bati videt̄
in cle. plures eo. titu. ¶ Decimo nono
35 quero tan possit fieri donatio inrispa.
futuri sine epi 2 sensu. Ex p̄lū in q̄one
q̄ fuit de facto vt attestatur do. Cardi.
florē. in. c. cū seculū. in. iij. q. i. eo. Qui-
dam donauit aliqua bona plebano 2
canonicis cuiusdā plebis. vt de illis
doretur capella. 2 in insiro donatio-
nis dixit velle q̄ A. 2 B. laici essent pa-
troni. an talis donatio vel dispositio
valeat. ita q̄ nō possit postea dici⁹ do-
nator. alii relinquere patronuz illius
capelle. puta herede suū vniuersalez.
videtur prima facie q̄ talis ordinatio
sit irrenocabilis tāq̄ actus factus in-
ter viuos. Nec ob. si dicatur q̄ non va-
luerit vel nō valeat ex quo epi tali or-
dinationi nō cōsensit. q̄ responderetur q̄
nō requirit̄ epi consensus hoc casu ex
quo nō donatur in patro. qd̄ nondū
36 est in esse deductū. ¶ Iura em̄ requirē
tia cōsensum epi in donatiōe inrispat.
facta laico. loquūt̄ q̄n̄ ipsum inspa.
tam est creatū 2 firmatū. Contrariū tñ
cōcludit do. Card. vbi supra dicens q̄
talis donatio inrispa. nō valuit p̄pter
defectū dicti cōsensu. monetur quia
quēdammodū cōsensu epi requirit̄ in
cessione inrispa. firmato. Ita etiā re-
quirit̄ in p̄paratoria. argu. l. o. f. de

spōsa. 2. c. p̄terea. de offi. dele. Et subij-
cit do. Cardi. q̄ ita fuit obiectū 2 q̄ he-
res vniuersalis dicti donatoris fuit
patronus. Que cōclusio etiā mihi pla-
cet 2 eā cōprobo q̄ rōnes quare cōsen-
sus epi requirit̄ in donatiōe inrispat.
iam creati. de quib⁹ p̄ Zub. 2 doc. in. c.
illud. Ieo. militat etiā in donatiōe in-
rispa. creādi. tñ cōclusioni vnu
obstat scz q̄ epi pōt semp̄ p̄sentire ex
post facto. 2 ratā h̄re donatiōe. vt cō-
cludūt dñi de Rota in decisioe vltima
sub hoc tit. de inrepa. in antiq̄. 2 dixi
supra in p̄bo p̄ eo q̄ de diocelani cō-
sensu in. iij. q. ergo vt q̄ vltimo ap-
pareat epi nolle cōsentire q̄ nō possit
talis donatio renocari. sed facilis est
solu. q̄ ex quo donatio nō v3. vltimo
epi p̄sentiat pōt donās interea dispo-
nere alio modo nec posset postea epi
p̄sentire in p̄iudiciū heredis cui fuit
ins questū q̄ etiā dicit̄ dñi de Rota
in pallegata decisioe circa mediu.
¶ Vigesimo quero an abundat in
hac materia donatiōis in patro. an do-
nataris inrispa. possit p̄ntare dona-
toze. Veniunt p̄inde q̄ sicut cōcludit
Jo. and. 2 sequūt̄ Abb. 2 cōiter ceteri
ri in. c. ex insinuatione. Ieo. Limitatur
tñ hec p̄sio fm̄ p̄fatos doct. nisi p̄ vna
vice sit cōcessum ins p̄ntadi. q̄ tūc nō
pōt p̄ntari concedēs. q̄ is facere dicit̄
cuius noie sit. l. i. §. de iecisse. ff. de vi et
vi ar. c. mulieres. de sen. excō. cū sibi.
et facit qd̄ dicit Abb. in simili. in. c.
fi. in fi. §. de insti. 2 claris Card. flo.
post Jo. Calde. ibidē dicētes q̄ si pro
vna vice sit donatū ins cōferēdi tñ nō
pōt h̄nficiū donatozi cōferri. l3 Jo. de
imol. ibi 2 quidā alijs aliter loq̄ videat̄
tur distinguētes an concessio sit facta
tanq̄ procuratori an tanq̄ donatorio
vt primo casu nō possit h̄nficiū cōferri
cōcedēt sen cōstituenti p̄curatoze. sed
secūdo casu sic q̄ distinctio etiā est de
mente Jo. and. 2 Panor. ibi 2 ratio-
nabilis. q̄ si donatū est ins p̄ntandi
mihi dato q̄ p̄ vna vice tñ ego postea
p̄ntabo noie meo pro illa vice secus si
cōcedatur noie mihi ins p̄ntandi vt p̄cu-
tozi q̄ tunc nō possum p̄ntare conce-

dent
tur.
pan
tionē
2 vid
ficum
38 mop
cat d
dona
dūm
tio e
reat.
bater
nalle
tio. q
possi
de p̄
pbat
natio
fi. jo
ri tra
de p̄
eo. 2 d
lega.
re ins
dicaz
an q̄
so rec
dum
naret
ratur
nunc
hoc p
quitr
talē d
nisi e
Ante
per il
ecclē
litis n
sulto
aut. i
glo. n
mon
lis do
lnd. q
opi. te
in. d. c
et Ab
chis v
catur

dentem: qz ipse seipsum pntare dicere
tur. & hec distinctio etiā est de mente
patro. post Jo. and. in. d. c. ex insinua
tione. in fi. & Spec. in hoc titu. circa fi.
& vide qd dixi supra sup verbo honori
ficum in. it. q. in ver. nota th. ¶ Uigesi
38 moptimo quero t an si patronus di
cat dono ecclesiā meā p hoc censetur
donasse in patronatus. Cōclūde q sic
dūmodo cōsensu epi internemiat. Ra
tio est vt actus potius valeat quā pe
reat. ar. l. quoties. ff. de reb. dub. c. ab
bate. de verbo. sig. si emi censeret do
nasse ipsam ecclesiā nō valeret dona
tio: qz laicus ecclesiā vel aliud spūale
possidere nō pot. c. causaz. cū similib.
de pscript. cū vulgarib. Ista pconem
pbat ter. in arg. in. c. pastoralis. de do
nationib. & firmat glo. in. c. qd aut. g.
fi. j. eo. & firmat do. Anto. & Abb. & cete
39 ri transeūt cōiter in. c. de monachis. s.
de pben. & in. d. c. qd aut. & in. c. illud. j.
eo. & dicit Bald. in. l. monumēta. C. de
lega. qz legans ecclesiā censetur lega
re in spū. qd in ea habeat & faciūt q. j.
dicaz. dubitatio tū est inter doctores.
an qn talis donatio fieret loco religio
so requireretur pscnsus epi quēsdmo
dum si fieret laico si emi simpliciter do
naretur in spū. An epi pscnsus requi
ratur satis dictum est. s. in. q. xvij. sed
nunc loquimur qn donatur ecclesia in
hoc puncto Philipppus quē refert & le
quitur Abb. in. d. c. qd aut. tenent qz p
talē donationē nō transferunt in spū.
nisi epi cōsensu internemiat. idē do.
Anto. & Abb. in. d. c. illud. et monētur
per illū tex. qui simplr dicit qz pccssio
ecclesie facta religiose domui est nul
lus momenti ex quo fuit facta incon
sulto epi. idē etiā pbat text. in. d. c. qd
aut. in. fi. & ibi glo. ubi intelligit. idem
glo. magna circa principii. in. d. c. de
monachis. Et rō quare nō valeat ta
lis donatio est vt dicit Abb. in. d. c. il
40 lud. qz peccat in forma. Contrariā tū
opi. tenuit Vincen. quē refert Abbas
in. d. c. qd aut. Idē pcludit Jo. d. imol.
et Abbas sibi pms in. d. c. de mona
chis vbi formaliter dicit qz b casu pec
catur in materia & nō in forma. & qz p

pterea donatio t. & hec opinio magis
mihi placet. quā pprobo: qz si donatio
fiat de solo inrepat. loco religioso. ta
lis donatio tenet etiā sine epi pscntu.
d. c. illud. ergo eodē modo qn donatur
ecclesia in qua donās habeat in spū. qz
sic psumit voluisse nūmō donare in
patro. vt. s. pbatū est. ergo nihil est qz
suadeat cōsensum epi debere interne
nre magis hoc casu qz alio. Et hanc
opinionē tenēdo nō obstant. d. c. quod
aut. & d. c. illud. qz debēt intelligi vt lo
quātur qn donās intendebat donare
pprietatē ecclesie & nō in spū. pnt etiā
dicit Abb. ibi sup. gl. i. in primo mem
bro sue distinctionis ibi facit. Cōpro
bo etiā pmissaz pconē de qua in prin
cipio p illud qd dicit Abb. in. c. p illo
rum. in primo nota. de pben. vbi deci
dit t qz si patron⁹ eius in spū. ab alio
occupatur porrigat libellū ptra illum
dicēdo peto ecclesiā meā libellus su
sinitur & exponit ecclesiā. i. in spū. pa
tronus. qd etiā firmat do. feli. sande
alias auctoritates allegās in. c. audi
tis. in. h. col. de pscript. ¶ Uigesimalmo
cundo quero qz dictū est. s. in. q. hui⁹
verbi qz in spū. transtū cū vniuersitate.
41 quero t an sit verū hoc qz vniuersitas
trāsferat p titulū in quo requirit parti
cularis rerum traditio vt in veditiōe
hereditatis vlt alterius vniuersitatis.
iuxta. l. qui tibi. C. de here. vel act. ven.
Cōclūde qz sic fm Jo. an. Calde. & cōi
ter doc. i. c. ex lris. j. eo. & sequit do. feli.
in. c. causaz. in. iij. col. de pscript. dicēs
hāc esse cōiorē opinionē. idē t ipse. d.
feli. in. d. c. cū Bertoldus. in. fi. de re iu
dic. l. p. an. de eleaza. Iūā tenuerit vt
in dictis locis sit mētiō. & cū sequitur
do. Andr. barb. in. c. quāto. in. viij. col.
de indi. refert tū Bald. in. l. i. C. de bo
nis libertoz tenentē qd. s. dixi. & vide
q. j. dicā. q. xxv. ¶ Uigesimalmo tertio qro
42 t qn dicatur in spū. esse in vniuersi
tate vlt adherere vniuersitati. & sic qd
sit vniuersitas de qua nos loquimur.
docto. cōiter post Inno. in. d. c. ex lris.
cōclūdit qz vniuersitas in pposito no
stro dicatur illa qz ab qz alia expellio
ne intra vniuersitatis in se pinct hēre

Tractatus de iure patronatus

est villa vel castrū q̄ in se cōtinet iurif
ditionē honozē districtū ⁊ inspatro. et
similia vel aliter dicq̄ vniuersitas di
citur q̄ cōtinet in se corporalia ⁊ incor
poralia. ita Bald. in p̄s. suo. xxxij. inci.
quidā nobilis. in. iij. volu. Et p̄pterea
ibi dicit q̄ consideranda sunt verba
cōtractus vtrū venditio sit facta sub
forma vniuersitatis: an vero sint ven
dite res corporales tm̄. exemplificādo
vt per eū. Hinc etiā dicit Paul. de cas.
in p̄s. suo. cxxxij. incip. notandū in. j.
col. vbi allegat iura ⁊ auctoritates ad
hoc q̄ vendito castro venit in vendi
tione iurisditio imperiū ⁊ similia. et q̄
vendito castro vel villa trāseat inspa.
nemo negat vt dicit do. Card. in. d. c.
ex lris. in. xj. q. post Jo. and. ibi. Idem
si detur castrū villa vel ciuitas in feu
dum in qua sit inspatro. tunc etiā trā
sit ipsum inspatro. Ita p̄bat in. c. cū
seculū. ⁊ ibi nota. J. eo. ⁊ firmat Oldra.
in p̄s. suo. cccxij. incip. thema questio
nis: nō tñ posset inspatro. dari in feu
dum particulariter ⁊ de per se ita no
tatur in. d. c. cū seculū. firmat Ludo.
roma. in p̄s. suo. cccxviij. inci. p̄fens
cōsultatio. vbi fortius dicit q̄ nō vale
ret consuetudo in contrariū etiā tanti
tēpōis cuius memoria in cōtrariū nō
existeret ex bonis fundamentis de q̄
bus per eū. p̄dicta etiā p̄conē In
nocē. ⁊ docto. vbi. J. firmat Bald. in cō
silio suo. cclxxxv. incip. quedā mulier
circa finē. in. iij. volu. nec ab ea deniat
in. l. fi. in vlti. col. in prin. C. de edict. di
ui. adria. tol. Et facit qd̄ ponit Abbas
post alios in. c. ij. in. vj. col. de ord. cog.
⁊ Barto. in. l. j. in. j. col. ff. de edē. ⁊ Bald.
in dicto p̄silio pulcre declarat quid sit
totū vniuersale quid integrale qd̄ nu
merale. Et p̄dicta p̄cone inferunt
docto. in dictis locis. ⁊ Jo. and. in ad
ditio. ad Spec. in hoc titu. in additio
ne magna in prin. q̄ si habens fun
dos aliquos in villa dicat vendo tibi
oia iura que habeo in villa nō transit
inspatro. qd̄ ibi habeatur q̄ hoc casu
nō subest aliqua vniuersitas cui ad
hereat inspatro. ⁊ perinde est ac si dice
retur vendo tibi talem ⁊ talez fundū.

Et comprobatur do. Card. in. d. c. ex lite
ris. in. xj. q. dicēs. q̄ si hoc casu trāsfret
inspatro. sequeretur absurdū q̄ nūq̄
habens nisi inspatro. posset illud ven
dere dicēdo vēdo oia iura que habeo
in ciuitate vel puincia. Hanc p̄conē
etiā tenet Ro. in suis singularibus
charta. ij. col. in singulari incipi. volo
tibi dicere. ⁊ idem dicit docto. qd̄ vi
catur vēdo oia bona que habeo in ta
li villa: q̄ tunc nō transit inspatro. et
ibi ita etiā firmat do. Card. in dicta
q. xj. ⁊ monetur: q̄ eo casu perinde est
ac si essent tot p̄tractus quot sunt res.
I. scire debemus. ff. de verbo. oblig. sed
inspatro. de per se vendi nō. potest. C.
de iur. J. eo. igitur ⁊ c. Jtē militaret abs
urdum de quo. J. in p̄cedētī difficul
tate. Et p̄ ista opinione etiā facit q̄
inspatro. nō est de bonis ita formaliter
dicit Bald. in p̄alleg. p̄s. cclxxxv.
Contrariū tñ in hoc puncto scz q̄ si vē
do bona ⁊ c. inspatr. trāsfretur tennit
Bof. in libellis suis in hoc titu. in p̄s.
item trāsfretur. ⁊ sequitur do. Abbas
in. d. c. ex literis. referēs quosdā alios
ita tenere. ⁊ monetur Abbas per. l. bo
norum. la. ij. ff. de verbo. signifi. vbi bo
norū appellatio. ita cōtinet vniuersita
tem sicut hereditas. sed vēdita heredi
tate trāsit inspa. vt cōter doctores cō
cludunt in. d. c. ex literis. ⁊ late ibi p̄e
quitur do. Cardina. in. xj. q. ⁊ satis. J.
dixi. igitur etiā trāsbir vēditis bonis
⁊ in veritate ille text. p̄bat inenitabili
ter opinione istam. pro qua etiā addu
co idē sensisse Bal. in. d. l. fi. in vltima
col. C. de edic. diui adri. tollē. vbi dicit
q̄ si vēdo oia bona mea nō trāsit ins
42 patrona. tq̄ dictio mea est dominiū si
gnificatina: sed p̄sonus nō est dñs: vt
ipse dicit nisi abusue sentit ergo Bal.
q̄ aliud esset qn̄ in vēditiōne simplici
ter diceret vēdo bona sine illa dictioe
mea. ⁊ tenēdo hāc opinione: ego eam
limitare. pnt limitabā alias legendo
d. c. ex literis. scz vt nō p̄cedat qn̄ ven
dens nihil p̄nit haberet nisi inspa
tronatus q̄ tunc dicēdo vēdo bona
que habeo nō trāsfret inspatronatus
qd̄ p̄bo ex plurib⁹. ⁊ primo q̄ si aliter

dicamus cōcederetur per indirectum
qđ directo nō pceditur cōtra regulam
cū quid vna via de regul. lib. vi. cā sili-
bus. preterea 2 secūdo hoc casu nulla
est vniuersitas rerū cui inheret ius-
patronatus pnt doctores requirūt in
pclusionē premissa. Terrio pbo qđ hoc
casu cōmitteretur simonia: qđ animus
cōtrahētū tantūmodo se haberet ad
inspatronatus cū aliud nō habeat vē-
dens. Quarto 2 vltimo pbo qđ regula
iuris est qđ vbi genus nō pōt verificari
nisi in vna specie habetur p specie. l.
iij. ff. de liberis 2 posthumis. 2 ibi nō.
et in. c. qđ in Abbas. et in. c. ex parte. de
offi. deleg. Ergo si dicat vēdo oia bo-
na 2 vendens nō habeat nisi inspat.
tenetur ipsam inspat. venditū qđ est
pbiuit. c. de iure. l. eo. cū similib. Et
hoc etiā dixit do. Card. in. d. c. ex lite-
ris. in. xi. q. vi. §. retuli ad aliud pposi-
tū. Et ista videtur mihi veritas in hoc
puncto. Et istā limitationē ex eisdē ra-
tionibus credo militare vbi venderet
hereditas. Et per istā limitationē tol-
litur vni fundamenta Card. qui vt
supra retuli tenuit 3iū ei? qđ ego su-
pra firmam. Alia etiā fundamenta in
contrariū adducta tolluntur per dictū
ter. in. d. l. bonorū. Inferūt etiā ex pre-
missis Inno. 3o. and. 2 Abb. in. d. c. ex
litteris. qđ si vendit fundus vel palla-
tiū in quo sit capella iurispa. ipm ins-
patro. nō venit in tali veditiōe etiā qđ
nō habeatur aditus ad dictā capellā
nisi per fundū vt pallatiū. Et ratio est
fm eos: qđ pallatiū vel fundus nō est
quid vniuersale sed res particularis.
Cōtrariū tñ dicit Barto. in. l. si merces-
des. §. si cū fundū. ff. de actio. emp. per
illū rer. cōcludēs qđ vedito fundo
in quo sit capella. venit in venditione
ipsa capella nisi ad eam habeat adit?
ex publico. qđ dictū referūt doct. in. d.
c. ex l. i. 2 Ludou. ro. in notabilibus
fatis in secūda charta in singulari inci-
piēte si vēdo fundū. vbi etiam 2 hanc
partē. Et multa allegat que nō faciūt
ad ppositū: qđ loquūtur in casu qđ vē-
deretur vniuersitas. sed vt dictum est
fundus vel pallatiū nō dicitur qđ vni

uersale. Itā etiā partē tenet do. Car.
flore. in. c. cū seculū. in. iij. q. l. eo. et in
2i. suo. c. xxiij. incipiente in noie indit-
dne trinitatis. in. j. col. mouet ex mul-
tis. sed potissime ex d. §. si cū fundū. qđ
ter. vere fortiter stringit. ita vt de faci-
li disputādo teneri posset. hec pars tñ
precedēs est cōis vt attestatur do. Ab-
bas in. d. c. cum seculū. Cōcludens cō-
muniter doctores eam tenere etiā in
casu qđ fundus super quo esset capella
fuisset in feudū datū qđ est forti? vt
ibi per eū. Et hāc opinionē dicit etiā
esse cōem. Abbas in disputatione sua
incipiente augerio. in. x. col. in pinci.
Licet dicat cōtrariā partē posse susti-
neri ex rationibus de quib? ibi p enj.
premissam etiā cōclusionē reperio te-
nere Bald. in. l. si. in penul. col. in fi. C.
de edic. diui adria. tollē. vbi dicit qđ si
habeo eccliam in fundo meo et dono
tibi fundū nō trāsit ecclia. etiam si ad
eā nō sit accessus nisi p fundum. rō est
fm eum qđ nō est eiusdē pditionis ec-
clesia cū ipso fundo. licet secus sit vt
ipse dicit in sepulcro qđ bene trāsit
fm enj: qđ potius in facto quā in iure
cōsistit. Et quib? verbis colligit solm.
ad. d. §. si cū fundū. vbi presupponitur
qđ vendito fundo transeat in vendi-
tione sepulcrū: vel solne vt per Abba.
post Innocentiū 2 alios in. d. c. ex lite-
ris. 2 cōsidera ista pars est tutior i ven-
ditiōe loquēdo qđ eā tenēdo cuiusqđ
dubii simonie. ¶ Cūgismo quarto qđ
44 ro circa pdicta tan veditio honoran-
tīs trāseat inspatronat. videt dicen-
dum qđ sic. qđ inspatronatus est hono-
r vt prj in diffinitioe sui. de qua p doc.
sup hac rub. dū dicit qđ est ius honori-
ficā 2c. Itē istud dūū honoriātas vide-
tur qđ vniuersale igitur 2c. in cōtrariū
consultat Baldus in 2i. suo. c. lxxv.
incipiē. quedam mulier. versūs finem
in tertio volumine secundū pūmā im-
pressionem. et in consi. xxij. incipien.
quidam nobilis. eodem volumine. et
mouetur inter cetera. quia inspatro-
na. nō est simpliciter honoriātia. sed
etiam continet omēs 2 utilitates vt ex
predicta diffinitione constat ex quib?

Tractatus de iure patronatus

bus verbis tollitur primū argumentū
factum in contrariū. Non obstat etiā
aliud scilicet quod honoraria sit quid
vniuersale. q. docto. communiter sen-
tiūt contrariū in dicto. c. ex literis. vbi
45 dicunt q. villa et castrum dicuntur qd
vniuersale q. continent in se iurayū
iurisdictionis scilicet iurisdictiones hono-
rem et districtū volunt ergo q. honor
vel honoraria sit de contentis sub di-
ctis terminis vniuersalibus et sic q. nō
sit qd vniuersale. q. vt de se patet aliud
est continens aliud contentū que con-
clusio est iuridica et equa et menti tenē
da: q. de facto facilius cōtingere pos-
sit. ¶ Vigessimoquinto quero circa hūc
modum trāsferendi ius patronatū in
46 alterum. pone t. q. quis vendat vni-
uersitatem in qua sit ius patronatū. an
si illud exprimat in vēditione trāseat
cum vniuersitate. exemplū q. s. dicit vē
dovillā vel castrum cum omni iurisdic-
tione honore iure patronatus et. istaz
questionem attingit Jo. and. in. c. vni
co. in prima colum. eodem ti. lib. vi. in
nouella. Et post argumentationes ad
partes cōcludit q. ius patronatū trāsit
cum vniuersitate. t. monetur inter ce-
tera q. etiā i. spiritualib. illa q. insunt
sine vitio exprimuntur. ca. significasti
et ibi glo. ij. et docto. notat. s. de electio.
et gl. ij. et ibi Panor. et docto. no. in. c. ad
audientiam. secundo de rescrip. et ibi
dem do. s. feli. sandeus in. vj. colum. in
versiculo exprimere multis alias au-
thoritates accumulat. subijcit etiā Jo.
and. vbi supra q. and. ait pro hac par-
te sententiā in curia de vēditione vil-
le gelheyim. quā fecerat capitulū her-
bipolēse decano et. c. sancti Stephani
magnūm: q. in vēditione expulserat cu-
riā agros vineas decimas cēsus ius
patro. cū oibz iuribus et. p. s. luit t. fi
Joā an. ibi aduertēdū esse ne fiat expul-
sio iurisp. vēditioni p. iuncta scz p.
quā dici possit ius p. expulso venditū:
tūc em nō valeret vēditio respectu ius
patro. c. de iure. f. eod. et oia vba Joān.
andre. vbi supra. ibi s. em refert licet
aliā opinionem tenere videatur: vt
infra dicam. Et istam opinionem Jo.

and. ipsemet refert et cum ea transit in
additio. ad specu. in ti. hoc in additio-
ne magna post princ. et eam etiā refert
Audonius roma. in p. suo. c. c. lxxv. ij.
incip. presens cōsultatio licet oia eius
dicta nō referat eam. etiā refert et se-
tur Abb. in. c. illud. in. ij. colū. f. eod. et
domi. Card. flor. in. c. ex literis. in. xj.
q. ad finem. f. eo. Istam eādem conclu-
sionē tenet Bal. in. l. finali. in. vlti. col.
C. de edic. vni adri. tollen. vbi dicit q.
si dicatur vēdo tibi castrū. et patrona-
tum transit in vēditione tali iuspat.
quia vt ipse dicit in iustis ampliatio nō
vitiat allegat. l. cum precario. ff. de pre-
cario. et. l. si tam angust. ff. de seruici-
tibus. Et hoc idē videtur sentire Bal.
recte cōsiderāte in p. suo. c. lxxv. in. 47
cip. quedā mulier. vbi cōcludit t. q.
si quis vendit oēs honores et honora-
tias et ius patronatus trāsit ipm iuspa-
tronatus et monet q. illud vbi hono-
rarias: nō est terminus vniuersalis: er-
go sentit q. si esset terminus vniuersalis
trāsiret nō obstat expulsiōe facta. idē
clare p. cōcludit Jo. de ana. in. c. q. relā. in
fi. j. de sumo. idē etiam tenet Oldrā. cla-
re in cōs. suo. c. c. lxxv. incip. thema que-
stionis. Aliā opi. in hoc p. cōto tennit
Jo. calde. in. d. c. unico. c. tit. lib. vj. et
distingnuendū sit q. ant expulsiō iuspa-
tronatus fuit facta declaratiue: vt q.
dicat vēdo villā cū oibz iuribus suis
videlz iurisdictione honore iure patro.
et. et tūc trāseat ius patronatū q. talis de-
claratio nō inducit nonā vel singula-
rē vēditionē. aut p. fuit facta expulsiō
nō declaratiue sed cōiunctiue. et tūc
ipsa expressio nō fuerit necessaria: pu-
tat nō trāsire ius patronatus. Istā opi-
nionē post multa refert ibidez Sem.
in principio. in. ij. col. et ita residet vna
de videtur istam tenere ex quo eā re-
fert ultimo loco: vt notat glo. in. l. qui
filiū. s. fabinnus. ff. ad rebel. Joā an. in
c. j. de penis. li. vj. in nouella. et. c. j. de
sentē. excōi. et p. batur in. l. si idem. cum
eodem. s. fi. ff. de iurisd. om. iud. et in
l. bona fides. vbi notat Bart. ff. de po-
siti. et firmat Bal. in autentica ex testa-
mento. in. ij. colum. C. de colla. et in. l. si

mal
in cō
te ve
col. 2
su in
cto. 1
cto 1
de si
nate
in v
nate
48 si
q co
prim
caus
cipa
se no
in p
cum
deno
cessio
etiā
tur 2
Joā.
dicta
and.
poni
derm
de in
poni
nio d
mili
49 C. de
dedic
pressi
admo
rie pa
dictio
j. et h.
las. et
dedic
aliū
ibi nā
dā co
mētū
nis et
j. scda
Barto
nem q
tertia
Joāne

mater. C. ne de sta. defun. 2 do. Alexā.
in cōsilio. lxxv. incipiente. in sancta 7 he
te vertite coram reuerēdo patre in. ij.
col. 2 in cōsilio. lxxv. incipiente vīso. pēf
su in principio in. ij. volū. 2 alibi sepe do
cto. Aliā 7 tertiā opinionē in hoc pū
cto tenuit Abbas Panos. in d. c. qrelā.
de simo. distinguēdo qd aut inspatro
natus expūit p dictionē. et vt qd dī
in veditōne vēdo villam 7 inspatro
natus 7 isto casu inspatronat? nō trā
48 sit fm enz. monēt p glo. ibi dicētes 7
q copulatiua facit copulatum venire
principaliter. vñ dicit Abb. vidēt hoc
casu esse venditū inspatronatus prin
cipaliter sicut est vedita villa quad ef
se non pōt. vt in. c. de iure. j. e. ant vero
inspatronatus expūit p dictionem
cum. 7 tunc trāsit qd illa dictio nō cum
denotat accessiōnē quādā sed per ac
cessiōnem bene trāsit inspatronatus
etiā in veditōne vt supra dictū est igit
tur 2c. ita dicit limitādū esse dictum
Joā. and. in d. c. vnico. s. pveritate p
dicta distinctio est de mēte ipsius Jo.
and. 7 istā etiā opinionem quādo ap
ponitur dictio 7 in veditōne tenere vi
detur ipse Abb. in. c. quāto in. iij. colū.
de indi. licet ibi nihil dicat quādo ap
ponitur dictio cū. Cōprobat ista opi
nio domi. Abb. p doctrinā Bart. in si
mili in aut. ingressi. in penult. colum.
49 C. de sacrosan. eccle. vbi dicit 7 qd qd
dedicat se religioni cū bonis suis ex
pessio bonorū nihil operatur. qz quē
admodū bona tacite veniebāt accessio
rie pariter veniūt hoc casu cuz natura
dictionis cū sit cōiungere accessiois. l.
j. 2. ij. ff. de peculio lega. s. si quis ancil
las. 2 ibi notat insi. de lega. si vero qd
dedicare se 7 sua tū expessio fit per
aliū modū quā tacite inesset fm glof.
ibi nā tacite bona veniebāt per quan
dā consequentiā. sed hoc casu expū
mātur p se 7 pncipalr qz natura dictio
nis 7 cōpularē p se 7 pncipalr vt. d. l.
j. scda 7 tertia. ff. de peculio legato. ita
Barto. vbi supra inferens ad decisio
nem questionis de qua ibi p enz. 7 istā
tertiā opinionē 7 Abbas reprobat
Joānes de anania in dictio. c. qnerclā.

ad finem. Et monetur quia dictio po
test poni p alia prout est necesse. alle
gat glo. notabile in. l. eas causas. ff. de
condi. 2 demon. 7 alia de quibus per
eū vnde dicit ipse quādo inspatro. ex
pūitur p dictionem 7 exponitur pro
cuz vt si res potius valeat quā pereat
c. abbate. j. de verborū significā. l. quo
ties. ff. de rebus dubijs. 2 sic pcludit q
quomodo cūqz fiat expessio iurispatro
natus sine p dictionē 7 sine per dictio
nem cū quod omni casu trāseat cū vni
uersitate vendita 7 istud etiā videtur
sentire Bal. i dicta. l. finali. C. de edic.
dini. adria. tollen. vbi loquit de dictio
ne. Et eodē modo loquit Oldia. in di
cto p. l. cccxij. qz i casu suo erat pcessa ci
uitas cū omnibus institutis 7 c. necnon
ecclesia sancti Seruasi cū omni inte
gritate 2c. In hoc subtili pūcto verior
videtur opinio vt ex predictis constat
q si inspatronat? expūit in veditō
ne vniuersitatis eo modo quo inest in
ipsa vniuersitate. 7 sic p dictionē cū 7
que accessiōnē denotat tūc trāsit cum
ipsa vniuersitate vedita: qz sic nullum
pretiū videtur esse statutum pro ipso
inspatronat. 7 sic non pōt dici simo
nia cōmissa. que opinio etiā mihi pla
cet per rationes supra allegatas. 7 ma
xime per rationē que habet qz etiā in
spiritualibus illa que insunt sine viti
tio expūmātur qñ expūmāntur prout
insunt vt declarat do. ffel. in spirita
libus loquēdo in loco. s. in principio
allegato. 2 notāz doct. in. l. ij. ff. de leg.
j. difficultas stat quādo inspatronat?
expūit in veditōne p dictionē et in
hoc puncto mihi plz opinio Abb. q vt
dixi supra etiā est de mēte Jo. an. in. fi.
sue doctrine in. d. c. vnico. nec alio mō
pōt verificari rōba sua ibi. Fundamē
tū est qz expessio iurispa. fit p aliū modū
quā insi in vniuersitate qz expūit
eque pncipaliter cū vniuersitate vedita
put est natura dictiois vt supra vi
ctū est. nō dat ergo rō qz veditio ita fa
cta nō dicat de iure patro. sicut de vni
uersitate 7 p psequēs est necesse dicere
simonia esse pmissam. C. de iure. j. e. vñ
debem? dicere qd hoc casu nō trāseat

Tractatus de iure patronatus

iuspatrona. Quā cōclūsiōe corrobora
p doctrinā Bar. in aut ingressi. s. alle-
satam et inductā. Nec obstat id qd di-
cit Jo. de ana. s. q. vna dictio exponat
si p alia q. rñdeo t q in dubio verba de
bēt intelligi pprie. l. nō aliter cū vulga-
ribus. ff. de leg. iij. Et ista conclusio ma-
xime pcederet in foro anime vt puto:
q vbi dubitat an actus sit simoniac⁹
si cōclūsiō interpretatio in deteriore pte
favore anime iuxta not. p gl. in. c. vni-
co. de scrutinio. facit rex. et ibi no. in. c.
innensis. de spō. et habet p do. Fel. san-
deū. in. c. si. l. iij. col. de psum. p hoc tra-
des limitationē ad regulā q hz q i du-
bio actus psumit licit⁹. et qlibet psumi-
tur bon⁹ q reg. limitat etiā p eundem
alijs trib⁹ modis. et ego alias plenius
ipam regulā ordinavi. c. xiiij. limita-
si tñib⁹ in. c. nulli. de accusatio. Et Sed
hic subon⁹ qstio accessoria an in casu
pdicto quo veditio cēset simoniaca re-
spectu iurispōnatus exp̄si et deducta
principaliter in veditio ne teneat veditio
nō saltē respectu iurispōnatus et alioz
sub ea cōrentoz. Conclude breuiter q
sic. Et ita sentiūt oēs doctores in qstio ne
pposita dū dubitat. an exp̄ssior in
rispatro. in veditio ne vniuersitatis im-
pediat quominus in sparro. trāseat p-
supponunt ergo q respectu alioz in
veditio ne cōrentoz nō sit aliquod du-
biū. et hoc clare sentit Joā. andree. in
d. c. vñico. Et istā cōclūsiōem com-
probo p decisionē in terminis gl. quā
ibi notat doct. maxime Abb. et Joā. de
ana in. d. c. qrelā. de simo. vult em illa
gl. q qñ venditur plura principaliter
et est aliquid qd vendi nō potest retrac-
ta et ptractus in oibus rebus veditis.
sz solū in re phibita vediti. facit reg. vt
cl. l. j. et l. ex mille cū multis similibus
ff. de enici. facit etiā p iunius conclusio
doctoz. in. c. cū. m. de psti. et in. c. dilect⁹
pilo. post gl. ibi in xbo approbātes. de
33 pba. vbi dicit t q si qd recipit in ca-
nonicū de pñti et pmittit sibi prima va-
catūra. receptio in canonicū sz et pñti
sio vacatur est nulla q satis pbat in
d. c. dilect⁹. et in. c. relati. eo. tit. et multa

alia exempla possent adduci. de qbus
per gl. in dicta reg. vtile. et per doct. in
l. j. si stipulanti. ff. de xbo. obliga. Se
54 cūdo dubitat circa pdicta t an exp̄-
mēs in spatronat⁹ in veditio ne cōmō
quo supra. s. p dictionem. et posito q in
veditio ne nō veniat. an ppter simoniā
cōmissam in veditio ipsam in spatro
natus illud amittat veditio vel pma-
ri saltē debeat per sniam. Archi. in. c. q
studet. in. q. j. dicit q nō pñat nec p-
nari dz. et mouetur q qñ quis vendit
iuspatrona. ius solū annullat ptractū
d. c. de iure. j. et ibi do. Bartolo. bellē-
cinus in apostillis ad abbate. illā de-
cisionem refert et cū ea trāste. Contra-
riū tamē tenet gl. in. c. q clerici in ver-
bo spoliando. j. eo. dicens q qñ vendit
iuspatronatus tunc applicabit ipsius
iuspatronatus ecclesie cui per vendi-
tionē facta in simoniaca litura et ibi et
hoc tenere vñ. In d. c. qñ vendit
iuspatro. ecclesia erit libera ab ad noca-
to. l. pñono. et ibidē Jo. an. Car. et Abb.
et cōiter ali. idē dicit et idē doct. marie
Car. i. d. c. de iure iustitias pñbi. et ē gl.
bona in. c. vñico. in xbo eidē. et. l. i. vj.
ergo p supponit. d. glo. et doc. q in spa-
admittat p talē veditioz intelligit in
Jo. an. ibi q ipso iure nō sit pñario fa-
cta. sz q pñario debeat fieri p sniam. et
ibi plen⁹. hoc firmat do. Car. flo. i. iij.
oppo. post Goffr. abidē q vñ equo. sz in
hoc multi ptradictat dīctes q nullus
pcessus et nulla snia requit p tex. ibi in
xbo spoliādo. sz. d. Car. et alij tenētes q
p dicit exponit xbo spoliādo. i. pñado
p sniaz quā expōitionē etiā Abb. pa-
nor. ibi nō spobat. Tertio i. accessio
rie requiritur pro plena intelligētia huius
55 ius materie. an posito q in spatronat⁹
non possit vendi vt supra si vendatur
debeat pretij restitui emptori videatur
dicendū quod sic. ex quo in spatronat⁹
sibi venditur consequi non potest. Cō-
trarium determinat Joā. andr. domi-
nus Card. florē. Abb. et cōmuniter cete-
ri in. d. c. de iure. vbi decidit quod pre-
tium non restituetur emptori q fuit
in mala fide emendo contra iuris di-
spōitionē ar. l. si fundū. C. de enic. et l.

quēadmodū. C. de agri. 2 cens. li. xi. et
c. de hoc. j. de simonia. 2 hoc etiā dicit
do. Card. in d. c. q. clerici. in vitimis
verbis. Non etiā remanebit pretiū
apud venditorē: q. nō debet locupletari
cū iactura emptoris res. locupletari
de reg. iur. lib. vi. vñ fm prefatos doc.
tale pretiū applicabit ecclesie cui fuit
facta simoniaca iniuria. Et istam opi
nionē etiā tenet q. abundat in pprijs
terminis glo. in c. de hoc. in vlt. glo. j.
de simo. 2 etiā pbatur in illo tex. 2 in
S. 2 hāc autērico quomodo oporteat
episcopos. 2 ibi notat Bar. multa alia
ad hoc allegans. Idem Bart. in S. pre
omnibus quē legit cum p. principio. in
autērico de sanctis. epif. vbi vult hoc ef
fe regulare quod quādo aliqd anferā
ab aliquo q. fecit iniuriā ecclesie de
bet ipsi ecclesie applicari. 2 refert 2 se
quitur Jo. de ana. in dicto. c. de hoc in
vltimis verbis hoc intelligens fm di
stinctionē do. Anto. 2 Abbatis ibidē
super simili puncto de quo ibi per eos
post gl. Quarto vltimo dubitatur cir
ca predicta. pone t. q. ipsamet ecclesia
patronata emat iuspatro. an remane
bit libera. quēadmodū si alius emerit
vt supra conclusus est gl. in dicto. c. q.
clerici videt velle q. ecclesia nō rema
nebit libera. alij tenēt cōtra q. fm eos
delictū persone nō nocet ecclesie. reg.
delictum. de reg. iur. li. vi. Jo. an. 2 do.
Anto. ibi distinguūt. q. aut solus plas
tus emit. 2 ecclesia remanebit libera: q.
delictus psonē nō debet nocere ecclesie:
aut p. prelatus cū collegio emerit. et
tūc ecclesia nō remanebit libera s. ius
pa. remanebit apud venditorē. 2 monet
q. delictū plati 2 capfi nocet ecclesie in
pta notata i. c. ij. de ordi. cogni. 2 in di
cta reg. delictū. Jo. Cal. do. Car. 2 Ab.
in d. c. q. clerici. tenēt opinionē qd idi
stincte ecclesia remanebit libera. 2 dicit
Abb. remonēdo tacitū finis q. ecclesia
remanebit libera nō rōne sui p. tnis. s.
q. emerit. s. ex eo q. vedito: debet spo
liari ipso iure patro. vedito. 2 si tu di
cas isto mō ecclesia ex delicto reportabit
cōmodū qd videt indignū. Respōdet
do. Car. ibi q. ecclesia 2 sic ipsi clerici q.

delinquerūt emendo poterūt alio mō
do puniri. 2 hec opinio etiā mihi pla
cet q. in dubio est tenēda opi. fanoris
bilis ecclesie arg. l. sunt p. sone. ff. de reli.
2 sum. fu. in fi. ibi summā esse rationē
q. p. religione facit. Cōprobo etiā hāc
conclusionē p. doctrinā Hosti. do. Anto.
Abb. Jo. de ana. 2 cōiter doctor. in d. c.
de hoc vbi p. cludūt q. etiā si oēs cleri
ci ecclesie aliqd recipiant simoniace il
lud totū applicabit ipsi ecclesie 2 per
hec sit expedita hec. xxv. q. tiso p. nci
palis. 2 Vigesimo sexto q. ro p. nci
palis ter q. vidimus an 2 quādo in venditio
nem inierit atis trāseat iuspatro. t. an
in locatione vniuersitatis trāseat ius
patro. ita vt p. natio spectet conducto
ri si p. natio ecclesias vacare locatione
durāte. In hoc notabili puncto dicas
q. si locatio sit perpetua vel talia per
quā vtile dominū in cōductore sit trās
latum tunc indubitanter transit ius
patro. nisi fuerit in locatione exceptū
casus est vbi ita summat doc. i. c. ex lite
ris. j. eo. Si a sit locatio sit facta ad p. s
modicū gl. 2 cōiter docto. ibi sentit q.
nō trāseat iuspatro. qd dicunt q. in ca
su dicti. c. ex literis. ideo transit iuspa
tro. in conductore: q. in eum trāsit vti
le dominium et sic ibi fuit locatio ad
lōgum tēpus vbi ergo vtile dñum nō
trāsserat. put in locatione ad modicū
tēpus volunt q. non trāseat ius p. s. 2
hanc conclusionē plene: 2 clare firmat
Pan. de cast. in p. silio. fno. lvi. incip. ve
nerabilis vir in. j. colū. 2 monet in
ter cetera q. locare nihil aliud est quā
fructus rei vēdere iuxta not. per Bar.
in. l. cotem. S. q. maximos. ff. de publi.
vnde non censetur venditus fructus
iuspatro. 2 sic p. natio vel ius p. natio
di q. vedit nō potest quemadmodū nec
vendi potest ipsius iuspatro. c. de iure.
j. e. 2 istam decisio. Pan. de cast. refert
2 simpliciter sequitur do. felt. fande? in
c. cū Bartold. in pe. colam. S. de re. iur.
di. Cōtrariū tamen in hoc membro te
nent domi. Card. florē. 2 Abbas in d.
c. ex literis. 2 monetur domi. Card. q.
in conductorem ad tempus modicus
transit commoditas dato quod non

Tractatus de iure patronatus

transeat utile dñum. igitur fm eū trāsi-
bit pñtatio vel ins pñtati qd est q
dā comoditas vel qdā fruct⁹ in iuripa.
ita do. Car. ibi in. j. q. licet nō ita clare.
Abbas autē ibi mouet quia cōductoz
vel colon⁹ possidet naturaliter sibi lz
civiliter dño. vñ ratioe sue naturalis
possessionis poterit pñtare. Itē mone-
tur qz quēadmodū colon⁹ pñcipit alios
fructus. ita debet pñcipere istū fructuz
presentationis. Tercio vltimo mone-
tur qz tex. in. d. c. ex literis loquitur indi-
stincte z sic dō intelligi in omni loca-
tione. Mihi placet opinio. primo loco
relata que etiā videtur magis cōis. et
§ 8 cā cōprobo tali fundamēto: fnā cōdu-
cto: maxime ad modicū tēpus non fa-
cit fructus suos qui breui tpe nō rena-
scitur. l. d. inorio. §. si fundū. z ibi Bal.
z doct. notant. ff. so. ma. sed fructus pñ-
tationis est hñmōi qz nō renascitur omi
anno. sed tātūmō percipi pōt talis fru-
ctus vacante ecclia vel capella. igitur
non spectabit ad cōductoiz. z tenēdo
istā cōclusionē nō obstat fundamēta
do. Card. z Abba. §. in contrariū dedu-
cia. Primo eū nō obstat dicere qz cō-
ductoz habet als comoditates z alios
fructus: ergo istū fructū pñtationis
hñe dō qz cōsequētia nō est bōa ex quo
vt supra dixi pñtatio est fructus qz bre-
ui tpe non renascitur. Secōdo respōdeo
vt per Pau. de cast. vbi. §. qz fruct⁹ pñ-
tationis emi non pōt quēadmodū aliū
fructus. sed pñductoz censetur fructus
emere vt supra dictū est igitur. nō ob-
stat modo fm dñi dicebat qz cōductoz
vel colonus possidet naturaliter ergo
pñtare pōt qz verior opinio est qz colo-
nus nō possidet sibi aliquo mō nec ci-
uilitate nec naturaliter. l. nō solum. §. qz
vulgo. vbi gl. z Bar. ff. de vñca. glo. in
§. possidere in iñ. de interd. Bart. in
l. j. in fi. pñcipij. ff. de acqui. pol. z fa-
ciunt notata in l. colonus. eo. ti. Non
ob. etiā vltimū. §. qd dictū. c. ex literis.
loquatur in distīctis qz non est absur-
dū intelligere illū tex. z limitare vt tñ
pcedat in cōductore ad longū tēpus
ppter fundamēta. §. facta. arg. l. nō est
nouum. ff. de legibus. z sic remanet ex

pedita hec notabilis z quosdāiana qd
quā alibi ita plene tactā nō reperi. §
suboritur questio accessoria ad pñdi-
ctat qd si sit consuetudo pñt est me-
diolani qz vicini vel parochiani recto-
rem pñtēt epō. z reperiat dominus ali-
cuius ex illis parochianis locata an
pñtatio spectabit ad cōductorem:
an ad dñm domus. In hoc pñcto ego
credo attēdēdos esse terminos cōsue-
tudinis: qz cōsuetudo nō egredit^r ter-
minos suos. vt dicit Bar. in. l. post do-
tem. ff. sol. mat. in pe. col. in ant. qui rē.
in fi. C. de sacrasan. eccle. do. Alexā. in
cōs. suo. ix. incip. vño themā. in pñ. c.
in. iij. vol. Considerabitur ergo an dñi
domoz tantū pñtarent cōsuetudinem.
an etiam cōductores. z sic illi qui ha-
bitant in illa parochia. z vide qz dicā
j. q. xviij. an autē talis pñtatio que
sit ex dicta cōsuetudine fiat vigore ma-
rispatro. declarant. §. super verbo cōpe-
tens alicui in. xxv. questione. in fine.
60 C. Vigesimo septimo qro⁹ an cū vni-
uersitate pignori data trāseat in spāt.
ita vt vacāte postea ecclia vel capel-
la possit creditor pñtare. Cōcludē bre-
uiter qz nō casus est fm cōmunē intel-
lectum vt per Abb. ibi in primo nota-
bili. in. c. cū bertoldus. §. de re iudic. z
ibi nota. z in. c. ex literis. j. eo. z firmat
Jo. de imol. z Abb. in. c. fi. in fi. §. de cō-
ces. pñb. z si tu dicas qz est ratio vñuer-
sitaris quare in spāt. transit cū vñuer-
sitate vendita vel alienata vel cū here-
ditate in qua quis succedit z non cū
vñuersitate pignori data doctores in di-
ctis locis plures rationes assignarūt.
Sof. etiam in. d. c. ex literis. vt ibi refe-
runt Jo. and. z do. Card. dixit rōnem
esse: qz lz per tractū pignoris trāseat
possessio in creditoz tñ absurdum est
est qz rōne talis possessionis possessio
ecclie trāseat in creditoz. sed vt dicit
do. Card. vbi. §. hoc nō est reddere
rōne nec pbat cā absurditatis. aliā ra-
tionē assignauit Inno. vbi. §. dices qz
iō in tñ pignoris nō trāsit in spāt. qz
in creditoz nō trāsit vñuersitatis nec di-
rectū. ista etiā vt vides nō tollit diffi-
cultatē aliā rōne assignauit post. vbi
supra

61 §. si
li
no
po
est
po
sec
pa
vñ
q. d.
rō
d. c.
dit
qua
cōp
est
C. d.
fin
pñ
etna
pñ
debe
cōsue
elec.
sent
anno
sequ
mñ
Abb
col. 13
mēti
d. c.
rione
beret
re in
debt
pñd
per th
detur
cipiē
alleg
gno. a
stro m
nē ere
62 etis pa
quero a
trāseat
ciclia vñ
maritū
sunt d

si dices qd rō est. q. t. pign. nō pñsit ni
si in his q d de bonis suis facit ob-
norā. l. qui filios. C. que res pign. ob.
po. c. j. r. q. s. de pign. ista etiā ratio nō
est bona quia licet de per se in spa. nō
posset obnorari tamē videt dicēdū
sec^{us} esse qñ vniverstas in qua esset inf
pa. obnoraret vt in simili videm^{us} qñ
vniverstas vñdit vt dixim^{us}. s. in. viij.
q. et notat in. d. c. ex literis. vñ melior
rō r cōis est qñ assignauit glo. vñ. in
d. c. cū Bertol. scz q ideo nō trāsit inf
patronat^{us} in cōtractu pignoris q: cre
ditor tenet restituere oēm fructū vel
quāsi quē capit ex pignore vel in fontē
cōputare r si fructū consumpsit tenet
estimationē cōputare: vt no. in. l. j. r. ij.
C. de pigno. actio. et in. c. j. de vsur. sed
si infpatronat^{us} trāsiret in creditore r
presenteret nō posset restituere ipse fru-
ctus scz ipsa presentatio. nā si credito:
presenteret r presentat^{us} institueret nō
deberet postmodū remoueri. vt in. c.
cōsultationib^{us}. s. eo. r in. c. querelā. de
elec. nō posset etiā dari estimatio q: p-
sentatio est inestimabilis tanquā res
annera spiritualitatis. r istam rationē
sequunt Abb. r do. feli. circa fi. r com-
muniter doc. in. d. c. cū Bertol. r etiam
Abb. illā tenet in. d. c. ex literis. in. q.
col. l. j. de gl. in. d. c. cū Bertol. nō faciat
mētione ex hac ratione infert Abb. in
d. c. cum Bertol. in col. penul. q r ra-
tione iurispatronat^{us} aliqua pñsio de-
beretur patrono illa trāsiret cū pigno-
re in creditore eo q: posset restituere r in-
debitū cōpēsari r sic cessat hoc casu rō
pñsio qd est nota dignū. Aliquali-
ter tñ pñdicti cōclusioni repugnare vi-
detur qd dicit Ro. in singulari suo in-
cipiente querit a me charta. xv. col. iij.
allegādo tex. in. l. elegāt. s. fi. ff. de pi-
gno. act. vbi pñcludit q: creditor: in ca-
stro sibi pignori dato pōt iurisdictionē
nē exercere tñ si recte perpēdis ex pñi
62 cis patet solū. Et tñ legissimooctano
quero an cū vniverstas in dotē data
trāsseat infpatronat^{us}. ita q vacātē ec-
clesia vel capella pñsentatio spectet ad
maritū r nō ad vxorē. Istā qōnē attin-
gunt Domini de Rota in decisionib^{us}.

notis decisione. r. incip. fuit dubita-
tū sub hoc. eo. titu. r decidunt quod
marit^{us} poterit presentare. r hoc marit-
me pcedit fin eos si hoc habeat pñsue-
tudo si tamē cōcurrant marit^{us} r vxor
presentādo pñfetur pñsentat^{us} ab vxo-
re. r q marit^{us} possit presentare mouē-
tur q: marit^{us} est domin^{us} rerū dotaliū
viuētē vxore. l. doce ancillam. C. de rei
vendi. vel ad minus habet vsufru-
ctū in rebns dotalibus ex quo tenetur
onera matrimonij supportare. c. p ve-
stras. de dona. iter vir. r vxor. Pñterea
dicunt ipsi presentare est fruct^{us} iuris
patro. ergo cū marit^{us} sit i possessione
ville vel alteri^{us} vniverstatis in qua
sit in spa. merito eo iurepat. vñ potest
c. cōsultationib^{us}. s. eo. qd autē vbi con-
currat maritus r vxor in presentando
pñfetur presentatus ab vxore monetur
per simile. q: si tutor et pupillus pcur-
rāt in presentando dineros pñfetur
presentat^{us} a pupillo. vt per Jo. and. in
c. ex eo. de elec. li. vi. de hoc tamen vñ
mo dic vt. s. dñi super verbo cōpētēs
alici. q. iij. Contrariā opinionē te-
net domi. Anto. de but. in. c. fi. s. de cō-
cessio. pñeb. quē ibi refert r sequit Jo.
de imo. in fi. dicūt em pñfati doc. q p-
sentatio in qōne proposita spectat ad
vxorē r nō ad maritū. r mouent q: inf
pa. est qdā honozificētia quo ad actū
pñfati que nō est pportionalis ad
sustentationē onerū matrimonij. iō nō
trāsīt in maritū sicut nō trāsiret in cre-
ditore occasione pignoris sibi dari: q:
tales fruct^{us} nō sunt cōpēsabiles in de-
bito r per istud fundamentū. Idē etiā
tenet Abb. ibi subiūctēs q ista opinio
est verior subtilior: r elegātior. Tandē
opinionē tenere videt. d. feli. sand^{us}
in. c. cū olim. in. j. col. de maio. r obe. re-
ferēdo do. Ant. r imo. vbi. s. idē etiam
clari^{us} tenet. d. feli. in. c. causam. i. iij.
col. de pñcri. r allegat idē tenere Pan.
de eleaz. in disputatiōe sua. inci. par-
tron^{us} ecclesie sancti Martini col. r. r i
repe. c. nobis. in pe. colū. j. eo. r cū illa
opi. Pan. vbi. s. trāsīt simpliciter per-
de anch. in cle. plures. eo. ti. in. iij. col.
vbi refert argumēta pñfati Pan. Re-
2

Tractatus de iure patronatus

perio tñ. q. do. feli. in. d. c. cū Berol-
 dus. in vlt. col. dicit q. cū semel alle-
 gasset in Rota opi. imole. in. d. c. fi. nō
 fuit expandens 7 q. p. opi. Rote addu-
 cebatur tale fundamentū. nā marit⁹ lu-
 cratur fruct⁹ perceptos 7 cōsumptos.
 vñ cum nō habeat eos restituere fru-
 stra fit equiparatio de ipso ad credito-
 rē qui debet fruct⁹ perceptos restituere.
 re. preterea adducebatur vt ipse dicit
 aliud fundamentū: qz ter. in. d. c. ex li-
 teris. j. eo. solū cōsiderat q. cū vniuersi-
 tate trāsit ius pñentādi 7 sicut ad pos-
 sessore trāseūt alij fructus rei posses-
 se ita trāsbīt pñentatio. subdit tñ do.
 feli. q. pro tñc nō fuit aliter cōclusum
 in Rota eo quia etiā do. Anto. de but.
 7 Abb. in. d. c. fi. tenet cōtra Rotā. Pro
 ista etiā opi. ego adduco simile bonū.
 63 † nā maritus nō pōt percipere fruct⁹
 ex reb⁹ dotalibus quādo in breui non
 renascuntur. l. diuor. §. si fundum. 7
 ibi no. ff. solu. matri. §. si fundum. 7
 hñōi qz nō fit oī anno sed raro. f. vacā-
 te ecclesia. ergo ad maritum nō debet
 te ecclesia. ergo ad maritum nō debet
 spectare in pñcto iuris. videt mihi ve-
 rior opinio q. ad maritū trāseat ius pñ-
 entādi. 7 in tantū trāseat q. ad vxorē
 nō spectet. 7 sic approbo opi. Rote in
 vno in alio tñ mihi vera nō videtur. f.
 in quātū dicit q. si maritus 7 vxor con-
 currāt q. preferit pñentat⁹ ab vxore.
 id em̄ falsum videtur 7 hoc totū dico
 inenitabiliter pbari in. d. c. ex literis.
 a fortiori ibi em̄ iuspa. trāsit in condu-
 ctorem vniuersitatis ad longū tēpus
 7 tamē minus ius habet talis in reb⁹
 cōductis quā maritus in dote. vt ex-
 presse dicit Bal. in. l. doce ancillā. C. de
 rei vendi. maritus em̄ habet proprie-
 tatem dominiis dotis. vt dicit Bal. in. l. in re-
 bus. in. ij. notabi. C. de iure do. patro-
 nus ergo trāsire debet in maritū cum
 vniuersitate in dotē data. ibi etiā pre-
 feritur cōductor locatori in pñentatiōe
 ergo etiā debet preferri marit⁹ vxori a
 fortiori qd dixerit Rota cui⁹ funda-
 mētū nō est pcludēs in pñcto nostro
 vt de se p3. 7 p. d. c. ex literis. et respō-
 det ad vñū argumētū qd fit p. pñaria
 parte sc3 q. vbi in aliquo titulo ē vni-

uersali requirit specialis traditio pñ-
 riū. Nō pōt trāsire iuspa. q. singulariter
 trāsire nō pōt. quo argumēto inter ce-
 tera fundab⁹ Pau. de elec. 7 dicta
 sua dispensatione predicti em̄. c. ex li-
 teris. pbat pñariū vt etiā ibi dicit Jo.
 an. col. ij. 7 do. Anto. de but. 7 etiā do.
 Car. flo. q. ij. 7 plene. j. dicā. in vlt. q.
 huius verbi nō sit fruct⁹ sed hic suboritur qd.
 Et tenēdo istam opinionē. Nō obstat
 etiā fundamētū doctōrū cōtrariū tenē-
 tiū dū dicūt q. iuspa. vel pñentatio
 est quedā honorificētia que nō est pro-
 portionabilis ad onera matrimoniū su-
 stētanda ppter que onera dat⁹ dos: qz
 ad istud fundamētū credo facilliter re-
 spōderi posse vñ dico q. l3 verū sit q. pñ-
 sentatio nō sit fruct⁹ habilis ad sustē-
 tationē onerū matrimoniū sufficit qd
 ipa vniuersitas in qua est iuspa. ad id
 sit habilis. 7 vbi vniuersitas trāsfertur
 non cōsideratur ipsum iuspatro.
 sed transit accessorie patet in dicto. c.
 ex literis. vbi locatur vniuersitas in
 qua est iuspatrona. 7 tñ verum est dice-
 cere quod iuspatro. locari non potest.
 argn. c. de iure. j. eo. 7 tamen transit cū
 vniuersitate locata. Ratio est qz ipsius
 iuspa. nō habetur in cōsideratione sz
 transit accessorie. ista sunt verba. Abs-
 batis in effectū post alios in. d. c. ex li-
 teris. in primo notabili vbi dicit quod
 ideo ibi iuspatro. transit cum vniuersi-
 tate quia contractus videtur imitus
 super reb⁹ temporalibus 7 nō super
 iurepatro. Pari modo dicimus quan-
 do vniuersitas in qua est iuspatro. vē-
 ditur certe pretium non est proportio-
 nabile ad iuspatro. d. c. de iure. et ta-
 men transit in emptorem. vt dixi. §. in
 64 viij. q. huius verbi. Ratio est qz ius-
 patro. non cōsideratur in vēditōe. sz
 accessorie trāsit. In proposito ergo di-
 camus q. licet verū sit quod iuspa. vel
 pñentatio nō pñt ad onera matrimo-
 niū sustētanda. tñ accessorie trāseat cū
 vniuersitate in dotē data: qz nō pñe-
 ratur ipsum iuspa. de p. se. et hāc solū.
 arbitror verissimā. Non obstat etiam
 aliud sc3 in quātū dicit⁹ est q. maritus
 nō pōt percipere fruct⁹ q. in breui non

ren
 pie
 ma
 sed
 sic
 s. d.
 de
 eo.
 za.
 pol
 ciu
 cor
 trū
 feri
 ced
 nar
 ad
 esse
 qua
 ven
 pñ
 perē
 de se
 sito
 ei cō
 cis
 diri
 65 Et
 tus
 nois
 l3. p
 laicu
 quon
 gar t
 ergo.
 ciu
 ipse
 ei Ab
 cū lai
 post d
 Anto
 Card
 Intim
 d. c. ex
 Contr
 tis. per
 ritis in
 ralis. in
 formati
 cōficiat
 diu de in

renascuntur qz dico qz maritus nō pe-
 pier istū fructū pntationis tanqz mari-
 tus r tñqz inspa. si de rebus dotalibz.
 sed percipiet tanqz possessor vniuer-
 sitatis. r p quandā psequentiā vt dixi
 s. Et in istā opinionē etiā inclinare vi-
 det do. Car. flor. in cle. plures. in. vj. q.
 eo. tit. vbi reprobat opi. pau. de elea-
 za. in. d. sua disputatiōe. et sic remanet
 postrata opinio do. Ant. Imo. r sequa-
 ciū de qbus s. Cogita tñ bene si casus
 cōtingat ppter authoritatē tantorū pa-
 trū. Et tenēdo premisaz opi. ex ea in-
 ferri pōt ad aliā decisioez qz si qd de-
 cedat relicta vxore vsufructuaria ple-
 naria qz pntatio spectabit ad eā r non
 ad heredē p̄supposito qz in hereditate
 esset insp̄ viro. Tenēdo tñ aliā opi. de
 qua s. Cōtraria p̄clusio esset si eā qre
 bene p̄ydera oīa p̄dicta. r istū vltimū
 p̄ctū in sp̄ attingūt moderniores re-
 perētes. in. l. titia. §. titia. q. xxxix. ff. de
 de sena. q. r qdā aliā p̄dicta ibi in ppo-
 sito attingūt de vsufructuaria an r qñ
 ei cōpetat ius p̄sentandi sed ex p̄dictis
 ad illa colligit decisio r faciūt que
 dixi sup̄ia in. qñe. r. xvj. huius verbi.

¶ Cūqz simonono qro an inspatrona-
 tus transeat in fiscū ex cōfiscatione bo-
 norū. istā difficultatē sentit glo. in. c. fi-
 lijs. xvi. q. vj. dicit etiā illa gl. qz index
 laicus pōt cū vniuersitate priuare ali-
 quem iurepatro. sed p se non pōt alle-
 gar. tex. in arg. in. d. c. ex lris. j. eo. vult
 ergo. d. glo. qz si index p̄fiscat bona ali-
 cuius qz etiā inspatronatus trāseat cū
 ip̄s bonis. Tandē opi. tenēt Jo. and.
 et Abb. in. c. nobis. j. eo. idē Abb. in. c.
 cū laici. j. co. r in. c. quanto. in. iū. colū.
 post do. Anto. ibi. s. de indi. sed ibi do.
 Anto. nihil dicit de hoc idēz tenet do.
 Card. flo. in. d. c. quāto. dices ita se cō-
 tulisse r ibidem Jo. de imo. r allegāt
 d. c. ex lris. r gl. singularē in. d. c. filijs.
 Contrariā decidere vident gl. in. c. fa-
 tis. pernersum in simili. l. distin. r cla-
 rius in pposito nostro gl. in cle. pasto-
 ralis. in verbo subiecte. de re indi. que
 formaliter dicit qz per damnationē vel
 cōfiscationem iudicis secularis nō p-
 dit qz inspatro. sed Abb. in dictis lo-

cis respondet qz nō obs̄at dicte glo. qz
 loquunt qñ index secularis in specie r
 de per se vellet priuare aliquē iurepa-
 trona. tunc em̄ nō pōt. d. c. quāto. de in-
 dicys. Nec p̄suetudo in cōtrariū vale-
 ret qz index laicus se intromitteret de
 iurepa. ita cōcludūt domini de Rota
 in antiquis decisionibus sub tit. de cō-
 suern. decisione. iū. Et istā opi. videt
 tenere Bal. in. l. j. c. de bonis libe. r in
 l. fi. in penul. colū. C. de edic. diti adri.
 fol. vbi dicit qz si index secularis mit-
 tit aliquē in possessionē hereditatis vñ
 etiā mittere in possessionē inspatro. et
 ista opi. bñ pbat argu. d. c. ex lris. vbi
 insp̄. trāsit in eū in quē trāsit vniuersi-
 tas. ¶ Probat etiā qz ea que trāseunt
 ad heredē extraneū trāseūt in fiscū. l.
 j. q. r. iū. r ibi nota. ff. de bonis dāna. et
 faciūt nota. r Bart. in. l. si finita. §. si de
 vectigalibus. ff. de dā. infec. sed inspa-
 trona. trāsit ad extraneos heredes vt
 not. in. c. j. j. eo. r in. c. filijs. post gl. xvi.
 q. vj. igit̄ r. Opinione tñ quā s. dixi
 velle glo. in. d. clemē. pastoralis. tenet
 Archi. in. c. filijs. xvi. q. vj. r do. Anto.
 de bnt. in. d. clemē. pastoralis. dices qz
 tñ in defiscatione bonorū nō transit
 inspatro. r mouet ex pluribus et inter
 cetera. qz inspatro. est qd spirituale. c.
 quāto de iudicys. r ideo fm̄ eū nō pōt
 index secularis pronuntiare tacite vel
 expresse directe vel indirecte sup̄ eo al-
 legat. c. tuā. de ordi. cogni. item mouet
 tur domi. Anto. qz certi sunt modi in-
 ducti a iure canonico. p quos trāsser-
 ri porest inspatro. in aliū de quibus in
 c. cum seculū. r in. c. j. eo. lib. vi. sed in
 inter illos modo nō reperit iste. l. per
 viam cōfiscationis iudicis secularis.
 ergo stabim⁹ sub regula negativa. eo
 maxime fm̄ eū. qz istud videt exobi-
 tās qz ins spirituale sine licentia epis-
 scopi per laicum in aliū trāsserat. r sic
 nō debet fieri extēso ar. l. si vero. §. de
 viro. ff. soln. matri. r reg. que a iure. de
 reg. iur. lib. vi. subdit tamē sub dubio
 forte qz index ecclesiastic⁹ propter de-
 licum cōmissum ex quo bona veniūt
 confiscanda poterit illud ins p̄ficare
 fisco ecclesie. argumēto notatorū p gl.

Tractatus de iure patronatus

in. c. q. d. in ueritate. de p. c. p. b. n. 3. m. a. opi. 2. fundamenta. do. Anto. refert et sequit Jo. de imo. l. i. in sula. ff. sol. ma. tri. sub iudicis q. hec pars forte est de in reuoloz. 2. etia mouet p. f. doctores in cle. pastoralis. de re iud. i. s. rursus. in si. vbi illa sula imperatoris nō trahit ad feudū ecclie quod tenebat rex Robertus cōdēnatus ut ibi. 3. m. a. etia opinione q. in patro. nō trāseat in cōfiscatione bonorū tenet do. Card. flo. in cle. p. lures. in prin. i. vii. q. eo. ti. di. cit. tñ ibi q. nō remanebit in spa. apud patronū: sed redibit ad eccliaz p. rona tā p. rex. in argu. in. c. in q. b. s. d. de p. m. 2. in. c. felix. de penis li. vi. in. s. si qua vero. 2. dicit q. Bar. 2. Sal. cōtra 66. in hūit q. cōfiscatis bonis vasalli ecclie ob iurimē lese maiestatis feudus reuerit ad eccliam. discordat tñ Car. ab eo qd dicit do. Ant. s. relatus quia vult do. Anto. q. in patronatus pote rit cōfiscari fisco ecclie p. iudicē ecclia fisci. Car. aut vult q. applicet ipsi ecclie patronate q. p. hoc remanebit li bera mouet etia Card. alio colorato 67. fundamēto. q. si fieret cōfiscatio in ius patronatus ageretur de p. iudicio ecclie: q. nunquā esset spes q. ipm in s. patronat. ad eccliaz reuenteret sicut qñ est apud patronū q. etia i simili di cit Joā. de imo. in. c. si. in fine. de reb. ecclie. nō alienā. 2. istud etia est funda mētū do. Ant. 2. Imol. in locis supra allegatis. 2. sub iud. domi. Cardin. vbi supra q. hec opinio l. o. nō p. b. et in dictis in rib. tñ q. est fauorabilis ecclie sustineri pōt. Eandē cōclusionē refert 2. sequitur do. And. sicut in. c. quāto. in vii. col. s. de iudicio. dices fo. maliter q. eo casu quo cōfiscat in s. patronatus spectas ad laicū q. appli catur fisco ecclie 2. erit effectus s. m. est q. in s. patronat. 2. extinguet 2. ecclia re manebit libera sub p. tate epi Allegat Archi. in. c. cōs. derandū. xvi. q. vii. et Jo. de imo. l. d. cle. pastoralis. 2. do. An to. in. c. nobis. f. eo. 2. Bal. l. i. s. c. de bo. liber. 2. glo. in. c. maximū. l. q. vii. q. ni hil facit eandem cōclusionē tenet do. prepo. diui Ambrosij in. c. j. pe. col. 2.

dist. vbi dicit q. in trāslatione vniuer sitatis odio la para in cōfiscatione bo norū nō trāsit in s. patronatus secus in trāslatione voluntaria 2. fauorabili. volūt ergo p. f. doct. in effectū q. in cōfiscatione bonorū indicis secula ris nō veniat in s. patronatus 2. sic vo lum q. nō trāseat in s. patronatus ad f. scum secularem. licet vniuersitas bo norū trāseat. Et ista etia opi. tenet in effectū do. f. f. l. sande. in. d. c. quāto. in. iij. col. allegādo do. Ant. 2. Imol. in d. cle. pastoralis. 2. Imol. i. repen. l. si in sula. ff. sol. in. i. m. i. magis placet in puncto iuris optimo p. mo loco rela ta. f. q. in s. patronatus trāseat in cōfi scatione bonorū ad ipm fiscū ad quez. transeat alia bona. licet alia sit equior. scz q. ecclia remaneat libera. Et hanc opinione inenitabiliter p. b. argumē ta supra p. ea adducta maxime ter. in d. c. ex literis. itē q. ut dictū est ea que transeat in heredē extraneū trāseunt in fiscū q. argumētū in isto articulo fa cit Card. floren. in. d. cle. p. lures. Et cō p. robo p. simile. quia videmus tñ q. si emphyteosis eccliaflica trāsit ad here dē extraneū. 2. cōtingat emphyteotaz delinquere. Ita q. bona ei. cōfiscant. talis emphyteosis etia trāsbīt ad f. scū ita cōcludere vident doctores. in l. si finita. s. si de vectigalib. ff. de dā. infec. 2. in locis ibidē memoratis per do. Alex. 2. i. dē vult. Bal. l. i. s. si. s. i. ager vectigalis. 2. ibidē Albericus in p. sic. quero an in iure emphyteotico Bald. in. c. in p. sentia. in. vii. col. de p. bano nibus in. l. sed 2. si possessori. s. si in ra nero. ff. de in re iud. in. c. litere. de dila. 2. p. batur in. l. i. s. c. de bonis liber. ribz gl. Bar. 2. alijs dicētes q. in s. patronatus liberti nō transt in cōfiscatione bonorū q. nō vadit ad extraneū here dem. Et ideo dicit ibi Bar. in vltimis 68. verbis q. si bona alicuius cōfiscant nō trāsit i fiscū nisi illud q. trāssret in extraneū. qd dicit esse p. p. etno notan dū. 2. dicit ibi p. an. de cast. in vltimis verbis q. cum emphyteosis eccliaflica nō trāseat regulariter in extraneū heredē nō transt ibi etia in fiscū. si tñ

Supponatur qd emphyteosis transeat
ad extraneū herede puta ex pacto ap-
posito in iudicium certe transibit in
fiscū p supradicta. Ergo in pposito di-
camus qd in patronatus transibit in
cōsecratione bonorū ad fiscū ppterea
qtrāsit cū vniuersitate etiā ad extra-
neos heredes vt cōcludū cōter doct.
sup hāc rubrica. 2 in c. cū seculū. 2 i. c.
ex literis. f. e. 2 Abb. in. c. f. co. 2 docto.
in varijs locis supra p me memoratis
in. viij. q. huius verbi. Aduertēdū qd
istud simile de emphyteosi ecclesiastica
intelligitur p Barto. 2 Ro. 2 do. Alex.
in. d. si de vectigalib⁹. 2 per doc. ibi-
dem relatos per do. Alex. hoc mō vt q
3 emphyteosis ecclesiastica trāstret in
fiscū in publicatione bonorū in est i fa-
cultate ecclesie repetere ipsam emphy-
teosim a fisco per text. in. g. i. m. ant. de
alie. 2 empy. 2 sic attento isto simili pa-
ri modo videtur dicendū in inrepro. 2
sic in effectu istud simile potius videt
pbare opi. do. Card. in. d. cle. plures.
2 tāto magis qd Ro. 2 do. Alex. in. d. g.
si de vectigalib⁹. allegat. d. c. felicitis. g.
si qua vero. de pems li. vi. Et ergo vo-
luerimus tenere opi. glo. in. d. c. filijs.
et sequaciū. 3 alia tanq̃ equio: sit am-
plexiāda oportebit facere fundamen-
tum sup. d. c. ex literis. 2 sup. d. c. cū se-
culum. Et ipsam opinionē tenēdo res-
pōdeo ad argumēta p̃traria. Nō ob-
stat igitur p̃mo fundamētū qd facie-
bat do. Anto. supra relar⁹ vt qd ex quo
inspa. est qd spā ale vel annuū fm cō-
munē opinionē inder laicis nō hz in
iurisdictionē sup eo nec directe nec p in-
directū 2 sic nec indicādo in specie de
inrepatrona. nec in gñe qz respōdeo q
fateor obiectū. sed dico q inspatro. trā-
sit ṽtute accessoriū seu qd est accessoriū
ad vniuersitatē. d. c. ex l̃is. nō aut trā-
sit ppter iurisdictionē vel sententiā in-
dicis. Nō obstat etiā aliud dum dicit
do. Anto. q inter modos inuentos a
iure ad transferēdū inspatro. de vno
in aliū non reperit hic modus cōfeca-
tionis seu sententiē indicis secularis
qz respōdeo q nō reperitur vniuersi-
mo magis specificatus quam alter:

sed p oēm modū nō simoniacū 2 licetū
pōt trāstret in inspatro. de vno in aliū
vt satis pbat text. in. d. c. cū seculū. ibi
ratione fendorū emptorū alio vel mō
acq̃stioz vel etiā alio modo insproa.
acq̃stueris q verba sic geminata pro-
bant qd dicit. Nō obstat quoqz cle. pa-
storalis. g. rursus. qz r̃ndeo q illa sen-
tentiā loquebat de fundo vel inrab⁹ ec-
clesie. sed nos loquimur qñ sententiā
nō facit mētionē de inrepatro. vt dicit
Abb. panor. in. d. c. quanto. Nec alter
non reperitur inre cantū qd illud seu
dū ecclesie sit accessoriū ad alia bona
qut est inspatrona. 2 ppterea ille tex.
nō obstat. Non obstant quoqz iura al-
legata p do. Card. in. d. cle. plures. vt
dictū. c. in quibusdam. 2 d. c. felicitis. g.
si qua vero. quia non loquuntur in
terminis nostris vt qñ inder seculari-
ris proferret sententiā sup vniuersita-
te bonorū. sed capitulū in quibusdā lo-
quis de sententiā lata a iure in specie in
per inrepatronatus qd debet applica-
ri ipsi ecclesie patronare cui iniuria est
facta per occisionē vel mutilationē re-
ctoris tex. vero in. d. c. felicitis nō loquit
pariter de sententiā indicis secularis.
Itē nō loquit in casu quādo in vniuer-
sitate vel bonis cōdemnati erat inspa-
tro. vel tale quid quod trāseat cū vni-
uersitate. Nō obstat mō vltimū dū di-
cebatur q si inspa. trāstret in fiscū age-
retur de p̃iudicio ecclesie. qz nō esset
spes quod renreteretur ad ecclesiā ali-
quo tēpore quia potest dici qd 2 istud
nō est p̃iudiciū p̃syderabile. nec hoc
reperitur iure cantū in terminis istis
vel talibus in quib⁹ militet eadē tra-
ctio. vel dicamus q transibit in fiscum
2 apud illū durabit tanto tēpore quā-
to fuisset duraturum penes patronū
arg. Alex. vectigali fundo. ff. de pigno.
2 l. p̃eco. g. p̃editum. ff. de leg. 2 l. sta-
tius. g. cornelio felici. ff. de iure fisci. et
c. in fi. de capi. contradi. in vñb⁹ fēu-
do. cū similibus. Et sic stat defenſata
opi. glo. in. d. c. filijs 2 sequaciū. Opi-
nio tñ do. Anto. videt vt dixi equio-
lez q nō transeat inspa. in fiscū 2 vltra
5. adducta eam etiā sequit renrend⁹.

Tractatus de iure patronatus

et excellēs doctor do. And. ponns au-
ditore aplice et in ihi pater obser-
uandus. l. d. c. quāto. de indi. Et Tri-
gesimo quero. posito q. in patrona-
tus transeat in confiscatione bono-
rum. vi. s. conclusum est ne q. quis pri-
uerit in specie iure patronatus pro-
pter delictum circa ipsam in patro-
commisum. an illud in patronatus
evanescet. ita q. ecclesia libera rema-
neat. an vero in patronatus acquira-
tur ipsi ecclesie ita q. sit patrona sui-
ipsius. Istam questionem tangit glo.
in. c. q. clerici. i. eod. et dicit q. hoc casu
in patro. acquiratur ipsi met ecclesie pa-
tronate cui facta est iniuria p. delictū.
ad qd. faciūt no. p. Areti. Feli. et moder-
niores. in rubrica. s. de iudicijs veri-
tas est et cōis opinio q. ecclesia remane-
bit libera patrono vel aduocato. ita
q. ille ad quē primo spectabat institu-
tio nunc habebit liberā collationem.
Ita cōcludit Inn. 30. an. do. Card. flo.
Abb. et ceteri cōiter. in. d. c. q. clerici. et
vi dicit Abb. ibi hoc etiā fuit de men-
te glo. p. dicit. q. fm. cū pprie loquēdo
ecclesia non pōt esse patrona sui ipsius.
Eandē cōclusionē firmat gl. in. c. vni-
co. in verbo eisdē eo. ii. li. vi. et ibi cōiter
70 docto. sequunt. Et Trigesimo primo
quero an in patronatus possit de p. se
vel sine vnuerſitate insolūtū dari cre-
ditori. vel an possit insolūtū capi a cre-
ditoribus. Cōclūde q. nō q. in patro-
natus non recipit estimationem. c. de
iure. i. eod. ita decidit Abb. in. c. queri-
moniam. i. eo. in ver. et p. hoc alias di-
xi. et refert et sequit do. Feli. sande⁹ in
c. cū Bertoldus. in vltima col. s. de re
iudicata. Idem reperio tenere Bald.
in cōſi. suo. xxiij. incip. quēdā nobilis
in. iij. volū. vbi clare dicit q. cū vnuer-
ſitate pōt insolūtū dari secus si res
particulares dentur insolūtū. Et fa-
ciūt ea que dicta sunt de venditione
vnuerſitatis supra in hoc eodē versū
71 cūlo. q. xxiij. et sequentibus. Et Trige-
simosecūdo q. ro. an ille penes quē est
factum sequestrū ecclesie vel in patro-
natus iuxta. c. examinata. s. de iudicijs.
possit presentare si cōtingat ec-

clesiā vacare. Abb. post host. et but. in
dicto. c. examinata. viij. col. ver. sed q.
supra vltimū est cōcludit q. nō mouet
q. sequeſter fructus colligit nomine
alieno quēadmodū creditor pignoris
vnde cū fructus restituere teneat seque-
ſter fructus presentationis facit non
posset restituere. vi. etiā explicant doct.
in. c. ex literis. i. eo. igitur sequeſter pre-
sentare nō poterit. Cōtrariā opinionē
tenet Inn. in. d. c. examinata. et sequit
do. And. barba. ibidē in. xvi. col. versū.
in pōdca mōm q. aut sequeſter est cu-
ſus tñ. et tūc pntare poterit q. erit
fator ecclesie et nō pntare esset disipa-
re fructus sequeſtri aut esset possessor. et
iūc fm. cū nō est dubiū qd. poterit pnta-
re. Eandē cōclusionē tenet Rota in
antiq. sub titū. de elec. decisioe quin-
ta. allegās idē tenere Pan. i. cle. vni-
ca de sequeſtra. posset. et fruc. Eandē
opinionē p. p. dicitas exhortatē et p.
multa alia firmat excellētissimus. do.
Feli. sandens in. d. c. cū Bertoldus. in
fi. de re iudic. Et ita dicit se alias pro-
huisse in Rota de pnta. alioq. Et
rūdet ad fundamentū supra in cōtra-
riū adductū. et ad alia q. adduci pnter-
nerūt dic vi p. eli. vltra cū addo q. idē
tenet Semi. in. c. nemo deinceps. li. iij.
col. in fi. p. an aut cōmēdatarius. de
elec. li. vi. Et Trigesimo tertio q. ro. an
patronus possit renūciare iurisp. in
pindiciū descendētū vel legitimorū
heredū videt dicendū q. sic. et ita deci-
dit Archi. in. c. vni. in principio co-
tra. li. vi. et ibi sequit Semi. qd. d. dixit
rit ibi Lapsus cōtrariū tenēs. et illud
dictū Archi. refert et sequit Rota in an-
tiquis sub hoc eodē titulo decisioe
vltima in fine q. incipit qdā laicus. et
do. Alex. in cōſi. suo. xij. incip. oipotē-
tis dei. in. iij. col. i. fi. et in p. si. suo. xvij.
incip. attētis narratio in. iij. col. et in cō-
fi. xvi. incip. ponderatis in vlti. col. i.
in. v. volū. Idē tenet Pan. de casu. in
cōſi. clui. incip. circa pntem. casum
col. vltima circa mediū. Et satis pbat
hec cōclusio ex his q. dicta sunt supra
in qōne. i. et in. q. xxiij. huius verbi vbi
cōclūſus est q. patron⁹ pōt alteri doe

mare in sp. requirit in p'sentis epi qñ
donatur vel renūtiat laico vt ibi con-
sultum est. 2. pbat in d. c. vnico. 2. ad cō-
probationē p'misse cōdūctōis facit qd
fortius dicit Caid. in cōs. suo. xix. in-
cip. cōcessum sub hoc eo. titu. Inquit
em q' pōt patronus donare in sp. al-
teri in p'uidiciū successorū. etiam qñ
in spatio. ipm esset cōcessum. p se 2. fi-
lijs suis masculis t'modo nec hoc ca-
su fm eū est necessarius p'sentis ipso-
rū filiorū vel successorū. 2. monef inter
cetera q: ex tali p'cessione facta p se et
filijs trāfferit ius gradatū de patre
in filiū vñ stante primo gradu cessat
scōs. allegat. l. cū pater. §. p. ff. de leg.
ij. 2. l. peto. §. fratre eo. ii. faciūt notata
p oēs in d. gallus. §. quidā recte. ff. de
libe. 2. posthū. 2. sic fm eū videntur pa-
tre fili? nullā potestātē hz vnde pote-
rit ipse pater in spatio? alteri do-
nare i p'uidiciū successorū. mihi videt
qd in ea qui fundatur eccliam possit
pcedere q' dicitū est. 2. idē in eo q' acqui-
sit p se heredibus p ea q' scribit do.
Alex. primo post alios p eū relatos in
dictis consilijs. 2. maxime in consilio.
xij. Quando autē quis acquisiuit
in spatio? pro se et fili? satis dūbi-
to per ea que scribuntur per dominū
Alexand. vbi supra et per Barto. in l.
ij. ff. de interdic. 2. releg. a. quam legit
pro prima. 2. per spec. in titu. de loca.
§. nunc aliqua. versiculo. cxliij. et per
Sali. distinguunt in simili puncto
in l. ij. C. de iure emphyteo. et per do.
Jasone in p'ceptorem meum. ibidem
in col. lxxij. in versū. vñ. querit Sali.
2. in dictis locis etiā reperies an deli-
ctio p'is noceat filio quo ad amittē-
dū emphyteosim vel feudū. q' decisio-
nes faciūt ad cognoscēdū an ex deli-
ctio patris fili? p'inet iure patronat?
Sed circa hāc quēstionē subonē alia
73 accessoria pone q' in spatio? cō-
p'etatur illis de parentela tātū. vt puta
q: ita in fundatione ordinatum sit an
vñs de parentela possit renūtiare
alteri extraneo ius suum iste p'ncip?
nō hz dubitationem. Unde dic breui-
ter q' nō ē ratio est: q' in spatio? cō-

hoc casu cōpetit p'ditionaliter 2. qual-
ficatue scz illis de parentela. vñ si aliqñ
nō habet istā qualitātē nō pōt esse pa-
tron? Ita p'cludit do. Car. flo. in cōs.
74 suo. xlvij. incip. qdā nobilis. ¶ Trā-
gesimo quarto qro. circa p'dicta scāre dē
spatio? q' in spatio? nō exeat ex-
tra domū vel parētēla pone q' q's creet
de illa parētēla: vt aliqñ vidi vel ado-
p'tet aliquis an talis sit patron? p'otius
aliqñ qui sunt vere 2. naturaliter de pa-
rentela. videtur prima fronte dicēdū
quod sic. q' vbi cōueniunt verba cōne-
nit dispositio 2. edictum nō habet lo-
cū vbi verba ē? nō possunt adaptari:
vt dicit tē. quem ibi notat Barto. in
l. iij. §. p'etor ait. versū. toties. ff. de dā.
infect. facit. l. non aliter. ff. de lega. iij.
cum vulga. cum ergo p'essupponatur
aliquem esse creatum de parentela. fa-
tis cōueniunt verba dispositionis igitur
ac. Secundo pro hac parte facit re-
gula que hz q' non refert quid ex equi-
pollentibus fiat. l. si mater. C. de insti.
et subli. cum multis concordantibus
ibi in glo. memoratis. ergo non videt
referre an quis sit natus vt origina-
rius de parentela vel q' de ipsa paren-
tela sit creatus. ista enim videntur equi-
pollere. Contrariā partē ego arbitror
veriorē. et licet nō reperiam decisio-
nem in specie. moneor per text. in l. si
ita quis. §. si. ff. de leg. ij. vbi si testator
faciat mentionem de liberis. intelli-
gitur sensisse de natis non autem de
75 adoptiis. dicitur enim ibi q' lega-
tum factum alicui in tempus liberorū
nō debetur sibi dato q' filios adoptet
2. concordat text. in l. si de cōmilitibz. ff.
de cōdi. 2. demon. qui dicit q' si quis p'
fidei cōmissum sit gratus relictus
hereditatem si sine liberis decesserit
intelligitur de liberis natis nō autē
de adoptiis. 2. alia iura cōcordantia
allegant glos. in dictis locis. Secūdo
76 facit bonū simile t'nā adoptiu? nō suc-
cedit i feudū. c. adoptiu? i. tit. si de feu-
do fue. p'ro. inter dñm 2. agnatū l. vñ-
bus feudo. §. adoptiu? vel creati de
aliq' parētēla pari mō nō succedēt i in-
reponat? Tercio facit q' p'sentis epi q'

Tractatus de iure patronatus

internenire dz l. tali dispoñe in xta no-
tata in. c. illud. 2 in. c. cu fecit. f. eo. nō
debet extēdi sed restringi qz pcessio in
rispatronatus est de gra 2 ex dispensa-
tione facta. c. qm. 2 ibi nota. f. eo. 2 no-
tatur in. c. quāto. de indicij. 2 plene p
Abb. in dicta sua disputatione incip.
angerio si ergo eps consensit qz in spa-
tronatus trāseat ad eos de parentela
im debet intelligi 2 restringi ad origi-
narios vñ natiuos de parentela. istud
cū ius est exorbitans 2 nō extendēdū
vñ per docto. in locis pallegatis. 2 per
do. fel. in. c. causam. in punci. de pre-
77 scrip. Quarto facit qz in dispositio-
ne hois appellatione filioz nō veniunt
adoptini vñ in notabili questione tra-
dit. Jo. and. in addi. ad Specu. in tit.
de succes. ab intesta. col. j. in versi. nec
78 obstat. Quinto facit qz statutū prefe-
rens masculos feminis nō hz locū in
adoptinis vt tradit Jo. de ana. in 2 si.
xviij. incipiente viso casu. Sexta facit
79 alind qz donatio qz renouatur p sup-
uenientia liberoz nō hz locū in ado-
ptinis. ita cōcludit do. Alex. in. iij. vo-
lumine. 2 si. xj. col. fi. Septimo facit qz
80 qz verba debēt intelligi naturaliter et
pprie nō civiliter 2 fecte. l. fi. vbi ita sū
mant doct. C. de his qz ve. era. imp. Et
hāc partē tenēdo ad 2ia facilis est re-
spōsio. Non obstat igitur primū dñm
dicebatur qz cōueniūt verba disposi-
tionis 2 c. qz respōdeo qz imo ppetuas
verboz nō cōuenit pprie enim nō pos-
sunt dici de parētela illi qz nō sunt ori-
ginarij de dicta parētela quēadmodū
ppue nō dicūtur liberi illi qz non sunt
natiui sed adoptini. vt pbatur in. d. l.
si ita qz. 2 in. d. l. fidei cōmissum. 2 hoc
etiā dicit Bal. in. l. cines. C. de appel.
vel aliter dicamus qz posito qz cōueni-
rent 2ba nō tñ cōuenit mens qz in pri-
mis est attendēda. l. iij. C. de lib. prete.
l. in 2 ditionibz pñmū locū. ff. de cōdi.
2 demon. c. quāto. cū cōcordantibz ibi
in glo. memoratis. de pñil. Mens em̄
testatoris loquētis de illis. de parēte-
la est vt intelligat de his qz sunt nati-
ui 2 de sanguine. argu. d. l. si ita qz. f.
fi. cū filijs. Et per hec etiam tollitur

aliud obiectū de equipollētibz qz ex
predictis piz qz esse originariū de pa-
rētela 2 creatū de parētela nō equipol-
lent. ¶ Trigesimo quinto quero an qñ
inspa. cōpetit illis de parētela filijs.
habeant vocē in pñtando. 3ia qñ ē
expediū supra super verbo cōpetens
alici in. vñ. qz. dic vt ibi. an aut in ca-
su pposito femine vocē habeant. dixi
supra super verbo cōpetens alicui in
j. qñe. ¶ Trigesimo sexto qro an ius
patr. trāsseratur de vna psona in aliā
per pscriptiōnē. 4 sic qñ est qz an ius
patro. pscripti possit. 3ia qñ est nota-
bilis 2 subtilis 2 quotidiana. 2 eā atti-
gunt docto. in pluribz locis. Archi. eā
plene examinauit l. c. hortamur. l. tri.
distin. 2 ibi post multa concludit post
Jo. de mōre mulo in quadā sua dispu-
tatione qz nō possit pscripti 2 mouet po-
tissime qz iuspatro. cōpetit ex priuile-
gio sine cōmēra grā aliqbz psonis. f. ex
his qui fundarūt cōstruxerunt 2 dota-
rum vt piz in diffinitione iuspa. ergo
nō debet trahi ad alios vt in. c. contra
morē. c. dist. 2 in. c. petisti. vñ. qz. 2 in. c.
hinc etiā. xvi. qz. 2 in. c. sane. de priuile-
vbi per optime hoc pbatur fm̄ eum. si
ergo aliqz possidet iuspat. vltra pre-
dictos. dicit Archi. nō potest illud sine
temeritate possidere. 2 per 2is est ma-
lefidei possessor. ergo nō pscripti. c. vi-
gilati. 2. c. qm̄ oē. de pscript. reg. posses-
sor. de reg. iu. lib. vi. Tandē opi. tenet
Abbas in disputatione sua incip. an-
gerio. in. vi. col. 2 in. c. querelā. de elec.
in. iij. col. 2 mouetur per rationē in con-
uincibilē fm̄ eum. Certū est dicit ipse
82 qz laicus nō pōt possidere ius spūa-
le. 2 p 2is ne cōscribere. c. causam. de
pscript. c. messana. 2. c. sacrosancta. de
elec. parimodo. idē est dicendū in iure
annexo spūalitati sicut est ius pñtā-
di vel iuspatro. qz de cōnexis idē est
indicū. c. quāto. de indicij. c. pñeres.
de transac. c. trāslato. de pñtū. c. super
his. de accu. c. de iure. f. eo. cū si. vbi ius
patro. p oia censetur tamqz ius spūale
ratione annexionis. si ergo laicus
nō potest mero iure illud ius posside-
re ergo nec pscripti qz pscriptio

nō est sine possessione res. sine possessione. de reg. iur. li. vi. r. d. can. 3. Nec obstat fm eum si dicatur q. uno inspa. est possedibile p. laicū: vt in hoc titulo per totū: q. respondet q. istud ins fuit gratiose laicis cōcessum nō oibus sed patronis dūtarat fauore ecclesiā vt laici inducerentur per acquisitionem istius iuris ad construendū fundandū r. dorandū ecclesias. habitatio ergo vel privilegiū cōcessus talib⁹ nō dē extendi ad alias personas in qbus nō concurrat causa super qua fundat illa habitatio ar. xvi. q. i. c. gñaliter. r. in. c. cum cessante. de appel. et. c. sane. de priuile. cum alijs. s. in prin. allegatis. Non obstat etiā fm Abb. si in contrariū allegatur tex. in. d. c. querelam. vbi presupponitur q. populus de quo ibi acquisit ius presentandi ex longa cōsuetudine q. respondet ipse q. illud presupponit text. in narratōe facti nō autē in decisōe quinimo in ipsa decisōe papa solū se fundat super quasi possessione ppi. nam dicit ipse ex quo nō apparebat ibi alius patron⁹. et populus ppius presentauerat rectorem psumptio iuris est q. pntauerit rōne iurispar. q. ecclesia nō nascitur: sed op⁹ q. habuerit pstructorē. r. ideo fm eum in dubio psumendū est. p. possessore ar. eius qd legitur r. no. in. c. i. de relig. domi. sed vbi pps fundaret se ex sola pscriptōe dicit Abb. q. tunc nō videt quo iure debeat obtinere. r. ppter ea dat cautela vendicare volēri inspa. vt nō fundet se sup pscriptōe mera. sed super iurepa. asserendo se esse patronū. r. ad illud probandū vel psumendū alleget pntationes plurimas et tēporis cursum r. ad hoc dicit bene facere qd legis r. no. in. l. cū de in rem pto. ff. de vtr. r. p. Jo. and. in. c. vnicō. de iurepa. lib. vi. facit etiā glo. approbata in. l. ij. in verbo repellere. in fi. C. de iure em. p. r. qd placet traditur in. l. si certis annis. C. de pac. r. qd traditur per Bal. in. l. cum super. C. de rei ven. et p. Barba. in p. s. mo. ff. in. s. volu. in prin. vbi ponit quomō pberur inspa. in fi. ubi antiquissimū dicit em Bald.

vbi. s. q. iuspat. antiquissimū pbatur per iudicia r. per famā r. q. antiquissima possessio habetur p. titu. r. q. in factis antiquissimis sufficiat pbatio p. famā p. plurimas auctoritates firmat do. Feli. in. c. veniens. et. s. de rebus in. v. col. Eandem opinionem tenuit idem Abb. in. c. causam. de pscript. r. in p. s. mo. c. vj. incip. casus. ver. q. principi. paliter in. l. ij. vol. vbi dicit q. opinio Arch. sibi videtur verissima. Istud idē in effectu tenet do. Alex. i. p. s. mo. lxxv. incip. visis. in fi. in. iij. volu. Istā eandem opinionē r. distinctionē tenuit in effectu do. Feli. sande in. d. c. cam. in iij. col. vbi etiā in hoc satis plene loquitur r. plures auctoritates refert q. videri possunt. r. qd dixi do. Feli. in. d. c. causaz. etiā sequitur in. c. in nostra. in r. r. vij. corollario de re script. et in suo tractatu qñ littere apostolice noceant patronis ecclesiā versus sine. psumponit tñ do. Feli. in locis p. allegatis maxime i dicto tractatu q. opinio Jo. and. que infra referetur tenetis q. inspatronar⁹ acquiratur pscriptōe vel cōsuetudine sit tenēda in iudicādo et cōsulendo. p. remissam etiā opinionē Arch. in. d. c. hortamur. iuncta declaratione Abb. in predictis locis. tenet ibidē do. p. pposit⁹ diui Ambrosij nūc meritis Card. in vlti. col. r. monetur eo fundamēto q. monetur Abb. in. d. c. querelā. In hac etiā opinionē Arch. inclinat exim⁹ doctor Mediolanēsis do. philip. decius in rubri. de iudicijs in antepenul. col. Contrariam opinionē. s. q. iuspat. p. scribi possit tenet Jo. an. post dñm suū Marfilū in d. c. querelā. sup. p. do. pps. r. in. c. vnicō. in fi. eo. ti. li. vj. in nouella. r. plen⁹ in reg. q. alicui gratiose. de reg. iur. li. vj. in mercurialib⁹. vbi in effectu concludit q. si apparet eccliam esse psona tam cōtra psonū currere pōt pscriptio secus cōtra eccliam liberā q. in illa vt in eius p. iudiciū nō pōt acquiri iuspatro. p. pscriptōne r. sic videm⁹ q. in hoc. ij. mēbro. Jo. and. p. cordat cū Are. r. sequētib⁹ l. 3. indistincte loquatur in alijs duob⁹ locis. s. allegatis. et ad

Tractatus de iure patronatus

hoc p[ro]b[ati]o[n]e p[ri]mo dicit q[uo]d ista questio
 fuit de facto i[n] curia t[em]p[or]e Nicolai pape
 quarti p[re]sentat[ur] a populo scilicet Ce-
 cilie de floridia cu[m] diocesanus p[re]latio
 nem ipsam noluisse admittere appel-
 lan[ti] ad papam. et fuit lata sententia p[ro] ipso
 qua[m] papa confirmavit inserto tenore
 sententie confirmationis. et executores
 dando. subiciens Jo. and. q[uo]d tenor li-
 terar[um] pape erat ut infra Nicolaus. et.
 dilecto filio. o. p[re]sbytero et rectori ec-
 clesie sancte Cecilie flor. salutem ea que
 i[n] iudicio et sane petitio tua nobis ex-
 hibita continebat q[uo]d cu[m] tu ad ecclesiam
 sancte Cecilie flore. tunc vacante p[er] mor-
 tem et. a parochianis ipsius ecclesie
 ad quos de antiq[ua] et approbata et hacte-
 nus pacifice observata consuetudine
 presentatio ad eandem ecclesiam vacare
 continuu[m] pertinet venerabili fratri no-
 stro. O. epo flore. fuisses canonice pre-
 sentatus idem eps te ad eandem ecclesiam
 admittere contra iustitiam recusavit. pp[er]
 q[uo]d tu ad sedem apostolicam appellasti.
 narrat demum q[uo]d duo auditores suc-
 cessive dati fuerunt ad cam. et q[uo]d fecer-
 unt p[ro] ipso tunc sententiam qua[m] confirmat
 ipsius inserto tenore et fuit hoc app[ar]et
 videri veterem pontificatus sui anno ser-
 tio ad executores ante facta eadem nar-
 ratione concludit q[uo]d ipsi vel alter sententiam
 prefata auctoritate apostolica exequatur
 inducentes et. et dicit Jo. and. q[uo]d predi-
 ctas litteras penes se habebat linnatas.
 et subiicit q[uo]d hoc sufficeret ad robur p[re]-
 dicte opinionis per. c. in causis. de re-
 iudi. vbi dicitur q[uo]d si q[uo]d papa iudica-
 rit ita in similibus casibus ab alijs in-
 dicandis est postea Jo. and. dicta opi-
 nione[m] comprobat principaliter per. d. e.
 querela. et p[er] alia de quib[us] p[er] eum. et am-
 ple loquitur respondeo etiam ad ea que
 p[er] alia opinio[n]e adducebantur. predi-
 ctas etiam opinio[n]e Jo. and. sequit[ur] do.
 Anto. et co[n]ter ceteri in. d. c. querelam.
 idem tenet in effectu do. Cardi. flo. in
 ele. plures. in. v. q. eo. tit. vbi dicit q[uo]d si
 constet ecclesiam esse patronatam p[otes]t pre-
 scribi ius patronatus: si constet non esse
 patronatam secus. Quando autem dubitatur
 an ecclesia sit patronata vel non dicit

ibi q[uo]d prescribi p[otes]t i[n] patro. per. tem-
 pus de cuius contrario non sit memoria
 et subiicit ita tenuisse. in. d. c. querela.
 et infra ibi allegasse. Tandem opinio[n]es
 scilicet q[uo]d contra patronu[m] currat prescrip-
 tio contra ecclesiam patronatam secus tenet
 Abb. p[er] anor. in. c. sane. de p[re]iud. referre
 do Jo. and. in. d. c. q[uo]d alicui. et not. in. d.
 c. querela. idem tenet ipse Abb. in. p[re]iud.
 suo. lxxvi. incipi. inuocato xpi auxilio
 in ver. circa p[ri]mu[m]. in. q. vol. vbi dicit
 q[uo]d ista opinio Jo. and. tanq[uam] co[n]tra ser-
 uaretur in indicando quo verbo etiam
 vult ipse in. d. c. querela. licet ibi ali-
 ter p[ro]cludat vi. s. dixi et eodem verbo vult
 tur do. feli. sane et in tractatu suo q[uo]d
 l[ite]re apostolice no[n] est patronus ecclesiaru[m]
 in vlti. col. vbi dicit q[uo]d in p[re]iud. et in in-
 dicando non esset recedendu[m] ab opinio[n]e
 ne Jo. and. p[re]missam etiam opinio[n]e[m]
 scilicet q[uo]d vnus p[ro]ntus contra aliu[m] p[re]scribere
 re possit et Lud. ro. i. p[re]iud. suo. ecclesiaru[m].
 incip. p[re]sens consultatio. In eandem etiam
 opinio[n]e[m] inclinare videtur. do. Alex.
 in. p[re]iud. suo. lxxvi. incip. viso puncto in
 ius. volu. Concludit etiam in effectu q[uo]d vbi
 ius p[otes]t possideri possit. q[uo]d et p[re]scribi po-
 terit sed illud p[re]siliu[m] reputat. do. And.
 barb. p[ro] hac et opi. s. q[uo]d ecclesiam non
 currat p[re]scrip-
 tio sensu spec. in hoc ti.
 etius sine vbi dicit q[uo]d i[n] Italia pochyas
 ni usurpat ius p[re]iud. In hac et opi.
 inclinare vult do. f[r]a. de are. in rub. de
 iud. du[m] tractat post alios an ius p[otes]t. sit
 spale vel spiale. hac et opinio[n]e[m] sen-
 tit Bald. in. l. q. in. q. col. in. p[re]iud. q[uo]d ergo
 in fi. C. s. fuit. et aqua. et Bem. post Bos.
 in q[uo]nibus suis in. c. vnico. in fi. de in-
 repa. li. vi. Aduertendu[m] tamen est q[uo]d tenentes
 opinio[n]e[m] ista. s. q[uo]d ius p[otes]t p[re]scribi possit
 intelligit ut possit p[re]scribi per m[em]bra
 cui[us] ius memoria non sit in p[re]iud. Ita
 dicit Abb. in. p[re]iud. s. allega. c. vi. in. q. col.
 talis est p[re]scrip-
 tio cu[m] sit contra ius re-
 rit aut titulu[m] aut p[re]dicta t[em]p[or]e p[er] alia dicit
 genti. de p[re]scrip. et clari. p[ro]bat in. c. h.
 de p[re]scrip. li. vi. hoc eodem verbo vult
 do. Alex. in. p[re]iud. suo. lxxvi. infra statim
 allegando. et do. feli. in dicto suo tracta-
 tu in vlti. col. et in. d. c. cam. in. iij. colu[m].

84 Quomodo autem p[otes]t memoria homin[um]

adertare vide Jo. andr. in. c. j. in fi. de
 fieri. li. vj. in nouella. 1 do. Alex. in pñ.
 suo. lxxv. incip. vñs. in. iij. volu. in. ij.
 col. 1 do. fel. in. c. venies. j. in. v. col. de
 testib. ego diu super hoc articulo an-
 tecepti sui iñ oñbus recte pensatis mi-
 hi verissima vñ opi. Jo. andr. s. recitata
 scz q vbi cōstat eccliam esse patrona-
 tam possit in iudiciu pñoni currere
 pscriptio. secus vbi ecclia sit libera vñ
 dubietur q nō poterit in pñiudiciū
 ecclie inspat. per pñiptionē acquiri
 huic iñ distinctionē vñ obstat text. in
 c. in gñali. ver. q aut. de elec. lib. vj. ibi
 fundatiōne vel ex antiqua cōsuetudine
 intra sibi hñmōi vñ dicat pñicta gl. i. vñ
 bo antiqua. ibi em equiparat cōsuetu-
 do fundatiōni 2 presuppōnit gñaliter
 posse acqñi inspa. per cōsuetudinē pre-
 scriptā vñ subicit gl. ibi. Sed pñt dici
 q nihil obstat quominus ille tex. pos-
 sit intelligi iñ distinctionē predictāz
 per fundamēta Jo. andr. vel pñt intel-
 ligi vñ statim subicō. placet iñ mñi l
 duob. vñ iñ casibus de quib. supra
 scz qñ ecclia est libera vel qñ dubitat
 doctrina Abbatis in. d. c. querelā. 2 in
 dicta sua disputatione 2 alioz doctoz
 s. relator. s. qñ volēs dicere se esse pñ-
 nuz 2 nō volēs pbare dato qñ nō pos-
 sit dicere se pñscripsisse q iñ allegando
 titulū iñrispatro. illū pbare possit ad-
 ducēdo pñtatiōes plurimas 2 ipis cur-
 sum iuxta tex. in. d. c. querelā iñducen-
 do. vñ ibi pñ Abba. 2 hoc iñfra declarabo
 2 si dicat q pñmū mēbrū i q tota dif-
 ficultas pñstet. obstat ea q dixit Archi.
 in. d. c. hortamur. 2 Abba. d. c. qñelā. 2 i
 d. sua disputatione. s. inspa. nō pñt possi-
 deri nisi ab his qñs iñs iñ decessit de
 s. f. fundatorib. constructozib. 2 c. qñ
 nō poterit pñscribi ab eo q pñdicta nō se-
 cit etiā in pñiudiciū pñoni. Ad bñ rñdes
 Jo. andr. in. d. c. qñ aliter. Sed alio mō
 pñt rñderi 2 dici q pñsuppositū est falsū
 sum. fateor em q inspa. nō pñt in esse
 deduci nisi ex fundatiōne cōstructiōne
 et dotatiōne vñ cōstat sup hñc rubrica vñ
 etiā ex pñuilegio pape iñtra ea q dixi
 supra sup verbo de diocesi cōsensu

vt in vñtima qñne. Tamē postq est in
 esse deductū pñt transferri in aliū titu-
 lo iñcratino vñ per viam successiōis.
 vt pbatur in vñtimis verbis dicte dis-
 finitiōis. 2 notatur in. c. j. in. c. qñ aut.
 in. c. ex literis. in. c. cñ seculū. 2 plenū
 in. c. illud. Teob. ergo poterit possideri
 ab alio quā a cōstructore fundatore vñ
 dotatore. Et per cōsequens pñscribi po-
 terit in pñiudiciū patroni. Intelligo
 iñ 2 restringo hanc decisionē pñcedere
 qñ pñscribēs haberet titulū legitimū
 puta donatiōnē vel legatū a nō patro-
 no intēueniēte consensu diocelani. si
 donatiō vel legatū fieret laico iuxta
 notata in pñdictis locis. alias em pos-
 siedere nō posset legitime. 2 pñ cōsequēs
 nec pñscribere etiā si possideret pñm
 tēpus cuius initij memoria nō existat
 in contrariū qñ sine epī cōsensu qñ non
 pñt possidere inspat. titulo singulari. d.
 c. illud. cñ ibi notatis. vbi em non da-
 tur capacitas in exercēte actuz tunc
 quātiocūq tpe qñ exerceat nō pñscribit
 vt pulcre decidit Abb. in. c. quāto. per
 illū tex. de consue. 2 Jo. andr. in. c. ij. de
 pñb. li. vj. 2 multa adducit ad hoc do.
 And. barb. in. s. allegato pñ. lxxij. in
 ferto. in. iij. vol. pñlioz do. Alex. hinc
 etiā cōcludit do. Alex. in sua disputatione
 incipiente sigismūdu in primo
 dubio in fi. qñ pñuatus nō pñt pñscri-
 bere merū imperiū. qñ illud nō licet ei
 possidere de iure cōmuni sine speciali
 pñuilegio 2 concessiōe principis. c.
 cōtra morē. c. dist. c. illud. xxiij. dist. sic
 dicamus in pñposito nostro. iñs em pa-
 tronat nō pñt trāsserri de vno in aliū
 sine cōsensu epī. si ergo aliter quis illū
 acceptet est incapax merito nullo tpe
 pñscribere potest. Et isto modo limi-
 tatur 2 intelligitur. c. j. de pñscri. lib.
 vj. in fine secundū Abba. in. d. c. quan-
 to. 2 alios doct. in locis pñallegatis.
 et iñsd fundamētū etiam compro-
 bat alia duo mēbra de quib. supra
 scz quando ecclia est libera vel quā-
 do dubitatur. qñ contra eam nō currat
 pñscriptio. Comprobantur etiam pñe
 pñmissa qñ ille q sine epī cōsensu 2 sine
 aliquo titulo inspa. exerceat cōtra iura

Tractatus de iure patronatus

mereat vt ex p̄dictis p̄stat ergo est malefidei possessor. c. q̄ p̄ iura de re. in. l. i. v. l. i. nō p̄scribit regula possessor. de reg. iur. l. i. v. j. c. si. de p̄scri. vbi dicit Jo. and. r sequunt cōter ceteri q̄ etiā per tēps cuius initij memoria in p̄sū nō exisat talis malefidei possessor nō p̄scribit. Considera tñ sup p̄missa limitatione r declaratione q̄ videt posse dici q̄ curus tanti t̄pis r ēt minoris tēporis faciat p̄sumi p̄sensuz ep̄v̄t in similitudine Archi. in. c. nemo. de cōsue. distm. j. r plene tradit q̄ doc. in. l. sciendum. ff. de dōo obli. nisi dicas q̄ p̄dicta limitatio p̄cederet qñ ostēderetur instrumētū tituli in quo apperet non interuenisse dictū p̄sensuz. nec etiā cōstaret ep̄m ex post facto p̄sensisse. i. quātum aut̄ dicit q̄ requiritur titul⁹ vide qd̄ dicā. j. in sequenti primo puncto in fine

36 ¶ Difficultas nō restat in inuestigando quātū t̄ps requiratur ad p̄scriptionē causandā in primo mēb̄o. scō q̄stum t̄ps requiratur ad p̄bandū vel p̄sumentū titulū in alijs duob⁹ mēmb̄is. Circa p̄mū videndum q̄ requiratur iā tū tēps cuius initij memoria in p̄tra rīa non exisat. p̄pter aut̄m ciuitates supra allega. in p̄ aduertēdū vel scdm qd̄ dicit Bald. in. d. l. ij. in. l. col. C. de serui. r aqua. r do. Alex. i. p̄li. suo. lxxv. in vltimis v̄bis in. iij. vol. sufficit. xl. anni. dicit em̄. Bal. vbi. s. q̄ omnia in ra sp̄iali vel annera sp̄ritualibus p̄scribunt sp̄ario. xl. annoz. non attēta cā cōtinua vel discōtinua. alleg. c. de quarta. de p̄scri. r not. p̄ Jnn. in. c. p̄sulationib⁹. j. c. r hoc idē dicit Ludo ro. in. d. p̄li. suo. cccxlvij. incip. p̄sens cōsultatio. m̄hi. aut̄ videt qd̄ neutra ista rū op̄monū s̄t̄ta in casu p̄posito. p̄ma etiā op̄inō dīcentiū q̄ requiratur tā t̄ps cū? in iij memoria nō sit in p̄sū nō placet. q̄ hoc casu nō loq̄mur de p̄scriptione cōtra t̄as p̄nt loq̄untur p̄fati doc. p̄suppositū em̄ q̄ ille possit p̄scribere q̄ habet titulū interueniente ep̄i p̄sensu. r q̄ p̄scribat in p̄iudicium veri patroni r sic in p̄iudicium p̄mariti. Talis em̄ non possidet cōtra ius cū habeat cōsensum ep̄i iuxta. c. illud. cū

similib⁹. j. eo. nō etiā placet scōa op̄i. volētū q̄ requiratur t̄ps. xl. annoz. q̄. d. c. de quarta. sup quo se fundat loq̄is de p̄scriptione q̄ currit in p̄iudiciū eccl̄ie sed nos loq̄mur de ea q̄ currit in p̄iudiciū patroni r sic p̄mariti. vñ nihil ad rībū vnde ego credē q̄ in casu p̄missio sufficiat t̄ps. r. annoz. inter p̄sentētes. r. xx. inter absentes. Jñ cōclusio elicio ex verbis Jnn. Jo. an. do. Abbat̄is Panor. et do. Jell. in. c. de quarta. s. de p̄scrip. vbi dicūt q̄ si ius qd̄ p̄scribitur causam habet cōtinuā r p̄petuā vt seruitus aq̄ ductus. vel habet cōm quasi cōtinuā. tale ius p̄scribitur decē annis inter p̄ntes r viginti inter absentes ad similitudinē rerū immobiliū. l. ij. C. de p̄nt. r aqua. l. si. C. de p̄scrip. lon. temp. Et incipit tale t̄ps currere s̄m p̄fatos doc. qñ quis cepit illo iure vti. non vi non clam nec p̄carto sciente r nō cōtradiciente illo cui fiebat p̄iudiciū. Idem est de mente Jnn. in. c. cum dilectus. circa si. de cōsuetu. vbi dicit q̄ illud ius qd̄ p̄scribitur habet causam cōtinuam vel quasi cōtinuam iuxta. l. foramen. de serui. vi. p̄dicti. in eccl̄ia requirit t̄ps xl. annoz. in alijs sufficit tempus r. vel. xx. annoz. p. l. si quis diuturno. ff. si ser. v̄t. et p. l. ij. in. l. ff. de aqua plu. arc. Et ista p̄dūso etiā fuit glo. magi stre loq̄ēdo de seruitutib⁹ vel iurib⁹ q̄ p̄scribit p̄maritus p̄mariti in. l. seruit⁹ p̄diorū. ff. de serui. r gl. Bar. r aliorū in. l. j. s. deniq. ff. de aqua plu. arc. r sequit̄ do. Florian⁹ in. d. l. seruitutes. apostillādo gl. ibi dī allegat. d. l. foramen. ibi em̄ refert doctrinā Jnn. in. d. c. de quarta. r in. c. cū dilect⁹. Et expresse dicit cū Jnn. q̄ ius eligēdi h̄z cām cū p̄tinuā qd̄ etiā dicit doc. maxie Abb. in. c. cū eccl̄ia sutrina. in gl. antepe. in p̄m. de cā pos. r p̄p̄ie. r subnectit Florian⁹ vbi. s. q̄ etiā ius p̄iudici vel ius p̄roua. h̄z cāz quasi p̄tinuā. Subiūct⁹ q̄ hoc vile est p̄t effectū p̄scrip̄tiōis r q̄ sufficiat. r. vel. xx. anni ad p̄scribēdum ius patro. cōtra laicū. sentit̄ expresse Jo an. and. et Jem. in. c. vñeo. in si. de iure p̄a lib. vj. post Jd̄. in. qd̄

Tractatus de iure patronatus

do. prepo. in locis supra allegatis. et
do. Alex. i. p. l. i. suo. lxxv. supra allega
to in. iiij. col. in. iiij. vol. aliq. vident velle
q. sufficiat rēpnō lōgū. r. sic. r. annosū.
ita sentit do. Alex. in p. allegato cōsili
lio. q. ad hoc multa allegat. r. maxime
ad qd. habet in. l. i. servitutes p. d. i. o. r. u.
in principio i. d. i. a. glo. in. i. b. o. c. e. r. t. a. in
fine. ff. de serui. r. ad hoc possent multa
similia accumulari q. accumulāt doct. 89
moderni. r. maxime do. Jason. r. main.
p. e. p. i. o. r. m. e. in. l. i. si certis annis. C. de
pactis r. do. f. f. l. salte. remissit in. c. de
quarta. in. penul. col. ff. i. fallit scōdo
de p. e. s. c. r. i. p. r. r. do. Alex. in. p. l. i. h. r. e. f. f. i. s. a.
rim allegat. o. aliqua alia iura vident
p. b. a. r. e. q. r. e. q. r. a. n. t. x. x. i. a. n. n. i. v. i. c. p. u. e. n.
i. u. r. de emp. r. ven. i. b. i. e. m. p. b. a. t. u. r. i. u. e. r. a.
g. l. q. ad p. i. n. m. e. n. d. u. s. o. l. e. n. n. i. t. a. t. e. v. e. l. cō.
s. e. n. s. u. m. i. n. t. e. n. e. n. i. s. s. e. q. u. i. t. r. a. c. t. a. t. de p. e. i.
i. n. d. i. c. i. o. t. e. r. t. i. j. r. e. q. u. i. r. i. t. i. t. e. p. u. s. a. n. n. o. r. u. m.
x. x. r. i. u. l. l. u. s. t. e. x. d. i. c. i. t. s. i. n. g. u. l. a. r. e. d. o. A. l. e. x.
i. n. l. i. c. i. e. d. u. i. n. v. c. o. l. f. f. d. e. i. b. o. o. b. l. i. g. r.
m. o. d. e. r. n. i. i. d. i. c. t. a. l. i. s. i. c. e. r. t. i. s. a. n. n. i. s. r. h. a.
b. e. t. p. d. o. J. a. s. o. n. e. i. n. p. l. i. v. l. i. m. i. t. a. r. p. e. r.
e. u. n. d. e. i. n. p. l. i. x. x. i. i. n. c. i. p. i. e. n. t. e. c. i. r. c. a. p. u.
m. u. i. n. i. i. j. c. o. l. i. n. f. v. o. l. m. i. p. t. a. c. e. t. o. p. i.
p. u. m. o. l. o. c. o. r. e. l. a. t. a. f. q. r. e. q. u. i. r. a. t. i. n. t. p. s.
c. u. i. u. s. i. n. i. t. y. m. e. m. o. r. i. a. nō. s. i. t. i. n. p. i. r. a. t. u.
r. r. a. t. i. o. e. s. t. q. t. a. l. i. s. a. l. l. e. g. a. t. i. o. i. n. i. u. s. p. r. o.
h. a. b. e. t. i. n. s. cō. e. p. i. r. a. s. e. q. q. u. i. b. e. t. e. c. c. l. i. a.
p. r. e. s. u. m. i. t. l. i. b. e. r. a. v. i. i. n. q. u. i. t. A. b. b. a. s. i. n. d.
c. q. r. e. l. a. i. n. q. u. a. r. t. o. n. o. t. a. b. i. l. i. p. i. l. l. u. s. t. e. x. t.
r. a. d. h. o. c. p. l. u. r. a. a. l. l. e. g. a. m. i. s. u. p. r. a. s. u. p. e. r.
i. b. o. p. l. u. r. a. i. n. v. l. i. i. q. E. t. h. e. c. p. l. u. r. a. s. i. n. o. b. i. s.
p. r. o. b. a. t. i. n. d. c. c. q. r. e. l. a. i. n. i. b. o. a. n. t. i. q. u. a.
cō. s. u. e. t. u. d. i. n. e. a. cō. t. r. a. r. i. o. s. e. n. s. u. i. l. l. u. d. c. i. u.
d. i. c. i. t. d. e. a. n. t. i. q. u. o. c. u. i. nō. e. r. a. t. m. e. m. o. r. i. a. v. i.
n. o. t. a. t. p. J. a. n. i. n. c. v. e. n. i. e. s. r. i. n. c. c. q. p. n. o. u. a. t. e.
d. e. i. b. i. s. i. g. n. i. r. d. o. c. t. i. n. c. v. e. n. i. e. s. e. i. p. d. e. r. e. s. t. i. t. u. s. r. p. d. o. m. i.
A. l. e. x. i. n. t. e. r. m. i. n. i. s. n. i. s. i. n. d. i. c. t. o. cō. s. i. l. i. s. i. n. o.
l. x. x. v. i. n. i. j. v. o. l. u. i. b. i. a. n. t. h. o. u. i. t. a. t. e. s. p. l. u. r. i. m. a. s.
a. d. h. o. c. a. l. l. e. g. a. t. q. v. i. d. e. r. i. p. h. i. E. t. i. d. e. d. o. A. l. e. x.
i. n. l. i. c. u. a. l. i. q. a. C. d. e. i. n. d. e. l. i. b. e. i. n. p. e. n. u. l. c. o. l. v. b. i. e. x. p. r. e. s. s. e. d. i. c. i. t.
88 q. t. t. e. p. u. s. l. o. n. g. e. n. e. v. i. t. e. h. o. l. s. r. s. i. c. i. p. a.
c. e. r. t. a. a. n. n. o. r. u. d. i. c. i. t. e. s. s. e. d. e. a. n. t. i. q. u. o. r. q. i. t. a.
cō. t. e. r. t. e. n. e. t. A. d. u. e. r. t. e. d. u. t. h. e. s. t. c. i. r. c. a.
p. d. i. c. t. a. q. u. o. q. u. i. t. a. n. t. p. h. i. t. a. n. t. r. e. c. t. o. r. e. s. nō.
e. x. v. i. i. n. i. u. s. p. a. t. r. o. s. e. d. p. e. r. y. i. a. s. i. m. p. l. i. c. i. a.

petitionis vel supplicationis vi habe
p. Archi. r. do. prepositi in. d. c. h. o. r. a. m. u. r. l. x. x. i. d. i. s. t. i. d. i. r. i. s. s. u. p. v. e. r. b. o. p. e. t. e. n. s. a. l. i. c. u. i. i. n. x. x. v. q. i. n. f. i. t. h. o. c. c. a. s. t. nō. c. o. g. e. r. e. t. e. p. i. s. c. o. p. u. s. p. h. i. t. a. t. u. i. n. s. t. i. t. u. e. r. e. q. i. u. s. p. a. t. r. o. nō. cō. p. e. r. i. t. p. h. i. t. a. n. t. i. b. u. s. c. d. e. c. e. r. n. i. m. u. s. a. cō. t. r. a. r. i. o. s. e. n. s. u. v. i. j. q. v. i. j. r. f. a. c. i. u. n. t. q. d. i. x. i. t. s. u. p. r. a. i. b. o. h. o. n. o. r. i. f. i. c. u. i. n. f. i. q. S. u. b. o. i. t. n. u. e. q. u. i. s. t. i. o. a. c. c. e. s. s. o. r. i. a. p. r. e. c. e. d. e. n. t. q. u. i. n. t. a. n. q. u. i. p. r. e. s. c. r. i. b. i. t. u. n. i. u. e. r. s. i. t. a. t. e. p. u. t. a. h. e. r. e. d. i. t. a. t. e. v. e. l. v. i. l. l. a. p. r. e. s. c. r. i. b. a. t. i. u. s. p. r. o. p. r. i. e. t. a. t. e. p. l. e. n. e. a. t. t. i. g. i. t. d. o. f. f. e. l. s. a. n. d. e. i. n. d. c. c. a. m. i. n. i. i. j. c. o. l. r. p. o. s. t. m. u. l. t. a. d. i. c. i. t. cō. m. u. n. i. t. e. r. e. s. e. s. s. e. o. p. i. n. i. o. n. e. q. s. i. c. s. i. n. e. q. u. i. p. r. e. s. c. r. i. b. a. t. v. i. n. i. u. e. r. s. i. t. a. t. e. e. x. t. i. t. u. l. o. i. n. q. u. o. r. e. q. u. i. r. a. t. t. r. a. s. i. t. i. o. s. p. e. c. i. a. l. i. s. c. u. i. u. s. l. i. b. e. t. r. e. i. v. i. n. d. o. n. a. t. i. o. n. e. r. v. e. d. i. t. i. o. c. i. n. t. r. a. l. i. q. u. i. b. i. C. d. e. h. e. r. e. r. a. c. t. i. o. v. e. d. s. i. n. e. p. r. e. s. c. r. i. b. a. t. e. x. t. i. t. u. l. o. i. n. q. u. o. nō. r. e. q. u. i. r. a. t. t. a. l. i. s. s. p. e. c. i. a. l. i. s. t. r. a. d. i. t. i. o. n. e. i. n. a. d. d. i. h. e. r. e. d. i. t. a. t. i. s. i. n. t. r. a. l. i. c. u. h. e. r. e. d. e. s. i. n. p. r. i. n. c. i. p. i. o. f. f. d. e. a. c. q. p. o. s. s. e. s. s. r. a. l. l. e. g. a. t. h. o. c. t. e. n. e. r. e. J. o. a. n. i. n. c. e. x. l. i. t. e. r. i. s. d. e. i. u. r. e. p. a. t. r. o. i. n. q. c. o. l. r. d. o. C. a. r. d. i. f. f. o. i. n. r. i. q. r. e. r. i. a. d. o. A. n. i. d. e. b. u. t. i. b. i. d. e. i. d. o. C. a. r. i. n. c. l. e. m. e. n. t. i. b. i. v. i. q. d. e. i. u. r. e. p. a. s. a. n. d. e. m. o. p. i. n. i. o. n. e. s. r. d. o. A. b. b. i. n. m. u. l. t. i. s. l. o. c. i. s. v. b. i. s. e. m. p. l. o. q. u. i. t. d. e. v. e. d. i. t. i. o. n. e. v. e. l. d. o. n. a. t. i. o. n. e. v. i. n. u. e. r. s. i. t. a. t. i. s. r. d. i. c. i. t. q. c. u. i. l. l. a. t. r. a. n. s. i. t. i. u. s. p. a. t. r. o. r. s. i. c. i. t. a. t. i. s. p. s. u. p. p. o. n. i. t. q. u. o. d. s. i. p. r. e. s. c. r. i. b. e. r. e. t. u. n. i. u. e. r. s. i. t. a. s. e. r. i. a. p. r. e. s. c. r. i. b. e. r. e. t. i. n. s. p. a. t. r. o. n. a. i. t. a. A. b. b. i. i. n. d. c. c. e. x. l. i. t. e. r. i. s. i. n. c. i. l. l. u. d. r. i. n. c. c. u. m. s. e. c. u. l. o. m. f. f. e. o. r. i. n. d. i. c. i. o. m. e. o. h. o. c. b. e. n. e. p. r. o. b. a. t. u. r. i. n. t. e. x. i. n. d. c. c. u. m. s. e. c. u. l. u. i. b. i. f. e. u. d. o. m. i. n. i. e. m. p. t. o. r. u. m. r. c. I. t. a. e. m. v. e. r. b. a. s. a. t. i. s. p. o. s. s. u. n. t. c. o. m. p. r. e. h. e. d. e. r. e. c. a. s. u. s. q. u. o. d. q. u. i. s. p. r. e. s. c. r. i. p. s. e. r. i. t. v. i. n. u. e. r. s. i. t. a. t. e. s. e. x. t. i. t. u. l. o. e. m. p. r. i. o. n. i. s. i. n. q. u. o. t. i. t. u. r. e. q. u. i. r. i. t. s. p. e. c. i. a. l. i. s. t. r. a. d. i. t. i. o. s. e. r. u. z. c. o. n. t. e. n. t. a. r. u. i. n. v. i. n. u. e. r. s. i. t. a. t. e. v. i. s. u. p. r. a. d. i. c. t. u. e. s. t. r. a. m. e. i. b. i. p. r. e. s. u. p. p. o. n. i. t. u. r. q. a. c. q. u. i. s. i. t. a. v. i. n. u. e. r. s. i. t. a. t. e. s. i. t. a. c. a. q. u. i. s. i. t. u. m. i. n. s. p. a. t. r. o. s. a. n. d. e. p. e. l. u. s. i. o. n. e. s. e. n. t. i. t. h. o. s. t. i. i. n. s. u. m. i. n. a. h. u. i. t. i. t. u. l. i. s. q. u. a. l. i. t. e. r. i. n. f. i. J. d. e. s. e. n. t. i. t. A. b. b. i. i. n. l. i. i. n. m. o. d. i. s. q. u. a. m. l. e. g. i. t. c. u. m. l. h. a. n. e. l. e. g. e. f. f. d. e. c. o. n. t. r. a. h. e. n. e. m. p. a. i. n. l. a. u. s. t. i. d. i. n. s. f. f. d. e. p. r. i. m. i. l. e. c. r. e. d. i. v. b. i. p. r. e. s. u. p. p. o. n. i. t. q. v. e. n. d. i. t. a. v. i. n. u. e. r. s. i. t. a. t. e. t. r. a. s. e. a. t. i. u. s. p. a. t. r. o. n. a. J. d. e. m. cō. c. l. u. d. i. t. d. o. f. f. e. l. i. n. c. c. n. z. b. e. r. t. o. l. d. u. s. i. n. s. i. n. e. d. e. r. e. i. n. d. i. t. h. o. c.

etiam tenent. *§. in. f. q. huius verbi* et ple-
nius in. q. xxiij. Nec obstat q. requirat
specialis traditio rerum in titulo ven-
ditionis ut supra dictum est sed specia-
lis traditio iurispatri. fieri non potest
sine consensu episcopi intra notata in
d. c. illud pillum ter. *§. eo. ergo in ipso.*
non transibit cum vniuersitate vedita:
q. ad istud fundamentum respondet clas-
redo. *Cardi. flo. in dicta clemen. ij. in*
vj. q. 2. domi. fel. refert et sequitur in. d. c.
causaz. in. v. col. in principio. vide per
te. ¶ Subditur etiam alia dubitatio ad
90 predicta et v3 an vna ecclesia possit pre-
scribere alia vno verbo: cōclunde q. sic
ter. est in. c. cura. §. eo. et ibi notat Joā.
and. Abbas et ceteri. intelligunt tamē
doct. ibi ut possit prescribi iure ppue-
tatis. f. ut ecclesia prescribens habeat
ecclesiā prescriptam ad proprios vsus
vel tanquā subiectam vel vniū. Non
autē potest prescribi respectu tituli. f.
ut habeat ecclesiā tāquā prelatus seu
rector: q. beneficia id est tituli benefi-
ciorum ecclesiasticorū non habent si-
ne institutione canonica. c. j. de regn.
jur. lib. vj. c. ex frequentibus. §. de in-
stitutio. Quod tñ intelligitur vt p glo.
singularem et ibi notata in. c. cōtingit
de dolo et p. an aut q. prescripsit ius
pfitandi in aliquibus ecclesijs tāquā
senior de domo cōseatur etiā prescri-
pisse ius presentandi in alijs ecclesijs
que sint de inrepatro. ipsius domus. et
an q. prescripsit ius presentandi. in ali-
qua ecclesia cōseatur etiā prescripsit
se alia sub inrepatronatus inclusa. et p
consequens integrū in ipso. vide q. di-
xi supra in verbo cōpetens alicui in. q.
xx. et l. vdo. ro. plene in cōsilio suo. ecc-
lvij. incipiente presens consultatio.
et per hec sum expeditus de hac subti-

li materia prescriptionis inrepatro. et
per consequens de pimento huius ver-
bi. ¶ Capiō nunc vltimū verbum solus
vel alio concurrente. Istud verbum im-
portat vel litera sonat q. patronus et
ficitur nedum quis solus fundat con-
struit et dotat. sed etiā si ali quod predi-
ctorum faciat. dum modo alius vel alij
concurrat et suppleat quod restat quo-
casu omnes equaliter sunt patroni vt
declaram supra super verbo et dotant.
in. xj. et xij. q. 2 quia hec materia decla-
rata fuit supra in principio huius ope-
ris in. i. q. vbi etiā bene cadebat et etiā
aliquid dixi supra super verbo funda-
uit. in. i. q. 2 super verbo construxit. in
ij. q. 2 super verbo dotant. in. i. q. Ali-
ter non repero. Finem igitur huius re-
petitioni: in qua me multum eleboras-
se profiteor: facio ad laudem omnipo-
tētis dei sacratissime virginis Marie
ac totius curie celestis.

Explicit tractatus perutilis et quoti-
dianus de inrepatronatus Clarissimi
vtriusq. censure doctoris dñi Rochi de
Curte Papiesi. Intra canonica ordina-
rie legentis in alma Ticinensi acadē-
mia: per eum editus: super rubrica de
Inrepatronatus: cū lectioni iuris ca-
nonici vespertine prefectus esset. Sū-
marijs in hac vltima impressione cui-
libet Verbo huius tractatus preposi-
tis. Anno nostre salutis. M. cccc. xxxij.
die vero. xiiij. Augusti.

Regestum.

Ba B C D E F G H I K
L Omnes sunt quaterniones.

